CENTRO DE EDUCACION ABIERTA

EDUCAȚIE DESCHISĂ

Revista profesorului inovativ

ARTICOLELE FAC PARTE DIN
PROIECTUL EDUCAȚIONAL INTERNAȚIONAL
„EDUCAȚIE DESCHISĂ”
-ETAPA 4-ȘI AU FOST PRIMITE ÎN CADRUL
CONFERINȚEI

Școala fără frică. Prevenirea bullying-ului prin educație

București
Nr. 2 / Ianurie 2025

EDUCAȚIE DESCHISĂ
NR. 2 / IANUARIE 2025

REVISTA „EDUCAȚIE DESCHISĂ”
ISSN 3008-3516 ISSN-L 3008-3516

Revista profesorului inovativ

COLECTIVUL DE REDACȚIE

EDITOR ȘEF:
PROF. ANA-MARIA SASU

COORDONATORI:
PROF. ANA-MARIA SASU
PROF. CECILIA STAN-TOMESCU
PROF. MIHAELA MANCIULEA
PROF. LIVIA TOPOR
PROF. NICOLETA NAGY
PROF. IONELA VĂDUVA

AUTORII ÎȘI ASUMĂ ÎNTREAGA RESPONSABILITATE PENTRU CONȚINUTUL MATERIALELOR PUBLICATE!

Adresa redacției
Aleea Barajul Bicaz, nr. 5
Sector 3, București

Cuprins profesori

1. **Editorial** 7
2. **Fișa de identificare a cazurilor de bullying** 8
3. **Fișa de management al cazurilor de violență în școală** 11
4. **Metode de interventie Antibullying** 16
5. **Stroescu Daniela-Iulia** 28
6. **Botoacă Alina** 33
7. **Arsene Igor** 36
8. **Ilieș Simona** 51
9. **Mircea Popescu** 54
10. **Gafenco Oxana** 57
11. **Elena-Mihaela Cuc** 61
12. **Ceușan Steluța Denisa** 65
13. **Constantin Iuliana Luminița** 66
14. **Frandeș Monica Maria** 68
15. **Maria Petrescu** 71
16. **Mihai Ramona Cristina** 79
17. **Manole Elena** 81
18. **Patrichi Ana-Raluca** 82
19. **Gavrilă Mirela** 87
20. **Ciornei Monica Ileana** 89
21. **Kurcsakovszki Beatrisz** 92
22. **Farcaș Mariana** 95
23. **Ungureanu Luminița** 98
24. **Popescu Daniela** 101
25. **Reiter Mihaela** 103
26. **Stoichiț Elena** 105
27. **Vlaicu Daniela** 105
28. **Petriceanu Lenuța** 107
29. **Zbîrn Cornelia** 107
30. **Miron Silvica** 107
31. **Baltag Nadia** 110

32. Bosînceanu Ana 110
33. Fîntînariu Cristina-Iustina 110
34. Chihaia Paula 112
35. Chihaia Vasile 112
36. Rusu Diana-Mihaela 112
37. Fîntînariu Iustina- Cristina 115
38. Dumitriu Alexandra- Lavinia 119
39. Ciofu Marinela 119
40. Iftimescu Mihaela 119
41. Băeșu Alina Ionela 123
42. Lămășanu Livia 123
43. Grigoraș Mirela Ionela 123
44. Efros Rodica 131
45. Toma Luminița 134
46. Lavinia Dolot 142
47. Vintilă Mirela 145
48. Voinia Elena 148
49. Dragan Snejana 150
50. Munteanu Iulia 151
51. Purcel Aurelia-Valerica 153
52. Enachi Oana-Maria 155
53. Repede Mariana 159
54. Turosu Lucia Cristina 163
55. Măzăroaie Violeta 165
56. Raduca Magdalena 168
57. Efrimov Mirela Claudia 170
58. Prodănescu Fabiola 172
59. Pascu Anamaria Roxana 174
60. Ștefan Mădălina Lidia 177
61. Ștefan Amelia Elena 177
62. Ristea Felicia 180
63. Petrea Mihaela Adriana 185
64. Carmen-Daniela Olariu 188
65. Bîrca Elena 192

66. Adriana Slusar 200
67. Berdos Rodica 204
68. Lupoae Simona 207
69. Preda Alincuța Voichița 209
70. Mirela Turenschi 210
71. Tanasă Ana-Maria 212
72. Dorobanțu Elena Ofelia 214
73. Sasu Elena–Cristina 216
74. Mihaela Stoenescu 219
75. Popa Arabela 221
76. Toma Ionuț Laurențiu 223
77. Balica Claudia Corina 225
78. Tocănel Aurelia Alina 225
79. Camelia Cristina Constantin 225
80. Marcu Liliana 227
81. Tomșa Lenuța 230
82. Tomaziu Patrașcu Ana Maria 233
83. Enache Steliana 238
84. Roca Simona 240
85. Moroșanu Florina 243
86. Gotea Andreea 246
87. Toma Ioana 249
88. Militaru Daniela Ana 253
89. Ivan Anamaria 253
90. Gheorghe Gabriela 255
91. Ana Pascari 257
92. Chiaburu Ina 258
93. Melnițchi Natalia 263
94. Bădică Florentina Laura 267
95. Stănoiu Nicoleta-Giorgiana 271
96. Sacalîș Mariana Ileana 273
97. Manolescu Camelia-Mihaela 275
98. Ghenade Daniela 278
99. Duma Mirela 284

100. **Corjuc Maria** 287
101. **Beuca Marinela** 289
102. **Rusnac Dumitru** 290
103. **Rusnac Titiana** 292
104. **Marinescu Eugenia** 294
105. **Comșa Ancuța** 299
106. **Pop Iolanda** 303
107. **Feldrihan Angelica** 303
108. **Pădurariu Lucia Nicoleta** 305
109. **Mihalcea Lidia** 310
110. **Horhogea Lucica** 313
111. **Ciacâru Mihaela** 316
112. **Anghelina Gabriela** 318
113. **Enache Ionica** 318
114. **Zelinschi Emilia** 318
115. **Șerban Mihaela** 320
116. **Matache Florentina** 320
117. **Ungureanu Irinel Veronica** 321
118. **Bejinaru Maria Elida** 338
119. **Căpățînă Maria Magdalena** 340
120. **Crețu Claudiu Costinel** 342
121. **Crețu Emanuela** 342
122. **Mihai Daniela** 344
123. **Barbu Adriana** 347
124. **Hanga Andra Andreea** 349
125. **Brătean Ionela Maria** 352
126. **Conţiu Georgeta** 352
127. **Vornicu Ana-Ioana** 353
128. **Aliona Machidon** 355
129. **Alina Dascenco** 355
130. **Bogdan Rusu** 355
131. **Glomnicu Corina** 365
132. **Laura Marc** 367
133. **Pislaru Mihaela- Cristina** 372

134. **Hinea Adriana-Simona** 375
135. **Grosu Magda-Carmen** 379
136. **Oniţa Afrodita** 382
137. **Creangă Gabriela Adelina** 385
138. **Glatchevici Alexandrina** 387
139. **Dobrogeanu Maria-Mirabela** 390
140. **Cucu – Chiriac Irina** ……..…… 392
141. **Elena Rusu** 395
142. **Sabau Remus Mircea** 397
143. **Bucalae Gheorghe – Ionut** 401
144. **Ana-Maria Sasu** 405
145. **Savu Anca** 407
146. **Sabău Gabriela Olimpia** 410

EDITORIAL – O ȘCOALĂ FĂRĂ FRICĂ: PREVENIREA BULLYING-ULUI PRIN EDUCAȚIE

Bullying-ul este una dintre cele mai presante probleme ale sistemului educațional contemporan, afectând milioane de copii și adolescenți din întreaga lume. Dincolo de cifre și statistici, bullying-ul lasă urme profunde în sufletul elevilor, afectând încrederea în sine, siguranța emoțională și performanța școlară. Adevărata provocare a profesorilor, părinților și a întregii comunități educaționale nu este doar gestionarea acestor situații, ci prevenirea lor prin educație și intervenție timpurie.

În paginile acestui număr al revistei Educație Deschisă, explorăm strategii eficiente de prevenție și combatere a bullying-ului. Veți descoperi exemple de bune practici din școli care au reușit să transforme climatul educațional într-un mediu sigur, incluziv și colaborativ. De asemenea, specialiști în domeniul psihologiei educaționale și profesori cu experiență ne oferă perspective valoroase despre cum putem recunoaște semnele bullying-ului și cum să intervenim eficient.

Printre subiectele esențiale abordate în acest număr, se regăsesc:

✅ Instrumente practice pentru prevenirea bullying-ului în mediul școlar;

✅ Metode de gestionare a conflictelor și promovarea empatiei în rândul elevilor;

✅ Rolul profesorilor și al consilierilor școlari în sprijinirea elevilor afectați;

✅ Implicația comunității educaționale și importanța colaborării dintre școală și familie;

✅ Exemple de bune practici din România și din alte țări.

Fiecare copil are dreptul la o educație fără frică. Crearea unui climat școlar bazat pe respect, siguranță și sprijin reciproc este o misiune comună, iar acest număr al revistei își propune să fie un ghid util pentru toți cei implicați în educație.

Ne dorim ca acest număr al revistei să fie o sursă de inspirație și un ghid util pentru voi, cei care contribuiți zi de zi la formarea unor generații mai conștiente și empatice. Vă invităm să răsfoiți paginile revistei și să descoperiți idei, experiențe și soluții aplicabile în școlile noastre. Lectură plăcută!

Echipa editorială

Educație Deschisă

ANEXA 3: FIȘĂ DE IDENTIFICARE A CAZURILOR DE BULLYING

Nr. crt.	Acțiunea de bullying	Niciodată	Rar (1-2 ori pe lună)	1-2 ori pe săptămână	De mai multe ori pe săptămână	Acțiune făcută de alt elev	Acțiune făcută de profesor
BULLYING RELAȚIONAL							
1.	Îmi pun porecle.						
2.	Pleacă atunci când ajung lângă grupul lor.						
3.	Mă înjură.						
4.	Mă tachinează.						
5.	Îmi spun că sunt prost.						
6.	Mă jignesc şi îmi spun cuvinte urâte.						
7.	Mă umilesc şi râd de mine.						
8.	Mă învinovățesc pentru lucruri pe care nu le-am făcut.						
9.	Vorbesc urât despre mine.						
10.	Râd de familia mea.						
11.	Mă tachinează și râd de mine când răspund în clasă.						
12.	Fac glume pe seama mea.						
13.	Fac glume pe seama notelor mele.						
BULLYING FIZIC							
1.	Mă împing sau trag de mine.						
2.	Îmi distrug lucrurile.						
3.	Calcă pe mine intenționat.						
4.	Dau cu pumnul sau mă pălmuiesc.						
5.	Mă îmbrâncesc în mod intenționat.						
6.	Mă lovesc.						
7.	Aruncă în mine cu obiecte.						
8.	Nu mă lasă să trec.						
9.	Îmi iau, ascund sau aruncă pe jos lucrurile.						
10.	Fac lupte cu mine ca să îmi arate că sunt mai puternici.						
11.	Fură de la mine (bani, mâncare).						

12.	Mă amenință că mă bat sau îmi fac rău dacă nu fac ce vor ei.						
13.	Trag scaunul de sub mine.						
CYBERBULLYING							
1.	Postează comentarii negative și răutăcioase la pozele, postările sau statusurile mele pe grupuri și rețele de socializare online sau prin alte forme de comunicare electronică online.						
2.	Răspândesc zvonuri despre mine prin mesaje.						
3.	Îmi trimit poze cu un conținut sexual pe grupuri și rețele de socializare online sau prin alte forme de comunicare electronică online.						
4.	Mă sună în mod repetat.						
5.	Postează sau trimit poze stânjenitoare sau comentarii despre mine pe grupuri și rețele de socializare online sau prin alte forme de comunicare electronică online.						
6.	Postează mesajele mele private.						
7.	Mă amenință sau mă hărțuiesc la telefon și pe rețelele de socializare.						
8.	Trimit mesaje răutăcioase pe e-mail, telefon sau rețelele de socializare.						
9.	Fac grupuri separate unde vorbesc despre mine.						
10.	Fac poze cu mesajele mele și le trimit altora sau le postează cu scopul de a mă răni.						
11.	Scriu și spun altora despre lucrurile stânjenitoare pe care le-am făcut sau care mi s-au întâmplat.						
12.	Postează filmulețe stânjenitoare cu mine pe grupuri și rețele de socializare online sau prin alte forme de comunicare electronică online.						
13.	Fac poze la mesajele mele private și l postează pe internet.						
14.	Îmi trimit mesaje anonime răutăcioase și cu amenințări pe telefon, internet sau alte mijloace de comunicare.						
BULLYING BAZAT PE DIFERENŢE DE RASĂ, CULTURĂ, RELIGIE, SEXUALITATE							
1.	Râd sau mă tachinează cu privire la credințele sau practicile mele religioase.						
2.	Râd de înfățișarea mea.						

3.	Râd de stilul meu de viață (ce mănânc etc.).						
4.	Fac comentarii rasiste despre mine.						
5.	Mă batjocoresc pe internet, pentru că sunt diferit.						
6.	Râd de locuința, de cartierul, de orașul meu.						
7.	Mă tachinează din cauza accentului meu.						
8.	Râd de tradițiile familiei mele.						
9.	Mă exclud din cauza culorii pielii mele.						
10.	Fac comentarii răutăcioase despre hainele mele.						
11.	Râd de trăsăturile corpului meu (ochi, gură, nas, picioare etc.).						
12.	Spun lucruri răutăcioase despre etnia mea.						
BULLYING BAZAT PE VIOLENȚA DE GEN							
1	Fac glume cu tentă sexuală care mă fac să mă simt inconfortabil.						
2	Fac comentarii despre modul în care arăt.						
3	Imită sunete cu caracter sexual atunci când trec pe lângă ei.						
4	Mă ating fără permisiunea mea.						
5	Mi-au trimis sau mi-au cerut insistent poze intime.						
6	Au insistat să începem o relație amoroasă/sexuală.						
7	Au răspândit zvonuri cu caracter sexual despre mine.						
8	Au răspândit imagini intime cu mine fără voia mea.						
GRADUL DE AFECTARE							
		Deloc	Puțin	Mult	Foarte mult		
	Cât de afectat de simți?						

ANEXA NR. 4: FIȘA DE MANAGEMENT AL CAZURILOR DE VIOLENŢĂ ÎN ŞCOALĂ

A. Date generale
Informațiile de la prezenta literă se completează în termen de 5 de zile de la săvârşirea faptelor.

Unitatea de învățământ:	Cod SIRUES ……
Localitate	
Județ	
Mediu de rezidență	1. Rural; 2. Urban
Localizare	1. Centru; 2. Periferie
Tip unitate	1. Creșă 2. Grădiniță; 3. Școala gimnazială; 4. Școală profesională 5. Liceu.
Coordonate școală	Tel/fax, e-mail, adresă
Reprezentant legal școală (nume şi prenume)	
Președinte Comisia pentru prevenirea şi eliminarea violenței, a faptelor de corupție şi discriminării în mediul școlar şi promovarea interculturalității (nume şi prenume)	
Numele persoanei care a completat fișa	

B. Date generale privind cazul înregistrat
Informațiile de la prezenta literă se completează în termen de 5 de zile de la săvârşirea faptelor, de către persoana desemnată în echipa multidisciplinară/educator/profesor pentru învățământ primar/profesor diriginte, cu asistență din partea consilierului școlar.

Data/Perioada comiterii faptelor	
Statutul persoanei/persoanelor care au sesizat incidentul (bifați una sau mai multe opțiuni)	☐ Profesor; ☐ Educator; ☐ Învățător; ☐ Diriginte; ☐ Elev; ☐ Părinte; ☐ Alte persoane. Cine:.....
Tipul faptei/faptelor (bifați una sau mai multe opțiuni)	☐ violență (cazuri ușoare și grave) între antepreșcolari/preșcolari/elevi, săvârșite în mediul școlar; ☐ violență asupra antepreșcolarilor/preșcolarilor/ elevilor, săvârșite de membri ai personalului unității de învățământ, în mediul școlar; ☐ violență asupra personalului unității de învățământ, săvârșită de elevi, în mediul școlar; ☐ suspiciune de violență asupra copilului, comisă în afara mediului școlar. ☐ Altă situație (care) .....
Forma specifică de violență (ex. bullying)	
În ce context a avut loc fapta/faptele (bifați una sau mai multe opțiuni)	☐ în timpul orelor de curs; ☐ în timpul orelor de instruire practică; ☐ în timpul activităților extraşcolare;

	□ în pauză; □ în afara mediului școlar □ alt moment (are).....
Unde a avut loc fapta/faptele (bifați una sau mai multe opțiuni)	□ în sala de clasă; □ în alte spaţii şcolare (holul UIP, grup sanitar); □ în curtea UIP; □ în mediul online; □ în afara perimetrului școlii; □ în afara mediului școlar; □ alt loc (care) ……..
Frecvența faptei:	
Număr persoane implicate:	
Descrierea pe scurt a faptei/faptelor:	
Consecințele faptei/ faptelor:	
Alte observații:	

C. Date despre autor/autori
Informațiile de la prezenta literă se completează în termen de 5 de zile de la săvârşirea faptelor.

Număr autori	

Dacă actul de violenţă a fost comis de mai mulți autori, informațiile de la punctul C se completează pentru fiecare autor, separat.

Sex	□ M □ F
Statut	□ Preșcolar/Elev al UIP; □ Cadru didactic; □ Personal didactic auxiliar; □ Personal nedidactic; □ Părinte; □ Persoană din afara UIP; □ Autor necunoscut.
Clasa (dacă este cazul)	
Nume și prenume educator/profesor pentru învățământ primar/diriginte (dacă este cazul)	
Vârstă în ani împliniți	
Antecedente acte de violență, în ultimii doi ani școlari	□ Da, forme ușoare; .... (*număr de cazuri*) □ Da, forme grave; .... (*număr de cazuri*) □ Nu.
Alte observații:	

D. Date despre victimă/victime
Informațiile de la prezenta literă se completează în termen de 5 de zile de la săvârşirea faptelor.

Număr victime	□ ….. □ Nu este cazul.

Dacă actul de violenţă a fost comis asupra mai multor victime, informaţiile de la punctul D. se completează pentru fiecare victimă, separat.

Sex	☐ M ☐ F
Statut	☐ Antepreșcolar al UIP; ☐ Preșcolar/Elev al UIP; ☐ Cadru didactic; ☐ Personal didactic auxiliar; ☐ Personal nedidactic.
Clasa (dacă este cazul)	
Nume și prenume educator/ profesor pentru învățământ primar/ diriginte (dacă este cazul)	
Vârstă în ani împliniți	
Alte observații:	

E. Date privind colaborarea cu autoritățile competente
Informațiile de la prezenta literă se completează în termen de 5 de zile de la săvârșirea faptelor.

Personalul de conducere a sesizat alte autorități?	☐ Da ☐ Nu
Dacă da, care?	☐ 112/UPU ☐ Dispeceratul poliției/SSS/BSS ☐ SPAS/DAS ☐ 119/DGASPC ☐ CPECA ☐ CR-ANITP ☐ Alta (altele): ……
Măsurile luate de instituțiile abilitate (dacă este cazul)	
Numele cadrului didactic desemnat în echipa multidisciplinară și interinstituțională coordonată de DGASPC (dacă este cazul)	
Numele și datele de contact ale managerului de caz desemnat de DGASPC (dacă este cazul)	
Numele și datele de contact ale managerului de caz desemnat de CPECA (dacă este cazul)	
Numele și datele de contact ale lucrătorului de poliție (dacă este cazul)	
A fost depusă o plângere la poliție/parchet?	☐ Da ☐ Nu
Dacă da, de către cine?	☐ Elev; ☐ Părinte; ☐ Cadru didactic; ☐ Alte persoane din școală; ☐ Alte instituții.
Alte observații:	

***F*. Analiza cazului (se completează de persoana desemnată în echipa multidisciplinară/educatori/ profesor pentru învățământ primar/profesor diriginte, cu asistență din partea consilierului școlar)**
Informațiile de la prezenta literă se completează în termen de 30 de zile de la sesizarea faptelor.

Cauzele faptei/faptelor	
Efectele faptei/faptelor asupra victimei/victimelor	
Efectele faptei/faptelor asupra autorului/autorilor	
Efectele faptei/faptelor asupra climatului UIP	
Nevoile educaționale, relaționale, sociale și psihologice ale victimei/victimelor, la nivelul UIP	
Nevoile educaționale, relaționale, sociale și psihologice ale autorului/autorilor, la nivelul UIP	
Alte informații relevante, de la autoritățile competente (DGASPC, poliție etc.)	
Factorii școlari care au favorizat actul de violență (se completează de CPEV)	

G. Măsuri de sprijin și sancțiuni stabilite la nivelul UIP (se completează de persoana desemnată în echipa multidisciplinară/educatori/profesor pentru învățământ primar/profesor diriginte, cu asistență din partea consilierului școlar)
Informațiile de la prezenta literă se completează în termen de 30 de zile de la sesizarea faptelor pentru fiecare autor/victimă și se reactualizează în funcție de progresul și rezultatele deciziilor inițiale. În cazul formelor grave de violență care implică copii, aceste măsuri de sprijin și sancțiuni sunt comunicate DGASPC și sunt incluse în Planul de reabilitare și/sau reintegrare socială.

Data deciziei	*Măsură de sprijin/ sancțiuni*	*Responsabil*	*Perioadă, durată*	*Rezultate înregistrate după primele 3 luni*	*Rezultate înregistrate după primele 6 luni (pentru cazurile grave de violență)*

H. Activități de prevenire și reducere a fenomenului violenței în școală (se completează de CPEV)
Informațiile de la prezenta literă se completează în termen de 30 de zile de la sesizarea faptelor.

Data deciziei	*Măsură de prevenire și reducere*	*Responsabil*	*Perioadă, durată*	*Rezultate înregistrate după primele 3 luni*	*Rezultate înregistrate după primele 6 luni*

I. Închiderea cazului (se completează de persoana desemnată în echipa multidisciplinară/educatori/ profesor pentru învățământ primar/profesor diriginte, cu asistență din partea consilierului școlar)

Nume și prenume director UIP:	
Nume și prenume președinte CPEV:	
Data încheierii planului	

Rezultatele/progresele înregistrate în ceea ce privește comportamentul persoanelor implicate (victime/autori), relația dintre elevi, relația dintre elevi și personalul școlii (se completează de persoana desemnată în echipa multidisciplinară/educator/profesor pentru învățământ primar/profesor diriginte, cu asistență din partea consilierului școlar)	
Modalitatea de evaluare a rezultatelor/progresului	
Încheierea cazului s-a făcut cu acordul*: * Dacă nu se există acordul celor implicați, vor fi notate obiecții/motivație în fișă.	☐ Preșcolarului/Elevului ☐ Părinților/Reprezentanților legali; ☐ Cadrelor didactice implicate; ☐ Consilierului școlar; ☐ Managerului de caz DGASPC.
Încheierea cazului s-a făcut la decizia:	☐ Director UIP ☐ Manager de caz DGASPC

NOTĂ:

1. La cel mult 3 luni de la stabilirea planului de măsuri, se va consemna evoluția cazului și eventualele măsuri suplimentare.
2. Închiderea cazului se va consemna în finalul fișei. În cazul în care au fost implicate și alte instituții, se vor atașa rapoartele acestora.
3. La cerere, fișa de management este transmisă reprezentanților ISJ/ISMB, DGASPC.
4. Prin intermediul acestei fișe poate fi sesizată inclusiv suspiciunea de consum de substanțe psihoactive în rândul elevilor.
5. La litera D, varianta „nu este cazul” se va completa doar în cazul săvârșirii de infracțiuni.

EXERCIȚII PRACTICE ANTI-BULLYING PE GRUPE DE VÂRSTĂ

Acest document este creat ca un instrument practic pentru profesori, oferind un inventar de exerciții anti-bullying adaptate pe grupe de vârstă. Scopul acestor activități este de a dezvolta empatia, de a îmbunătăți abilitățile de comunicare, de a crește reziliența elevilor și de a promova un climat de clasă sigur și incluziv. Exercițiile sunt concepute pentru a fi ușor de integrat în rutina clasei, necesitând un timp rezonabil de implementare.

Structura Documentului:

Documentul este organizat pe trei secțiuni, corespunzătoare grupelor de vârstă:

- Exerciții pentru Grupa de Vârstă 6-10 ani
- Exerciții pentru Grupa de Vârstă 10-14 ani
- Exerciții pentru Grupa de Vârstă 14-18 ani

În cadrul fiecărei secțiuni, veți găsi exerciții detaliate, fiecare incluzând următoarele informații:

- Titlul Exercițiului
- Grupa de Vârstă
- Obiectivele Exercițiului
- Materiale Necesare
- Instrucțiuni de Aplicare la Clasă (Pas cu Pas)
- Timpul Estimativ

1. Exerciții pentru Grupa de Vârstă 6-10 ani

Exercițiul 1: Robotul Empatiei

Obiectivele Exercițiului:

- Dezvoltarea capacității de a recunoaște și de a numi emoțiile de bază (bucurie, tristețe, furie, frică).
- Înțelegerea legăturii dintre emoții și expresiile faciale și limbajul corporal.
- Exersarea empatiei prin identificarea emoțiilor altor persoane.

Materiale Necesare:

- Fișe cu emoții de bază desenate (bucurie, tristețe, furie, frică) - stilizate ca emoticoane simple.
- Mască simplă de robot (opțional, poate fi făcută din carton).

- Instrucțiuni de Aplicare la Clasă (Pas cu Pas):

1. Introducere (5 minute): Explicați elevilor că astăzi vor deveni „roboți ai empatiei" – roboți specializați în a înțelege emoțiile oamenilor. Arătați fișele cu emoții și discutați pe scurt fiecare emoție – cum se simte, cum arată fața când simțim acea emoție. Puteți folosi exemple simple din viața de zi cu zi a copiilor.

2. Demonstrație (5 minute): Profesorul se oferă voluntar să fie primul „om" ale cărui emoții vor fi analizate. Profesorul simulează o emoție (de exemplu, tristețe – mimând fața tristă și adoptând o postură a corpului tristă).

3. Identificarea Emoției (5 minute): Un elev (sau mai mulți pe rând) devine „robotul empatiei", pune masca de robot (opțional) și analizează profesorul-„om". Robotul trebuie să identifice emoția pe baza expresiei faciale și a limbajului corporal și să aleagă fișa corespunzătoare emoției.

4. Roluri Inverse (10 minute): Elevii se împart în perechi. Pe rând, un elev este „omul" care simulează o emoție, iar celălalt este „robotul" care trebuie să identifice corect emoția. Schimbați rolurile după câteva minute.

5. Discuție de Reflecție (5 minute): Reveniți în grupul mare și discutați despre experiență. Cum s-au simțit în rol de „robot"? A fost ușor sau greu să identifice emoțiile? Cum ne ajută empatia în relațiile cu ceilalți?

* Timpul Estimativ: 30 minute

Exercițiul 2: Povești cu Supereroi ai Valorilor

Obiectivele Exercițiului:

- Familiarizarea cu valorile pozitive care combat bullying-ul (curaj, bunătate, respect, ajutor reciproc).
- Identificarea comportamentelor eroice în situații de bullying.
- Încurajarea elevilor de a adopta roluri active de „supereroi" în viața de zi cu zi, promovând valorile anti-bullying.

Materiale Necesare:

- Fișe cu valorile anti-bullying desenate/ilustrate (curaj, bunătate, respect, ajutor reciproc) – stilizate ca logo-uri de supereroi.
- Creioane colorate, markere (opțional, pentru a colora/personaliza fișele).

Instrucțiuni de Aplicare la Clasă (Pas cu Pas):

1. Introducere (5 minute): Discutați cu elevii despre supereroi – ce fac supereroii, ce calități au. Introduceți ideea de „supereroi ai valorilor", care folosesc valorile pozitive pentru a ajuta oamenii și a combate „răul" (în contextul nostru, bullying-ul). Arătați fișele cu valorile și explicați fiecare valoare în termeni accesibili copiilor, cu exemple concrete (ex: curajul de a spune NU bullying-ului, bunătatea de a ajuta un coleg trist, respectul față de diferențe, ajutorul reciproc între colegi).

2. Crearea Poveștilor (20 minute): Împărțiți elevii în grupuri mici (3-4 elevi). Fiecare grup alege o valoare „de supererou". Sarcina grupului este să inventeze o scurtă poveste (oral sau desenată) despre un supererou care folosește acea valoare pentru a rezolva o situație de bullying. Încurajați creativitatea.

3. Prezentarea Poveștilor (15 minute): Fiecare grup prezintă povestea supereroului valorii alese. Profesorul facilitează discuția după fiecare prezentare – ce valoare a folosit supereroul? Cum a ajutat acea valoare să rezolve situația de bullying?

4. Discuție de Reflecție (5 minute): Reveniți în grupul mare. Cum putem fi noi supereroi ai valorilor în viața de zi cu zi, la școală, acasă? Cum ne ajută valorile să construim relații pozitive și să combatem bullying-ul?

Timpul Estimativ: 45 minute

Exercițiul 3: Scutul Calităților

Obiectivele Exercițiului:

- Întărirea stimei de sine și a încrederii în sine.
- Conștientizarea calităților personale și a punctelor forte.
- Crearea unui sentiment de valoare personală și de apartenență la grup.

Materiale Necesare:

- Fișe de lucru cu conturul unui scut desenat (câte una pentru fiecare elev).
- Creioane colorate, markere, autocolante, reviste vechi pentru colaje (materiale decorative).

Instrucțiuni de Aplicare la Clasă (Pas cu Pas):

1. Introducere (5 minute): Explicați elevilor că fiecare persoană are calități speciale și puncte forte, ca niște „super-puteri". Aceste calități ne ajută să fim noi înșine și să facem față provocărilor. Astăzi, fiecare elev își va crea un „scut al calităților", un simbol vizual al propriilor puncte forte.

2. Brainstorming Calități (10 minute): Întrebați elevii: „La ce sunteți voi buni?", „Ce vă place la voi?", „Ce calități apreciază ceilalți la voi?". Notați pe tablă ideile elevilor (ex: sunt bun la

desen, sunt bun prieten, sunt curajos, sunt bun la sport, sunt amuzant, sunt atent etc.). Ajutați-i să se gândească și la calități mai puțin evidente, dar valoroase (ex: sunt un bun ascultător, sunt răbdător, sunt creativ).

3. Crearea Scutului (20 minute): Fiecare elev primește o fișă cu conturul unui scut. Sarcina lor este să decoreze scutul și să scrie sau să deseneze pe el calitățile personale și punctele forte despre care au discutat. Încurajați-i să folosească creativitatea și materialele decorative puse la dispoziție.

4. Prezentarea Scuturilor (10 minute): Pe rând, elevii prezintă scutul calităților clasei. Fiecare elev spune câteva cuvinte despre calitățile pe care le-a inclus pe scutul său. Profesorul validează și apreciază fiecare prezentare.

5. Expoziția Scuturilor (opțional): Afișați scuturile calităților într-un loc vizibil în clasă, ca un simbol al valorii fiecărui elev și al puterii colective a clasei.

Timpul Estimativ: 45 minute

Exerciții pentru Grupa de Vârstă 10-14 ani

<u>Exercițiul 1: Instanța Empatiei</u>

Obiectivele Exercițiului:

- Conștientizarea impactului emoțional al bullying-ului asupra victimelor.
- Dezvoltarea empatiei prin ascultarea poveștilor anonime ale victimelor.
- Stimularea dorinței de a acționa împotriva bullying-ului.

Materiale Necesare:

- Hârtii mici (bilețele) pentru scris anonim.
- O cutie sau un bol pentru colectarea bilețelelor.
- Scaune aranjate în cerc (pentru discuția finală).

Instrucțiuni de Aplicare la Clasă (Pas cu Pas):

1. Introducere (10 minute): Explicați elevilor că astăzi vor crea o „Instanță a Empatiei”, unde vor asculta „mărturii” despre bullying, pentru a înțelege mai bine impactul acestuia. Subliniați că mărturiile vor fi anonime și respectuoase.

2. Scrierea Mărturiilor (15 minute): Fiecare elev primește câteva bilețele. Sarcina lor este să scrie anonim pe bilețele „mărturii” despre bullying. Mărturiile pot fi:

- Experiențe personale (dacă se simt confortabil să scrie, chiar anonim).

- Observații despre bullying în școală (situații văzute, efectele asupra victimelor).
- Gânduri și emoții despre bullying în general.
- (Important: Subliniați că mărturiile trebuie să fie despre impactul bullying-ului, nu despre detalii specifice sau acuzări.)

3. Colectarea și Citirea Mărturiilor (20 minute): Colectați bilețelele anonime în cutie. Profesorul (sau elevii voluntari) citește cu voce tare mărturiile anonime, pe rând, în fața clasei. Citiți-le cu intonație neutră, concentrându-vă pe mesajul emoțional, nu pe detalii.

4. Discuție de Reflecție (15 minute): După citirea mărturiilor, invitați elevii la o discuție în cerc. Întrebări de ghidare:

- Ce emoții v-au trezit aceste mărturii?
- Ce impact are bullying-ul asupra victimelor, din ce ați auzit?
- Ce putem face noi ca clasă pentru a combate bullying-ul și a susține victimele?

Timpul Estimativ: 60 minute

Exercițiul 2: #NuSuntSpreVânzare – Campanie Media Clasa

Obiectivele Exercițiului:

- Exprimarea creativă a mesajelor anti-bullying prin intermediul mediului media (afișe, mesaje social media, clipuri video scurte etc.).
- Dezvoltarea abilităților de comunicare și colaborare în echipă.
- Creșterea gradului de conștientizare a problematicii bullying-ului în școală.

Materiale Necesare:

- Hârtie colorată, cartoane, markere, creioane colorate, reviste vechi, foarfece, lipici (pentru afișe).
- Telefoane mobile/tablete cu acces la internet (pentru crearea de mesaje social media/clipuri video scurte).
- Acces la platforme social media (opțional, pentru distribuirea online a campaniei - cu acordul conducerii școlii și sub supraveghere).

Instrucțiuni de Aplicare la Clasă (Pas cu Pas):

1. Introducere (10 minute): Discutați cu elevii despre campaniile media și despre puterea mesajelor media în a transmite idei și a influența opinia publică. Introduceți tema campaniei clasei: „#NuSuntSpreVânzare” (sau un alt hashtag creativ anti-bullying, ales împreună cu elevii). Explicați că hashtag-ul simbolizează ideea că demnitatea și respectul nu sunt de vânzare, nu pot fi cumpărate sau luate prin bullying.

2. Brainstorming Mesaje și Formate Media (15 minute): Împărțiți elevii în grupuri mici. Fiecare grup alege un format media pentru campania lor (afiș, mesaj social media, clip video scurt, etc.). Împreună, brainstorm-uiesc mesaje anti-bullying creative și puternice, care să includă hashtag-ul ales. Exemple de mesaje: „Respectul nu e de vânzare, oferă-l gratuit!", „Empatia #NuSuntSpreVânzare", „Prietenia #NuSuntSpreVânzare" etc.

3. Crearea Materialelor Media (30 minute): Grupurile creează materialele media alese (afișe, mesaje text/imagini pentru social media, filmulețe scurte). Încurajați originalitatea, umorul (unde este adecvat), emoția, impactul vizual.

4. Prezentarea Campaniilor (15 minute): Fiecare grup prezintă campania media creată. Explicați mesajul ales, formatul media, publicul țintă.

5. Discuție de Reflecție și Distribuire (opțional): Discutați despre impactul potențial al campaniei clasei. Unde pot fi distribuite aceste materiale pentru a avea cel mai mare impact în școală? (Afișe pe holuri, postări pe pagina școlii pe social media - cu acordul conducerii și supraveghere).

Timpul Estimativ: 70 minute (poate fi extins pe 2 sesiuni dacă se dorește un proiect mai amplu).

Exercițiul 3: Contractul Invizibil

Obiectivele Exercițiului:

- Reflectarea personală asupra propriului rol în dinamica bullying-ului (ca agresor, victimă sau martor, sau potențial).
- Asumarea angajamentelor personale pentru a contribui la un climat anti-bullying în clasă și în școală.
- Dezvoltarea responsabilității individuale și colective.

Materiale Necesare:

- Hârtii albe simple (câte una pentru fiecare elev).
- Creioane/pixuri.
- Plicuri sigilate (câte unul pentru fiecare elev).

Instrucțiuni de Aplicare la Clasă (Pas cu Pas):

1. Introducere (10 minute): Discutați despre conceptul de „contract invizibil" – angajamentele pe care ni le luăm față de noi înșine și față de ceilalți, fără a le scrie explicit, dar pe care ne străduim să le respectăm (ex: contractul invizibil de prietenie, contractul invizibil de respect reciproc într-o echipă sportivă). Introduceți ideea de a crea un „contract invizibil anti-bullying" pentru clasă.

2. Reflecție Personală (15 minute): Fiecare elev primește o hârtie. Sarcina lor este să reflecteze personal și să scrie pe hârtie (pentru ei înșiși, nu trebuie să arate nimănui):

- Cum mă poziționez eu față de bullying? (Am fost vreodată victimă? Martor? Agresor, chiar și inconștient?)
- Ce pot face eu personal pentru a combate bullying-ul în clasa noastră?
- Ce angajamente concrete îmi iau față de mine și față de colegii mei pentru a crea un climat mai sigur și mai prietenos în clasă? (Exemple de angajamente: Voi interveni când văd bullying, Voi susține victimele, Voi refuza să particip la bullying, Voi promova respectul și bunătatea în relațiile cu colegii).

3. Scrierea Contractului Invizibil (10 minute): Elevii scriu angajamentele personale sub forma unui „Contract Invizibil". Nu este necesar un format formal, ci mai degrabă o scrisoare personală către sine însuși, cu angajamentele luate.

- Sigilarea Contractului (5 minute): Fiecare elev pliază hârtia cu contractul invizibil și o pune într-un plic sigilat. Nu se scrie numele pe plic, contractul este strict personal și confidențial.
- Păstrarea Contractului (opțional): Elevii pot păstra plicurile cu contractele invizibile la ei (în agendă, caiet) sau, dacă doresc, pot lăsa plicurile sigilate într-o cutie în clasă (pentru a simboliza angajamentul colectiv al clasei).
- Discuție de Reflecție Finală (5 minute): Reveniți în grupul mare. Discutați despre experiență, fără a cere elevilor să dezvăluie conținutul contractelor personale. Cum s-au simțit în timp ce scriau contractul invizibil? De ce este important să ne luăm angajamente personale pentru a schimba lucrurile în bine?

Timpul Estimativ: 45 minute

Exerciții pentru Grupa de Vârstă 14-18 ani

<u>Exercițiul 1: Dezbatere Etică: Dileme Anti-Bullying în Era Digitală</u>

Obiectivele Exercițiului:

- Analiza critică a dilemelor etice generate de cyberbullying.
- Dezvoltarea abilităților de argumentare și contra-argumentare.
- Formularea de soluții etice și responsabile la problemele legate de cyberbullying.

Materiale Necesare:

- Fișe cu studii de caz scurte, care prezintă dileme etice legate de cyberbullying (exemple mai jos).

- Hârtie, pixuri pentru notițe (opțional).

Instrucțiuni de Aplicare la Clasă (Pas cu Pas):

1. Introducere (10 minute): Discutați despre complexitatea cyberbullying-ului și despre dilemele etice pe care le ridică (ex: anonimatul online, libertatea de exprimare vs. dreptul la protecție, rolul platformelor social media, responsabilitatea martorilor online).

2. Prezentarea Studiilor de Caz (10 minute): Împărțiți elevii în grupuri mici (4-5 elevi). Fiecare grup primește un studiu de caz scurt, care prezintă o dilemă etică legată de cyberbullying. Exemple de studii de caz (de adaptat sau creat altele):

* Studiul de Caz 1: Anonimatul Agresorului: Un elev creează un cont anonim fals pe o rețea socială și publică comentarii jignitoare despre colegi. Este etic ca platforma social media să divulge identitatea agresorului la cererea școlii? Care sunt argumentele pro și contra divulgării identității?

* Studiul de Caz 2: Libertatea de Exprimare vs. Protecție: Un grup de elevi creează un grup online privat unde postează meme-uri satirice despre un coleg. Colegul se simte umilit și cere școlii să închidă grupul. Trebuie școala să intervină pentru a limita libertatea de exprimare a grupului, pentru a proteja victima? Care sunt limitele libertății de exprimare în mediul online?

* Studiul de Caz 3: Responsabilitatea Platformei Social Media: Un elev postează comentarii rasiste și instigatoare la ură sub o postare publică a unui coleg. Platforma social media este notificată despre comentarii, dar inițial nu le șterge. Cât de responsabilă este platforma social media pentru conținutul abuziv postat de utilizatori? Ce măsuri etice ar trebui să ia platformele social media pentru a combate cyberbullying-ul?

3. Dezbaterea în Grupuri (30 minute): Fiecare grup dezbate dilema etică din studiul de caz primit. Elevii trebuie să identifice diferitele perspective etice, argumentele pro și contra diferitelor soluții. Încurajați gândirea critică și argumentarea logică.

4. Prezentarea și Dezbaterea în Clasă (20 minute): Fiecare grup prezintă pe scurt dilema etică analizată și concluziile dezbaterii lor. Profesorul moderează o dezbatere în clasă, în care elevii pot adresa întrebări, comenta concluziile altor grupuri, oferi perspective diferite.

5. Reflecție Finală (5 minute): Reveniți în grupul mare. Ce am învățat despre complexitatea etică a cyberbullying-ului? Ce soluții etice și responsabile putem promova pentru a combate cyberbullying-ul în școală și în societate?

Timpul Estimativ: 75 minute

Exercițiul 2: Documentarul Vocilor Tăcute – Proiect Media (Simplificat pentru Clasă)

Obiectivele Exercițiului:

- Explorarea perspectivelor diverse asupra bullying-ului (victime, agresori, martori, profesori, părinți).
- Dezvoltarea abilităților de intervievare și ascultare activă.
- Sintetizarea informațiilor și comunicarea eficientă a rezultatelor cercetării.
- Creșterea empatiei și a înțelegerii complexității fenomenului bullying-ului.
- Materiale Necesare:
- Fișe cu ghid de intervievare (exemple de întrebări pe diferite perspective).
- Telefoane mobile/tablete cu funcție de înregistrare audio (sau reportofoane, dacă sunt disponibile).
- Hârtie, pixuri pentru notițe.

Instrucțiuni de Aplicare la Clasă (Pas cu Pas):

1. Introducere (10 minute): Discutați despre puterea documentarelor media în a prezenta realitatea din diverse perspective și a da voce celor mai puțin auziți. Introduceți ideea de a crea un „mini-documentar audio" – „Vocile Tăcute ale Bullying-ului", pentru a explora diverse perspective asupra bullying-ului în școală.

2. Ghid de Intervievare și Grupuri (15 minute): Împărțiți elevii în grupuri mici (3-4 elevi). Fiecare grup alege o perspectivă pe care o va explora:

* Grupul Victimelor: Se concentrează pe intervievarea (anonimă, dacă este necesar și etic) a unor elevi care au fost victime ale bullying-ului (sau, dacă nu este posibil, pot imagina scenarii bazate pe informațiile discutate în clasă). Întrebări de ghidare: Cum v-ați simțit când ați fost victima bullying-ului? Ce impact a avut asupra voastră? Ce v-a ajutat (sau ce ar fi putut să vă ajute) să faceți față? Ce mesaj ați vrea să transmiteți altor victime sau martorilor?

* Grupul Agresorilor (perspective): Se concentrează pe explorarea motivațiilor agresorilor (anonim, sau prin scenarii). Întrebări de ghidare: De ce crezi că unii elevi devin agresori? Ce nevoi nesatisfăcute ar putea avea? Cum se simt agresorii, dincolo de aparențe? Ce mesaj ați vrea să transmiteți altor agresori sau potențialilor agresori? (Subliniați importanța unei abordări empatice și non-judicative în explorarea acestei perspective).

* Grupul Martorilor: Se concentrează pe experiența martorilor. Întrebări de ghidare: Cum se simt martorii bullying-ului? De ce unii martori tac și alții intervin? Ce îi motivează pe martori să intervină? Ce îi împiedică pe alții să o facă? Ce mesaj ați vrea să transmiteți altor martori?

* Grupul Profesorilor/Consilierilor: (Opțional, dacă este posibil și adecvat, pot intervieva profesori sau consilieri școlari). Întrebări de ghidare: Cum percepeți problema bullying-ului în școală? Ce provocări întâmpinați în combaterea bullying-ului? Ce strategii considerați cele mai eficiente? Ce mesaj ați vrea să transmiteți elevilor și părinților?

3. Interviurile (30 minute): Grupurile realizează „interviurile” (pot fi simulări de interviuri între membrii grupului, sau pot intervieva elevi din alte clase – cu acordul acestora și sub supraveghere, respectând etica cercetării și anonimatul, dacă este necesar). Înregistrează audio „interviurile” (sau notează răspunsurile, dacă nu au acces la echipament de înregistrare).

4. Sinteza Informațiilor și Pregătirea Prezentării (15 minute): Fiecare grup sintetizează informațiile colectate din „interviuri” și pregătește o scurtă prezentare audio (sau orală) pentru clasă, rezumând perspectivele explorate și mesajele cheie identificate.

5. Prezentarea „Mini-Documentarelor Audio” (20 minute): Fiecare grup prezintă „mini-documentarul audio” (sau oral) pentru clasă.

6. Discuție de Reflecție Finală (10 minute): Reveniți în grupul mare. Ce am învățat despre bullying din diverse perspective? Ce perspectivă v-a impresionat cel mai mult? Cum ne ajută înțelegerea diversității perspectivelor să combatem bullying-ul mai eficient?

Timpul Estimativ: 90 minute (poate fi extins pe 2 sesiuni pentru un proiect mai elaborat, cu interviuri reale și editare audio simplă).

Exercițiul 3: Liga Apărătorilor – Inițiativă de Mentorat Peer-to-Peer (Simplificat pentru Clasă)

* Grupa de Vârstă: 16-18 ani

Obiectivele Exercițiului:

- Dezvoltarea abilităților de leadership și mentorat în rândul elevilor mai mari.
- Oferirea de suport emoțional și practic elevilor mai mici, aflați în situații de risc de bullying.
- Promovarea responsabilității sociale și a implicării civice în combaterea bullying-ului.
- Crearea unui climat de susținere și protecție în școală.

Materiale Necesare:

- Fișe cu roluri și responsabilități pentru „Apărătorii” (mentori).
- Fișe cu scenarii de bullying (pentru exersarea abilităților de mentorat).
- Spațiu adecvat pentru întâlnirile de mentorat (o sală de clasă liberă, biblioteca, etc.).

Instrucțiuni de Aplicare la Clasă (Pas cu Pas):

1. Introducere (15 minute): Discutați despre programele de mentorat peer-to-peer și despre beneficiile lor (pentru mentori și mentorați). Introduceți ideea de a crea o „Ligă a Apărătorilor”

în clasă/școală – un grup de elevi mai mari (voluntari) care se oferă să fie mentori pentru elevii mai mici, oferindu-le suport în situații de risc de bullying.

2. Recrutarea și Selectarea „Apărătorilor" (15 minute): Lansați un apel la voluntariat pentru elevii mai mari (din clasa/școala voastră). Explicați rolul și responsabilitățile „Apărătorilor" (model pozitiv, ascultător activ, oferind strategii de coping, raportând incidentele, promovând incluziunea). Selectați elevii voluntari pe baza motivației, empatiei, abilităților de comunicare (nu neapărat doar elevii populari sau cu rezultate școlare excepționale, ci mai ales cei cu empatie și disponibilitate de a ajuta). Puteți implica și consilierul școlar în procesul de selecție și pregătire.

3. Training-ul „Apărătorilor" (2-3 sesiuni separate, opțional, dar recomandat): Organizați sesiuni de training pentru „Apărători", cu sprijinul consilierului școlar sau al unui specialist în anti-bullying. Temele training-ului pot include:

- Ce este bullying-ul și cyberbullying-ul (aprofundarea informațiilor din prezentare).
- Rolul mentorului „Apărător": ascultare activă, empatie, suport emoțional, strategii de comunicare eficientă, limitele rolului de mentor (nu sunt consilieri profesioniști, nu oferă terapie, ci suport și direcționare către resurse).
- Strategii de intervenție sigură pentru martori și victime (recapitularea și aprofundarea strategiilor discutate în prezentare).
- Modalități de a promova incluziunea și un climat pozitiv în școală.
- Etica mentoratului: confidențialitate, respect, limite.
- Exersarea abilităților de mentorat prin jocuri de rol și scenarii (folosiți fișele cu scenarii de bullying).

4. Asocierea Mentorilor cu Mentoranții (identificați elevii mai mici care ar beneficia de suport – cu delicatețe și confidențialitate): Asociați „Apărătorii" (mentorii) cu elevii mai mici (mentoranții) care ar putea beneficia de suport. Asocierea poate fi făcută pe baza unor criterii simple (ex: clase apropiate ca vârstă, interese comune – dacă se cunosc, sau pur și simplu aleatoriu). Important: asigurați-vă că atât mentorii, cât și mentoranții sunt de acord cu asocierea și că se simt confortabil. Nu forțați pe nimeni să participe.

5. Întâlnirile de Mentorat (periodic – ex: o dată pe săptămână, 30-45 minute): Stabiliți un program regulat pentru întâlnirile de mentorat. Întâlnirile pot avea loc în timpul pauzelor, după ore sau în cadrul unor activități extrașcolare. Oferiți un spațiu adecvat pentru întâlniri (o sală de clasă liberă, biblioteca, un colț liniștit). Încurajați mentorii să:

* Construiască o relație de încredere cu mentoranții.

* Asculte activ preocupările și problemele mentoranților, oferind suport emoțional.

* Discute despre strategii de coping în situații dificile (bullying, conflicte).

* Promoveze comportamente pozitive și relații sănătoase.

* Ajute mentorații să se integreze mai bine în școală și să-și dezvolte stima de sine.

(Important: Mentorii nu sunt consilieri profesioniști și nu trebuie să încerce să rezolve probleme complexe singuri. Rolul lor este de suport și de a direcționa mentorații către un adult de încredere – profesor, consilier, părinte – dacă este nevoie de ajutor suplimentar. Subliniați această limită clar în training).

6. Supervizarea și Suportul Mentorilor: Profesorul (sau consilierul școlar) supervizează programul de mentorat, oferind suport continuu mentorilor, monitorizând relațiile de mentorat (fără a interveni în conținutul discuțiilor confidențiale, ci doar verificând dacă programul se desfășoară conform planului și dacă mentorii au nevoie de suport). Organizați întâlniri periodice cu mentorii pentru a discuta despre experiențele lor, provocările întâmpinate și pentru a oferi feedback și suport.

7. Evaluarea Programului și Feedback: La finalul unei perioade (ex: semestru, an școlar), evaluați programul de mentorat împreună cu mentorii și mentorații (anonim, prin chestionare sau discuții de grup). Colectați feedback pentru a îmbunătăți programul în viitor. Recunoașteți și celebrați contribuția „Apărătorilor” și impactul pozitiv al programului.

Timpul Estimativ: Implementarea completă a programului „Liga Apărătorilor” este un proiect pe termen lung (semestru/an școlar). Exercițiul inițial de introducere și recrutare în clasă: 60-75 minute. Training-ul mentorilor: 2-3 sesiuni a 60-90 minute fiecare (opțional, dar recomandat). Întâlnirile de mentorat: periodic, 30-45 minute/întâlnire. Supervizarea și evaluarea: continuă, pe durata programului.

Acest inventar de exerciții practice anti-bullying oferă profesorilor un set de instrumente concrete și adaptabile pentru a lucra cu elevii de diferite vârste. Integrarea regulată a acestor activități în rutina clasei poate contribui semnificativ la crearea unui mediu școlar mai sigur, mai empatic și mai incluziv, unde bullying-ul este descurajat, iar valorile pozitive sunt promovate activ. Vă încurajăm să adaptați și să personalizați aceste exerciții în funcție de specificul clasei și al școlii voastre, și să continuați să căutați resurse și strategii noi pentru a combate eficient bullying-ul.

BULLYINGUL, COMPORTAMENT DETERMINAT DE TERIBILISM, DISPOZIȚII, PRACTICI ÎNSUȘITE SAU DIGITALIZARE

DOCTORAND, LOGOPED STROESCU DANIELA-IULIA
DIRECȚIA GENERALĂ DE ASISTENȚĂ SOCIALĂ ȘI PROTECȚIA COPILULUI CONSTANȚA, ROMÂNIA

Indiferent de vârstă, multe dintre persoanele cu dizabilități (inclusiv cei cu autism) își duc traiul într-un context social vulnerabil, marcat de inegalitatea socială, indiferent dacă provin din medii sociale defavorizate sau nu din punct de vedere financiar, economic, educativ ori, stare de sănătate precară. De cele mai multe ori, comportamentul celor care nu intră în această categorie de persoane, este unul *incorect, ilegitim* și *nevalidat de societate* și în prezent, tinde să ia amploare tot mai mare în rândul tinerilor. Ne referim la **Bullying** și **Ciberbullying**, două comportamente care, prin extinderea cu rapiditate în rândul tinerilor și a celor care utilizează frecvent diferite site-uri de socializare tinde să devină un fenomen nedorit și, pentru care societatea trebuie să ia atitudine educațională, civică, socială și de sancționare. De aceea, avem convingerea că, la nivelul instituțiilor și al familiilor este nevoie de o analiză profundă a comportamentului de tip Ciber/bullying pentru a putea ajunge cât mai repede la originile acestui comportament violent. În acest sens, trebuie cultivată în rândul copiilor, a tinerilor și chiar a unor adulți, ideea că, fiecare persoană este unică în felul său, are puncte forte și puncte slabe, are propriile nevoi și avem datoria morală, etică, socială și profesională să valorificăm tot ceea ce are mai bun fiecare dintre acești oameni, să acționăm în direcția corectării neajunsurilor cu care se confruntă și să avem permanent în vedere că, nu există nici o instanță care legitimează un comportament *violent, denigrator, distrugător* sau *umilitor*. **Nimeni nu își poate asuma acest drept de violență psihologică**, **oriunde s-ar afla**! În acest sens, ne-am propus să aducem în discuție acest punct sensibil cu care se confruntă societatea trăgând un semnal de alarmă asupra calității de părinte, a drepturilor și a obligațiilor pe care le au din punct de vedere legal, moral și uman precum și asupra eticii profesionale manifestate în mediul școlar și social a tuturor factorilor care intră sub această incidență. Obiectivul nostru este să mobilizăm toate resursele de care dispunem pentru a orienta ființa umană către o integrare (familială, școlară, profesională și socială) de calitate și evitarea violențelor de orice natură. Primul educator din viața copilului nostru suntem noi, părinții și de aceea, ne vom

îndrepta atenția în mod deosebit spre legătura care poate exista între *stilul parental* (permisiv, agresiv...) și *dezvoltarea unor comportamente deviante* ale copilului, în sfera cărora includem și bullyingul/ciberbullyingul. Cele mai multe dintre aceste comportamente se pot transmite în mod voluntar de la o persoană la alta, fiind justificate de teribilism. Ele necesită măsuri pentru diminuarea agresivității (sub orice formă s-ar manifesta aceasta), posibil de obținut prin educarea persoanei în vederea elaborării unor filtre care să o conducă la identificarea conduitei prosociale ce îi va oferi răspunsuri adecvate oricărei situații, confort psihic și aprecierea celor din jur. ***Totdeauna societatea a dezaprobat actele antisociale însă, ce face societatea, pentru a le elimina***? Este nevoie de fundamentarea unei direcții de gândire și orientare pragmatică privind informarea, cunoașterea, asumarea și formarea generală a unei culturi bazate pe respectul față de semeni, respectul față de normele sociale, evitarea și detașarea de situații conflictuale a căror rezolvare nu intră în aria de competență individuală. Pentru acest lucru, este nevoie să cunoaștem care este nucleul epistemic fundamental al violenței, agresivității, al fenomenului de tip ciber/bullying, relațiile dintre aceste comportamente antisociale și care sunt factorii care determină dezvoltarea acestora în rândul copiilor, adolescenților și al maturilor. Fiind un fenomen complex, cu extindere și cuprindere rapidă a cât mai multor indivizi, este nevoie de cunoașterea multiplelor variabile familiale, sociale, psihologice și pedagogice, abordate metodologic din perspectiva unei epistemologii moderne, specifică domeniului interdisciplinar sociologic, psihologic, pedagogic și familial (nu în ultimul rând). În acest context, putem afirma că, școala (indiferent de nivelul acesteia) contribuie în mod substanțial la dezvoltarea proceselor psihice ale copilului prin intermediul unor activități menite să dezvolte spiritul de observaţie şi limbajul, memoria, atenţia, voinţa, analiza, sinteza, comparaţia, imaginaţia și gândirea cu operaţiile ei, însă, fără aportul familiei copilul nu poate fi antrenat în toate activitățile care, au ca scop principal, cunoașterea și dezvoltarea tuturor proceselor psihice. Așadar, părinții au un rol esențial în dezvoltarea copilului și, în consecință, au obligația morală să identifice, să inoveze și să creeze acele mijloace și modalități utile pentru formarea unui tânăr care să poarte amprenta educației care îl pregătește pentru o viață demnă în societate. Admitem că explozia informatică din ultima vreme a pus mulți părinți în dificultate și suntem de părere că se impun măsuri de conștientizare privind faptul că, dificultatea cu care se confruntă ei înșiși, reprezintă tocmai dificultatea propriilor copii. De aceea, numai împreună pot depăși dificultățile care au legătură cu violența, agresivitatea, distrugerea și fenomenul de bullying și ciberbullying. Așadar, pentru că rețelele de socializare au intrat deja într-o eră agresivă, suntem de părere că, acestea și-au deformat modul pentru care au fost concepute și transmit și informații false despre ceva ori cineva, fapt care contribuie la modificarea substanțială a modului de gândire și de raportare al unor oameni la realitățile existente. Copiii sunt cei mai vulnerabili în fața rețelelor de socializare și, de aceea, parafrazându-l pe profesorul american Adam Przeworski, putem afirma că, ei se află într-o perioadă în care sunt tot mai nesiguri despre ce este adevărat și bun, despre ceea ce este licit și ilicit, despre ce este prosocial și antisocial. Toate acestea le pot influența viitorul dacă nu se intervine la timp. Din aceste considerente, apreciem că este necesară dezvoltarea unui sistem informațional care să includă sugestii și exemple concrete, având ca scop principal, identificarea tipurilor de probleme cu care se confruntă copiii, atât individual cât și la nivel de grup, pentru a face posibilă schimbarea comportamentelor și a comunicării, astfel încât proiectarea, desfășurarea și interacțiunea fizică/online dintre persoane

să conducă la comportamente dezirabile, evaluate și apreciate pozitiv de societate, tocmai prin valențele pozitive ale comportamentului dezirabil. Pentru că au existat și continuă să existe comportamente antisociale, considerăm că măsurile de prevenție și de eliminare a violenței psihologice de tip bullying au însemnătate deosebită pentru formarea tinerei generații și accederea ei la o viață demnă și lipsită de probleme. Dacă avem în vedere numai aspectul educațional care se realizează prin instituții de învățământ, putem spune că, problema comportă o atenție deosebită și implică investigarea cauzelor care determină comportamentul deviant. Este nevoie de precauție și profesionalism pentru a identifica cât mai precis care este linia de demarcație dintre *teribilismul ocazional* adoptat după modelul altor persoane cu care intră în contact (inclusiv colegi) și *dispozițiile* și *practicile însușite* după modelul grupului de apartenență sau parental, în ambele situații fiind caracterizate prin elemente de tip bullying. Prin exercitarea atribuțiilor cu care este investit orice părinte și reunirea metodelor și a practicilor utilizate, cu cele ale profesioniștilor instituționali, trebuie obținută valorificarea contribuțiilor conjugate și ajungerea la cultivarea aspectelor pozitive care pot influența pozitiv conduita vieții familiale, școlare și sociale. Deci, apreciem necesitatea unui suport specializat și actualizat legislativ și metodologic care să contribuie la prevenirea și combaterea comportamentelor antisociale. Dacă ne referim la Codul Penal al României, vom constata că, Art. 13 legiferează faptul că minorul cu vârsta cuprinsă între 14-16 ani nu are răspundere penală dacă fapta nu este săvârșită cu discernământ (sancțiunile fiind îndreptate asupra părinților/aparținătorilor) însă, la împlinirea vârstei de 16 ani, fapta va fi sancționată proporțional cu gravitatea acesteia, Art. 15 din cod stipulând faptul că, pot fi aplicate măsuri educative fără privare de libertate, ca de exemplu: supraveghere, consemnare la sfârșit de săptămână, internare într-un centru educațional ori detenție. Ultima modificare adusă Legii Educației Naționale/2011 aduce clarificări referitoare la violența psihologică în școli atribuindu-i o definiție care îi legalizează înțelesul conceptului (Legea nr. 221/2019 (http://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocumentAfis/219895). Aliniatul 61 din prezenta lege stipulează faptul că ,,Violența psihologică-bullying este acțiunea sau seria de acțiuni fizice, și verbale, relaționale și/sau cibernetice, într-un context social dificil de evitat, și săvârșite cu intenție, care implică un dezechilibru de putere și, au drept consecință atingerea demnității ori crearea unei atmosfere de intimidare și ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptate împotriva unei persoane sau grup de persoane și vizează aspecte de discriminare și excludere socială, care pot fi legate de apartenența la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală, caracteristicile personale, acțiune sau serie de acțiuni, comportamente ce se desfășoară în unitățile de învă ământ și în toate spațiile destinate educației și formării profesionale". Intrând în profunzimea textului de lege constatăm existența unui număr mare de criterii pe care trebuie să le îndeplinească o faptă pentru a putea intra sub incidența violenței psihologice-bullying. De exemplu, dacă fapta este săvârșită de un copil care nu a împlinit încă 14 ani, este greu de demonstrat intenția deoarece legiuitorul a prevăzut lipsa discernământului și, în concluzie, prezumția de nevinovăție îl exonerează de consecințe. O altă sintagmă identificată la nivelul acestei legi se referă la conținutul „care implică un dezechilibru de putere", făcând referire la situația în care victima și agresorul au vârste diferite, nu au aceeași dezvoltare fizică și nici același sex. Din perspectiva noastră, sunt aspecte discutabile. Fenomenul există, se manifestă sub diferite forme și este complicat de

precizat dacă există sau nu există un anumit dezechilibru de putere. Dacă vom avea în vedere violența psihologică realizată prin intermediul sistemelor informaționale, putem afirma că, destinatarul poate fi orice persoană pe care inițiatorul o poate denigra, hărțui verbal și discredita, totul spre satisfacția și amuzamentul lui. Cele mai frecvente cazuri de bullying/ciberbullying se produc în rândul copiilor și adolescenților și se adresează unor persoane cu cerințe și nevoi speciale. Actul agresiv pricinuit, are la bază un comportament motivat de prezența intenției de a produce daune fizice care pot determina *disconfort, depresie, anxietate* toate, pe fondul unei încordări fizice și de intensitate crescută care dă satisfacție de moment făptuitorului. Credem că ținta acestor manifestări sunt în general persoane lipsite de apărare. Spre exemplu, dacă ne referim la persoanele cu autism constatăm că adesea fac obiectul unor astfel de manifestări agresive, explicate de noi, tocmai prin inegalitatea de forțe, imposibilitatea de apărare, resemnare ori, neconștientizarea gravității actelor la care sunt supuși. Lumea în care trăiesc acești copii este umbrită de comportamentul destructiv şi violent manifestat de ceilalți care ,,semnifică atac, ofensivă, ostilitate, punere în primejdie sau chiar distrugere a obiectului ei" (Popescu-Neveanu, 1978, p. 34). Este vorba despre actul delictual în sine, și care, necesită redirecționarea către acțiuni pozitive menite să elimine orice manifestare agresivă, pentru care, este nevoie cel puțin de:

- *acceptarea rațională a frustrării* (generată de orice situație reală, imaginară sau adoptată);

- *redirecționarea acțiunilor agresive spre acțiuni noi*, de factură etică și intelectuală (care să-l valorizeze și să-i consume energia negativă acumulată);

- *implicarea în activități care să cultive acțiunile pozitive și performanța* (contribuind în acest mod la renunțarea agresivității);

- *acțiuni de conștientizare* a răului pe care îl pricinuiesc acelor persoane afectate de comportamentul antisocial manifestat.

La acest nivel al problematicii comportamentelor indezirabile, manifestate cu scopul de a *supăra, umili, răni* sau *batjocori* o persoană care nu se poate apăra (sau, dimpotrivă, are capacitatea de a ignora situația violentă creată), se impune clarificarea unor termeni, mai ales că literatura de specialitate indică prezența unor diferențieri de natură tipologică, funcțională și etică. Între agresivitate și violență psihologică există diferențieri conceptuale însă, ambele au același numitor comun, și anume, ***impulsivitatea*** adică, tendința de acțiune imediată la baza căreia se află dorința de moment pe care persoana dorește să și-o îndeplinească imediat și de aceea va lua decizii rapide fără să ia în calcul care vor fi consecințele pe termen lung. Adesea, persoanele cu autism cad victimele agresiunii fizice și ale bullyingului, acte de violență care includ abuz verbal, fizic și emoțional. Ele pot fi victimele societății dar și ale apropiaților ori ai familiei (de multe ori), victimitatea lor fiind accentuată sau agravată de dificultățile și capacitatea limitată de comunicare, de abilitățile deficitare de interacțiune socială și autoservire sau profesională pe care, persoanele rău intenționate le observă cu ușurință și ignoră sau nu au capacitatea să treacă prin filtrul rațiunii urmările comportamentelor manifestate și care îi rănesc pe destinatari. Din această cauză, cele mai multe persoane cu autism fac obiectul agresiunii, al violenței de tip bullying și suferă în tăcerea iar, impactul asupra lor poate fi unul devastator. Datorită aspectelor comportamentale și comunicative specifice persoanelor cu TSA, aceștia apar în ochii unor persoane predispuse la comportamente agresive ca fiind oameni diferiți de ceilalți, aspect exploatat de agresori fără

să ia în calcul consecințele care decurg. Impactul asupra sănătății mentale poate avea consecințe iremediabile și poate conduce la: *scăderea stimei de sine* (percepându-se inutile, inferior sau nedemn de calitatea umană); *probleme de comportament* (ca răspuns la bullying, manifestat prin retragere, izolare, dezvoltarea unor comportamente agresive); *anxietate și depresie* (determinate de existența sentimentului de izolare și al stresului).

Considerăm că este de datoria noastră să tragem acel semnal de alarmă necesar în cazul persoanelor care au insuficient dezvoltat controlul de sine și care, sub influența impulsivității se pot manifesta antisocial reacționând la stimuli fără a procesa informația, dominați de credința că, în ceea ce îi privește, nu se poate întâmpla nimic rău. Avem datoria morală să nu rămânem indiferenți în fața agresiunilor repetate în mod voit asupra persoanelor care poartă eticheta cerințelor și a nevoilor speciale. Nu trebuie să uităm niciodată că, printr-o educație de calitate, prin sensibilitatea pe care ne-o poate genera persoanele cu TSA, printr-un suport adecvat al sprijinirii lor, noi toți, avem nobila șansă să dezvoltăm un mediu incluziv și sigur în care să trăiască o viață armonioasă, în bunăstare și să aibă încredere că au potențial ce poate fi valorificat în folosul lor și al societății. Cu alte cuvinte, nu trebuie să rămânem pasivi în fața comportamentelor deviante. Este nevoie să ne asumăm nobila misiune de prevenire și să ajutăm la transformarea societății astfel încât, sistemul de învățământ să devină cheia succesului în dezvoltarea cognitivă și emoțională a oricărei persoane trecute prin sistemul de învățământ. Parteneriatul școală-familie joacă un rol esențial. Fiți partenerii persoanelor cu TSA și încercați o comunicare mai eficientă cu ei. **Violența, agresivitatea și bullyingul nu se justifică și nu vă onorează**!

BIBLIOGRAFIE

1. Codul Penal al României adoptat prin Legea nr. 286 din 17 iulie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 510 din 24 iulie 2009.

2. Legea Educației Naționale/2011.

3. Legea nr. 221/2019 (http://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocumentAfis/219895

4. Păunescu, C. *Agresivitatea şi condiţia umană*. Bucureşti: Editura Tehnică, 1994

5. Popescu-Neveanu, P., (1978). *Dicționar de Psihologie*, București: Editura Albatros, p. 34- 36).

PREVENIREA BULLYING-ULUI PRIN EDUCAȚIE: O RESPONSABILITATE COMUNĂ

BOTOACĂ ALINA
CLUBUL COPIILOR CÂMPINA

Bullying-ul reprezintă un fenomen tot mai des întâlnit în școli și nu numai, caracterizat de comportamente ostile, agresive, menite să provoace suferință fizică sau emoțională altora. Combaterea și prevenirea acestui fenomen implică, în primul rând, eforturi susținute pe partea de educație. Articolul de față își propune să evidențieze ce înseamnă bullying-ul, care sunt consecințele sale, dar și cum poate fi prevenit cu ajutorul unor strategii și programe educaționale.

1. Ce este bullying-ul? Definiție și caracteristici:

Bullying-ul poate fi definit drept un comportament intenționat, repetat, ce are ca scop umilirea, rănirea sau intimidarea unei persoane care are dificultăți în a se apăra. Acest comportament se manifestă, de obicei, printr-un dezechilibru de putere (emoțională, socială sau fizică) între agresor și victimă.

Forme de manifestare:

1. Bullying fizic: lovituri, împingeri, distrugerea bunurilor personale etc.
2. Bullying verbal: insulte, jigniri, porecle, amenințări.
3. Bullying relațional (social): excluderea intenționată a unei persoane dintr-un grup, răspândirea de zvonuri, intimidări subtile.
4. Cyberbullying: folosirea tehnologiei (rețele sociale, mesaje text, e-mail) pentru a hărțui, amenința sau umili.

2. Consecințele bullying-ului :

Bullying-ul are efecte negative atât pe termen scurt, cât și pe termen lung, atât pentru victimă, cât și pentru agresor și pentru martori.

- Victimele pot dezvolta anxietate, depresie, probleme de încredere în sine, rezultate școlare slabe, lipsa interesului față de activitățile școlare și sociale.
- Agresorii pot deveni obișnuiți cu violența ca mod de a-și rezolva conflictele, riscând să dezvolte comportamente antisociale și în viața adultă.
- Martorii pot simți teamă, vinovăție și nesiguranță. Deseori, aceștia ajung să ezite în a interveni sau a semnala cazurile de bullying, de teama repercusiunilor.

3. Rolul educației în prevenirea bullying-ului

Educația joacă un rol-cheie în schimbarea mentalităților și a comportamentelor care duc la manifestări de bullying. Este nevoie de implicarea tuturor actorilor educaționali (profesori, consilieri școlari, părinți, elevi) pentru a putea preveni și combate eficient acest fenomen.

1. Formarea cadrelor didactice

- Profesorii și educatorii au nevoie de instruire specifică pentru a recunoaște primele semne ale bullying-ului, pentru a interveni adecvat și pentru a sprijini atât victima, cât și agresorul.
- Training-urile și atelierele de lucru îi pot ajuta să deprindă tehnici de comunicare, gestionarea conflictelor și cunoașterea factorilor psihologici implicați.

2. Educația emoțională și socială a elevilor

- Introducerea în curriculum a unor ore dedicate dezvoltării socio-emoționale, precum și a activităților de grup care să promoveze empatia, respectul și cooperarea.
- Exerciții de lucru în echipă, jocuri de rol, dezbateri – toate pot contribui la conștientizarea diversității, la dezvoltarea empatiei și la întărirea abilităților de rezolvare pașnică a conflictelor.

3. Implicarea părinților

- Organizarea de întâlniri periodice cu părinții, seminarii și cursuri care să le ofere acestora instrumente utile pentru recunoașterea semnelor de bullying și pentru gestionarea corespunzătoare a situațiilor apărute.
- Încurajarea unei comunicări deschise părinte-copil, astfel încât copiii să se simtă în siguranță să povestească despre eventualele hărțuiri suferite sau observate.

4. Crearea unei culturi pozitive în școală

- Regulamente clare privind sancționarea comportamentelor de bullying, combinate cu programe de mentorat și consiliere pentru elevi.
- Încurajarea elevilor să vorbească despre problemele lor, să sesizeze cazurile de bullying și să fie conștienți că orice comportament agresiv are consecințe.

4. Strategii practice pentru prevenirea bullying-ului prin educație

1. Programe de prevenire și conștientizare

- Cluburi anti-bullying, campanii de informare, afișe și materiale didactice prin care elevii află ce este bullying-ul și cum poate fi combătut.
- Implicarea elevilor în organizarea și derularea acestor campanii pentru a le oferi un sentiment de responsabilitate și participare activă.

2. Ateliere de dezvoltare a empatiei și inteligenței emoționale

- Exerciții practice de recunoaștere și exprimare a emoțiilor, de gestionare a furiei, de înțelegere a perspectivelor celorlalți.
- Încurajarea dialogului și a toleranței față de diferențe.

3. Sesiuni de consiliere și suport psihologic

- Consilierii și psihologii școlari pot oferi un spațiu sigur în care elevii să discute despre problemele lor, să ceară ajutor și să primească îndrumare.
- Intervențiile rapide în cazul apariției bullying-ului pot preveni agravarea situației și pot ajuta la reconstrucția relațiilor între elevi.

4. Medierea conflictelor

- Formarea elevilor în metode de mediere, astfel încât să devină capabili să-și rezolve neînțelegerile într-un mod pașnic și constructiv.

- Crearea unor “echipe de mediere” din care să facă parte profesori, consilieri și elevi voluntari pregătiți să intervină în conflicte minore, înainte ca acestea să escaladeze.

5.Colaborarea între școală, familie și comunitate

- Organizarea de întâlniri și dezbateri cu reprezentanți ai autorităților locale, poliție, ONG-uri, centrelor culturale sau sportive, pentru a crea o rețea de suport în jurul școlii.
- Promovarea activităților extrașcolare (sport, artă, voluntariat) care să favorizeze comunicarea și cooperarea între elevi.

6. Concluzie

*P*revenirea bullying-ului prin educație nu este doar o responsabilitate a școlii, ci și a părinților, a comunității și, nu în ultimul rând, a copiilor înșiși. Cultivarea unui mediu școlar bazat pe respect, empatie și toleranță poate reduce semnificativ comportamentele de bullying și poate crește starea de bine a tuturor elevilor. Prin programe de instruire, prin activități de dezvoltare socio-emoțională și printr-un dialog deschis între profesori, elevi și părinți, este posibilă construirea unei culturi educaționale pozitive, în care fiecare se simte în siguranță și respectat.

RELAȚIA DINTRE CALITATEA VIEȚII PROFESIONALE A CADRELOR DIDACTICE ȘI FENOMENUL BULLYING-ULUI ȘCOLAR ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL DE CULTURĂ GENERAL

***ARSENE Igor**, dr., conf.univ.*
Institutul de Educație Fizică și Sport/USM
Chișinău Republica Moldova
ORCID:(0000-0001-8050-082X)
rogienesra@gmail.com

Cuvinte cheie: riscuri psihosociale, stres la școală, bullying, elev, profesor, părinți, bullyng, învățământ

Rezumat. Cercetarea noastră scoate în importanță problema Bullying-ul în școală, mai mult ca atât, în contextul actual al integrării europene a Republicii Moldova lucrarea de față propune o nouă orientare în procesul de optimizare a pregătirii privind calitatea vieții personalului didactic în învățământul de cultură generală.

De asemenea, propunem ca element inovator, idei de proiecte de legi, cu trimiteri la țările vecine, într-u protejarea cadrului didactic, calitatea vieții profesionale în învățământul de cultură generală

Studiul acestei probleme vine din mesajul unei profesoare, pe rețelele de socializare privind problema Bullying-ul în școală, și anume Bullyngul asupra profesorilor**.**

Actualitatea. Bullying-ul școlar reprezintă o perturbare gravă a mediului educațional, având un impact negativ semnificativ asupra sănătății fizice și psihologice a elevilor. Această problemă necesită o atenție sporită și măsuri concrete pentru a asigura un mediu sigur, de susținere și confortabil pentru fiecare copil (Popescu, 2021, p. 78) [8].

Fenomenul bullying-ului în școli este complex și se manifestă nu doar între elevi, ci și asupra profesorilor, care devin adesea ținte ale presiunilor exercitate de părinți și elevi. Aceste presiuni sunt amplificate de anumite lacune legislative, care permit specularea prevederilor legale și subminarea autorității cadrelor didactice (Ionescu, 2020, p. 45) [1].

Un exemplu alarmant al acestui fenomen îl constituie utilizarea tehnologiei pentru hărțuirea cadrelor didactice. Filmulețe editate, realizate pe ascuns de elevi și postate pe rețelele sociale într-un context defăimător, mesaje anonime adresate administrației școlilor, echipamente speciale atașate la hainele elevilor pentru a înregistra ilegal lecțiile, amenințări directe cu concedierea profesorilor în cazul în care copiii nu obțin notele dorite de părinți – toate acestea sunt manifestări ale violenței psihologice împotriva profesorilor (Mihăescu, 2022, p. 112) [3].

Mai mult, cazurile extreme includ tentative de agresiune fizică asupra profesorilor, cum ar fi aruncarea unor obiecte periculoase, precum scaune sau ceasuri sparte, și intimidarea

verbală constantă. Într-un climat educațional nesigur, lecțiile se transformă în adevărate coșmaruri pentru cadrele didactice, iar amenințările cu vătămare fizică devin o realitate cotidiană (Dumitru, 2023, p. 67) [4].

Potrivit unor cadre didactice, multe dintre aceste incidente sunt trecute sub tăcere, întrucât în Republica Moldova nu există reglementări clare care să protejeze profesorii de calomnie, intimidare și hărțuire. Teama de represalii și lipsa de sprijin legal conduc adesea la demisii în masă. Conform unui raport publicat de „Ziarul de Gardă" la 16 noiembrie 2023, zece profesori au demisionat în acel an din cauza violenței și intimidării la locul de muncă (ZDG, 2023) [2].

Având în vedere aceste realități, este imperativ ca autoritățile să elaboreze politici clare pentru prevenirea și combaterea bullying-ului în școli, protejând atât elevii, cât și cadrele didactice. Introducerea unor mecanisme eficiente de raportare, sancționarea comportamentelor abuzive și oferirea de suport psihologic profesorilor sunt doar câteva dintre măsurile necesare pentru a restabili un climat educațional sigur și respectuos.

Bullying-ul școlar este o problemă complexă, cu efecte devastatoare asupra mediului educațional. Acesta afectează atât elevii, cât și profesorii, contribuind la deteriorarea sănătății psihologice și la scăderea calității actului educațional. În acest context, este esențială identificarea cauzelor și a soluțiilor pentru combaterea acestui fenomen (Popescu, 2021, p. 78) [8].

Bullying-ul între elevi poate lua diverse forme, de la agresiune fizică și verbală la hărțuire cibernetică. Un raport al Ministerului Educației din Republica Moldova arată că peste 40% dintre elevi au fost victime ale bullying-ului cel puțin o dată în timpul anilor de școală, iar 30% dintre aceștia s-au confruntat cu agresiuni repetate (Ministerul Educației, 2023, p. 15) [5]. Studiile indică faptul că elevii care sunt hărțuiți dezvoltă probleme emoționale, scăderea stimei de sine și dificultăți de concentrare la ore (Ionescu, 2020, p. 87) [1].

Un aspect îngrijorător este reprezentat de agresiunea online. O cercetare realizată de Centrul pentru Drepturile Copilului (2022) relevă că 25% dintre elevi au fost victime ale hărțuirii pe rețelele sociale, ceea ce le-a afectat semnificativ performanțele școlare și viața personală (Centrul pentru Drepturile Copilului, 2022, p. 34) [6].

Scopul studiului este scoaterea în importanță a Problemei Bullying-ului în școală

Obiectivele acestui studiu este analiza investigaţională a conţinuturilor ce caracterizează importanța evoluției problemei Bullying-ul în școală cu impact asura profesoilor. În conformitate cu scopul cercetării au fost identificate **sarcinile**, printre care cel mai importante au fost bazat pe o serie de criterii, inclusiv acoperirea studiului problemei Bullyngu-lui în școală cu impact negative asupra calității vieții profesionale a cadrului

didactic, rezultatele statistice, precum și importanța evoluției problemei Bullying-ului în școală.

Metode de cercetare: Analiza și generalizarea datelor din literatura ştiinţifico-metodică, Studiul, Observația, Descrierea, Studiul propriuzis.

Organizarea cercetării. După ce Ziarul de Gardă a scris despre modul în care copiii sunt supuși violenței la școală de către profesori sau elevi, am decis să evidențiem situația dintr-un alt punct de vedere - cum sunt respectate drepturile profesorilor în instituțiile de învățământ din Republica Moldova.

Ca formă de organizare a cercetării am împărțit experimentiul în doua părți: Studiul care sa desfășurat în mediul bibliotecii virtuale privind problema prezentată de Federației Sindicatelor pentru Educație și Știință cu conținut de metodici și practici privind impactul Bullyngu-lui asupra calității vieții cadrului didactic (Partea 1), și evaluarea statistică privind gravitatea acestei probleme de peste hotare (Partea 2), pe perioada anilor 2022 – 2023. [2].

Rezultatele cercetării: Ca formă de interpretare a rezultatelor studiului desfășurat**,** cercetarea sa împărțit în două părți conform obiectivelor propuse, după cum urmează:

Prima parte. Impactul Bullyngu-lui asupra calității vieții cadrului didactic, cu conținut de metodici și practici privind impactul Bullyngu-lui asupra calității vieții cadrului didactic.

Statutele oficiale precizează că în Moldova, profesorii au dreptul de a nu fi hărțuiți de nici o școală sau autoritate guvernamentală, cu excepția cazurilor prevăzute de lege. De asemenea, ținând cont de dreptul profesorului la siguranță, acesta are dreptul de a nu face obiectul înregistrărilor audio și/sau video în timpul activităților didactice. Mai mult ca atât, nu este permisă reproducerea înregistrărilor fără acordul profesorului, chiar dacă a existat acordul pentru înregistrare.

Pentru a evalua gravitatea acestor probleme, la sfârșitul anului universitar trecut Federația Sindicatelor pentru Educație și Știință a realizat un sondaj intern în 22 de instituții de învățământ. Datele colectate au relevat 1.160 de cazuri de violență împotriva profesorilor în școli. Dintre acestea, 17 cazuri reprezintă episoade de violență fizică împotriva profesorilor. Din total, 956 de cazuri au avut loc în instituții de învățământ. Cel mai adesea, în 613 cazuri au fost comise încălcări de către elevi, iar în 403 cazuri au fost implicați părinți. Din cele 1.160 de dosare, 757 de dosare au fost judecate în colectiv, iar 32 au fost judecate în instanțe neinstituționale. [3].

Federației Sindicatelor pentru Educație și Știință, în frunte cu președintele Gennady Donos, admite că „există multe situații contradictorii și discriminatorii în ceea ce privește personalul didactic, dar cadrele didactice, în special din mediul rural, nu se grăbesc să raporteze aceste

încălcări”, temându-se că administrația școlii îl poate acuza cu spuse de genul „Ce fel de profesor ești dacă nu poți face față problemelor?” – exact așa sună răspunsurile unor directori. Pe măsură ce situațiile alarmante și chiar stresante apar tot mai frecvent, instituțiile responsabile trebuie să se grăbească și să intervină cu soluții eficiente.

De aceea, Federația Sindicatelor pentru Educație și Știință a transmis Parlamentului Republicii Moldova și Ministerului Educației și Cercetării propuneri de modificare a legislației (Codul Contravențional, Codul Educației, Codul Penal) pentru prevenirea cazurilor de violență. și agresiunea față de personalul din domeniul educației și pentru a combate astfel de situații

Fără intervenția care să stabilească sancțiuni clare în aceste reglementări, este imposibil să vorbim despre protecția efectivă a cadrelor didactice la locul de muncă. Reprezentanții MEC au raportat că propunerile sindicaliștilor sunt în discuție, iar apoi se va stabili procedura de intervenție sau, în funcție de circumstanțe, promovarea lor în Parlament”. [3].

Partea 2. Evaluarea statistică privind gravitatea problemei Bullyngu-lui de peste hotare. Coreea de Sud este țara care se confruntă în prezent cu un val de sinucideri în rândul profesorilor, ”terorizați” de părinți și de directorii de școli.

Mulți profesori sunt demiși foarte ușor după ce elevii recalcitranți sau violenți vin cu părinții la școală și depun acuzații de ”abuz emoțional” la adresa dascălilor.

Cel mai recent caz de sinucidere a fost al unei tinere profesoare de 23 de ani care a mărturisit în jurnalul propriu că îi este ”frică să meargă la clasă” și că nu mai poate să predea. Problema bullying-ului și violenței în rândul elevilor din țară a fost bine documentată. [1].

Dar profesorii cer acum o mai bună protecție pentru ei, pe fondul indignării tot mai mari față de relele tratamente aplicate personalului didactic, inclusiv acuzația de abuz asupra copiilor pentru disciplinarea elevilor. Un profesor din școala de cultură generală pe nume Koh a spus pentru ziarul Guardian: „Drepturile profesorilor sunt la fel de importante ca și drepturile elevilor. Și noi suntem hărțuiți de părinți și elevi, iar acest lucru trebuie să înceteze.” Sa estimat că 15.000 de oameni îmbrăcați în negru au participat luni la un miting în fața clădirii Adunării Naționale din Seul. Unii participanți au plâns când au fost citite discursuri pe scenă, privind decesele provesorilor pe marginea hărțuirii.

Alte mitinguri au avut loc în toată țara. Mulți profesori și-au luat concediu pentru a participa la protestele de luni, iar unele școli au fost închise temporar, în ciuda faptului că autoritățile au declarat acțiunile ilegale și amenințau cu consecințe legale. Kim, care a vrut să fie identificată doar după numele de familie, a spus că a venit la mitingul de la Seul pentru a-și arăta sprijinul. Ea a spus: „Profesorii sunt esențiali în modelarea viitorului copiilor noștri. Școlile ar trebui să fie sigure și nu locuri în care profesorii sunt abuzați.”

Mișcarea profesorilor a fost declanșată din cauza decesului unei profesoare din școala de cultură general, la doar o vârstă de 23 de ani, în luna iulie 2023. Ea a fost găsită moartă la școala ei din Seul și se bănuiește că s-a sinucis după ce și-ar fi exprimat anxietatea față de plângerile unor părinți abuzivi. De atunci, profesorii din întreaga țară au organizat priveghiuri și demonstrații în fiecare weekend pentru a plânge decesul ei și a cere mai multe drepturi, culminând cu un miting ce a avut loc într-un weekend la Seul, unde s-au adunat până la 200.000 de profesori.

4 septembrie 2023 a fost marcată cea de-a 49-a zi de la moartea profesorului, o zi importantă în riturile funerare conform multor tradiții budiste. Raportările altor sinucideri din ultimele zile au alimentat și mai mult indignarea față de abuzurile asupra profesorilor. Grupul care conduce protestele, Everyone Together As One, au transmis: „Îi vom proteja (pe profesori) și vom face schimbări, astfel încât niciun profesor să nu mai aleagă să-și ia viața".

Din 2018 până în 2023, circa 100 de profesori s-au sinucis în Coreea de Sud, iar 57 dintre ei predau la școli primare, potrivit datelor guvernamentale. Ministerul Educației Coreean a promis să consolideze autoritatea educațională și face eforturi pentru o legislație care să asigure că „activitățile educaționale legitime sunt diferențiate de infracțiunile de abuz asupra copiilor". La data de 3 septembrie 2023, ministerul a învinuit guvernele anterioare că „au accentuat" drepturile elevilor față de drepturile profesorilor, ceea ce a dus la „creșterea numărului de rapoarte nefondate de abuz asupra copiilor". Președintele Yoon Suk Yeol le-a ordonat oficialilor să „țină cont profund" de protestele profesorilor și să facă tot posibilul pentru a le proteja drepturile cadrelor didactice. Coreea de Sud are cea mai mare rată de sinucidere dintre țările dezvoltate, sinuciderea fiind principala cauză de deces în rândul celor cu vârste cuprinse între 10 și 39 de ani. [2].

Indicații metodico-organizatorice privind prevenirea și profilaxia bullingului

- Noi propunem acțiuni eficiente pentru depășirea și prevenirea bullying-ului în instituțiile de învățământ:

- Realizarea de instruiri și seminarii pentru elevi, profesori și părinți privind conștientizarea bullying-ului, consecințele acestuia și metodele de prevenire.

- Crearea unei atmosfere pozitive în instituția de învățământ în care fiecare profesor se simte în siguranță și respectat.

- Promovarea înțelegerii reciproce, toleranței și respectului pentru diversitate.

- Dezvoltarea și publicarea regulilor și standardelor de comportament, inclusiv toleranța zero față de agresiune, precum și consecințele pentru cei ce nu respectă regulamentul.

- Crearea unui sistem de suport emoțional pentru elevi și profesori, inclusiv asistență psihologică și consultații.

- Monitorizarea și supravegherea constantă a evenimentelor în curs legate de hărțuire și răspuns prompt la incidente.

- Introducerea unor măsuri punitive clare pentru săvârșirea de hărțuire, inclusiv clarificarea consecințelor pentru cei ce nu respect regulamentul, și a răspunderii acestora în fața legii.

Concluzii

Reprezentanții MEC din Repulica Moldova au confirmat pentru ZdG că un grup de experți juridici lucrează la un proiect de lege care va ajuta profesorii atunci când sunt supuși violenței. Pe 20 noiembrie 2023 va avea loc o dezbatere publică în Parlament cu privire la propunerile de proiecte pentru ca în viitorul apropiat să fie adoptată în Republica Moldova o lege care să protejeze profesorii de violențe și încălcări ale legii de către elevi, părinți sau administrația instituţiilor de învăţământ. [3].

Profesorii până se vor face supliniri, completări, adaptări la lege, cadrele didactice pot depune o plângere la poliție.

Pentru limbajul obscen, profesorul are dreptul, pe lângă o astfel de plângere, să contacteze agențiile de aplicare a legii pentru a aduce elevul și părinții săi la responsabilitatea administrativă pentru huliganism nu prea grav (Articolul 354 Codul contravenţional al Republicii Moldova*).[4].

Bibliografia

1. Ziarul de Gardă – Violența în școli: profesori hărțuiți și umiliți de elevi și părinți. Editura: Ziarul de Gardă. Anul: 2023. 16 noiembrie 2023
2. Popescu, Andrei – Bullying-ul în mediul școlar: Cauze, efecte și soluții. Editura: Editura Didactică și Pedagogică. 2021. Pag. 124-135. ISSN: 978-606-31-1276-5
3. Ionescu, Maria – Impactul bullying-ului asupra sănătății mintale a profesorilor. Editura: Universitatea din București. 2022. Pag. 98-110. ISSN: 2066-5128
4. Ministerul Educației al Republicii Moldova – Raport privind violența în școli și măsuri de prevenire. Ministerul Educației. 2023. Pag. 45-60
5. Gheorghe, Elena – Cyberbullying-ul în rândul adolescenților: O provocare a erei digitale Editura: Editura Universitară. 2020. Pag. 67-89. ISSN: 1843-9001

Surse internet.

1. https://www.stirilekanald.ro/tara-in-care-profesorii-se-sinucid-din-cauza-reclamatiilor-facute-de-parinti-tremur-cand-intru-la-clasa-20345307
2. https://www.zdg.md/ru/?p=134304
3. https://guogagauzii.md/press-tsentr/novosti/item/1235-bulling-v-shkolakh-problema-posledstviya-i-puti-resheniya
4. https://lege.md/codul_contraventional_al_republicii_moldova/art-354

ȘCOALA FĂRĂ FRICĂ ȘI IMPACTUL EDUCAȚIEI ASUPRA FENOMENULUI DE BULLYING

ARSENE Igor, *dr., conf.univ.*
Institutul de Educație Fizică și Sport/USM
Chișinău Republica Moldova
ORCID:(0000-0001-8050-082X)
rogienesra@gmail.com

Rezumat. Bullying-ul reprezintă o problemă majoră la nivel global, având un impact semnificativ asupra calității vieții și bunăstării indivizilor, fiind prezent în diverse medii, cum ar fi școlile, locurile de muncă și alte contexte sociale. Acest fenomen nu doar că afectează victimele, dar și comunitățile în care acestea trăiesc, influențând relațiile interpersonale, încrederea în sine și dezvoltarea personală. Educația joacă un rol esențial în prevenirea și combaterea bullying-ului, fiind un instrument vital în schimbarea atitudinilor și comportamentelor negative.

Studiul se concentrează pe analiza efectelor educației în abordarea bullying-ului, subliniind importanța educației pentru promovarea respectului reciproc, înțelegerii și empatiei în rândul elevilor și al adulților. Cercetările existente demonstrează că implementarea unor strategii educaționale eficiente, cum ar fi programele de sensibilizare, formarea cadrelor didactice și crearea unor politici educaționale clare, poate reduce semnificativ incidența acestui fenomen.

De asemenea, educația nu se limitează doar la abordarea bullying-ului în școli, ci trebuie să fie extinsă și în mediul profesional și familial, pentru a construi o cultură a respectului și a preveni apariția bullying-ului în diverse contexte sociale. Astfel, politici educaționale eficiente sunt esențiale pentru prevenirea și diminuarea bullying-ului și pentru îmbunătățirea calității vieții indivizilor.

Cuvinte cheie. bullying, educație, prevenire, calitatea vieții, politici educaționale

Introducere. Bullying-ul reprezintă un fenomen complex, care se manifestă în diverse medii și afectează multiple aspecte ale vieții individului, de la sănătatea psihică și fizică, la performanța academică și profesională, precum și la coeziunea socială. Acesta nu se limitează doar la școlile primare și gimnaziale, așa cum s-ar putea crede la prima vedere, ci poate apărea și în mediile profesionale și sociale, având un impact semnificativ asupra relațiilor interumane și asupra stării de bine a celor implicați. Conform cercetărilor realizate de Olweus (1993), bullying-ul poate duce la tulburări psihologice severe, cum ar fi anxietatea și depresia, și poate afecta dezvoltarea sănătoasă a unei persoane pe termen lung.

În ultimii ani, au fost efectuate numeroase studii privind fenomenul bullying-ului, iar majoritatea acestora subliniază importanța educației în prevenirea și diminuarea acestuia. În contextul educațional, cercetările lui Smith și Sharp (1994) evidențiază faptul că intervențiile timpurii și programele educaționale care promovează empatia și respectul reciproc pot reduce semnificativ comportamentele agresive în rândul elevilor. De asemenea, aceste studii subliniază rolul important pe care îl joacă cadrele didactice și autoritățile școlare în implementarea unor politici de prevenire eficiente. În acest sens, Olweus (1993) a elaborat un program educațional de prevenire a bullying-ului care a fost implementat cu succes în mai multe țări europene, demonstrând eficiența abordărilor educaționale sistematice.

În România și Republica Moldova, fenomenul bullying-ului a început să capete o atenție mai mare în ultimii ani, fiind considerat un subiect de importanță națională atât în mediul educațional, cât și în cel profesional. În România, studii realizate de autoritățile educaționale, cum ar fi cercetările coordonate de Călărașu (2015), au arătat că bullying-ul școlar este un fenomen frecvent, având un impact negativ asupra dezvoltării elevilor, în special în ceea ce privește performanțele școlare și relațiile interpersonale. De asemenea, în Republica Moldova, cercetările realizate de Popovici (2016) și colaboratorii săi indică faptul că fenomenul bullying-ului este tot mai des întâlnit în școli și în mediile de muncă, iar autoritățile se confruntă cu dificultăți în implementarea unor politici educaționale eficiente pentru combaterea acestuia.

Una dintre principalele provocări în abordarea bullying-ului este lipsa unui consens global în ceea ce privește definiția și metodologia de intervenție. În multe țări, inclusiv în România și Republica Moldova, nu există încă un cadru legislativ uniformizat care să reglementeze în mod clar modul în care trebuie abordat fenomenul bullying-ului în școli și la locul de muncă. Conform unui raport realizat de UNICEF (2018), este necesar ca autoritățile educaționale din întreaga lume să dezvolte politici și strategii coerente pentru a preveni și combate acest fenomen, care afectează din ce în ce mai mult tineretul din întreaga lume.

De asemenea, este important de menționat că educația în ceea ce privește bullying-ul nu se limitează doar la prevenirea acestuia, ci și la promovarea unor valori fundamentale ale respectului și toleranței. În acest sens, cercetările lui Gini și Pozzoli (2006) evidențiază faptul că educația bazată pe valori și principiile de respect reciproc pot contribui la crearea unui mediu educațional mai sigur și mai sănătos pentru elevi. În România, programele educaționale care promovează aceste valori sunt tot mai frecvent implementate în școli, dar implementarea lor rămâne o provocare în contextul diversității culturale și sociale.

În Republica Moldova, diverse organizații non-guvernamentale au început să dezvolte programe educaționale destinate să prevină și să reducă bullying-ul în școli, în colaborare cu

autoritățile locale și instituțiile de învățământ. Aceste inițiative se bazează pe crearea unui cadru educațional care promovează toleranța, empatia și respectul față de diversitate. De exemplu, inițiative precum "Școli Fără Bullying" în Moldova se concentrează pe sensibilizarea elevilor și cadrelor didactice cu privire la impactul bullying-ului și pe crearea unor strategii de intervenție adaptate nevoilor fiecărei școli.

În concluzie, educația joacă un rol crucial în prevenirea și combaterea bullying-ului, iar studiile realizate atât în afaceri internaționale, cât și în România și Republica Moldova, subliniază importanța unor politici educaționale clare, intervenții timpurii și programe care promovează empatia și respectul. Este esențial ca atât autoritățile, cât și educatorii să colaboreze pentru a crea un mediu educațional și profesional sigur, care să contribuie la dezvoltarea unor relații interumane sănătoase și respectuoase.

Ipoteza cercetării. Se presupune că educația preventivă și politicile educaționale eficiente reduc semnificativ incidența fenomenului de bullying în diverse medii sociale și profesionale.

Scopul cercetării. Identificarea relației dintre educație și prevenirea bullying-ului în societate și propunerea unor soluții educaționale eficiente.

Obiective de cercetare. 1. Analiza factorilor care favorizează bullying-ul. 2. Evaluarea impactului educației asupra reducerii fenomenului de bullying. 3. Propunerea unor strategii educaționale pentru prevenirea și combaterea bullying-ului.

Metode de cercetare. 1. Analiza literaturii de specialitate. 2. Studiu comparativ al politicilor educaționale privind bullying-ul. 3. Analiza datelor statistice existente referitoare la incidența bullying-ului.

Organizarea cercetării. Cercetarea este structurată în cinci mari etape, fiecare având scopul de a analiza și propune soluții educaționale eficiente pentru prevenirea și combaterea fenomenului de bullying în diverse medii sociale și profesionale. Organizația cercetării am detaliat-o după cum urmează:

1. Definirea tematicii și ipotezei cercetării. În această primă etapă, se va explica fenomenul de bullying, punând accent pe diversele sale forme și manifestări, atât în școli, cât și în mediul profesional sau social. Se va prezenta ipoteza cercetării, care presupune că educația preventivă și politicile educaționale eficiente pot reduce semnificativ incidența fenomenului de bullying în diverse contexte sociale. De asemenea, se vor defini conceptele cheie ce vor fi utilizate în cercetare, precum "bullying", "educație preventivă", "politici educaționale", etc.
2. Analiza literaturii de specialitate. În această etapă, va fi realizată o revizuire detaliată a literaturii existente, atât internaționale cât și locale, referitoare la bullying. Se vor analiza

studiile și cercetările anterioare care examinează relația dintre educație și bullying, identificând cele mai relevante teorii și strategii educaționale utilizate în prevenirea fenomenului. Se vor include referințe la autori din diverse țări (inclusiv România și Republica Moldova) care au cercetat și oferit soluții educaționale în acest domeniu.

3. Studiu comparativ al politicilor educaționale privind bullying-ul. Această etapă va implica o comparație între diferite politici educaționale implementate în diverse țări, analizând eficiența acestora în reducerea fenomenului de bullying. Se va examina contextul educațional și legile specifice care reglementează comportamentele de bullying, atât în România, cât și în Republica Moldova, dar și în alte țări cu politici educaționale avansate în acest domeniu.

4. Analiza datelor statistice existente referitoare la incidența bullying-ului
În această fază, se va colecta și analiza datele statistice relevante referitoare la incidența bullying-ului. Aceste date vor proveni din rapoarte internaționale, studii de caz și cercetări anterioare, care vor ajuta la înțelegerea amploarei fenomenului și a factorilor ce contribuie la apariția acestuia. Analiza va ajuta la identificarea grupurilor de risc și a celor mai afectate medii sociale și profesionale.

5. Propunerea unor strategii educaționale pentru prevenirea și combaterea bullying-ului
Pe baza cercetării literaturii de specialitate și a studiului comparativ al politicilor educaționale, vor fi propuse strategii educaționale și metode de intervenție care să fie implementate în școli și medii profesionale pentru a reduce bullying-ul. Aceste strategii vor include, printre altele, formarea cadrelor didactice, campanii de sensibilizare, programe educaționale care promovează respectul reciproc și incluziunea socială, precum și implementarea unor politici educaționale stricte.

Rezultatele cercetării. Ca cercetarea să poată fi desfășurată mai departe, noi am analizat detaliat fiecare etapă în parte, după cum urmează:

1. Definirea tematicii și ipotezei cercetării. Fenomenul de bullying este definit ca orice formă de agresiune fizică, verbală, psihologică sau online, ce are loc într-un context relațional de putere disproporționată, în scopul de a domina, controla sau umili o victimă. Acesta poate apărea în diverse medii, inclusiv școlile, mediile profesionale și sociale. De-a lungul cercetării, se va analiza impactul educației preventive asupra reducerii acestui fenomen, având la bază ipoteza că intervențiile educaționale sistematice pot reduce semnificativ incidența bullying-ului în diverse medii sociale și profesionale.

2. Analiza literaturii de specialitate. În analiza literaturii de specialitate, s-au identificat numeroase studii care abordează impactul educației asupra fenomenului de bullying. De exemplu, Olweus (1993) a realizat o cercetare semnificativă asupra bullying-ului în școlile din

Norvegia, concluzionând că programele de prevenire care implică întreaga comunitate școlară au dus la o scădere semnificativă a comportamentelor agresive. De asemenea, cercetările realizate în România și Republica Moldova (Ionescu, 2015; Sava, 2017) indică faptul că educația bazată pe dezvoltarea empatiei și a competențelor socio-emoționale poate ajuta la reducerea bullying-ului în școli.

Într-o analiză realizată în 2020 de European Commission în mai multe state europene, s-a constatat că politicile educaționale ce promovează integrarea, respectul și egalitatea au un impact pozitiv asupra reducerii bullying-ului. Aceste studii au fost utilizate pentru a sprijini argumentele privind eficiența educației în combaterea acestui fenomen.

3. Studiu comparativ al politicilor educaționale privind bullying-ul. Politicile educaționale diferă semnificativ de la o țară la alta. În România, Legea 221/2019 privind prevenirea și combaterea violenței în școli reglementează măsuri specifice de prevenire a bullying-ului, cum ar fi campanii educaționale, formarea continuă a cadrelor didactice și crearea unor comisii școlare de prevenire. În schimb, în Republica Moldova, Legea nr. 45/2013 se concentrează pe protecția copilului și intervenția rapidă în cazurile de abuz, însă nu reglementează în mod specific bullying-ul.

În comparație, în țări precum Suedia și Finlanda, unde politicile educaționale sunt foarte bine dezvoltate, prevenirea bullying-ului este abordată la nivel național, prin strategii de educație incluzivă și prin implementarea unui sistem de monitorizare a cazurilor de agresiune. Tabelul 1.

Tabelul 1. Politici educaționale.

Țara	**Politici educaționale**	**Măsuri specifice**
România	Legea 221/2019	Campanii educaționale, formarea cadrelor didactice
Republica Moldova	Legea 45/2013	Protecția copilului, intervenții rapide
Suedia	Politici naționale de prevenire a bullying-ului	Educație inclusivă, monitorizarea agresiunilor
Finlanda	Politici educaționale avansate	Educație socio-emoțională, intervenții în timp real

4. Analiza datelor statistice existente referitoare la incidența bullying-ului. Analizând datele existente privind incidența bullying-ului în școlile din România și Republica Moldova, s-a constatat că, conform unui studiu realizat în 2022 de Institutul Național de Statistică din România, aproximativ 25% dintre elevi raportează comportamente de bullying în școli. De

asemenea, un raport realizat de Organizația Mondială a Sănătății (OMS) în 2019 a relevat că 18% dintre elevii din Republica Moldova au fost victime ale bullying-ului școlar. Tabelul 2.

Tabelul 2. Incidența bullying-ului în școlile

Țara	Incidența bullying-ului (%)	Sursa
România	25%	Institutul Național de Statistică (2022)
Republica Moldova	18%	OMS, Raport 2019

5. Propunerea unor strategii educaționale pentru prevenirea și combaterea bullying-ului. În urma analizei literaturii și a studiului comparativ al politicilor educaționale, se propun următoarele strategii educaționale pentru prevenirea și combaterea bullying-ului:

a). Programe de educație socio-emoțională. Implementarea unor programe de dezvoltare a abilităților socio-emoționale ale elevilor, axate pe empatie, respect reciproc și gestionarea conflictelor, așa cum propune Smith et al. (2004) în studiul său despre prevenirea bullying-ului.

b). Campanii educaționale și de sensibilizare. Derularea unor campanii în școli, cu implicarea părinților și a comunității, pentru a crea un mediu educativ sigur. Aceste campanii ar trebui să fie susținute de autoritățile educaționale și să includă formarea cadrelor didactice pentru a recunoaște și interveni eficient în cazurile de bullying.

c). Crearea unor mecanisme de raportare și intervenție timpurie. Înființarea unor canale anonime de raportare a bullying-ului, precum și crearea unor echipe de intervenție rapidă care să poată oferi soluții imediate în cazurile de agresiune.

d). Implementarea unor politici educaționale stricte. Așa cum recomandă Ttofi și Farrington (2011), trebuie implementate politici clare în școli care să definească și să sancționeze comportamentele de bullying, având în vedere protejarea victimelor și reintegrarea agresorilor.

Indicații practico-metodice pentru prevenirea și combaterea bullying-ului în școli

1. Promovarea unui climat educațional pozitiv și incluziv.

Scop. Crearea unui mediu sigur și respectuos pentru toți elevii și angajații, în care bullying-ul este respins și comportamentele pozitive sunt recompensate.

Metodă. Implementarea unor activități educaționale care promovează respectul, empatia și înțelegerea diversității. Proiectele și lecțiile care implică activități de grup pot ajuta la dezvoltarea unui sentiment de apartenență și solidaritate între elevi.

Exemplu practic. Organizarea de sesiuni de formare pentru elevi și profesori privind importanța respectului reciproc și a colaborării în cadrul grupurilor școlare.

2. Formarea cadrelor didactice pentru gestionarea bullying-ului

Scop. Pregătirea cadrelor didactice să identifice și să intervină eficient în cazurile de bullying.

Metodă. Organizarea de cursuri de formare continuă pentru profesori și personalul școlar, prin care aceștia să învețe să identifice semnele bullying-ului și să aplice tehnici de intervenție corespunzătoare.

Exemplu practice. Realizarea de workshopuri de sensibilizare pentru profesori, în cadrul cărora să se discute cazuri de bullying și să se învețe tehnici de mediere și de sprijin pentru victime.

3. Crearea unor canale de raportare sigure și anonime

Scop. Asigurarea unui sistem de raportare eficient, care să încurajeze victimele și martorii să semnaleze cazurile de bullying.

Metodă. Implementarea unor canale de raportare anonime, precum platforme online sau cutii de sugestii, care să permită elevilor să raporteze fără teama de a fi identificați.

Exemplu practice. Crearea unei linii telefonice sau a unei aplicații mobile unde elevii pot raporta orice incident de bullying în mod confidențial.

4. Dezvoltarea abilităților socio-emoționale ale elevilor

Scop. Reducerea comportamentelor de bullying prin educația socio-emoțională care dezvoltă empatia și respectul față de ceilalți.

Metodă. Integrarea în curriculum a unor sesiuni de educație socio-emoțională care să ajute elevii să-și înțeleagă și să-și gestioneze emoțiile, să comunice eficient și să rezolve conflictele într-un mod pașnic.

Exemplu practice. Introducerea unor activități de grup și jocuri educative care încurajează cooperarea și înțelegerea emoțiilor celorlalți.

Campanii de sensibilizare în rândul elevilor, părinților și personalului școlar

Scop. Creșterea gradului de conștientizare cu privire la fenomenul de bullying și importanța prevenirii acestuia.

Metodă. Derularea unor campanii educaționale și evenimente de sensibilizare la nivelul întregii școli, care să implice elevii, părinții și personalul educațional.

Exemplu practice. Organizarea Zilelor Anti-Bullying, în cadrul căror elevii și profesori sunt invitați să participe la activități care promovează respectul și empatia.

Strategii de intervenție rapidă în cazurile de bullying

Scop. Reducerea efectelor negative ale bullying-ului prin intervenții rapide și eficiente.

Metodă. Implementarea unui protocol de intervenție care să prevadă pași clari pentru identificarea agresorilor și ajutarea victimelor, inclusiv sesiuni de consiliere pentru ambele părți implicate.

Exemplu practice. Crearea unui grup de intervenție rapidă care să includă profesori, consilieri școlari și părinți, care să răspundă prompt și să aplice măsuri corective în cazurile de bullying.

Evaluarea și monitorizarea continuă a fenomenului de bullying

Scop. Urmărirea evoluției fenomenului de bullying în școli și ajustarea strategiilor educaționale în funcție de rezultate.

Metodă. Realizarea de evaluări periodice, prin chestionare și sondaje, pentru a monitoriza incidența bullying-ului și eficiența măsurilor implementate.

Exemplu practice. Utilizarea unor chestionare anonime pentru elevi, care să le permită să raporteze dacă au fost victime ale bullying-ului sau dacă au fost martori la astfel de comportamente.

Sprijin pentru victimele bullying-ului

Scop. Oferirea de sprijin emoțional și psihologic victimelor bullying-ului, pentru a le ajuta să depășească traumele și să se reintegreze în comunitate.

Metodă. Organizarea de sesiuni de consiliere psihologică pentru victimele bullying-ului, pentru a le oferi suport în procesul de vindecare și integrare socială.

Exemplu practice. Crearea unui grup de suport dedicat victimelor bullying-ului, în cadrul căruia elevii pot discuta despre experiențele lor și pot învăța strategii de coping sănătoase.

Concluzii

Studiul asupra fenomenului de bullying și relației sale cu educația preventivă subliniază importanța unor politici educaționale eficiente și a unui climat școlar pozitiv pentru reducerea acestui fenomen. Conform cercetării, educația joacă un rol crucial în prevenirea și combaterea bullying-ului, atât prin intervenții directe, cât și prin promovarea unor valori fundamentale precum respectul reciproc și empatia.

Prin analiza literaturii de specialitate și a datelor statistice, s-a constatat că bullying-ul are un impact semnificativ asupra sănătății psihologice și sociale a indivizilor, afectându-le performanțele academice și relațiile interpersonale. Politicile educaționale eficiente, precum formarea cadrelor didactice, campaniile de sensibilizare și integrarea educației socio-emoționale în curriculum, au fost identificate ca soluții valoroase în combaterea acestui fenomen.

De asemenea, implementarea unor strategii de intervenție rapidă și crearea unor canale sigure de raportare sunt esențiale pentru a sprijini victimele și a preveni perpetuarea comportamentelor de bullying. Evaluarea continuă a incidenței fenomenului și monitorizarea eficienței măsurilor adoptate sunt pași necesari pentru ajustarea strategiilor educaționale.

În concluzie, pentru a reduce semnificativ fenomenul de bullying, este necesar un efort concertat din partea autorităților educaționale, cadrelor didactice, părinților și întregii comunități. Educarea tinerelor generații în spiritul respectului, al toleranței și al incluziunii sociale reprezintă cheia pentru construirea unui viitor în care bullying-ul să nu mai aibă loc.

Bibliografie

1. Călărașu, D. Bullying-ul în școlile din România. Editura: Polirom. 2015. Pag. 112-125. ISSN: 1582-0170.
2. Gini, G., Pozzoli, T. Prevenirea bullying-ului și promovarea respectului reciproc în școli. Editura: Wiley-Blackwell. 2006. Pag. 98-102. ISSN: 1096-7508.
3. Graham, S. Reacțiile copiilor la bullying și prevenirea acestora. Editura: Cambridge University Press. 2010. Pag. 145-160. ISSN: 2042-1018.
4. Olweus, D. Bullying-ul în școli: Prevenire și intervenție. Editura: Blackwell Publishing. 1993. Pag. 21-35. ISSN: 0033-3259.
5. Popovici, M. Impactul bullying-ului asupra elevilor din Republica Moldova. Editura: Editura Știința. 2016. Pag. 67-80. ISSN: 1857-2062.
6. Rigby, K. Strategii pentru combaterea bullying-ului în școli. Editura: Australian Council for Educational Research (ACER). 2007. Pag. 145-160. ISSN: 1444-4811.
7. Smith, P.K., Sharp, S. Bullying în școli: Strategii educaționale de prevenire. Editura: Routledge. 1994. Pag. 135-150. ISSN: 1084-6079.
8. Ttofi, M.M., Farrington, D.P. Eficiența programelor educaționale în prevenirea bullying-ului. Editura: Springer. 2011. Pag. 89-101. ISSN: 1571-0158.
9. Vasile, C., Stanciu, G. Bullying-ul în mediul profesional și impactul acestuia asupra angajaților. Editura: Editura Universitară. 2017. Pag. 50-63. ISSN: 1583-1194.
10. Wang, J., Iannotti, R.J., Nansel, T.R. Corelațiile între bullying și sănătatea mentală a tinerilor. Editura: Elsevier. 2009. Pag. 222-230. ISSN: 0140-6736.
11. Whitted, K., Dupper, D. Implementarea programelor de prevenire a bullying-ului în școlile din SUA. Editura: Allyn & Bacon. 2005. Pag. 81-97. ISSN: 0276-4435.
12. Zuberi, E. Bullying-ul în Republica Moldova și soluții educaționale. Editura: Arc. 2014. Pag. 76-90. ISSN: 1857-5109.
13. Boulton, M.J., Smith, P.K. Analiza impactului bullying-ului asupra relațiilor sociale ale copiilor. Editura: Routledge. 1999. Pag. 115-128. ISSN: 0143-152X.
14. Minton, S. Prevenirea bullying-ului în educația timpurie. Editura: Sage Publications. 2006. Pag. 212-225. ISSN: 1363-6820.
15. Wright, M.F. Impactul bullying-ului asupra comportamentului adolescenților. Editura: Springer. 2015. Pag. 140-152. ISSN: 1535-2301.

SEMNALE DE ALARMĂ

ILIEȘ SIMONA

ȘCOALA GIMNAZIALĂ „MIHAIL SADOVEANU” VASLUI

Bullying-ul îi poate afecta pe toți - pe cei care sunt agresați, pe cei care agresează și cei care asistă la agresiune. Bullying-ul are multe efecte negative, inclusiv cu impact asupra sănătății mintale, consumului de droguri sau sinucidere.

Recunoașterea semnelor de alarmă este un prim pas important în luarea măsurilor împotriva bullying-ului. Nu toți copiii care sunt hărțuiți sau hărțuiesc cer ajutor. Există diverse semnale care indică faptul că cineva este afectat de acest fenomen grav, fie că este agresat, fie că este agresor.

Semne că un copil este agresat:

- Răni/traumatisme inexplicabile
- Haine, carti, dispozitive electronice sau bijuterii pierdute sau distruse
- Dureri de cap sau de stomac frecvente, stare de rău sau nerecunoașterea că există o problemă de sănătate
- Modificări ale obiceiurilor alimentare, cum ar fi consumul excesiv sau subalimentarea
- Tulburări de somn sau coșmaruri
- Scăderea notelor, pierderea interesului pentru activitățile școlare sau lipsa dorinței de a merge la școală
- izolarea socială, scădere a stimei de sine
- Comportamente auto-distructive, cum ar fi sa fugitul de casa, auto-vatamarea sau ganduri despre sinucidere
- Semne că un copil agreseaza:
- Intră în conflicte fizice sau verbale, este agresiv
- Are prieteni care îi harțuiesc pe altii
- Dirgintele sau directorul școlii solicită frecvent prezența părinților
- Are bani sau bunuri a caror proveniență nu poate fi explicată
- Dă vina pe ceilalti pentru problemele lui

Copiii care sunt agresați pot avea probleme de sănătate fizică și mentală, probleme emoționale și sociale:

- Probleme de sănătate fizică
- Depresie, anxietate

- Tristețe, singurătate, izolare
- Comportament ostil
- Stima de sine scăzută
- Tulburări de somn și de alimentație
- Scăderea performanței școlare și a participării la școală
- Comportament auto-distructiv (fuga de acasă), inclusiv auto-vătămare
- Copii care agreseaza
- Consum abuziv de droguri și alcool în adolescență și la vârsta adultă

Manifestarea unui comportament antisocial - participarea la conflicte fizice, vandalizare de proprietăți, abandon școlar

- Inceperea precoce a activității sexuale
- Condamnări penale la vârsta adultă
- Riscul de a-și abuza familia și copiii la varsta adultă
- Copiii care sunt spectatori
- Consum abuziv de droguri, alcool, fumat
- Riscul de a dezvolta o tulburare psihică, ca de exemplu depresie sau anxietate
- Risc mai mare să renunțe la școală

Relația dintre bullying și suicid

Mass-media leagă adesea bullying-ul de sinucidere. Cu toate acestea, cei mai mulți tineri care sunt agresați nu au gânduri de sinucidere și nu se angajează în comportamente suicidale. Deși copiii care sunt hărțuiți sunt expuși riscului de sinucidere, doar bullying-ul nu este singura cauză. Diverși factori contribuie la riscul de sinucidere, inclusiv depresia, problemele familiale și abuz. Bullyingul poate agrava o situație preexistentă nefavorabilă.

De ce copiii nu cer ajutor?

Doar 20% din incidentele de bullying întâmplate la școală sunt raportate. Există mai multe explicații de ce copiii nu cer ajutor adulților:

Copilul care este agresat se simte neajutorat, vrea să se descurce singur pentru a simți că deține controlul. S-ar putea să le fie teamă să fie vazuți slabi sau că „pârăsc”.

Bullying-ul poate fi o experiență umilitoare. Copiii se pot teme de reacția copiilor care i-au agresat. De aceea, copiii vor ca adulții să nu știe ce se spune despre ei, se pot teme că îi vor judeca sau îi vor pedepsi pentru că sunt slabi. Ei se pot simți deja izolați social. Pot crede că

nimănui nu le pasă de ei sau că nimeni nu i-ar putea înțelege. Se pot teme să nu fie respinsi de colegii și prietenii care i-ar putea proteja împotriva agresiunii.

Cum il poti ajuta pe copil?

Putem ajuta un copil abuzat păstrând o cale de comunicare deschisă cu el. Atunci când vorbești din timp despre bullying, înainte ca acesta să se întâmple, stabilești un cadru care fie previne agresiunea, fie ajută la soluționarea ei. Poartă discutii cu copilul tău despre ce lucruri s-au întâmplat astăzi la școală, în pauze sau în autobus, ce prieteni noi și-a făcut…etc.

Ajută-ți copilul să aibă plan de răspuns la agresiune.

Să plece cât mai departe din acel context și să ignore comportamentul agresorului. Cuvintele, gesturile agresorului spun ceva despre el, despre frustrările lui și nu despre copil. Copilul nu poate fi umilit atâta timp cât el nu crede că este adevărat ce spune agresorul. Dacă se simte în siguranță, să-i spună persoanei care îl agreseaza pe un ton calm, însă categoric, să se oprească, apoi să se îndepărteze de agresor și să nu-și arate emoțiile în fața agresorului. Agresorul se alimentează din atitudinea lui, se distrează pe seama lui. Sa foloseasca umorul și să fie de acord cu agresorul, poate să sune la Telefonul Copilului, Sa-si faca prieteni in afara scolii pe care sa se poata baza. Agresorii frecvent îi harțuiesc pe cei singuri.

Atunci când un copil este agresat, alti copii sunt martori. Din păcate, spectatorii pot încuraja agresiunea, se pot alătura agresorului sau nu vor face nimic. Observatorul poate fi la rândul lui urmatoarea țintă a agresiunii. Cu toate acestea, apărarea unei persoane care este agresată are rezultate pozitive pentru cel care ia atitudine. Atunci când copilul acționează, agresiunea poate fi oprită sau prevenită și i se poate oferi sprijinul necesar persoanei agresate.

Incurajăm copilul să-și modeleze comportamente de acceptare a celorlalti, empatice si amabile, să fie prietenoși, să ia atitudine atunci când văd o situație conflictuală și să încerce să vorbească cu un adult despre ce i se întâmplă.

Bibliografie

1.Agabrian Mircea, Abuzul si neglijarea copilului, Salvați Copiii, București, 2013

2.Analiza de conținut, Editura Polirom, București, 2006;

3. Chelcea Septimiu, Metodologia cercetării sociologice – Metode cantitative și calitative (ediția a 2-a), Ed. Economică, București, 2004.

EFECTELE PSIHOLOGICE ALE BULLYING-ULUI PE TERMEN LUNG

MIRCEA POPESCU

CENTRUL ȘCOLAR PENTRU EDUCAȚIE INCLUZIVĂ DUMITRU CIUMĂGEANU

Bullying-ul reprezintă o formă de abuz psihologic și fizic care se manifestă prin intimidare, hărțuire, marginalizare sau atacuri repetate asupra unei persoane. Deși efectele imediate ale bullying-ului sunt evidente și pot fi resimțite într-un interval scurt de timp, impactul său psihologic pe termen lung este mult mai complex și poate afecta întreaga viață a victimei. Aceste efecte variază în funcție de intensitatea și durata hărțuirii, dar și de resursele psihologice ale victimei.

1. Scăderea stimei de sine

Unul dintre cele mai comune efecte pe termen lung ale bullying-ului este scăderea semnificativă a stimei de sine. Victimele bullying-ului sunt adesea supuse unui proces continuu de denigrare, ce poate duce la o auto-percepție negativă. Ele pot începe să creadă că nu merită respectul celorlalți și pot dezvolta o imagine de sine distorsionată. Această scădere a stimei de sine poate influența deciziile și relațiile din viața adultă, ducând la dificultăți în stabilirea unor relații sănătoase și în menținerea unor cariere satisfăcătoare.

2. Tulburări de anxietate și depresie

Bullying-ul prelungit poate fi un factor declanșator al unor tulburări de sănătate mintală, cum ar fi anxietatea și depresia. Persoanele care au fost victime ale bullying-ului se pot confrunta cu un nivel ridicat de stres și teama constantă de a fi respinse sau de a fi din nou hărțuite. Anxietatea socială poate deveni o problemă cronică, iar în multe cazuri, victimele pot dezvolta depresie, simțind o pierdere generală de speranță și energie. Aceste tulburări pot persista mult timp după încetarea hărțuirii și pot duce la o viață marcată de frică și tristețe.

3. Comportamente auto-destructive

O altă consecință a bullying-ului pe termen lung poate fi dezvoltarea unor comportamente auto-destructive, precum automutilarea sau abuzul de substanțe. Multe victime ale bullying-ului pot ajunge să simtă o profundă durere emoțională, iar ca formă de a face față, pot recurge la astfel de comportamente pentru a "distrage" atenția de la suferința lor interioară. Aceste comportamente sunt adesea un semn al unei linii de apărare erodate, unde victimele nu mai găsesc modalități sănătoase de a gestiona emoțiile negative.

4. Probleme în relațiile interpersonale

Persoanele care au fost victime ale bullying-ului în copilărie sau adolescență pot întâmpina dificultăți în formarea și menținerea relațiilor interpersonale pe termen lung. Acestea pot dezvolta o teamă profundă de respingere și pot deveni extrem de autocritice, ceea ce le face să fie mai reticente în a se deschide față de ceilalți. De asemenea, victimele bullying-ului pot deveni excesiv de defensive sau, dimpotrivă, pot deveni izolate și evitante, ceea ce poate duce la dificultăți în a forma relații intime sănătoase.

5. Problema în încrederea în autorități

Un alt efect pe termen lung al bullying-ului este pierderea încrederii în autorități, fie ele profesori, părinți sau chiar autoritățile legale. Victimele hărțuirii pot ajunge să creadă că cei care ar trebui să le protejeze nu sunt capabili să facă acest lucru, iar acest sentiment poate persista și în viața adultă. Ei pot deveni suspicioși sau pot evita să solicite ajutor atunci când se află într-o situație dificilă, fiind convinși că nu vor fi protejați sau înțeleși.

6. Tendința de a perpetua comportamentele de bullying

Unele victime ale bullying-ului ajung, în timp, să adopte rolul de agresor, în special dacă nu au avut un suport adecvat pentru a depăși traumele lor. Studiile arată că există o legătură între victimele bullying-ului din copilărie și tendința lor de a deveni agresori în adolescență sau la vârsta adultă. Aceasta poate fi o formă de a proiecta durerea lor interioară asupra altora sau un mod de a-și recăpăta sentimentul de control.

7. Impactul asupra performanței academice și profesionale

De asemenea, bullying-ul poate avea un impact asupra performanței academice și profesionale pe termen lung. Stresul și trauma emoțională cauzată de bullying pot duce la o concentrare slabă, o motivație scăzută și dificultăți în învățare. Victimele bullying-ului pot dezvolta, de asemenea, o aversiune față de școală sau locul de muncă, ceea ce poate reduce semnificativ șansele lor de a excela în aceste domenii.

Concluzie

Bullying-ul este o problemă gravă care poate lăsa cicatrici adânci în sufletul și mintea celor care îl trăiesc. Efectele pe termen lung ale bullying-ului sunt adesea dureroase și complexe, afectând nu doar sănătatea mentală a victimelor, ci și relațiile lor interpersonale și capacitatea de a se adapta la viața profesională. Prevenirea bullying-ului și sprijinul acordat victimelor sunt esențiale pentru a reduce aceste efecte și pentru a oferi oamenilor șansa de a depăși traumele din trecut și de a construi o viață sănătoasă din punct de vedere emoțional.

PREVENIREA BULLYINGULUI – CALEA SPRE O ȘCOALĂ FĂRĂ FRICĂ ȘI PLINĂ DE ÎNCREDERE

GAFENCO OXANA
GIMNAZIUL HĂNĂSENII NOI
RAIONUL LEOVA, REPUBLICA MOLDOVA

În școlile din întreaga lume, bullying-ul reprezintă o problemă reală și constantă care afectează mulți copii. Această formă de agresiune poate fi fizică, verbală, emoțională sau online, iar impactul său poate fi extrem de dăunător. Deși este adesea perceput ca un comportament care face parte din procesul de maturizare, bullying-ul are consecințe grave asupra celor care îl experimentează, dar și asupra întregii comunități școlare. Prevenirea acestui fenomen nu este doar o necesitate, ci o responsabilitate colectivă.

Bullying-ul poate fi:

• direct sau indirect – cel direct implică un contact direct cu copilul supus bullying-ului, de ex., un elev aruncă ceva asupra unui coleg sau strigă cuvinte jignitoare în adresa unui coleg etc. Bullying-ul indirect nu presupune un contact direct dintre copilul țintă a bullying-ului și cel care manifestă un comportament de bullying, de ex., răspândirea zvonurilor despre un coleg de clasă etc.;

• fizic – implică întotdeauna contactul fizic cu cealaltă persoană. Acest lucru poate însemna contact corp la corp, dar poate însemna și aruncarea obiectelor, împiedicarea sau provocarea altora la agresiune fizică asupra unui elev (ex., lovituri, piedici, îmbrânciri, distrugere/furt de obiecte personale etc.);

• verbal – implică utilizarea oricărei forme de limbaj pentru a provoca suferință celeilalte persoane (ex., utilizarea de porecle, umilire, amenințare, jignire, intimidare, tachinare, etc.);

• emoțional – implică utilizarea modalităților de a provoca răni, suferințe emoționale unei alte persoane. Aceasta poate include următoarele: să spui sau să scrii lucruri dureroase, să îi faci pe ceilalți să se alăture unui individ, ignorând intenționat pe altul sau să răspândești zvonuri.

• sexual – se referă la orice tip de bullying, efectuat în orice mod, care este legat de sexul sau sexualitatea unei persoane. Exemplele pot include forțarea cuiva să comită acte intime, formularea de comentarii cu tentă sexuală sau atingeri nedorite etc

. • cibernetic – reprezintă orice fel de bullying care are loc în mediul online, prin utilizarea tehnologiei moderne; se poate manifesta prin comentarii umilitoare pe rețelele de socializare, imagini sau informații personale transmise pe Internet, precum și mesaje private înșelătoare etc.

Copii supuși bullying-ului pot suferi mult mai mult decât din cauza răului fizic real provocat:

• Notele pot avea de suferit, deoarece atenția este îndepărtată de învățare.

• Frica poate duce la absenteism sau abandon.

• Pot pierde sau nu reușesc să-și dezvolte respectul de sine, să experimenteze sentimente de izolare și pot deveni retrase și deprimate.

Pentru a combate bullying-ul, toți cei implicați trebuie să acționeze

Profesorii – să fie atenți la semnele bullying-ului și să intervină promt.

Părinții – să comunice deschis cu copiii și să îi învețe să recunoască și să raporteze astfel de situații..

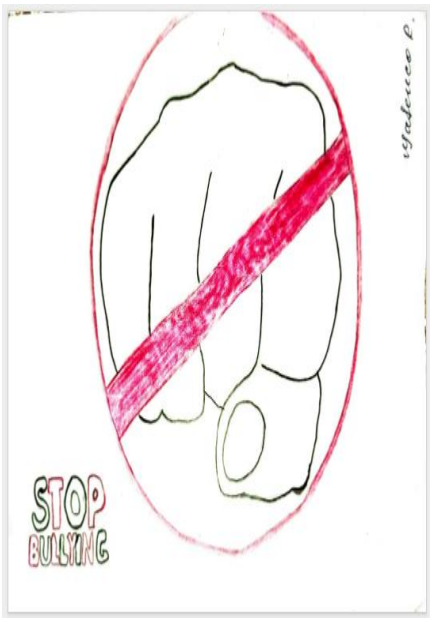
Elevii – să susțină colegii afectați și să ia atitudine împotriva agresiunii.

Activități de grup – organizarea de sesiuni educative, proiecte de colaborare și evenimente care să promoveze reciproc

Programul de prevenire a bullying-ului la Gimnaziul Hănăsenii Noi include diverse activități educative menite să crească conștientizarea elevilor și să promoveze un mediu școlar sigur și respectuos. Printre activitățile desfășurate se numără sesiuni de informare, jocuri educaționale, ateliere interactive, precum și discuții pe teme legate de empatie și respect. Aceste activități sunt organizate periodic pentru a preveni și combate fenomenul bullying-ului, asigurând astfel un climat pozitiv în școală

Nd/r	Actvitatea
1.	Familiarizarea elevilor cu activitățile de prevenire a bullyingul-ui în școală
2.	Difuzarea filmulețului ,,Violența și nonviolența” cl.I-IV
3.	Clip pentru prevenirea bullyingul-ui în școală cl V-VIII
4.	Completarea chestionarelor „Stop violență” cl I-IV și „Indentificare a bullyingul-ui” cl V-VIII
5.	Expoziție de desene „STOP VIOLENȚĂ” CL I-IV,și plasarea revistelor de perete „SPUNE NU BULLYINGUL-UI” cl V-VIII

În gimnaziul din Hănăsenii Noi au fost lansate două inițiative pentru a combate bullyingul și a încuraja un mediu mai sigur pentru elevi: "Boxa încrederii" și panoul "Existență fără violență

Boxa încrederii

Aceasta este o cutie special amenajată, unde elevii pot lăsa bilețele – fie anonime, fie semnate – în care își exprimă grijile, experiențele legate de bullying sau alte probleme personale. Ideea este să le ofere copiilor un mod discret de a cere ajutor sau de a semnala situații care le provoacă disconfort.

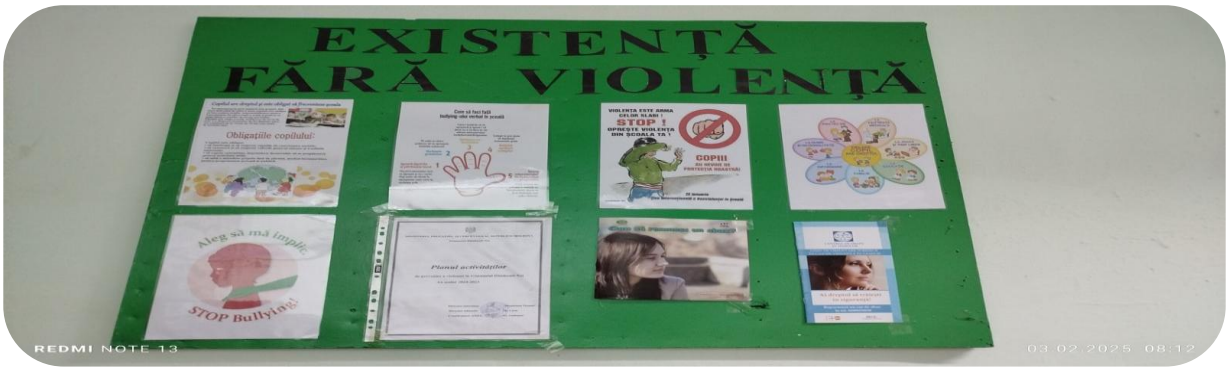
Bilețelele sunt verificate periodic de un profesor desemnat sau de consilierul școlar, care încearcă să identifice soluții adecvate. Dacă sunt semnalate cazuri grave, profesorii pot interveni prin discuții directe cu elevii implicați sau prin activități de conștientizare. În plus, dacă un elev își exprimă stări de anxietate sau tristețe, acesta poate primi sprijin și îndrumare..

Panoul "Existență fără violență"

Acest panou este amplasat într-un loc vizibil și este actualizat constant cu informații despre bullying: ce înseamnă, cum se manifestă, care sunt consecințele și cum poate fi prevenit. Pe lângă materialele informative, panoul include și mesaje pozitive, desene realizate de elevi sau gânduri scrise de cei care vor să încurajeze un comportament bazat pe respect și empatie.

Elevii sunt încurajați să contribuie activ, fie prin completarea unor bilețele cu mesaje de susținere, fie prin propunerea unor idei pentru prevenirea violenței. Uneori, profesorii organizează activități care au legătură cu tema bullyingului, iar cele mai bune idei sunt afișate pe panou.

Scopul acestor inițiative

Prin aceste metode, școala își propune să ofere elevilor un mod sigur de a vorbi despre problemele lor și de a învăța să reacționeze în fața bullyingului. Chiar dacă nu pot elimina complet astfel de comportamente, aceste inițiative ajută la crearea unei atmosfere mai deschise, în care copiii să se simtă mai în siguranță.

Bullying-ul este o problemă care nu trebuie ignorată și care necesită implicarea activă a tuturor celor din comunitatea școlară. Prevenirea bullying-ului în școli se poate realiza prin educație, comunicare, intervenție rapidă și sprijin constant pentru victime. Astfel, putem construi o școală în care fiecare copil să se simtă în siguranță și să aibă posibilitatea de a învăța și de a se dezvolta într-un mediu sănătos și fără frică.

Bibliografie

-Strategii pentru o clasă fără bullying

-Școala fără bullying.Recomandări pentru prevenirea ,indentificarea și intervențiaîn cazurile de bullying în instituțiile de învățământ

-O școală fără bullying -vocea copiilor

METODE DE REZOLVARE A CONFLICTELOR

Propunător: consilier școlar **ELENA-MIHAELA CUC**
CJRAE CLUJ-GRĂDINIȚA CU P.P. PINOCCHIO
CÂMPIA TURZII, JUD. CLUJ

În psihologia generală conflictul e considerat orice ciocnire de necesităţi, motive, interese, gânduri, sentimente, modele de conduită direcţionate opus. Conflictul este o modalitate neconstructivă de exteriorizare a emoţiilor acumulate. El este însoţit de procese emoţionale negative, care dezorganizează comportamentul şi reduc eficienţa activităţilor persoanei.

Conflictul poate avea un rol pozitiv pentru persoanele implicate în el sau un rol negativ, degenerând în dispute interpersonale, destructurarea unor relaţii sociale.

Rolul pozitiv se reflectă prin: • reconsiderarea poziţiei celor doi subiecţi ai comunicării sau dintre unul şi mai multi subiecţi, reformularea mesajelor,

• îmbunătăţirea feedbackului, autocunoaştere în plan personal,

• autocontrol viitor, • recunoaştere socială din partea celorlalţi.

Cele mai multe conflicte sunt legate de următoarele surse :

1. nevoile fundamentale (care satisfac acele lucruri necesare oamenilor pentru supravieţuire – precum alimentele, apa şi aerul);

2. valorile diferite (de exemplu, oamenii ce aparţin unor religii diferite pot avea valori diferite);

3. percepţiile diferite (apar atunci când oamenii văd sau gândesc diferit un anumit lucru – de exemplu doi oameni se pot certa pentru că nu se pot pune de acord asupra unei culori, de fapt întâmplându-se ca ei să perceapă culoarea diferit);

4. interesele diferite (apar când oamenii au preocupări diferite – de exemplu doi adolescenţi ar putea să se certe pentru că nu se pot hotărî dacă să meargă la o petrecere sau la film);

5. resursele limitate (se referă la cantitatea limitată în care se găsesc diferite lucruri – nu toţi oamenii sunt bogaţi în lume, deoarece banii sunt o resursă limitată);

6. nevoile psihologice (sunt când oamenii au stări precum se simt capabili, acceptaţi, importanţi şi sănătoşi, de exemplu cu toţii au nevoia de a fi iubiţi).

Conflictul este atunci când oamenii au o neînțelegere serioasă. Poate dura mult timp și poate fi greu de rezolvat. Uneori conflictele pot implica violență fizică.

La un moment dat în viața noastră, toți vom avea un conflict cu alți oameni. Să înveți cum să rezolvi (să pui capăt) unui conflict este o aptitudine importantă în viață.

O parte importantă a rezolvării unui conflict o reprezintă gestionarea emoțiilor noastre. Sentimente precum furia sau frustrarea ne pot determina să facem sau să spunem lucruri nedorite. Există multe moduri în care putem gestiona astfel de emoții.

Atunci când te simți furios, o metodă bună de a te calma este să numeri până la zece. În tot acest timp, încearcă să inspiri și să expiri încet.

Atunci când te simți furios, poate fi complicat să rezolvi un conflict. Uneori este o idee bună să te îndepărtezi de conflict și să discuți problema mai târziu, când toată lumea este mai calmă.

Într-un conflict, cuvintele sunt cele care au puterea de a rezolva situația sau de a o înrăutății.

Atunci când ești implicat într-un conflict, ai grijă ce cuvinte folosești. Nu jigni pe nimeni și nu folosi cuvinte răutăcioase.

Încearcă să explici cum te simți când și de ce te simți astfel. În loc să spui „ M-ai făcut să plâng", încearcă să spui „Sunt furios pentru că…".

Atunci când nu ne mai înțelegem cu cineva, ne este mai ușor să ridicăm tonul vocii. Atunci când rezolvați un conflict, încercați să vorbiți pe un ton ușor, ca atunci când vorbiți cu cineva care se află lângă voi în sala de clasă.

Cuvintele „îmi pare rău" reprezintă un mod foarte bun de a rezolva un conflict. Cu toate acestea este important să le folosiți corect. În loc să spuneți „Îmi pare rău că ești supărat", încercați să spuneți „Îmi pare rău că te-am supărat".

Un mod bun de a ajuta la rezolvarea unui conflict este să îi asculți pe ceilalți. În loc să vorbești doar tu, încearcă să asculți cu atenție la ceea ce spune cealaltă persoană.

Poate fi complicat să rezolvi un conflict și uneori s-ar putea să ai nevoie de ajutorul cuiva din exterior. Găsește pe cineva în care să aibă încredere toți cei implicați în conflict. Poate fi un membru al clasei mai sensibil sau un adult din școala ta. Cu calm, explică ce s-a întâmplat și cere-i sfatul.

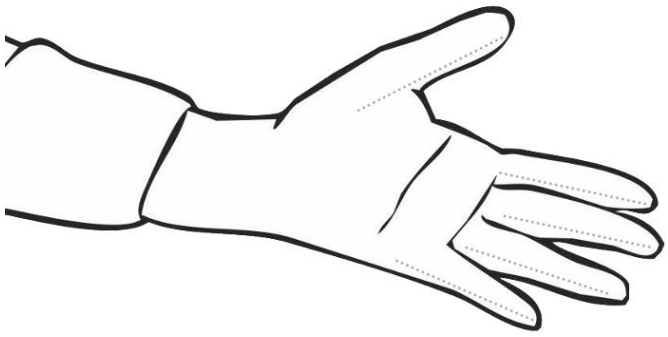
Compromisul este atunci când oamenii sunt de acord să cedeze puțin din ceea ce ar vrea cu scopul de a găsi o soluție corectă la o problemă. Dacă toți cei implicați într-un conflict ar face un mic compromis, ar trebui să puteți găsi o soluție corectă.

Empatia este atunci când încerci să înțelegi cum se simte o altă persoană. Folosește-ți imaginația pentru a te gândi cum se simte cealaltă persoană.

Exemple de activități care pot fi utilizate la clasă pentru rezolvrea conflictelor:

O mână de ajutor! – o fișă pe care o putem folosi într-o situație de conflict

Dacă te simţi intimidat de cineva, spune acest lucru cuiva! Pe fiecare dintre degete, scrie numele unei persoane, căreia i-ai putea cere ajutorul în cazul în care ai fi intimidat.

Activitate de grup **Este bine să reacționăm așa?**

O fată se află în parc, iar un grup de băieți începe sa strige la ea și să o tachineze.
Un băiat este în drum spre școală, iar două fete aleargă spre el și îi iau ghiozdanul.
Un profesor îl ceartă pe un elev pentru că se plimba prin clasă în timpul orei.
O fată începe să facă glume pe seama altei fete care nu a scris corect toate cuvintele în caiet.
O colegă împarte invitații la ziua ei de naștere, însă nu îl invită intenționat pe colegul din ultima bancă.
O elevă primește mesaje nepotrivite de la altă colegă de clasă.
Un părinte își ceartă copilul în fața prietenilor pentru că a făcut probleme la școală.
Un băiat împinge un alt băiat atunci când se joacă împreună pe terenul de baschet.

O altă modalitate de a gestiona conflictele și de ce apar ele, poate fi și completarea de chestionare de către elevi. Acestea pot fi confidențiale.

Chestionar pentru elevi I
1. Îţi place să fii elev în clasa ta ?
2. Cum apreciezi relaţia ta cu colegii?
3. Cât de des organizaţi activităţi comune în afara şcolii ?
4. Poţi să te bazezi pe colegii tăi dacă ai o problemă ?
5. Cât de des aveţi situaţii de conflict în clasă ?
6. În ce măsură eşti implicat în conflicte ?
7. Cât de uşor poţi rezolva conflictele apărute ?
8. Vă ajută profesorii în rezolvarea conflictelor ?
9. Cum ai dori să te ajute profesorii în rezolvarea conflictelor?
10. De cine depinde ca în clasa ta să nu apară conflicte ?

Chestionar pentru elevi II

În scopul realizării unui studiu privind conflictul scolar, sunteţi rugaţi să răspundeţi la următoarele întrebări:
1. În colectivul din care fac parte, elevii cei mai conflictuali sunt în număr de _____.
2. În colectivul meu, elevii cei mai violenţi (bătăuşi) sunt în număr de_____.
3. Mi se întâmplă să mă cert cu un coleg: a) niciodată; b) rareori; c) deseori.
4. Mi s-a întâmplat să lovesc un coleg din clasă: a) niciodată; b) rareori; c) deseori.
5. Mi s-a întâmplat să fiu lovit de un coleg din actualul meu colectiv: a) niciodată; b) rareori; c) deseori.
6. Intru în conflict cu colegii mei atunci când ei: (alege maximum trei răspunsuri şi notează-le cu 1, 2, 3 în ordinea descrescătoare a importanţei/frecvenţei lor):
(1) îi critică, ameninţă sau agresează pe prietenii mei
(2) mă agresează (se leagă de mine) fără motiv
(3) sunt cei mai slabi la învăţătură
(4) îmi critică înfăţişarea
(5) râd de rezultatele mele
(6) îmi critică familia (părinţii, fraţii…)

(7) manifestă aroganţă (sunt îngâmfaţi)
(8) spun minciuni
(9) sunt favorizaţi de profesori
(10) alte motive_____.
7. În general, după un conflict (ceartă, neînţelegere) cu un coleg de clasă (alege maximum trei răspunsuri si notează-le cu 1, 2, 3 în ordinea descrescătoare a importanţei/frecvenţei lor):
1. ne împăcăm cerându-ne şi acceptând scuze
2. nu mai vorbim unul cu celălalt timp îndelungat
3. ne ameninţăm unul pe celălalt
4. ajungem la bătaie
5. solicităm ajutorul altor colegi/prieteni
6. solicităm ajutorul dirigintelui sau altui profesor
7. solicităm ajutorul părinţilor
8. altă variantă_____

BIBLIOGRAFIE

1. Johns, G., (2006) Comportament organizaţional, Ed. Economica, Bucureşti.
2. Iosifescu, S. (2000 b) (coord), Manual de management educaţional pentru directorii de unităţi şcolare, Ed. ProGnosis, Bucureşti.
3. Management educaţional pentru instituţiile de învătământ, 2001, ISE-MEC.

ȘCOALA FĂRĂ BULLYING –
PREVENIREA BULLYNG-ULUI PRIN EDUCAȚIE

CEUȘAN STELUȚA DENISA,

ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ MIHAIL SADOVEANU” MEDGIDIA

Bullyingu-ul a ajuns să fie un termen foarte popular și vehiculat în societatea de astăzi. Însă este foarte important să avem informații cât mai clare despre acest fenomen, pentru a-l stopa și gestiona astfel încât să scadă rata incidențelor.

Un aspect foarte important este acela că bullying-ul poate avea loc între copii de aceeași vârstă, cu vârste diferite sau între adulți și copii sau adulți cu adulți.

În cele mai multe cazuri tinerii care devin agresori au fost agresați la rândul lor în școală sau provin din familii unde există violență și agresivitate. În cazul tinerilor victimă, de asemenea există un istoric în care au existat abuzuri: fizice, emoționale sau verbale.

Este important de știut că acest fenomen are loc între mai multe persoane și are un efect negativ asupra tuturor celor implicați.

Pentru a preveni bullying-ul în primul rând este necesar suportul oferit tuturor tinerilor implicați (agresori, victimă și observatori).

Trebuie să existe o colaborare în vederea realizării unui plan de acțiune (școală, părinți, elevi).

- Discutarea în cadrul orelor de la școală despre acest fenomen;
- Implicarea părinților înainte ca situația sa degenereze;
- Stabilirea unor consecințe menite să susțină elevii (consiliere psihologică, discuții, manifestarea empatiei, încurajarea grupului la atitudini de acceptare, susținere și respect)
- Stabilirea unor reguli și limite clare valabile pentru toate persoanele implicate în școală)
- Implicarea activă a elevilor în combaterea bullying-ului.

Astfel, colaborarea profesori-elevi se dovedește vitală în acest demers. În consecință fenomenul bullying va dispărea sau va fi ținut sub control iar copiii vor fi mai fericiți, mai încrezători în ei înșiși.

Agresivitatea din mediul școlar poate fi combătută în cazul în care elevii și profesorii fac front comun.

Este de datoria noastră, ca și cadre didactice să gestionăm astfel de episode violente și să reușim să reinstalăm climatul de liniște în mediul școlar.

EDUCAȚIE FĂRĂ BULLYING

CONSTANTIN IULIANA LUMINIȚA

Introducere

Cuvântul bullying a apărut originar cu sensul actual abia în secoul XX când a dobândit explicațiile academice folosite în ziua de azi. *To bully* înseamnă: a domina, a speria, a intimida. „Bully”- ,,este o persoană care își folosește puterea și tăria sa pentru a speria sau răni persoanele mai slabe (Oxford Advanced Learners Dictionary, 2016)”.

Prof. Dr. Dan Olweus din Norvegia, un profesor cercetător în psihologie declară prin definiția sa: *„Un elev este agresat atunci când el/ea este expus, în mod repetat în timp, unor acțiuni negative din partea unuia sau mai multor elevi.... O acțiune negativă este situația în care o persoană provoacă intenționat, sau intenționează să provoace, durere fizică sau discomfort unei alte persoane, prin contact fizic, cuvinte sau în alte moduri*.” (Olweus, 1993). În urma studiului sociologic la nivel national, în anul 2016 de către Organizația Salvați Copiii, aceasta a constat că ”în ultimul deceniu, comportamentele de violență ale adulților împotriva copiilor, indiferent de natura acestora, au pus în evidență nivele îngrijorătoare ale utilizării violenței în relația adult - copil, în toate contextele: acasă, la școală, în instituții de protecție, în comunitate” [5].

Copiii care au o stimă de sine scăzută și consideră că nu sunt suficient de buni sunt în general victime ale bullying-ului. De asemenea, se simt neliniștiți, umiliți și trăiesc cu certitudinea că sunt vinovați pentru ceea ce li s-a întâmplat.

Bullying-ul trebuie descurajat atât în cadrul școlii cât și în familie sau în orice alt mediu. Pentru copii agresiunile de tip bullying pot avea urmări neplăcute și pe termen lung precum probleme emoționale, inclusiv depresie și anxietate, care pot conduce la consumul de substanțe interzise și la rezultate scăzute la școală. De aceea, profesorii trebuie să se perfecționeze cu privire la această temă de actualitate pe categorii de vârstă în funcție de elevii cu care lucrează, pentru a deține informații cu care să poată lucra în funcție de situația ivită la clasă.

Organizatia Salvați Copiii menționează în studiul lor faptul că ”*un volum impresionant de studii de specialitate a pus în evidență în repetate rânduri diferitele consecințe negative pe care violența asupra copiilor le generează la nivelul dezvoltării personalității acestora. Impactul este resimțit în fiecare dimensiune de dezvoltare psihologică: emoțională, accentuând riscul ca cele mai frecvent trăite emoții în relațiile interpesonale să fie de teamă, furie, frustrare, resentiment, vinovăție sau rușine; socială, aducând în relațiile cu semenii variate comportamente de agresivitate, respingere sau izolare; comportamentală, transformând, pentru mulți copii, comportamentul violent în cea mai intens utilizată strategie de rezolvare de probleme; cognitivă, reducând resursele copiilor pentru procesul de învățare*” [5].

Mereu trebuie să existe o comunicare părinte-copil și conștientizați de faptul că bullying-ul reprezintă o conduită inadmisibilă și incorectă. Profesorul are rolul de a educa elevii ce presupune respectul față de ceilalți, de a le explica ce implică a trăi în societate (înțelegerea reciprocă, ascultarea părerilor celor din jur, expunerea problemelor într-un mod liniștit și controlat, fără agresivitate). De asemenea copilul trebuie învățat de către părinți și încurajat să aibă un comportament de acceptare a celorlalți copii, să fie empatici și politicoși, să-i susțină pe copiii care ar putea fi agresați, să anunțe orice agresiune unui adult de încredere și să aibă o discuție confidențială cu persoana agresată.

,,Cele mai multe beneficii în ceea ce privește eliminarea bullying-ului le-ar aduce schimbarea mentalității de la o vârstă cât mai fragedă. Acest lucru se realizează însă printr-un plan pe termen mai lung ce ia în calcul următoarele:

- Metode non-formale de educare anti-bullying, cum ar fi jocurile de rol, prin care copiii să înțeleagă postura în care se expune fiecare parte a acțiunii de bullying și să conștientizeze consecințele grave pe care neglijarea le poate avea.
- Abordarea subiectului, la nivel de profunzime, la orele de dirigenție din școli ori în cadrul orei de consiliere și orientare.
- Organizarea de seminarii și dezbateri libere, întâlniri cu psihologi sau persoane care au fost parte a fenomenului bullying și care au reușit să depășească situația, ca exemplu de bună practică.
- Anunțarea imediată, de către elevi, a unui adult (profesor, director, învățător, consilier școlar, mediator școlar, supraveghetor/părinte) ori de câte ori este constatat un act de bullying asupra unui coleg"[4].

„După peste 35 de ani de cercetare și răspuns la bullying-ul în școală, singurul program de prevenire a bullying-ului bazat pe dovezi, care folosește rezultate empirice măsurabile, pare a fi cel original dezvoltat de Dan Olweus. Programul Olweus de prevenire a bullying-ului (POPB). Principalele obiective ale POPB sunt: reducerea comportamentelor de bullying existente în rândul elevilor, prevenirea noilor comportamente de bullying și realizarea unor mai bune relații între semeni în școală. Acestea sunt atinse prin restructurarea mediului social al copilului la școală și construirea unui sentiment de comunitate în rândul elevilor și adulților (Olweus et al. (2007)" [1].

Scopul cercetării: analizarea temei în literatura de specialitate pentru a descoperi ce înseamnă bullying-ul, modalități de prevenire a apariției acestuia și cum se poate interveni în diferite situații de bullying.

Metodele de cercetare: analiza și generalizarea datelor din literatura de specialitate, studierea documentaţiei de lucru şi observaţia.

Concluzii: În urma studierii literaturii de specialitate, privind bullying-ul, a caracteristicilor și formelor sale s-a constat că există o mare preocupare din partea specialiștilor din domeniu și nu numai pentru găsirea și aplicarea celor mai bune soluții pentru a preveni și stopa bullying-ul - având în vedere faptul că acesta este prezent din ce în ce mai des în mediul școlar. Totodată, se încearcă diverse metode pentru ca elevii să fie mai empatici, atenți la nevoile celorlalți și mai preocupați de acest subiect.

Acest subiect este unul al momentului și de aceea se încearcă în mediul școlar educarea copiilor și conștientizarea acestora cu privire la tot ce presupune acțiunea de bullying: definirea bullying-ului, cum se poate deosebi bullying-ul de o glumă, ce pot face copii care asistă la o scenă de bullying și ce măsuri pot lua atât elevii cât și profesorii pentru a se apăra și a nu se mai repeta diverse situații. De asemenea este necesară dezvoltarea încrederii copilului în sine, învățarea afișării unui comportament adecvat față de persoanele agresoare și accentuarea importanței cunoașterii strategiei de tratare/gestionare a circumstanțelor conflictuale.

Bibliografie

1. file:///C:/Users/lumin/Desktop/Suport_curs_BULLYING.pdf
2. http://www.dgaspc-sectorul1.ro/UPLOAD/2019/Proiecte/BIC-%20tradus%20(1).pdf
3. https://www.reginamaria.ro/articole-medicale/bullying-ul-si-efectele-unui-fenomen-distrugator
4. https://www.zahariastancurosiori.ro/attachments/article/179/GHID%20DE%20BUNE%20PRACTICI.pdf
5. chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://www.salvaticopiii.ro/sites/ro/files/migrated_files/documents/10551dfa-f0b2-4cb0-a103-08d811dc31a9.pdf

METODE DE PREVENIRE A BULLING-ULUI ȘCOLAR PRIN EDUCAȚIE

FRANDEȘ MONICA MARIA

ȘCOALA GIMNAZIALĂ HODAC

Bullying-ul școlar reprezintă o problemă serioasă în mediul educațional, având efecte negative asupra dezvoltării emoționale și psihologice a elevilor. Bullying-ul reprezintă una dintre cele mai mari provocări cu care se confruntă școlile din zilele noastre. Acest fenomen afectează dezvoltarea emoțională, psihologică și chiar fizică a elevilor, putând avea consecințe grave asupra stimei de sine și asupra capacității acestora de a socializa și de a avea succes în viață.

Educația joacă un rol esențial în prevenirea bullying-ului, deoarece poate ajuta elevii să învețe să comunice eficient, să empatizeze cu ceilalți și să gestioneze conflictele într-un mod pașnic. Implementarea unor strategii educaționale bine structurate poate reduce semnificativ numărul incidentelor de bullying și poate contribui la crearea unui mediu școlar sigur și armonios.

Ce este bullyingul?

Bullyingul este definit ca un comportament agresiv repetitiv, prin care un elev sau un grup de elevi provoacă intenționat suferință unui coleg. Acest comportament poate lua diverse forme:

- **Bullying fizic**: include lovituri, împingeri, agresiuni fizice directe, distrugerea obiectelor personale;
- **Bullying verbal**: se manifestă prin insulte, amenințări, porecle, umilire publică;
- **Bullying social**: excluderea deliberată a unei persoane dintr-un grup, zvonuri, manipularea relațiilor sociale;
- **Cyberbullying**: utilizarea tehnologiei pentru a hărți sau umili o persoană, prin mesaje ofensatoare, comentarii negative pe rețelele sociale, publicarea unor imagini defăimătoare.

Bullying-ul poate avea consecințe grave asupra victimelor, inclusiv anxietate, depresie, scăderea performanțelor școlare și chiar tendințe suicidare. De aceea, prevenirea sa este esențială pentru bunăstarea emoțională și psihologică a elevilor. Este necesar să se implementeze metode eficiente de prevenire prin educație, astfel încât școala să devină un spațiu sigur și prietenos pentru toți copiii.

Metode de prevenire a bulling-ului:

Prevenirea bullying-ului prin educație implică un set de strategii bine definite, care trebuie aplicate la nivel individual, de grup și instituțional. Iată câteva dintre cele mai eficiente metode:

1. Crearea unui climat școlar pozitiv

Un mediu școlar sigur și incluziv poate reduce semnificativ riscul de bullying. Pentru a atinge acest obiectiv, este important ca școala să adopte următoarele măsuri:

- Implementarea unui **cod de conduită** clar, care să interzică bullyingul și să stabilească sancțiuni pentru agresori;
- Dezvoltarea unor **reguli de conviețuire** bazate pe respect reciproc și responsabilitate;
- Crearea unor spații sigure în care elevii să se poată exprima fără frică de represalii;
- Organizarea unor **activități de grup** care promovează colaborarea și integrarea tuturor elevilor.

2. Educația emoțională și socială

Un factor esențial în prevenirea bullying-ului este dezvoltarea competențelor emoționale și sociale ale elevilor. Acestea pot fi cultivate prin:

- **Ore speciale de consiliere** pentru dezvoltarea empatiei și gestionarea emoțiilor;
- Exerciții de **comunicare asertivă**, care să ajute elevii să-și exprime gândurile și sentimentele în mod respectuos;
- **Jocuri de rol** pentru a-i ajuta pe elevi să înțeleagă impactul bullyingului și să își dezvolte abilități de rezolvare a conflictelor;
- **Programe de mentorat**, în care elevii mai mari învață elevii mai mici cum să gestioneze situațiile de bullying.

3. Implicarea profesorilor și a personalului didactic

Cadrele didactice au un rol esențial în prevenirea bullying-ului prin:

- **Monitorizarea comportamentului elevilor** în timpul orelor și pauzelor;
- **Intervenția rapidă** în cazurile de bullying, pentru a opri escaladarea conflictelor;
- **Organizarea de sesiuni de formare** pentru profesori, pentru a-i ajuta să identifice semnele bullying-ului și să intervină adecvat;
- Crearea unui **sistem de raportare confidențială** pentru victime.

4. Implicarea părinților

Părinții trebuie să fie parte activă în procesul de prevenire a bullying-ului prin:

- **Comunicare deschisă cu copiii lor**, pentru a observa semnele de bullying;
- Participarea la **întâlniri școlare** și sesiuni de consiliere parentală;
- Colaborarea cu profesorii pentru a lua măsuri eficiente într-un caz de bullying.

5. Campanii de conștientizare și activități anti-bullying

- Organizarea de **campanii educative** despre efectele bullying-ului;

- Crearea unor **grupuri de sprijin** pentru victime și martori ai bullying-ului;
- Derularea unor **zile tematice** dedicate prevenirii bullying-ului, cu invitați speciali, discuții și activități interactive.

Prevenirea bullying-ului prin educație este un proces complex, care necesită implicarea activă a elevilor, profesorilor și părinților. Prin promovarea unui climat pozitiv, dezvoltarea abilităților sociale și emoționale și implementarea unor strategii eficiente de intervenție, putem reduce semnificativ acest fenomen și putem contribui la crearea unei școli sigure și prietenoase pentru toți elevii.

Prin colaborarea dintre profesori, părinți și elevi, se pot implementa strategii eficiente care să reducă acest fenomen și să promoveze respectul și empatia în rândul tinerilor. Prevenirea bullying-ului școlar prin educație este esențială pentru a asigura un mediu sigur și sănătos pentru toți elevii.

Bibliografie:

1. Romera, Eva M. (2019). "The Teacher's Role in Preventing Bullying". *Frontiers in Psychology*. Disponibil la: https://www.frontiersin.org/articles/10.3389/fpsyg.2019.01830/full
2. Trushina, Elena. (2021). "Bullyingul în școli: de ce copiii îi agresează pe alții și cum să îți aperi copilul de violență". *FoxFord*.
3. "Bullying: Ce să Facă Profesorul?" (2021). *Tutor4Kids*. Disponibil la: https://tutor4kids.ru/articles/bulling-chto-delat-uchitelyu/

PREVENIREA BULLYING-ULUI PRIN EDUCAȚIE - JOCUL SIMETRIC

Autor: Prof. nursing Maria Petrescu, Colegiul Universitar Spiru Haret, București, coordonator activități nonformale/consilier sesiuni prevenire – unități de învățământ primar/gimnazial/liceal/postliceal București

15 ani de analiză și observare a activității din unitățile de învățământ primar și gimnazial, din Sectorul 2, București, din punct de vedere al prevenirii bullying-ului, mi-a demonstrat că activitățile extrașcolare trebuie văzute ca o componentă esenţială în organizarea școlii și a clasei de elevi. Ele nu mai sunt considerate o simplă activitate cu caracter opţional ci un mod de lucru, prin activități educative, la care să aibă acces un număr cât mai mare de copii, dar și menținerea unor rezultate pe termen mediu și lung, care să influențeze pozitiv starea emoțională a fiecărui elev.

În anul 2022 a fost realizat un sondaj la Școala Ferdinand I din Sectorul 2, București, în rândul elevilor, deoarece în prevenirea bullying-ului, elevii sunt actori activi și beneficiari ai activităților extrașcolare. Studiul a fost orientat în direcţia identificării actelor de bullying la ciclul gimnazial. La chestionar au răspuns 173 de elevi din ciclul gimnazial.

Rezultatele sondajului realizat ne arată că 66,5% dintre respondenți declară că suportă jigniri și cuvinte urâte, adresate de colegi, în timp ce 78% sunt umiliți și ironizați de mai multe ori pe săptămână. Analizând opiniile regăsite, observăm că ponderea cea mai mare a elevilor, între 60-90%, sunt supuși bullying-ului, prin: înjurături, porecle, tachinare, discriminare din cauza familiei, culorii pielii, etniei, distrugere bunuri, loviri, îmbrânceli, amenințări, comentarii răutăcioase, zvonuri, hărțuire telefonică sau pe rețelele de socializare.

Din perspectiva prevenirii bullying-ului, utilizarea jocurilor logice ajută la conștientizarea etapelor unui proces, îi învață pe elevi să stabilească scopuri și să le urmărească cu răbdare. Parcurgerea unui joc presupune în același timp păstrarea unei perspective de ansamblu dar și urmărirea pașilor logici și a detaliilor pentru a ajunge la rezolvare.

De aceea am realizat, în decembrie 2021, o analiză de nevoi, în Școala Ferdinand I din Sectorul 2, București, în rândul cadrelor didactice și părinților, deoarece în educația nonformală, ambele categorii sunt persoane interesate.

Am simțit nevoia unui paralelism între cele două categorii chestionate, doar pentru a demonstra că interesele tuturor respondenților, în ceea ce privește educația elevilor, formală sau nonformală, sunt aceleași, că primează interesul elevului și că un proiect de prevenire a bullying-ului, aduce beneficii tuturor elevilor.

Studiul a fost orientat în direcţia cunoaşterii modului în care sunt percepute şi evaluate activitățile nonformale, inclusiv atelierele bazate pe practicarea Jocului Simetric și modul în care intervine în promovarea și dezvoltarea comunității școlare, alese ca grup țintă pentru prezenta analiză.

Rezultatele sondajului realizat la nivelul cadrelor didactice ne arată că 87,5% dintre respondenți au decis că acest program sprijină în procent de 100% dezvoltarea elevilor și 14.3% doar în procent de 70%. În ambele variante de răspuns concluzia clară este că elevii sunt ajutați de acest tip de educație, care vine în completarea educației impuse de sistemul de învățământ.

Analizând opiniile regăsite, observăm că ponderea cea mai mare, din activitățile care plac elevilor, observate de cadrele didactice, o are jocul în procent de 64, 28%, cu preponderență jocul împreună, în echipă, urmată la distanță de ateliere, cursuri, teambuildinguri, în procent de 50 %.

În paralel părinții consideră, după consultarea cu copiii, în procent de 7,14% susținerea unor activități pentru învățarea Jocului Simetric. La analiză se observă că există o omogenitate, părinții nu au exclus nici unul din ateliere, ponderea fiind puțin mai crescută în organizarea de ateliere de dezvoltare a competențelor de literație dar și a atelierelor de Joc Simetric, care dezvoltă abilități tehnice și matematice.

La întrebarea “Care dintre atelierele prezentate v-ar plăcea să fie implementate mai des în școala copilului dumneavoastră?” 17,87% dintre părinți au optat pentru Jocul simetric, bazat pe matematică și șah. La analiza deprinderilor precizate de către părinți, pe care le-au dobândit copii lor, în timpul atelierelor, se observă că 16,37% dintre părinți precizează abilitățile tehnice, lucrul în echipă, creativitate și curaj.

Pentru că Jocul Simetric este văzut atât de cadrele didactice, cât și de părinți, ca o poartă către opțiuni de viață, fiind disciplina care va determina înțelegerea, utilizarea matematicii și arta șahului, am creat ateliere de Joc Simetric pentru elevi, cadre didactice și părinți, bazate pe voluntariat, care să dezvolte răbdarea, echilibrul, concentrarea și deprinderi de a lucra în echipă.

Între diferite jocuri strategice ce se desfășoară între doi participanți, pe o suprafață de (tablă) de joc – vezi jocurile de șah, dame, țintar, GO etc. – Jocul Simetric se situează în vecinătatea jocului de șah, atât pentru că se desfășoară pe aceeași suprafață de joc, cât și datorită unor caracteristici urmărite și dobândite prin perfecționări de-a lungul mai multor decenii. Unele situații de joc îl fac asemănător cu jocurile de țintar și dame (care au piese de același fel), fiind astfe mai abstract decât jocul de șah. Spre deosebire de alte jocuri, poate fi jucat în două variante: cea rapidă – de agrement, Simetric 16 și varianta de bază – Simetric 24. Ca atractivitate și dinamism Simetric 16 este superior jocurilor de dame sau țintar, în timp ce, prin complexitate și bogăție strategico-tactică, Simetric 24 se situează în categoria jocurilor de șah și Go.

Șahul e o invenție ce a evoluat în peste 1000 de ani, venind din Iran/Persia (cu rădăcini străvechi în India), trecând prin Arabia și intrând din nordul Africii în Europa, în țări riverane mării Mediterane (Italia, Spania, Franța), sau venind în Rusia direct din Iran. Spiritul strălucitor al popoarelor din sudul Europei și-a pus o amprentă fericită asupra jocului, iar varianta actuală, cizelată de cei mai buni jucători de-a lungul câtorva sute de ani poate fi considerată una din minunile lumii. El a evoluat de la un joc mimetic (transpunerea în limbaj geometric a unui război între două armate), la un foarte elaborat joc logic – adevărată „lecție" de geometrie interactivă -, având o bogăție de situații concrete debordantă, plecând de la faptul că piesele au algoritmi geometrici proprii, fiind mutate independent de alte piese din joc (se mișcă autonom) conform acestor algoritmi. Faptul că partidele încep toate dintr-o poziție de start fixă nu limitează posibilitățile de exprimare a jucătorilor (având în vedere această variabilitate uriașă), dar se cere jucătorilor avansați să-și însușească o teorie a deschiderilor din ce în ce mai vastă.

Jocul Simetric, în varianta de bază, cea care se situează la un nivel comparativ cu al jocurilor de șah și go, Simetric 24, are frumusețea limbajului geometric omogen, bazat pe principiul simetriei, dar, cu toate acestea, are o bogăție a situațiilor de joc apropiată de a jocului de șah. Aceasta se explică prin:

- Bogăția de limbaj, existând sute de situații simetrice concrete între trei câmpuri ale tablei de joc (tabla de șah);
- Existența pieselor de joc identice care la începutul partidei sunt neutre, permițând formarea unor poziții de start aleatorii (de ordinul milioanelor);
- Eforturile autorului pe durata a patru decenii de a crește în mod natural, organic resursele combinative ale jocului, aceasta în ciuda faptului că partidele se desfășoară cu doar 24 de piese identice!

De aceea, ca sport Simetricul are avantajul unei teorii a deschiderilor sumară, fără a necesita memorarea partidelor jucate de înaintași.

În concluzie, autorul a reușit în condițiile unei considerabile economii de mijloace (vezi limbajul geometric omogen versus limbajul foarte variat al șahului) să obțină aceeași bogăție și frumusețe ca a milenarului joc al regilor.

Cu specificația că limbajul geometric unitar fiind mai abstract cere abordarea/învățarea jocului Simetric la o vârstă ceva mai mare, în jur de 9 – 10 ani, față de vârsta de 5 – 6 ani la care se recomandă învățarea șahului. Dar, odată învățate regulule și strategia, acest joc permite performanțe sportive de vârf în mai puțini ani decât în cazul jocului de șah.

În concluzie, Jocul Simetric este absolut original și unitar în concepție, dar prezintă unele asemănări firești cu celelalte jocuri ale familiei din care face parte.

Jocul Simetric se desfășoară pe tabla de șah, fiind perfecționat pe durata mai multor decenii. Este o replică modernă, originală, adusă jocului de șah, în care piesele sunt mutate și capturează numai prin *mutări simetrice* față de alte piese de pe tablă. Oricare piesă poate fi așezată *în trei feluri distincte,* încât va fi piesă *neutră* - la începutul jocului -, devenind apoi piesă *proprie* sau *adversă*. Partida este pierdută de jucătorul ale cărui piese nu mai pot efectua nicio mutare simetrică.

Jocul de șah propune cooperarea strategică a pieselor pe baza mutărilor autonome: fiecare piesă are un algoritm propriu de mișcare pe tablă. Ele pot să construiască atacuri prin colaborare cu alte piese, conform algoritmului de mișcare al fiecărei piese. Piesele în jocul Simetric efectuează mișcări numai raportându-se la o altă piesă din joc; dacă ar lipsi piesa de referință (pivotul), piesa de mutat ar fi imobilă. De aici apare un nivel 0 de construcție/colaborare, obligatoriu, dar care nu înseamnă încă construcție strategică. Nu se amenință piesele adverse, ci doar se asigură supraviețuirea (mobilitatea) pieselor proprii. Dar, desigur, orice atac sau manevră de luptă (construcție strategică) se realizează apelând tot la nivelul 0 de construcție/colaborare, la mutările simetrice față de alte piese din joc!

Asemenea jocului de șah, jocul Simetric dezvoltă la copii si tineret calități importante pentru succesul lor școlar și uman, printre acestea: perspicacitatea, concentrarea și puterea de calcul, perseverența, comunicativitatea și colegialitatea.

Inventatorul Jocului Simetric este Dl. Sergiu-Mihai Constantin, născut în municipiul Cluj-Napoca, care a studiat vioara şi a devenit profesor, predând acest instrument întâi în Timişoara (1973 - 1989), iar apoi în Bucureşti. Încă din anii de liceu s-a ocupat cu inventarea de jocuri logice, fiind un mare admirator al jocului de şah şi având o deosebită aplecare către geometrie. În anul 1970 descoperea situaţiile simetrice între trei câmpuri ale tablei de şah, fiind în acea vreme student în primul an la Conservatorul de Muzică din Cluj. Imediat a înţeles că aceste situaţii simetrice oferă o excepţională bază de plecare pentru un joc logic ce ar putea fi la fel de valoros ca şi şahul.

După 11 ani, acestui limbaj i s-a adăugat ideea pieselor cu trei funcţiuni, ce pot fi neutre, proprii sau adverse, iar în anul 1983 Jocul Simetric era brevetat la OSIM-Bucureşti sub Nr. 82603. În brevetul invenţiei este menţionat şi caracterul de noutate al jocului Simetric în teoria matematică a jocurilor.

Abia după anul 2010, după 40 de ani de la apariţia ideii de simetrie ca suport al unui joc logic strategic, Simetricul a ajuns acolo unde realist privind, avea foarte puține șanse să mai ajungă, în școală, ca apoi în anul 2019, să experimentăm împreună prima Competiție de Simetric, cu elevii Școlii Ferdinand I, București.

Jocul Simetric este recomandat copiilor de peste 10 ani, adică gimnaziu. Regulile se pot aplica după maxim 2-4 ședințe de inițiere, chiar mai puțin la copii care au mai jucat șah, dame sau țintar. Jocul se bazează exclusiv pe un principiu geometric, fiind valorificată ca sursă mișcarea și

familizarea copiilor cu ideea de simetrie. Traseul de învățare se parcurge în trei pași (lecții), iar la final se vor fixa procedeele însușite prin exerciții.

Jocul dezvoltă copiilor:

- noțiunea de simetrie, ca principiu de geometrie, prin familiarizarea acestora cu elemente cunoscute: corpul (urechea stângă-urechea dreaptă, mâna stângă-mâna dreaptă), oglinda (privitor-reflecția sa), elicea cu 2 palete, sfârleaza, corpuri geometrice de la matematică etc;
- tipuri de mișcare;;
- limbajul strategic în lupta între doi parteneri de joc;
- reguli de conduită în timpul jocului.

Jocul Simetric oferă copiilor posibilitatea de a face cunoștință cu lumea fascinantă a limbajului simetric, cu frumusețea și potențialul acesteia, cu un limbaj original, divers, ca o variantă de înlocuire a timpului petrecut în online, la fel de interesantă ca lumea tehnologiei digitale, cu care copiii se conectează din ce în ce mai mult în viața lor.

Experiența cu elevii Școlii Gimnaziale Ferdinand I, implementarea pe durata unui an școlar a Jocului Simetric, cu elevii claselor a VI-a, ne-a oferit un set de experiențe inedite și surprize multiple din partea unor elevi, care nu păreau interesați la început de acest joc. Pe de altă parte, jocul a oferit elevilor și cadrelor didactice valorificarea timpului liber în mod educațional, a oferit posibilitatea elevului de a decide participarea și la ce moment, dezvoltarea unor abilități și competențe, dezvoltarea capacității de gândire critică, un cadru de exersare şi de cultivare a diferitelor înclinaţii, aptitudini şi capacităţi, poate necunoscute lor, la acel moment. Părinții au apreciat și agreat inițiativa și au acceptat chiar câteva partide experimentale cu copiii. S-au implicat voluntar, la inițiativa lor, în organizarea și susținerea financiară a premiilor, la finalul competiției.

Pentru programul de instruire al elevilor și cadrelor didactice am alocat prima lună, astfel:

1. pentru cadre didactice

- 1 ședință de familiarizare cu regulile de mutare
- 2 ședințe de inițiere
- pentru profesorii instructori/jucători de șah, echivalent categoriilor sportive I și II, pot susține o partidă de Simetric după aprox. 30 min de inițiere.
- studierea Îndrumarului metodic de învățare pus la dispoziție de creatorul jocului.

2.pentru elevi:

- 1 ședință de familiarizare cu regulile de mutare
- traseu de învățare - 3 pași (lecții), fiecare având la final exerciții pentru fixarea procedeelor

Procesul de învăţare a avut loc în sălile de clasă, sala de sport sau la demisolul clădirii, unde există spații recreaționale sau pentru organizarea de ateliere.

Din practică, pe perioada implementării perioadei de pregătire, am constatat că:

- e nevoie de 2 ședințe pentru învățarea regulilor, urmând ca în a treia, să se parcurgă o partidă demonstrativă și să se asiste la partide jucate de elevi cu profesorul – instructor
- cei trei pași să se parcurgă în zile diferite, ca lecții de sine stătătoare
- dacă se lucrează simultan cu întreaga clasă, se pot face fără dificultate doi pași într-o ședință.

Competiția l-a avut ca instructor pe Dl. Prof. Sergiu-Mihai Constantin, inventatorul jocului, profesor de vioară și jucător amator de șah, dar pe parcusul anului școlar am pregătit și alte categorii de profesori și părinți, care pot deveni apoi instructori de Simetric:

- profesorii de științe exacte: matematică, fizică;
- profesorii de sport, practicanți de șah;
- instructorii de șah;
- orice cadru didactic, jucător de șah;
- părinți – profesori/instructori/practicanți de șah.

Așa cum am precizat, Jocul Simetric este recomandat copiilor de peste 10 ani, adică gimnaziu, clasele V-VIII. De ce? Pentru că este un joc cu grad de dificultate mediu, unde piesele de joc sunt identice. La începutul jocului toate piesele sunt neutre, așezate la întâmplare pe tablă, jucătorii își atribuie pe rând câte o piesă iar piesele se capturează prin mutări simetrice. Pe durata competiției am folosit ca și suport de lucru un Curs de predare pentru începători, realizat în 2017 de inventator.

Competiția s-a desfășurat într-un program stabilit în acord cu școala, de o întâlnire pe săptămână, în cadrul orelor de dirigenție, programul de after-school, ateliere de weekend atunci când au fost perioade de evaluări, ore de sport când vremea nu a permis activități afară și competiții programate. Interesul față de acest joc și dorința de implicare a unui număr mare de elevi, care au apărut pe parcursul derulării programului, ne-a făcut să luăm în calcul posibilitatea implementării ca opțional modular, în următorii ani școlari, după o cercetare realizată la nivelul cadrelor didactice și părinților.

Cercetarea pe care am realizat-o la nivelul anului școlar 2021-2022, prin care am studiat percepţiile şi atitudinile cadrelor didactice și părinților elevilor din învățământul primar – Școala Ferdinand I, față de necesitatea și nevoia dezvoltării la nivelul comunității școlare a unui proiect de educație nonformală, numit „Școala creativității, ca și spațiu aplicativ, care să permită transferul şi aplicabilitatea cunoştinţelor, abilităţilor, competenţelor dobândite în sistemul de învăţământ formal, ne-a arătat că 92,85% dintre părinții chestionați consideră ca fiind foarte utile activitățile nonformale, plecând de la ipoteza că un proiect bazat pe educație nonformală oferă calitate și beneficii atât școlii cât și elevilor. Analizând toate variantele de răspuns, am observat că 32,14% consideră că dezvoltarea personală este cel mai important beneficiu adus de acest proiect, urmată de dezvoltarea de noi competențe 25% și pe următoarea poziție dezvoltarea abilităților de comunicare

în procent de 12,5%. Restul de 30,36% din cei chestionați cred în beneficii privind: dezvoltarea educației, experințe de viață, creativitate, responsabilitate, muncă în echipă și responsabilitate socială.

Analiza datelor obţinute cu ocazia studiului reflectă opinia categorică a cadrelor didactice și părinților, că este nevoie de implementarea de activități nonformale, în scopul prevenirii bullying-ului, cu asumarea implicării în aceste activități, chiar dacă este nevoie de efortul personal. Un alt element demn de semnalat în acest context este aprecierea tot mai ridicată a cadrelor didactice și părinților pentru astfel de proiecte, deoarece aceste inițiative cresc prestigiul personal, al școlii, dar dezvoltă în final comunități de elevi fericiți și se pare că acesta este unul din obiectivele importante ale școlii. Au înțeles că marea provocare este ca, fiecare copil, să devină un elev care vine cu plăcere și participă la aceste activități voluntar, fără impuneri, în limita resurselor de timp, dar bine strucurate și integrate. Au înțeles utilitatea acestor ateliere, le doresc și au anticipat beneficiile obținute după un astfel de proiect. Majoritatea indicatorilor aferenţi studiului efectuat, înregistrează creşteri semnificative de opinie pozitivă. Acestea vizează direcţia în care se îndreaptă dorințele părinților, către calitate și performanța în îndeplinirea actului educațional.

Antrenamentele și competiția de Joc Simetric ne-au demonstrat că dezvoltă, la elevii de gimnaziu, o serie de capacități, în funcție de stadiu:

- capacitatea de a comunica cu piesele lui și ale adversarului – dezvoltarea mobilității;
- achiziționarea unor cunoștințe teoretice și deprinderi practice privind supraviețuirea pieselor (pentru a putea fi mutate la infinit);
- echilibru și atenție în timpul jocului;
- dezvoltarea învățării prin utilizarea simetriei;
- dorința de a însuși mai multe cunoștințe, voluntar, prin această activitate care le face plăcere;
- dezvoltarea creativității prin găsirea de soluții și noi mutări;
- creșterea gradului de socializare prin învățarea unor reguli de schimb, cooperare;
-explorarea – găsirea de soluții și asocierea cu fenomene din natură;
- puterea de concentrare, atenția și răbdarea;
- gândirea logică – prin utilizarea raționamentului;
- abilități matematice – însușirea unor informații ce implică forme geometrice, numere, simetrie;
- dezvoltă o nouă formă de comunicare – prin însușirea unui nou limbaj;
- dezvoltă anticiparea -învață să vizualizeze mental tabla de simetric și mișcările înainte de a le pune în practică;
- memoria – reținerea mișcărilor adversarului;
- crește responsabilitatea – învață să-și asume alegerile, mutările, strategiile.

La final de an școlar și final de competiție, prin comparație cu începutul implementării jocului, am putut constata că etapele parcurse, de inițiere, antrenament și competiție, au avut ca rezultate:

- creșterea semnificativă a rezultatelor la matematică, fizică, informatică;
- practicarea jocului de către elevi care refuzau implicarea în orice fel de activități extraccuriculare;
- reducerea incidentelor de violență în comunitățile de jucători;
- creșterea stimei de sine și eliminarea unor frustări sociale;
- dezvoltarea competiției între elevi prin cooperare;
- înlocuirea voluntară a timpului liber cu timp dedicat învățării jocului;
- creșterea motivației pentru școală și reducerea abandonului școlar;
- creșterea notelor acolo unde exista amenințare de corigență;
- dezvoltarea comunicării între elevi.

Cercetarea de față ne-a demonstrat că în Jocul Simetric există o independență mult sporită a nivelului strategico-tactic în raport cu cel al limbajului. Nivelul 0, datorat mutărilor simetrice, dă frumusețea specifică a limbajului acestui joc, dar se implică foarte puțin în strategie. Prin comparație cu șahul apare o distincție clară între tipurile de mutări,bazându-se pe reguli diferite de joc. Efectul asupra jocului și elevilor/profesorilor jucători este același ca în partidele de șah. Manevrele forțate și combinațiile dau adevărata frumusețe și putere de a captiva a Jocului Simetric.

În prezent creatorul Jocului Simetric a reușit, împreună cu specialiștii, să creeze și varianta de joc electronică, care se află în perioadă de testare: https://simetric.onrender.com/.

Bibliografie:

1. TEZĂ DE MASTER - Dezvoltarea parteneriatului cadrelor didactice și a familiei în proiectarea și realizarea educației nonformale cu elevii din învățământul primar, Autori - Masterand Petrescu Maria, Conducător științific Conf. Univ. Dr. Ludmila Papuc, Editura Anamarol - București, 2022, ISBN 978-606-640-445-7
2. Să facem cunoștință cu Jocul Simetric, Autor Sergiu M. Constantin, Editura Sfântul Ierarh Nicolae – Brăila, 2017, ISBN 978-606-30-1363-8

GENERAȚIA ANTI-BULLYING, O GENERAȚIE A SCHIMBĂRII!

PROF. MIHAI RAMONA CRISTINA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ BRĂDEANU, BUZĂU

În societatea modernă, ne confruntăm cu o problemă tot mai presantă și insidioasă: bullyingul în școli. Este esențial să înțelegem că acest fenomen nu este doar o parte inevitabilă a copilăriei sau adolescenței, ci reprezintă o amenințare serioasă la adresa bunăstării fizice și emoționale a elevilor. Explorăm astfel, importanța prevenirii și eliminării bullyingului din școli și să discutăm despre rolul pe care îl poate juca „Generația anti-bullying" în promovarea unei culturi a respectului și a incluziunii în mediul școlar.

Bullyingul în școli poate lua mai multe forme, inclusiv violență fizică, agresiune verbală, excludere socială și cyberbullying. Indiferent de forma pe care o ia, bullyingul are consecințe grave asupra victimelor, inclusiv scăderea stimei de sine, anxietate, depresie și chiar tendințe suicidale. Printre cauzele acestui fenomen se numără nevoia de putere, lipsa de empatie, intoleranța față de diferențe și influența negativă a mediului social.

Prevenirea și eliminarea bullyingului în școli necesită abordări comprehensive care să vizeze atât factorii individuali, cât și factorii structurali care contribuie la perpetuarea acestui fenomen. Unele dintre metodele eficiente includ:

1. Educarea elevilor și cadrelor didactice: Promovarea conștientizării și înțelegerii impactului bullyingului și a modalităților de intervenție adecvate poate contribui la reducerea comportamentelor agresive și la îmbunătățirea relațiilor interpersonale în școală. Programul educațional ar trebui să includă predarea abilităților de comunicare eficientă, rezolvare a conflictelor și dezvoltarea empatiei.

2. Implementarea politicii anti-bullying: Dezvoltarea și implementarea unei politici clare și coerente împotriva bullyingului în școală poate crea un cadru de referință pentru identificarea, raportarea și gestionarea incidentelor de bullying. Aceasta ar trebui să includă proceduri clare pentru raportarea incidentelor de bullying, investigarea acestora și impunerea de sancțiuni adecvate pentru cei responsabili.

3. Promovarea culturii respectului și a incluziunii: Crearea unui mediu școlar care să promoveze respectul, toleranța și acceptarea diversității poate reduce incidența bullyingului și poate spori sentimentul de apartenență al elevilor. Aceasta poate include organizarea de activități și evenimente care să sărbătorească diversitatea culturală, etnică și de gen și promovarea valorilor de respect reciproc și cooperare.

4. Implicarea părinților și comunității: Colaborarea strânsă între școală, părinți și comunitate poate consolida eforturile de prevenire și eliminare a bullyingului, oferind suport suplimentar și resurse pentru elevi și cadre didactice. Părinții pot fi parteneri importanți în identificarea și gestionarea bullyingului, iar implicarea lor poate contribui la crearea unui mediu școlar mai sigur și mai susținător.

5. Promovarea abilităților de rezolvare a conflictelor și empatie: Dezvoltarea abilităților sociale și emoționale, precum empatia, comunicarea non-violentă și rezolvarea pașnică a conflictelor, poate ajuta elevii să gestioneze mai eficient situațiile conflictuale și să prevină escaladarea acestora în comportamente agresive. Programul școlar ar trebui să ofere oportunități pentru dezvoltarea acestor abilități prin intermediul activităților practice și a jocurilor de rol.

Generația anti-bullying reprezintă o mișcare globală a tinerilor care își propune să combată bullyingul și să promoveze o cultură a respectului și a incluziunii în școli și în comunități. Prin implicarea activă a elevilor în inițiative și proiecte de prevenire a bullyingului, această generație poate aduce schimbări semnificative în mediul școlar și poate inspira comunitățile să se alăture eforturilor de combatere a acestui fenomen. Prin campanii de conștientizare, evenimente de sensibilizare și promovarea valorilor pozitive, Generația anti-bullying poate transforma școlile în spații sigure și incluzive, în care fiecare elev se simte respectat și valorizat. Elevii pot fi agenți activi de schimbare în școlile lor, promovând mesaje de toleranță, respect reciproc și acceptare a diversității.

Bullyingul în școli este o problemă gravă care necesită atenție și acțiune imediată din partea comunității educaționale și a societății în ansamblu. Prin implementarea unor strategii eficiente de prevenire și eliminare a bullyingului, putem crea mediul sigur și stimulativ de învățare de care au nevoie elevii pentru a se dezvolta în mod sănătos și armonios.

Prin implicarea activă a Generației anti-bullying și susținerea continuă a eforturilor de promovare a unei culturi a respectului și empatiei.

ȘCOALA FĂRĂ BULLYING –
PREVENIREA BULLYNG-ULUI PRIN EDUCAȚIE

MANOLE ELENA

ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ LUCIAN GRIGORESC” MEDGIDIA

Fenomenul de bullying este din ce în ce mai des întâlnit în școală și este cât se poate de real.

În plus, acest fenomen este greu de gestionat de profesori, uneori din cauza pasivității părinților prea ancorați în problemele cotidiene.

Sunt situații în care acest fenomen de bullying este ignorat în etapele incipiente și se acționează când incidentele devin foarte grave.

Fenomenul de bullying reprezintă orice lezare fizică, verbală, socială având efecte devastatoare atât asupra psihicului unui copil sau adolescent, cât și asupra unei personae adulte.

Violența psihologică - bullyingul este de fapt acțiunea sau seria de acțiuni fizice, verbale, relaționale și/sau cibernetice într-un context social dificil de evitat săvârșite cu intenție, care implică un dezechilibru de putere, au drept consecință atingerea demnității ori crearea unei atmosfere de intimidare împotriva unei persoane.

În calitate de instituție educațională, școala stabilește o gamă de cerințe specifice. Copii trebuie să învețe cum să se adapteze unul la altul, să accepte și să respecte regulile, să dea naștere și să pună în aplicare propriile idei într-un mod corespunzător, să fie capabili să gestioneze dezamăgirile și constrângerile.

Implicarea copiilor în prevenirea bullying-ului din școală conduce spre un climat pozitiv, obiectivul constă în responsabilizarea elevilor care pot ajuta la evidențierea părerilor cu privire la profesori, părinți și elevi se pot dovedi eficienți împotriva bullying-ului.

Școala, ajută elevii și dau o șansă acestora de a discuta, de a vorbi deschis, de a dicuta valorile și țelurile comune, de a-și împărtăși experiențele și de a avea o mai bună înțelegere a modului de abordare a bullying-ului.

Modelul de prevenire a bullying-ului ce implică întreaga școală se bazează pe patru principii cheie care ar trebui respectate de către toți adulții:

1) arată căldură și interes pozitiv și implică-te în viețile elevilor;
2) stabiliți limite ferme pentru comportamentul inacceptabil;
3) folosiți în mod consecvent consecințe negative nefizice, neostile atunci când sunt încălcate regulile;
4) acționați ca autorități și modele positive.

FENOMENUL BULLYING: DEPISTARE ȘI COMBATERE. AJUTORUL TABERELOR PENTRU COPII

Profesor pentru învățământul primar **PATRICHI ANA-RALUCA**
ȘCOALA GIMNAZIALĂ „MIRON COSTIN" BACĂU

Fenomenul Bullying a primit în ultimii ani o atenție din ce în ce mai mare. Deși cuvântul „bullying" nu are un echivalent în limba română, acesta poate fi asociat cu hărțuirea, terorizarea sau brutalizarea.

Bullyingul este, practic, un conflict generat de dorința unor persoane de a câștiga putere și autoritate, punându-i pe cei mai slabi într-o lumină proastă.

Atenția primită de această formă de hărțuire în ultimii ani a dus la apariția unei legi în România care încearcă să o împiedice. În teorie, legea interzice orice comportament care poate fi asociat cu violență fizică sau psihologică. În practică însă, o situație de bullying este foarte greu de depistat, mai ales dacă aceasta se întâmplă în școli sau în instituții mari.

Da! Bullyingul este un fenomen care poate fi regăsit și în comportamentul adulților, nu doar în comportamentul copiilor.

Este adevărat însă, că majoritatea formelor grave de bullying au loc în școli sau în anturajele celor mici, iar statisticile arată nu tocmai încurajator:

- 45% dintre tineri afirmă că au fost hărțuiți cel puțin o dată până la vârsta de 18 ani. Hărțuirea a fost fie fizică, fie emoțională sau verbală;
- 26% dintre tineri au fost hărțuiți zilnic;
- 39% dintre cei care au suferit de această formă de hărțuire nu au spus niciodată nimic, iar o bună parte dintre cei care au spus, nu au fost mulțumiți de reacția profesorilor sau de reacția părinților.

Este clar, așadar, că bullyingul în școli, pe stradă sau în locurile destinate celor mici trebuie să fie combătut de către părinți și profesori.

Legea anti bullying prevede instruirea profesorilor pentru a recunoaște fenomenul și pentru a lua măsurile potrivite, însă de cele mai multe ori, comportamentele de bullying au o complexitate foarte mare, iar combaterea lor cade foarte mult în responsabilitatea părinților. În acest articol vom încerca să analizăm întregul fenomen, să descoperim ce îi face pe unii copii să apeleze la un comportament agresiv și să descoperim modalități de combatere și de prevenire a situațiilor de bullying.

◉ Fenomenul Bullying. Cum îl depistăm și cum îl combatem?

În general, acest comportament agresiv în rândul tinerilor este greu de depistat, dat fiind faptul că se întâmplă în momente și în locuri în care nu sunt prezenți adulți. Se poate depista o situație de bullying însă, prin înțelegerea exactă a fenomenului.

De cele mai multe ori, manifestarea acestei forme de agresiune se conturează prin următoarele acțiuni:

- Comportament ostil față de un copil;

- Excluderea lui din grup;
- Umilirea intenționată și repetată;
- Batjocorirea și tachinarea cu referire la tot felul de probleme, cum ar fi aspectul fizic, problemele din mediul familial sau probleme de ordin medical.

◉ Există 4 tipuri de bullying

1. Bullying fizic. Este cel care include contact fizic între copii. Copilul agresat este lovit în diverse moduri și nu poate reacționa din cauza unei diferențe de forță;
2. Bullying verbal. Insultarea, tachinarea, intimidarea sau formularea de observații rasiste și homofobe reprezintă un alt tip de bullying foarte întâlnit în școli;
3. Bullying ascuns. Nu toate formele de bullying sunt directe. Unele sunt făcute ascuns de persoana agresată, prin răspândirea de zvonuri și generarea de minciuni despre aceasta.
4. Bullying online. Odată cu dezvoltarea tehnologiei, agresivitatea online este o realitate din ce în ce mai greu de ignorat. Denumită și „Cyberbullying" implică postări negative pe social media sau contact direct prin apeluri telefonice sau mesagerie text.

În general, depistarea unei forme de bullying se face printr-o atenție sporită asupra copilului. Chiar dacă nu spune, acesta poate arăta semne fizice (haine rupte, răni sau recuzită școlară distrusă) și semne psihocomportamentale. Deși mai greu de depistat, acestea din urmă sunt vizibile prin lipsa poftei de mâncare, insomnie, anxietate sau chiar teama de a merge la școală.

◉ Combaterea bullyingului, un proces complex ce trebuie să aibă loc atât acasă, cât și la școală

Combaterea fenomenului este destul de dificilă, deoarece implică schimbarea unei mentalități deja înrădăcinate în mintea celor care apelează la acest mod de contact cu cei din jur. Nu este imposibilă însă. Aceasta poate să se facă prin metode non formale:

- Jocuri de rol care să aibă loc în sala de clasă și să îi facă pe cei mici să înțeleagă postura fiecărei părți a acțiunii de bullying;
- Tabere școlare în care copiii să fie scoși din mediul lor normal și în care să se construiască noi reguli de socializare;
- Abordarea subiectului la orele de dirigenție, în care trebuie să se ofere informații generale și specifice despre fenomen;
- Organizarea unor dezbateri și a unor seminarii la care să fie prezenți profesori și psihologi;
- Încurajarea intereselor și a Hobby-urilor. Activitățile extrașcolare, culturale sau sportive îi fac pe cei mici să construiască relații sociale cu persoane care au aceleași interese ca și ei, eliminând frustrări sau probleme care dau naștere, de regulă, acțiunilor de hărțuire.

Este foarte important ca orice copil să fie educat pentru a fi cât mai comunicativ. În acest fel, în momentul în care este supus unei situații neplăcute, poate să își expună problema către părinți sau profesori iar aceștia pot lua atitudine.

◉ Prevenirea și medierea situațiilor de Bullying

Cea mai bună soluție de eliminare a Bullyingului este prin prevenire și prin medierea imediată a situațiilor apărute. Există o serie de strategii la care se poate apela pentru asta:

Reguli pentru părinți privind prevenirea bullyingului:

1. Interacționează zilnic cu copilul și comunică deschis cu el. În momentul în care ajunge acasă trebuie să găsească un mediu sigur în care să se poată exprima. Atât copiii care sunt victime cât și agresorii au nevoie de o comunicare cât mai bună cu adulții din viața lor;
2. Fii un model pozitiv pentru copii. Adesea, cei care apelează la agresiuni împotriva altor copii o fac bazându-se pe exemplele primite de la părinți. Niciun copil nu își va însuși un anumit comportament atâta vreme cât nu asociază acest comportament cu cel al părinților. Încearcă să fii cât mai organizat, să ai pasiuni pe care să le hrănești în fiecare zi, să duci un stil de viață activ și să eviți conflictele;
3. Asigură-i celui mic experiențe sociale pozitive. Experiențele sociale sunt extrem de importante. De foarte multe ori, victimele bullyingului ajung să fie copiii introvertiți, care nu au avut ocazia să intre foarte mult în contact cu ceilalți copii și nu și-au identificat pasiunile. Un copil implicat în relațiile de prietenie legate cu ceilalți copii va prezenta un risc mult mai mic de a fi victimă;
4. Învață-l pe cel mic să evite situațiile în care poate să ajungă victimă. Acesta trebuie să învețe să spună nu, să poată cere ajutor din partea colegilor sau a profesorilor, să evite situațiile și persoanele agresive și să se poată apăra. Însușirea unor tehnici de autoapărare poate fi o soluție extrem de bună pentru cel mic.

◉ Reguli pentru profesori privind prevenirea bullyingului

Dacă ești profesor, este important să acorzi atenție fiecărui detaliu și să identifici orice situație în care pot apărea experiențe neplăcute. În general, comportamentele de agresiune apar în locurile în care supravegherea este limitată sau inexistentă, cum ar fi locurile de joacă, băile, coridoarele înguste, etc. Un prim pas pe care îl poți face ca profesor este să sporești supravegherea acestor medii. De asemenea, trebuie să intervii imediat ce observi un fenomen de agresiune. Pe lista cu reguli pe care trebuie să le respecți se numără și următoarele:

1. Prezintă-le elevilor un set de reguli privind activitățile pe care le pot face și asigură-te că știu consecințele unui comportament neregulamentar;
2. Implementează un sistem prin care bullyingul poate să fie raportat;
3. Organizează frecvent campanii prin care elevii să fie informați referitor la efectele pe care le are bullyingul. În aceste campanii încearcă să promovezi un comportament cât mai pozitiv.

◉ Reguli pentru copii și tineri privind prevenirea bullyingului

Dacă ești copil sau tânăr și simți că ești victima unui comportament ce poate trece drept bullying, trebuie să știi câteva reguli:

1. Înțelege ce înseamnă bullying. Este bine să înțelegi că reacțiile pe care le are agresorul au diverse cauze: Acesta copiază o situație pe care a văzut-o acasă, este agresat la rândul său, este gelos, are o serie de frustrări. O soluție ar fi încercarea comunicării cu agresorul. De asemenea, este bine să înțelegi că atunci când ești agresat, trebuie să vorbești cu persoane cu experiență ce te pot ajuta. Citeste si: tabara ski Austria.
2. Evită să te vezi ca o problemă. Adeseori, bullyingul în cazul adolescenților este rezultatul unor probleme avute de victime. Aceste probleme sunt legate de sexualitate, gen, rasă, aparențe, dizabilități, etc. În momentul în care ai o astfel de problemă trebuie să ți-o însușești să să nu reacționezi la tachinări în ceea ce o privește. Atitudinea este, adeseori, cea mai importantă.

3. Nu te izola! Cea mai mare greșeală pe care o fac victimele Bullyingului este să se izoleze de cei din jur. Acest lucru nu face altceva decât să amplifice problemele.
4. Caută modele pe care le poți urma! Nu ești singura persoană care a fost supusă bullyingului. Foarte multe au reușit să se lupte cu această situație, să scape de ea și să aibă succes. Caută modele pe care să le urmezi și care să îți ofere încredere.

◉ Medierea în cazurile de Bullying

Medierea situațiilor de hărțuire fizică, verbală sau emoțională trebuie să fie și ea o realitate. Nu este suficientă educația copilului, ci și punerea lui în fața acțiunilor pe care le-a făcut. Pentru mediere există deja asociații precum „ Telefonul Copilului" care îi ajută pe toți cei implicați într-o situație de acest fel, fie că este vorba despre copii, părinți sau profesori.

◉ Cum ajuți un copil victimă să nu devină agresiv sau retras?

Așa cum am amintit, mulți dintre cei care sunt agresori apelează la acțiuni de acest fel pentru că sunt, la rândul lor agresați. Dacă ai identificat o situație de bullying, este bine să încerci să îți înțelegi copilul, indiferent de care parte a agresiunii este. Din păcate, mulți părinți reacționează greșit, amplificând situația. Aceștia ridică tonul, țipă sau lovesc, considerând că autoritatea lor asupra celui mic îl va face să își modifice comportamentul. Din păcate, agresivitatea din partea părinților înseamnă o agresivitate mai mare în cazul celor mici.

Pentru a ajuta un copil să nu devină agresiv trebuie să:

- Îi înțelegi frustrarea. Manifestările ostile și distructive sunt rezultatul unei frustrări care de cele mai multe ori nu este exprimată verbal;
- Afli dacă se simte în pericol. Teama, angoasa sau amenințarea asupra copilului poate genera agresivitate;
- Eviți să îl expui la imagini cu agresivitate crescută. Violența unui copil poate să fie cauzată și de ceea ce vede în jur. Este bine să încerci să nu îl expui unor situații în care este prezentă agresivitatea, cum ar fi anumite programe TV sau pe computer sau chiar violență în familie.
- Eviți pedepsele abuzive. Uneori, pedepsele nu pot fi evitate. Trebuie să fie aplicate corect, însă. Atunci când îi interzici copilului să facă ceva, este bine să îi acorzi toată atenția pentru a înțelege diferența dintre bine și rău.

◉ Lucruri interesante despre bullying, pe care foarte puțini oameni le știu

1. Mai mult de jumătate dintre oameni au experimentat bullyingul înainte de vârsta de 25 de ani, cel puțin o dată.
2. Bullyingul generează bullying. Cei care sunt supuși agresiunilor au tendința de a-i agresa pe alții, iar acest lucru ajunge să genereze un cerc foarte periculos;
3. Persoanele cu dizabilități fizice au cele mai mari șanse să fie victime;
4. Excluderea socială este o formă de bullying extrem de deranjantă. Cei care sunt lăsați pe dinafară atunci când se organizează diverse activități ajung să dezvolte foarte multe frustrări din acest motiv;
5. Mai mult de o treime dintre oameni ajung să dezvolte anxietate, depresie și chiar tendințe sinucigașe din cauza agresiunii;
6. Băieții sunt mult mai predispuși să agreseze și să fie agresați decât fetele;

7. 58% dintre cei care agresează zilnic au experimentat traume puternice, cum ar fi moartea unei rude apropiate;

Agresiunea este, așadar, o problemă destul de gravă care poate duce la situații fără ieșire pentru persoana agresată. Tocmai din acest motiv, este bine să se lupte cu toate armele împotriva bullyingului în școli, pe terenul de joacă sau în alte locuri frecventate de copii și de tineri.

◉ Rolul taberelor de copii în prevenirea comportamentului agresiv

Așa cum am stabilit, socializarea și comunicarea sunt instrumente extrem de importante împotriva acestei probleme atât de neplăcute cu care se confruntă copiii și tinerii. Una dintre cele mai la îndemână soluții sunt **taberele pentru copii**. Din ce în ce mai multe tabere sportive sau chiar tabere ce au drept subiect principal eliminarea bullyingului sunt organizate la nivel național. Avantajele taberelor pentru copii sunt extrem de importante:

- Îi ajută pe cei mici să își direcționeze foarte bine frustrările, practicând activități educative și foarte interesante;
- Îi ajută să socializeze într-un mediu cu care nu sunt obișnuiți. Atât pentru agresori, cât și pentru victimele bullyingului, schimbarea mediului poate să ajute la crearea unor noi reguli și poate să le ofere o nouă perspectivă;
- Ajută la creșterea încrederii în propria persoană și la dezvoltarea independenței. Un mare avantaj al taberelor este faptul că oferă acea senzație de independență, crescându-le celor mici încrederea în propria persoană. Cei care au avut de a face cu situații de bullying vor găsi mult mai ușor puterea să reacționeze;
- Îmbunătățesc abilitățile sociale. Departe de tablete, telefoane și computere, copiii vor căpăta abilități sociale noi și vor putea sa descopere frumusețea comunicării, a jocului în aer liber și a activităților sportive;
- Exersează abilitățile de lider. Într-o tabără orice copil poate să fie pus în situația de a fi lider, ceea ce îl ajută să ia inițiativă și să capete încredere. Pe lângă toate aceste abilități care îi transformă pe cei mici în persoane mai puternice și mult mai rezistente în fața agresiunilor, o tabără înseamnă amintiri plăcute, apreciere pentru natură și sănătate, fiind o bază puternică pentru evoluția copilului și pentru modul de viață pe care îl va avea atunci când va fi adult. Poți opta pentru **tabere de iarnă** în care ski-ul și patinajul sunt activitățile principale sau pentru **tabere de vară**, în care cei mici pot învăță să înoate sau își pot testa rezistență în drumeții. Oricare ar fi tabăra aleasă, copilul se va întoarce acasă cu o experiență extrem de importantă pentru dezvoltarea lui fizică și psihică.

Bibliografie: https://www.winddiscovery.ro/blog/bullying-depistare-combatere/

PREVENIREA ȘI COMBATEREA BULLYINGULUI ÎN ȘCOALĂ UTILIZÂND METODA ARBORELE COMUNICĂRII

Profesor educație timpurie **GAVRILĂ MIRELA**
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 1
GHERGHEȘTI, JUDEȚUL VASLUI

Arborele comunicării este o metodă care permite analiza unei situații existente prin identificarea problemelor cheie și vizualizarea acestora sub forma unui arbore. Cu ajutorul acestei metode putem identifica rapid și eficient strategiile posibile pentru rezolvarea unei probleme. Este o metodă de evaluare folosită atât în evaluarea finală, cât și în evaluarea continuă.

Metoda de evaluare ***Arborele comunicării*** permite o discuție centrată pe similarități și diferențe în cadrul grupului de elevi. Învățătorul desenează pe o foaie mare de hârtie un arbore cu ramuri, scrie pe ele diferite sarcini, în funcție de ceea ce dorește să evalueze. Pe o altă foaie de hârtie desenează o *Scară a frunzelor* între 1 (minim) – 5 (maxim) de diferite culori: 1-galben, 2-verde, 3-albastru, 4-roșu, 5-maro. Cele două foi de hârtie sunt puse într-un loc în sala de clasă ce permite elevilor să completeze arborele relativ anonim.

Regulile jocului: fiecare elev, unul câte unul, merge la panou și desenează o frunză pe fiecare ramură a arborelui, conform scării, ce ilustrează gradul lor de satisfacție sau insatisfacție asupra sarcinilor date. După ce toți elevii și-au îndeplinit sarcina, învățătorul aduce arborele completat în fața clasei și invită toți elevii să observe și să analizeze *Arborele comunicării*, apoi au loc discuții despre modul în care au rezolvat sarcinile.

Materiale utilizate în timpul activității: flipchart, foaie de hîrtie pe care este desenat *Arborele comunicării,* foaie de hârtie pe care este desenată *Scara frunzelor,* 3 carioci: 1 verde,1 galbenă și 1 roșie.

Descrierea activității: Învățătorul anunță tema activității *Bullyingul în școală* și le spune elevilor că vor discuta despre locurile unde se manifestă bullyingul în școala lor. Învățătorul empatizează cu elevii, menționând faptul că, pentru unii dintre ei, s-ar putea să nu le fie deloc ușor

să vorbească despre asta. Pentru a se simți confortabil să vorbească despre bullyingul din școală, învățătorul le propune elevilor să completeze anonim *Arborele comunicării*.

Învățătorul le prezintă la flipchart *Arborele comunicării* și *Scara frunzelor*. Pe ramurile arborelui sunt scrise diferite locuri sigure și mai puțin sigure din școala lor (sala de clasă, holul școlii, toaleta, sala de sport, curtea școlii). Folosind *Scara frunzelor* (între 1 <minim> – 3 <maxim>: 1-verde, 2-galben, 3-roșu), elevii vor trebui să deseneze câte o frunză, pe fiecare ramură a arborelui, conform culorilor, marcând astfel locurile în care au fost martori sau victimă a unor situații de bullying sau au auzit că s-a întâmplat o situație de bullying. După explicarea sarcinii, profesorul mută flipchartul cu *Arborele comunicării* și *Scara frunzelor* în spatele clasei, astfel încât fiecare elev, pe rând, îl va completa anonim.

După ce toți elevii și-au îndeplinit sarcina, învățătorul aduce arborele completat în fața clasei și invită toți elevii să observe și să analizeze *Arborele comunicării*.

Se discută despre ce se întâmplă în locurile marcate cu frunze roșii (locurile unde au loc cel mai frecvent situații de bullying), cu frunze galbene (locurile unde au loc uneori situații de bullying, existând temerea că aceste cazuri vor deveni mai frecvente, dacă nimeni nu intervine) și frunzele verzi (locurile unde se simt în siguranță, nu au loc situații de bullying).

Se formulează concluzii cu referire la faptul că participarea copiilor la identificarea bullyingului poate fi un pas eficient în prevenirea și combaterea bullyingului în școală. Copiii sunt cei mai buni experți în identificarea acestor locuri, precum și a comportamentelor care indică faptul că se simt în pericol. Ei sunt aproape întotdeauna prezenți în locurile unde are loc bullying, de multe ori ei știu când se întâmplă, ce se întâmplă, cine sunt agresorii, cine sunt persoanele victime ale bullyingului.

ASERTIVITATEA- UN CONCEPT CHEIE PENTRU PREVENIREA BUULLYINGULUI ÎN ȘCOLILE DIN ROMÂNIA

Prof. Înv. Primar **CIORNEI MONICA ILEANA**
ȘCOALA GIMNAZIALĂ AVRAM IANCU ABRUD

A fi un cadru didactic performant înseamnă a fi o prezență semnificativă atât în viața obișnuită, cât și în viața subiectivă a elevilor. În ciuda asimetriei constitutive existente în clasa de elevi, referitoare la statutul de superioritate a profesorului, relația profesor-elev nu mai poate fi concepută ca o relație de dependență a elevului de profesor sau ca o relație de comunicare abstractă.

În cazul clasei de elevi, relațiile interpersonale îmbracă și un nou caracter constitutiv, cel etic, moral, având în vedere obiectivul educativ implicit al acestora, de a forma, dezvolta și consolida componenta axiologică a personalității copilului. Implicit, din exploatarea ultimei fraze poate fi identificat și un alt caracter al relațiilor interpersonale, caracterul formativ, motivat de aportul major al acestor manifestări sociale în construcția personalității.

Elevul, în condițiile vieții școlare, nu trăiește izolat, ci într-un angrenaj social, viața sa afectivă, activitatea intelectuală și nu mai puțin cea profesională desfășurându-se în interiorul și în interdependența cu mediul socio-școlar înconjurător sau în condițiile date de acesta.

În ceea ce privește interacțiunea educațională, aportul etnometodologiei în abordarea acestui subiect este majoritar. Interacțiunea educațională este un aspect, o formă din multitudinea și varietatea relațiilor interpersonale în clasa de elevi.

„Comunicarea educațională reprezintă un ansamblu de procese interumane în care sunt angrenați agenții educaționali implicați nemijlocit în demersuri educaționale și în cadrul cărora se realizează schimburi interpersonale de mesaje, semnificații, decizii, judecăți de valoare, stări afective și influențări referitoare la procesele educaționale, cu ajutorul componenetelor/elementelor repertoriilor comunicaționale proprii, cu scopul atingerii finalităților educaționale” (Bocoș, M.-D. et. al., p.237).

„Comunicarea asertivă – ansamblu al proceselor interumane în cadrul cărora se realizează schimburi interpersonale de mesaje, semnificații, decizii, judecăți de valoare, stări afective și influențări, cu ajutorul componentelor/ elementelor repertoriilor comunicaționale proprii, ținând cont de reacțiile emoționale și afective ale interlocutoruli fără a afecta drepturile acestuia” (Bocoș M.-D. et. al., p.236)

„Asertivitatea reprezintă abilitatea de a ne exprima emoțiile și convingerile fără a afecta și ataca drepturile celorlalți” (Băban, A.,2011, p.93)- pornind de la aceste definiții necesare în înțelegerea conceptului de asertivitate, putem spune că o abordare în această direcție a comportamentului cadrului didactic la clasă, poate îmbunătăți semnificativ procesul de implementare a normelor de comportament disciplinat și obținerea rezulatelor dorite, cu scopul atingerii tuturor obiectivelor propuse. Comportamentul asertiv se pliază perfect principiului de incluziune socială, de centrare pe nevoile copiilor și nu în ultimul rând pe principiul de integrare și incluziune educațională. Depinde de noi, de fiecare dascăl în parte, reușita unei astfel de intenții, deoarece presupune în primul rând renunțarea la anumite convingeri și prejudecăți, în care cadrul didactic primează ca rol și importanță iar spargerea acestei bariere poate fi

considerată de către unii profesori mai conservatori ca fiind o expunere vulnerabilă a propriei persoane.

În primul rând, ca un punct de plecare în înțelegerea acestui concept, trebuie să facem diferența intre: comunicarea agresivă, comunicarea pasivă și cea asertivă. Dacă în comunicarea agresivă se încearcă impunerea propriilor convingeri și comportamente fără a respecta opinia, drepturile și sentimentele celorlalți, prin comportamente amenințătoare, pline de sarcasm și jigniri, consecința poate fi doar una: obținerea unor răspunsuri și comportamente necorespunzătoare așteptărilor, unde frustrarea și sentimentul de oprimare a propriilor gânduri și acțiuni duc la revoltă și nesupunerea/ nerespectarea regulilor grupului.

Prin comunicare de tip pasiv, de asemenea rezultatele dorite nu pot fi dobândite în totalitate, prin lipsa implicării suficiente și a formulărilor neclare a sarcinilor, dezamăgirea și lipsa exprimării libere ducând la nemulțumirea îndeplinirii sarcinilor.

De aceea, orientarea și exersarea unui comportament asertiv aplicat sistematic în munca cu elevii, va conduce cu siguranță la rezultate mult mai bune, colaborarea dintre subiecți va fi mult mai productivă iar mediul de lucru cu siguranță va fi mult mai relaxat și lipsit de inhibiții. Acest comportament poate și trebuie de asemenea aplicat și în relațiile dintre profesori, cu același scop, pentru evitarea oricărui tip de conflict sau rezolvarea acestuia în cel mai scurt și eficient mod.

Pe scurt, printr-un comportament asertiv , problema este discutată, drepturile sunt susținute,se alege activitatea, se promovează încrederea în sine iar drepturile fiecăruia sunt respectate (Herman, p.19-20).

În ciuda acestor avantaje, există multe preocupări cu utilizarea pedepsei și a strategiilor reactive în sala de clasă. În primul rând, utilizarea unor strategii reactive poate duce la întărirea involuntară a comportamentului problematic, crescând astfel probabilitatea ca și comportamentul inadecvat să reapară în viitor. De exemplu, transmiterea unei mustrări unui copil care caută atenție cu comportamentul său problematic poate avea ca rezultat ca copilul să primească exact ceea ce își dorește. În mod similar, administrarea unei consecințe de time-out unui copil care încearcă să evite cerințele provocatoare ale sălii de clasă îi poate oferi scăparea pe care o căuta.

Cu excepția întâlnirii cu un elev care este extrem de beligerant sau perturbator, cele mai multe întreruperi în sala de clasă vor fi ușoare și suficient de perturbatoare pentru a încetini lecția.

Strategiile proactive la nivelul întregii clase sunt rareori suficiente pentru a face față tuturor comportamentelor din clasă. În timp ce profesorul de la clasă poate ști puțin mai multe despre situația unui elev, de obicei venim în clasă ca oaspeți și nu vom ști sau nu vom fi conștienți de abilitățile sau provocările academice ale fiecărui elev. Profesorul de la clasă se va ocupa probabil de orice comportament provocator major de la elevi, dar de multe ori comportamentul perturbator se poate întâmpla în timp ce facilităm o lecție, astfel încât să fim pregătiți și să avem câteva strategii pentru a face față comportamentului provocator ne poate ajuta să gestionăm mai eficient sala de clasă și să păstrăm lectia pe drumul cel bun. Unele comportamente provocatoare comune în sălile de clasă variază de la elevi care doresc să domine discuțiile, elevi care strigă răspunsuri sau nu așteaptă să fie chemați, până la elevii care fredonează, dau clic pe pixuri și nu pot sta nemișcați. De asemenea, s-ar putea întâlni un elev care pune prea multe întrebări, dorește să cunoască informații personale despre noi sau care

dorește să dezbate orice informație prezentată. Deși toate aceste comportamente ar fi considerate distrageri sau întreruperi de nivel scăzut, știm că pot avea un impact mare asupra mediului de învățare la clasă. Pe lângă implementarea strategiilor la nivelul întregii clase, facilitatorii pot implementa oricare dintre strategii alese pentru a ajuta la abordarea elevilor perturbatori și a comportamentelor provocatoare.

Problemele de comportament dintr-o clasă cresc nivelul de stres atât pentru profesor, cât și pentru elevi, perturbă fluxul lecțiilor și intră în conflict atât cu obiectivele de învățare, cât și cu procesele de învățare. Ele schimbă, de asemenea, dinamica sălii de clasă, pe măsură ce concentrarea atenției se schimbă de la sarcinile academice la îndemână la distragerile oferite de comportamentele perturbatoare. De obicei, unul sau doi elevi sunt identificabili ca „probleme", uneori acţionează în moduri care agravează dificultăţile de management prin incitarea reciprocă şi, eventual, pe alţii din clasă la activităţi perturbatoare. Răspunsul obișnuit la comportamentul problematic este de a identifica copiii implicați ca „problema", de a se concentra asupra lor ca de o sursă de „necazuri" și de a concepe strategii special pentru a face față comportamentului lor inadecvat.

Strategia personală și profesională a cadrului didactic în contextul activității didactice poate veni în sprijinul reformei educaționale din România doar printr-o atitudine permanentă de monitorizare a comportamentelor observabile ale elevilor, de interpretare a datelor obținute prin aplicarea diferitelor metode de evaluare atât a cunoștințelor acumulate cât și a contextelor de tip familial care contribuie la obținerea eventualelor rezultate necorespunzătoare și implicit de stabilire a măsurilor de prevenție și ameliorare a situațiilor de regres școlar ori risc de abandon școlar al elevilor vulnerabili.

Bibliografie :

1.Băban, A., *Consiliere educațională – Ghid metodologic pentru orele de dirigenție și consiliere*, Editura Ardealul, 2001

2.Bocoş, M., *Teoria şi practica cercetării pedagogice,* Editura Casa Cărţii de Ştiinţă, Cluj-Napoca,2003.

3.Bocoș, M.-D, et al., *Dicționar praxiologic de pedagogie, vol.1, A-D,Editura Paralela 45* ,Pitești,2016

4.Bulibaşa, Anabela- Cristina, Barcan, Elena, *Copilul cu devieri de la comportament*, Editura Grafit, Bacău, 2005

5.Cristea, S., - *Managementul organizației școlare*- EDP, București, 2003.

6.Herman, Iulia Ramona, Managementul clasei- strategii eficiente, Editura Eikon, București, 2016

ÎMPREUNĂ PRINDEM CURAJ

PROF. KURCSAKOVSZKI BEATRISZ
LICEUL TEORETIC „WILLIAM SHAKESPEARE" TIMIȘOARA

Bullying înseamnă folosirea unei forțe superioare pentru a influența sau intimida pe cineva. Este un comportament repetat si intenționat prin care agresorul își persecută, rănește, intimidează victima verbal, relațional și/sau fizic. Comportamentul poate fi învățat în familie sau în alte medii și este favorizat de diferențele sociale, de etnie, religie, gen, comportament, putere, caracteristici fizice etc. Efectele asupra victimei sunt adesea devastatoare din punct de vedere emoțional și comportamental.

Fenomenul bullying este întâlnit cel mai frecvent în mediul școlar. De regulă, când vorbim de violenţă şcolară ne raportăm la actele de violenţă fizică ce se petrec în incinta unităţii de învăţământ. De multe ori, însă, tratamentul discriminatoriu la care este supus un minor, jignirile zilnice venite din partea unor colegi, au efecte mult mai grave pe termen lung în ceea ce priveşte dezvoltarea copilului. Elevii au nevoie să trăiască într-un mediu în care se simt în siguranță și să învețe să rezolve situațiile dificile într-un mod corect.

Fiecare dintre noi, fie ca suntem elev-coleg, părinte al unui copil-elev, profesor, adult care are în preajma sa elevi sau oricare alt rol posibil, să încercăm să nu evităm să ne implicăm în aceste cazuri și să facem ce putem mai bine din rolul nostru astfel încât să preîntâmpinăm propagarea bullying-ului sau să contribuim la a soluționa cazurile de bullying existente.

OBIECTIVE:

1.Capacitarea preşcolarilor/elevilor să raporteze faptele de violenţă şi a martorilor să adopte strategii de susţinere a victimelor şi descurajare a comportamentelor violente ale autorilor;

2.Îmbunătăţirea abilităţilor sociale şi emoţionale ale preşcolarilor/elevilor, inclusiv a capacităţii acestora de identificare. interpretare, exprimare şi autocontrol/autoreglare a emoţiilor într-o manieră constructivă faţă de sine şi faţă de ceilalţi;

3.Conştientizarea consecinţelor asociate săvârşirii faptelor.

NEVOILE SPECIFICE:

Şcoala trebuie să fie un mediu sigur, unde protecţia şi siguranţa copiilor sunt o prioritate, însă violenţa de orice fel este tot mai prezentă în şcoli, inclusiv în scoala noastra . Elevii sunt victime sau martori la cazuri de violenţă şi bullying : 1 din 5 copii spune că violenţa e prezentă în şcoală mult sau foarte mult.

Din acest motiv considerăm imperios necesar implementarea unor programe de preventive, care urmăresc prevenirea recidivei, adoptarea unor măsuri pentru prevenirea producerii comportamentului violent de orice tip.

PARTICULARIZAREA OBIECTIVELOR:

Capacitarea preşcolarilor/elevilor să raporteze faptele de violenţă şi a martorilor să adopte strategii de susţinere a victimelor şi descurajare a comportamentelor violente ale autorilor:

- Să crească nivelul de auto-conştientizare şi să exploreze părerile şi nevoile elevilor privind siguranţa şi bunăstarea la şcoală, percepţia şi înţelegerea indivizilor cu privire la bullying şi violenţă.
- Să caute informaţii despre următorii termeni: bullying, conflict, agresor, victimă
- Să clarifice situaţia prezentată într-un studiu de caz (bullying);

- Să prevadă consecinţele agresiunii în mediul şcolar;
- Să evidenţieze importanţa cunoaşterii cazurilor de bullying şi a empatiei faţă de victimele acestuia;
- Să interpreteze rolul unui agresor/ victimă;
- Să găsească mijloace de combatere a bullying-ului;

Îmbunătăţirea abilităţilor sociale şi emoţionale ale preşcolarilor/elevilor, inclusiv a capacităţii acestora de identificare, interpretare, exprimare şi autocontrol/ autoreglare a emoţiilor într-o manieră constructivă faţă de sine şi faţă de ceilalţi

- Să descrie anumite emoţii;
- Să empatizeze cu colegii;
- Să înveţe diferite tehnici de relaxare, pentru a depăşi emoţiile negative;
- Să dezvolte nivelul de conştientizare cu privire la trăsăturile pozitive ale propriei persoane şi ale celorlalţi;
- Să experimenteze şi să preţuiască sentimentele de apreciere şi apartenenţă la grup;
- Să promoveze comentariile pozitive şi feedback-ul apreciativ în rândul participanţilor;
- Să recunoască şi să înţeleagă impactul emoţional al cuvintelor;
- Să identifice comportamentul de bullying;
- Să înţeleagă rolurile pe care le pot avea într-o situaţie de bullying;
- Să dezvolte competenţe de cooperare şi relaţionare interpersonală;
- Să aibă atitudini şi deprinderi de comportament prosocial atât la şcoală, cât şi în afara şcolii

ACTIVITĂŢILE PROPUSE

Jocuri şi activităţi de cunoaştere, socializare şi acceptare reciprocă. "Spune-mi ceva despre tine!"

1. ”Acceptă-mă așa cum sunt”

Fiecare elev scrie pe un bileţel unul sau mai multe lucruri despre sine (]a clasele pregătitoare şi întâi se poate apela la desene). Pot scrie despre preferinţele lor sau alte indicii. Nu se scriu nume sau însemne de identificare. Biletele se adună într-un bol. Cadrul didactic conducător extrage, pe rând, câte un bilet, citeşte indicii şi copiii încearcă să ghicească despre cine este vorba.

2. ”Fii intelligent nu tolent”

-Marcarea Zilei Internaţionale a Nonviolenţei în Şcoală (30 ianuarie)

-Realizarea individual și în colaborare, în grup de cuvinte pozitive" (folosind aplicaţia online Wordart)

-Dezbatere -„Reguli pe care le învăţ pentru a-mi stăpâni pornirile agresive" (brainstorming)

-Studiu de caz -Lectura „Casa celor 1000 de oglinzi" (folclor japonez)

3. ”Stop violenţei fizice şi verbale"

Realizarea unor lucrări artistice, individuale sau în echipe, prin care elevii vor transmite mesaje antiviolenţă, antibullying, antidiscriminatorii. Tehnica de realizare a lucrărilor vor fi alease din categoriile: desen liber, pictură, colaj.

4. Tribinalul minorilor - ”Școala fără violență”

Punerea în scenă a unei piese de teatru la nivelul elevilor din ciclul gimnazial.

Prin mesajul scenetei elevii vor fi îndemnaţi să colaboreze în rezolvarea unor incidente în care sunt implicaţi ei sau colegii lor, iar în situaţiile în care sunt pe cale a deveni victime sau agresori, să folosească regulile învăţate pentru a-şi controla emoţiile şi a depăşi „.un moment violent".

5. Colaborând suntem mai informați

Se vor realiza trei campanii de informare cu participarea a 60 elevi din ciclul liceal al liceului sustinute de catre Consiliul Copiilor si Tinerilor SCOP st specialistii centrului vor aborda subiecte cu privire la consecintele faptelor de violenta precum si modalitati de prevenire ale acestora.

6. Campanii de informare

Se vor realiza trei campanii de informare cu partidparea a 60 elevi din ciclul liceal la Centrul Educativ Buzias ,unde specialistii centrului vor aborda subiecte cu pnv1re la consecintele faptelor infractionale precum si modalitati de prevenire ale acestora.

REZULTATE AŞTEPTATE

În urma derulării proiectului se aşteaptă următoarele rezultate:

-Modificări în comportamentul elevilor:

- reducerea actelor de violenţă;
- îmbunătăţirea comunicării copiilor cu adulţii (cadre didactice, părinţi, consilieri şcolari);
- conştientizarea stării de "agresat" în rândul copiilor;
- creşterea acţiunilor de intervenţie din partea "martorilor" către participanţii Ia actele de violenţă.

-Modificări în comportamentul cadrelor didactice:

- creşterea numărului de intervenţii în soluţionarea situaţiilor conflictuale apărute între elevi;
- îmbunătăţirea comunicării între cadre didactice şi părinţi, între cadre didactice şi consilierii şcolari.

- Modificări în comportamentul părinţilor (în relaţia cu proprii copii):

- Îmbunătăţirea gestionării conflictelor apărute între proprii copii şi colegii lor;

Înţelegerea stărilor emoţionale manifestate de copii în situaţii conflictuale (agresor sau agresat).

BIBLIOGRAFIE:

Tzvetina Arsova Netzelmann, Elfriede Steffan, Marina Angelova, *Strategii pentru o clasă fără bullying*, manual pentru profesori și personalul școlar

https://www.youtube.com/watch?v=jLVzAywP DdY

PREVENIREA BULLYING-ULUI PRIN EDUCAȚIE – EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI ȘCOLARE

FARCAȘ MARIANA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ IBĂNEȘTI

Fenomenul care apare la nivelul grupurilor de copii și se referă la comportamente variate care umilesc și exclud prin natura lor, sunt repetate sau fac parte dintr-un tipar care se manifestă pentru o perioadă de timp, fac referire la un comportament de tip bullying. Afirmații negative , etichetări,jigniri sau chiar înjurături există uneori în gurpul de copii. Cel mai adesea, aceste comportamente sunt ascunse de ochii adulților și iau amploare în absența unor măsuri specifice de intervenție..

Dacă copiii sunt implicați în activități educative potrivite și atractive pentru ei, aceste manifestări pot fi combătute. În locul acestor manifestări traumatizante, ar fi ideal să apară în grupurile de elevi afirmații pozitive, cooperare,prietenie și admirație. Voi enumera câteva dintre activitățile pe care le aplic în activitatea școlară pe care o desfășor de peste trei decenii.

JOCURILE EDUCATIVE

În ierarhia metodelor activ- participative din învățământul primar, jocul didactic își găsește locul cu maximă eficiență. La vârsta școlară mică, jocul este de fapt principalul mijloc de învățare.

Scopul jocului este acela de a-l înarma pe elev cu o gândire logică, flexibilă, vigilentă care să-i permită să rezolve problemele realității înconjurătoare, să exprime judecăți și raționamente variate într-un limbaj simplu, adecvat.

Această formă de activitate oferă un cadru prielnic pentru învățarea activă, participativă, stimulând inițiativa și creativitatea elevilor. Cu cât jocul este mai bine structurat și integrat în activitatea didactică, elevul acordă o mai mare implicare în desfășurarea lui.

Utilizarea jocului didactic este potrivită în oricare moment al lecțiilor, la fiecare unitate de învățare, fapt care determină elevii să îndrăgească activitățile educative, să înțeleagă mult mai ușor cunoștințele propuse spre învățare, antrenându-se involuntar într-o competiție.

Pentru copil aproape orice activitate plăcută înseamnă joc: jocul este munca, este binele, este datoria, este idealul vieții. Jocul este singura atmosferă în care ființa sa psihologică poate să respire și în consecință poate să acționeze. Elementele de joc încorporate în procesul instruirii au calitatea de a stimula puternic elevii, de combatere a bullying-ului, mai ales în prima parte din ciclul primar, în perioada achizițiilor de bază –clasa pregătitoare, clasa I și clasa a II-a.

Strategiile jocurilor sunt strategii euristice în care copiii își manifestă istețimea, inventivitatea, inițiativa, răbdarea, îndrăzneala, afectivitatea.

CONCURSURILE ȘCOLARE

Concursurile școlare constituie cea mai importantă activitate de valorificare dar și de stimulare a capacității creatoare a elevilor.

Pregătirea concursurilor școlare trebuie făcută din vreme, pregătire ce are în vedere selecționarea elevilor dar și pregătirea propriu zisă în ceea ce privește cunoștințele elevilor în domeniul matematicii. Concursurile au rolul de a stimula munca, competiția dar și dorința de validare a copiilor în cadrul colectivității.

PREZENTAREA COSTUMELOR /MĂȘTILOR

Este o altă activitate mult îndrăgită de copii. Fie că este vorba despre unele personaje din povești , unii eroi îndrăgiți din desene animate sau măști inspirate din tradiția populară , elevii sunt atrași de astfel de activități. Participarea la astfel de activități înlătură conflictele și asigură o colaborare bună între elevi.

Costumele întruchipând diverse personaje si jocul de rol fac din această activitate o manifestare veselă, antrenantă, plină de mișcare, prietenească. Elevii au posibilitatea de a se manifesta liber, atât în crearea costumului,cât și în interpretarea unor monologuri, poezioare sau cântece.

EXCURSIILE ȘI VIZITELE

Excursiile sunt deplasări de durată ale profesorului cu elevii, de cel puțin o jumătate de zi, în afara localității sau în localitate, pentru cunoașterea împrejurimilor sau a altor localități și obiective.

Excursia constituie un mijloc eficient și util de a valorifica și a completa cunoștințele de la clasă. Pregătirea unei excursii necesită timp atât pentru întocmirea documentelor necesare cât și pentru informarea elevilor cu materiale documentare care să inițieze în cunoașterea problemelor urmărite în excursie. Este absolut necesar a se realiza o descriere completă a traseului cu indicarea punctelor și a localităților prin care se va trece, obiectivelor stabilite și a duratei.Vizitele sunt deplasări de scurtă durată pe care le fac profesorii cu elevii în afara clasei și școlii, cu scopul îmbogățirii cunoștințelor elevilor, de culegere a unor date utile pentru consolidarea cunoștințelor teoretice. După efectuarea vizitelor se vor purta discuții, dezbateri stabilindu-se concluzii și valorificându-se materialele adunate pe parcursul desfășurării activității.

Atât vizitele cât și excursiile își ating scopul numai dacă sunt bine și din timp pregătite, dacă îi ajută pe elevi să-și însușească noi cunoștințe, dacă materialele culese sunt utilizate și valorificate în munca de clasă.

Aceste activități ajută la formarea unor deprinderi și comportamente sănătoase precum empatia, admirația și elimină orice manifestare de forma bullying-ului. În urma desfășurării acestor

activități se poate observa o consolidare a grupului, o colaborare mai bună în cadrul colectivului de elevi precum și o exprimare cu mai mare ușurință a unor emoții.

SCHIMBURI DE EXPERIENȚĂ ÎNTRE INSTITUȚII cu tema **„ Tradiții și obiceiuri locale“**

În ţara noastră sunt multe tradiţii și obiceiuri, unele dintre ele sunt moștenite de la strămoșii noștri și transmise din generatie în generatie, iar altele sunt împrumutate de la alte naționalități cu care românii au convieţuit de-a lungul timpului.

În activitățile educative este important să transmitem copiilor noștri obiceiurile și tradiţiile stravechi legate de anumite sărbători pentru ca aceștia să cunoască și să asimileze trăsături caracteristice poporului român: bucuria de a munci, înțelepciunea, isteţimea, cinstea, demnitatea, modestia, simţul umorului, spiritul întrajutorarii, al solidarităţii.

Promovarea unui sistem de valori sănătoase și autentice elevilor noștri, este unul dintre obiectivele ce orientează întreaga activitate didactică școlară. Elevii implicați în astfel de activități sunt mai încrezători în sine și sunt mult apreciate în comunitatea rurală aceste activități. Bullying-ul este înlăturat iar copiii sunt mai empatici .

Obiceiurile şi tradiţiile româneşti sunt ritm şi muzicalitate, adâncă simţire, reprezintă mândrie, încredere, speranţă, dragoste de viaţă, voioşie, bucurie. Apropiindu-i pe copii de cunoaşterea folclorului le deschidem o portiţă spre cunoaşterea interioară, deoarece folclorul este „identitate“ pentru fiecare individ al neamului din care îşi are obârşia ce nu lasă să se piardă frumuseţile cuprinse în obiceiurile şi tradiţiile acestor meleaguri.

PREVENIREA BULLYING-ULUI ÎN EDUCAȚIA PREȘCOLARĂ PRIN JOCURI ȘI ACTIVITĂȚI

Educator: **UNGUREANU LUMINIȚA**

GRĂDINIȚA DE COPII NR. 158

Chiținău, 2025

Cuprins:

1. Introducere
2. Definirea bullying-ului
3. Impactul bullying-ului asupra copiilor preșcolari
4. Strategii de prevenire a bullying-ului în educația timpurie
5. Jocuri și activități pentru prevenirea bullying-ului
    a) Jocuri pentru dezvoltarea empatiei
    b) Activități pentru consolidarea spiritului de echipă
    c) Exerciții de comunicare pozitivă
1. Rolul educatorilor și părinților
2. Concluzii
3. Bibliografie

1. Introducere

Bullying-ul este o problemă serioasă care poate apărea încă din perioada preșcolară. Deși la această vârstă comportamentele agresive pot fi adesea atribuite lipsei de autocontrol și dezvoltării insuficiente a abilităților sociale, este esențial să prevenim aceste manifestări pentru a forma copii responsabili, empatici și respectuoși.

Acest referat explorează metodele prin care bullying-ul poate fi prevenit prin educația preșcolară, punând accent pe jocuri și activități educative care contribuie la dezvoltarea empatiei, comunicării eficiente și colaborării între copii.

2. Definirea bullying-ului

Bullying-ul este un comportament agresiv repetat, intenționat, care implică un dezechilibru de putere între agresor și victimă. Acesta poate fi de mai multe tipuri:

- *Bullying fizic*: lovituri, împingeri, tras de păr, distrugerea obiectelor personale.
- *Bullying verbal:* insulte, tachinări, porecle jignitoare, amenințări.
- *Bullying social*: excluderea unui copil dintr-un grup, răspândirea de zvonuri.
- *Bullying cibernetic:* folosirea tehnologiei pentru a intimida sau umili o persoană.

3. Impactul bullying-ului asupra copiilor preșcolari

Chiar dacă bullying-ul este mai frecvent în rândul elevilor mai mari, semne ale acestui comportament pot apărea și în rândul preșcolarilor. Efectele pot include:

- Anxietate și stres emoțional.
- Izolare socială și dificultăți în relaționare.

- Scăderea încrederii în sine.
- Probleme de concentrare și dificultăți în învățare.

4. Strategii de prevenire a bullying-ului în educația timpurie

Pentru a preveni bullying-ul, este esențial să dezvoltăm un mediu educațional bazat pe respect și empatie. Câteva strategii eficiente includ:

- Crearea unui climat pozitiv în grupă, unde fiecare copil se simte valorizat.
- Promovarea cooperării și rezolvării pașnice a conflictelor.
- Comunicarea deschisă între educatori, copii și părinți.
- Introducerea activităților care dezvoltă empatia și spiritul de echipă.

5. Jocuri și activități pentru prevenirea bullying-ului

a) Jocuri pentru dezvoltarea empatie

„Ce simt eu?”

Copiii primesc cartonașe cu diverse expresii faciale și trebuie să identifice emoția.

Educatorul îi încurajează să povestească despre situații în care au simțit acea emoție.

„Povestea prieteniei”

Se citește o poveste despre prietenie și se discută despre comportamentele pozitive și negative ale personajelor.

Copiii sunt invitați să creeze propriile finaluri pentru poveste, bazate pe comportamente de sprijin și empatie.

b) Activități pentru consolidarea spiritului de echipă

„Mâinile prieteniei”

Fiecare copil desenează conturul mâinii sale și scrie un mesaj pozitiv pe el.

Toate contururile sunt lipite pe un panou pentru a simboliza unitatea grupului.

„Pânza prieteniei”

Copiii stau în cerc și își aruncă un ghem de lână unul altuia, spunând un compliment destinatarului.

La final, se creează o „pânză” vizuală care simbolizează legăturile de prietenie din grup.

c) Exerciții de comunicare pozitivă

„Cercul încrederii”

Copiii stau în cerc și spun ceva frumos despre colegul din dreapta lor.

Acest exercițiu ajută la dezvoltarea respectului reciproc și a aprecierii între copii.

„Jocul emoțiilor”

Se folosesc cartonașe cu scenarii de viață (ex.: „Un coleg nu vrea să se joace cu tine” sau „Un prieten îți împrumută jucăria preferată”).

6. Rolul educatorilor și părinților

Educatorii:

- ✓ Observă comportamentele copiilor și intervin prompt la semnele de bullying.
- ✓ Încurajează interacțiuni pozitive prin jocuri și activități colaborative.
- ✓ Creează un climat bazat pe respect, în care fiecare copil se simte în siguranță.

Părinții:

- ✓ Discută deschis cu copiii despre bullying și îi învață cum să reacționeze.
- ✓ Îi încurajează să-și exprime emoțiile și să ceară ajutor când au nevoie.
- ✓ Colaborează cu educatorii pentru a menține un mediu armonios și sigur.

7. Concluzii

Prevenirea bullying-ului în educația preșcolară este un proces complex, care necesită implicarea educatorilor, părinților și copiilor. Prin jocuri și activități educative, copiii pot învăța să fie empatici, să comunice eficient și să construiască relații pozitive.

Crearea unui mediu sigur și armonios încă din primii ani de viață este esențială pentru dezvoltarea lor emoțională și socială. Implicarea activă a adulților și utilizarea metodelor ludice contribuie la formarea unor copii echilibrați, capabili să gestioneze relațiile interpersonale într-un mod sănătos.

8. Bibliografie

Olweus, D. (1993). Bullying at School: What We Know and What We Can Do. Blackwell Publishing.

Smith, P. K., Pepler, D., & Rigby, K. (2004). Bullying in Schools: How Successful Can Interventions Be?. Cambridge University Press.

Rigby, K. (2010). Bullying Interventions in Schools: Six Basic Approaches. Wiley-Blackwell.

American Psychological Association. (2017). Bullying: What We Need to Know. Retrieved from apa.org

Voinea, M. (2016). Bullying-ul în școală. Strategii de prevenire și intervenție. Editura Polirom.

UNICEF Moldova. (2019). "Bullying-ul în rândul adolescenților din Republica Moldova."

PREVENIREA BULLYINGULUI PRIN EDUCAȚIE

POPESCU DANIELA,
ȘCOALA GIMNAZIALĂ „LEONARDO DA VINCI”,
SECTOR 3, BUCUREȘTI

Prevenirea bullyingului se bazează pe principii și valori fundamentale care promovează un mediu sănătos, sigur, echitabil. Prin cultivarea relațiilor sociale și prevenirea bullyingului, putem încuraja crearea unei culturi a toleranței, respectului și empatiei în școală.

Principalele nevoi emoționale ale copilului, care nu pot fi satisfăcute într-un mediu social afectat de bullying, includ nevoia de apartenență și nevoia de acceptare. Aceste două nevoi fundamentale sunt esențiale pentru dezvoltarea psihică armonioasă. Într-un context marcat de bullying, copiii sunt adesea excluși din grupul de egali și confruntați cu lipsa toleranței față de trăsăturile care îi fac unici, cum ar fi aspectul fizic, etnia sau alte caracteristici personale.

Fenomenul bullyingului are un impact major asupra întregului grup de copii, indiferent de rolul pe care îl ocupă – inițiator, țintă sau martor – și se manifestă pe mai multe planuri: emoțional, social și cognitiv. Emoțional, toți cei implicați pot experimenta anxietate, rușine și vinovăție, ceea ce contribuie la o stimă de sine scăzută și un concept de sine negativ. Pe plan social, bullyingul provoacă izolare și distanțare, afectând relațiile interumane și amplificând frica de a avea încredere în ceilalți, ceea ce diminuează coeziunea și armonia grupului. În plan cognitiv, cei implicați în situații de bullying pot întâmpina dificultăți în concentrarea și procesarea informațiilor, ceea ce are un impact negativ asupra performanțelor școlare și dezvoltării intelectuale. Astfel, bullyingul nu doar că dăunează celor direct afectați, dar subminează și integritatea și funcționarea întregii comunități școlare.

ACTIVITĂȚI PENTRU PREVENIREA BULLYINGULUI

INIMA MOTOTOLITĂ

Obiectiv: Sensibilizarea elevilor în ceea ce privește consecințele emoționale negative ale bullyingului asupra victimelor
Durata: 50 minute
Metode: brainstorming, lectură, joc didactic, dezbatere, problematizare
Materiale: coli A4, markere, post-ituri
Scenariul activității:

Activitatea debutează cu lectura unei scurte povestioare cu titlul „Două ulcioare” (https://clasamea.eu/texte-despre-toleranta/), după care elevii sunt invitați să își exprime părerea referitoare la morala acestui text, fiind ghidați către următoarea concluzie: fiecare dintre noi avem atât calități cât și defecte care ne fac unici, deosebiți și fac ca viața împreună să fie mult mai interesantă și este foarte important să nu ne judecăm în funcție de acestea, ci să ne respectăm reciproc.

Apoi elevii primesc post-ituri pe care, în perechi, trebuie să noteze ce cred ei că simte un copil care este victimă a bullying-ului. Post it-urile sunt citite și lipite pe tablă formând o inimă (cu ajutorul unui contur desenat în prealabil).

Individual, pe o coală A4, elevii sunt rugați să deseneze o inimă pe care ulterior să o decoreze cât mai frumos și în interiorul căreia să scrie numele celor mai dragi persoane.

La finalizarea desenului elevilor li se solicită să mototolească foaia de hârtie însă fără a o rupe. Se va acorda un timp elevilor pentru a duce la bun sfârșit această acțiune, care pentru mulți este destul de dificilă. După ce fiecare elev a transformat coala de hârtie într-un ghemotoc, sunt rugați să desfacă hârtia și să încerce să o îndrepte la loc, astfel încât să nu mai existe nicio cută. Acest lucru nefiind posibil, elevilor li se cere să își exprime punctul de vedere referitor la însemnătatea acestei activități. Se va concluziona faptul că, rănile emoționale provocate de bullying (cele care apar și pe post-it-urile afișate pe tablă), sunt foarte adânci și chiar dacă aparent victimele trec peste aceste momente, suferința emoțională persistă pentru foarte mult timp, uneori chiar pentru totdeauna.

La final, elevii sunt rugați să scrie pe tablă, în interiorul inimii, un cuvânt care să exprime o acțiune sau o valoare morală (exemplu: prietenie, empatie, acceptare, generozitate) ce poate să contribuie la prevenirea bullyingului și să păstreze în ghiozdane desenele realizate, astfel încât, de fiecare dată când le vor revedea, să își amintească cât de important este să avem grijă de sufletele celor din jurul nostru.

TE VĂD, TE ASCULT, TE ÎNȚELEG!

Obiective: Dezvoltarea capacităților empatice în vederea diminuării violenței/bullying-ului școlar.
Durata: 40-50 minute
Metode: Lucrul în perechi, jocul de rol, descrierea.
Materiale: fișe de lucru specifice
Scenariul activităților:

1. „***Oglinda emoțiilor”*** **–** un elev/ă descrie o întâmplare experimentată, care l-a marcat/o dar fară să menționeze și stările emoționale trăite iar celălalt (dacă se alege lucrul în perechi) sau ceilalți (dacă activitatea se realizează pe grupe sau chiar în fața clasei, depinde cum aleg elevii să se desfășoare activitatea) ascultă și încearcă să descrie emoțiile pe care acesta/aceasta le-a experimentat în acele momente povestitorul;

2. „***Două stele și dorință”*** **–** elevii studiază produsele unor activități/rezultatele muncii altui elev/e (eseuri, fișe, mape, hărți, grafice etc) după care oferă două stele (pentru 2 lucruri care le plac / le-au părut grozave) și o dorință (o sugestie de îmbunătățire).
Sarcina îi încurajează astfel pe elevi să observe modul în care un alt elev înțelege și interacționează cu ceea ce scriu/realizează ei;

3. ***Jurnalul empatiei*** - notarea zilnică a emoțiilor trăite și reacția celorlalți la aceste emoții;

4. „***Astăzi sunt vulnerabil/ astăzi sunt o carte deschisă”*** **-** pe bază de voluntariat elevii povestesc în fața clasei (sau doar prietenului său/pe grupe) unele temeri, angoase, preocupări, cu privire la persona sa sau a agresorului iar dacă au puterea, își pot destăinui un secret/secrete sau anumite intimități legate de ceea ce se tem cel mai mult.

5. ***Poveste cu emoji*** **–** se dau o serie de emoticoane cu diferite stări emoționale, iar elevul trebuie să creeze o poveste/aventură cu unul sau mai multe personaje care experimentează respectivele emoții din ”tolba cu emoții”;
Joc în pereche - un elev dă emoticoanele, altul construiește povestea și invers.

PRÉVENIR LE HARCÈLEMENT PAR L'ÉDUCATION

PROF. REITER MIHAELA

LICEUL TEORETIC „ALEXANDRU PAPIU ILARIAN" DEJ, JUD. CLUJ

Le harcèlement : Comprendre et prévenir le phénomène dans le milieu scolaire

Le harcèlement est un comportement agressif et intentionnel exercé contre une autre personne, identifiée comme victime, et caractérisé par un déséquilibre des pouvoirs. Ce phénomène peut entraîner des conséquences graves, tant à court qu'à long terme, sur les victimes, mais également sur les agresseurs. Ses effets négatifs, qu'ils se manifestent en ligne ou en dehors de l'Internet, perturbent gravement la vie des enfants et influencent leur développement psychologique, physique et social. Le harcèlement peut produire des séquelles persistantes, affectant les individus jusqu'à l'âge adulte.

Le rôle crucial de l'école dans la prévention du harcèlement

La lutte contre le harcèlement commence par la prévention, et l'école joue un rôle clé à cet égard. En promouvant dès le plus jeune âge des valeurs de respect, d'empathie, de tolérance et de coopération, l'école crée un environnement propice à la compréhension mutuelle et à la construction d'une société plus inclusive. Les enseignants, les parents et les éducateurs doivent collaborer pour instaurer une culture de respect, qui empêche l'émergence de comportements abusifs.

Un climat scolaire positif, basé sur l'entraide et la solidarité, est essentiel pour éviter l'exclusion et encourager des relations sociales saines. L'école doit être un lieu où les enfants apprennent à se connaître, à comprendre leurs émotions et à résoudre les conflits de manière constructive. Elle doit aussi favoriser une perception saine d'eux-mêmes et des autres, et offrir une éducation fondée sur l'acceptation des différences et la gestion de la diversité.

Les actions des enseignants pour endiguer le phénomène

Les enseignants jouent un rôle central dans la prévention et l'interruption du harcèlement. Leur mission va au-delà de l'enseignement des savoirs académiques, elle inclut aussi la transmission de valeurs humaines essentielles. Ainsi, ils doivent sensibiliser les élèves aux dangers du harcèlement et du cyberharcèlement, tout en les aidant à mieux comprendre leurs émotions et à développer des compétences sociales telles que l'empathie et la coopération.

Pour ce faire, il est crucial d'organiser des séances de sensibilisation et de discussion en classe, impliquant non seulement les victimes et les harceleurs, mais également l'ensemble du groupe. Cela permet de créer un climat de coopération et de solidarité qui va au-delà des simples interventions ponctuelles. En intégrant ces discussions dans le programme éducatif, l'école devient un lieu de formation au respect, à l'égalité et à l'ouverture aux autres.

Créer une culture scolaire de respect et de solidarité

Il est essentiel que l'école développe un système éducatif qui encourage la vigilance et l'intervention face aux comportements abusifs. Les enseignants doivent être formés pour repérer les signes de harcèlement et intervenir de manière appropriée, tout en soutenant les élèves dans la construction de relations sociales saines et respectueuses.

En sensibilisant les élèves aux conséquences destructrices du harcèlement, et en favorisant un environnement où chacun se sent respecté, l'école participe activement à la création d'un espace sécurisé pour l'apprentissage et le développement personnel. Ce travail de prévention doit se faire dans une dynamique collective, impliquant toute la communauté scolaire : élèves, enseignants, parents et éducateurs.

En conclusion, pour prévenir le harcèlement, l'école doit être un lieu où les enfants apprennent non seulement les matières scolaires, mais aussi à vivre ensemble de manière harmonieuse et respectueuse. Le travail de sensibilisation, de prévention et d'accompagnement est essentiel pour éradiquer ce phénomène et créer une société plus juste et équitable. C'est en travaillant collectivement, dans le respect et la solidarité, que nous pourrons réellement lutter contre le harcèlement et offrir aux jeunes générations un environnement scolaire sain et épanouissant.

Bibliographie

- Baldry A.C., 2007, *Bullismo e cyberbullismo tra i giovani*, Carocci, Roma
- Bellon Jean-Pierre, Gardette Bertrand, *Harcèlement et cyberharcèlement à l'école : une souffrance scolaire en réseau*, ESF éditeur, Paris, 2019
- Caravita S.C.S., Cillessen A.H.N., 2012, *Psicologia del bullismo e del cyberbullismo*, Erickson, Trento
- Del Rey R., Ortega R., 2010, *Cyberbullismo: Fenomeno ed intervento nei contesti scolastici e digitali*, Carocci, Roma
- Marini F., Mameli C., 2004, *Bullismo e adolescenza*, Carocci, Roma
- Miras Grégory, 2023 *Coping et agentivité : quand l'accent « étranger » s'invite dans les talk-shows*, Glottopol
- Nocentini A., Menesini E, 2012, *Lo sviluppo della violenza tra pari: dal bullismo al cyberbullismo*, Carocci, Roma
- Olweus D., 1993, *Bullying at School: What We Know and What We Can Do,* Wiley-Blackwell, Hoboken
- Swearer S. M., Espelage, D. L., 2004, *Bullying: Prevention and Intervention,* Guilford Press, New York
- UNESCO,2017, *School Violence and Bullying: Global Status Report*
- Viola D, 2018, *Non è una scuola per bulli. Strategie di prevenzione del bullismo, cyber bullismo e bullismo omofobico*, Edizioni Galton, Milano

ȘCOALA FĂRĂ FRICĂ - PREVENIREA BULLYINGULUI PRIN EDUCAȚIE

Profesor pentru educație timpurie**, STOICHIȚ ELENA**

Profesor pentru educație timpurie**, VLAICU DANIELA**

GRĂDINIȚA DUMBRAVA MINUNATĂ TULCEA

Bullyingul este fenomen cât se poate de grav, care afectează copiii din întreaga lume, fie ei elevi sau preșcolari, având efecte nocive asupra sănătății emoționale/mintale și fizice a celor implicați. Bullying-ul poate avea consecințe negative pe termen lung, afectând încrederea în sine, dezvoltarea socio-emoțională, integrarea în grupuri și rezultatele la învățătură ale elevilor. Așadar, prevenirea bullyingului în școli și grădinițe devine un obiectiv important al sistemului de învățământ, iar acest lucru poate fi materializat prin educație, conștientizare și implicare activă a tuturor actorilor educaționali – profesori, părinți și copii/elevi.

Mai exact, bullyingul reprezintă un comportament agresiv și intenționat, repetat, îndreptat împotriva unei victime care se află într-o poziție de vulnerabilitate și are ca scop îndepărtarea respectivului subiect din grupuri, marginalizarea lui în colective. Aceste acte de violență pot fi fizice , spre exemplu: lovituri, împingere, distrugerea bunurilor; verbale, cum ar fi: jigniri, porecle sau de natură emoțională : izolarea socială, răspândirea de zvonuri neadevărate la adresa victimei. Bullyingul nu se oprește doar la comportamentele direct observabile, ci înglobează și abuzurile emoționale, cum ar fi manipularea și intimidarea emoțională.

Prevenirea bullyingului prin educație

Scopul educației în prevenirea și combaterea fenomenului de bullying este fundamental. Crearea unui mediu școlar sigur, în care toți elevii/copiii se simt egali, respectați și acceptați, reprezintă un pas esențial, cu rolul de a elimina acest comportament nociv. Astfel, instituția de învățământ trebuie să devină locul unde copiii/elevii învață nu doar cunoștințe academice, ci și lecții de respect reciproc, empatie, acceptare, echitate și responsabilitate socială.

1. **Dezvoltarea competențelor sociale și emoționale**: Un aspect foarte al prevenirii bullyingului este dezvoltarea competențelor sociale și emoționale ale elevilor/copiilor. Prin educația socio-emoțională, copiii/elevii pot învăța cum să comunice eficient, cum să accepte diversitatea, cum să-și gestioneze emoțiile și cum să rezolve conflictele într-un mod pașnic. Aceste competențe sunt definitorii pentru construirea unui climat cald și pozitiv în școli/grădinițe și pentru prevenirea comportamentelor nedorite.
2. **Promovarea respectului și incluziunii**: Școala are rolul de a promova un climat de respect și acceptare pentru diversitate, în care fiecare elev/copil, indiferent de diferențele sale (stare de sănătate, diferențe etnice, culturale, de gen, etc.), să se simtă în siguranță. Lecțiile despre diversitate, acceptare, toleranță și respect pot fi integrate în curricula școlară în cadrul opționalelor iar activitățile extracurriculare (cum ar fi proiectele de voluntariat sau schimburile de experiență) pot contribui la crearea unui mediu în care bullyingul este inacceptabil.

3. **Implicarea profesorilor și a personalului școlii**: Cadrele didactice și personalul școlii au un rol foarte important în prevenirea/ combaterea bullyingului. Aceștia trebuie să fie bine pregătiți să recunoască semnele de bullying și să intervină prompt pentru a opri actele de agresiune de orice tip. Formarea continuă a profesorilor pe teme legate de bullying, psihologia copilului și tehnici de mediere a conflictelor este o măsură foarte necesară în prevenirea/combaterea acestui fenomen cât se poate de negativ.
4. **Crearea unui cod de conduită clar**: Școala trebuie să aibă un regulament intern clar, care să stabilească norme de comportament și sancțiuni pentru cei care încalcă aceste norme, precum și drepturile celor abuzați. Acest regulament ar trebui să includă măsuri specifice pentru prevenirea și combaterea bullyingului și să fie comunicate tuturor educabililor și părinților. De asemenea, trebuie constituite proceduri clare de raportare a incidentelor de bullying, pentru ca victimele să se simtă în siguranță și susținute/protejate.
5. **Implicarea părinților**: Prevenirea bullyingului nu poate fi realizată doar de către școală, ci trebuie implicate în mod activ și familiile. Părinții trebuie să fie informați cu privire la semnele bullyingului și să colaboreze cu școala cu scopul a sprijini copiii în dezvoltarea unor comportamente corecte. De asemenea, părinții pot organiza activități/discuții în familie , prin care să promoveze respectul și empatia, acceptarea.
6. **Proiecte educaționale și campanii de conștientizare**: Proiectele educaționale care au ca scop sensibilizarea elevilor și a întregii comunități școlare asupra fenomenului de bullying sunt imperios necesare. Acestea pot include comunicări, prezentări, ateliere de lucru, concursuri de postere sau filme, toate având rolul de a educa elevii cu privire la efectele negative pe care le are bullyingul și importanța acceptării diversității și respectului reciproc.

Educabilii joacă un rol crucial în prevenirea și combaterea fenomenului de bullying. Fiecare copil trebuie să înțeleagă că are obligația de a-și accepta și respecta colegii și de a interveni atunci când observă comportamente abuzive asupra propriei persoane sau asupra altora. Prin educație și prin învățarea unor valori morale corecte, copiii pot deveni promotori ai schimbării, iar școala poate deveni un loc sigur pentru toți, idiferent de diferențele de orice natură.

Prevenirea și combaterea fenomenului de bullying reprezintă o responsabilitate colectivă, care implică atât școala, cât și familia și întreaga comunitate. Educația este soluția în crearea unui mediu școlar sigur, în care bullyingul nu este tolerat, iar respectul și înțelegerea reciprocă sunt considerate valorile esențiale. Doar prin educație, prin formarea competențelor sociale și emoționale ale elevilor cu privire la acceptarea diversității și prin implicarea activă a tuturor factorilor educaționali putem construi o ”școală fără frică”.

PREVENIREA ȘI COMBATEREA VIOLENȚEI ÎN ȘCOALĂ

Prof. Înv. Primar: **PETRICEANU LENUȚA**
ZBÎRN CORNELIA
MIRON SILVICA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ RÂȘCA, JUD. SUCEAVA

Expunerea copiilor la violenţă în și în jurul școlilor ar trebui să fie o preocupare crescândă. Provocările recente, precum agresiunea școală și producerea a tot mai multe evenimente de hărțuire (*bullying*) pe internet au condus la inițiative prioritare care vizează violenţa.

Analiza experienţelor şcolilor în iniţierea, derularea şi evaluarea activităţilor de prevenire şi combatere a fenomenelor de violenţă a condus la următoarele concluzii:

- Şcolile fac în puţine cazuri distincţia între activităţile de prevenire şi activităţile de asistenţă acordată elevilor cu manifestări de violenţă şi nu dezvoltă programe coerente anti-violenţă.

- În majoritatea cazurilor, nu există parteneriate sau cooperare reală, nici la nivelul unităţii şcolare (între elevi, cadre didactice, părinţi, conducerea şcolii) şi nici la nivel interinstituţional, care să definească situaţiile de violenţă, să elaboreze strategii de prevenire şi control, să monitorizeze şi să evalueze impactul acestora.

- Măsurile şcolii vizând prevenţia şi controlul fenomenelor de violenţă sunt, în cea mai mare parte, formale şi stereotipe.

- Sancţionarea elevilor violenţi este, nu de puţine ori, disproporţionată în raport cu gravitatea faptelor şi, prin efectul de bumerang, multiplică deseori cazurile de comportament agresiv al elevilor consideraţi elevi-problemă.

- Măsurile de control şi pază care predomină sunt cele bazate pe intervenţia poliţiei sau a altor reprezentanţi ai autorităţilor de pază şi protecţie, în defavoarea celor care se bazează pe formarea cadrelor didactice, a elevilor sau a consilierilor.

- În ceea ce priveşte actele de violenţă care au loc în vecinătatea şcolii, conducerea unităţilor şcolare şi cadrele didactice par să acorde atenţie acestora, numai dacă se manifestă şi în şcoală, ajungând să cunoască actorii din vecinătatea şcolii, care au potenţial violent numai după ce un fenomen de violenţă a avut loc.

- Şcolile reclamă insuficienţa resurselor de care dispun pentru contracararea fenomenelor de violenţă şcolară.

- Unii consilieri au încă o atitudine pasivă, ignorând atribuţiile şi rolul pro-activ pe care trebuie să-l aibă în comunitatea şcolară.

Ne aflăm într-o eră caracterizată de un ridicat acces la arme și muniții, acte de terorism, furie, găşti și violență, un mediu care favorizează expunerea a mult prea mulți copii de vârstă şcolară la un nivel ridicat de violență în mediul lor social. Deși „modalitatea socio-emoţională prin care trauma determină delincvență și violență ,pentru unii tineri, dar nu şi pentru alţii, nu sunt încă pe deplin înțelese”, cercetătorii au demonstrat că tinerii care raportează niveluri ridicate de expunere la traume sunt mult mai predispuși la violență și delincvență. Un stil de viață stresant, experiențele traumatice, problemele emoţionale nerezolvate şi furia asociate copiilor de şcoală, poate duce la furie continuă, comportamente agresive, și la alte forme de violență în interiorul sau în afara școlilor.

Produsă asupra copiilor, violenţa domestică este regăsită în abordări sub numele de maltratarea, abuzul asupra copiilor. Violenţa domestică are un impact negativ asupra tuturor persoanelor implicate. Studii referitoare la copiii martori, de exemplu, relevă că din punct de vedere al traumei, efectele asupra acestora sunt similare cu cele produse de abuzurile fizice.

Cadrele didactice trebuie să continue să fie conștiente, că expunerea copiilor la violență are efecte asupra socializării, a educației și a comportamentului în școli. „Permanenţa violenței școlare subliniază necesitatea desfășurării unor evaluări în fiecare școală ca o componentă de bază în procesul de intervenție".

Planificarea și colaborarea sunt esențiale în pregătirea sistematică și temeinică pentru prevenirea și reducerea actelor de violență.

Strategiile de prevenire şi combatere a violenţei includ:

- Cadrele didactice trebuie să observe comportamentul elevilor;
- Rolul învăţătorului este acela de a omogeniza colectivul, de a-i determina să-şi respecte colegii şi cadrele didactice;
- La nivelul clasei este indicată elaborarea unui regulament intern;
- În condiţiile în care situaţiile de violenţă şcolară nu pot fi rezolvate în mod direct, prin acţiunea efectivă şi imediată a cadrului didactic, se impune formarea unei echipe (în cadrul căreia să fie incluse, atât cadrele didactice, cât şi psihologul şcolii, medicul, reprezentanţi ai poliţiei, pompierilor, primăriei);
- O altă metodă de prevenire şi combatere a violenţei este elaborarea R.O.I., aducerea acestuia la cunoştinţă, atât elevilor, cât şi părinţilor şi respectarea sa strictă;
- La nivelul şcolii se pot înfiinţa grupuri de dezbateri, în care să se pună în discuţie dificultăţile muncii de formare a comportamentului prosocial al elevilor;
- Înfiinţarea în cadrul şcolii a unui centru de consultanţă cu părinţii şi elevii, unde să se poată depista, mediatiza, şi dezbate acte de violenţă şcolară;
- Ca măsură de constatare a gradului de violenţă în şcoală este indicată supravegherea elevilor cu ajutorul sistemelor video;
- Pentru a evita evoluţia şi perpetuarea violenţei în mediul şcolar, este necesar ca M.E.C să aibă o bună colaborare cu Mass-Media (C.N.A) şi să semnaleze părinţilor impactul pe care vizualizarea emisiunilor necorespunzătoare vârstei îl are asupra copilului, căci sprijinul familiei este hotărâtor.

A elabora strategii, proiecte de prevenire a violenţei şcolare, înseamnă să se ţină cont de toţi factorii (temperamentali, sociali, familiali), care pot determina comportamentul violent al copilului. Şcoala are un rol important în prevenirea violenţei şi asta nu numai în condiţiile în care sursele agresivităţii sunt în mediul şcolar, ci şi în situaţia în care sursele se află în exteriorul graniţelor şcolii.

1. Atenție la semnele de avertizare: Una dintre cele mai eficiente metode de reducere a violenței în școală costă puțin, dar este insuficient folosită. Observarea și urmărirea semnelor de avertizare sunt de o importanță esențială în prevenirea violenței în școală. De multe ori, atunci când actele de violență școlară sunt planificate, semnele de avertizare sunt evidente. Nevoia de observare continuă și examinarea continuă a contextului în care elevii interacționează și răspund la dinamica comunității școlare sunt esențiale pentru monitorizarea violenței școlare.

Pregătirea şcolii pentru momente de criză, mecanisme de raportare anonime ale studenţilor, instruirea personalului, servicii de sprijin al studenților, promovarea unui climat

școlar pozitiv, întărirea și îmbunătăţirea regulamentelor, precum și intervențiile pozitive sunt toate identificate ca măsuri de prevenire a violenței în școală.

2. Site de evaluare specific: Benbenishty și colaboratorii săi au prezentat o lucrare teoretică bazată pe o abordare ecologică în evaluarea violenței comunității școlare. Important în negocierea măsurilor de evaluare este nevoia de a fi conștient de implicații politice (de exemplu, posibile motive ascunse, potențiale, pentru a indica personalul din școală ca vinovat în lanțul de evenimente, practici controversate și intruziune în zilele de şcoală). Prin urmare, directorii și profesorii de școală vor trebui să comunice continuu, să compare măsurile abordate și feedback-ul primit în aplicarea măsurilor de evaluare a violenței școlare.

3. Programe de prevenire: Programele bazate pe observaţii trebuie să se sprijine pe o evaluare aprofundată și individualizată pentru nevoile fiecărei școli. În mod similar, oamenii de știință au demonstrat că programele şcolare concepute pentru a ajuta tinerii să se implice mai activ în școală, pot ajuta la reducerea violenței în rândul tinerilor.

4. Demersuri şcolare: Sistemul de intervenţii pozitive şi sprijin comportamental (PBIS) este o abordare bazată pe date dovedite a avea un rol în prevenirea violenței, în scopul de punere în aplicare a practicilor de încredere, a măsurilor de evaluare, precum și maximizarea rezultatelor academice și social comportamentale ale elevului.

5. Colaborare și practică: Colaborarea practică dintre cadrele didactice presupune dezvoltarea relațiilor de lucru, stabilirea noilor obiective comune și a noilor căi de rezolvare a problemelor, construirea de parteneriate, stabilirea serviciilor și îmbunătăţirea resurselor. În prevenirea sau reducerea violenței școlare, practica de colaborare necesită conducere, încredere profesională, inițiativă în cooperare, precum și dezvoltarea celor mai bune practici.

6. Componenta culturală: Personalul serviciilor abilitate trebuie să ia în considerare existenţa grupurilor rasiale și etnice, grupurilor de gen, precum și persoanele cu handicap din cadrul sistemelor școlare, care sunt afectate de violență și trebuie să înțeleagă modurile de punere în aplicare diferenţiate de lucru cu fiecare grup. Combaterea discriminării este expresia idealului egalităţii între oameni.

Deși este imposibil să se elimine complet violența școlară, luarea măsurilor adecvate pentru a reduce factorii de risc pentru violența școlară este importantă în asigurarea succesului. Pentru asigurarea unui sistem de siguranţă şcolară şi a unui climat optim procesului de învăţare în şcoli este necesară implicarea pro-activă, decisă şi între limite bine-stabilite a mai multor instituţii, iar în centrul acestei cooperări se va afla, în permanenţă şcoala, căreia îi revine un rol important în prevenirea violenţei şi asta, nu numai în condiţiile în care sursele agresivităţii sunt în mediul şcolar, ci şi în situaţia în care sursele se află în mediul extern.

Bibliografie:

1. Cowan, K., & Paine, C. (2013, March) ***”Siguranţa şcolară. Ceea ce chiar funcţionează. Principiul conducerii”;***

2. Maschi, T., & Bradley, C. (2008). ***„Explorarea influenţei moderatoare a colegilor delicvenţi în legătura traumă, furie şi violenţă în rândul tinerilor de sex masculin. Implicaţii pentru practica asistenţei sociale. Adolescentul jurnal de asistenţă socială”***

BULLYING-UL: O RANĂ INVIZIBILĂ ÎN SUFLETUL OAMENILOR

BALTAG NADIA
BOSÎNCEANU ANA
FÎNTÎNARIU CRISTINA-IUSTINA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ RÂȘCA

Bullying-ul, un fenomen periculos și adesea trecut cu vederea, își lasă urmele adânci în viețile celor care devin victimele sale. Este o formă de agresiune subtilă, dar extrem de dăunătoare, care afectează nu doar corpul, ci și spiritul celor care se confruntă cu această brutalitate psihologică. De multe ori, în spatele zâmbetelor și a aparențelor de normalitate, se ascund dureri nevăzute, cicatrici care nu se pot vindeca cu ușurință. Bullying-ul este o formă de violență care transcende limitele fizice, dar lasă urme adânci în sufletul celui hărțuit, urme care pot dura o viață întreagă.

În esența sa, bullying-ul nu este doar o formă de abuz fizic sau verbal, ci un act de umilință continuă, care îi privează pe cei vizați de demnitatea lor umană. Persoanele care sunt supuse acestui tip de comportament nu sunt doar lovite cu cuvinte tăioase, ci sunt reduse la tăcere, făcute să se simtă neimportante, invizibile, neapreciate. Agresorii, indiferent că sunt adolescenți sau adulți, încep să creeze o realitate paralelă, în care victima este condamnată să trăiască într-o stare constantă de frică, jenă și neîncredere.

Este ușor să vedem bullying-ul ca fiind o simplă joacă sau o fază trecătoare a adolescenței, însă realitatea este mult mai gravă. De multe ori, cei care hărțuiesc nu realizează impactul devastator pe care îl au asupra celor din jur. Deși rănile fizice se vindecă în timp, rănile emoționale lăsate de bullying pot fi mult mai greu de tratat. Aceasta nu este doar o problemă a unui individ, ci o problemă a societății. Suntem martori la o cultură care normalizează marginalizarea, disprețul și excluziunea. Adesea, victimele acestui comportament devin prizonierii propriei neputințe, rămânând închise în colivii de auto-îndoială și frică.

Mai mult decât atât, bullying-ul nu doar că afectează pe termen scurt stima de sine, dar poate să modeleze întreaga percepție a unei persoane despre lume și despre propria valoare. Cei care au fost victime ale bullying-ului pot dezvolta traume care le vor afecta capacitatea de a încredința iubire, prietenie și încredere celor din jur. Bullying-ul creează un cerc vicios al durerii și izolării. Fiecare remarcă dureroasă, fiecare privire batjocoritoare, fiecare glumă pe

seama unei trăsături fizice sau psihice ajunge să fie interiorizată, lăsând victimele să se simtă imposibil de reparat, de nevrednice de iubire și respect.

Este important să conștientizăm că bullying-ul nu este doar o problemă individuală, ci un fenomen colectiv, alimentat de prejudecăți, stereotipuri și o cultură a comparației. Fiecare act de bullying este o reflecție a unei societăți care uneori pare să ne încurajeze să fim mai buni la a ne critica și mai răi la a ne susține unii pe alții. De ce nu învățăm să fim empatici? De ce nu învățăm să ascultăm cu adevărat, să înțelegem durerile altora și să le sprijinim în loc să le tragem în jos?

În fața acestei realități, trebuie să fim conștienți că schimbarea începe cu fiecare dintre noi. Nu putem combate bullying-ul doar prin legi și sancțiuni, ci prin educație și cultivarea unei culturi a respectului și empatiei. Fiecare gest de bunătate, fiecare cuvânt de susținere, fiecare act de înțelegere pot face o diferență imensă. Este esențial ca noi, ca societate, să dăm voce celor care nu au curajul să vorbească despre suferința lor. Este imperativ să învățăm să fim alături de cei care sunt vulnerabili și să devenim scuturi protectoare în fața agresorilor.

Mai mult decât atât, victimele bullying-ului trebuie să înțeleagă că nu sunt singure. Suferința lor este validă și merită să fie auzită. Și, de asemenea, este important să înțeleagă că vindecarea nu se face peste noapte, dar cu sprijin, iubire și răbdare, cicatricile se pot atenua. Este nevoie de timp pentru a reconstrui încrederea în sine și în ceilalți, dar acest proces începe cu un pas esențial: acceptarea faptului că fiecare persoană merită respect și demnitate, indiferent de diferențele sale.

În final, bullying-ul nu poate fi eradicat doar prin măsuri punitive, ci prin schimbarea mentalităților și prin promovarea unei culturi de respect, solidaritate și iubire necondiționată. Fiecare dintre noi are un rol important în acest proces, iar fiecare pas pe care îl facem pentru a înțelege și susține victimele acestui fenomen poate contribui la construirea unei lumi mai bune, mai empatice, mai iubitoare. Numai atunci vom putea spune cu adevărat că am învins bullying-ul.

BULLYING-UL ÎN ȘCOALĂ

CHIHAIA PAULA
CHIHAIA VASILE
RUSU DIANA-MIHAELA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ RÂȘCA

Bullying-ul a apărut pentru prima dată ca un subiect important de cercetare în anii 1980, în urma sinuciderilor tragice ale unor tineri băieți din Norvegia, motiv pentru care a fost atribuit victimizării bullying-ului. Interesant este că, aproximativ în aceeași perioadă, în Japonia, cercetătorii au definit termenul „ijime", care descrie comportamente similare bullying-ului.

În zilele noastre, bullying-ul este un fenomen binecunoscut în întreaga lume și obiect de investigație în diverse centre de cercetare datorită riscului pe care îl prezintă pentru dezvoltarea copilului și adolescentului. Este un tip de violență continuă în rândul elevilor și se caracterizează printr-un dezechilibru de putere, atacurile sunt făcute de unul sau mai mulți agresori împotriva unei victime lipsite de apărare. Astfel de atacuri sunt intenţionate şi pot lua diferite forme (agresiune fizică sau verbală, furt, distrugere, izolare, printre altele) (Olweus, 1993). Bullying-ul afectează aproximativ o treime din populația de copii, iar copiii care sunt victime ale agresiunii pot deveni ei înșiși agresori.

Bullying-ul școlar reprezintă o problemă socială serioasă. Conform lui Lumpkin, Hamburger și Gladden (2014) acesta include atât comportamentul agresiv direct (intimidare fizică, amenințări verbale), cât și comportamentul agresiv indirect (excludere, respingere). În mod obișnuit bullying-ul are patru forme sau dimensiuni conexe: fizică (lovirea), verbală (tachinarea), relațională (acțiuni menite să dăuneze reputației victimei, cum ar fi răspândirea unor zvonuri), a imaginii (răspândirea în diverse medii a unor imagini deranjante).

Olweus (1993) consideră că hărțuirea/ bullying-ul are trei trăsături definitorii: intenția de a face rău (adică, agresorul intenționează să facă rău victimei), dezechilibrul de putere (agresorul este mai puternic din punct de vedre fizic și/sau are mai multă putere socială decât victima) și repetiția (hărțuirea se concentrează asupra unor copii și apare în mod repetat).

La nivel național există puține studii legate de fenomenul de bullying în școală. Întrucât este o formă de violență care implică elevii, este probabil ca majoritatea situațiilor de agresiune să se întâmple în mediul școlar, în ciuda faptului că școlile sunt un cadru cheie pentru dezvoltarea socială a adolescenților și oferă multe experiențe satisfăcătoare și îmbogățitoare, trăirea bullying-ului poate avea un impact negativ asupra vieții lor și, prin urmare, poate fi un factor de risc pentru dezvoltare (Álvarez-García et al., 2015).

Victimele situațiilor de agresiune sunt incapabile să se apere sau să găsească soluții pentru aceste situații din cauza dezechilibrului de putere. În plus, victimele sunt văzute ca fiind timide, sensibile, anxioase și nesigure (Hilliard și colab., 2014; Lomas și colab., 2012; Ziv și colab., 2013).

Pe de altă parte, elevii care se implică în agresiune în mediul școlar și care au puțină interacțiune cu colegii lor sunt mai predispuși să se implice în cyberbullying și să devină cyberbullys, în timp ce victimele agresiunii tradiționale riscă și ele să devină cybervictime. Implicarea în bullying-ul

tradițional este, așadar, un factor de risc pentru implicarea în cyberbullying, în condițiile în care situația care începe la școală depășește granițele mediului fizic și intră în cadrul virtual (Cappadocia et al., 2013; Fletcher et al., 2014).

O rată ridicată a incidenței bullying-ului se constată la toate nivelurile școlare, dar acest fenomen se manifestă în moduri diferite de-a lungul timpului. În școlile primare, victimizarea fizică este mai frecventă și, cu trecerea anilor, se transformă în forme verbale și indirecte și, în cele din urmă, în cyberbullying. Hărțuirea școlară este un indicator puternic de risc pentru mai multe probleme negative comportamentale, de sănătate, sociale și/sau emoționale. O analiză cuprinzătoare recentă a revizuirilor sistematice a evidențiat că impactul bullying-ului școlar poate apărea concomitent cu comiterea și/sau victimizarea, dar și mai târziu în viață. Studiile anterioare au descoperit că efectele bullying-ului este adesea urmat de rezultate negative asupra sănătății mintale, cum ar fi: creșterea ideilor suicidale, anxietate generalizată sau socială, stima de sine scăzută și singurătate, simptome psihotice, depresie, probleme de somn și alte simptome psihosomatice. Ca atare, pentru a identifica care elevi sunt expuși riscului de a deveni agresori sau victime, există necesitatea de a înțelege modul în care acest fenomen se manifestă în timp pentru a concepe strategii de prevenire și intervenție.

Programele anti-bullying conțin în general câteva elemente comune. În acest scop se discută problemele apărute cu profesorii, părinții și elevii. Este larg acceptat că combaterea agresiunii necesită o „întreaga școală", abordare în care elementele și inițiativele dintr-un program sunt atent coordonate. În unele programe o mare atenție s-a bazat pe pregătirea cadrelor didactice în legătură cu problema bullying-ului. Unele programe folosesc chestionare anonime completate de studenți (și uneori și de profesori și părinți) prin care furnizează date fiabile privind prevalența și natura hărțuirii care a avut loc în școală. Discutând despre problemele semnalate se poate preveni apariția bullying-ului. Roland și Gallaway (2002) consideră că climatul pozitiv din sala de clasă dintre profesori și elevi, dintre elevi- elevi previne apariția fenomenului de bullying.

De asemenea activitatea curriculară joacă un rol important în unele programe anti-bullying. Aceasta poate include furnizarea de informații despre ceea ce reprezintă bullying-ul, efectele pe care le are asupra victimelor și ajutorul pe care copiii îl pot primi de la școala lor dacă sunt victimizați. În unele programe s-a pus accentul pe combaterea prejudecăților sociale și a atitudinilor nedorite, precum rasismul și sexismul. Aspecte din literatură, diverse filme sau jocuri de rol pot fi folosite pentru a dezvolta moduri mai empatice și perspicace de interacțiune între elevi. Profesorii pot de asemenea preda tehnici considerate a fi relevante pentru combaterea agresiunii, cum ar fi asertivitatea și managementul furiei.

Pentru a preveni apariția bullying-ului se poate pune accent pe supravegherea și monitorizarea comportamentului elevilor în afara sălilor de clasă. Se știe că majoritatea agresiunilor au loc în pauze şi că bullying-ul tinde să fie mai mic când există mai multă supraveghere din partea adulților/cadrelor didactice.

În mai multe țări, se impune ca școlile să aibă o politică anti-bullying. Această obligație este de dorit, dar trebuie amintit că existența oricărui tip de politică ar putea să nu fie suficientă, ar trebui utilizate intervenții care s-au dovedit a fi eficiente prin evaluări riguroase. Școlilor ar trebui să li

se ofere îndrumări cu privire la cele mai eficiente practici și programe. Farrington și Ttofi (2009) consideră că ar trebui dezvoltat un sistem de acreditare a programelor eficiente anti-bullying pentru a ne asigura că programele adoptate de școli conțin elemente care s-au dovedit a fi eficiente în evaluări de înaltă calitate.

Bullying-ul în școală este un fenomen real, fiind tot mai prezent în rândul elevilor. Pe fondul agresiunii, indiferent de tipul acestora, elevii întâmpină probleme emoționale pe care greu le gestionează, unele dintre ele având repercusiuni și în viața de adult.

Pentru aceștia, școala nu reprezintă doar mediul în care se depun eforturi pentru a obține performanțe academice, ci este și cadrul ideal pentru învățarea socio-emoțională a elevilor. Din acest motiv, este o prioritate națională asigurarea climatului educațional prielnic învățării și promovarea relațiilor sociale pozitive între elevi.

Bibliografie:

Aleude, O (2008) – *A review of the extent, nature, characteristics and effects of bullying behaviours in school,* Journal of Instructional Psychology;

Gini, G (2008) – *Associations beetween bullying behavior, emotional and behavioral problems,* Journal of paediatrics and child health;

Cappadocia & all (2013) – Cyberbullying: Prevalence, stability and risk factors during adolescence, Canadian Journal of School Psychology;

Lamas, J (2012) –Journal of Adolescence.

IUBIREA E MAI PUTERNICĂ DECÂT VIOLENȚA!

Prof. educație timpurie, **FÎNTÎNARIU IUSTINA- CRISTINA**
ȘCOALA GIMNAZIALĂ RÂȘCA,SUCEAVA/G.P.N. NR.1 RÂȘCA

Într-o lume unde violența se poate manifesta sub diferite forme, educația joacă un rol esențial în prevenirea și combaterea acesteia.În perioada 27-31 Ianuarie 2025 s-au desfășurat activități în cadrul proiectului de responsabilitate socială RESPECT, inițiat de ISJ Suceava. Campania R.E.S.P.E.C.T. a avut scopul de a preveni agresivitatea și violența în mediul școlar prin exersarea comportamentelor și atitudinilor civilizate, în mediul școlar și în afara acestuia, astfel încât copiii/preșcolarii să se manifeste cu responsabilitate, să fie capabili să-și gestioneze emoțiile în deplină siguranță, printr-o atitudine tolerantă, preventivă, comunicând activ, asertiv și nonviolent.Ziua Internațională a Nonviolenței în Școală este sărbătorită anual pe 30 ianuarie.

Preșcolarii grădiniței noastre au fost implicați în activități care au avut ca obiectiv promovarea ideii de educare a copiilor în armonie, solidaritate, respect, toleranță și iubire față de semeni, prin exersarea comportamentelor de acceptare, nonagresive, în relațiile cu ceilalți.Prin povești, jocuri și desene, au învățat că un zâmbet, un cuvânt frumos sau o îmbrățișare pot face lumea mai bună. Ei au realizat colaje, au luat parte la discuții și jocuri de rol, au vizionat filmulețe și prezentări, toate acestea având rolul de a explora metode și mijloace prin care pot preveni violența și pot încuraja relațiile bazate pe toleranță și colaborare. La grădiniță, prietenia și respectul ne ajută să creștem împreună într-un mediu plin de armonie și bunătate!Iubirea e mai puternică decât violența!

„Alegeri pentru o lume mai bună”- în cadrul acestei activități, preșcolarii au participat la un joc interactiv axat pe promovarea unui comportament non-violent. Copiii au fost implicați în analizarea unor situații concrete, prezentate sub formă de exemplu de comportament, pe care le-au clasificat în două categorii: „Așa da!” (comportamente pozitive, respectuoase) și „Așa nu!” (comportamente negative, nepotrivite).Scopul principal al activităților a fost dezvoltarea capacităților de recunoaștere și diferențiere comportamentală care favorizează armonia și respectul reciproc de cele care pot genera conflicte sau agresiune. Prin această participare, copiii au avut ocazia să exprime opiniile și să înțeleagă importanța adoptării unui

comportament pașnic în interacțiunile de zi cu zi.De asemenea, activitatea a contribuit la dezvoltarea autocontrolului, promovarea empatiei și consolidarea unor relații bazate pe respect și armonie. În plus, jocul a oferit un cadru ideal pentru exersarea gândirii critice și a capacităților de analiză a unor situații din viața reală.

„Copacul înțelept” este o activitate dedicată dezvoltării conștientizării valorilor fundamentale ale unei comportări non-violente, învățându-i pe copii să recunoască și să aplice comportamente pozitive în viața lor de zi cu zi. Preșcolarii au pictat un copac simbolic pe care fiecare copil a adăugat frunze ce poartă pe ele atribuții și comportamente ce definesc un om al nonviolenței, cum ar fi respectul, empatia, răbdarea, ajutorul reciproc și comunicarea calmă. Aceasta a permis preșcolarilor să înțeleagă concret cum pot contribui ei înșiși la un comportament respectuos și pașnic în grădiniță.

După ce au ascultat ,,Povestea Ursului Cafeniu”, scrisă de Vladimir Colin, am discutat despre valorile și calitățile demonstrate de personajul principal, precum bunătatea, sprijinul, ajutorul și, cel mai important, prietenia sinceră față de ceilalți urși. Copiii au fost încurajați să reflecteze asupra acestor trăsături și să le regăsească în propriile experiențe.În continuare, am explorat împreună semnificația unei prietenii adevărate și comportamentele necesare pentru a menține relații armonioase. Fiecare copil a ales un coleg să îi fie bun prieten, subliniind importanța respectului reciproc, a înțelegerii și a sprijinului în momente dificile.De asemenea, am analizat comportamentele potrivite și nepotrivite la grădiniță, identificând situațiile în care putem fi asemenea Ursului Cafeniu – grijulii, generoși și dornici să ajutăm pe ceilalți. Copiii au oferit exemple de viață de zi cu zi, evidențiind gesturi de prietenie și comportamente care contribuie la o atmosferă plăcută în grup.Prin această activitate, am descoperit împreună cât de important este să fim buni, să ne susținem unii pe alții și să prețuim adevărata prietenie. În continuare s-a desfășurat activitatea practică:„Mânuțele prieteniei”. Fiecare copil și-a ales câte o foaie colorată, în funcție de preferință. Au trasat contururile mânuțelor, iar apoi au decupat. Doamnele educatoare au scris mesajele dictate de preșcolari pe mânuțe.Indiferent de culoare sau mărime, orice mânuță poate alege să facă rău, ori să facă bine.Poate mâzgâli foaia altui copil, poate rupe hârtii, cărți, poate lovi alt coleg, poate lovi cu pumnul în măsuță sau în alte obiecte, poate strica o jucărie… etc.De altfel, dacă vrea să facă bine, o mânuță poate desena ceva minunat, poate scrie un mesaj frumos pentru ceilalți, poate mângâia, poate îmbrățișa.Noi avem câte două mâini ca să înțelegem că doar împreună putem face lucruri extraordinare.Tot împreună am așezat și „mânuțele” realizate în cadrul activității, unindu-le într-o horă a prieteniei, așa cum ne-am prins și noi voioși la joc, dansând ,,Dansul prieteniei ”.

,,Ai umplut găletușa azi?" de Carol McCloud - Această cărticică înduioșătoare încurajează comportamentul pozitiv folosindu-se de conceptul unei găletușe invizibile pentru a arăta copiilor cât este de ușor și de satisfăcător să exprimi bunătate, apreciere și dragoste prin

„umplerea găletușei". Umplerea găletușei ar trebui să devină un mod de a privi lucrurile și o cale ușoară de a afla de la copil despre modul în care se simte. Practicând zilnic acest obicei, cei mici pot învăța să simtă bucurie și satisfacție atunci când îi ajută pe cei din jur să fie fericiți și în același timp își îmbunătățesc sănătatea mentală și emoțională. Atunci când copilul actionează cu răutate sau când își bate joc de alți copii îi putem explica cum a golit galetușa altcuiva.Bullying-ul este ilustrat foarte ușor cu ajutorul acestei cărticele, arătând celor mici cum îi rănesc pe ceilalți copii și îi fac să se simtă triști. Pentru a veni în completarea acestei povești am confecționat coronițe, pe care preșcolarii au colorat și lipit imagini cu diferite reguli ale grupei noastre. Copiii adoră să interacționeze cu personajele, să se identifice cu ele, să interpreteze roluri și mai ales să descopere mesajele ascunse oferite de text sau de imagini.

Cu ajutorul poveștii „Un strop de bunătate" preșcolarii au realizat că a fi bun e la îndemâna fiecăruia: bunele comportamente sunt dovezi ale bunătății. În cadrul activității au avut loc discuții interactive pe tema nonviolenței, în care cadrele didactice au explicat importanța gesturilor de bunătate și a respectului reciproc.Am folosit cartonașe cu diferite scenarii pentru a discuta cu preșcolarii despre cum trebuie să ne comportăm cu cei din jur. Scopul activității:conștientizarea unei atitudini pozitive (bunătate, empatie, prietenie) faţă de semenii noștri, exersând abilități practic-aplicative ;dezvoltarea empatiei și comunicării sănătoase între colegi pentru a preveni și gestiona situațiile de bullying.După discuții, copiii au fost invitați să participe la realizarea „Arborelui binelui". Fiecare copil a verbalizat un gest frumos sau o faptă bună pe care o poate face pentru colegii săi.În final și-au împărtășit bunătatea printr-un gest de afecțiune.

„Crizantema‟ de Kevin Henkes este o carte sensibilă și sinceră despre greutățile pe care copiii le pot întâmpina la școală(grădiniță), despre cum pot deveni subiect de glumă, dar și despre cum pot depăși problemele, despre încrederea în ei înșiși și felul în care părinții(și cadrele didactice) trebuie să le fie mereu alături cu încurajări și multă, multă dragoste. Am insistat aici cu discuțiile punând accent pe emoțiile Crizantemei,dar și pe conceptul de identitate și modul în care identitatea ei a fost afectată de comportamentul celor din jur.

Activitățile au avut un impact pozitiv asupra copiilor, stimulând empatia, colaborarea și respectul reciproc, contribuind astfel la consolidarea unui mediu educațional pașnic și prietenos. Pentru a demonstra că iubirea este mai puternică decât violența, trebuie să promovăm înțelegerea și practicarea valorilor iubirii în viața de zi cu zi. Aceasta implică cultivarea empatiei, promovarea dialogului deschis și rezolvarea conflictelor cu respect și înțelegere reciprocă. Cu cât ne deschidem inimile către iubire și ne abținem de la violență, cu atât vom contribui la crearea unei lumi mai pașnice și mai armonioase.Iubirea este într-adevăr mai puternică decât violența. Ea are puterea de a transforma și de a vindeca, de a aduce lumina acolo unde există întuneric și de a întări conexiunile umane. Alegerea de a promova iubirea în fața violenței este o alegere care își va reflecta beneficiile nu doar în relațiile noastre personale, ci și în întreaga noastră societate.

Arborele binelui

G.P.N.NR.1 RÂȘCA

ȘCOALA FĂRĂ BULLYING- „PREVENIREA BULLYING-ULUI PRIN EDUCAȚIE”

DUMITRIU ALEXANDRA- LAVINIA
CIOFU MARINELA
IFTIMESCU MIHAELA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ RÂȘCA

Bullying-ul reprezintă o problemă majoră în multe școli din întreaga lume. Comportamentele de intimidare, agresiune fizică sau verbală pot avea efecte negative asupra dezvoltării emoționale și academice ale elevilor. O școală fără bullying este un mediu sigur, unde fiecare elev se simte respectat și apreciat. Prin educație, comunicare și măsuri adecvate, bullying-ul poate fi prevenit și combătut. Bullying-ul se manifestă prin comportamente repetitive de agresiune, hărțuire sau excludere, care pot fi fizice, verbale sau sociale. Aceste comportamente pot include:

- Insulte și jigniri
- Bătăi sau agresiuni fizice
- Răspândirea zvonurilor
- Excluderea din grupuri
- Amenințări sau intimidare
- Hărțuire online (cyberbullying)

Bullying-ul apare din diverse motive, inclusiv:

- Lipsa educației privind empatia și respectul
- Probleme familiale
- Dorința de dominare și control
- Influența negativă a anturajului
- Expunerea la violență în mediul online sau în familie

Victimele bullying-ului pot suferi consecințe grave, precum:

- Scăderea încrederii în sine
- Probleme emoționale, anxietate și depresie
- Izolare socială
- Scăderea performanțelor școlare

- În cazuri extreme, gânduri suicidare

Pentru a preveni și combate bullying-ul, este necesară implicarea tuturor: elevi, profesori, părinți și instituțiile de învățământ. Câteva măsuri eficiente includ:

- Campanii de conștientizare despre bullying și efectele acestuia
- Promovarea empatiei și a respectului reciproc
- Crearea unui climat sigur și prietenos în școli
- Încurajarea elevilor să raporteze cazurile de bullying
- Organizarea de activități educative și jocuri de rol
- Implicarea părinților și a profesorilor în monitorizarea comportamentului elevilor

Astfel, prin activitățile desfășurate la G.P.N Slătioara, G.P.N Buda și Școala Primară Buda, copiii au înțeles că o școală fără bullying este un obiectiv realizabil prin colaborare și educație. Respectul, empatia și comunicarea sunt esențiale pentru crearea unui mediu sigur și armonios pentru toți elevii. Prin implicare activă și măsuri adecvate, putem construi o comunitate educațională bazată pe respect și sprijin reciproc.

Denumirea activității: „PUTEREA NU ÎNSEAMNĂ VIOLENȚĂ, FII PRIETENOS”!

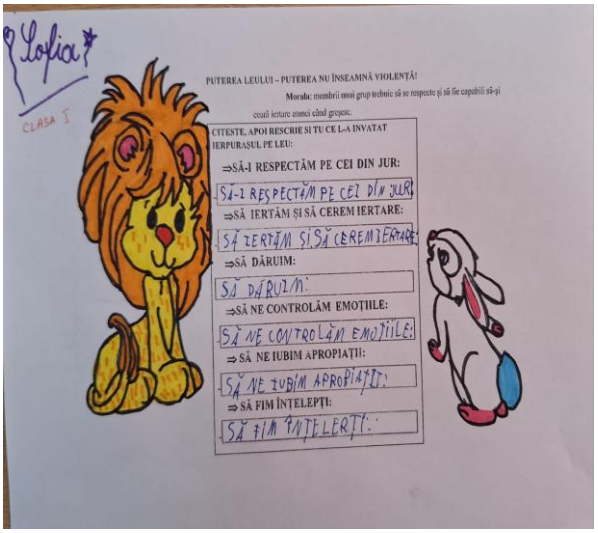
G.P.N BUDA ȘCOALA PRIMARĂ BUDA

Activitatea a început prin citirea/ vizionarea poveștii- PUTEREA LEULUI-PUTEREA NU ÎNSEAMNĂ VIOLENȚĂ!

Am descoperit povestea unui leu care își dă seama că adevărata putere nu vine din violență, ci din bunătate, iertare și ajutor reciproc. După ce terorizează animalele din pădure, leul cade într-o groapă săpată de un iepuraș și învață că puterea vine din interior și că trebuie să își ceară scuze.

După ce ne-am familiarizat/discutat textul și mesajul acestuia, elevii și preșcolarii au realizat un joc de rol cu ajutorul unor măști și costume. Activitatea a continuat cu rezolvarea unor fișe de lucru unde au avut de rescris sfaturile oferite de iepuraș.

În final am dansat cu toții DANSUL PRIETENIEI și ne-am pus de acord asupra moralei desprinse-membrii unui grup trebuie să se respecte și să fie capabili să-și ceară iertare când greșesc.

Sofia
CLASA I
PUTEREA LEULUI – PUTEREA NU ÎNSEAMNĂ VIOLENȚĂ!
Morala: membrii unui grup trebuie să se respecte și să fie capabili să-și
ceară iertare atunci când greșesc.
CITEȘTE, APOI RESCRIE ȘI TU CE L-A ÎNVĂȚAT
IEPURAȘUL PE LEU:
⇒SĂ-I RESPECTĂM PE CEI DIN JUR:
SĂ-I RESPECTĂM PE CEI DIN JUR
⇒SĂ IERTĂM ȘI SĂ CEREM IERTARE:
SĂ IERTĂM ȘI SĂ CEREM IERTARE
⇒SĂ DĂRUIM:
SĂ DĂRUIM.
⇒SĂ NE CONTROLĂM EMOȚIILE:
SĂ NE CONTROLĂM EMOȚIILE
⇒SĂ NE IUBIM APROPIAȚII:
SĂ NE IUBIM APROPIAȚII
⇒SĂ FIM ÎNȚELEPȚI:
SĂ FIM ÎNȚELEPȚI.

DENUMIREA ACTIVITĂȚII: Eu pot!

Eu vreau!

Eu sunt prietenos!

G.P.N Slătioara

În cadrul activităților desfășurate la grupă, preșcolarii au discutat despre ce înseamnă și cum se manifestă violența, despre cum se poate combate, au descoperit cum pot acționa în situațiile conflictuale astfel încât să le prevină. Prin intermediul poveștii „Brățara prieteniei”, copiii au descoperit cum pot gestiona unele situații de bullying, iar la finalul activității aceștia au depus „jurământul prieteniei”.

PROIECT EDUCAȚIONAL

TRIBUNALUL MINORILOR

Motto: "***Nu lucrurile care ni se întâmplă contează ci felul în care reacţionăm noi faţă de ele.***" Hans Eynseck

„**Educația este un vaccin contra violenței**" E.J.Olmos

Numele unității de învățământ
Școala Gimnazială Râșca

Coordonatori proiect: Prof. Băeșu Alina Ionela

Prof. Lămășanu Livia

Consilier Școlar- Grigoraș Mirela Ionela

Tipul proiectului: educaţie pentru prevenirea și combaterea violenței.

LOCUL DE DESFĂȘURARE: ȘCOALA GIMNAZIALĂ RÂSCA

DURATA: anul şcolar 2024-2025

MOTIVAȚIA:

Pornind de la masurile specifice promovate de strategia nationala antiviolenta, proiectul isi justifica relevanta pentru nevoile grupurilor tinta prin urmatoarele aspecte:

- răspunde nevoilor cadrelor didactice din scoala de a-și dezvolta competente in domeniul cunoasterii si actiunii preventive si de interventie in violentele scolare;
- răspunde nacesitatii implicarii cat mai active a elevilor in desfasurarea de activitati curriculare si extracurriculare in domeniul violentei scolare.

Proiectul isi propune educarea nonviolenta a copilului astfel incat acesta sa nu preia modelul comportamental violent, sa nu inteleaga si sa accepte violenta ca pe ceva firesc, sa isi gestioneze propriile comportamente, sa asimileze metode de relationare nonviolente, sa dezvolte si sa adopte un comportament echilibrat in relatie cu ceilalti.

OBIECTIVUL GENERAL:

Dezvoltarea unor mecanisme de informare, formare, monitorizare şi comunicare la nivelul şcolii pentru prevenirea si combaterea formelor de violenta in scoala.

OBIECTIVE SPECIFICE:

- implicarea activă a elevilor în activități de prevenire și combatere a violenței școlare organizate în context școlar;
- sensibilizarea cadrelor didactice cu privire la sursele, cauzele şi efectele fenomenului de violenţă
- eficientizarea comunicării între profesori, elevi şi părinţi cu scopul diminuării violenţei prin organizarea de dezbateri, evenimente şi activităţi comune.
- implicarea consilierului şcolar prin responsabilizare și acordarea asistenţei specializate la organizarea activităţilor din cadrul proiectului.
- colaborarea cu parintii elevilor pentru rezolvarea situațiilor conflictuale prin mijloace nonviolente;
- derularea unor activităţi comune de combatere a violenţei în şcoală şi a delincvenţei juvenile în baza parteneriatului încheiat cu poliţia comunitară locală.
- prevenirea actelor de violenţă la nivelul şcolii.

GRUP TINTĂ:

Direct: elevi, cadre didactice școala noastră
Indirect: parinți, societatea

RESURSE:

a) materiale: retroproiector, ecran, tabla flip-chard, calculator, INTERNET, aparat foto, CD, hârtie de scris, markere, etc.

b) informaționale și experiențiale: materiale suport, "Managementul proiectelor pedagogice"-ghid metodologic

La finalizarea programului, beneficiarii (elevi, părinţi, cadre didactice) vor fi capabili:

- să promoveze un climat educaţional optim în cadrul familiei;
- să acceseze cu încredere informațiile cadrele didactice responsabile cu proiectul, din cadrul liceului;
- conştientizarea elevilor cu privire la consecinţele actelor de violenţă-formarea unei atitudini pozitive faţă de colegi/adulţi-diminuarea numărului cazurilor de agresivitate din şcoală

PLAN DE ACŢIUNE

ETAPE DE IMPLEMENTARE:

1. Pregatirea:

- Observatii asupra mediului scolar;
- Prezentarea şi popularizarea proiectului în Consiliul Profesoral şi în şcoală
- Prezentarea regulamentului şcolar privind disciplina
- Chestionare pentru părinţi elevi şi profesori
- Sesiuni de informare privind fenomenul de violenţă

2. Realizarea/Aplicarea

- Organizarea unor workshop-uri cu elevii
- Conceperea unor materiale suport(pliante, fişe de documentare, documentaţie electronică, afişe, colaje) pentru dezbateri referitoare la combaterea violentei;
- Studii de caz
- Implicarea unor specialişti în activităţi de informare;
- Intalniri, consultatii, dezbateri
- Produse ale activitatii pe ateliere, chestionare, portofoliul activitatilor, statistica cazurilor de violenta
- Vizionarea unor filme cu rol informativ

3. Diseminarea

- Publicarea unor produse ale proiectului pe site-ul şcolii şi în revista şcolii
- Proiectul va fi prezentat la fiecare clasa si va fi popularizat in cadrul sedintelor cu parintii.
- Săptămâna anti-violenţă cu implicarea elevilor profesorilor şi părinţilor

4. Evaluarea

- Afişarea produselor elevilor pe holurile şcolii
- Observarea sistematica a elevilor care au comportamente violente;
- Aprecierea gradului de schimbare a comportamentelor violente şi de socializare.

„Dacă altul se poartă josnic, tu fii demn!
Dacă altul te tratează urât, tu fii bun!
Dacă altul îţi face rău, tu ai răbdare.
Căci D-zeu plăteşte fiecăruia după fapte!"
(G.Washington)

PROGRAM DE ACTIVITĂȚI

Nr. crt.	Denumirea activității	Forma de organizare	Locul de desfășurare	Echipa de proiect	2024
1	,,Ghemul antiviolență,,	Dezbatere	Sala de clasă	Responsabilii de proiect	25 nov 2024
2	**Managementul conflictelor în relația profesor-elev** -Prezentarea regulamentului şcolar privind disciplina -	Afise	Sala de clasă Holurile scolii	Responsabilii de proiect	26 nov 2024
3	**Proiect de artă colaborativă**	Poster	Sala de clasă	Responsabilii de proiect	27 nov 2024
4	**Joc de rol** **TRIBUNALUL MINORILOR**	Întâlniri	Sala de clasă	Echipa de proiect	28 nov 2024

Elevii claselor a IV-a A și B, au participat la o serie de activități unde și-au consolidat cunoștințele despre combaterea violenței în proiectul "Tribunalul minorilor " din cadrul campaniei " 19 zile de prevenire a abuzurilor asupra copiilor și tinerilor ", realizată de prof învățământ primar Băeșu Alina, Lămășanu Livica și profesorul consilier școlar, Grigoras Ionela Mirela.

Aceștia au urmărit o prezentare despre tipurile de comportament, au jucat jocul "Ghemul sinonimelor" pentru cuvântul "violență ", au interpretat diferite scenarii cu și despre violență , au jucat o scenetă cu jurați și judecator intitulată "Școala fără violentă" și împreună au realizat proiectul de artă colaborativă, unde fiecare participant a avut de lucrat individual câte o fișa- piesă dintr-un puzzle, realizând astfel o imagine completă a iubirii aproapelui, a toleranței, acceptării și valorizării celorlalți cu mesajul: " În clasa noastră noi nu acceptăm bullying-ul!"

Proiectul educational a fost conceput cu scopul de a forma la elevi priceperi și deprinderi comportamentale, pentru a-i educa în spiritul dragostei și al respectului față de sine și de ceilalți, îndrumandu-i să contribuie direct prin manifestarea comportamentelor altruiste.

Violenta nu definește cine suntem, dar modul în care alegem să o combatem o poate face.

Fiecare dintre noi are un rol important în această luptă, iar împreună putem avea o lume mai bună.

Toți elevii participanți au primit diplome și câte o surpriză pentru a răsplăti eforturile depuse.

TRIBUNALUL
MINORILOR
Galaxy Z Flip4

TRIBUNALUL
MINORILOR
Galaxy Z Flip4

SPECIFICUL ABORDĂRII PREVENȚIEI ÎN SITUAȚIILE DE BULLYING. CONSTRUIREA IDENTITĂȚII DE PERSONALITATE SĂNĂTOASĂ.

EFROS RODICA, PSIHOPEDAGOG
LICEUL INTERNAȚIONAL KING GEORGE

Prevenția implică o serie de măsuri educaționale, care sunt menite să susțină antrenarea abilităților socio - emoționale ale copiilor și stimularea colaborării lor în paradigma valorilor umaniste. A realiza o prevenție eficientă înseamnă mai ales să transmitem copiilor instrumente, ce îi vor ajuta să gestioneze nu doar potențiale evenimente personale extreme, ci mai ales, îi va ajuta să se autocunoască; iar prin asta, să construiască relații armonioase cu cei din jur.

Reamintim că, definim bullying-ul ca fiind comportamente și acțiuni, care au intenția și rezultatul umilirea, agresarea și devalorizarea personalității. Mai mult, aceste evenimente au caracter repetat și direcționat către un membru (i) al/i grupului. Mai subliniem că, este foarte important să facem distincție clară între bullying și situațiile conflictuale, inerente în grupurile de copii. De această diferențiere bine înțeleasă, de către adulți, în primul rând, depinde eficacitatea oricărui demers anti bullying.

Diferența dintre cele două aspecte ale crizelor de grup: conflict și bullying, stă nu doar modul lor de manifestare, ci în esența lor ca și fenomene. De aici și diferențierea clară în principiile de intervenție, modurile de acțiune, precum și activitățile sau măsurile pe care le vom adapta.

Conflictele țin de obicei, de dificultățile de comunicare, de capacitatea de a recunoaște și a exprima emoții, nevoi, idei. Copiilor de multe ori le este dificil să le recunoască pe acestea, atât la sine cât și la cei din jur, iar impulsivitatea specifică vârstei, face restul atmosferei. Bullying-ul, pe de altă parte, ține nu de dificultăți de comunicare (uneori chiar implică abilități excepționale de comunicare), ci mai ales de valori, atitudini și credințe, adică structuri fundamentale de personalitate. Bullying-ul mai este numit și *boala respectului de sine*, care fiind greu de suportat, caută să umilească pe alții pentru a-și ridica prin asta propria valoare.

Astfel, se preconizează o diferențiere majoră în ce privește modul de prevenție în cele două fenomene. Prevenția în situațiile conflictuale ține mai ales de înțelegerea structurilor emoționale și modului în care acestea se manifestă la diferite persoane, în diferite contexte. Copiii sunt învățați să recunoască și să respecte diversitatea de manifestare a emoțiilor, generate de nevoile interne ale persoanei. În cazurile de bullying, prevenția va viza mai degrabă valorile personale, recunoașterea lor în diferite comportamente și sintagme verbale, precum și modul în care ne putem poziționa în funcție de acestea.

O altă observație interesantă este că, intervenția în cazul conflictelor este axată mai ales pe *persoană*, pe capacitățile de identificare a resurselor pentru o comunicare adecvată a nevoilor, de către cei implicați în conflict. În bullying, pe de altă parte, intervenția se realizează prin acțiuni asupra *grupului*, asupra elementelor/ membrilor-resursă a acestuia (observatori activi

sau pasivi, de exemplu), iar victima și abuzatorul rămân în planul doi. Măsurile de prevenție se vor inversa, oarecum: în conflict prevenția vizează grupul, iar în bullying – persoana.

Așadar, în prevenția situațiilor de bullying vor ține mai ales de identificarea potențialelor individuale de personalitate (trăsături de caracter), care pot favoriza adoptarea rolurilor de victimă sau abuzator și dezvoltarea unor strategii de remodelarea lor. Ținând seama de vârstele la care se manifestă tendințele de bullying, considerăm că monitorizarea structurilor de caracter este esențială pentru anticiparea unor comportamente devalorizante și pentru modelarea lor valorică.

Principial, distingem câteva direcții esențiale pentru construirea strategiilor de prevenție în bullying:

1. Observarea și consemnarea comportamentelor copiilor
2. Anamneza și cunoașterea familiilor copiilor din clasă (grup)
3. Construirea unui climat de colaborare și respect în cadrul clasei (grupului de copii).

Pornind de la aceste sinteze, vom dezvolta fiecare punct în parte.

Dacă pentru prevenția conflictelor folosim în special acțiunile și activitățile de grup (jocuri de echipe, jocuri de rol, simulări de situații, etc. pentru îmbunătățirea abilităților de comunicare), în prevenția bullying-ului suntem atenți la ceea ce **observăm** în aceste activități, în special la copiii care au comportamente cu potențial devalorizant. În general, aceste potențiale se ascund sub forma diferite forme, precum:

- Comentarii subversive frecvente și intenționat răutăcioase
- Comportamente agresive la adresa unor membri mai neputincioși ai echipei
- Negarea vehementă a responsabilității în situațiile în care echipa pierde și atribuirea meritului excesiv atunci când echipa câștigă
- Subminarea importanței acțiunilor colegilor, adulților, ironizare răutăcioasă a eforturilor sau rezultatelor precum și alte forme asociate acestor manifestări (ce pot fi integrate sub sintagma: *nici eu nu fac, nici pe alții nu-l las!*)
- Sabotarea unor acțiuni și eforturi ale colegilor în determinarea de a realiza ceva constructiv
- Atitudini violente, revoltătoare atunci când sunt puși în fața unor adevăruri legate de atitudinile lor nepotrivite sau legate de evidențele unor trăsături de caracter de care nu sunt mulțumiți.

În acest sens, observațiile din cadrul activităților la clasă, lucrul în echipe mici și perechi, activitățile care implică expunerea publică a copiilor (a ideilor sau atitudinilor față de diferite subiecte de natură socială), pot fi ocazii excelente pentru a ajuta copiii să-și manifeste caracterul și conținutul său valoric.

Pe lângă cele descrise mai sus, o serie de alte manifestări derivate se pot observa; important este să înțelegem că atitudinile umilitoare se construiesc în timp, ele nu apar instant, iar observarea individuală a copiilor este esențială (atât în activitățile structurate cât și mai ales – în contextele informale).

În construirea strategiei de prevenție, o importanță specială vom acorda **familiilor** din care provin copiii. Cunoașterea relațiilor și a culturii familiei, a modului în care adulții semnificativi se preocupă de educația lor, este esențială. Drept urmare, vom cerceta cu atenție mediile defavorizate, mai ales sub aspect educațional și socio-emoțional:

- Situațiile în care relațiile din familie sunt critice, dis armonioase, unde lipsește un părinte sau ambii, unde sunt semnale de raporturi nesănătoase între adulți (abuz fizic sau emoțional, delicvență, alcool, stupefiante, etc.);
- Situațiile în care nevoile emoționale ale copilului și valorile sale morale nu sunt o prioritate pentru adulții semnificativi. În această categorie se pot menționa presiunile exacerbate ale adulților legate de rezultatele școlare ale copilului sau, dimpotrivă – dezinteresul și disprețul general față de școală.
- Situațiile conflictuale cu familiile: natura conflictului și soluțiile adoptate. Conflictele și neînțelegerile pot avea lor, dar modul în care se prezintă/ comunică problemele precum și soluțiile pretinse sau așteptate pot indica resurse importante în prevenția atitudinilor similare la copii. În momentul în care părinte are de la școală doar pretenții (de cele mai multe ori nejustificate) și nu vede relația cu aceasta ca pe o colaborare de echipă, copilul va căuta să submineze autoritatea celor două entități (școală-familie), pentru a se sustrage oricărui efort constructiv.

Despre **colaborare** și modul în care se poate realiza dezvoltarea acestei calități la copii de vârstă primară și gimnazială se pot găsi foarte multe resurse atât în literatura de psihologie, pedagogie sau parenting. Nu le vom menționa aici, ci vom insista pe un aspect mai puțin discutat: faptul că vârsta școlară mică, în mod special, este un moment esențial pentru integrarea semantică a ceea ce implică colaborarea și respectul față de semeni. Este esențial să înțelegem, că la fiecare nivel de vârstă, prin realizarea nevoilor specifice, copilul integrează achiziții, care îi modelează imaginea despre lume și structurile interioare de personalitate. Până la vârsta de 12 ani, când se maturizează structurile prefrontale responsabile cu planificare, control și prioritizare a deciziilor, flexibilitatea și mobilitatea neuropsihică este deosebit de ofertantă. Astfel, că modelarea caracterială poate fi realizată cu efort relativ diminuat. Pe măsură ce se maturizează structurile neuronale, implicit – și cele psihice, modificarea caracterului și a personalității necesită eforturi mai insistente, mai de lungă durată și cu realizări de multe ori mult mai limitate. De aceea, folosirea tuturor oportunităților pentru a antrena colaborarea la acest nivel de vârstă poate fi o direcție esențială în prevenția atitudinilor și situațiilor de bullying.

Important este să menționăm, că orice măsură de prevenție își are rostul și locul înainte evenimentelor, ce pot fi etichetate ca fiind bullying și nu după ce acestea se manifestă. Pentru că folosind neadecvat măsurile destinate prevenției, de cele mai multe ori putem duce doar la acutizarea crizei sau la amplificarea ei.

Rolul profesorului de la clasă (sau adultului semnificativ/ ce are autoritate în grup) rămâne esențial și face diferența în orice situație.

„ Școala fără bullying – Prevenirea bullying-ului prin educație„

Școala Gimnazială„ Mihail Sadoveanu„ Medgidia

Profesor Educație Timpurie: Toma Luminița

Fenomenul bullyingului a fost mereu prezent în dinamica elevilor, agresiunile fiind adesea „ascunse”, iar odată cu apariția Internetului și implicit a e-mailului, a messengerului și a rețelelor de socializare, fenomenul a căpătat o nouă dimensiune, care a trezit un intens interes științific și social.

Bullyingul este una dintre cele mai mari amenințări la adresa dezvoltării educaționale și personale a copiilor, iar școlile din zilele noastre și societatea în ansamblu vorbesc din ce în ce mai des despre agresivitatea la adolescenți și prejudiciul adus. Există forme grave de violență care apar în cadrul școlii, fapte rar sancționate și care scapă denunțării judiciare, considerate atât agresiune brutală și haotică, cât și repetarea mai multor evenimente stresante.

Bullyingul nu reprezintă o caracteristică individuală, ci mai degrabă o strategie socială în comunitatea școlară, al cărei scop este de a câștiga acceptarea semenilor, de a obține dominația și, în final, de a deține anumite resurse. Proporția elevilor agresați, la fel ca proporția participanților la bullying, scade semnificativ odată cu înaintarea în vârstă. Prin urmare, victimizarea este mai frecventă în rândul elevilor de școală primară decât în clasele de liceu.

CONCEPTUL DE „BULLYING”

Acțiunile de bullying reprezintă o exercitare agresivă a puterii asupra altei persoane, având următoarele caracteristici: este un fenomen deliberat, repetat; copiii implicați nu sunt de obicei prieteni, ci există un dezechilibru de putere și rezistență între actorii acestui tip de comportament; intenția este de a face rău celuilalt și comportamentul agresorului diferă de cel al victimei.

Bullyingul include trei „elemente cheie: intenția de a vătăma, dezechilibrul de putere și acțiuni sau amenințări agresive repetate”. Copiii care agresează pot face acest lucru continuu, rănindu-i pe alții fără să simtă remuşcări, regrete sau milă. Este important să se facă distincția conceptuală între grosolănie, răutate, violență și bullying, astfel încât cadrele didactice, consilierii școlari, administratorii școlii, Poliția și toți specialiștii care lucrează cu tinerii, părinții și copiii să știe „la ce să fie atenți și când să intervină”. Spre deosebire de comportamentele agresive, care apar spontan la copii ca urmare a unor emoții intense (ex. furie, frustrare, frică etc.) și sunt eliminate pe măsură ce intensitatea experiențelor emoționale scade, comportamentele de bullying nu dispar de la sine, reprezentând o problemă de relație, care necesită întotdeauna o soluție care implică schimbări în relațiile dintre copii și în dinamica grupului.

DIMENSIUNILE BULLYINGULUI

Bullyingul se poate manifesta într-o multitudine de tipuri:

1.Fizic direct, care include, dar nu se limitează la: agresiune fizică, lovire, scuipat, palme, împingere, rănire, împiedicare, înjunghiere, zdrobire, distrugerea sau aruncarea obiectelor personale, furt, amenințare cu arme, atingere de natură sexuală;

2.Nonfizic/direct/verbal, care include, dar nu se limitează la: insultă, batjocură, ofensă, amenințări, țipete, sarcasm, jignire, tachinare, umilire, intimidare, porecle, calomnii, refuzul de a da curs unei cereri, transmitere de mesaje cu conținut homofob sau rasist;

3.Nonfizic/direct/nonverbal, care include, dar nu se limitează la: gesturi lascive, intimidare, umilire, arătarea limbii, ochii peste cap;

4.Nonfizic/indirect/verbal, care include, dar nu se limitează la: convingerea unei alte persoane să insulte pe cineva, diferențiere, insulte rasiale, răspândirea de zvonuri rele, manipularea relațiilor de prietenie;

5.Nonfizic/indirect/nonverbal, adesea ascuns, greu de identificat sau de recunoscut, realizat cu scopul de a distruge reputația socială a unei persoane; include, dar nu se limitează la: înșelăciune cu scopul de a plasa victima într-o situație de umilire publică sau de a crea situații jenante, denigrare, intimidare, manipulare, mutarea sau ascunderea lucrurilor personale, excluderea deliberată dintr-un grup sau a unei activități, respingere, marginalizare socială, tratare cu tăcere, ostracism;

În mediul online, agresorii sunt „protejați” prin crearea de conturi false în spatele cărora își ascund identitatea; cei slabi, care în spațiul real pot fi victimizați, „se pot transforma în spațiul virtual în agresori feroce”.

ACTORII BULLYINGULUI DIN MEDIUL ȘCOLAR

Bullyingul afectează un număr mare de copii și tineri din toate mediile socioeconomice și prezintă o puternică corelație între: comportamentele de agresiune și funcționarea psihosocială negativă, caracterizată prin: stimă de sine scăzută, nivel ridicat de depresie, anxietate, sentimente de singurătate, ideație suicidară și rată ridicată de absenteism școlar.

Principalii participanți la acțiunile de bullying sunt: agresorul, victima și terțul, observatorul. Însă, pe lângă acești protagoniști, s-a acordat atenție și unui tip „mixt”, care se mișcă între rolul de abuzator și cel de victimă. Așadar, agresorii și victimele nu sunt două grupuri distincte, radical diferite, ci există o suprapunere între ele. Elevii cu agresivitate mai mare pot fi agresori, dar pot fi și victime.

Victima bullyingului dă un răspuns agresiv la victimizare, adică el însuși începe să abuzeze pe alții. În literatură, acest jucător de rol este denumit „bully/victimă” sau „agresor reactiv”. Unii cercetători vorbesc direct despre un „continuum agresor-victimă”, referindu-se la faptul că

victima care nu îi agresează niciodată pe ceilalți în vreun fel este mai rară. „Continuumul” se referă la o alternanță între două roluri și include continuitatea și schimbarea pe care acest actor le menține în seria evenimentelor de bullying.

Bullyingul între fete se caracterizează prin mijloace mai subtile și indirecte, cum ar fi manipularea relațiilor de prietenie, răspândirea de zvonuri și calomnie. S-a descoperit, totodată, că cea mai răspândită formă de bullying în mediul școlar este cea verbală.

Agresorii au o nevoie puternică de dominație și putere, vor să dețină controlul și să-i vadă pe ceilalți supuși, având satisfacție atunci când provoacă răni și suferință altora; adesea își forțează victimele să le ofere țigări, bani, alcool și/sau alte obiecte de valoare, câștigând astfel prestigiu social. În familiile agresorilor, educația/disciplina inconsecventă, lipsa de acceptare, lipsa modelelor de cooperare și de rezolvare constructivă a problemelor, abuzul mental și fizic sunt mai frecvente. În ceea ce privește mediul social, reprezintă un factor de risc dacă copilul se alătură unui grup violent, deviant.

CAUZE ALE BULLYINGULUI

Bullyingul are cauze la nivel individual, de familie, de grup, de școală și de societate în general. Deci nu există o cauză unică a bullyingului, ci toți acești factori sunt cei care conduc la riscul ca un copil sau un tânăr să devină agresor. Comportamentele agresive sunt legate de alte comportamente problematice, inclusiv vandalismul, bătaia, consumul de alcool, absenteismul, abandonul școlar și alte comportamente antisociale. Atât agresorii, cât și victimele, au o adaptabilitate psihosocială semnificativ mai slabă. Diversele probleme școlare și consumul mai frecvent de droguri sunt mai tipice pentru victimele bullyingului. Agresorii au un risc mai mare de comportamente dăunătoare sănătății, cum ar fi fumatul, consumul excesiv de alcool sau alte comportamente riscante.

Elevii – victime ale bullyingului – sunt mai marginalizați, mai slabi, mai predispuși să fumeze și să consume alcool. Agresorii sunt mai predispuși să consume alcool, să fumeze și să se drogheze și au mai multe șanse să aducă o armă la școală decât victimele sau decât ceilalți colegi.

METODE ȘI STRATEGII DE PREVENIRE A BULLYINGULUI

Bullyingul este un fenomen complex și cu multiple fațete, care include situația individuală și familială a elevului, atmosfera, condițiile, precum și mediul social mai larg al școlii, vizând un climat școlar favorabil, un cadru de învățare inspirator, supraveghere, implicarea părinților, rolul de a ajuta al colegilor. Dezvoltarea abilităților sociale ale adolescenților este importantă pe parcursul întregului proces educațional, deoarece ei dobândesc primele abilități sociale în familie, apoi și le dezvoltă la școală și în societate și astfel vor fi prevenite comportamentele inacceptabile, inadecvate sau intolerabile ale acestora.

La nivel de școală

„În toate societățile civilizate, școala este o instituție de protecție a copilului". Este necesară asigurarea unui mediu școlar adecvat pentru derularea activităților didactice în condiții optime prin: evitarea supraaglomerării colectivelor de elevi, atât la nivelul școlii, cât și la nivelul claselor; serviciu de pază; aparatură de supraveghere și securitate funcțională, în vederea monitorizării audio-video în spațiile publice din perimetrul instituțiilor de învățământ.

Potrivit Regulamentului de Organizare și Funcționare a Unităților de Învățământ Preuniversitar, aprobat prin OMEN nr. 5447/2020, cu modificările și anexele ulterioare, și Statutului Elevului, aprobat prin OMEN nr. 4742/2016, fiecare elev are dreptul la un tratament nediscriminatoriu, școala fiind obligată să se asigure că niciun beneficiar nu este supus la bullying de către un alt elev, personal didactic sau personal auxiliar.

Este importantă dezvoltarea în toate școlile a unei practici universale de prevenire a bullyingului față de colegi. Programele antibullying cu un accent preponderent intervenționist sau terapeutic pot fi concepute în funcție de implicarea școlii în bullying. Tratamentul inegalităților sociale, ca și alte probleme de sănătate publică, pot avea un efect pozitiv.

În întreaga școală este necesar să se creeze un mediu social sigur. Toți membrii comunității școlare trebuie să știe cum să reacționeze și să se comporte în caz de bullying. Profesorii trebuie să evalueze amploarea problemei bullyingului, să organizeze conferințe pe această temă, să ajute la crearea regulilor de comportament școlar, să formeze grupuri de supraveghere și să învețe cum să observe și să răspundă în mod adecvat la comportamentul elevilor.

Profesorul are un rol central în prevenirea bullyingului și este necesar ca acesta să aibă cunoștințele și experiența necesară pentru a susține încrederea în sine a elevilor, a-i ajuta să se cunoască între ei, a găsi puncte comune, a încuraja formarea de prietenii, a întări colectivul, a îmbunătăți climatul clasei, a forma și consolida abilitățile sociale ale elevilor, pentru a le dezvolta o atitudine tolerantă și pozitivă față de comunicarea socială acceptabilă și o atitudine negativă față de bullying.

Consilierii școlari au un rol relevant, dar li se atribuie prea mulți elevi și prea puține ore de consiliere per elev, pentru a produce schimbări reale pozitive în climatul școlar. Consilierea este „o metodă de intervenție psihosocială pentru a induce o schimbare a atitudinii clientului și a situației sale sociale"[7]. Obiectivele consilierii școlare sunt: „să desfășoare activități de consiliere, individual sau în grup, cu elevii și părinții acestora, pentru a sprijini adaptarea școlară a elevilor cu probleme, atât la școală, acasă sau în comunitate, cât și pentru a identifica resursele școlii și/sau ale comunității, necesare realizării obiectivele educaţiei şcolare".

Abordarea cognitiv-comportamentală se distinge prin tehnici în care consilierul școlar identifică comportamente problematice, antecedentele acestora, care se bazează pe convingeri false, apoi, în colaborare cu elevul, părinții, prietenii și cu profesorii, reușește să reducă bullyingul prin comportament adecvat. „Pe măsură ce elevul învață, dezînvață sau reînvață modalități comportamentale specifice, consilierul acționează ca profesor, consultant, persoană de sprijin, facilitator".

Consilierul școlar trebuie să-și asume un rol proactiv în comunitatea școlară, prin diseminarea ofertei de sprijin psihologic și prin implicarea, în afara cabinetului școlar, în identificarea și rezolvarea unor situații de bullying.

Extrem de eficientă în școală este medierea conflictelor, care creează un mediu pașnic, reduce tensiunile și ajută la identificarea problemelor înainte ca acestea să se transforme într-o sursă de bullying, prin încurajarea părților implicate în conflict să „se concentreze pe problemă mai degrabă decât să se vadă ca fiind dușmani", oferindu-le posibilitatea de a prezenta propria versiune a evenimentului și de a asculta povestea celeilalte părți, pentru a afla că există posibilitatea de a rezolva un conflict în mod constructiv, de a-și schimba comportamentul, dacă își dau seama cum îi influențează pe alții. În același timp, părțile implicate au mai multe șanse să susțină o decizie la care au participat și să identifice soluții adecvate situațiilor în care se află.

Regulamentul de ordine interioară este un mijloc eficient de prevenire a bullyingului prin: definirea funcțională și clară a criteriilor de disciplină școlară și de conduită în scoală a tuturor factorilor (elevi, profesori, personal auxiliar); adaptarea prevederilor la contextul specific în care funcționează instituția; implicarea factorilor de la nivelul școlii (elevi, cadre didactice) în aplicarea prevederilor acestuia.

Agenda întâlnirilor formale ale școlii (Consiliu de Administrație, Consiliu Profesoral, Consiliul Elevilor, Comitetul de Părinți) să includă teme legate de bullying, care să aibă ca scop conștientizarea dimensiunii fenomenului și analiza formelor, a actorilor și a cauzelor situațiilor ce pot apărea la nivelul instituției; elaborarea unor mecanisme coerente de prevenire și intervenție, inițierea unor programe care să raspundă unor cazuri specifice unității de învățământ (identificarea riscurilor în contextul școlii, a persoanelor cu potențial violent sau cu risc de a deveni victime), cu implicarea activă a elevilor în calitate de parteneri.

Prevenirea bullyingului la elevi este eficientă atunci când profesorii aplică măsuri pedagogice precum: promovarea unui comportament pozitiv al elevilor, crearea unui mediu sigur, comunicarea individuală cu elevii, educarea acestora și a părinților lor cu privire la comunicarea acceptabilă din punct de vedere social, căutarea de ajutor, organizarea de diverse activități care să ajute la dezvoltarea abilităților sociale ale elevilor.

Creșterea transparenței evaluării rezultatelor elevilor (criterii, metode) are ca scop diminuarea tensiunilor care conduc la apariția unor situații de bullying (între elevi și profesori sau între elevi). Este important ca școlile să acorde mai multă atenție formării abilităților sociale la toate nivelurile de școlarizare, care ajută la dezvoltarea capacității elevilor de a se proteja în situații neplăcute. Profesorii ar trebui să evalueze abilitățile sociale ale elevului și să le identifice pe cele care trebuie să fie dezvoltate. Pentru aceasta, profesorul poate aplica metoda observației, referitor la modul în care elevul răspunde la provocarea unui coleg, cum reacționează la eșec sau succes. Un elev care își dezvoltă atitudini morale și civice puternice și abilități sociale poate câștiga mai multă încredere în sine, își poate controla mai ușor emoțiile și comportamentul, ceea ce îl va ajuta la rezistența la provocările de bullying.

La nivel de clasă

În vederea evitării bullyingului, la nivelul clasei se stabilesc reguli de comportament, care sunt elaborate de elevi împreună cu profesorii, reguli care să definească comportamentul acestora – pozitiv, dezirabil și prietenos. De asemenea, cadrele didactice creează o atmosferă pozitivă în sala de clasă. Este foarte important ca profesorii să introducă elevii în diferite culturi și religii cât mai detaliat posibil, astfel încât aceștia să înțeleagă că suntem diferiți, dar fiecare persoană trebuie respectată. Totodată, este necesar ca profesorii să petreacă suficient timp în clasă, astfel încât elevii să poată discuta despre relațiile dintre ei și fenomenul de bullying, iar orele de dirigenție și lecțiile de educație socială să pună accent pe regulile stabilite pentru comunicarea dintre elevi. Valorificând rezultatele Raportului privind implementarea Statutului Elevilor la Nivel Național 2021, realizat de către Consiliul Național al Elevilor, reprezentanții acestora au elaborat următoarele recomandări: aplicarea unor sancțiuni pentru profesorii care prestează comportamente discriminatorii la nivelul școlii, conform codului de etică a personalului didactic; susținerea, în cadrul orelor de dirigenție, a unor sesiuni de informare privind efectele negative generate de perpetuarea fenomenului; sancționarea, în mod gradual, a elevilor ce adoptă comportamente discriminatorii și/sau agresive, astfel încât agresorul să fie tratat cu toleranță zero; eficientizarea comisiei de prevenire și combatere a violenței în mediul școlar.

La nivel curricular și extracurricular

Metodele de prevenire a bullyingului la nivel curricular, precum și extracurricular, sunt următoarele:

– Dezbaterea, în timpul orelor de consiliere și orientare, a situațiilor de bullying observate în școală sau în vecinătatea acesteia și încurajarea exprimării opiniei elevilor privind aceste cazuri, cu posibile modalități de soluționare;

– Valorificarea subiectelor relevante pentru problematica bullyingului, care încă nu există în curriculumul disciplinelor școlare, prin utilizarea unor strategii activ-participative (studiu de caz, joc de rol, analiza critică a mesajelor audio-vizuale cu conținut violent, problematizare etc.), care să genereze din partea elevilor conștientizarea și dezvoltarea unei atitudini critice față de problematica violenței scolare;

– Desfășurarea unor programe și activități extrașcolare pe tema combaterii bullyingului;

– Organizarea de programe de informare a elevilor privind modalitățile adecvate de gestionare a unor situații concrete de bullying, centrate pe dezvoltarea unor competențe de înțelegere și autocontrol, negociere a conflictelor, comunicare, mijloace de autoapărare;

– Inițierea unor programe de educație intra- și intergenerațională și de educație parentală prin care să se urmărească îmbunătățirea relațiilor dintre copii-părinți-cadre didactice-conducerea școlii;

– Sensibilizarea profesorilor față de problematica bullyingului (forme de bullying, cauze generatoare, mecanisme de prevenire, strategii de ameliorare, cadru legislativ și instituțional) prin activități de formare derulate la nivel local: cursuri de formare, cercuri pedagogice tematice, schimburi de experiență.

BIBLIOGRAFIE

Gîrleanu,D.T., *Consiliere în asistență socială*, Iaşi, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza", Iaşi, 2002

Grădinaru,C., Stănculeanu,D., Manole,M., *Bullyingul în rândul copiilor. Studiu sociologic la nivel național realizat de Organizația Salvați Copiii,* 2016

Grigore,A.N., *Violența în context educațional: forme actuale,* Iași, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza", Iaşi, 2016

Jigău,M., Liiceanu,A., Preoteasa,L., *Violența în școală*, Institutul de Științe ale Educației, Editura ALPHA MDN, București, 2006

Neamţu,C., *Specificul asistenței sociale în școală* în *Tratat de asistență socială*, Iaşi, Editura Polirom, 2003

Neamţu,G., (coord.), *Enciclopedia asistenței sociale*, Iaşi, Editura Polirom, 2016

https://consiliulelevilor.ro/wp-content/uploads/2022/08/Raportul-privind-implementarea-Statutului-elevului-la-nivel-national-2020-2021.pdf

Legea nr. 272 din 21 iunie 2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, publicată în Monitorul Oficial nr. 159 din 5 martie 2014

Ordinul nr. 4.742 din 10 august 2016 pentru aprobarea Statutului elevului, publicat în Monitorul Oficial nr. 645 din 23 august 2016

Legea nr. 221 din 18 noiembrie 2019 pentru modificarea și completarea Legii Educației Naționale 1/2011, publicată în Monitorul Oficial nr. 929 din 19 noiembrie 2019

Normele Metodologice din 27 mai 2020 de aplicare a prevederilor art. 7 alin. 1 ind. 1, art. 56 ind. 1 şi ale pct. 61 din Legea nr. 221/2019 privind violenţa psihologică – bullying, publicate în Monitorul Oficial nr. 492 din 10 iunie 2020

Ordinul nr. 5.447 din 31 august 2020 privind aprobarea Regulamentului-cadru de organizare și funcționare a unităților de învățământ preuniversitar, publicat în Monitorul Oficial nr. 827 din 9 septembrie 2020
Ordinul MAI nr. 1842 din 8 septembrie 2020 privind înființarea Poliției pentru Siguranță Școlară, la nivelul Inspectoratului General al Poliției Române

CUM PUTEM CONSTRUI O ȘCOALĂ SIGURĂ, FĂRĂ BULLYING?

Profesor-consilier școlar Lavinia DOLOT,
Centrul Județean de Resurse și de Asistență Educațională Caraș-Severin

Fenomenul de „bullying” constituie o preocupare universală pentru autorități, pentru profesori, pentru părinți, pentru elevi, în general pentru toți actorii implicați în viața școlilor. În ultimii ani, în România legislația a devenit tot mai bogată și mai specifică, acest fenomen fiind tot mai bine reglementat. Definit ca un comportament agresiv, intruziv, care implică un dezechilibru de putere și este repetat (stopbullying.gov), bullying-ul îmbracă forme diverse, de la evidente până la foarte subtile. Specialiștii din întreaga lume au căzut de acord că acesta are câteva elemente definitorii: existența intenției de a răni, repetitivitatea și dezechilibrul de putere; actorii sunt agresorul/agresorii, victima și martorii. Fie că este direct (față în față) sau indirect (răspândire de zvonuri, excludere), fie că este verbal, social/relațional, fizic sau cyber, impactul acestui fenomen asupra elevilor, indiferent de rolul pe care îl joacă, este unul puternic negativ, pe termen lung.

Principalele motive pentru care elevii fac bullying sunt nevoia de putere, problemele de conduită sau alte probleme familiale, presiunea grupului, obținerea plăcerii și a popularității, răzbunarea. Cercetări recente sugerează că elevii vulnerabili la bullying sunt cei cu un aspect diferit, cei percepuți ca aparținând comunității LGBTQIA+, cei cu probleme de sănătate mintală, cei din etnii minoritare sau de altă religie decât majoritatea, cei cu venituri precare. Profilul victimei are ca parametri generali următoarele aspecte: stimă de sine scăzută, aflată într-o situație de tranziție, petrecerea timpului online, conexiune emoțională scăzută cu părinții, cu scoala, rețea de sprijin insuficientă sau chiar inexistentă. Din păcate, există în școli și cazuri grave de bullying, acelea în care agresorul este unul dintre profesori. Toate formele de violență psihologică sunt enumerate și descrise în Ordinul nr. 6235/6 septembrie 2023 privind aprobarea Procedurii privind managementul cazurilor de violență asupra antepreșcolarilor/ preșcolarilor/ elevilor și personalului unității de învățământ, precum și al altor situații corelat în mediul școlar și al suspiciunii de violență asupra copiilor în afara mediului școlar. Acest ordin este cel mai cuprinzător și detaliat act legislativ care face referire la formele de violență asupra elevilor și oferă școlilor pârghii pentru combaterea acestor acte. Pornind de la acesta, școlile pot implementa programe mai eficiente de combatere și pot introduce elemente noi în programele de prevenție. De asemenea, ordinul prevede o abordare integrată, ceea ce poate fi un plus, cu condiția ca instituțiile din comunitate (Poliția, DGASPC, serviciile de asistență socială) să se implice corespunzător în situațiile în care școlile cer sprijin.

Revenind la fenomenul de bullying, ca formă de violență psihologică, studiile ne arată că f*actorii de risc* pentru a deveni victimă sau agresor sunt legați de familie – conflicte, alcoolism, consum de droguri, violență domestică, un părinte la închisoare, abuz, dar și de mediul școlar – nivelul jos al sentimentului de apartenență, niveluri joase de respect și corectitudine, supraveghere insuficientă din partea profesorilor și disponibilitatea redusă a adulților de a rezolva problemele din sfera bullyingului. Există factori de risc și la nivelul comunității - conexiunea aproape inexistentă între cei care locuiesc în vecinătate și lipsa de securitate în unele dintre cartierele orașelor.

Bullying-ul afectează sănătatea în multiple moduri, de la probleme de sănătate mintală – depresie (cu risc de suicid), anxietate socială, tulburare de panică, probleme de natură psihosomatică, până la probleme legate de performanța școlară și tulburări de conduită. (Klomek et al., 2008; Hindua, Patchin, 2010)

Cea mai eficientă strategie de a preveni bullyingul este să vorbim cu elevii despre acesta. Atfel de discuții îi ajută pe elevi să admită diferențele sociale și personale și să le aprecieze, prin dobândirea unor insight-uri referitoare la relațiile interumane. Astfel, ei se pot pune în locul

celorlalți în mod repetat și pot exersa empatia. Lecțiile despre bullying, comportamente pozitive și deprinderi socio-emoționale nu ar trebui să lipsească din practica profesorilor, indifferent de disciplina pe care o predau.

Prevenirea bullyingului este indisolubil legată de schimbarea climatului în școală. Ca orice schimbare de atitudini, norme și comportamente, transformarea mediului școlar necesită un angajament serios din partea profesorilor și este un fenomen pe termen lung. Mai mult, crearea unei școli sigure și protective implică un efort major al tuturor angajaților, elevilor, părinților și comunităților.

Pentru a ști cu ce luptăm, trebuie să avem informații despre bullying, despre diverse medii școlare și despre situațiile de violență din școală. Colectând aceste informații, putem crește vigilența cu care monitorizăm situațiile care apar, putem evalua nevoia de formare a profesorilor și putem identifica programe care să răspundă acestei nevoi. Sprijinul specialiștilor, oferit cât mai devreme, este crucial pentru adoptarea unor strategii și programe de prevenire a bullying-ului. Prevenirea bullying-ului ar trebui să fie o preocupare a întregii comunități. Adulții trebuie să înțeleagă natura și efectele sale și să cunoască metode practice de a opri bullying-ul exact când se întâmplă, în mod corespunzător. Există ghiduri care îi învață pe profesori și pe elevi cum să procedeze în situații de bullying verbal, fizic sau cyberbullying. Toți angajații unei școli ar trebui să fie pregătiți să acționeze corect când observă o situație de bullying: să oprească agresiunea exact atunci când o observă, cu calm în gesturi și cu un ton al vocii normal; să îi facă pe elevi să se simtă în siguranță; să cheme un alt adult în ajutor; să separe toți participanții, în încăperi diferite; să identifice nevoile celor implicați și să caute ajutor medical dacă este cazul; să se concentreze pe comportament și nu pe criticarea persoanei sau pe istoricul de abateri al agresorului sau reputația acestuia. Pentru a calma situația, adulții trebuie să fie capabili să își controleze propriile emoții și să nu se situeze de nicio parte, comunicând eficient atât verbal, cât și nonverbal. Ei trebui să investigheze situația, să identifice elementele specifice bullyingului și să ofere sprijin tuturor celor implicați. Profesorul adună probe și raportează situația, respectând confidențialitatea. Nicio situație nu trebuie să rămână neraportată. Școala trebuie să ia atitudine în mod deschis împotriva acestui tip de comportament, fără a face uz de nume implicate.

Școala trebuie să arate empatie. Toți cei implicați au nevoie de sprijin, chiar și agresorii. În scoala în care lucrez (Colegiul Național „Traian Lalescu" din Reșița) derulăm foarte multe activități de prevenție, dar și de combatere a oricăror situații de bullying și mai ales a oricăror situații cu potențial de a se transforma în bullying. În primul rând, la nivelul regulamentului de orinde interioară, a fost introdus un articol specific „toleranță ZERO la bullying și la orice formă de violență", au fost elaborate proceduri simple, clare, referitoare la aplicarea sancțiunilor, iar toate aceste demersuri au fost aduse la cunoștința profesorilor și elevilor.

Cea mai eficientă modalitate de depistare a situațiilor care implică orice formă de violență s-a dovedit a fi „cutia antibullying", în care elevii pot sesiza, anonim, situații de violență sau bullying. De când a fost introdusă, elevii au început să o folosească și astfel am putut să stopăm situații înainte de a se agrava. Orice bilet depus în cutie a fost tratat cu respect și consilierii din școală au dat răspunsuri tuturor sesizărilor, indiferent de gravitatea acestora. Unele răspunsuri au fost formulate pentru întregi colective de elevi, altele pentru toți elevii din școală și astfel aceștia au știut că scoala se ocupă de problemele lor. Pe măsură ce au primit tot mai multe mesaje de la comisia antiviolență/antibullying, elevii au prins curaj și multe situații au fost raportate și rezolvate în stadia incipiente.

Un alt instrument eficient, prin care adulții pot afla aspect importante din viața elevilor, îl reprezintă chestionarele de feedback pe care elevii le oferă anual profesorilor, în baza prevederilor Statutului elevului. Lecturând răspunsurile lor, am identificat problem despre existența cărora știam prea puțin și conducerea școlii, dar și profesorii au putut să-și

îmbunătățească relația cu clasele de elevi, pornind de la nevoile collective și individuale ale acestora.

Există câteva detalii de importanță crucială de care trebuie să ținem cont atunci cand avem de-a face cu acest fenomen nociv pentru sănătatea fizică și mintală a elevilor: să nu ignorăm situațiile de bullying, crezând că elevii se pot descura singuri; să nu încercăm să tranșăm lucrurile pe loc; să nu forțăm copiii martori să spună public ce au văzut; să nu cerem informații laolaltă, celor implicați; să nu îi punem pe elevi să își ceară scuze și să se împace, considerând că situația a fost rezolvată așa.

Un rol esențial în diminuarea oricărei forme de violență în mediul școlar îl are partea de prevenție. *Prevenirea bullyingului* este un proces continuu și nu are dată „de expirare”. O strategie complex, central în planul antibullying al școlii, este construirea de clase suportive și empatice.

În clasele și școlile suportive, empatice, regăsim următoarele:

- Angajamentul – relații sănătoase între elevi, profesori, familii și conexiuni puternice între școală și comunitatea locală, bazate pe respectul pentru diversitate și pe participarea școlii la diverse acțiuni de voluntariat;
- Siguranța – activitățile școlare și extrașcolare trebuie să protejeze elevii de bullying, hărțuire, consum de substanțe nocive, etc.
- Climatul benefic – dotări corespunzătoare, clase bine coordonate, disponibilitatea sprijinului medical, politici clare și nediscriminatorii în ceea ce privește disciplina, puse în practică în mod corect și echitabil, de fiecare dată.

Elevii unei școli suportive înregistrează progres școlar mai ridicat, nu absentează, au medii mai mari, se simt acceptați și respectați, ceea ce duce la o relaționare benefică. Aceștia prezintă un risc mai scăzut de a consuma alcool sau substanțe și să devină agresivi/agresori.

Starea de bine a profesorilor contribuie la implicarea acestora în viața școlii. Când profesorii se simt apreciați, crește probabilitatea ca ei să intervină pentru a stopa situații de bullying și pentru a organiza activități variate de prevenție, cu impact asupra elevilor. Cu cât coeziunea grupului de profesori crește, cu atât crește eficiența lor în intervențiile în situații dificile.

Bullying-ul este o problemă de relaționare, deci necesită un efort de echipă pentru rezolvare. Este datoria noastră, a profesorilor, de a lărgi orizonturile elevilor în ceea ce privește diversitatea și respectul, prin activități diverse și atractive, astfel încât aceștia să identifice activitățile dezirabile în diverse situații de viață. De asemenea, profesorii trebuie să fie primii care dau substanță regulilor, respectându-le. Un profesor poate „preda” respectul, arătând elevilor respect, fiind un exemplu în acest sens. El poate „preda” empatia fiind empatic și non-critic la adresa personalităților elevilor.

Respectul pentru diferențele dintre oameni, capacitatea de a arăta empatie, disponibilitatea și corectitudinea adulților, sunt pilonii pe care se construiește o școală suportivă, capabilă să reducă fenomenul de bullying și să construiască personalități armonioase, non-critice la adresa semenilor și capabile de a coopera pentru binele personal și al comunităților din care fac parte.

Bibliografie:

Hinduja, S., & Patchin, J. W. (2010). Bullying, cyberbullying, and suicide. Archives of suicide research, 14(3), 206-221.

Klomek, A. B., Marrocco, F., Kleinman, M., Schonfeld, I. S., & Gould, M. S. (2008). Peer victimization, depression, and suicidiality in adolescents. Suicide and Life-Threatening Behavior, 38(2), 166-180.

Sharp, S., & Smith, P. (2002). School bullying: Insights and perspectives. Routledge.

EDUCAȚIA CA SCUT: PREVENIREA ȘI COMBATEREA BULLYING-ULUI

Profesor **VINTILĂ MIRELA**
INSTITUTO COMPRENSIVO CASTIGLIONE UNO (MN) ȘI
INSTITUTO COMPRENSIVO A.CESARI , CASTEL DAZZANO (VR)

„Chiar dacă aş vorbi în limbile oamenilor şi ale îngerilor, iar iubire nu am, făcutu-m-am aramă sunătoare şi chimval răsunător.(Imnul iubirii (1 Corinteni 13:1-13)

„Oamenii puternici înalță pe alții, nu-i doboară.”. Bullying-ul este o problemă serioasă în școli, care afectează stima de sine, performanțele academice și siguranța emoțională a elevilor. Prin educație, empatie și implicare, putem construi o școală fără frică, unde fiecare copil se poate simți respectat și protejat. Bullyingul este o problemă răspândită în multe școli, afectând elevii din întreaga lume. El creează un mediu de învățare nesigur, distrugând încrederea elevilor și afectându-le performanța școlară și sănătatea emoțională. În acest context, prevenirea bullyingului prin educație devine esențială pentru a transforma școala într-un loc sigur și prietenos pentru toți.

Bullyingul reprezintă orice formă de comportament intenționat care cauzează suferință fizică, emoțională sau psihologică. El poate lua forme diverse, de la violență fizică la insulte, intimidare sau excludere socială. Victimele bullyingului pot dezvolta anxietate, depresie sau chiar tendințe de izolare, ceea ce le poate afecta capacitatea de a învăța și relațiile cu cei din jur.

Așa cum spunea Nelson Mandela: *„Educația este cea mai puternică armă pe care o poți folosi pentru a schimba lumea.”* Prin promovarea valorilor precum respectul, empatia și toleranța, putem construi un mediu școlar sigur și armonios. De asemenea și Martin Luther King Jr. spunea : *„Întunericul nu poate alunga întunericul; doar lumina poate face asta. Ura nu poate alunga ura; doar iubirea poate face asta.”* Aceasta înseamnă că răspunsul la bullying nu este violența sau răzbunarea, ci educația și înțelegerea. Profesorii, părinții și elevii trebuie să colaboreze pentru a combate acest fenomen. Așa cum spunea Aristotel: *„Rădăcinile educației sunt amare, dar fructele sunt dulci.”* Deși este un proces dificil, educația ne oferă cele mai bune soluții pe termen lung. Prin urmare, bullying-ul poate fi învins doar printr-o educație adecvată, care promovează respectul și bunătatea. Dacă dorim o societate mai bună, trebuie să investim în educația copiilor noștri.

Educația este cheia pentru a combate acest fenomen. Prin implementarea unor programe de sensibilizare și prevenție, elevii pot învăța să recunoască, să evite și să gestioneze situațiile de bullying. De exemplu:

*Promovarea empatiei prin crearea de activități care încurajează elevii să se pună în pielea altora , activități ce îi pot ajuta să înțeleagă consecințele acțiunilor lor;

***** Reguli clare și ferme: Stabilirea unor reguli împotriva bullyingului și aplicarea consecventă a acestora oferă un mediu mai sigur;

*Implicarea profesorilor și a părinților: Educatorii și părinții joacă un rol important în observarea semnelor de bullying și în intervenția timpurie.

O școală fără frică este o comunitate în care elevii, profesorii și părinții colaborează pentru a promova respectul reciproc. Activitățile extracurriculare, discuțiile deschise despre diversitate și toleranță, precum și suportul psihologic pentru cei afectați sunt doar câteva dintre metodele care pot contribui la prevenirea bullyingului. Sfântul Ioan Gură de Aur spunea: *„Educația este cea mai bună comoară pe care o putem lăsa copiilor noștri.”* Acest citat sugerează că o educație plină de dragoste și înțelepciune poate preveni frica și conflictele. La fel și Einstein subliniază importanța unui proces educativ bazat pe curiozitate, nu pe frică. *„Frica de pedeapsă nu trebuie să fie motorul învățării.”* Indiferent de contextul religios sau filosofic, educatori precum cei de mai sus dar și alții au subliniat faptul că o educație plină de iubire, respect și compasiune creează un mediu în care frica dispare, iar elevii pot învăța și crește în armonie.

Personalități precum Maria Montessori, care a pus accent pe educația care respectă nevoile emoționale ale copiilor, încurajând siguranța și curajul, John Dewey ce spunea că, crearea unui mediu fără frică în școli reflectă importanța educației ca experiență zilnică sigură și constructivă: *„Educația nu este pregătirea pentru viață; educația este viața însăși.”* ; Dalai Lama ce ne învață că prin cultivarea compasiunii, bullyingul și frica pot fi eliminate: *„Când ai compasiune și iubire în inimă, educația va deveni o armă împotriva violenței.”*.

Educația are puterea de a transforma școala într-un loc sigur, unde fiecare elev se simte respectat și protejat. Prin eforturi comune, bullyingul poate fi prevenit, iar școala poate deveni un spațiu în care toți elevii se dezvoltă armonios, fără teamă. Crearea unei școli fără frică presupune implementarea unor strategii care promovează siguranța emoțională, respectul reciproc și prevenirea violenței. Iată câteva exemple concrete:

*Elaborarea unui cod de conduită școlară care să includă reguli stricte împotriva bullyingului și a comportamentelor intimidante;

*Organizarea de cursuri pentru profesori despre identificarea și gestionarea conflictelor și crearea unui mediu sigur pentru elevi;

*Amenajarea unor zone dedicate unde elevii să se poată retrage pentru relaxare sau consiliere;

* Înființarea unor consilii ale elevilor sau a unor echipe de „mediatori” care să ajute la rezolvarea conflictelor între colegi ;

* Organizarea de ateliere, jocuri de rol sau activități de grup care să-i ajute pe elevi să înțeleagă și să respecte diferențele;

*Implicarea părinților în programele școlii și informarea lor despre semnele de bullying și cum să ofere sprijin copiilor;

*ntroducerea unor cursuri despre gestionarea emoțiilor, creșterea stimei de sine și rezolvarea conflictelor;

*Crearea unui sistem de evaluare a mediului școlar, prin chestionare anonime sau discuții periodice;

* Organizarea unor cluburi tematice, excursii sau competiții care încurajează colaborarea și prietenia între elevi.

Frica, fie că provine din bullying, presiunea academică sau relații tensionate, poate genera stres, anxietate și lipsă de încredere. O școală fără frică îi ajută pe elevi să se simtă acceptați, sprijiniți și încurajați să-și exprime emoțiile și gândurile liber. Un mediu sigur și lipsit de frică stimulează motivația și concentrarea. Elevii care nu se tem de critici sau de umilire se implică mai activ în procesul educațional și își ating potențialul maxim. O școală fără frică înseamnă un loc în care respectul și empatia sunt fundamentale. Prevenirea bullyingului și gestionarea conflictelor într-un mod constructiv ajută la crearea unei comunități școlare în care toți elevii se simt protejați. Un mediu educațional lipsit de frică încurajează elevii să ia decizii corecte, să respecte diversitatea și să contribuie pozitiv la societate. Ei învață să fie responsabili, empatici și să colaboreze eficient cu cei din jur. Elevii care învață într-un mediu fără frică devin adulți mai încrezători, reziliențși și echilibrați. Ei vor fi mai pregătiți să înfrunte provocările vieții și să creeze un mediu mai bun pentru cei din jur. Într-o școală fără frică, toți elevii, indiferent de statutul lor social, etnic sau economic, beneficiază de oportunități egale pentru a-și dezvolta abilitățile și talentele.

Închei cu, cuvintele marelui Antoine de Saint-Exupéry ce spunea: **„Dacă vrei să construiești o navă, nu aduna oameni să strângă lemn, ci învață-i să tânjească după marea nesfârșită.” De aceea o educație bazată pe pasiune și motivație elimină frica și stimulează dorința de cunoaștere.**

PROTECȚIA MINORILOR

Prof. **VOINIA ELENA**
ȘCOALA GIMNAZIALĂ, COMUNA TIMIȘEȘTI, NEAMȚ

Responsabilitatea de a proteja copiii revine mai multor factori, fiecare având un rol esențial în asigurarea unui mediu sigur și sănătos pentru dezvoltarea acestora, respectând principiul interesului superior al copilului.

Părinții și tutorele legal au rolul primar, au responsabilitatea de a asigura bunăstarea fizică, emoțională și educațională a copiilor lor. Acestora le revine obligația de a asigura protecție și îngrijire; să protejeze copiii de abuz, neglijență și exploatare și să le ofere îngrijirea necesară pentru o dezvoltare armonioasă.

Statul și autoritățile publice asigură protejarea drepturilor copilului prin legislație și politici. Statul are obligația de a crea și implementa norme care protejează drepturile copiilor, cum ar fi Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului.

Serviciile de protecție sunt autorități publice, inclusiv serviciile de asistență socială, poliția și sistemul judiciar, ce trebuie să intervină în cazurile de abuz și neglijență și să asigure protecția copiilor. Acestora li se adaugă instituțiile educaționale ce asigură un mediu sigur și incluziv pentru toți copiii. Educația și conștientizarea responsabilității pe care o au se reflectă în menirea de a educa copiii despre drepturile lor și de a promova respectul și toleranța.

În aceeași ordine de idei, societatea civilă și organizațiile nonguvernamentale joacă un rol crucial în susținerea drepturilor copiilor, oferind suport și resurse pentru cei aflați în situații de risc. Monitorizează respectarea drepturilor copiilor și raportează încălcările către autorități. În această misiune se alătură comunitatea și familia extinsă, oferind suport emoțional și practic, contribuind la crearea unui mediu de susținere pentru copii. Implicarea activă a membrilor comunității înseamnă o garanție a respectării drepturilor copilului.

La nivel național, respectarea drepturilor copiilor este asigurată prin colaborarea mai multor entități și instituții, fiecare având un rol specific:

Autoritățile publice:

Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție (ANPDCA) - coordonează și monitorizează implementarea politicilor și a strategiilor naționale privind protecția copilului.

Direcțiile Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului (DGASPC), la nivel județean și local, oferă servicii directe de protecție și asistență pentru copii.

Sistemul judiciar, prin instanțele de judecată, soluționează (judecă) cazurile de încălcare a drepturilor copiilor și emit hotărâri pentru protecția acestora.

Ministerul Public, prin procurori, investighează și urmărește penal cazurile de abuz, de neglijență și exploatare a copiilor.

Poliția și Jandarmeria intervin în cazurile de abuz și de exploatare, asigurând protecția imediată a copiilor. Jandarmeria poate oferi suport în situații de urgență și în cazuri de trafic de copii.

Instituțiile educaționale, școlile și grădinițele, au obligația de a asigura un mediu sigur și de a raporta orice suspiciune de abuz sau neglijență.

Organizațiile Nonguvernamentale (ONG-uri) oferă suport, consiliere și servicii pentru copii și familiile acestora, monitorizează respectarea drepturilor copiilor și militează pentru îmbunătățirea legislației și politicilor.

În plan internațional, responsabilitatea de a proteja copiii și de a asigura respectarea drepturilor lor este împărțită între mai multe organizații și instituții:

Organizația Națiunilor Unite (ONU), prin:

UNICEF -Fondul Națiunilor Unite pentru Copii este principala agenție ONU care se ocupă de protecția și promovarea drepturilor copiilor la nivel global. UNICEF desfășoară programe de asistență umanitară și dezvoltare în peste 190 de țări și teritorii.

Convenția ONU cu privire la Drepturile Copilului, adoptată în 1989, este cel mai ratificat tratat internațional privind drepturile omului și stabilește standarde pentru protecția copiilor.

Uniunea Europeană (UE):

Comisia Europeană: promovează și protejează drepturile copiilor prin diverse politici și programe. UE a adoptat orientări pentru protecția drepturilor copilului și finanțează proiecte care vizează combaterea violenței împotriva copiilor și asigurarea accesului la educație și sănătate.

Parlamentul European emite rezoluții și recomandări pentru statele membre privind îmbunătățirea protecției copiilor și respectarea drepturilor acestora.

Ca noțiune juridică, s-a afirmat că protecția copilului reprezintă un pachet de măsuri de protecție, asistență și apărare preconizat de stat și pus în aplicare de organismele sale specializate cu ajutorul factorilor sociali (organizații neguvernamentale, familie) în vederea asigurării unui trai decent pentru ființa umană, urmărindu-se dezvoltarea sa armonioasă.

Constituția României nu definește „copilul", însă face referiri la drepturile acestuia, astfel: la art. 32 se garantează dreptul la învățătură; art. 48 face referire la familie și rolul acesteia în educarea și instruirea copiilor; art. 49 „Copiii și tinerii se bucură de un regim special de protecție și de asistență în realizarea drepturilor lor.".

Scurt istoric

În 2004 a fost adoptată Legea nr. 272/2004 care constituie cadrul legal pentru protecția și promovarea drepturilor copilului. Ea reprezintă de fapt o concluzie a tuturor încercărilor de redefinire a reformei legislative în materia protecției copilului. Documentul a fost adoptat în conformitate cu ***Convenția internațională privind drepturile copilului*** și tratatele internaționale la care România este parte și care sunt incluse în dreptul intern. Această lege stabilește cadrul legal pentru respectarea, promovarea și garantarea drepturilor copilului în România. Iată câteva dintre drepturile esențiale prevăzute de această lege: dreptul la protecție – „Copiii au dreptul la protecție împotriva abuzului, neglijenței, exploatării și oricărei forme de violență "; dreptul la educație: „Copiii au dreptul la educație, iar autoritățile sunt obligate să asigure accesul la educație pentru toți copiii"; dreptul la sănătate: „Copiii au dreptul la servicii de sănătate adecvate și la asistență medicală "; dreptul la familie: „Copiii au dreptul de a crește într-un mediu familial și de a menține relații personale cu părinții și alte persoane apropiate"; dreptul la nediscriminare: „Toți copiii beneficiază de drepturile prevăzute de lege fără nicio discriminare, indiferent de rasă, culoare, sex, limbă, religie, opinie politică, naționalitate, apartenență etnică, origine socială, situație materială, gradul și tipul unei deficiențe, statutul la naștere sau dobândit"; dreptul la protecție împotriva abuzului și neglijării: „Copiii sunt protejați împotriva oricăror forme de abuz, neglijare, exploatare și violență. Autoritățile sunt obligate să intervină prompt în cazurile de abuz și să asigure sprijinul necesar pentru recuperarea copiilor afectați".

Bibliografie:

1. https://www.scribd.com/document/452186790/Protectia-copilului-1-pdf 16.11.2024
2. https://www.youtube.com/watch?v=0piiNk_jMrE 16.11.2024 (film)
3. https://www.dw.com/ro/traficul-de-minori-una-din-etichetele-triste-ale-rom%C3%A2niei/a-70755334 23.11.2024

FENOMENUL BULLYING

DRAGAN SNEJANA, CADRUL DIDACTIC DE SPRIJIN
INSTITUȚIA DE ÎNVĂȚĂMÂNT LICEUL TEORETIC „ION CREANGĂ”

Tot mai mult și mai mult se vorbește despre bullying. Fenomenul de bullying i-a amploare, amenințând demersul educațional. De fapt ce este bullying? Este o formă de agresiune repetată, intenționată, care implică un dezechilibru de putere între agresor și victimă, cel mai des fiind afectați copiii și adolescenții. Acesta poate lua diverse forme. Bullying defapt tot este o formă de violență care a crescut considerabil în ultimii ani. Bullying-ul este o formă de comportament agresiv în care cineva agresează, hărțuiește, persecută sau intimidează în mod intenționat și repetat o altă persoană. Bullying-ul include acțiuni precum amenințare, răspândirea zvonurilor, atacarea fizică, verbală și includerea intenționată într-un grup. Cel mai des începe ca un joc, însă treptat se transformă într-un abuz care poate avea efecte foarte grave asupra dezvoltării emoționale și psihologice a victimilor pe parcursul vieții. Bullying-ul poate fi oriunde: la școală, la terenul de joacă, în grupul de prieteni, pe internet (cyberbullying) etc. Este esențial ca acest fenomen să fie conștientizat și combătut deoarece bullying-ul are consecințe devastatoare asupra victimilor, care pot dezvolta anxietate, depresie, stimă de sine scăzută etc. Totodată pot afecta rezultatele școlare și relațiile interpersonale. La fel și agresorii riscă să dezvolte un comportament antisocial și să întâmpine dificultăți în integrarea socială pe termen lung. Martorii situațiilor de bullying pot fi afectați , simțindu-se neputincioși și temându-se că vor fi următoarele victime. Cauzele bullying-ului pot fi multiple: influența negativă a mediului, lipsa atenției și doresc să iasă în evidență, lipsa afecțiunii, iubirii, influența negativă a mediului familiar, lipsa de încredere în sine îi determină pe unii să-și ascundă nesiguranțele prin comportamentul agresiv față de cei mai vulnerabili. La fel și rețelele sociale au creat un mediu propice pentru cyberbullying, unde agresorii se pot ascunde în spatele anonimatului.

Combaterea acestui fenomen necesită efort comun din partea societății, școlilor, familiei și autorităților. Educația are un rol esențial în prevenirea acestui fenomen. Copiii trebuie învățați să fie empatici și să își exprime emoțiile într-un mod sănătos. În școli tot mai mult se vorbește despre bullying, se implimentează programe, proiecte Stop Bullying!, la ședințele cu părinții se atrage atenție părinților la semnele de bullying. Foarte important este ca victimile să fie sprijinite prin consiliere psihologică. Totodată, martorii bullying-ului trebuie încurajați să ia atitudine și să nu rămână indiferenți.

Ca concluzie putem spune că bullying-ul este o problemă majoră care afectează atât victimile cât și întreaga societate. Prevenirea și combaterea acestui fenomen necesită educație, empatie și acțiuni concrete din partea tuturor. Fiecare persoană are responsabilitatea de a contribui la crearea unui mediu sigur și armonios, unde respectul și bunătatea să fie valorile fundamentale. Doar prin conștientizare și implicare putem reduce fenomenul de bullying și putem construi o lume mai bună pentru generațiile viitoare.

MATEMATICA FĂRĂ FRICĂ

MUNTEANU IULIA

COLEGIUL TEHNIC „GRIGORE COBĂLCESCU” MOINEȘTI

Matematica este adesea percepută ca o disciplină dificilă, rezervată doar celor cu un anumit talent înnăscut. Această percepție poate genera frică și anxietate în rândul elevilor, ceea ce poate duce la o atitudine negativă față de materie. Însă, matematica nu trebuie să fie o sursă de stres; dimpotrivă, poate fi o experiență plină de satisfacții și descoperiri. În acest articol, analizăm modalități prin care putem transforma frica în încredere și bucurie în învățarea matematicii.

1. Înțelegerea fricii de matematică

1.1. Ce este frica de matematică?

Frica de matematică, cunoscută și sub denumirea de „anumită anxietate matematică”, este o stare emoțională care apare atunci când o persoană se simte copleșită de perspectiva de a învăța sau de a folosi concepte matematice. Aceasta poate fi cauzată de diverse motive, inclusiv experiențe negative anterioare, presiunea exercițiilor de evaluare sau compararea cu colegii.

1.2. Consecințele fricii de matematică

Această frică poate avea consecințe semnificative asupra performanțelor academice. Elevii care se tem de matematică pot evita participarea la cursuri, pot obține note mai mici și pot dezvolta o atitudine negativă față de învățare în general. De asemenea, frica de matematică poate influența alegerea carierei, limitând opțiunile profesionale ale elevilor.

2. Metode de abordare a fricii de matematică

2.1. Crearea unui mediu de învățare pozitiv

Un mediu de învățare pozitiv este esențial pentru a reduce frica de matematică. Profesorii și părinții pot contribui la crearea unui spațiu în care elevii se simt confortabil să greșească și să pună întrebări. Încurajarea unei atitudini constructive față de greșeli poate ajuta la diminuarea anxietății.

2.2. Utilizarea jocurilor și a activităților interactive

Jocurile și activitățile interactive sunt modalități excelente de a face matematica mai atractivă. Prin intermediul jocurilor, elevii pot învăța concepte matematice într-un mod distractiv, fără presiunea evaluării. De exemplu, jocurile de societate sau aplicațiile educaționale pot transforma învățarea matematicii într-o experiență plăcută.

2.3. Conexiuni cu viața cotidiană

Învățarea matematicii devine mai relevantă și mai puțin intimidantă atunci când elevii pot face conexiuni cu viața lor de zi cu zi. Profesorii pot folosi exemple din viața cotidiană pentru a ilustra conceptele matematice, precum calculul costurilor la cumpărături sau determinarea timpului de călătorie. Aceste legături pot ajuta elevii să înțeleagă importanța matematicii în viața de zi cu zi.

3. Tehnici de studiu eficace

3.1. Practica regulată

Practica regulată este cheia pentru a stăpâni conceptele matematice. Elevii ar trebui să își dedice timp zilnic pentru a rezolva probleme și a exersa conceptele învățate. Aceasta nu doar că îmbunătățește abilitățile matematice, dar și crește încrederea în sine.

3.2. Învățarea colaborativă

Învățarea colaborativă poate fi un instrument eficient în combaterea fricii de matematică. Elevii pot lucra împreună în grupuri mici pentru a rezolva probleme. Această abordare nu doar că facilitează schimbul de idei, dar și dezvoltă abilități sociale importante.

3.3. Învățarea prin predare

O metodă eficientă de a consolida cunoștințele matematice este prin predarea acestora altora. Elevii pot explica conceptele colegilor lor sau pot crea tutoriale video. Această tehnică nu doar că le întărește propriile abilități, dar și le dezvoltă încrederea.

4. Resurse pentru învățarea matematicii

4.1. Cărți și materiale didactice

Există numeroase cărți și materiale didactice care abordează matematica într-o manieră accesibilă și atractivă. Unele dintre ele includ exerciții, jocuri și activități menite să facă învățarea mai plăcută.

4.2. Platforme online și aplicații

În era digitală, resursele online sunt la îndemână. Există platforme și aplicații care oferă lecții interactive, teste și probleme de practică. Aceste resurse sunt utile pentru consolidarea cunoștințelor și pot fi accesate oricând.

4.3. Tutori și cursuri suplimentare

Pentru elevii care au nevoie de ajutor suplimentar, sesiuni cu tutori sau cursuri suplimentare pot face o mare diferență. Un tutore personalizat poate oferi suport individualizat și poate adapta metoda de învățare la nevoile fiecărui elev.

5. Concluzie

Matematica nu ar trebui să fie o sursă de frică, ci o oportunitate de a explora, de a învăța și de a descoperi. Prin crearea unui mediu de învățare pozitiv, utilizarea jocurilor, stabilirea de conexiuni cu viața cotidiană și utilizarea unor tehnici de studiu eficiente, putem transforma frica în încredere. Este esențial să încurajăm o atitudine deschisă și curioasă față de matematică, pentru a dezvolta nu doar abilități matematice, ci și o apreciere durabilă pentru această disciplină.

Bibliografie

1. Cramer, K., & Post, T. (1993). *Learning and Teaching Mathematics*. New York: Wiley.
2. Boaler, J. (2016). *Mathematical Mindsets: Unleashing Students' Potential through Creative Math, Inspiring Messages and Innovative Teaching*. San Francisco: Jossey-Bass.
3. Engelbrecht, J., & Wessels, M. (2004). *Teaching Undergraduate Mathematics*. Pretoria: University of South Africa.

BULLYING -UL ȘI EFECTELE SALE

prof.ed.timpurie **PURCEL AURELIA-VALERICA**

LICEUL MATASARI

Termenul de bullying este auzit în ultimii ani din ce în ce mai des, tocmai din acest motiv este relevant să definim și să înțelegem caracteristicile acestui fenomen, dar, mai ales să intervenim pentru a-l combate.

„Bullying'' provine de la cuvântul englezesc „bully'', tradus prin huligan, bătăuș, fiind împrumutat și utilizat ca atare și în limba română. Agresorul (bully) manifestă comportamente de intimidare, amenințare, jignire și hărțuire asupra victimei lui (bullied).

Conform Asociației Americane de Psihologie, bullying-ul este un comportament persistent de amenințare și agresare fizică sau abuz verbal împotriva altor oameni, în special mai mici, mai tineri, mai slabi sau în alte situații de relativ dezavantaj.

Literatura de specialitate diferențiază fenomenul bullying-ului de alte forme ale agresivității și atacurilor abuzive prin natura lui , alimentată de tăcerea și lipsa de putere a victimei.

În decursul anilor , bullying-ul își schimba forma și trece de la manifestarea prin comportamente fizice, la forme mai indirecte de tipul bullying-ului relațional.

Atât băieții cât și fetele sunt implicate în acest fenomen, diferența dintre cele doua sexe este aceea că băieții sunt mai predispuși să manifeste comportamente de bullying asupra altora

Pentru a fi considerat bullying, comportamentul trebuie sa fie agresiv și să aibă următoarele componente:

-caracter repetitiv(nu doar o data, se întamplă de mai multe ori)

-intenția de a răni (nu este asociată ca urmare a experimentării unor emoții de furie, așa cum poate fi exprimat comportamentul agresiv)

-un dezechilibru de putere (persoana care rănește/înjosește intenționat, deține o poziție privilegiată și particularizată prin putere față de persoana care este rănita, iar atunci când săvârșește comportamentul de bullying simte plăcere și o bună dispoziție).

De unde provine acest dezechilibru de putere?

-Ca primă sursă, conform definiției APA, dezechilibrul de putere poate să vină din forța fizică sau statutul de copil mai mare.

-de la grupul de prieteni(o persoana poate dispune de un cerc de prieteni care îl urmează și îl sprijină în acțiunile lui)

-de la audiența/martori care iau parte la situația de bullying (cei care rănesc au nevoie de audiență pentru a obține un anumit statut în grupul de apartenență).

Eticheta de victima aparține acelor copii care sunt ținte ale bullying-lui și care sunt neputincioși să se apere sau sa aibă o reacție în fața celor care îi agresează în orice fel. Reacțiile emoționale pe care le experimentează victima pot fi: de rușine, încremenire sau frica.

Frica este o reacție emoțională firească și care, spre deosebire de anxietate, are un obiect (Realizez pericolul, de aceea mă tem). Nu alegem noi, dacă și la ce intensitate să simțim frica, atunci când avem de înfruntat o situație considerată amenintatoare.

Felul în care creierul percepe realitatea este diferit de la o persoana la alta, în funcție de temperament și de experiențele personale de viață. În concluzie, frica nu poate fi considerată ca fiind un semn de incapacitate sau defect, dar, în timp poate conduce la anxietate.

Rușinea – este întâlnită la acea persoană umilită sau înjosită într-o situație de bullying. Neputința de a acționa și de a se apăra, ca urmare a reacției de încremenire, îi face pe adolescenți să se vadă ca fiind ciudați, ceea ce le accentuează sentimentul de inadecvare personală.

Acești adolescenți ajung să creadă că este ceva în neregula cu ei, eticheta care și-o atribuie singuri și care poate ajunge să îi definească pe unii dintre aceștia și în alte contexte în viața de adult.

Studiile de imagistică arată faptul că, la pubertate, creierul adolescentului este o lucrare nefinalizată, iar dezvoltarea imatură a creierului poate permite sentimentelor să învingă rațiunea, să se implice în comportamente riscante, precum și faptul că , deseori asumarea riscurilor se face în grup (Steinberg, 2007).

Emoțiile negative și schimbările de dispoziție sunt cele mai intense la începutul adolescenței datorită stresului legat de pubertate. Spre sfârșitul adolescenței, emoționalitatea tinde să se stabilizeze. (Larson, Moneta, Richards si Wilson, 2002).

Recunoașterea faptului că adolescența poate fi o perioadă extrem de dificilă pentru tineri, îi poate ajuta pe părinți, precum și pe cadrele didactice să acorde importanță adecvată acestei perioade care poate lăsa urme adânci datorită frământărilor emoționale, conflictelor, dar mai ales consecințelor și efectelor bullying-ului.

BILIOGRAFIE

Steinberg, L. (2007) Asumarea riscurilor în adolescență: noi perspective din știința creierului și a comportamentului. Direcții curente în știința psihologică, 16, 55-59

Larson, R. W., Moneta, G., Richards, M. H. și Wilson, S. (2002). Continuitate, stabilitate și șansă în experiența emoțională zilnică de-a lungul adolescenței. Dezvoltarea copilului, 73, 1151-1165

STRATEGII ANTI-BULLYING LA NIVELUL UNITĂȚII ȘCOLARE

ENACHI OANA-MARIA

LICEUL TEORETIC „ION HELIADE RĂDULESCU”, TÂRGOVIȘTE

- **Realizarea unui plan de acțiune la clasa la care sunteți diriginte.**

Bullying-ul înseamnă folosirea unei forțe superioare pentru a influența sau intimida pe cineva. Este un comportament repetat și intenționat prin care agresorul își persecută, rănește, intimidează victima verbal, relațional și/sau fizic. Comportamentul poate fi învățat în familie sau în alte medii și este favorizat de diferențele sociale, de etnie, religie, gen, caracteristici fizice, putere sau modul în care ne raportăm la cei din jurul nostru. Efectele asupra victimei sunt adesea devastatoare din punct de vedere emoțional și comportamental. Fenomenul de bullying este întâlnit cel mai frecvent în mediul școlar. De regulă, când vorbim de violență școlară ne raportăm la actele de violență fizică care se petrec în incinta unității de învățământ. De multe ori, însă, tratamentul discriminatoriu la care este supus un minor, jignirile zilnice venite din partea unor colegi, au efecte mult mai grave pe termen lung în ceea ce privește dezvoltarea copilului. Elevii au nevoie să trăiască într-un mediu în care se simt în siguranță și să învețe să rezolve situațiile dificile într-un mod corect.

Acestea fiind spuse, prezentul plan de acțiune antibullying este conceput pentru a fi aplicat unei clase al cărei colectiv este format din elevi proveniți din mediul rural. Ca nivel de învățare, elevii au un ritm omogen de învățare, au rezultate medii și bune la învățătură. În cadrul orelor de curs și de consiliere și orientare au fost semnalate acte de bullying verbal, în contexte diferite, care au avut drept urmări ridicare nivelului de absenteism în mediul școlar, refuzul unor elevi de a răspunde în timpul evaluării orale, din cauza șicanărilor, fiind afectați emoțional, simtindu-se intimidați.

- **SCOP**: ***Prevenția și combaterea violenței în mediul școlar, respectiv a comportamentelor de intimidare (bullying)***
- **Obiectivele specifice urmărite:**

1) Înțelegerea bullying-ului ca fenomen social de către profesori și elevi;
2) Identificarea problemelor sociale și emoționale ale elevilor cauzate de fenomenul de bullying;
3) Identificarea particularităților unor situații de bullying care pot apărea la nivelul clasei, pentru combaterea acestui fenomen;
4) Reducerea riscului de bullying și a formelor de bullying electronic (cyberbullying) în rândul elevilor;
5) Încurajarea și sprijinirea elevilor în dezvoltarea abilităților de a lua atitudine și a ajuta victimele în situații de bullying.

➢ *Intervenții la nivel individual*:

•Identificarea persoanelor și a cauzelor pentru care acestea au manifestări de bullying, prin consultarea elevilor, a cadrelor didactice și a personalului specializat (psihologi, asistenți sociali și maternali);

• Elaborarea și derularea unor programe de asistență individualizată în situații de bullying în rândul elevilor (autori sau ca victime) prin care să se urmărească:

- înțelegerea consecințelor actelor de hărțuire psihologică repetată asupra celorlalți (colegi, cadre didactice, părinți, prieteni, etc.);
- prevenirea apariției dispozitiilor afective negative (resentimentul, suspiciunea excesivă, iritabilitatea, ostilitatea, negativismul);
- ameliorarea imaginii de sine (atitudine pozitivă față de sine, evaluarea corectă a calităților și defectelor personale, perceptia pozitivă a experiențelor de viață, proiectarea unor experiențe pozitive pentru viitor);
- dezvoltarea autonomiei (rezistența față de evaluările celorlalți prin cristalizarea unor valori personale pozitive);
- dobândirea autocontrolului asupra impulsurilor de moment și a capacitatii de autoanaliză.

• Implicarea elevilor care comit acte de violență fizică sau psihologică în mod repetat în programe de asistență derulate în parteneriat cu alte institutii specializate (Politia comunitară, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului, biserica, alte organizații specializate în programe de protecție și educație a copiilor și a tinerilor).

• Valorificarea intereselor, aptitudinilor și capacităților elevilor cu risc de manifestare a comportamentului de bullying, în activitati scolare si extrașcolare (sportive, artistice etc.).

• Responsabilizarea elevilor care au comportament violent prin aplicarea unor măsuri de intervenție cu potențial educativ și formativ; evitarea centrării exclusiv pe sancțiune și eliminarea din practica educațională a unor sancțiuni care contravin principiilor pedagogice (de exemplu, sancționarea comportamentului violent prin notă, repetenție, exmatriculare etc.).

• Identificarea și asistarea elevilor victime ale bullyingului prin implicarea cadrelor didactice, a personalului specializat (psihologi, asistenți sociali) și a părinților/ aparținătorilor.

➢ *Intervenții la nivel relațional:*

Recomandări privind familia:

• Informarea părinților cu privire la serviciile pe care le poate oferi școala în scopul prevenirii bullying-ului și cyberbullying-ului si ameliorării relațiilor părinți-copii (consiliere, asistență psihologică); implicarea în astfel de activități a personalului specializat (psihologi, asistenți sociali);

• Acordarea de sprijin familiilor care solicită asistență si orientarea acestora către serviciile specializate;

• Colaborarea scolii cu familiile elevilor cu potențial violent sau care au comis acte de violență, în toate etapele procesului de asistență a acestora (informarea, stabilirea unui program comun de intervenție, monitorizarea cazurilor semnalate); organizarea de întâlniri în școală, vizite în familii,

programe extrașcolare cu participarea comună a elevilor, a părinților, a cadrelor didactice si a specialiștilor din alte sectoare de activitate;
• Identificarea unor părinți-resursă care să se implice în activitățile de prevenire sau în rezolvarea cazurilor de bullying.

STRATEGII: jocuri de rol şi exerciţii practice de modelare comportamentală, dezbateri, expuneri.

R E S U R S E P R O C E D U R A L E:
Metode: conversaţia euristică, expunerea, modelarea, explicaţia, problematizarea, feed-back-ul, algoritmizarea, generalizarea.
Forme de organizare: frontal.

EVALUARE: discuţii, aprecierea lucrărilor realizate, chestionare, etc.

LOCUL DE DESFĂŞURARE: sală de clasă, curtea școlii.

Activități propuse:
Activitatea 1 – Informarea şi conştientizarea bullying-ului şi cyberbullying-ului;
Activitatea 2 – Cuvinte care rănesc;
Activitatea 3 – Vizionare unui film educativ anti bullying (la alegere de către învățători/diriginți);
Activitatea 4 – Ziua desenelor anti-bullying – realizarea unor desene/lucrări de către elevii claselor participante la campanie;
Activitatea 5 – Activitate de prevenire a bullying-ului școlar în colaborare cu instituții abilitate.

DETALIEREA UNEI ACTIVITĂȚI- ACTIVITATEA 2
CUVINTE CARE RĂNESC
OBIECTIVE:
• Să dovedească sensibilitate și să înțeleagă impactul emoțional al cuvintelor;
• Să experimenteze puterea cuvintelor;
• Să identifice comportamentul de bullying;
• Să înțeleagă rolul pe care-l poate avea într-o situatie de bullying.

MATERIALE NECESARE Frânghie sau bandă adezivă, bilețele care se lipesc/Post-it-uri, pixuri, flipchart.

PAS CU PAS
• Distribui coli care se lipesc și un pix fiecărui elev.
• Cer fiecăruia dintre elevi să scrie comentariile abuzive și nepoliticoase sau poreclele ofensatoare pe care le-au auzit despre alți elevi pe colile distribuite (fără a indica nume).
• Lipesc banda adezivă pe podea în clasă, marcând următoarea grilă-scară: Tachinare/glume ușoare, Glumă umilitoare, Insultă dureroasă, Insultă foarte dureroasă.

• Cer elevilor să lipească foile lor pe scară, luând în considerare cel mai adecvat loc după părerea lor. Cereți-le să nu vorbească unul cu altul și să nu comenteze foile în timp ce fac acest lucru.
• Le ofer câteva minute pentru ca toți participanții la activitate să poate vizualiza mai bine scara. De obicei sunt cuvinte care se repetă, de obicei plasate în poziții diferite pe scară de diferiți elevi.

DE REFLECTAT!

Atunci când toți elevii s-au așezat la loc, îi întreb ce au observat la scară, în timp ce ghidez analiza lor și discuția cu următoarele întrebări:
1. Ați văzut anumite cuvinte în mai multe locuri pe scară?
2. De ce credeți că unii dintre voi au decis că un anumit cuvânt este mai puțin/nu este ofensator, în timp ce alții îl consideră dureros sau umilitor?
3. Contează modul în care cuvântul a fost utilizat sau de către cine?
4. De ce folosesc oamenii astfel de cuvinte?
5. A provoca durere altora folosind astfel de cuvinte este o formă de bullying sau nu? De ce?
6. Întrebați-i pe toți dacă pot vedea vreo similitudine între cuvintele de pe foi. Există, de exemplu, cuvinte legate de aspectul fizic, abilitățile mentale, etnie, sex, etc.
7. Există cuvinte care sunt folosite doar pentru fete și alte cuvinte doar pentru băieți?
8. În care grup sau temă se află cele mai ofensatoare cuvinte?
9. Ce categorie/temă a primit cele mai multe foi? Cum explicați acest lucru? Identific și definesc comportamentul de bullying (roluri, tipuri, consecințe, mituri) apoi trec informațiile pe flipchart.

SFATURI

Este important să se ia în considerare nu doar cuvintele, ci și modul în care sunt exprimate, intenția cu care este spus un cuvânt; tonul cu care este pronunțat; expresia feței–toate acestea influențează modul în care un anumit cuvânt va fi perceput ca pozitiv sau negativ.

Acest plan de acțiune oferă un cadru general pentru dezvoltarea unei abordări sistematice anti-bullying, însă succesul său depinde de angajamentul și colaborarea întregii comunități școlare. Combaterea bullying-ului necesită o strategie bine definită, implicarea tuturor actorilor educaționali și crearea unui mediu bazat pe respect și toleranță. Prin implementarea unor planuri de acțiune eficiente la nivelul școlii și al clasei, se poate reduce semnificativ incidența acestui fenomen și se poate asigura un climat educațional sigur pentru toți elevii.

CÂND ADUCI BULLYING-UL DE ACASĂ, LA ŞCOALĂ

Profesor consilier şcolar **REPEDE MARIANA**
ŞCOALA GIMNAZIALĂ COŢOFĂNEŞTI, JUDEŢ BACĂU

Despre bullying găsim numeroase definiţii. Sunt acele comportamente agresive (fizice sau verbale) prin care o persoană (adult sau copil) îi intimidează pe ceilalţi, fie prin folosirea puterii pentru a ridiculiza și a abuza, fie prin agresarea celor pe care îi percep ca fiind diferiți. Bullying-ul este caracterizat prin intenția conștientă a unei persoane (numită agresor) de a răni emoțional sau fizic o altă persoană (numită victimă). Agresorul abuzează în mod repetat victima datorită dezechilibrului forței dintre cei doi. Agresorul îşi percepe victima ca fiind o persoană slabă, cu stimă de sine scăzută, lipsită de apărare, de suport social şi emoțional din partea celorlalți; este vorba despre tachinarea, ignorarea intenţionată şi/sau excluderea persoanei din jocuri/activități, chiar și încurajarea altora să facă acelaşi lucru, răspândirea zvonurilor despre o persoană, ridiculizarea sau agresiunea fizică (lovire, îmbrâncire). Cuvintele cheie în ceea ce priveşte bullying-ul sunt ***intenţionat*** şi ***repetat.***

Bullyingul apare de cele mai multe ori datorită mecanismului de apărare numit ”deplasare”, caracterizat prin redirecționarea către o persoană (pe care o consideră mai puțin autoritară), a gândurilor, emoțiilor sau a impulsurilor provocate de către o altă persoană.

În cadrul cabinetului de asistenţă psihopedagogică al şcolilor ne întâlnim cu diferite cazuri. Diferite ca origine a comportamentului, dar în acelaşi timp asemănătoare, ca şi trăsături de comportament agresiv (bullying). Purtând discuţii în timpul consilierii individuale cu elevii descoperim sursa acestor comportamente. De regulă provin din frică, din furie, din tristeţe, din nevoi. O parte din aceşti copii vin cu acest tip de comportament ca “moştenire” de acasă, cel mai mult lăsându-şi amprenta asupra lor mediul din care provin, stereotipurile şi educaţia precară (a lor şi a familiei). Acest tip de caz este mai solicitant, deoarece lucrul cu adultul este mai dificil, însă nu este imposibil. Să recunoaştem că, copiii, sunt mai predispuşi la schimbare, faţă de adulţi. În timpul şedinţelor de consiliere individuală (unu-la-unu) cu părintele, separat de copil, ulterior cu copilul, separat de părinte, lucrăm diferit “ cu materialul clientului”, cât putem şi cât ni se permite, pentru a ameliora situaţiile apărute. Apoi lucrăm împreună, pentru a consolida comportamentele prosociale. Consilierea sprijină clientul în aplanarea unor conflicte interne, determinate mai ales de relaţiile denaturate cu părinţii, fraţii, colegii şi/sau prietenii; sprijină clientul în diminuarea timidităţii, a complexului de inferioritate, cultivă înclinaţii pozitive şi aptitudini personale.

Cercetările spun că agresivitatea este și o trăsătură moștenită genetic, iar aceasta ar putea influența comportamentul tiranic, de bullying. Pe de altă parte, copiii care îi agresează pe ceilalți pot avea în familie modele de comportament abuziv, în care sunt criticați, etichetati, judecați, abuzați sau neglijați. Studiile spun că aceleași influențele genetice sau de mediu pot determina un copil să ajungă agresor sau victimă.

De unde provin aceste comportamente antisociale?

- dintr-o stimă de sine crescută. Când copilul trăieste într-un mediu toxic, în care părinții au sentimente de grandoare și atitudine superioară față de ceilalți, copiii prin imitație își asumă acest tipar comportamental și consideră că așa este normal să îi trateze pe ceilalți.

- din lipsa empatiei (slaba dezvoltare emoţională). Copilul nu este ghidat de către părinți să își cunoască și să își accepte emoțiile, acest lucru ducând la lipsă de empatie și compasiune față de cei din jur. Copilul prezintă lipsa compasiunii/responsabilității față de prejudiciile pe care le aduc celorlalți, prin abuzul la care îi supun.

- din nevoia de atenție socială. În cele mai multe cazuri ale bullyingului, agresorii își abuzează victimele din nevoia de atenție din partea celorlalți. Această nevoie de atenție vine din neglijența emoțională din cadrul mediului familial, copilul simţind nevoia de a se face văzut de către ceilalți prin comportamente negative.

- din influența socială. Unii devin agresori fiind influențați de o persoană sau un grup social pe care îl idealizează, aceștia preluând comportamentul persoanei sau grupului luat model, pentru a fi acceptați și validați de către acesta.

- din expunerea agresorului la abuz emoțional și fizic. Datorită expunerii la aceste două tipuri de experiențe traumatice, copilul învață că acesta este modul în care trebuie să se comporte în societate. Datorită expunerii la abuz, copilul, în rol de agresor, simte nevoia să își exprime furia și frustrarea pe care o resimte în urma supunerii la abuz și de aceea îi umileste/agresează pe cei pe care îi consideră vulnerabili și inferiori lor.

„Studiile arată că acei copii care îi tratează cu cruzime pe ceilalți au toleranță scăzută la disconfort, au un nivel scăzut de empatie, consideră că nevoile celorlalți nu sunt importante, nu au abilități dobândite de gestionare sănătoasă a emoțiilor negative – cum sunt furia, frica sau tristețea”, spune Corina Dobre, psiholog.

Conform unui studiu realizat de Asociaţia Telefonul Copilului principalele motive pentru care copiii sunt hărțuiți sunt: aspectul fizic, statutul social, interesele şi pasiunile, situația şcolară foarte bună, situația şcolară mediocră, nevoile speciale sau dizabilitățile, etnia, religia şi orientarea sexuală.

Ce poate face profesorul, dirigintele, consilierul şcolar?

Pentru victimă: validarea emoţiilor, încurajare şi suport pentru creşterea încrederii în sine, consilierea individuală, ajutarea persoanelor mai retrase/timide să se integreze în grup.

Pentru agresor: ascultarea nevoilor acestuia, consilierea individuală, oferirea unui spaţiu sigur, oferirea de suport pentru gestionarea furiei, evitarea pedepselor abuzive.

Este important să conștientizăm faptul că acțiunile noastre, mai ales cele negative, îndreptate către ceilalți au efecte mari asupra vieții lor. Atunci când nu avem ceva bun de spus despre ceilalţi, ar fi mai bine să nu spunem nimic. Întreb adesea în timpul activităţilor la clasele cu care lucrez: “ ce consideraţi voi că este mai uşor, să faceţi un compliment sau să primiţi un

compliment?" Astfel pornim activitatea de consolidare a clasei, ca echipă. Activităţile de grup au impact asupra elevilor, prin oferirea de modele sociale pozitive, prin acceptarea diversităţii, prin instruirea regulilor anti-bullying. Fiecare copil are nevoie de ghidaj, de model de bune practici. Tot cu acest scop se fac activităţi/lectorate cu părinţii. Aceste lectorate sunt importante pentru a asigura o relaţie bună între şcoală şi familie, pentru asigurarea unei comunicări eficiente şi oferirea şansei de a colabora, în interesul copiilor. Pentru prevenirea şi combaterea comportamentului violent în rândul elevilor, pot fi realizate activităţi ca: dezbateri la nivelul unităţilor şcolare a normelor legislative şi a unor teme despre violenţă, întâlniri cu reprezentanţii Poliţiei&autorităţilor locale, realizarea unor pliante, afişe, organizarea unor activităţi recreative cu specific non-violent, organizarea „săptămânii fără violenţă", lectorate cu părinţii, cursuri de formare a părinţilor pe teme legate de abilităţile de relaţionare şi comunicare eficientă cu copiii. Grupul, colectivitatea, îi oferă individului modele de acţiune socială, îl pregăteşte şi ajută pentru integrarea cât mai facilă în reţeaua relaţiilor sociale.

Bazele comportamentului se pun în familie, unde faţă de comportamentul părinţilor, bunicilor, fraţilor, copilul va da răspunsuri, iar prin raportare se vor constitui în însuşiri de personalitate. Omul, prin excelenţă, este o fiinţă socială, nu solitară. Izolat de ceilalţi, el nu s-ar fi format niciodată ca personalitate. El trebuie să se integreze armonios şi să fie util în colectivitate. Omul este de asemenea o fiinţă relaţională. Trăind şi acţionând alături de alţi oameni, el îşi modelează simţirea, gândirea, voinţa şi comportamentul.

Un raport asupra relaţiilor şcoală-familie din ţările Comunităţii Europene enumeră patru motive pentru care şcoala şi familia se străduiesc să stabilească legături:

- părinţii sunt juridic responsabili de educaţia copiilor lor,

- învăţământul nu este decât o parte din educaţia copilului, o bună parte a educaţiei se petrece în afara şcolii,

- influenţa atitudinii parentale asupra rezultatelor şcolare a elevilor (motivaţia învăţării),

- grupurile sociale implicate în şcoală au dreptul să influenţeze gestiunea şcolară.

Pentru o cooperare eficientă se consideră necesară adoptarea unor comportamente corespunzătoare: comunicarea liberă de informaţii, toleranţa, încurajarea dezbaterilor pe probleme majore, considerarea reciprocă a părinţilor şi profesorilor ca parteneri.

Lipsa colaborării dintre familie şi şcoală are consecinţe grave precum absenteismul, abandonul, insuccesul, violenţa şi delincvenţa juvenilă. Şcoala şi familia sunt cei doi piloni de rezistenţă ai educaţiei, iar între aceştia şi comunitate oscilează copilul, subiect al educaţiei. Dacă aceste medii se completează şi se susţin, asigură o bună integrare a copilului în activitatea şcolară şi pe plan general în viaţa socială. Obiectivul principal al acţiunii educative este formarea personalităţii copilului, care este urmărit atât în familie cât şi în şcoală, astfel încât sarcinile şcolii şi ale familiei să se împletească şi să se sprijine reciproc. O relaţie eficientă profesor-părinte presupune ascultarea activă, implicarea părinţilor în acţiuni extraşcolare, cultivarea şi practicarea toleranţei faţă de un punct de vedere diferit.

Comunicarea cadru didactic-familie se poate realiza prin: activităţi de informare şi consiliere, vizite la domiciliu, lectorate, adunări comune părinţi-elevi, întruniri ale comitetului de părinţi pe clase, comunicarea prin poştă, poştă electronică sau prin telefon.

Cunoaşterea elevilor şi a grupurilor de elevi este una dintre principalele arii de conţinut ale pregătirii cadrelor didactice, iar pentru realizarea acesteia este nevoie de o colaborare strânsă între şcoală şi familie.

Combatem bullying-il împreună!

Şcoala, alături de părinţi.

Prin reguli şi prin fapte bune

Cooperăm, mereu uniţi!

ȘCOALA FĂRĂ BULLYING

Prof. Înv. Primar **TUROSU LUCIA CRISTINA**

ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ȘTEFAN CEL MARE”, GALAȚI

Bullyingul reprezintă una dintre cele mai serioase probleme cu care se confruntă elevii din școli, afectând nu doar performanțele academice, ci și starea emoțională și dezvoltarea personală a acestora. O școală ideală este una fără frică, unde fiecare elev se simte respectat, acceptat și protejat. Prevenirea bullyingului prin educație este esențială pentru crearea unui climat sigur, pozitiv și incluziv.

Bullyingul este definit ca un comportament agresiv repetitiv, intenționat, exercitat de o persoană sau de un grup asupra unei alte persoane percepute ca fiind mai slabe. Acesta poate lua multiple forme:

- **Bullying fizic** (lovituri, agresiuni fizice directe)
- **Bullying verbal** (insulte, porecle, amenințări)
- **Bullying social** (excludere, izolare, manipulare)
- **Cyberbullying** (hărțuire online, mesaje denigratoare, distribuirea de informații false)

Impactul bullyingului asupra victimei este profund, generând anxietate, depresie, stimă de sine scăzută și, în cazuri extreme, tendințe suicidare. De asemenea, afectează întreaga comunitate școlară, contribuind la un climat de teamă și nesiguranță (Olweus, 1993).

Conform unui studiu realizat de Organizația Mondială a Sănătății (WHO, 2019), peste 30% dintre elevi au fost victime ale bullyingului cel puțin o dată pe lună. În Uniunea Europeană, un raport al Comisiei Europene (2021) arată că aproximativ 20% dintre elevi sunt afectați de bullying în mod constant. Cyberbullyingul a devenit o problemă majoră, deoarece utilizarea rețelelor sociale crește exponențial printre adolescenți (Smith, 2016).

Educația joacă un rol esențial în combaterea bullyingului, contribuind la formarea unor atitudini și comportamente pozitive. Căile prin care educația poate ajuta sunt:

1. **Promovarea valorilor fundamentale**

o Respectul, empatia, toleranța și incluziunea trebuie să fie integrate în curriculumul școlar.

o Orele de educație civică și morală pot ajuta elevii să înțeleagă importanța respectului reciproc (Bandura, 1977).

2. **Programe anti-bullying**

o Implementarea unor programe educaționale structurate care să implice toți actorii din mediul școlar (elevi, profesori, părinți).

o Existența unor sesiuni de informare despre bullying, efectele sale și modalitățile de intervenție (Salmivalli, 2010).

3. **Dezvoltarea inteligenței emoționale**
   - Elevii trebuie să fie ajutați să identifice, exprime și gestioneze emoțiile.
   - Activități precum jocuri de rol, dezbateri și exerciții de empatie pot contribui la acest proces (Goleman, 1995).

4. **Crearea unui climat sigur și incluziv**
   - Profesorii trebuie să fie instruiți să recunoască semnele bullyingului și să intervină prompt.
   - Crearea unor spații sigure pentru elevi, unde aceștia pot discuta deschis despre problemele lor.

5. **Implicarea activă a părinților**
   - Organizarea de workshopuri pentru părinți privind semnele bullyingului și modalitățile de sprijin.
   - Comunicarea deschisă între familie și școală pentru a identifica rapid cazurile de bullying.

Strategii de intervenție și prevenție

1. **Metoda "Toleranță zero"**
   - Orice comportament agresiv trebuie sancționat într-un mod ferm, dar educativ, punând accent pe conștientizare și remediere.
2. **Promovarea activismului elevilor**
   - Crearea unor grupuri de sprijin sau consilii de elevi care să promoveze un mediu sigur.
3. **Ghiduri și resurse educaționale**
   - Elaborarea unor ghiduri anti-bullying pentru profesori, elevi și părinți.

Exemple de bune practici

În lume, multe școli au adoptat strategii eficiente de prevenire a bullyingului. De exemplu, în Finlanda, programul KiVa a redus semnificativ cazurile de bullying prin educație și implicarea întregii comunități școlare. În alte școli europene, s-au implementat sisteme de mentorat între elevi, unde cei mai mari îi sprijină pe cei mai mici în adaptarea școlară (Williford et al., 2013).

Prevenirea bullyingului prin educație nu este doar un ideal, ci o necesitate pentru crearea unui mediu școlar armonios și sigur. Prin promovarea respectului, dezvoltarea inteligenței emoționale și implementarea unor politici eficiente anti-bullying, școala poate deveni un loc unde fiecare elev se simte protejat și valorizat. O școală fără frică este o școală în care fiecare copil are șansa de a se dezvolta într-un mod echilibrat, liber de orice formă de hărțuire.

Referințe

- Bandura, A. (1977). *Social Learning Theory*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall.
- Goleman, D. (1995). *Emotional Intelligence: Why It Can Matter More Than IQ*. Bantam Books.
- Olweus, D. (1993). *Bullying at School: What We Know and What We Can Do*. Blackwell.
- Salmivalli, C. (2010). *Bullying and the Peer Group: A Review*. Aggression and Violent Behavior, 15(2), 112-120.
- Smith, P. K. (2016). *Cyberbullying: The End of the Playground Bully?* Springer.
- Williford, A., Boulton, A. J., & Jenson, J. M. (2013). *Effectiveness of KiVa Program in Reducing Bullying in Schools*. Child Development, 84(4), 1537-1551.

MINUS BULLYING

MĂZĂROAIE VIOLETA,
ȘCOALA GIMNAZIALĂ „DAN BARBILIAN” GALAȚI

Bullying-ul, definit ca un comportament agresiv repetitiv, intenționat și dezechilibrat ca putere, îndreptat împotriva unei persoane sau a unui grup, reprezintă o problemă socială complexă, cu efecte negative profunde asupra tuturor celor implicați. Victimele pot suferi traume emoționale, fizice și sociale pe termen lung, agresorii pot dezvolta un model de comportament deviant, iar martorii pot experimenta sentimente de vinovăție, teamă sau neputință.

Fenomenul de bullying poate fi diminuat dacă elevii înțeleg fenomenul de bullying, a diferitelor sale forme și a impactului pe care îl are asupra tuturor celor implicați. activitățile desfășurate împreună cu parteneri educaționali și cu suportul părinților oferă strategii practice pentru a face față bullying-ului, atât pentru victime, cât și pentru martori sau agresori. Dintre toate metodele utilizate, exemplele identificate în cărțile citite și discutate cu elevii contribuie la dezvoltarea empatiei și a înțelegerii față de cei care sunt afectați de bullying. O carte citită sprijină eforturile de prevenire a bullying-ului prin educarea și conștientizarea copiilor, părinților și profesorilor.

Astfel cum subliniază numeroase studii de specialitate (vezi, de exemplu, Bullying: Psihologia comportamentului agresiv la copii și adolescenți de Dan Olweus sau The bully, the bullied, and the bystander de Barbara Coloroso), bullying-ul nu este o simplă joacă de copii sau o etapă inevitabilă în dezvoltarea tinerilor, ci un fenomen serios, cu consecințe grave, care necesită o abordare comprehensivă și coordonată din partea tuturor actorilor sociali: familie, școală, comunitate.

Iată de ce atunci când alegem o carte, este bine să ținem cont de vârsta copilului, de interesele sale și nevoile specifice. De asemenea, este recomandat să discutăm cu copilul despre ceea ce citește și să-l încurajăm să pună întrebări și să-și exprime gândurile și sentimentele. Pentru a veni în sprijinul celor care își doresc să aplice metoda cititului, câteva exemple de cărți care ar putea fi utile în prevenirea bullying-ului, împărțite pe categorii de vârstă și cu mențiuni despre ce le face potrivite pentru combaterea acestui fenomen:

a. **pentru preșcolari :**
   - **Îmbrâncitul nu e deloc amuzant** de Amanda F. Doering și Melissa Higgins abordează bullying-ul fizic și oferă informații despre cum să reacționeze la acesta ;
   - **Nu sunt un țintă ușoară! Cum să-l facem pe bully să se răzgândească** de Signe Whitson oferă strategii pentru a răspunde la comportamentele de bullying ;
   - **Elmer și prietenii** de David McKee este o poveste despre acceptare și despre cum să fii diferit, dar totuși parte a grupului ;
   - **Cea mai bună prietenă a mea** de Mary Ann Fraser este despre prietenie și despre cum să gestionezi sentimentele atunci când un prieten se poartă urât.

b. **pentru adolescenți:**
   - **Bullying. Psihologia bullying-ului școlar** de Peter K. Smith oferă o analiză aprofundată a fenomenului de bullying, cu informații despre cauze, efecte și strategii de prevenire;
   - **STOP BULLYING - 8 strategii eficiente pentru părinți și profesori de recunoaștere, oprire și prevenire a comportamentului agresiv** propune câteva strategii practice pentru a aborda problema bullying-ului;

- **Pachet 4 cărți - Bullying - Insultele, Îmbrâncitul, Glumele, Tachinarea** abordează diferite forme de bullying și oferă strategii pentru a le face față;
- **13 reasons why** de Jay Asher explorează consecințele tragice ale bullying-ului și cyberbullying-ului.

c. pentru părinți și profesori:

- **Bullying. Ghid practic pentru părinți și profesori** de Dan Olweus este un ghid complet despre bullying, cu informații despre cum să-l recunoști, cum să-l previi și cum să intervii;
- **Copilul tău și bullying-ul** de Robin Kowalski oferă sfaturi practice pentru părinți despre cum să-și ajute copilul dacă este victima bullying-ului sau dacă este agresorul;
- **Școala fără bullying** de Allan L. Beane prezintă un program de prevenire a bullying-ului în școli.

Este mai mult decât evident că, prin citit și prin dezvoltarea competenței de literație, ne așteptăm la o creștere a gradului de conștientizare a elevilor și a părinților cu privire la fenomenul bullying-ului, la diferitele sale forme și la impactul negativ pe termen lung asupra tuturor celor implicați. Ceea ce aș evidenția, totuși este dezvoltarea empatiei și a abilităților de comunicare, precum și promovarea unui climat de siguranță și respect în școală și în comunitate.

Pentru a putea implementa un astfel de proiect, avem nevoie de o serie de strategii și metode care să motiveze și suscite curiozitatea elevilor. Pentru aceasta, există o multitudine de jocuri și activități cu rol în conștientizarea efectelor pe termen lung ale bullying-ului asupra tuturor celor implicați (victime, agresori, martori) și dezvoltarea empatiei.

Voi descrie mai jos jocul **Lanțul faptelor** care se integrează perfect într-o activitate de prevenire a bullying-ului mai amplă, sub umbrela unui proiect cu această temă. Pentru joc, avem nevoie de cartonașe cu situații de bullying, sfoară sau ață, foarfece, marker sau pix. Pentru început, trebuie să pregătim o bucată lungă de sfoară sau ață, iar apoi, scriem pe cartonașe diverse situații de bullying, de la cele mai subtile (ex: bârfe, excludere) la cele mai grave (ex: agresiune fizică, cyberbullying).

Începem prin a propune o scurtă discuție despre ce este bullying-ul, diferitele forme pe care le poate lua și importanța de a-l preveni și explicăm că jocul are ca scop conștientizarea efectelor pe termen lung ale bullying-ului. După aceasta, împărțim participanții în grupuri mici (4-5 persoane). Fiecare grup primește un set de cartonașe cu situații de bullying, cum ar fi :

- un grup de elevi îl împinge și îl jignește pe un coleg în pauză ;
- o fată este exclusă din grup și se răspândesc zvonuri despre ea pe internet ;
- un elev își bate joc de felul în care arată un alt coleg ;
- un profesor ignoră un elev care este constant tachinat de alți colegi ;
- un părinte își critică frecvent copilul în fața altora.

Membrii grupului citesc pe rând situațiile și discută despre cum s-ar simți persoanele implicate (victima, agresorul, martorii) și ce ar putea face în fiecare situație. Fiecare grup alege o situație de bullying și o prezintă pe scurt celorlalți. Apoi, iau o bucată de sfoară și o leagă de cartonașul cu situația respectivă. Următorul grup prezintă o altă situație și își leagă sfoara de prima, formând un lanț. Continuăm până când toate grupurile au prezentat și legat cartonașele, formând un lanț lung. La final, analizăm împreună lanțul format și discutăm despre cum fiecare situație de bullying, aparent izolată, se leagă de celelalte, formând un lanț al faptelor cu efecte negative pe termen lung. Este important să evidențiem faptul că bullying-ul afectează pe toată lumea, nu doar victima și agresorul. În loc de feed-back, încurajăm participanții să reflecteze asupra propriului comportament și să se gândească cum pot contribui la prevenirea bullying-ului în școală și în comunitate.

Pentru ca activitatea să își atingă scopul, este indicat să asigurăm un climat de siguranță și respect în timpul jocului, să încurajăm copiii să-și exprime liber gândurile și sentimentele, fără a uita să subliniem că bullying-ul nu este o joacă și că are consecințe grave. De asemenea, accentul trebuie să cadă pe dezvoltarea abilităților de a reacționa adecvat în situații de bullying, atât ca victimă, cât și ca martori astfel încât elevii să promoveze un comportament prosocial și a valorilor de respect, toleranță și incluziune. Prin intermediul jocului de rol și a discuțiilor interactive, participanții sunt invitați să reflecteze asupra diferitelor forme de bullying, a impactului acestora asupra victimelor, agresorilor și martorilor, precum și asupra rolului fiecăruia în construirea unui mediu școlar sigur și incluziv.

Rezultatele obținute în urma acestei activități evidențiază necesitatea unei implicări active și susținute în combaterea bullying-ului. Este important ca școlile să implementeze programe de prevenire și intervenție eficiente, care să vizeze atât elevii, cât și personalul didactic și părinții. În același timp, societatea în ansamblu trebuie să promoveze valori precum respectul, empatia și toleranța, cultivând un climat de siguranță și acceptare, în care bullying-ul să nu mai aibă loc. Prin eforturi comune și printr-o abordare proactivă, putem construi o lume în care bullying-ul să fie doar o amintire neplăcută, iar tinerii să se poată dezvolta armonios, într-un mediu în care se simt respectați, valorizați și în siguranță.

BIBLIOGRAFIE:

Beane, A. L. (2012). *Școala fără bullying: Ghid practic pentru profesori și părinți*. Editura ASCR.

Coloroso, B. (2010). *The bully, the bullied, and the bystander*. HarperCollins.

Kowalski, R. M. (2014). *Copilul tău și bullying-ul: Cum să-l ajuți să facă față și să depășească situațiile dificile*. Editura Trei.

Olweus, D. (2006). *Bullying: Psihologia comportamentului agresiv la copii și adolescenți*. Editura Polirom.

Smith, P. K., & Brain, J. (2000). *Bullying at school: What we know and what we can do*. Blackwell Publishers.

Whitson, S. (2010). *8 strategii eficiente pentru părinți și profesori de recunoaștere, oprire și prevenire a comportamentului agresiv*. Editura ASCR.

BULLYING-UL PREZENT TOT MAI DES ÎN VIAȚA DE ȘCOLAR

Prof. RADUCA MAGDALENA

GRADINITA NOVACI, GORJ

Rădăcinile etimologice ale cuvântului bullying se pot regăsi în secolul XVI, când „my bully" însemna „dragul meu", „iubitul meu", venind din cuvântul danez boele. Un secol mai târziu a apărut pentru prima dată cu sensul actual, dar abia în secoul XX acest cuvânt a dobândit definițiile academice folosite astăzi. Ca verb, to bully înseamnă: a intimida, a speria, a domina, printre altele. „Bully" este o persoană care își folosește puterea și tăria sa pentru a speria sau răni persoanele mai slabe (Oxford Advanced Learners Dictionary, 2016).

Prof. Dr. Dan Olweus, un cercetător în psihologie din Norvegia este considerat pionier pe tema bullying-ului, pe baza a aproape 40 de ani de cercetare în implementarea și evaluarea programelor de prevenire (Hazelden Foundation, 2016). Definiția sa afirmă: „Un elev este agresat atunci când el/ea este expus, în mod repetat în timp, unor acțiuni negative din partea unuia sau mai multor elevi.... O acțiune negativă este situația în care o persoană provoacă intenționat sau intenționează să provoace, durere fizică sau discomfort unei alte persoane, prin contact fizic, cuvinte sau în alte moduri."(Olweus, 1993)

Bullying-ul este una dintre cele mai complexe forme de comportament agresiv și violență. Cu toate acestea, nu fiecare act de violență este o acțiune de bullying. Conform studiului Organizației Mondiale a Sănătății privind comportamentul sănătos la copiii de vârstă școlară, bullying-ul apare atunci când un elev este: „tachinat în mod repetat într-un mod care nu îi place… Dar nu este bullying atunci când doi elevi de putere sau autoritate similară se ceartă sau se bat. Nu este bullying nici atunci când un elev este tachinat într-un mod prietenos și glumeț". (Craig et al., 2009)

Cea mai caracteristică trăsătură a bullying-ului este relația de putere asimetrică și dezechilibrată dintre cei care agresează și cei care sunt agresați. În plus, nu este ocazional sau un eveniment singular, ci un tipar comportamental care se repetă în timp, împotriva aceleiași persoane, cu o diferență evidentă de putere. Prin diverse acte de bullying, elevul mai puternic ține în mod sistematic, intenționat și crud să rănească, să sperie sau să intimideze persoana mai slabă.

Contrar miturilor larg răspândite despre autoapărarea victimei, victima nu se poate apăra prin propriile eforturi. Bullying-ul nu se oprește de la sine fără intervenție din exterior (Gugel, 2014).

Olweus a făcut diferența între trei tipuri de bază de comportament tip bullying:

-Fizic: lovire,împingere, pocnire, ciupire, constrângerea celuilalt elev prin contact fizic.

-Verbal: amenințări, tachinare, insulte, bătaie de joc, șantaj, poreclire, împrăștierea de zvonuri și minciuni.

-Emoțional/Psihologic: excluderea intenționată a cuiva dintr-un grup sau activitate, manipulare, ridiculizare.

Ken Rigby este un alt cercetător renumit în domeniul bullying-ului, un fost profesor, psiholog și academician, care a lucrat pe tema aceasta timp de peste 25 de ani. În studiile și publicațiile sale ample, el luminează natura dinamică a fenomenului de bullying.

Bullying-ul implică:„O dorință de a răni + acțiune dureroasă + dezechilibru de putere + (tipic) repetiție + utilizarea nedreaptă a puterii + plăcere evidentă din partea agresorului + sentiment de opresiune din partea victimei” (Rigby, 2002).

Avansând repede în ultima decadă, comunicarea digitală a devenit un mijloc vital de exprimare pentru tineri și copii, o platformă pentru întâlniri virtuale și relații sociale între ‘nativii digitali’. Cu toate acestea, spațiile de comunicare online poartă riscuri multiple pentru bullying.

Bullying-ul cibernetic denotă utilizarea mediilor electronice (Internet, telefoane inteligente, email-uri, Facebook și rețele sociale, programe de mesaje text/chat, ex. WhatsApp, platforme foto și video și pagini de internet) pentru a răni o altă persoană. Acestea pot include mesaje de intimidare, insulte, hărțuire sexuală sau ridiculizare și ocară. În contrast cu bullying-ul tradițional, o trăsătură comună a acestora este anonimatul frecvent al agresorilor cibernetici.

Bibliografie:

https://www.salvaticopiii.ro/ce-facem/advocacy-campanii/campania-globala-pentru-educatie

STRATEGII DE PREVENIRE ȘI COMBATERE A BULLYINGULUI VERBAL ÎN ȘCOALĂ

Profesor învățământ primar, **EFRIMOV MIRELA CLAUDIA**
ȘCOALA GIMNAZIALĂ „VIRGIL MAZILESCU", CORABIA, OLT

Literatura de specialitate (Rachel C. Vreeman şi Aaron E. Carroll, 2007; Safran, 2008; Pellegrini și Long, 2002; Omizo, Baxa, Miyose, 2006; Erling, Midthassel, 2012), defineşte fenomenul de bullying ca o acţiune repetată şi intenţionată de a face rău unei persoane cu mai puţină putere şi fără apărare. Agresorul (bully) manifestă comportamente de intimidare, amenințare, jignire și hărțuire asupra victimei lui (bullied).

Comportamente specifice (agresor/agresori):

- strigă pe nume într-un anumit fel (răstit sau mieros) care deranjează, folosind un anume ton, un anumit subînţeles sau poreclele;
- pune în încurcătură în mod intenţionat sau neintenţionat (la lecţie, în afara şcolii, pe terenul de sport, la discotecă, la magazin etc.);
- loveşte, împinge, şicanează, supără (în timpul orei, pe holurile şcolii, pe terenul de sport, în activităţile extraşcolare etc.);
- bârfeşte, ignoră, exclude, etichetează persoane;
- şantajează, minte, înşală, intimidează, fură bani, obiecte, idei;
- produce teama de a se duce la şcoală şi preferă să stea acasă sau să chiulească, să se ducă la şcoală din cauza atmosferei conflictuale de acasă;
- contrazice în mod vehement, foarte agresiv, atacă opiniile, punctele de vedere, credinţele, convingerile, fără înţelegere şi toleranţă;
- îndepărtează cunoştinţele şi prietenii, practic „rupe" reţeaua socială;
- postează mesaje nepotrivite pe internet cu adresă exactă, dă telefoane în mod abuziv, trimite mesaje inadecvate pe telefon;
- foloseşte un limbaj trivial şi vulgar sau păstrează tăcerea;
- face pe ceilalţi să se teamă, pentru a se simţi mai puternic;
- face comentarii (cuvinte, remarci, glume răutăcioase sau binevoitoare etc.) despre:

aspectul fizic: greutate, înălţime, culoarea părului, culoarea ochilor, vestimentaţie; familie: tip de familie (monoparentală), divorţ, nivel de cultură (lipsa cărţilor din casă, educaţia părinţilor, durata şi calitatea petrecerii timpului liber împreună), lipsa părinţilor (plecaţi la muncă în străinătate, fără timp liber, decesul unuia dintre părinţi etc.), apariţia unui nou membru în familie; activitatea şcolară: performanţe, prezenţa/absenţă, abandon şcolar, interese, hobby/ pasiuni, aptitudini, atitudini, evoluţie şcolară; comportament: specific adolescenţilor (piercing, popularitate); nevoi speciale: dizabilităţi motorii, alte tipuri de dizabilităţi, cum ar fi: dislexie, ADHD, sau sărăcie, religie, etnie etc. alte diferenţe: stil de învăţare (vizual, auditiv, tactil kinestezic), stil de muncă (rapid, lent, sintetic, analitic, experienţial), stare de sănătate, obiective de carieră, dorinţe.

Exista 4 tipuri de bullying:

1. Bullying verbal
2. Bullying fizic
3. Bullying social
4. Bullying electronic (cyberbullying)

Bullying verbal

Este caracterizat de actiuni verbale rău intenționate, cum ar fi: tachinarea, porecle, sarcasm, insulte, jigniri, amenintarea de a provoca ceva rau. Bullying-ul verbal este o formă de agresiune care folosește cuvinte și fraze dăunătoare pentru a umili, intimida și controla victima,

având un impact profund și adesea invizibil asupra sănătății mentale și emoționale a acesteia. Există diferențe semnificative între bullying-ul verbal practicat în mediul online, unde agresorii beneficiază de anonimat și cel din mediul offline, care implică confruntări directe și este mai ușor de identificat.

Efectele bullying-ului verbal include deteriorarea stimei de sine, anxietate, depresie și în cazuri extreme gânduri de suicid, demonstrând necesitatea unei intervenții rapide și eficiente. Combaterea bullying-ului verbal necesită o abordare muti-fațetată, inclusiv educarea agresorilor și a comunității, promovarea empatiei, stabilirea unor politici clare de intervenție și oferirea de suport victimelor.

Rolul școlii este esențial în prevenirea bullying-ului verbal implicând educarea copiilor despre impactul cuvintelor lor, crearea unui mediu sigur și susținător și încurajarea deschiderii dialogului despre experiențele de bullying.

În ceea ce privește unitățile de învățământ, la nivel național au fost adoptate măsuri prin care este prevenit și combătut acest fenomen. În prezent, se urmărește creșterea nivelului de conștientizare a acestui fenomen și garantarea unui climat școlar favorabil desfășurării activității.

La nivel școlar, sunt implementate măsuri anti-bullying, printre cele mai importante menționăm:

- Dezvoltarea unor programele de informare cu privire la cauzele, consecințele, prevenția bullying-ului și maniera de gestionare a cazurilor de bullying etc.;
- Crearea unor proceduri de intervenție în bullying-ul in scoală;
- Monitorizarea în permanență a spațiului cu risc ridicat de bullying (curtea școlii, holuri, teren de sport etc.) cu ajutorul unor sisteme de supraveghere video, prevenind astfel cazurile de agresiune;
- Implicarea părinților în sesiuni de informare și luarea unor măsuri de comun acord în vederea protecției și securității copiilor;
- Identificarea și sprijinirea psihologică a elevilor ce ajung să devină victime ale bullying-ului;
- Corectitudinea evaluării performanțelor elevilor, în vederea reducerii tensiunilor ce determină cazurile de bullying.

Fiecare unitate de învăţământ prevede în regulamentul de ordine interioară obiectivul „şcoală cu toleranţă zero la violenţă”, ce va fi adus la cunoştinţa personalului didactic/didactic auxiliar/nedidactic/elevilor/părinţilor. De asemenea, în acord cu profesorii, elevii şi părinţii acestora, unităţile de învăţământ stabilesc, prin regulamentul de ordine interioară a unităţii de învăţământ (ROI), măsurile aplicabile în cazul unui comportament inadecvat, imoral sau necolegial al unor copii faţă de alţi copii.

În regulamentul de ordine interioară a unităţii de învăţământ, pentru persoanele care interacţionează cu preşcolarii/elevii, se introduce obligativitatea unei comunicări empatice, non-violente, aceea a adoptării unui comportament/limbaj lipsit de etichete/umilitor. La începutul fiecărui an şcolar, instituţiile de învăţământ au responsabilitatea de a-şi întocmi propriile strategii şi planuri de asigurare şi menţinere a unui climat şcolar adecvat educaţiei de calitate, condiţie esenţială pentru prevenirea şi combaterea bullyingului.

Bullying-ul în școală este un fenomen real, fiind tot mai prezent în rândul elevilor. Pe fondul agresiunii, indiferent de tipul acestora, elevii întâmpină probleme emoționale pe care greu le gestionează, unele dintre ele având repercusiuni și în viața de adult.

BIBLIOGRAFIE:

1. https://legalhour.ro/ce-este-bullying-si-cum-poate-fi-combatut-in-scoala/
2. Netzelmann, T., A., Steffan, E., Angelova M, (2016). Strategii pentru o clasă fără bulling. Manual pentru profesori și personalul școlar. Publicat de Salvați Copiii.

GESTIONAREA CONFLICTELOR IN MEDIUL EDUCATIONAL

profesor **PRODĂNESCU FABIOLA**
CNI MATEI BASARAB, RM.VÂLCEA

Conflictele în mediul educațional reprezintă situații de tensiune, dispută sau dezacord între diversele părți implicate în procesul educativ, cum ar fi elevi, profesori, părinți sau chiar între elevi și părinți. Aceste conflicte pot apărea din diverse cauze și pot influența atât dezvoltarea educațională a elevilor, cât și climatul general din școală. Conflictele pot fi de mai multe tipuri și pot varia în funcție de actorii implicați, de intensitate și de natura problemelor. Gestionarea conflictelor în mediul educațional este un aspect esențial pentru menținerea unui climat sănătos și productiv în școli. Conflictele pot apărea între elevi, între profesori și elevi sau chiar între profesori. Identificarea cauzelor, a efectelor și găsirea soluțiilor adecvate sunt pași importanți pentru rezolvarea conflictelor într-un mod constructiv si benefic pentru toți factorii educaționali, implicați in precesul instructiv-educativ.

Conflictele între elevi sunt cele mai frecvente și pot include conflicte de comportament- dispute între elevi cauzate de comportamente agresive, bullying sau abuzuri verbale și fizice. diferențe de personalitate cauzate de neînțelegeri între elevi care au stiluri de viață, interese sau valori diferite. competiție provocată de rivalități între elevi, mai ales atunci când există o presiune mare pentru performanță academică, sportivă sau socială sau excluderea socială, ce poate genera conflicte legate de bullying sau marginalizare a unor elevi din grupuri sociale sau activități școlare.

Conflictele între profesori și elevi pot apărea din cauza diferențelor de așteptări- elevii nu sunt de acord cu metodele sau stilul de predare al profesorilor, iar profesorii se pot simți nemulțumiți de comportamentul sau performanțele elevilor. Probleme de disciplină vizează eelevii care nu respectă regulile școlii sau normele de comportament pot ajunge în conflict cu profesorii, ceea ce poate duce la sancțiuni și tensiuni. Stresul academic poate fi o sursă de conflict educațional când elevii care se simt presați să obțină performanțe ridicate pot intra în conflicte cu profesorii, mai ales dacă aceștia nu simt că primesc suport adecvat.

Cauzele conflictelor în mediul educațional au surse multiple.
a.*Diferențe de personalitate și valori:* Elevii sau profesorii pot avea temperamente diferite, iar acest lucru poate duce la neînțelegeri. De exemplu, un elev introvertit poate intra în conflict cu unul extrovertit, iar un profesor cu așteptări ridicate poate provoca stres elevilor care au ritmuri diferite de învățare.
b.*Lipsa de comunicare:* Multe conflicte apar din cauza lipsei de comunicare clară și deschisă. Neînțelegerile între profesori și elevi, dar și între elevi, pot duce rapid la tensiuni.
c. *Probleme de disciplină*: Elevii care nu respectă regulile școlii pot intra în conflict cu profesorii sau cu alți colegi, ceea ce poate crea un climat tensionat în clasă.
d. *Discriminarea și bullying-ul:* Atunci când un elev se simte discriminat sau este ținta bullying-ului, acest lucru poate genera conflicte nu doar între elevi, ci și între elevi și profesori.
e.*Presiunea academică*: Elevii care se simt presați de performanțele școlare sau de așteptările părinților pot ajunge într-un conflict cu ei înșiși sau cu profesorii, din cauza frustrărilor acumulate.
f. *Diferențe culturale și sociale:* Elevii din medii diferite pot veni cu viziuni și comportamente incompatibile, ceea ce poate genera conflicte legate de stereotipuri sau prejudecăți.

Efectele conflictelor în mediul educațional presupun, de asemenea, diferite si numeroase consecințe.

a. Scăderea performanței școlare: Conflictele constante pot afecta concentrarea și motivația elevilor, conducând la o scădere a performanței școlare.

b. Creșterea tensiunii și a anxietății: Conflictul nerezolvat poate crea un climat tensionat, care poate duce la creșterea nivelului de stres și anxietate în rândul elevilor și profesorilor.

c.Izolarea socială: Conflictele între elevi pot duce la excluziune socială și la sentimentul de izolare al celor implicați, ceea ce poate afecta sănătatea lor emoțională și dezvoltarea socială.

d. Deteriorarea relațiilor între profesori și elevi: Atunci când conflictele nu sunt gestionate corect, pot apărea resentimente și o relație mai tensionată între profesori și elevi, ceea ce afectează procesul educativ.

e. Creșterea absenteismului: Elevii care se confruntă cu conflicte frecvente în școală pot începe să evite activitățile școlare, ducând la absenteism și, implicit, la un impact negativ asupra educației lor.

Printre problemele întâmpinate în gestionarea conflictelor se pot enumera lipsa de pregătire a cadrelor didactice, resurse limitate,timpul insuficient,formarea continuă a cadrelor didactice,crearea unui mediu de încredere și respect, folosirea unui consilier școlar, medierea conflictelor între elevi, implicarea părinților. Mulți profesori nu sunt instruiți suficient în gestionarea conflictelor, ceea ce poate face ca soluțiile aplicate să fie ineficiente sau chiar să agraveze situația.

În multe școli, resursele pentru consiliere psihologică sau medierea conflictelor sunt limitate, ceea ce face ca gestionarea conflictelor să fie mai dificilă. Profesorii ar trebui să fie instruiți nu doar în materii educaționale, dar și în tehnici de mediere și gestionare a conflictelor, pentru a răspunde adecvat la conflictele care apar. Încurajarea unui climat de respect reciproc, în care elevii să simtă că pot exprima liber opinii și emoții, poate preveni multe conflicte.Consilierii școlari pot ajuta la gestionarea conflictelor și la rezolvarea problemelor de comportament sau de bullying, oferind un spațiu sigur pentru discuții și soluționarea disputelor.Organizează sesiuni de mediere în care elevii implicați într-un conflict pot discuta deschis despre situația tensionată în care au fost implicați.

Este esențial ca părinții să fie implicați în gestionarea conflictelor, să comunice cu profesorii și să susțină soluțiile propuse, creând astfel un parteneriat eficient în rezolvarea problemelor.

Asadar, gestionarea conflictelor în mediul educațional este un proces complex, dar esențial pentru asigurarea unui mediu propice învățării și dezvoltării personale. Identificarea cauzelor, înțelegerea efectelor și aplicarea unor soluții eficiente pot contribui la prevenirea și rezolvarea conflictelor, creând astfel un climat mai sănătos și mai echilibrat în școli. Abordarea acestor probleme cu empatie, educație și resurse adecvate poate face o diferență semnificativă în viața elevilor și a întregii comunități educaționale.Conflictele în mediul educațional sunt inevitabile, dar este important ca acestea să fie gestionate corect pentru a preveni efectele negative asupra procesului de învățare și dezvoltare al elevilor. Înțelegerea cauzelor și a tipurilor de conflicte ajută la identificarea celor mai bune metode de soluționare și poate duce la îmbunătățirea relațiilor dintre toți actorii implicați în educație. Educația pentru rezolvarea conflictelor, comunicarea deschisă și abilitățile de mediere sunt esențiale pentru crearea unui mediu educațional armonios, deschis si confortabil.

ȘCOALĂ FĂRĂ BULLYING

PASCU ANAMARIA ROXANA

SCOALA GIMNAZIALĂ „ALEXANDRU CEL BUN” BERZUNTI

După vârsta de 6 ani copiii petrec aproape jumătate din zi la şcoală, motiv pentru care aceasta reprezintă locul unde se produce mare parte din dezvoltarea lor emoţională, socială şi cognitivă.

Şcoala reprezintă mediul care oferă oportunităţi de dezvoltare a rezilienţei, stării de bine a copiilor şi de satisfacere a nevoii de stabilitate şi predictibilitate. Predictibilitatea reprezintă un factor care contribuie la construirea sentimentului de siguranţă la elevi, în particular, şi la copii în general. Comportamentul de tip bullying în şcoli subminează şansa construirii unui spaţiu de siguranţă si dezvoltare fizica si psihica armonioasa.

Bullying-ul se definește ca un act agresiv, realizat în mod repetat, cu caracter intenționat, având scopul de a face rău, de a intimida sau de a umili o altă persoană.

Este important de reținut că bullying-ul nu este același lucru cu un simplu conflict sau o ceartă între două persoane. Diferența majoră constă în intenție, repetitivitate și un dezechilibru de putere între agresor și victimă.

Fenomenul bullying poate fi prezent în orice tip de comunitate, în grupuri sociale, unde persoanele interacționează unele cu altele: la școală, la locul de muncă, în familie, în cartiere, în biserică, în mass-media, chiar între țări etc.

Tipuri de Bullying

Fizic: Împingerea, împingerea, lovirea, deteriorarea lucrurilor altcuiva.

Verbal: Tachinări, porecle, amenințări, glume răutăcioase, zvonuri, bârfe, spune lucruri care nu sunt adevărate despre cineva.

Emotional: A lăsa pe cineva afară intenționat, a spune minciuni despre cineva, a face pe cineva de rușine public.

Cyberbullying: Trimiterea de mesaje text răutăcioase, postarea de videoclipuri sau fotografii pentru a-și bate joc de cineva, răspândirea de zvonuri online.

In fenomenul de bullying intalnim mai multe tipuri de roluri: agresor, victima, martor care poate fi pasiv sau active.

Agresorul - vrea să fie cel mai “cool” rănindu-i, intimidându-i sau jignindu-i pe cei din jurul său;

- este temperamental, inflexibil, încrezător și nu îi place să accepte regulile;
- de cele mai multe ori nu are empatie și chiar se bucură că produce durere celorlalți;- dorește să domine și să-i controleze pe ceilalți;- exagerează în situații obișnuite;
- abuzează de putere pentru a-i răni pe ceilalți, deliberat și în mod repetat.

Victima- pozează într-o ipostază de regulă vulnerabilă, care prezintă anumite slăbiciuni pe care agresorul le poate exploata;

- manifestă imposibilitate de apărare și sentimente de neputință;
- persoana agresatăeste copleșită de teamă;
- unii elevi sunt predispuși să fie abuzați din cauză că sunt „diferiți”.

Martorul - spectatorul sau martorul este cel care vede fenomenul bullying, dar decide să nu intervină, de cele mai multe ori din frica de a deveni chiar el/ea o victimă;
- unii spectatori instigă agresorul să abuzeze victima(martor activ).

Efectele bullying-ului

Efectele bullying-ului pot fi grave, chiar fatale. Se indică faptul că persoanele, indiferent dacă sunt copii sau adulți, care sunt supuse permanent comportamentului abuziv, prezintă risc de stres, îmbolnăviri și chiar sinucidere.

Victimele hărțuirii pot suferi pe termen lung:
-probleme emoționale,
-probleme decomportament,
-probleme sociale,
-singurătate,
-depresie, anxietate,
- stimă de sine scăzută,
-o creștere a frecvenței îmbolnaviri.

Metode de prevenire a bullyingului care pot fi aplicate de către profesori

Identificarea posibilelor situații în care pot apărea experiențe de bullying comportamentele de bullying apar în general în locurile în care nivelul de supraveghere este limitat, precum băile, locul de joacă, coridoarele înguste, sălile de clasă de la ultimele etaje ale școlii sau mediul virtual. Sporirea supravegherii acestor medii va limita semnificativ frecvența actelor de agresiune.

Intervenția imediat ce se observă un fenomen de bullying – intervenția profesorului constă atât în oprirea imediată a comportamentului, cât și raportarea acestui eveniment conducerii școlii. Profesorii pot organiza ședințe/discuții separate cu copilul care a manifestat un comportament de bullying și copilul supus bullyingului în scopul de a afla mai multe despre natura incidentului. Nu este recomandată organizarea unei întruniri cu copilul care manifestat un comportament de bullying, și cu copilul care a fost supus bullying-ului, întrucât elevul agresat se poate simți stânjenit și intimidat de prezența copilului care inițiază bullying-ul și va fi mai puțin motivat să denunțe evenimentul respective.

Realizarea unui regulament de desfășurarea activităților– regulamentul va include rubrici precum drepturile și obligațiile elevilor, regulile școlii, comportamentele așteptate și comportamentele nedorite sau interzise, consecințele acestora (recompensarea comportamentelor pozitive și măsurile pentru cele negative). Implementarea unui sistem de raportare a bullying-ului – acest sistem presupune antrenarea profesorilor și a elevilor în depistarea semnalelor de apariție a actelor de bullying și raportarea sau relatarea acestora către profesori sau directori. Raportarea cazurilor de bullying va fi facilitată de factori precum: posibilitatea de a raporta cazurile de bullying în anonimat, utilizarea unor grile de observare a fenomenului în timp sau ușurința cu care se poate prezenta un caz.

Derularea unor campanii de informare a elevilor cu privire la bullying . Aceste campanii au ca scop prevenirea comportamentelor negative de tip bullying și promovarea comportamentelor pozitive și dezirabile social și se pot derula prin activități precum: organizarea de ore de dirigenție sau consiliere pe tema bullying-ului și a efectelor sale. Organizarea de dezbateri pe tema bullying-ului, realizarea unui concurs de eseuri. Discutarea unor cazuri de bullying din literatură, seriale TV, filme, precum și organizarea de sesiuni de

brainstorming împreună cu clasa pentru a identifica posibile soluții pentru stoparea fenomenului.
Oferirea elevilor de oportunități pentru a vorbi despre bullying și solicitarea sprijinul lor în definirea bullying-ului ca și comportament inacceptabil.
Implicarea eleviilor în stabilirea regulilor de clasă împotriva agresiunii. Astfel de reguli pot include angajamentul profesorului de a nu „privi în altă parte" atunci când apar incidente care implică agresiune. Consilierea psihopedagogica elevilor implicati in acest fenomen.

Un copil care este victimă a bullying-ului are nevoie de sprijinul adulților din jurul lui. Cu ajutorul nostru, copiii învață cum să facă față comportamentelor de tachinare, poreclire sau a altor forme mult mai grave. Fiecare copil are nevoie să primească mesajul că aceste tipuri de comportamente sunt inacceptabile. Deoarece bullying-ul apare de obicei în comunitățile de copii, acest mesaj trebuie să fie promovat și întărit atât la școală, cât și acasă. Cu toții ne dorim școli în care relațiile de colaborare, colegialitate și prietenie primează.
Este necesar ca școala să rămână mediul sigur și prietenos unde copiii obțin cunoștințe și deprinderi esențiale și dezvoltă relații definitorii pentru viitorul lor.

Bibliografie

Whitson, S. (2017), *Fenomenul Bullying*. Ed. Herald, Bucuresti.

Jigau,M .(2006). *Violența în școală*, Ed.Alpfa MDN, București.

Benga O., Baban A., Opre A. (2015). *Strategii de prevenție a problemelor de comportament*. Ed ASCR, Cluj-Napoca.

FENOMENUL DE BULLYING ÎN MEDIUL ȘCOLAR

Profesor învățământ preșcolar: ȘTEFAN MĂDĂLINA LIDIA
GRĂDINIȚA "CĂSUȚA CU POVEȘTI", CRAIOVA
Profesor învățământ primar: ȘTEFAN AMELIA ELENA
LICEUL TEHNOLOGIC "DIMITRIE FILIȘANU"

„Bullyingul poate fi definit ca o hărțuire repetată (nu o dată sau de două ori). Acesta poate fi un atac fizic, sau un atac dureros la adresa sentimentelor altcuiva prin intermediul cuvintelor, acțiunilor sau excludere socială. Bullying-ul poate fi provocat de către o singură persoană sau de către un grup de persoane. Este o coincidență nefastă, că agresorul de obicei este fizic, verbal și/sausocial mai puternic decât victima" (@ Richard J. Hazier)

Fenomenul bullying este un fenomen omniprezent în dinamica elevilor, agresiunile fiind adesea mascate. Categoric, acest fenomen reprezintă o reală amenințare pentru educația și dezvoltarea personală acopiilor. Din păcate, bullyingul nu este o particularitate singulară, ci devine o strategie socială în școală.

Alarmant, 25% dintre cadrele didactice nu recunosc nicio problemă în ceea ce privește comportamentul de bullying sau umilire între elevi. 60% dintre elevi afirmă că intervenția adulților este rară și nefondată, bachiar se tem că prin afirmațiile lor, vor fi victime ale bullyingului și mai mult în viitor.

Anul 1978 aduce prin Dan Olweus pentru prima dată în literatura de specialitate definiția fenomenului de bullying, caracterizând cu acest tip de comportament situația în care o persoană sau un grup produce intenționat rău unei alte persoane, victima fiind supusă unor acțiuni agresive, de persecuție, bullying repetat și pe o perioadă lungă de timp.

Cuvântul „Bullying" nu a primit o traducere congruentă în limba română, dar totodată acesta poate fi asociat cu intimidarea și terorizarea. Fenomenul respectiv include violența fizică, violența verbală, comportamentală care se poate întâlni și în mediul online. Toate cu scopul de a dezechilibra psihic și brutaliza victima.

Un factor important, care duce la apariția bullyingului este inegalitatea de puteri în rândurile tinerilor, fie aceasta provocată de un statut mai special a unuia din participanți, indiferent că este agresorul, victima sau martorul. Statutul mai special aici se poate referi la cele financiar și social.

Aspectul fizic este și el unul dintre factorii apariției bullyingului, deseori, adolescenții care sunt mai diferiți fizic față de ceilalți sunt victimele bullyingului.

Participanții la acțiunile de bullying sunt: agresorul, victima și observatorul. Paradoxal, agresorul și victima nu sunt două grupuri diferite, ci se poate vorbi de o suprapunere între ele, în sensul că elevii cu o agresivitate mai mare pot fi agresori, dar pot fi și victime în egală măsură.

În mediul școlar bullyingul este cel mai răspândit, chiar și prima asocierea pe care o avem când vorbim despre bullying, este cea cu școala, deoarece acolo sunt cei mai mulți factori care pot duce la apariția fenomenului de bullying. Persoanele care au fost supuse unui asemenea comportament în școli, deseori ajung să piardă din interesul de a mai învăța și ajung la absenteism sau chiar la abandon școlar.

Nu există un profil concret al unui potențial agresor pentru ca acesta să poată fi identificat și de a începe un proces de prevenire în acest sens. Din aceste motive, asemenea situații necesită intervenție timpurie și măsuri concrete care vor duce la diminuarea efectivă a comportamentelor de acest tip în rândurile elevilor din cadrul instituțiilor de învățământ.

Intervențiile nu sunt deloc simple, deseori abordarea unor asemenea probleme în instituțiile de învățământ sunt extrem de dificile, din cauza nivelului ridicat de bullying în rândurile elevilor. Astfel se poate ajunge chiar și la intervenția autorităților pentru a gestiona cazul. Intervenția părinților aici este și ea extrem de importantă, persoana care trebuie să raporteze o asemenea problemă părintelui unui agresor, victimăsau martor trebuie să fie în primul rând cadrul din instituția de învățământ din care face parte copilulacestuia.

„În toate societățile civilizate, școala este o instituție de protecție a copilului”. Este necesar să se asigure un mediu școlar adecvat pentru desfășurarea activităților didactice în condiții optime prin: evitarea supraaglomerării grupurilor de elevi, atât la nivel școlar, cât și la nivel de clasă; serviciu de securitate; echipamente de supraveghere și securitate funcționale, pentru a monitoriza audio-video în spațiile publicedin perimetrul instituțiilor de învățământ.

Este important să se dezvolte în toate școlile o practică universală de prevenire a bullyingului către colegi. Programele antibullying cu un accent predominant intervenționist sau terapeutic pot fi concepute în funcție de implicarea școlii în bullying. Tratarea inegalităților sociale, la fel ca și alte probleme de sănătate publică, poate avea un efect pozitiv.

Este necesar să se creeze un mediu social sigur în întreaga școală. Toți membrii comunității școlare trebuie să știe cum să reacționeze și să se comporte în cazul bullyingului.

Profesorii trebuie să evalueze magnitudinea problemei de bullying, să organizeze conferințe pe această temă, să ajute la crearea regulilor de comportament școlar, să formeze grupuri de supraveghere și să învețe cum să observe și să răspundă adecvat la comportamentul elevilor.

Profesorul are un rol central în prevenirea bullyingului și este necesar să aibă cunoștințele și experiența necesare pentru a susține încrederea în sine a elevilor, pentru a-i ajuta să se cunoască, să găsească puncte comune, să încurajeze formarea prieteniilor, să consolideze colectivul, să îmbunătățească climatul din clasă, să formeze și să consolideze abilitățile sociale ale elevilor, să dezvolte o atitudine tolerantă și pozitivă față de comunicarea socială acceptabilă și o atitudine negativă față de bullying.

Consilierii școlari au un rol relevant, aceștia trebuie să își asume un rol proactiv în comunitatea școlară, prin diseminarea ofertei de suport psihologic și implicarea, în afara biroului școlar, în identificarea și soluționarea situațiilor de bullying.

În zilele noastre, agresivitatea copiilor și tinerilor este în creștere, ceea ce poate deveni adesea bullying. Cu cât bullyingul continuă mai mult, cu atât este mai dificil de gestionat și cu atât mai grave sunt consecințele pentru victime.

Bullyingul trebuie tratat ca un comportament inacceptabil și intolerabil. Pentru toți copiii implicate (victime, agresori, martori), este necesar să se asigure: intervenții unitare și specializate în context educaționale și de sănătate; acces la asistență și servicii specializate; stabilitate și continuitate în îngrijire, creștere și educație.

Bibliografie:

- Grădinaru,C., Stănculeanu,D., Manole,M., Bullyingul în rândul copiilor. Studiu sociologic la nivel național realizat de Organizația Salvați Copiii, 2016;
- Grigore,A.N., Violența în context educațional: forme actuale, Iași, Editura Universității "Alexandru Ioan Cuza", Iaşi, 2016;
- Onofrei,L., Violența în spațiul public. Derapaje ale comunicării, Iași, Editura Fundației Academice AXIS, 2015;
https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/193-200_12.pdf
https://excelenta.isjilfov.ro/documente/inline/Prevenirea_bullyingului_si_cyberbullyingului_in_mediul_scolar_1_-_Suport_de_curs.pdf

DEZVOLTAREA SOCIO-EMOȚIONALĂ A ELEVILOR DIN CICLUL PRIMAR PRIN INTEGRAREA COPIILOR CU CERINȚE EDUCAȚIONALE SPECIALE (CES) SAU A CELOR CARE MANIFESTĂ TULBURĂRI DE COMPORTAMENT. EXEMPLE DE BUNE PRACTICI.

PROFESOR RISTEA FELICIA

ȘCOALA GIMNAZIALĂ CEZAR BOLLIAC

Călătoria mea în această lume minunată a emoțiilor și sentimentelor a început cu o idee pe care am regăsit-o în cartea *Mentalitatea deschisă* și anume: *mentalitatea este cea care determină tot ceea ce facem, felul în care relaționam unii cu ceilalți și modul în care ne comportăm în fiecare moment și în fiecare situație*. A fi profesor înseamnă să știi să stăpânești arta predării si evaluării, dar și să asiguri elevilor un climat emoțional favorabil în sălile de clasă prin care urmărești dezvoltarea abilităților socio-emoționale, atitudinilor, valorilor și caracterelor. Aceasta formă de educație are un efect întârziat,dar continuu. Pentru a-mi înțelege propriul bagaj emoțional, dar și pentru a consolida relația cu elevii și părinții acestora, am hotărât să urmez cursuri de psihologie aplicată, workshop-uri, ateliere de dezvoltare personală, să particip la cât mai multe proiecte internaționale, dar și să-mi dedic o bună parte din timp studiului individual (menționez doar câteva cărti care m-au ajutat să înteleg mai bine tipologia relațiilor: *Inteligenta emoțională*-Daniel Goleman, *Cele cinci răni care ne împiedica să fim noi înșine*-Lise Bourbeau,*Cum să te întelegi pe tine însuți și pe ceilalți*-Louise Deacon,*Psihologia femeii*-Karen Horney, *Curajul de a fi tu insuti*-Jacques Salome, *Cum să spui nu*-Marie Haddou, *Charisma*-Andrew Leigh, *Cele cinci limbaje de iubire ale copiilor*-Gary Chapman & Ross Campbell,*Joaca*-Amanda Gummer; *Un val,un ocean*-Bert Hellinger, *Inclusion*-Erasmus+, *Character first, Arta si știința predării* – Robert J.Marzano, *CONNECTOR 5*-Erasmus +, *Predarea pe caza de atasament*-Louis Cozolino etc). Pornind de la faptul că orice problemă poate fi rezolvată la nivelul ascultării, elevul, împreuna cu profesorul, analizează, conștientizează și, în același timp, găsește soluții pentru remedierea acesteia. Comunicarea cu elevul presupune deschidere și disponibilitate din partea profesorului, o voce calmă și caldă,cu inflexiuni potrivite care aplanează orice conflict si previne blocajul emoțional. În ultimii ani, dezvoltarea socio-emoâțională a reprezentat un obiectiv foarte bine definit, astfel încât am introdus în proiectările zilnice activitâti și jocuri care să le dezvolte copiilor empatia, stima de sine și de grup, spiritul civic, încrederea, responsabilitatea și asumarea, gândirea critică, originalitatea și creativitatea, fair play-ul, compasiunea, voluntariatul, respectul și dreptul la opinie, spiritul de lucru în echipa (team work), flexibilitate cognitive și adaptabilitatea, asertivitatea, dar si alte abilități de relaționare. Printre acestea amintesc:

Bârfa pozitivă - un joc de socializare extrem de important, atât din perspectiva unei comunicari eficiente,ce favorizează dezvoltarea unor relatii interpersonale/intrapersonale și, în acelasi timp, o percepție obiectivă asupra realitătii,dar și a dezvoltării neuro-psihice,în sensul în

care aceasta activitate,prin trăirile si emoțiile pozitive, declanșate atât în rândul "bârfitorului", cât și în rândul "ascultătorului" (persoana care este bârfită), ajuta la: consolidarea relațiilor de prietenie, stimularea stării de bine a elevilor și profesorilor, creșterea gradului de altruism și diminuarea gândirii egocentriste, focalizarea pe calități (nu pe defecte) și,nu în ultimul rând, îmbunătățirea perspectivei despre sine și ceillalți. Acest joc poate fi integrat în orice moment al lecției, mai ales daca aveți în clasa copii cu cerințe educaționale speciale sau cu probleme ușoare de comportament cărora trebuie să li se încurajeze comportamnetele pozitive. Evitați să "vânați" greșelile! Studiile de psihologie ne arată faptul că un comportament se învață, în primul rând, prin încurajari și feed-back pozitiv. Greșeala nu reprezintă un instrument de coerciție, ci o oportunitate de învatare prin: recunoașterea acesteia, identificarea soluțiilor alternative, asumarea și întelegerea consecințelor (și nu a pedepselor impuse de adult), dezvoltarea încrederii în sine, dar și prin alegerea celor mai eficiente metode de disciplinare. Trebuie reținut faptul că o simplă informație oferita elevului de către profesor/părinte nu înseamna în mod obligatoriu și o schimbare a comportamentului. Este nevoie de timp, metode eficiente și mult exercițiu pentru a învăța un comportament. *Descrierea jocului*: elevii vor fi așezați în semicerc, însa în fața clasei vor fi poziționate doar două scaune, așezate spate în spate (cu ambele spătare lipite), pe care se vor așeza,pe rând, câte doi elevi (ar fi de preferat ca selectarea elevilor să fie dirijată de profesor, pentru a-i aduce față în față pe aceia care creează situații conflictuale de tip bullying); unul dintre aceștia va fi "bârfitorul" căruia îi va reveni sarcina de a formula cel puțin trei calități sau păreri pozitive despre cel de-al doilea copil; "ascultătorul" va avea ochii închisi, pentru a nu fi distras de comportamentele celor din jur, fără să aibă posibilitatea de a reacționa verbal sau fizic,în timp ce aude prezentarea scurtă a colegului de scaun). După ce "bârfitorul" preia rolul "ascultătorului", elevii se pot ridica de pe scaun, urmând să aibă un contact vizual de câteva secunde și să exerseze exprimarea sentimentelor de recunoștință, mulțumire, prietenie, apartenență la grup prin îmbratișare, multe zâmbete,strângeri de mână, încurajări sau sărutări scurte pe obraz.

Pantomina/Mima: gesturile nu sunt doar o dublare a vorbirii, ci un mijloc auxiliar de subliniere, evidentiere a ideilor, de nuanțare si precizare a lor, atât în comunicarea zilnică, cât și în unele cazuri speciale. Miscarea capului, brațelor, degetelor și expresia fetei pot însemna o multitudine de sentimente, cum ar fi: nerăbdarea, neliniștea, ostilitatea, nesiguranța, aroganța sau inferioritatea, lipsa de sinceritate și încredere în sine/partener, anxietatea sau relaxarea totală față de un subiect anume, toleranța sau agresivitatea, dorința de intimitate etc. Pornind de la nevoile copilului, dar și de la crearea, unei imagini de sine pozitivă prin asigurarea elevului că arată bine, este capabil de performanțe și realizări deosebite, este isteț și descurcăreț, dar și prin eliminarea criticilor (aduse copiilor cu dizabilități sau cu probleme de comportament din clasă sau din întreaga societate), am încercat să intruduc în activitățile de grup *jocul de mina "Gemenii*" ce a avut ca temă principală discriminarea, ostilitatea, neacceptarea, neînțelegerea și marginalizarea unora dintre ei. Astfel, elevii exersează empatia, compasiunea, afecțiunea față de colegul care sa află în suferința, grija etc. Profesorul (sau chiar elevii) alege doi copii cărora le apropie /"lipește" membrele superioare și inferioare (adică ei vor sta" lipiți" unul de altul doar pe o singură parte a corpului-la alegerea fiecăruia), apoi împarte rolurile, în funcție de observațiile efectuate de-a

lungul timpului sau de reacția unui elev față de o persoană/situație anume; este foarte important ca unul dintre copii să fie cel "normal", pentru a-i putea oferi un sprijin real colegului special (de exemplu: nu are o mână, nu poate să-si folosească picioarele, are un membru mai scurt sau mai lung, nu are o ureche, este nevazător, slabit și nu poate să meargă, nu poate vorbi, are un blocaj emotional, este sărac si foarte murdar, are o altă naționalitate, religie, este agresiv sau nu este atent etc); un alt aspect la fel de valoros constă în faptul că profesorul trebuie să organizeze spațiul de lucru/ desfășurare, pornind de la situații concrete ce generează trăiri puternice în sufletele elevilor, astfel, după ce s-a format echipa, toti participantii au rolul de a instiga, critica, judeca, eticheta sau încuraja, sprijini, tolera persoanele care "defilează"prin fața lor (actorii având un scop precis, de exemplu: ei încearca să transporte o pungă cu mâncare din punctul A în punctul B,care poate însemna de la ușa pâna la catedră, de la profesor până în spatele clasei etc); în timp ce echipa se deplasează printre bănci, aceasta trebuie să fie atentă atât la reacțiile oamenilor (colegilor), cât și la sprijinul reciproc pe care si-l acordă; actorii nu au voie să interactioneze cu multimea, însa după câteva secunde/minute, acestia se pot exprima liber în fața colegilor, enumerând toate emoțiile pe care le-au trăit (dacă discutiile tind să afecteze starea emotională a elevului, profesorul poate interveni cu un contraexemplu, subliniind aportul și importanța cuvintelor de încurajare adresate de către ceilalți colegi mai "pașnici". Acest joc de rol, exprimat prin nonverbal si paraverbal, stimulează capacitatea de concentrare și atentia, respectarea regulilor moral-etice, spiritul de echipa, gestionarea emotiilor și a conflictelor, dezvoltarea inteligentei socio-emotionale, îndemanarea, răbdarea, creativitatea, intuiția, autocontrolul și autodisciplina psiho-emoțională etc. La finalul jocului, actorii trebuie să dea mâna cu "instigatorii" sau să se îmbratișeze, după ce în prealabil aceștia au ascultat și au experimentat trăirile celorlati.

Folosirea energizerelor/icebreaker-ul sau metodele de captarea a atentiei joacă de asemenea un factor decisiv în incluziunea socială a colectivului de elevi și dezvoltarea emoțională a acestuia nu doar prin însusirea deprinderilor de autodisciplina/disciplina a jocului, dar si prin formarea unor atitudini pozitive față de întregul proces instructiv-educativ; amintesc câteva dintre acestea: Bulgărele de zăpadă, Șoricelul, Dirijorul, Pizza, Șarpele, Prințesa și cavalerii, Dansatorul, Monstrul, Bate palma sus-bate palma jos, Mișcă balonul, Salata de fructe, Portocala, Papucul, Piatră-hârtie-foarfecă, Rață-rață-gâscă, Râsul lui Moș Crăciun, Cocoșeii, Albinuța înteapă, Povestitorul, Statuile, Castel etc.

De asemenea, **chestionarele** concepute de mine pe care le-am oferit atât elevilor cât și părinților pentru a-și exprima mulțumirea sau nemulțumirea față de activitățile desfăsurate pe parcursul anului școlar (oferind, în felul acesta, posibilitatea tuturor de a propune alte teme, lecții, jocuri, activități), schimbul de experienta "**Profesor pentru o zi** " sau "**Meseria parintelui meu, un model pentru mine!**" (părintii au fost invitați să susțină una sau mai multe activități de-a lungul întregului an școlar), **Clubul de lectură** unde elevii au avut posibilitatea de a face schimb de cărți și de idei, au elaborat **proiecte** pe care le-au prezentat în fața clasei și cu care au participat la diverse concursuri și festivaluri), am oferit **diplome și medalii** fiecărui copil din clasă (pentru cel mai frumos zâmbet, atitudine, ținuta, cel mai bun ajutor, matematician, muzician, geograf, sportiv, povestitor, cavaler etc), iar la finalul unui proiect am premiat **cel mai responsabil** copil, oferindu-

i o diplomă de **Super Prieten** sau, daca rezultatele la învătătură depășeau așteptările, le ofeream **cărti** și **bilete la cinema**. **Rețeta prieteniei** (o puneam în practică, atunci când ne supăram unii pe ceilalți, însă niciodată nu le-am permis să plece acasă fară o îmbrățișare sau un zâmbet pe față), **lecțiile desfășurate în aer liber** care au stimulat învățarea prin descoperire, experimentele trăsnite de la ora de științe, muzică, AVAP și matematică, **excursiile și petrecerile tematice** (în special, petrecerile în **pijamale** și cele în care elevii puteau veni la școală **costumați** în personajele lor preferate), **Semaforul** (motodă modernă de evaluare atât a cunoștințelor, cât și a gradului de dificultate a fișelor de lucru, testelor fulger, exercițiilor individuale,t emelor pentru acasa etc), scala valorică (folosită la finalul fiecarei lecții); am oferit copiilor posibilitatea de a-și **nota propriii profesori** sau de a- și mări calificativele/notele obținute în urma evaluărilor continue, pornind de la punctele pe care aceștia le primeau sub forma unei recompense pentru activitatea din clasa (întrebarile aveau legătură cu lecția de zi, cultură generală, aptitudini și atitudini morale față de întregul colectiv, spontaneitate, managementul timpului și igiena spațiului de lucru.

În încercarea de a ameliora comportamentul elevilor care perturbă orele s-au utilizat următoarele metode: **metoda contractului** (încurajarea elevilor să-și monitorizeze comportamentul și conștientizarea consecințelor), **metoda modelării** (puterea exemplului oferit de copii și profesori, învățarea socială), **metoda întăririlor** (recompenselor), **metoda extincției comportamentului dezadaptativ** (când elevul răspundea neîntrebat, îl ignoram și repetam întrebarea; în cazul în care răspundea când era întrebat, întăream acest tip de comportament), **cardurilor metaforice** - subliniază legătura dintre personalitatea elevului și modul în care acesta se reflectă în imaginile din carduri**; metoda ruperii de ritm** (tehnica time-out); **distragerea atentiei** - prin aplicarea unor soluții temporare prin intermediul cărora i se capta atenția: bătăi din palme/degete, colorarea și decuparea unor figurine, modelarea plastilinei,atribuirea unor roluri (responsabilul clasei sau ajutor de responsabil, ajutorul profesorului, mutarea elevului cât mai aproape de catedra sau lângă elevi calmi, toleranți, prietenoși și responsabili, interpretarea unor cântece, dansul etc); **euritmia** -folosită in scop terapeutic și pedagogic pentru dezvoltarea limbajului si a cunoștințelor generale, stimularea imaginatiei,dezvoltarea coordonării, atentiei si capacității de concentrare a elevului si, nu în ultimul rând, integrarea metodelor moderne (centrate pe elev și pe grup) de predare-învațare – evaluare (adaptate particularităților de vârstă, dar si nivelului clasei): brainstorming, ciorchinele, S-V-A, SINELG, turul galeriei, cubul, mozaicul, schimbă perechea, RAI, cadranele, semaforul, pălăriile gânditoare, predicțiile, storytelling, starbusting, fishbowl etc. Toate aceste metode moderne sunt activ-participative și propun o cunoaștere dobândită prin efort propriu, pun accent pe contactul direct cu realitatea, încurajează munca independentă și creativitatea, stimulează efortul de autocontrol-autoreglare-autoevaluare la elevi si cooperarea; promovează relațiile democratice între elev si profesor față de metodele clasice specifice învatământului tradițional (unde disciplina învățării este impusa prin constrângere, profesorul este doar transmițător de cunostinte, impun un control formal, sunt orientate spre produs și mai puțin spre procesele prin care elevii ajung la elaborări personale).

Un alt exemplu de bună practică îl reprezintă **Oglinda profesorului și Oglinda elvului**, două metode de obținere a celui mai bun feed-back pe care un profesor îl poate solicita elevului/elevilor

vis-à-vis de relația pe care acesta o are sau nu cu cei mici.Puteți grupa elevii în mai multe echipe,solicitându-le să contureze o oglindă a cadrului/cadrelor didactice și încă una pentru ei înșiși (pot realiza aceste două oglinzi și individual), urmând ca fiecare elev să-și deseneze chipul sau să lipească o fotografie pe oglinda lui sau a profesorului (care este realizată dintr-o folie de aluminiu alimentară), apoi să scrie cel putin două – trei adjective, cuvinte, expresii, pornind de la întrebarea "Cum te vezi TU prin ochii profesorului ?" (un fel de "Ce părere are dl profesor despre mine?", însa puțin mai slefuită și armonizată) si "Cum se vede profesorul prin ochii tai?". La finalul activității, foile de flipchart trebuie completate de toți coechipierii. Precizez faptul că fiecărui răspuns îi corespunde un cod al culorilor, dar nu pentru a-i identifica sau taxa pe cei mai curajoși (deoarece lucrările sunt anonime, iar profesorul nu are voie să intervină, nici măcar cu o sugestie), ci pentru o concentrare accentuată,o comunicare mai bună (mai ales, in cazul copiilor timizi care preferă să-și exprime gândurile în scris), dar și pentru a crea un aspect emoțional pozitiv întregului proces de învățare-evaluare.

Bibliografie

1. Curs Dezvoltare Personală (2018)-Asociatia Phoenix

2. Mentalitate deschisă (2016),Institutul Arbinger,editura IDP

3. Psihosociologia relatiei copil-profesionist in domeniul social,"Ghidul formatorului", (2015), MMFPSPV si colaboratorii, Chisinau .

COLABORAREA ȘCOALĂ-FAMILIE-INSTITUȚII-SOCIETATE PENTRU PREVENIREA HĂRȚUIRII LA ȘCOALĂ

PETREA MIHAELA ADRIANA
ȘCOALA 1^{0} ISTITUTO COMPRENSIVO "DE AMICIS"
FLORIDIA, SIRACUSA, ITALIA

Cooperarea dintre școală, familie, instituții și societate este crucială pentru a crea un mediu protejat și incluziv, care poate preveni în mod eficient hărțuirea. Fiecare dintre acești actori contribuie și cooperează în mod distinct dar și împreună astfel:

Școala trebuie să promoveze valorile de respect, empatie și incluziune prin proiectul său educațional și prin comportamentul profesorilor. Este esențial ca personalul școlii să fie instruit să recunoască semnele de intimidare și să intervină prompt, aplicând protocoale clare și comune. Să fie create niște canale interne de comunicare, cum ar fi consilierea și mentorii, ce permit detectarea timpurie a posibilelor probleme și fcare acilitează intervențiile specifice.

Familia este primul context educațional; promovarea valorilor de respect și toleranță contribuie la formarea unui comportament corect de la o vârstă fragedă. Dialogul constant și transparent cu cadrele didactice face posibil schimbul de informații și raportarea comportamentelor îngrijorătoare, creând o rețea de sprijin în jurul elevului.

Familiile pot oferi sprijin psihologic și pot consolida încrederea copiilor lor, intervenind în colaborare cu școala în cazul unor situații dificile.

Instituțiile (Ministerul Educației, autoritățile locale, autoritățile judiciare) definesc orientări, reglementări și protocoale pentru prevenirea și intervenția în situații de bullying. Acestea contribuie la asigurarea resurselor adecvate pentru formarea profesorilor, sprijinul psihologic și punerea în aplicare a instrumentelor tehnologice pentru monitorizarea fenomenului.

Instituțiile joacă un rol de supraveghere, verificând aplicarea reglementărilor și intervenind în caz de nerespectare a orientărilor stabilite.

Societatea (mass-media, ONG-urile și asociațiile) contribuie la răspândirea mesajelor de incluziune și respect, la sensibilizarea cu privire la efectele nocive ale hărțuirii și la promovarea unui stil de viață responsabil.

Societatea poate încuraja crearea de rețele de sprijin care să implice nu numai adulții, ci și elevii, prin încurajarea activităților extracurriculare, a atelierelor și momentelor de confruntare. Un context social care valorizează respectarea regulilor și solidaritatea încurajează dezvoltarea unui comportament pozitiv, reducând toleranța față de actele de hărțuire.

Ce metode de colaborare pot fi adoptate de acești parteneri?

Mese de comparare și parteneriate (reuniuni periodice și de mese de lucru integrate) permit școlilor, familiilor, instituțiilor și reprezentanților societății să elaboreze strategii comune și să facă schimb de experiență.

Proiecte și inițiative comune (activități extracurriculare, campaniile de sensibilizare și atelierele de formare) ce implică toți actorii, creând un front unit împotriva bullying-ului.

Canale de comunicare transparente (platforme digitale, buletine informative și reuniuni periodice) ce facilitează schimbul de informații și actualizările constante privind cele mai bune practici în materie de prevenire și intervenție.

Ce strategii pot fi adoptate pentru a preveni bullying-ul la școală?

Prevenirea bullying-ului la școală necesită o abordare integrată și multidimensională, care să implice nu numai profesorii și elevii, ci întreaga comunitate educațională. Iată câteva strategii-cheie:

- Educație și formare continuă pentru profesori și personalul școlar pentru a recunoaște semnele de intimidare și pentru a învăța tehnici de intervenție.
- Desfășurarea de ateliere și activități educative care promovează respectul, diversitatea, empatia și gestionarea constructivă a conflictelor în rândul elevilor.
- Definirea de protocoale și reguli clare: elaborarea de regulamente comune care să precizeze normele de comportament și sancțiunile pentru autorii actelor de hărțuire și stabilirea unor proceduri operaționale standardizate pentru identificarea, raportarea și intervenția timpurie în cazurile de bullying.
- Crearea unor medii de ascultare și sprijin: implementarea sistemelor de raportare anonimă pentru a permite elevilor să raporteze incidentele de intimidare fără teama de represalii și promovarea spațiilor de dialog, cum ar fi grupurile de discuții și interviurile individuale, pentru a monitoriza bunăstarea elevilor.
- Implicarea familiei și a comunității: consolidarea comunicării școală-familie, prin întâlniri regulate și canale de comunicare eficiente, pentru a monitoriza și a interveni împreună la orice semn de suferință precum și promovarea inițiativelor care implică, de asemenea, autoritățile locale, asociațiile și mass-media pentru a sensibiliza întreaga comunitate cu privire la prejudiciile cauzate de bullying și la importanța respectului reciproc.
- Intervenții specifice privind cyberbullying-ul: educarea elevilor și a părinților cu privire la utilizarea responsabilă a tehnologiilor și a rețelelor de socializare, ilustrând riscurile și consecințele cyberbullying-ului precum și implementarea unor instrumente specifice de monitorizare și sisteme de raportare pentru activitățile online.
- Promovarea practicilor de mediere și a sprijinului psihologic: stabilirea unor persoane de referință, cum ar fi tutorii și mediatorii școlari, care pot facilita dialogul între colegi și între elevi și personalul didactic precum și oferirea de sprijin psihologic și programe de consiliere pentru a ajuta atât victimele, cât și agresorii să-și înțeleagă și să-și gestioneze emoțiile.
- Evaluare și monitorizare continuă

Monitorizarea continuă a climatului școlar și a eficacității măsurilor luate, prin chestionare, reuniuni și feedback periodic precum și adaptarea și îmbunătățirea strategiilor în funcție de evoluția fenomenului și de nevoile specifice ale comunității școlare.

Prin adoptarea acestor strategii în mod coordonat, este posibil să se creeze un mediu școlar sigur, incluziv și favorabil dezvoltării pozitive a tuturor elevilor, reducând semnificativ riscul de hărțuire și promovând o cultură a respectului și a responsabilității comune.

O abordare integrată și colaborativă este esențială pentru prevenirea bullying-ului în școală. Sinergia dintre școală, familie, instituții și societate nu numai că permite detectarea

timpurie a semnelor de disconfort, dar creează și un mediu educațional în care respectul, toleranța și sprijinul reciproc sunt valori împărtășite de toți. În acest fel, este posibil să se construiască o rețea de protecție capabilă să combată eficient fenomenul și să asigure bunăstarea tuturor elevilor.

Bibliografie:

Bucci, M. & Marzocchi, G. (2013), *Bullismo e cyberbullismo: manuale per educatori*, Egea.
Caldarola, R. (2015), *Bullismo: comprendere e intervenire. Aspetti psicologici e pedagogici*, Editore Giunti.
Ferrari, A. (2009), *Il bullismo a scuola: prevenzione e intervento*, Franco Angeli.
Ionuț, D. (2017), *Violența și bullying-ul în mediul școlar: aspecte psihosociale și pedagogice*, Editura Psihopedagogică.
Popescu, A. M. & Ionescu, R. (2015), *Bullying-ul în școlile din România: studiu de caz și intervenții*, Editura Universitară.
Stan, C. & Rusu, M. (2019), *Intervenția în cazurile de bullying: strategii și bune practici în școlile românești*, Editura Didactică.

Sitografie:

https://www.salvaticopiii.ro/ce-facem/protectie/protectie-impotriva-violentei/prevenirea-violentei-in-scoala
https://childhub.org/sites/default/files/library/attachments/Bullying-ul%20in%20scoli_prezentare.pdf

IMPACTUL BULLYING-ULUI ASUPRA DEZVOLTĂRII ȘI ÎNVĂȚĂRII DIN PERSPECTIVA PREȘCOLARILOR ȘI ȘCOLARILOR MICI

CARMEN-DANIELA OLARIU,
ȘCOALA GIMNAZIALĂ „MIHAI EMINESCU”, RĂDĂUȚI

Rezumat: *Bullying-ul reprezintă una dintre cele mai grave probleme din mediul educațional, având efecte semnificative asupra dezvoltării emoționale, cognitive și sociale ale copiilor. Acest fenomen afectează atât victimele, cât și agresorii, influențand performanțele școlare și bunăstarea psihologică a celor implicați.*

În ultimii ani, studiile au evidențiat o creștere alarmantă a cazurilor de bullying în rândul copiilor de vârstă mică, ceea ce subliniază necesitatea unor măsuri eficiente de prevenire și intervenție. Experiențele timpurii de bullying pot avea consecințe de lungă durată asupra dezvoltării personale, influențând relațiile sociale, sănătatea emoțională și chiar succesul academic pe termen lung. Copiii care sunt expuși în mod repetat la comportamente agresive pot dezvolta o serie de dificultăți psihologice, inclusiv anxietate, depresie și probleme de încredere în sine. În plus, bullying-ul poate altera dinamica de grup din mediul școlar, generând un climat nesigur și tensionat, care afectează nu doar victimele, ci și ceilalți copii din colectiv. Frica de a deveni la rândul lor ținte ale agresiunilor poate determina mulți elevi să evite implicarea activă în procesul educațional, afectând astfel întreaga comunitate școlară. Articolul de față analizează impactul bullying-ului asupra preșcolarilor și școlarilor mici, explorând consecințele acestuia asupra procesului de învățare și dezvoltare personală. Vom examina cauzele și factorii de risc asociați acestui fenomen, precum și strategiile prin care părinții, educatorii și instituțiile de învățământ pot contribui la reducerea și prevenirea bullying-ului în mediul școlar.

Cuvinte cheie: *Bullying sau hărțuire școlară, copilărie, efecte.*

Introducere: Bullying-ul în mediul școlar este o problemă majoră care afectează sănătatea emoțională, psihologică și chiar fizică a elevilor. Se manifestă sub diverse forme și poate avea consecințe pe termen lung asupra victimelor, agresorilor și martorilor.

Bullying-ul este un fenomen agresiv, intenționat și repetat, care implică un dezechilibru de putere între agresor și victimă. Acesta poate fi de natură fizică, verbală, relațională sau cibernetică și are consecințe negative asupra sănătății emoționale și psihologice a celor implicați.

Dan Olweus (1993), unul dintre cei mai cunoscuți cercetători ai bullying-ului, definește fenomenul astfel: „Un elev este victima bullying-ului atunci când este expus în mod repetat și de-a lungul timpului la acțiuni negative din partea unuia sau mai multor colegi, iar acest comportament implică un dezechilibru de putere.” [1], pe când Ken Rigby (2002), cercetător în domeniul educației, afirmă că: „Bullying-ul este o formă sistematică de agresiune care are scopul de a provoca suferință unei persoane percepute ca fiind vulnerabilă.” [2]

Smith și Sharp (1994), definesc bullying-ul ca „O formă conștientă de agresiune care poate fi directă sau indirectă, fizică sau psihologică, și care are loc în mod repetat într-o relație dezechilibrată de putere.” [3]

Coloroso (2003), susține că: „Bullying-ul este o agresiune susținută, deliberată și dezechilibrată, având drept scop umilirea, rănirea sau excluderea unei persoane.” [4]

Bullying-ul este un fenomen social și educațional complex care afectează milioane de elevi din întreaga lume. Se manifestă prin comportamente agresive, repetate, menite să intimideze, să umilească sau să excludă o persoană considerată vulnerabilă. Înțelegerea cauzelor bullying-ului este esențială pentru a preveni și combate acest fenomen în mod eficient. Aceste cauze sunt multiple și pot fi analizate din perspectiva individului, familiei, școlii și societății în ansamblu.

Agresorii din mediul școlar pot avea trăsături de personalitate specifice, care îi predispun la comportamente de bullying. Lipsa empatiei și sensibilității față de sentimentele celorlalți, tendința spre agresivitate și dominare, precum și problemele emoționale nerezolvate, cum ar fi frustrarea sau furia reprimată, sunt factori determinanți în apariția comportamentului agresiv. De asemenea, dorința de impunere a superiorității și nevoia de validare prin intimidarea altora contribuie la dezvoltarea unei conduite de tip bullying.

Victimele bullying-ului au, de multe ori, trăsături care le fac mai vulnerabile. Stimă de sine scăzută, dificultăți în exprimarea emoțiilor și în stabilirea relațiilor sociale le pot face ținte ușoare pentru agresori. Diferențele fizice sau comportamentale față de colegi, fie că este vorba despre aspect fizic, dizabilități, orientare sexuală sau statut social, pot atrage atenția agresorilor și pot amplifica fenomenul de excludere și umilire.

Mediul familial joacă un rol esențial în dezvoltarea comportamentelor de bullying. Agresorii provin adesea din familii în care există lipsă de afecțiune și suport emoțional, în care educația este bazată pe violență sau pedeapsă excesivă și în care controlul parental este inadecvat. Aceste condiții favorizează dezvoltarea unor modele de comportament agresiv, pe care copiii le replică în mediul școlar. Pe de altă parte, victimele bullying-ului pot proveni din familii hiperprotectoare, unde părinții intervin excesiv în viața copilului, împiedicându-l să își dezvolte abilități de apărare și autonomie. De asemenea, lipsa sprijinului emoțional din partea părinților poate face ca un copil să nu aibă resursele necesare pentru a face față agresiunilor din mediul școlar.

Școala poate deveni un mediu propice pentru bullying dacă nu există reguli clare și mecanisme eficiente de prevenire. Lipsa implicării profesorilor și a personalului didactic, toleranța față de comportamentele agresive și absența unor programe eficiente de prevenire contribuie la perpetuarea fenomenului. În plus, un climat educațional permisiv, unde normele de disciplină sunt aplicate inconstant sau unde relațiile dintre elevi și cadrele didactice sunt tensionate, poate favoriza apariția bullying-ului. Neimplicarea colegilor în sprijinirea victimelor poate, de asemenea, agrava situația, creând un mediu ostil pentru cei afectați.

Mass-media și rețelele sociale joacă un rol semnificativ în promovarea agresivității, influențând modul în care tinerii percep relațiile sociale și violența. Expunerea frecventă la conținut violent prin jocuri video, filme sau platforme online poate normaliza comportamentele de

bullying și poate reduce empatia față de victime. În plus, cyberbullying-ul permite agresorilor să își atace victimele în anonimat, fără consecințe imediate, ceea ce face ca acest tip de hărțuire să fie din ce în ce mai răspândit.

Normele culturale dintr-o societate pot contribui, de asemenea, la perpetuarea bullying-ului. Promovarea unor modele de masculinitate agresivă, discriminarea pe criterii de gen, etnie sau statut social și lipsa unei educații axate pe empatie și respect reciproc pot încuraja dezvoltarea unor comportamente abuzive. În comunitățile în care agresivitatea este tolerată sau chiar încurajată, copiii pot considera bullying-ul ca fiind un comportament acceptabil sau necesar pentru a-și menține statutul social.

Bullying-ul în mediul școlar este influențat de o serie de factori de risc care pot favoriza apariția și menținerea acestuia. Din punct de vedere individual, copiii care manifestă un temperament agresiv sau impulsiv, care au dificultăți în reglarea emoțiilor și un nivel scăzut de empatie sunt mai predispuși să devină agresori. De asemenea, un istoric de comportamente antisociale și lipsa unor modele pozitive de relaționare pot crește riscul implicării în bullying.

Factorii familiali joacă un rol esențial în acest fenomen. Lipsa supravegherii parentale, prezența violenței domestice și relațiile conflictuale în familie contribuie la dezvoltarea unor tipare de comportament agresiv. Un copil care crește într-un mediu în care violența este folosită ca metodă de rezolvare a conflictelor va fi mai predispus să adopte aceeași strategie în relațiile cu colegii săi. Pe de altă parte, copiii care provin din familii în care comunicarea este deficitară și sprijinul emoțional este insuficient pot avea dificultăți în gestionarea situațiilor de hărțuire și în căutarea ajutorului necesar.

La nivel școlar, un climat educațional permisiv față de agresiune, lipsa unor măsuri disciplinare clare și atitudinea pasivă a profesorilor față de bullying contribuie la menținerea acestui fenomen. În școlile în care bullying-ul nu este sancționat în mod corespunzător, elevii pot considera că astfel de comportamente sunt acceptabile sau că nu există consecințe pentru agresiune. Relațiile tensionate dintre elevi și profesori, precum și lipsa unor programe eficiente de prevenire și intervenție pot face ca bullying-ul să devină o problemă persistentă.

La nivel social și cultural, expunerea la modele violente în mass-media, normele care tolerează agresivitatea și influența negativă a grupului de prieteni sunt factori care pot amplifica bullying-ul. Discriminarea și stereotipurile sociale pot, de asemenea, contribui la excluderea și marginalizarea anumitor categorii de elevi, crescând riscul de victimizare. În societățile în care competiția și dominarea sunt valorizate mai mult decât colaborarea și respectul reciproc, bullying-ul poate fi perceput ca o strategie eficientă de afirmare a superiorității.

Bullying-ul poate avea efecte profunde asupra copiilor de vârstă mică, influențând atât procesul lor de învățare, cât și dezvoltarea personală. Copiii preșcolari și școlarii mici care sunt expuși la bullying pot experimenta sentimente de teamă, anxietate și nesiguranță, ceea ce le afectează capacitatea de concentrare și performanța academică. În unele cazuri, aceștia pot dezvolta o aversiune față de mediul școlar, ceea ce duce la absenteism frecvent și la dificultăți în menținerea ritmului de învățare.

Dezvoltarea personală a acestor copii poate fi afectată prin scăderea stimei de sine, dificultăți în interacțiunea cu ceilalți și tendința de a evita situațiile sociale. Pe termen lung, experiențele de bullying pot avea un impact negativ asupra dezvoltării emoționale și sociale, contribuind la probleme de adaptare, depresie și dificultăți în relaționarea cu ceilalți. În unele cazuri, copiii expuși la bullying în primii ani de școală pot dezvolta un comportament retras și pot manifesta dificultăți în gestionarea emoțiilor.

Intervenția timpurie și sprijinul din partea părinților și cadrelor didactice sunt esențiale pentru a preveni efectele negative ale bullying-ului asupra preșcolarilor și școlarilor mici. Crearea unui mediu educațional sigur și incluziv, încurajarea comunicării deschise și promovarea empatiei și respectului reciproc pot contribui la reducerea impactului negativ al bullying-ului și la dezvoltarea unui climat școlar pozitiv.

Bibliografie:

1. Olweus, D. (1993). Bullying at School: What We Know and What We Can Do. Oxford: Blackwell Publishing.
2. Rigby, K. (2002). New Perspectives on Bullying. London: Jessica Kingsley Publishers
3. Smith, P. K., & Sharp, S. (1994). School Bullying: Insights and Perspectives. London: Routledge.
4. Coloroso, B. (2003). The Bully, the Bullied, and the Bystander: From Preschool to High School – How Parents and Teachers Can Help Break the Cycle of Violence. New York: Harper Collins.

ACTIVITÉ-VICTOR HUGO-L'HOMME SIECLE

BÎRCA ELENA
GIMNAZIUL JAPCA,
RAIONUL FLOREȘTI, REPUBLICA MOLDOVA

1-Mesdames!
2-Messieurs!
3-Chers élèves!
1-Nous commençons notre activitée consacrée à l'anniversaire de la naissance de Victor Hugo.
2-Le grand poète et écrivain français Victor Hugo est né le 26 février 1802 à Besançon, quand le siècle avait 2 ans. Son père était général dans l'armée française.
3-Il avait deux frères aînés Abel et Eugène et en février 1809, les 3 garçons et leur mère s'installent à Paris.
1- Victor a eu dans sa blonde enfance trois maîtres: un jardin, un vieux prêtre et sa mère Sophie. Le vieux prêtre dirigeait une petite école.
2-Quand il a voulu apprendre à lire à Victor, il s'aperçut que le garçon avait appris à lire tout seul. Mais le vieux prêtre lui a appris le latin et le grec.
3-Victor Hugo a vecu une longue vie et son oeuvre est vaste et varié. Ses opinions, son inspiration et son art ont évolué au cours de 2 siècles.
1-Sa personnalité comme ses oeuvres dominent tout le 20-ième siècle. Victor Hugo a réussi dans tous les genres littéraires.
Il est un poète, dramaturge, écrivain, romancier et dessinateur romantique français.
2-Le coup d'Etat du 2 décembre 1851 a fait de Victor Hugo un exilé jusqu'en 1870.
3-C'est dans son exil que V.Hugo écrit les recueils de poésies: «Les Châtiments», «Les Contemplations», «La Légende des siècles».
1-La poésie "**L'âme en fleur**" est une poésie sur le thème des émotions qu'on ressent par rapport à ceux qui nous entourent et les interrogations qui vont avec.
2-On peut y voir de l'amour, des questions récurrentes qu'on se pose tous, et l'émoi que ça peut provoquer.
3-Une forme de romantisme amoureux de cette époque. C'est une poésie/chanson abordable avec des sujets comme les émotions, l'amour, les relations avec autrui... ou tout simplement le printemps.

L'Ame en fleur

Si vous n'avez rien à me dire,
Pourquoi venir auprès de moi ?
Pourquoi me faire ce sourire
Qui tournerait la tête au roi ?
Si vous n'avez rien à me dire,
Pourquoi venir auprès de moi ?

Si vous n'avez rien à m'apprendre,
Pourquoi me pressez-vous la main ?
Sur le rêve angélique et tendre,
Auquel vous songez en chemin,

Si vous n'avez rien à m'apprendre,
Pourquoi me pressez-vous la main ?

Si vous voulez que je m'en aille,
Pourquoi passez-vous par ici ?
Lorsque je vous vois, je tressaille :
C'est ma joie et c'est mon souci.
Si vous voulez que je m'en aille,
Pourquoi passez-vous par ici ?

1-Les romans: «Les Misérables», «Les Travailleurs de la mer», «L'homme qui rit», «Quatrevingt-treize».
2-De retour à Paris en 1870 V.Hugo devient le poète national de la France.
Il doit cette gloire aux thèmes qu'il traite: l'amour de la justice,le patriotisme, la lutte pour la liberté, la foi dans l'avenir et dans la justice.
3-Pas un événément de son époque ne lui échappe, au contraire, il les vit, il y prend part.
1-Les guerres de l'Empire et ses désastres, deux révolutions, celle de 1830 et celle de 1848, la Commune et sa répression sanglante.
2-Il a vu quatre fois au cours de la vie Paris se couvrir de barricades.
3-Hugo était curieux, ouvert, attentif.
1-Il a abordé et immortalisé beaucoup de thèmes lyriques.
2-La patrie de l'homme.
3-La joie du travail.
1-La pitié pour les malheureux.
2-La nature et son charme, le mystère de l'amour.

<u>Ô mes lettres d'amour</u>

Ô mes lettres d'amour, de vertu, de jeunesse,
C'est donc vous ! Je m'enivre encore à votre ivresse ;
Je vous lis à genoux.
Le monde et ses merveilles
Je n'ai pas refusé ma tâche sur la terre.
Mon sillon ? Le voilà. Ma gerbe ? La voici.
J'ai fait ce que j'ai pu ; j'ai servi, j'ai veillé,
Et j'ai vu bien souvent qu'on riait de ma peine.
Je me suis étonné d'être un objet de haine,
Ayant beaucoup souffert et beaucoup travaillé.

1-Un grand malheur arrive dans la vie de V.Hugo et de sa famille-la mort de sa fille Léopoldine en 1843.
2-V.Hugo était dévasté par la mort de sa fille. Il n'était pas capable de travailler.
3-Pendant des années il a écrit chaque 4 septembre, un poème anniversaire dans «Les Contemplations» (1856)

«Demain, dès l'aube»

Demain, dès l'aube, à l'heure où blanchit la campagne,
Je partirai. Vois-tu, je sais que tu m'attends.
J'irai par la forêt, j'irai par la montagne.
Je ne puis demeurer loin de toi plus longtemps.

Je marcherai les yeux fixés sur mes pensées,
Sans rien voir au dehors, sans entendre aucun bruit,
Seul, inconnu, le dos courbé, les mains croisées,
Triste, et le jour pour moi sera comme la nuit.

Je ne regarderai ni l'or du soir qui tombe,
Ni les voiles au loin descendant vers Harfleur,
Et quand j'arriverai, je mettrai sur ta tombe
Un bouquet de houx vert et de bruyère en fleur.

1-Tous ceux qui aimaient la poésie trouvaient là les plus beaux vers de la langue française.
2-V.Hugo avait dévisé le recueil en deux parties: «Autrefois» et «Aujourd'hui».
3-Dans le poème «Printemps» le poète nous explique qu'il attendait cette saison avec impatience et qu'il est heureux de sa venue. Le printemps lui apporte de la joie pour lui faire oublier ces événements tragiques.

Printemps

Voici donc les longs jours, lumière, amour, délire !
Voici le printemps ! mars, avril au doux sourire,
Mai fleuri, juin brûlant, tous les beaux mois amis !
Les peupliers, au bord des fleuves endormis,
Se courbent mollement comme de grandes palmes ;
L'oiseau palpite au fond des bois tièdes et calmes ;
Il semble que tout rit, et que les arbres verts
Sont joyeux d'être ensemble et se disent des vers.
Le jour naît couronné d'une aube fraîche et tendre ;
Le soir est plein d'amour ; la nuit, on croit entendre,
A travers l'ombre immense et sous le ciel béni,
Quelque chose d'heureux chanter dans l'infini.

3-Depuis trente ans V.Hugo pensait et travaillait à un grand roman social.
1-Enfin le livre a été achevé le 30 juin 1861 Hugo savait que le roman était beau, qu'un immense public le lirait.
2-Il a crée de vrais caractères Lyriques pour son époque. Il a célébré la grandeur des pauvres gens, des misérables.

Cosette

Des épisodes d'après le roman de V.Hugo "Les Miserables"

L'auteur- Cosette, une fillette de 8 ans, vivait dans la maison des Thénardier. Elle était pour eux une servante.

Cosette

Venez écouter bonne gens
La ballade des pauvres gens
L'histoire de Cosette et
de ces pauvres diables
Q'on appelle :«Les Misérables»
Ils n'habitent pas les beaux quartiers
Ils n'ont pas toujour à manger
Mais même si souvent
Le destin les accable
Ils gagneront les Misérables.
Ils gagneront les Misérables.

L'auteur- Ce soir-là, elle était assise, comme toujours, sous la table et tricotait des bas pour les deux filles de sa maîtresse.
-Tout à coup, la Thénardier a crié:
Mme Thénardier -Cosette! Dans la maison il n'y a plus d'eau.
-Prends le seau et va à la source.
Cosette - Mais, madame, c'est noir dehors.
Mme Thénardier -Ce n'est rien. Dans la forêt il n'y a pas de loups. Tiens cette pièce de monnaie. De retour, tu achètes du pain.
L'auteur- Cosette a pris la pièce et le seau et elle est sortie dans la nuit.
Devant la maison des Thénardier il y avait un magasin de joujoux. Dans la vitrine se trouvait une grande poupée en robe rose. Elle avait des cheveux noirs. Les enfants du village, et les filles Thénardier aussi, restaient des heures entières devant la fenêtre et regardaient cette poupée.
-Cosette s'est approchée du magasin pour admirer la poupée.

Une poupée dans la vitrine

C'est une poupée dans la vitrine
Qui me regarde et qui s'ennuie.
Je crois qu'elle se cherche une maman,
Et moi je veux qu'elle soit ma fille

Dans une maison pleine de jouets,
Où les petites filles de mon âge
Cousent les toilettes de leurs poupées
Et ne font jamais le ménage.

Je la vêtirai de dentelles,
Elle aura des jupons de soie.
Je veux que ma fille soit la plus belle
Et qu'elle soit fière,
Qu'elle soit très fière de moi.

C'est une poupée dans la vitrine;
Je la regarde et elle m'appelle.
Si seulement je savais écrire...
J'la demanderais au Père Noël.

L'auteur- Mais madame Thénardier a crié:
Mme Thénardier -Comment! Tu n'es pas encore partie?
L'auteur- Cosette, le seau à la main, s'est mise à marcher vite. Là, dans la forêt, se trouvait la source.
-Elle était déjà dans les champs. La nuit était noire. Il n'y avait personne. Cosette avait peur. Mais elle marchait. Elle avait plus peur de la Thénardier que de la nuit et de la forêt.
-Enfin, elle est venue à la source. Quand elle a mis le seau dans l'eau, la pièce est tombée de sa poche. Mais elle n'a pas remarqué.
-Cosette a pris le seau à deux mains. Il était très lourd et la fillette était très fatiguée. Elle a mis le seau à terre. Elle s'est assise, les yeux fermés. Après elle s'est levée, elle a pris le seau et s'est mise à marcher..
-A ce moment quelqu'un a pris son seau. Elle a levé la tête. Un homme marchait à côté d'elle.
Jean Valjean -Mon enfant, le seau est trop lourd pour toi.
Cosette -Oui, monsieur.
Jean Valjean -Quel âge as-tu?
Cosette -Huit ans, monsieur.
Jean Valjean -Où portes-tu l'eau?
Cosette - A la maison des Thénardier. Je suis leur servante.
Jean Valjean -Tu n'as pas de parents?
Cosette - Je ne sais pas.
Jean Valjean -Allons ensemble. Je veux passer la nuit dans la maison de tes maîtres.
L'auteur- L'homme portait le seau. Il marchait vite. Cosette marchait à côté de lui. Dix minutes après, ils entraient dans le village.
Cosette - Monsieur, nous sommes près de la maison.
Jean Valjean - Eh bien?
Cosette -Donnez-moi le seau..
L'auteur- Ils sont entrés dans la maison. Madame Thénardier voulait déjà punir Cosette. Elle trouvait que sa servante était trop longtemps dehors. Mais elle a vu l'homme.
Cosette -Madame, ce monsieur veut passer la nuit dans votre maison.
Mme Thénardier - Entrez, monsieur. Asseyez-vous. Et toi, va travailler sous la table... Attends! et le pain?
Cosette -Oh, madame, j'ai oublié. Mais voilà la monnaie... Ah, je l'ai perdue! Pardon, madame, c'est pour la première et la dernière fois.
L'auteur- La Thénardier a déjà levé le main pour frapper Cosette. Mais l'homme l'a arrêtée:
Jean Valjean -Madame, j'ai trouvé la pièce. La voilà. Laissez la petite tranquille. Pourquoi va-t-elle sous la table?
Mme Thénardier - C'est ma servante. Elle travaille et elle dort là-bas. Elle doit tricoter des bas pour mes filles.
Jean Valjean - Je vous donne cinq francs pour ces bas. Laissez-la jouer.
Cosette - Madame, est-ce que je peux jouer?
Mme Thénardier -Joue. Ce monsieur a payé ton travail.
L'auteur- Cosette avait sous la table des chiffons. Elle faisait avec ces chiffons une poupée et des habits pour cette poupée.
L'homme regardait Cosette. Tout à coup, il s'est levé et il est sorti dans la rue.
Un moment après il est revenu. Il tenait dans ses mains la grande et belle poupée de la vitrine. Il s'est approché de Cosette et il a dit:
Jean Valjean - Tiens, c'est pour toi.
L'auteur- Cosette regardait la poupée, l'homme, la Thénardier.
Cosette - Madame, est-ce que je peux prendre la poupée?
Mme Thénardier - Monsieur te la donne. Prends-la!

L'auteur- Cosette a pris la poupée, elle est allée sous la table. Elle a dit à la poupée:
Cosette - Je t'appelle Catherine.
L'auteur- Ensuite elle l'a embrassée, elle s'est couchée avec elle et elle s'est endormie....
Le jour suivant, l'homme a payé une grosse somme d'argent pour Cosette et tous les deux sont partis loin du village, loin de la maison des Thénardier.
L'homme a trouvé une fille, la fille a trouvé un père.

3-Le père Madeleine, seul au monde, sans femme et sans enfants, cherchait un être à aimer.
1-Il a trouvé Cosette, il l'a aimé. Deux malheurs mêlés ont fait un bonheur.

Joyeuse vie

Maîtres, buvez, mangez, car la vie est rapide.
Tout ce peuple conquis, tout ce peuple stupide,
Tout ce peuple est à vous !

Ce peuple en larmes, triste et que la faim déchire,
Doit être satisfait puis qu'il vous entend rire
Et qu'il vous voit danser !

2-Tout le monde connait l'histoire de Gavroche qui a donné sa vie pour la liberté du peuple.
3- Paris a un enfant et la forêt a un oiseau. L'oiseau s'appelle le moineau, l'enfant s'appelle le gamin.

Un gamin de Paris

Un gamin d'Paris, c'est tout un poème
Dans aucun pays, il n'y a de même
Car c'est un titi, petit gars dégourdi
Que l'on aime

Un gamin de Paris, c'est le doux mélange
D'un ciel affranchi du diable et d'un ange
Et son œil hardi s'attendrit devant une orange

Pas plus haut que trois pommes
Mais lance un défi
À l'aimable bonhomme
Qui l'appelait "mon petit"

Un gamin de Paris, c'est une cocarde
Bouton qui fleurit dans un pot d'moutarde
Il est tout l'esprit, l'esprit de Paris
Qui musarde

1-D'où viens-tu ?
Gavroche -De la rue.
1-Où vas-tu ?
Gavroche -Dans la rue.
1- C'était un de ces enfants dignes de pitié entre tous qui ont père et mère et qui sont orphelins. Cet enfant ne se sentait jamais si bien que dans la rue.

2-Le pavé lui était moins dur que le coeur de sa mère. Ses parents l'avaient jeté dans la vie d'un coup de pied.
3-Tant que l'homme est enfant
Dieu veut qu'il soit innocent.

1-L'amour est un des thèmes principaux de l'écrivain. En 1856 il a publié "Les Contemplations", c'est une somme poétique autobiographique, dans laquelle Victor Hugo laisse une grande place à l'amour, sous toutes ses formes, aussi romantiques que passionnées.

Aimons toujours ! Aimons encore !

Aimons toujours ! Aimons encore !
Quand l'amour s'en va, l'espoir fuit.
L'amour, c'est le cri de l'aurore,
L'amour c'est l'hymne de la nuit.

Ce que le flot dit aux rivages,
Ce que le vent dit aux vieux monts,
Ce que l'astre dit aux nuages,
C'est le mot ineffable : Aimons !

L'amour fait songer, vivre et croire.
Il a pour réchauffer le coeur,
Un rayon de plus que la gloire,
Et ce rayon c'est le bonheur !

Aime ! qu'on les loue ou les blâme,
Toujours les grand coeurs aimeront :
Joins cette jeunesse de l'âme
A la jeunesse de ton front !

Aime, afin de charmer tes heures !
Afin qu'on voie en tes beaux yeux
Des voluptés intérieures
Le sourire mystérieux !

3-V.Hugo a été temoin des événements de l'année 1871. Cette année mort son fils Charles et deux ans plus tard mort son fils François. Les deux fils étaient des écrivains.
1-Tout l'amour que V.Hugo porte à ses enfants éclate dans l'oeuvre: «Mes fils»
2-Sa fille Adèle, très malade se trouvait dans une clinique psychiatric.
3-V.Hugo souffrait beaucoup et dit un jour :«Ma pauvre fille Adèle, plus morte que les morts». Elle est morte en 1915.
1-En 1877 V.Hugo avait publié:« L'art d'être grand-père».
2-Privé tragiquement de ses fils et de ses filles Hugo s'était attaché avec dévotion à ses petits enfants:Georges et Jeanne.
3- Le grand-père jouait avec eux, dessinait leurs portraits, conservait leurs petits souliers comme Jean Valjean ceux de Cosette enfant.
1-V.Hugo dédicaçait pour eux ses livres :
«À Geoges»
L'avenir me plait, tel que mon coeur le comprend
Car, moi je serai mort, et toi, tu seras grand.....
2- «À Jeanne»
Ta petite ombre emplit cette épopée étrange
Lis Jeanne et deviens femme en restant toujours ange.....
3-Le succès du livre a été très vif. Pourtant, la santé de Hugo devenait assez faible.
1-Le 31 août 1881 il a redigé son testament. «Je desire être porté au cimetière dans le corbillard des pauvres. Je donne tous mes manuscrits à la Bibliothèque national.»
2-V.Hugo est mort le 22 mai 1885 en disant adieu à Georges et à Jeanne.

3-On a décide que l'inscription «Aux grands hommes, la patrie reconnaissante», serait retablie sur le fronton du Panthéon et que le corps de V.Hugo y serait inhumé, après avoir été exposé sous l'Arc de Triomphe.
1-Pendant plus qu'un demi-siècle la vie de la France avait eu en lui son témoin.
2-Sans Hugo, d'autres poètes français n'auraient jamais existé.
3-Son oeuvre est traduit dans beaucoup de langue et elle est connu par tous les admirateurs de la littérature française.

Quelques mots sur Victor et sur Hugo

-Il arrive vierge à son mariage.
-Il a un profond sens de la famille.
-Il aime ses enfants.
-Il ne fume pas.
-C'est un bon nageur.
-Il aime jouer aux cartes et au billard.
-Il se lève tôt et travaille tout le matin.
-Il dessine.
-Il aime se promener après les repas.
-Il boit peu mais aime manger.
-Il est persévérant.
-Il n'aime pas les bibliothèque.
-Il est orgueilleux.
-Il est généreux.

1-Nous vous remercions pour votre attention.
2-Nous vous souhaitons que l'oeuvre de Victor Hugo soit toujours présente dans la vie des lecteurs.

BULLYINGUL, UN FLAGEL CONTEMPORAN PREZENT ÎN CONTEXTUL EDUCAȚIONAL ROMÂNESC

ADRIANA SLUSAR,
COLEGIUL „ANDRONIC MOTRESCU", RĂDĂUȚI

Rezumat: Fenomenul de bullying în școli devine tot mai pregnant, având efecte negative atât asupra victimelor, cât și asupra întregului mediu educațional. Din nefericire, izolarea impusă de condițiile de pandemie a condus la deteriorarea relațiilor dintre elevi, cât și la degradarea abilităților lor de adaptare în diverse contexte sociale, ceea ce îi face mult mai vulnerabili în fața răutăților din partea colegilor. Încă dinaintea crizei sanitare, România se clasa pe locul 3 în Europa în ceea ce privește rata de bullying în școli (în special în rândul adolescenților), potrivit unui raport al Organizației Mondiale a Sănătății. Pentru a putea preveni și combate acest fenomen, sporirea conștientizării este esențială, de aceea problema trebuie analizată mai în profunzime pentru a înțelege ce presupune și ce implicații are pentru actorii bullyingului.

Acest articol își propune să analizeze fenomenul bullyingului în contextul educațional românesc, să identifice cauzele și efectele acestuia și să propună soluții eficiente pentru reducerea impactului său negativ.

Cuvinte-cheie: bullying, educație, cauze, efecte

În ultimii ani, fenomenul bullyingului a devenit o problemă tot mai stringentă în sistemul educațional românesc. Definirea, înțelegerea și combaterea acestuia reprezintă aspecte esențiale pentru asigurarea unui mediu școlar sigur și incluziv.

Bullyingul este un comportament agresiv repetitiv, intenționat, care implică un dezechilibru de putere între agresor și victimă. Acesta poate lua diverse forme, incluzând agresiunea fizică, verbală, socială și cibernetică.

Bullyingul afectează nu doar victimele, ci și agresorii și martorii acestuia, având consecințe pe termen lung asupra dezvoltării psihologice, academice și sociale ale elevilor. Studierea și înțelegerea acestui fenomen este crucială pentru prevenirea și combaterea sa eficientă.

Potrivit Capitolului I, art. 1 din Legea educației naționale nr. 1/2011, bullyingul este „acţiunea sau seria de acţiuni fizice, verbale, relaţionale şi/sau cibernetice, într-un context social dificil de evitat, săvârşite cu intenţie, care implică un dezechilibru de putere, au drept consecinţă atingerea demnităţii ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptate împotriva unei persoane sau a unui grup de persoane şi vizează aspecte de discriminare şi excludere socială, care pot fi legate de apartenenţa la o anumită rasă, naţionalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală, caracteristicile personale, acţiune sau serie de acţiuni, comportamente ce se desfăşoară în unităţile de învăţământ şi în toate spaţiile destinate educaţiei şi formării profesionale." [1]

Acest articol are ca subiect principal prezența bullyingului în unitățile de învățământ, însă este important de precizat că acesta se poate manifesta oriunde: în spații de joacă, parcuri, autobuze, mai nou în mediul virtual, pe măsură ce noile tehnologii au devenit tot mai accesibile. Deși dispozitivele electronice sunt din ce în ce mai comune iar bullyingul cibernetic a început să câștige teren, cele mai frecvente forme de bullying rămân cel verbal și fizic.

Un astfel de comportament se poate manifesta ca urmare a unei serii de factori, menționați în mare parte în definiția oficială dată de lege. Cu toate acestea, definiția se axează mai mult pe portretizarea victimei, mai degrabă decât a agresorului. Este bine de știut că un astfel de comportament distructiv afectează ambele părți și nu poate fi rezolvat doar prin mustrarea sau pedepsirea vinovatului. Sporirea conștientizării fenomenului de bullying trebuie implementată de la o vârstă fragedă, consilierea ambelor părți este necesară, iar părinții deopotrivă trebuie să fie vigilenți și să înțeleagă cât de subtil se poate manifesta acest comportament.

Efectele negative ale bullyingului se resimt asupra tuturor celor care iau parte la acțiune, respectiv asupra victimei, a agresorului și a martorului. Consecințele pot fi foarte grave și pot avea un impact puternic asupra sănătății mintale a copilului dacă situația nu este remediată în timp util. Victimele se pot confrunta cu probleme precum depresie, anxietate, tulburări de somn, de alimentație, pierderea interesului în activitățile școlare, efecte care pot avea repercusiuni majore și la maturitate. Agresorii riscă la rândul lor să dezvolte un comportament toxic și să fie mai predispuși la abuzul de droguri sau de alcool, precum și la violența domestică, fie ea verbală sau fizică. Ambientul nu este deloc plăcut nici pentru martori, care pot vedea mediul academic ca pe unul ostil. În acest caz, efectele variază: aceștia pot alege să adopte comportamentul agresorilor, pot lua atitudine pentru a remedia situația, sau pot ajunge să privească lumea prin ochii victimei și să se confrunte cu anxietate și depresie.

Bullyingul în școlile din România este o problemă serioasă, care afectează atât victimele, cât și agresorii și martorii. Deși fenomenul nu este nou, abia în ultimii ani a început să fie recunoscut la nivel instituțional și social ca o amenințare reală la adresa siguranței și dezvoltării elevilor. Cu toate acestea, măsurile adoptate rămân insuficiente, iar soluțiile trebuie să fie adaptate specificului sistemului educațional românesc.

Un prim pas esențial este instruirea profesorilor pentru a putea identifica și gestiona corect situațiile de bullying. În prezent, mulți dintre aceștia nu sunt pregătiți să recunoască semnele agresiunii sau nu știu cum să intervină fără a agrava situația. Ar trebui introduse cursuri obligatorii de formare în cadrul programelor de perfecționare, axate pe prevenirea violenței, tehnici de mediere și metode de creare a unui climat de siguranță în clasă. Profesorii trebuie să fie învățați să observe schimbările de comportament ale elevilor și să intervină prompt, folosind metode bazate pe comunicare și empatie, nu doar pe sancțiuni. [2]

În același timp, regulamentele școlare trebuie să includă politici clare anti-bullying, iar sancțiunile să fie aplicate în mod consecvent. În multe școli, agresiunile sunt minimizate sau ignorate, fie din lipsă de proceduri clare, fie din teama de a recunoaște existența problemei. Este necesar un cadru legislativ mai strict, care să impună fiecărei școli să adopte un plan de acțiune împotriva bullyingului, iar inspectoratele școlare să monitorizeze aplicarea acestuia. [3] De

asemenea, elevii trebuie încurajați să raporteze cazurile de bullying, iar sesizările lor să fie tratate cu seriozitate și confidențialitate.

Un alt aspect important este creșterea numărului de consilieri școlari. În prezent, raportul elevi-consilier este extrem de dezechilibrat, ceea ce face dificilă intervenția promptă în cazurile de bullying. Consilierii ar trebui să aibă un rol activ, nu doar de intervenție după producerea incidentelor, ci și de prevenție, prin organizarea de ateliere de dezvoltare emoțională și gestionare a conflictelor.[4] Sprijinul psihologic este esențial atât pentru victime, care pot suferi traume profunde, cât și pentru agresori, care au nevoie de ajutor pentru a-și corecta comportamentul.

Părinții trebuie să fie, la rândul lor, implicați în combaterea bullyingului. De multe ori, fenomenul este ignorat acasă, fie din lipsă de informare, fie pentru că părinții nu conștientizează impactul real asupra copilului. Campaniile de conștientizare, organizate în parteneriat cu școlile, pot ajuta la schimbarea mentalităților. Totodată, părinții trebuie încurajați să colaboreze cu profesorii și consilierii școlari, astfel încât să poată identifica și soluționa problemele înainte ca acestea să escaladeze. [5]

O altă soluție viabilă este implementarea programelor educaționale anti-bullying la nivel național. Deși există inițiative izolate, precum proiectele „Fără frică” sau „Școli fără bullying”, acestea nu sunt încă extinse la scară largă. Ministerul Educației ar trebui să introducă programe obligatorii de educație emoțională și de prevenire a violenței în școli, incluse în curriculum. Acestea ar ajuta elevii să își dezvolte empatia, să învețe să gestioneze conflictele fără agresivitate și să înțeleagă consecințele negative ale bullyingului.[6]

Nu în ultimul rând, tehnologia poate juca un rol important în combaterea fenomenului. Aplicațiile mobile de raportare anonimă a incidentelor, platformele de suport psihologic online și campaniile de sensibilizare derulate pe rețelele sociale ar putea contribui la crearea unui mediu mai sigur pentru elevi. De asemenea, școlile ar putea introduce sisteme de supraveghere mai eficiente în curțile școlilor și pe holuri, astfel încât să descurajeze comportamentele agresive.

Combaterea bullyingului în școlile din România necesită o abordare complexă și susținută, care să implice profesori, părinți, elevi și autorități. Doar printr-un efort colectiv și prin măsuri adaptate realităților din sistemul educațional românesc se poate crea un mediu școlar sigur și incluziv, unde fiecare copil să se simtă protejat și respectat.

Bullyingul are efecte grave asupra dezvoltării emoționale și psihologice a elevilor, putând duce la anxietate, depresie, scăderea performanței școlare și, în cazuri extreme, la comportamente suicidare.

Studiile recente indică faptul că un număr semnificativ de elevi din România sunt afectați de bullying sub diverse forme. Raportările arată că aproximativ 1 din 3 elevi a fost victimă a bullyingului cel puțin o dată.

Factori care favorizează bullyingul în mediul școlar sunt: lipsa unei educații privind empatia și respectul reciproc, absența unor măsuri eficiente de prevenire și sancționare, indiferența sau lipsa de implicare a profesorilor și părinților și influența negativă a rețelelor sociale și mass-media.

În numeroase cazuri, bullyingul a dus la traume severe, afectând dezvoltarea emoțională a victimelor. Diverse organizații și instituții educaționale au început să implementeze programe anti-bullying, dar rezultatele sunt încă insuficiente.

Un climat educațional pozitiv este imperativ pentru a putea preveni conflictele între colegi. Un simplu eveniment sau demers cu tema anti-bullying nu este suficient pentru a pune capăt agresiunilor, ci este nevoie de acțiuni consistente și de lungă durată. Cadrele didactice au datoria de a spori conștientizarea acestui fenomen prin introducerea noțiunilor de empatie și toleranță în programa lor educațională, dar și prin crearea unor oportunități de cooperare între elevi care să le sporească sentimentul de apartenență în cadrul unei comunități. Părinții au de asemenea opțiunea de a încuraja copiii să participe la activități menite să le sporească aptitudinile sociale precum piesele de teatru, taberele educaționale sau cursurile de vară, care vor permite tinerilor să întâlnească persoane cu interese și obiective comune într-un mediu prietenos.

Este un pericol greu de stăvilit, longevitatea bullyingului fiind determinată în principal de ignorarea situației. Majoritatea victimelor și a martorilor deopotrivă aleg să nu vorbească deschis despre agresiunile săvârșite de teamă că acestea vor continua sau se vor înteți. Dimpotrivă, neglijarea unor astfel de violențe va încuraja perpetuarea comportamentului agresiv și dăunător unui mediu academic sănătos, iar victimele trebuie să cunoască acest lucru.

Fenomenul de bullying este adesea mult mai subtil și greu de identificat decât s-ar crede, de aceea comunicarea eficientă și timpul petrecut alături de copil joacă un rol important în identificarea daunelor sau a tulburărilor provocate de agresori. Dacă observi semnele descrise mai sus, nu ezita să ai o conversație deschisă cu cel mic și să înștiințezi cadrele didactice dacă temerile tale s-au adeverit. Situațiile dificile nu întăresc întotdeauna caracterul, de aceea bullyingul sau agresiunile de orice fel trebuie tratate cu seriozitate și soluționate din timp.

Bibliografie:

1. Legea educației naționale nr. 1/2011
2. Ministerul Educației, „Ghid de prevenire a bullyingului în școli”, 2022.
3. Legea nr. 221/2019 privind combaterea violenței psihologice-bullying.
4. Asociația „Salvați Copiii”, Raport privind consilierea psihologică în școli, 2021.
5. UNICEF România, „Rolul părinților în prevenirea bullyingului”, 2020.
6. Proiectul „Școli fără bullying”, implementat de Fundația Noi Orizonturi, 2021.

EMPOWERING EMPATHY: KEY STRATEGIES FOR PREVENTING BULLYING IN SCHOOLS

BERDOS RODICA,
PROFESOR DE LIMBA ENGLEZĂ
INSTITUȚIA PUBLICĂ LICEUL TEORETIC „NICOLAE IORGA”,
MUNICIPIUL CHIȘINĂU, REPUBLICA MOLDOVA

Safety and security don't just happen: they are the result of collective consensus and public investment. We owe our children – the most vulnerable citizens in any society – a life free from violence and fear.

(Nelson Mandela, *World Report on Violence and Health, 2002*)

In today's world, schools play an integral role in shaping not just academic knowledge, but also emotional intelligence and social skills. Among the most urgent issues they face is bullying, which can have lasting negative effects on a child's mental health, self-esteem, and overall development. A promising approach to combating bullying is fostering empathy among students. By empowering empathy, schools can create environments that not only reduce bullying but also promote kindness, inclusion, and mutual respect.

One of the most effective ways to prevent bullying is to start teaching empathy early. Schools that incorporate social-emotional learning into their curriculum provide students with the tools to understand and manage their emotions, as well as the emotions of others. Social-emotional learning programs encourage students to recognize the impact of their words and actions, helping to foster a sense of responsibility towards each other's well-being.

Why teaching empathy matters? Empathy allows students to understand and share the feelings of others. It cultivates a sense of connection and helps build strong communities. When students practice empathy, they learn to appreciate different perspectives and navigate social interactions with greater ease. Empathy not only enhances interpersonal relationships but also prepares students to address global challenges and excel in their future careers.

How to teach empathy to students? Teachers, school staff, and administrators should set the tone by modelling empathetic behaviour. Students are more likely to adopt attitudes and behaviours that they see modelled by the adults around them. When teachers demonstrate understanding and compassion in their interactions with students, they create a culture where empathy is not just a lesson but a lived experience. Adults should also be trained in conflict resolution techniques and active listening skills, which can serve as valuable tools for addressing bullying situations before they escalate. When adults address conflicts with empathy and fairness, it reinforces the importance of resolving disputes in a non-violent, understanding manner.

Through activities like role-playing, reflective group discussions, and literature and storytelling exercises, children can develop a deeper understanding of the experiences and emotions of their peers. This kind of training helps to prevent bullying by teaching students how to be more compassionate, respectful, and inclusive.

Role-playing exercises offer students a valuable, low-risk environment where they can step into someone else's shoes and explore different perspectives. These activities encourage students to reflect on how others might feel in various scenarios, such as resolving a conflict, making group decisions, or navigating social interactions. By acting out different roles, students not only gain a better understanding of others' emotions but also learn to respond with more empathy in real-world situations. For example, the "In Your Shoes" activity engages

students in exploring social awareness by encouraging them to consider how different people might perceive the same situation. This helps build a deeper emotional connection to the challenges others face, fostering a more compassionate school culture. Another variation of role-playing involves using shoeboxes with written scenarios taped inside, simulating real-life situations that students might encounter. As they engage with these scenarios, they have the opportunity to practice decision-making and conflict resolution, allowing them to understand multiple perspectives before acting. This hands-on, experiential learning approach brings empathy to life, helping students connect theory with practice. Additionally, role-playing not only helps students gain insight into the emotional experiences of others but also improves their communication and problem-solving skills, as they learn how to articulate their thoughts and manage emotions in a supportive, collaborative environment. Ultimately, these exercises allow students to internalize empathy as a fundamental skill, reinforcing the importance of kindness, respect, and understanding in their everyday lives.

Another powerful tool for fostering empathy is encouraging reflective group discussions, where students are prompted to think deeply about their own actions and the emotions of others. Regular reflection helps solidify empathetic thinking, allowing students to practice and internalize compassion in a supportive and structured environment.

These discussions can take many forms, such as group activities, classroom meetings, or even small circle discussions. The key is to create a space where students feel safe to share their thoughts and consider the perspectives of others. Simple, open-ended questions can prompt students to reflect on their behaviour and how it impacts those around them. Questions like, “How do you think they felt?” or “What could you do to support them?” invite students to put themselves in the shoes of others, encouraging emotional understanding and awareness. For example, after a conflict resolution lesson or a bullying-related incident, teachers can facilitate group discussions where students analyse the situation through the lens of empathy. They can explore questions such as:

“*If you were the person being bullied, how would you want others to respond?”*

“How can we create a school environment where everyone feels valued?”

“What role did each person play in the situation, and how could they have acted differently to support each other?”

These questions serve as tools to deepen students' emotional intelligence and understanding. By guiding students to think about how their actions affect others, they become more mindful of their own behaviour and more likely to act with kindness and consideration. Additionally, it helps students identify with others who may be different from them, making it easier to break down the barriers that often fuel bullying.

Moreover, reflective group discussions provide an opportunity for students to hear multiple viewpoints and learn from their peers. The diversity of perspectives enriches their understanding of empathy, as students may realize that their peers' feelings and experiences can be vastly different from their own. This shared dialogue helps build a sense of community, where students not only reflect on their actions but also learn from each other’s experiences.

As these discussions become a regular part of the school culture, students start to see empathy as a critical life skill - something that goes beyond just preventing bullying but extends to creating more positive and collaborative relationships both in and out of the classroom.

To take this a step further, teachers can encourage students to keep empathy journals, where they reflect on their actions at the end of each week. These reflections can prompt students to consider the ways they demonstrated kindness, as well as moments when they may

have unintentionally hurt others. Such reflective practices can help students grow emotionally, reinforcing the importance of empathy and allowing them to take ownership of their actions.

Stories and storytelling exercises are effective tools for fostering empathy. Books and narratives that present various viewpoints enable students to understand the experiences of others. For example, "Each Kindness" by Jacqueline Woodson teaches about the consequences of kindness and regret, while the novel "Wonder" by R.J. Palacio invites students to think about compassion from the perspective of a boy with facial differences. Reading and discussing stories that highlight emotional experiences helps students connect with characters and consider how they would feel in similar situations.

Empowering bystanders to take action by displaying empathy is another important means of preventing bullying. Bystanders play a pivotal role in either enabling or interrupting harmful behaviours, and when students are equipped with the knowledge and confidence to intervene, bullying incidents can be significantly reduced. Teaching students how to safely intervene, empowers them to take responsibility in moments when they witness bullying. Additionally, implementing anonymous reporting systems encourages students to report bullying incidents without fear of retaliation, creating an environment where students feel safe coming forward. By shifting the responsibility from being passive observers to active participants in preventing bullying, schools can create a collective culture of care and responsibility.

Empowering empathy in schools is not a quick fix for bullying; rather, it's a long-term, comprehensive approach that involves every member of the school community. By teaching empathy from an early age, modelling it through adult behaviour, encouraging peer support, promoting diversity, and empowering bystanders, schools can create an environment where bullying is not only prevented but eradicated. Empathy is a powerful tool that can transform the way students interact with one another, leading to a more inclusive, understanding, and compassionate school culture. As educators, parents, and students work together to build a community rooted in empathy, we pave the way for a future where kindness triumphs over cruelty, and every student has the opportunity to feel safe, supported, and valued.

Teaching empathy equips students with essential career readiness skills. It enhances their ability to collaborate, communicate effectively, and resolve conflicts. Moreover, empathy helps students develop a broader perspective, understanding how their actions can impact others in their community and beyond.

Empathy isn't just a classroom lesson; it's a lifelong journey. Start building empathetic classrooms today to cultivate career-ready global leaders for tomorrow.

Bibliography:

1. **Council of Europe (2013).** *Gender Equality Strategy 2014-2017.* Factsheets: Combating gender stereotypes and sexism in and through education. Online: http://www. coe.int/en/web/gender equality/factsheets, accessed: June 14, 2016.

2. **Juvonen, J., & Gross, E. F. (2008).** *Engagement, Peer Relationships, and School Bullying: A Review of the Literature. Educational Psychologist*.

3**. Olweus D (1993).** *Bullying at School: What We Know and What We Can Do. Wiley-Blackwell.*

4. **O'Neill, M., & McGinnis,** M. (2014). *Teaching Empathy: A Blueprint for Caring, Compassion, and Community.* Corwin Press.

5. **Save the Children Romania** (Ed. 2016). *Bullying among Children*, A national research.

BULLYING-ULUI ȘI A PREVENIRII BULLYING-ULUI PRIN EDUCAȚIE

Profesor educaţie timpurie **LUPOAE SIMONA**
GRĂDINIŢA CU PROGRAM PRELUNGIT „MUGUREL" GALAŢI

Bullying-ul reprezintă o formă de violență psihologică și fizică care afectează milioane de copii și adolescenți din întreaga lume. Această problemă complexă are rădăcini adânci în dinamica socială și în comportamentele umane, având efecte devastatoare asupra victimelor, dar și asupra comunității în ansamblu. Bullying-ul este o formă de agresiune intenționată, care se manifestă prin comportamente repetate, menite să provoace suferință unei persoane. Acesta poate avea loc în diverse medii, inclusiv la școală cât și online. Fenomenul bullying-ului este o problemă serioasă, cu efecte negative asupra sănătății mentale și fizice a victimelor, precum și asupra atmosferei generale din instituțiile de învățământ. Educația joacă un rol esențial în prevenirea bullying-ului, oferind instrumentele necesare pentru a crea un mediu sigur și sănătos în școli și în comunități.

Bullying-ul este definit ca un comportament repetat, intenționat, care vizează o persoană vulnerabilă, având ca scop intimidarea, umilirea sau afectarea acesteia. Acesta poate lua multiple forme, inclusiv agresiune fizică, verbală, socială sau cibernetică. Ciclul bullying-ului se poate perpetua, având consecințe pe termen lung pentru toți cei implicați:victime, agresori și martori.

Consecințele bullying-ului sunt alarmante. Victimele pot suferi de anxietate, depresie, probleme de sănătate fizică (dureri de cap, tulburări gastrointestinale), dificultăți de concentrare, scăderea stimei de sine și, în cele mai grave cazuri, pot ajunge la sinucidere. De asemenea, bullying-ul afectează și agresorii, care dezvoltă adesea comportamente antisociale și pot avea dificultăți în a-și forma relații sănătoase pe parcursul vieții. Martorii bullying-ului pot, de asemenea, să experimenteze o gamă largă de emoții negative, inclusiv vinovăție, frustrare și neputință.

Rolul educației în prevenirea bullying-ului

Educația este fundamentală în prevenirea bullying-ului, deoarece promovează valori precum empatia, respectul și înțelegerea diversității. Iată câteva modalități prin care educația poate contribui la prevenirea acestei probleme:

Formarea personalului educațional: Cadrele didactice și personalul școlii trebuie să fie bine pregătite pentru a recunoaște și a interveni în cazurile de bullying. Formarea continuă în domeniul gestionării conflictelor și a comunicării empatice este esențială.

Programe educaționale: Implementarea de programe specifice de educație anti-bullying în școli ajută la creșterea conștientizării și la promovarea unui climat de respect și acceptare. Aceste

programe pot include ateliere, sesiuni de formare și activități interactive care să încurajeze discuțiile deschise despre bullying.

Implicarea părinților: Educația nu se limitează doar la școală; părinții au un rol crucial în modelarea comportamentului copiilor lor. Implicarea părinților în discuțiile despre bullying și în activitățile școlare poate crea un front unit împotriva acestei probleme. Organizarea de întâlniri și workshop-uri pentru părinți poate ajuta la identificarea semnelor de bullying și la găsirea soluțiilor împreună cu școala.

Promovarea empatiei: Activitățile care dezvoltă empatia, cum ar fi jocurile de rol sau povestirile despre experiențele altora, pot ajuta elevii să înțeleagă impactul bullying-ului asupra victimelor. Aceasta contribuie la crearea unei atmosfere de sprijin și solidaritate.

Crearea unui mediu sigur: Școlile trebuie să creeze un mediu unde elevii se simt în siguranță să își exprime temerile și să raporteze cazurile de bullying. Politicile clare împotriva bullying-ului, alături de o cultură a respectului, sunt esențiale pentru prevenirea acestuia.

Bullying-ul este o problemă serioasă care necesită o abordare cuprinzătoare și coordonată. Educația joacă un rol vital în prevenirea bullying-ului, nu doar prin informarea elevilor, ci și prin formarea personalului, implicarea părinților și crearea unui mediu sigur. Fiecare dintre noi are responsabilitatea de a contribui la construirea unei societăți în care respectul și empatia sunt valori fundamentale. Prin promovarea valorilor de respect și toleranță, crearea unor sisteme de suport eficiente și implicarea comunității, putem contribui la reducerea bullying-ului și la crearea unui mediu educațional mai sigur și mai sănătos pentru toți elevii. Este responsabilitatea noastră să ne asigurăm că fiecare copil se simte în siguranță și sprijinit în mediul școlar. Numai prin eforturi comune și prin educație putem spera să reducem impactul bullying-ului și să creăm un viitor mai luminos pentru următoarele generații.

ȘCOALA POZITIVĂ ȘI STAREA DE BINE

PREDA ALINCUȚA VOICHIȚA
C.N. „ANDREI MUREȘANU" BISTRIȚA

Într-un colț al lumii unde catedrele pulsează de întrebări și curiozitate, școala devine mai mult decât un loc al notelor și al răspunsurilor exacte. Este un spațiu unde starea de bine – acel sentiment fragil, dar esențial, al echilibrului interior – ar trebui să fie un pilon al educației moderne. „Școala pozitivă'' nu este doar o teorie pedagogică; este un manifest al speranței, o invitație pentru profesori și elevi să colaboreze într-o armonie care hrănește mintea, sufletul și inima.

Dar ce înseamnă, de fapt, școala pozitivă? Este mai mult decât un spațiu lipsit de stres. Este acel loc unde greșelile sunt privite ca trepte spre învățare, unde empatia înlocuiește critica rece, iar bucuria micilor succese nu este niciodată eclipsată de teama de eșec. Este o cultură educațională care cultivă încrederea și susținerea reciprocă – atât între colegi, cât și între profesori și elevi.

Într-o astfel de școală, starea de bine devine un scop în sine. Nu este un simplu decor al învățării, ci fundația care permite dezvoltarea adevărată. Neuroștiința ne arată că atunci când ne simțim în siguranță, motivați și apreciați, creierul nostru lucrează mai eficient. Emoțiile pozitive deschid porțile creativității și ne încurajează să fim autentici. Și oare nu asta ar trebui să fie esența educației?

Imaginează-ți o clasă. Lumina dimineții se strecoară prin ferestre, iar zgomotul tăcut al pixurilor se aude din când în când. Profesorul își începe ora nu cu întrebarea „Cine și-a făcut tema?", ci cu un gând cald: „Ce v-a adus bucurie în ultima săptămână?" Acest mic gest poate transforma întreaga dinamică. Elevii nu mai sunt simple receptacule ale informațiilor, ci indivizi valorizați, conectați la un dialog emoțional.

Desigur, starea de bine nu vine doar dintr-un mediu prietenos, ci și din oportunități reale de a crește. Școala pozitivă îmbină provocările academice cu susținerea morală, echilibrând cerințele cu înțelegerea. Profesorii devin mentori, ghizi care oferă sprijin atunci când pașii devin nesiguri.

Dar nici elevii nu sunt simpli spectatori în această poveste. Ei contribuie activ la atmosfera pozitivă prin respect, colegialitate și deschidere. O glumă spusă la momentul potrivit, un „mulțumesc" sincer sau o mână întinsă unui coleg aflat în dificultate sunt gesturi mărunte care construiesc o stare colectivă de bine.

În final, școala pozitivă nu este o utopie. Este o alegere. O alegere de a privi educația nu doar ca pe o transmisie de cunoștințe, ci ca pe o călătorie comună către împlinire personală. Și, poate cel mai important, este o promisiune: aceea că fiecare copil care trece prin porțile unei școli poate pleca mai încrezător, mai curios și, cel mai important, mai fericit.

Starea de bine începe cu fiecare dintre noi. Fiecare profesor care decide să-și înceapă ora cu un zâmbet, fiecare elev care oferă sprijin colegului său. Școala pozitivă nu este doar un ideal – este realitatea pe care o construim împreună, zi de zi.

PREVENIREA BULLYING-ULUI PRIN EDUCAȚIE

PROFESOR LCCR MIRELA TURENSCHI

ISTITUTO COMPRENSIVO SPIRITO SANTO

COSENZA ITALIA

Introducere

Bullying-ul este o problemă gravă care afectează copiii și adolescenții din întreaga lume, având un impact negativ asupra sănătății lor fizice, psihice și emoționale. Acesta se manifestă prin comportamente de intimidare, abuz verbal, fizic sau emoțional, direcționate către o persoană, cu scopul de a o răni sau de a o face să se simtă inferioară. Prevenirea bullying-ului este un obiectiv esențial în educația modernă, iar educația joacă un rol fundamental în combaterea acestei probleme. În acest referat, se va discuta despre importanța educației în prevenirea bullying-ului și modalitățile prin care aceasta poate contribui la crearea unui mediu școlar mai sigur și mai incluziv.

Definirea bullying-ului

Conform Organizației Mondiale a Sănătății, bullying-ul este definit ca un comportament intenționat, repetitiv, care implică o relație de putere inegală între agresor și victimă. Acesta poate include acte de violență fizică (lovirea, împingerea), abuzuri verbale (insulte, jigniri), excluderea socială, hărțuire cibernetică și multe altele. Bullying-ul nu doar că afectează încrederea în sine a victimei, dar poate avea și consecințe pe termen lung, precum anxietate, depresie și probleme de adaptare socială.

Rolul educației în prevenirea bullying-ului

Educația reprezintă o armă puternică în prevenirea și combaterea bullying-ului, iar rolul cadrelor didactice, al părinților și al întregii comunități educaționale este esențial în acest demers. Iată câteva modalități prin care educația poate contribui la prevenirea bullying-ului:

1. **Promovarea unui mediu școlar sigur și incluziv**

Un prim pas în prevenirea bullying-ului este crearea unui mediu școlar care să promoveze respectul reciproc, empatia și acceptarea diversității. Elevii trebuie să învețe să se aprecieze unii pe alții pentru calitățile lor și să înțeleagă că diferențele, fie că sunt legate de rasă, religie, gen sau orientare sexuală, sunt un lucru pozitiv și nu trebuie să fie un motiv de excludere sau discriminare.

2. **Implementarea programelor educaționale anti-bullying**

În multe școli, există programe educaționale care învață elevii despre efectele negative ale bullying-ului și despre importanța respectării celorlalți. Aceste programe pot include sesiuni de consiliere, discuții în grupuri mici, jocuri de rol și activități care încurajează colaborarea și respectul între elevi. De asemenea, aceste programe pot ajuta copiii să recunoască semnele bullying-ului și să învețe cum să reacționeze adecvat, fie că sunt victime, martori sau agresori.

3. **Formarea cadrelor didactice și a personalului școlar**

Cadrele didactice și personalul școlar joacă un rol central în prevenirea bullying-ului. Este important ca aceștia să fie instruiți în recunoașterea comportamentelor de bullying și să știe cum să intervină eficient. De asemenea, trebuie să adopte o politică de toleranță zero față de bullying, sancționând orice formă de agresiune și sprijinind victimele pentru a le oferi suportul necesar.

4. **Implicarea părinților**

Colaborarea dintre școli și părinți este crucială pentru prevenirea bullying-ului. Părinții trebuie să fie informați despre semnele bullying-ului și despre modul în care pot sprijini copilul în astfel de situații. De asemenea, ei pot contribui la dezvoltarea unui comportament respectuos acasă, prin educarea copiilor în ceea ce privește valorile respectului, empatiei și înțelegerii față de ceilalți.

5. **Utilizarea tehnologiei și educația digitală**

În era digitală, bullying-ul cibernetic este o problemă din ce în ce mai răspândită. Educația în domeniul tehnologiei și al comportamentului online este esențială pentru a preveni hărțuirea pe internet. Elevii trebuie să învețe despre riscurile comportamentului online iresponsabil și despre importanța protejării intimității și respectării celorlalți în mediul virtual.

Exemple de programe educaționale anti-bullying

În multe școli din întreaga lume, au fost implementate programe educaționale anti-bullying care au avut un impact semnificativ asupra reducerii cazurilor de bullying. Un exemplu este „Programul Olweus", care a fost adoptat în numeroase școli din Statele Unite și Europa. Acest program se concentrează pe prevenirea bullying-ului prin activități care implică întreaga comunitate școlară – elevi, profesori, părinți și personal administrativ.

Un alt exemplu este „KiVa", un program finlandez care promovează un comportament pozitiv între elevi și încurajează intervenția în cazurile de bullying. KiVa include sesiuni de formare pentru profesori, activități educaționale și un sistem de suport pentru victimele bullying-ului.

Concluzie

Prevenirea bullying-ului prin educație este un obiectiv important care necesită un efort colectiv din partea școlii, părinților și întregii comunități. Prin crearea unui mediu școlar sigur, promovarea respectului și empatiei, instruirea cadrelor didactice și implicarea părinților, putem contribui la reducerea cazurilor de bullying și la crearea unei atmosfere de încredere și respect în școli. Este esențial ca educația să fie un instrument puternic în formarea unei generații care să înțeleagă importanța respectării și protejării drepturilor celor din jur, promovând o societate mai echitabilă și mai tolerantă.

ȘCOALA FĂRĂ FRICĂ – PREVENIREA BULLYINGULUI PRIN EDUCAȚIE

Prof. **TANASĂ ANA-MARIA**
ȘCOALA PROFESIONALĂ ”SFÂNTUL APOSTOL ANDREI” SMÂRDAN

Tot mai des auzim în ultimii ani de bullying, fie că este vorba de știri prezentate în mass media sau de școala unde învață copilul

O definiție exactă a bullying-ului nu există dar explicat într-un mod cât mai simplu și pe înțelesul tuturor, acesta are loc în momentul în care o persoană sau un grup de persoane se comportă intenționat și repetat astfel încât să facă pe cineva să simtă jenă, frică sau chiar durere.

Psihologii definesc bullyingul ca fiind niște acțiuni sau amenințări care se repetă constant, inițiate de una sau mai multe persoane, pentru a provoca suferință, frică sau rău.

Bullying-ul reprezintă un fenomen îngrijorător care are un impact negativ asupra dezvoltării copiilor pe termen scurt și lung. Acesta provoacă copiilor probleme de ordin social, emoțional și chiar fizic, ducând la anxietate, depresie, probleme cu somnul, tulburari de alimentație și în cel mai rău caz la gânduri de sinucidere, afectează și performanțele școlare ale copilului. Un copil care este hărțuit va tinde să absenteze de la școală, nu se va implica în activitățile extracuriculare sau va avea dorința de a renunța la școală pentru a se proteja de agresivitatea cu care trebuie să se confrunte.

Fenomenul de bullying poate lua mai multe forme, cum ar fi:

- Bullying fizic, în acest caz vorbim de vătămare corporală, atac asupra unei persoane, intimidare fizică, hărțuire sexuală, invadarea spațiului personal, furtul unor obiecte etc.
- Bullying verbal - acesta se manifestă prin tachinări, vorbe urâte, uneori în formă scrisă,porecle, injurii, amenințări, comentarii de natură sexuală, umilire etc.
- Bullying social - acesta are efecte foarte devastatoare la nivel emoțional, fiind vorba despre latura socială a unei persoane, acesta poate să însemne: implicarea elevului în diferite situații neplăcute în public, înlăturarea și izolarea intenționată dintr-un grup, sarcasm dus la extrem etc.
- Cyberbulling - pe fondul dezvoltării tehnologiei a apărut și o nouă formă de bullying, implicând diferitele rețelele de socializare și aplicații. În cele mai multe situații este vorba de imagini compromițătoare ale unui elev pe social media, propagarea unor informații care nu sunt adevărate despre acesta, furtul de identitate și realizarea unor acțiuni în numele lui etc.

În legătură cu acest fenomen atât de prezent în școli, atât cadrele didactice, autoritățile locale cât și părinții trebuie să colaboreze pentru a diminua și preveni atât cât se poate formele de agresiune punând în practică diferite proiecte educaționale. Părinții trebuie să acorde o atenție mult mai mare comportamentului adoptat de propriul copil, aceștia trebuie să ofere empatie, înțelegere și susținere necondiționată discutând sincer și deschis, trebuie să mențină o comunicare cât se poate de transparentă cu copilul, vorbind despre toate consecințele pe care le poate avea bullying-ul; să adopte și să discute strategii referitoare la combaterea bullying-ului(de exemplu, să apeleze la un cadru didactic pentru a soluționa un conflict); să încurajeze copilului în privința acționării corecte și raționale în situațiile de agresiune; să îi comunice copilului toate calitățile deosebite pe care le deține, făcându-l să se simtă important și valoros.

La nivelul unitățile de învățământ, au fost adoptate măsuri prin care este prevenit și combătut fenomenul de bullying. Urmărindu-se creșterea nivelului de conștientizare a fenomenului și adoptatrea unui climat școlar optim desfășurării tuturor activităților.

Școlile implementează diferite măsuri anti-bullying, cum ar fi:

- Implicarea părinților în ședințe de informare și adoptarea unor măsuri de comun acord pentru protecția și securitatea copiilor;
- Identificarea elevilor și sprijinirea psihologică a celor ce devin victime ale bullying-ului;
- Evaluarea corectă a performanțelor elevilor, pentru a reduce tensiunile ce determină diferitele cazuri de bullying.
- Adoptarea unor programe de informare care vizează cauzele, consecințele, prevenția și felul în care se rezolvă cazurile de bullying;
- Adoptarea unor proceduri bine puse la punct de intervenție în bullying-ul de la nivelul școlii;
- Monitorizarea spațiului cu risc ridicat de bullying, folosind sisteme de supraveghere video, prevenind astfel diferitele cazuri de agresiune; (curtea școlii, teren de sport holuri etc.)

În concluzie, bullying-ul care există în școli este un fenomen real, tot mai prezent în rândul elevilor. Bullying-ul nu poate fi redus la un singur comportament sau la o singura forma. În principiu, majoritatea copiilor care agresează utilizează mai multe strategii pentru a-și supune victimele mai slabe la atacuri. Pe fondul agresiunii, elevii își dezvoltă probleme emoționale pe care nu știu să le gestioneze, unele dintre ele având repercusiuni și în viața de adult.

Pentru acești copii, școala nu înseamnă doar locul în care se depun eforturi pentru a obține performanțe academice, ci reprezintă și cadrul ideal pentru învățarea socio-emoțională a elevilor. Din acest motiv, este o prioritate națională asigurarea climatului educațional prielnic învățării și promovarea relațiilor sociale pozitive între elevi.

BIBLIOGRAFIE

1. Bullying, American Psychological Association;
2.Fast Fact: Preventing Bullying, Centers for Disease Control and Prevention (CDC);
3.”Fenomenul bullying” de Sigme Whitson, Editura Herald, Anul 2017.

ȘCOALA FĂRĂ BULLYING-ULUI – PREVENIREA BULLYING-ULUI PRIN EDUCAȚIE

DOROBANȚU ELENA OFELIA

GRĂDINIȚA CU PROGRAM NORMAL POIANA CÂMPINA

Bullying-ul reprezintă un comportament, intenționat și repetat, în care o persoană sau un grup de persoane exercită putere asupra unei victime, cu scopul de a controla, marginaliza sau de a face să sufere. În ultimii ani, bullying-ul a devenit o preocupare tot mai mare în școli fiind recunoscut ca un fenomen periculos care poate lăsa traume adânci asupra celor implicați. Totuși prin educație și prin implicarea unor strategii eficiente de prevenire, școlile pot deveni un mediu sigur și sănătos pentru toți elevii. Un astfel de mediu contribuie la formarea unor tineri respectuoși și responsabili față de colegii lor.

Educația joacă un rol esențial în combaterea fenomenului de bullying. Ea nu doar că poate ajuta elevii să înțeleagă ce înseamnă acest comportament și cum se manifestă, dar poate și să prevină apariția acestuia prin dezvoltarea unor atitudini de respect, toleranță și empatie față de ceilalți. În școlile în care se promovează valori precum respectul reciproc, incluziunea și diversitatea, bullying-ul este mult mai puțin probabil să apară. Prin urmare, este important ca educația să nu se limiteze doar la transmiterea unor cunoștințe academice, ci și la formarea unor valori fundamentale care să contribuie la armonia socială. Un element cheie în prevenirea bulling-ului este educația despre empatie. Elevii trebuie să fie învățați să înțeleagă cum se simt ceilalți atunci când sunt supuși unui comportament agresiv. Acest lucru poate fi realizat prin activități care promovează gândirea critică și prin discuții deschise despre impactul bullying-ului. De asemenea, este esențial ca elevii să învețe să își exprime emoțiile într-un mod constructiv și să își rezolve conflictele fără recurgerea la violență.

Cadrele didactice și personalul școlar au un rol esențial în prevenirea și combaterea bullying-ului. Aceștia nu doar că trebuie să fie atenți la semnele bullying-ului și să intervină rapid în cazurile în care apar conflicte, dar trebuie și să creeze un climat de încredere în care elevii să se simtă în siguranță să vorbească despre experiențele lor. Este important ca profesorii să adopte o atitudine fermă și empatică în fața actelor de bullying și să arate elevilor că astfel de comportamente nu sunt tolerate. De asemenea, profesori și consilieri școlari pot organiza sesiuni de formare și ateliere de sensibilizare în care să abordeze tematici precum diversitatea, drepturile omului, respectul față de ceilalți și importanța unui comportament civilizat în cadrul comunității școlare. Astfel, elevii învață nu doar ce înseamnă bullying-ul, ci și cum să își apere colegii și cum să evite să devină victime ale acestui fenomen. Foarte important este ca școlile să promoveze conceptul de diversitate ca valoare. Activitățile care încurajează respectul față de diferențele culturale, etnice, sociale și fizice contribuie la formarea unei atmosfere de incluziune și

solidaritate. Proiectele în care elevii învață despre diferențele dintre oameni și cum să accepte aceste diferențe pot contribui la prevenirea discriminării și a marginalizării.

Pentru a preveni bullying-ul încă de la grădiniță și a crea un mediu sigur și respectuos, educația timpurie joacă un rol esențial. Activitățile realizate la vârste fragede pot ajuta copiii să înțeleagă ce înseamnă respectul, empatia și colaborarea și cum gestioneze conflictele într-un mod pozitiv.

Activitățile care pot fi realizate în grădiniță pentru a promova un comportament non-agresiv și a preveni bullying-ul este **CERCUL PRIETENIEI** în care preșcolarii se așează într-un cerc, iar cadrul didactic le explică ce înseamnă să fii prieten și cum se pot comporta unul cu altul într-un mod respectuos. Fiecare preșcolar își spune numele și adaugă un cuvânt pozitiv despre ceilalți de exemplu ,,Ești un prieten bun?". Apoi educatoarea poate discuta cu preșcolarii despre ce comportamente sunt prietenoase și ce comportamente nu sunt. Scopul acestui joc este promovarea comportamentelor pozitive, crearea unui climat de încredere și susținere reciprocă și întărirea legăturii între copii.

ARBORELE PRIETENIEI – pe un poster mare se desenează un copac al prieteniei. Fiecare copil îți scrie pe o frunză sau desenează un act de prietenie, de exemplu ,,A împărțit o jucărie cu un prieten" sau ,,A ajutat un coleg să se ridice" . Frunzele sunt apoi lipite pe copac. Scopul acestei activități este încurajarea comportamentului de ajutor reciproc, sublinierea importanței prieteniei și promovarea unui comportament pozitiv în cadrul grupului.

ZIUA FĂRĂ CUVINTE URÂTE – într-o zi specială, educatoarea stabilește cu toți preșcolarii să folosească doar cuvinte frumoase și respectuoase față de ceilalți. Dacă cineva spune un cuvânt jignitor, restul grupului poate interveni pentru a aminti importanța folosirii unui limbaj pozitiv. Scopul este învățarea importanței limbajului și a impactului pe care pe care cuvintele le pot avea asupra celorlalți, încurajarea unui comportament respectuos.

JOCUL CU EMOȚII – educatorul folosește jetoane cu imagini care ilustrează diferite emoții (bucurie, tristețe, furie, frică etc). Preșcolarii trebuie să aleagă un jeton care descrie o emoție pe care au simțit-o și să povestească o situație în care au simțit acea emoție. Cadrul didactic poate ghida discuția despre cum se simt victimele bullying-ului și cum să ajute un coleg care este supărat sau rănit. Scopul este înțelegerea și recunoașterea emoțiilor proprii și ale altora, dezvoltarea empatiei și învățarea modului corect de a răspunde la emoțiile celor din jur.

Prin aceste activități, copiii învață nu doar despre ce înseamnă bullying-ul, dar și despre cum să contribuie activ la prevenirea acestuia prin comportamente respectuoase, empatie și ajutor reciproc. De asemenea astfel de activități îi încurajează să fie mai conștienți de impactul acțiunilor lor asupra colegilor și să promoveze un climat pozitiv și sigur în grădiniță.

În concluzie, prevenirea bullying-ului în școli este o responsabilitate comună, care implică educația, sprijinul profesorilor, părinților și al comunității. Prin promovarea unor valori de respect, empatie și incluziune, se poate crea un mediu educativ în care bullying-ul nu are loc. În acest fel copiii vor învăța nu doar să își apere drepturilor, dar și să respecte drepturile celor din jur. Doar prin educație și implicare activă se poate construi o școală fără bullying unde fiecare copil se poate dezvolta într-un mediu sigur, sănătos și stimulativ.

Bibliografie:

1. Leigh Anderson – Marea carte a jocurilor. Peste 200 de jocuri pentru toate vârstele

ARTA CA FORMĂ DE TERAPIE ÎN BULLYING

Prof. SASU ELENA–CRISTINA

ȘCOALA GIMNAZIALĂ „REGINA MARIA” BICAZ

Cercetările recente cu privire la problematica bullyingului arată că este dificil să considerăm că acest comportament apare doar din cauza unor caracteristici individuale. Bullyingul este un fenomen complex, de grup, care apare în funcție de istorie clasei, cultura și normele și modelele sociale care s-au dezvoltat în interiorul ei. Gradul de înțelegere, practicile, modalitatea prin care este abordat un comportament de tip bullying poate contribui fie la susținerea lui, fie la descurajare și oprire.

- 73% dintre elevi au fost martorii unei situații de bullying în mediul școlar;
- 3 din 10 copii sunt excluși în mod constant din grupul de colegi;
- 3 din 10 copii sunt amenințați cu bătaia sau lovirea de către colegi;
- 1 din 4 copii a fost umilit în fața colegilor.

În perioada 14-18.08.2024, am participat în calitate de profesor la Proiectul Erasmus+ - Educație Școlară, în Tenerife, Spania la cursul ”Preventing conflicts and bullying through drama techniques”.

Cursul a fost foarte bine structurat, iar formatorii au avut o contribuție uriașă, reușind să se potrivească intereselor grupului de cadre didactice participante din numeroase țări.

Cursul a fost unul practic cu multe exerciții individuale și de grup care au vizat îmbunătățirea abilităților necesare pentru a lucra cu atenție la fenomenul de bullying existent în toate școlile din lume.

Cursul a fost structurat pe o perioadă de 5 zile (14-18 august) și îmi doream să nu se mai termine. Formatoarea cursului, d-na Pilar Gomez avea peste 30 de ani de experiență în tehnicile de teatru terapeutic, lucrând cu diferite grupuri vulnerabile, atât cu copiii, cât și cu adulții, cum ar fi tineri care au părăsit timpuriu școala, persoane cu risc de excluziune socială, sărăcie, etc. Programul cursului a evidențiat promovarea integrării și conexiunii grupului, precum și exemple ale beneficiilor teatrului terapeutic pentru prevenirea conflictelor și a agresiunilor verbale, fizice existente între tineri și uneori chiar și între adulți din diverse categorii sociale.

Programul impus a vizat exerciții practice cu scopul de a promova un mediu de învățare incluziv și pozitiv, care este elementul cheie pentru prevenirea conflictelor și agresiunii. Au avut loc dezbateri despre înlăturarea temerilor și ieșirea din zona de confort, conștientizarea fizică și trezirea corpului, meditație, reacții la atitudini de tip bullying. Exercițiile au constat în transpunerea pe scenă a unor situații din viața de zi cu zi, de la școală sau de acasă și au avut drept scop final creșterea încrederii în sine și exprimarea prin comunicare verbală și nonverbală a stărilor de discomfort instalate în momentul acțiunii

bullying-ului, rezolvarea conflictelor prin tehnici teatrale.

S-au dezbatut teme despre consecințele psihologice, fizice și juridice pe termen lung ale agresiunii (victime, bătăuși, observatori). Studierea efectelor violenței asupra fizicului și psihicului unui individ s-a realizat pornind de la dihotomia victimă-agresor. Agresorul a fost înțeles ca sursă a violenței și poate fi reprezentat, în același timp, de terorist, tiran, jefuitor, părinte abuziv, etc. Victima poate fi definită ca ținta directă sau indirectă a violenței, și poate fi reprezentată de un copil, o femeie, un bătrân, un bărbat, un grup, o întreagă societate. Expunerea la violență cauzează efecte multiple, pe termen scurt, mediu și lung. Cele mai vizibile sunt traumele fizice, însă, într-o manieră profundă și, de multe ori, nevindecabilă, există și cele non-fizice, determinate de diverse forme de conflict interpersonal, inclusiv intimidări, amenințări, neglijare, privarea sau obstrucționarea comportamentului liber, etc. Efectele violenței au fost analizate pe mai multe planuri: fizic, psihic, social, economic, împreună cu psihologi din cadrul organizației ACANAE, organizație non-profit specializați în bullying și cyberbullying.

Efectele bullying-ului și cyberbullying-ului asupra sănătății mintale pot fi de lungă durată. Copii care sunt victime ale abuzului fizic sau online prezintă un risc crescut de a dezvolta tulburări psihice, inclusiv tulburări de stres post-traumatic, depresie severă, izolare socială și scăderea stimei de sine. Mai mult, acești copii pot experimenta dificultăți în relaționarea cu colegii, profesorii și chiar cu familia, ceea ce contribuie la un declin în performanțele academice și la o retragere din activitățile sociale. Studiile arată că victimele bullying-ului și cyberbulling-ului sunt de 4 ori mai predispuse să dezvolte simptome depresive comparativ cu cei care nu au fost expuși acestei forme de agresiune.

Părinții joacă un rol esențial în identificarea semnelor timpurii ale bullying-ului și sprijinirea copiilor afectați. De cele mai multe ori, victimele bullying-ului nu vorbesc deschis despre experiențele lor din frică, rușine sau teamă de represalii. Tocmai de aceea, este crucial ca părinții să fie proactivi și atenți la semnele de suferință emoțională.

Cyberbulling-ul este o formă de agresiune/intimidare bazată pe folosirea tehnologiilor digitale. Are loc, de obicei, pe rețelele de socializare, pe platformele messaging, platformele de jocuri și direct prin intermediul telefoanelor mobile. Se bazează pe un comportament repetitiv cu scopul de a intimida, speria, înfuria sau umili victimele. Au avut loc activități practice, prin exemple din viața de zi cu zi privind bullying-ul și cyberbullying-ul , identificând corect reacțiile și modalitatea dea scăpa de aceste metode de intimidare.

Jocurile teatrale de orice fel, fie că vorbim despre exerciții care au ca rol îmbunătățirea comunicării între participanți, creativității, mobilității, valorificarea ritmului, creșterea condiției fizice, acestea au ca beneficii scăderea episoadelor de posibilă anxietate, dar și uniunea grupului. Chiar dacă nu este vorba de o punere în scenă a unei piese în prealabil, arta de a te juca prin tehnici actoricești, diminuează și în viața de zi cu zi a personajelor obișnuite, care nu au interacțiune cu domeniul artelor, cu precădere și în interesul studiului, posibilele relații negative între colegi, prieteni, parteneri de viață cât și de afaceri și chiar între membri ai familiei.

Este extraordinar să putem vorbi despre o terapie la nivel artistic. Fie că vorbim despre actorie/teatru, desen (arte plastice) terapia prin poezie, dans, tehnici ale păpușarilor, sau muzica, toate aceste domenii artistice pot vindeca. Mai presus de transmiterea sentimentelor, emoțiilor sau trăirilor prin intermediul ei, arta vindecă ființe. Scopul art-terapiei este o mai bună desfășurare a minții, dar și nivelul fizic prin simpla relatare sau experimentare a emoțiilor și senzațiilor. Indiferent că un client are sau nu talent, creativitate, procesul va fi posibil, ba mai mult, aceste calități se pot căpăta pe parcurs, desigur prin potențialul deja existent al fiecărei persoane în parte.

Art-terapia este de altfel o alegere eficientă în lucrul cu copiii, pentru că de cele mai multe ori, asigură o extroversie pe care terapia de una singură, ar dezvolta-o mai dificil.

Experiența trăită în această mobilitate a fost unică, cursul desfășurându-se într-o sală de teatru dând posibilitatea tuturor cursanților să se manifeste pe scenă, să repete, să se pună în diverse situații de viață. Pe lângă consistența cursului, experiența m-a ajutat și pe planul dezvoltării personale, am interacționat cu alte culturi și am legat prietenii durabile. Am putut observa și alte metode și instrumente/ strategii de predare care îmi vor fi utile putând fi aplicate la clasă în lucrul cu elevii mei. Cursul a fost interesant,interactiv și mi-a răspuns la numeroase întrebări pe care le aveam înainte de a-l parcurge .

Pe tot parcursul cursului m-am simțit motivată, inspirată, optimistă, veselă, emoționată, implicată, dornică să excelez și să pot transmite mai departe aceste stări de bine, care ajută psihic, fizic și intelectual, fără violență, bullying sau cyberbullying.

BIBLIOGRAFIE:

- https://www.salvaticopiii.ro/ce-facem/protectie/protectie-impotriva-violentei/prevenirea-violentei-in-scoala
- https://spotmedia.ro/stiri/educatie/impactul-bullying-ului-si-cyberbulling-ul-asupra-sanatatii-mintale-a-copiilor-si-rolul-crucial-al-parintilor-in-preventie
- https://cinetic.arts.ro/wp-content/uploads/2020/01/Bullying_Daiana-Marinescu.pdf

ȘCOALA SPAȚIU SIGUR

Prof. MIHAELA STOENESCU

ȘCOALA GIMNAZIALĂ „MARIA ROSETTI" BUCUREȘTI

Un copil petrece în spațiul școlii un număr de 4-7 ore pe zi, în funcție de vârstă și de clasa în care se află. Relațiile dintre membrii colectivului din care face parte, relațiile cu cei din clasele mai mari sau mai mici sunt importante pentru evoluția educabilului în anii de școală dar și pentru viața de adult. Multe incidente, accidente, situații neplăcute din perioada copilăriei, a școlarității lasă urme adânci în dezvoltarea și comportamentul adultului.

Este deci necesar ca cei din lumea școlii să fie foarte atenți nu doar la activitatea didactica clasică, predare, evaluare, fixare de cunoștințe ci și la comportamentele elevilor din timpul orelor, pauzelor, activităților extrașcolare, la modificările de „dispoziție" și de comportament ale copiilor care se află în școală. Această atenție este necesară deoarece în ultimii ani a crescut, îngrijorător, fenomenul bullying-ului.

Definiția bullying-ului o știm cu toții, un comportament agresiv și repetitiv, în care o persoană sau un grup de persoane, intenționat, provoacă suferință și disconfort unei persoane care este considerată mai slabă, vulnerabilă.

Școala este o instituție și, ca orice instituție funcționează respectând reguli. Iar aceste reguli pot ajuta ca să existe o „stare de bine" în rândul elevilor. Supravegherea în sensul bun este mai mult decât necesară/ Cadrul didactice este atent în oră nu doar le ce predă ci și la ceea ce fac elevii, în pauze holurile, scările, curtea școlii sunt atent monitorizate de „profesorii de serviciu" dar și de personalul de îngrijire care poate sesiza comportamente care atrag atenția. Școala este un spațiu sigur în măsura în care toți cei implicați în procesul educațional contribuie la aceasta. Toți cei care lucrează într-o școală trebuie să fie atenți la comportamentele elevilor și să le aducă la cunoștința când observă ceva suspect. Orice cadru didactic care vede un grup care încearcă să se ascundă, ridică vocea, se îndepărtează cu rapiditate la apropierea sa trebuie să se ducă să vadă despre ce este vorba, să intervină, dacă un elev este timid, retras, refuză să interacționeze cu ceilalți sau izolat trebuie să încerce să afle care sunt cauzele acestui comportament. Școala sigură este necesară din punctul de vedere al elevilor, al cadrelor didactice, al părinților dar și al comunității. Școala sigură înseamnă încredere.

Copiii nu spun de multe ori ceea ce se întâmplă sau cea ce simt. De aceea este important ca cei din școală să observe schimbările de comportament, trecerea rapidă de la o stare la alta,

izolarea, renunțarea la activitățile de grup; existența unor semne fizice care pot indica violență; refuzul de a veni la ore, care poate fi și din cauza anxietății și neadaptării la mediul școlar; modificări ale rutinei zilnice - schimbări în alimentație sau somn; evitarea activităților extrașcolare.

Foarte importantă este colaborarea cu familiile elevilor, întâlnirile în cadrul ședințelor cu părinții sau consultațiile individuale pot oferi părților informații care să ducă la identificarea situațiilor și evitarea lor. Părinții care să pun de acord să discute fiecare cu copilul situațiile delicate sunt de un real ajutor.

Educația este o triadă copil-familie-școală și eforturile conjugate ar trebui să determine diminuarea fenomenului. Părinții trebuie să semnaleze tot ceea ce consideră neadecvat dar să fără să exagereze și să accepte că și copiii lor pot avea comportamente neadecvate.

Ca și educatori nu trebuie să uităm că există mai multe tipuri de bullyng și anume: fizic, verbal, social, prin daune aduse bunurilor persoanelor vizate, cyberbullyng, și că trebuie să le avem pe toate în vedere. Mirajul tehnologiei este încă puternic și elevii trebuie învățați și la școală să se ferească, să ceară ajutor la nevoie, dar și părinții trebuie să controleze accesul la rețele sociale al copiilor lor.

Ca adulți trebuie să explicăm copiilor că nimeni nu are dreptul să desconsidere o altă persoană, să o umilească, și că ei nu trebuie să se simtă inferiori, lipsiți de calități sau merite. Dacă suntem atenți în activitatea zilnică, dacă vom colabora și coopera, școala va deveni un spațiu sigur pentru toți.

ȘCOALA FĂRĂ FRICĂ

POPA ARABELA

ȘCOALA GIMNAZIALĂ SÂNTANA

Bullyingul reprezintă una dintre cele mai serioase probleme din mediul școlar, afectând nu doar performanțele academice ale elevilor, ci și starea lor emoțională și socială. Crearea unei școli fără frica bullying implică un efort comun al profesorilor, elevilor, părinților și autorităților pentru a preveni și combate acest fenomen nociv.

Bullyingul este un comportament agresiv, repetat, care implică un dezechilibru de putere între agresor și victimă. Acesta poate fi: fizic (lovituri, împingeri, distrugerea bunurilor personale), verbal (insulte, porecle, amenințări), social (excluderea din grupuri, răspândirea de zvonuri false), cibernetic (hărțuire online, mesaje umilitoare, expunerea publică a unor informații personale)

Educația joacă un rol esențial în prevenirea bullyingului, deoarece îi ajută pe elevi să înțeleagă impactul negativ al acestui fenomen și să dezvolte comportamente pozitive.

În cadrul școlii se pot introduce lecții despre bullying în programa școlară, care să includă teme precum empatia, respectul și comunicarea eficientă; organizarea de sesiuni de informare pentru elevi, părinți și profesori cu privire la efectele bullyingului și metodele de combatere; promovarea unei culturi a respectului prin proiecte și activități care încurajează cooperarea și sprijinul reciproc; crearea unor programe de mentorat, unde elevii mai mari îi ajută pe cei mai mici să navigheze provocările sociale ale școlii; utilizarea tehnologiei pentru a sprijini educația anti-bullying, prin videoclipuri, jocuri educaționale și platforme de raportare a incidentelor.

O școală fără frică este un mediu unde toți elevii se simt protejați și incluși. Pentru aceasta este necesar un cod de conduită clar, care să includă sancțiuni clare pentru comportamentele agresive. Să existe un mod de implementare a unui sistem de raportare anonimă a cazurilor de bullying. Să existe zone de siguranță în curtea școlii, unde elevii pot merge pentru sprijin și protecție.

Cadrele didactice joacă un rol esențial în prevenirea bullyingului. Acestea trebuie: să fie instruite pentru a recunoaște semnele bullyingului, să intervină prompt în cazurile de agresiune, să creeze un mediu de clasă incluziv unde fiecare elev se simte valorizat.

Elevii trebuie încurajați să fie aliați împotriva bullyingului și să sprijine colegii vulnerabili. Acest lucru se poate realiza prin: programe de mentorat, în care elevii mai mari ajută elevii mai mici să se integreze, activități de team-building pentru a consolida relațiile de prietenie, proiecte de voluntariat și colaborare, care promovează lucrul împreună.

Părinții trebuie să fie implicați activ în prevenirea bullyingului prin: participarea la întâlniri periodice cu profesorii, monitorizarea comportamentului online al copiilor crearea unui dialog deschis cu copiii despre problemele lor zilnice, activități educaționale pentru prevenirea bullyingului

Pentru a dezvolta conștientizarea și prevenirea bullyingului, se pot desfășura următoarele activități educaționale:

1.Jocuri de rol: Elevii interpretează situații de bullying și exersează modalități de reacție corecte.

2.Dezbateri tematice: Se organizează discuții pe teme legate de bullying și respect reciproc.

3.Desene și postere anti-bullying: Elevii creează afișe și mesaje motivaționale pentru conștientizare.

4.Lecturi și discuții: Se citesc povești sau articole despre efectele bullyingului și se discută în grup.

5.Ziua Anti-Bullying: Organizarea unei zile dedicate luptei împotriva bullyingului, cu activități educative și recreative.

6.Ghid de bune practici: Crearea unui ghid al clasei, scris de elevi, cu reguli pentru un comportament respectuos.

7.Teatru educațional: Punerea în scenă a unor piese de teatru care ilustrează consecințele bullyingului și importanța empatiei.

O școală fără frică nu este un ideal imposibil, ci un obiectiv realizabil prin colaborare și implicare activă. Prin educație, sprijin și aplicarea unor strategii eficiente, putem construi un mediu sigur și armonios pentru toți elevii. Este esențial ca fiecare membru al comunității școlare să contribuie la combaterea bullyingului pentru a asigura un viitor mai bun pentru generațiile viitoare.

METODE DIRECTE DE OPTIMIZARE A VIOLENȚEI ȘI BULLYINGULUI ÎN ȘCOALĂ ȘI COMUNITATE.FIȘĂ DE LUCRU APLICABILĂ LA CLASĂ

TOMA IONUȚ LAURENȚIU
ȘCOALA GIMNAZIALĂ „PROF. ILIE POPESCU” -ȘOTÂNGA

Prevenirea şi combaterea violenţei şi bullyingului în mediul şcolar constituie o premisă importantă pentru crearea unui climat propice desfăşurării activităţilor instructiv-educative, satisfacerii trebuinţelor de siguranţă sub multiple aspecte.

Astfel principalele metode sau căi de optimizare sunt:

- Colectarea datelor prin intermediul chestionarelor pentru elevi şi a ghidurilor de interviu pentru cadre didactice şi părinţi (pentru: identificarea formelor curente de violenţă din şcoală, identificarea contextului în care apare violenţa şcolară, cunoaşterea actorilor principali în situaţiile de violenţă, aflarea opiniilor elevilor, ale cadrelor didactice, ale părinţilor);
- Înregistrarea actelor de violenţă pe baza unei fişe avizate sau contabilizate de diriginte/invatator/educator;
- Întroducerea unor teme privind violenţa în şcoală şi măsurile de prevenire a acesteia, înprogramarea orelor de consiliere sau întâlniri cu părinții;
- Cooperarea inter-instituţională (şcoală-politie-parinții) în vederea desfăşurării, în bune condiţii, a activităţilor din cadrul proiectelor educaţionale;
- Consilierea individual şi de grup a elevilor în vederea prevenirii comportamentelor agresive sau manifestărilor de bullying;
- Consilierea parinților cu elevi care au acte de violentă sau manifestări de bullying repetate;
- Monitorizarea elevilor cu tendinţe de comportament violent,sau elevi cu absențe multe;
- Oferirea de suport educaţional şi consiliere pentru părinţi, atât pentru cei cu copii cu probleme de gestionare a comportamentui violent cât şi în general (activităţi de consilere în orele de întâlnire cu părinţii,lectorate,convorbiri cu consilierul psiholog).

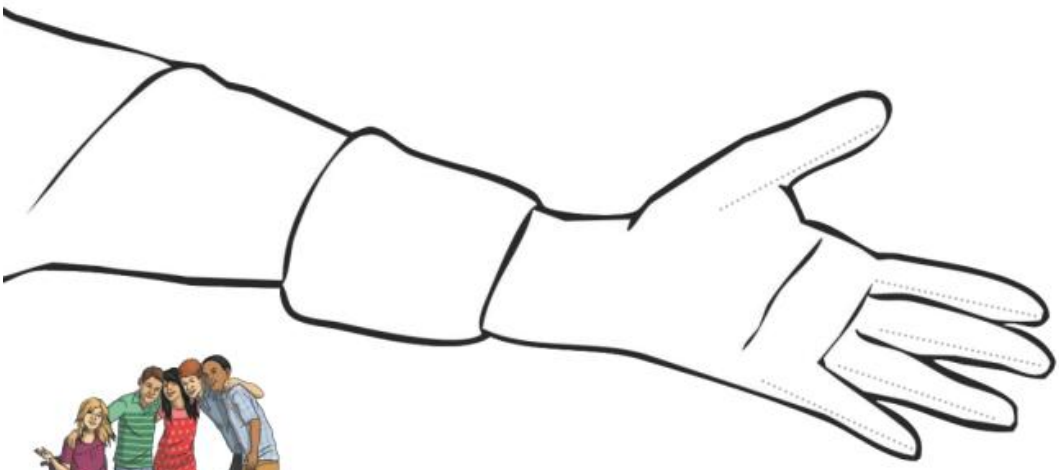
În concluzie la nivelul şcolii trebuie să existe o permanentă preocupare pentru rezolvarea din faşă a tuturor tipurilor de conflicte sau manifestări de bullyingului care apar pe parcursul desfăşurării procesului instructiv educative şi nu numai, existând o comunicare optimă între toţi factorii care pot avea un rol în rezolvarea conflictelor (elevi-părinţi-cadre didactice-poliţie-biserică-primărie).

FIȘĂ DE LUCRU

O mână de ajutor!

Dacă te simți intimidat de cineva, spune acest lucru cuiva! Pe fiecare dintre degete, scrie numele unei persoane, căreia i-ai putea cere ajutorul în cazul în care ai fi intimidat.

ÎNȚELEGE CĂ...

VIOLENȚA ÎN MEDIUL ȘCOLAR

BALICA CLAUDIA CORINA
TOCĂNEL AURELIA ALINA
CAMELIA CRISTINA CONSTANTIN
COLEGIUL NAȚIONAL "TITU MAIORESCU" AIUD

În mediul școlar întâlnim ma multe tipuri de violență:

- Violența fizică concretizată prin lovirea persoanelor, vătămarea fizică a acestora, deposedarea prin forță de bunuri, etc;
- Violența materială ce se răsfrânge asupra obiectelor din jur, asupra mobilierului școlar și a bunurilor altor persoane;
- Violența psihică ce are ca efect formarea complexelor de inferioritate la persoana agresată și se manifestă prin verbalizare, atitudini de respingere, izolare.

Printre cauzele care determină comportamentul violent în rândul școlarilor putem aminti următoarele:

- Încă de la vârsta preșcolară unii copii sunt martori ai violenței domestice și fiind la vârsta la care imită modelul de comportament, copilul își va însuși inconștient actele de violență ale adulților, le va reproduce în interacțiunea cu grădinița, grupul de prieteni, școala, fiind convins că aceste comportamente sunt corecte și firești;
- Deseori, din dorința de a fi băgați în seamă, de a avea ceea ce familia nu le oferă sau pur și simplu de a se răzbuna pe colegii cu performanțe în diverse domenii elevii apelează la repetate acte de violență, deoarece nu cunosc pedepsele legale la care pot fi supuși. Tot în ciclul primar se formează dorința copilului de a se evidenția și nereușind performanțe la învățătură, elevul va încerca să devină lider prin orice alte metode, apelând sau instigând la violență;
- Provenind din medii sociale diferite, în clasele primare școlarii vor avea tendința de a-i exclude pe cei minoritari, cauzând astfel forme de violență;
- Un alt factor de risc în devierea comportamentului copilului spre violență îl constitie mass-media, care expune acte de violență fără a sublinia caracterul imoralal agresiunilor;
- O mare parte din vină o are aici familia care permite contactul copilului cu televizorul, neexplicându-i ceea ce este etic și ceea ce constituie o abatere gravă de la normele sociale. Neimplicarea părinților în dezvoltarea capacității de a discerne moralul de imoral, legalul de ilegal, are ca urmare însușirea de către copil a unor comportamente inadecvate vârstei și deseori negative, iar ajuns adult va repeta greșeala părinților;

- În apariția fenomenului violenței școlare nu este de neglijat managementul defectuos al clasei, deficiențele de comunicare, neadaptarea practicilor educaționale la o populație școlară în continuă schimbare.

Aflat în colectivitate, elevul își va organiza jocul și activitatea având ca suport violența văzută și va fi influențat de aceasta, iar aceste comportamente se vor manifesta în societate și mai ales în școală, deoarece colectivul este mai numeros, vârstele sunt apropiate și apare dorința copilului de a deveni centrul atenției.

Sub eticheta violenței școlare se află o diversitate de forme de conduită: confruntarea verbală, poreclirea, tachinarea, ironizarea, imitarea în scop denigrator, refuzul de a colabora, bruscarea, lovirea, împingerea, vătămarea corporală. Cadrele didactice trebuie să observe comportamentul elevilor pentru a putea preveni manifestările violente ale acestora prin discuții atât cu elevii în cauză, cât și cu familiile lor. Doar o bună colaborare a familiei cu personalul didactic va reuși prevenirea unor deviații comportamentale.

STAREA DE BINE ÎN ȘCOALĂ

MARCU LILIANA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ *ȘERBAN CIOCULESCU*, GĂEȘTI

Starea de bine a elevilor - punctul zero pe axa combaterii violenței școlare și creșterea empatiei

Într-o societate în continuă schimbare, în care valorile educaționale joacă un rol esențial în formarea viitoarelor generații, starea de bine a elevilor devine un factor determinant în combaterea violenței școlare și în cultivarea empatiei. Un mediu educațional echilibrat, în care elevii se simt în siguranță și sprijiniți emoțional, poate reprezenta fundamentul unei generații mai tolerante, mai responsabile și mai puțin predispuse la comportamente agresive.

Importanța stării de bine în mediul școlar

Starea de bine a elevilor se referă la echilibrul emoțional, social și fizic pe care aceștia îl resimt în timpul activităților școlare. Elevii care se simt apreciați, ascultați și înțeleși vor dezvolta relații armonioase atât cu colegii, cât și cu profesorii. Acest aspect este esențial, deoarece o atmosferă pozitivă în școală reduce considerabil riscul apariției comportamentelor violente și încurajează comunicarea bazată pe respect reciproc. În plus, un elev care se simte bine în mediul său educațional va fi mai motivat să învețe, mai deschis la colaborare și mai puțin predispus la izolarea socială, un factor care poate contribui la apariția agresivității.

Combaterea violenței prin crearea unui climat de siguranță

Violența școlară poate lua diverse forme, de la agresiunea fizică și verbală până la excluderea socială și cyberbullying-ul. Pentru a combate aceste fenomene, este necesară implementarea unor politici educaționale care să pună accent pe bunăstarea emoțională a elevilor. Câteva măsuri eficiente includ:

1. Dezvoltarea programelor de sprijin psihologic – fiecare școală ar trebui să aibă consilieri școlari disponibili pentru a ajuta elevii care se confruntă cu dificultăți emoționale.
2. Implementarea activităților extracurriculare – participarea la cluburi, ateliere și proiecte comunitare favorizează integrarea elevilor și reducerea marginalizării.
3. Formarea cadrelor didactice în gestionarea conflictelor – profesorii trebuie să fie instruiți în metode eficiente de mediere a conflictelor și de prevenire a bullying-ului.
4. Creșterea empatiei - cheia unui mediu educațional armonios
5. Empatia este abilitatea de a înțelege și de a simți emoțiile celorlalți, iar dezvoltarea acestei trăsături în rândul elevilor este esențială pentru prevenirea violenței școlare. Un elev empatic va fi mai puțin predispus să recurgă la agresivitate și mai dispus să ofere sprijin celor din jur.

Pentru a stimula empatia în rândul elevilor, școlile pot introduce:

a. Proiecte de voluntariat – implicarea elevilor în activități sociale îi ajută să înțeleagă mai bine nevoile celor din jur.

b. Jocuri de rol și activități interactive – acestea dezvoltă capacitatea de a privi situațiile din perspective diferite.
c. Lectura și dezbaterea unor teme morale – cărțile și discuțiile pe teme etice ajută la consolidarea înțelegerii și acceptării diversității.

Starea de bine a elevilor nu este doar un ideal pedagogic, ci un element esențial în combaterea violenței școlare și promovarea empatiei. Prin crearea unui mediu educațional sigur, susținător și stimulativ, școala devine un spațiu de formare a unor indivizi echilibrați, capabili să contribuie la o societate mai armonioasă. Așadar, investiția în bunăstarea emoțională a elevilor trebuie să fie punctul zero în orice strategie educațională menită să reducă violența și să crească nivelul de empatie în rândul tinerilor.

Chestionar privind violența, bullying-ul și hărțuirea în școală

Scop: Acest chestionar are ca obiectiv identificarea percepției elevilor asupra fenomenelor de violență, bullying și hărțuire în mediul școlar. Răspunsurile sunt anonime și vor fi utilizate exclusiv pentru îmbunătățirea climatului școlar.

Instrucțiuni: Citește fiecare întrebare cu atenție și alege varianta care se potrivește cel mai bine experienței tale.

1.Te-ai simțit vreodată amenințat(ă) sau agresat(ă) de un coleg în școală?
a) Da, de mai multe ori
b) Da, dar doar ocazional
c) Nu, niciodată

2. Ai fost martor(ă) la situații de bullying în școală?
a) Da, frecvent
b) Da, ocazional
c) Nu, niciodată

3. Dacă ai asistat la o scenă de bullying, cum ai reacționat?
a) Am intervenit pentru a-l ajuta pe elevul agresat
b) Am spus unui profesor/părinte
c) Nu am făcut nimic
d) Am râs sau am încurajat agresorul

4. Ce tip de violență ai observat cel mai des în școală?
a) Violență fizică (bătăi, împingeri, lovituri)
b) Violență verbală (insulte, jigniri, amenințări)
c) Excludere socială (ignorare, izolare de grup)

d) Cyberbullying (mesaje ofensatoare online, răspândirea de zvonuri pe rețele sociale)

5. Ai fost vreodată victima bullying-ului sau a hărțuirii?
a) Da, în mod frecvent
b) Da, dar doar ocazional
c) Nu, niciodată

6. Cum ai reacționat atunci când ai fost victima unui comportament agresiv?
a) Am spus unui profesor, consilier școlar sau părinte
b) Am încercat să ignor și să evit situația
c) Am ripostat
d) Nu am făcut nimic și am suferit în tăcere

7. Crezi că profesorii iau în serios cazurile de violență sau bullying?
a) Da, întotdeauna
b) Uneori, depinde de situație
c) Nu, de obicei nu intervin

8. Ai cunoștință despre existența unor programe anti-bullying în școala ta?
a) Da, și cred că sunt eficiente
b) Da, dar nu cred că sunt eficiente
c) Nu știu dacă există astfel de programe

9. Ce crezi că ar trebui făcut pentru a combate violența în școală? (poți alege mai multe răspunsuri)
a) Mai multe activități educative despre bullying și empatie
b) Pedepse mai severe pentru agresori
c) Mai mulți consilieri școlari pentru sprijin emoțional
d) Implicarea mai activă a profesorilor și părinților

10. Te simți în siguranță în școala ta?
a) Da, întotdeauna
b) În general, da
c) Uneori mă simt nesigur(ă)
d) Nu, mă simt des nesigur(ă)

DePino, Catherine, Violența în școală: Ajută-ți copilul să-i facă față; traducere din engleză de Nadina Vișan, București: Editura Trei, 2013.
Cooper, Scott, Alege cuvintele, nu bâtele și pietrele: 7 metode prin care copilul tău să se descurce cu hărțuirea, conflictul și alte situații dificile / Scott Cooper; traducere din engleză de Cristina Jinga, București: Editura Trei, 2018.

NOI ȘI BULLYINGUL – ACTIVITATE DIDACTICĂ

TOMȘA LENUȚA

LICEUL TEHNOLOGIC MARMAȚIA

Următoarea secvență face parte din Repere metodologice pentru aplicarea curriculumului pentru disciplina Consiliere și orientare clasa a IX-a.

COMPETENȚA GENERALĂ
2. Integrarea abilităților de interrelaționare, în vederea dezvoltării personale și profesionale.
COMPETENȚA SPECIFICĂ
2.2. Aplicarea tehnicilor de autocontrol emoțional.
CONȚINUTURI
II. Comunicare și abilități sociale - Autocontrol emoțional, tehnici de autocontrol emoțional.
ACTIVITATE DE ÎNVĂȚARE
- vizionarea unor scurtmetraje în care sunt prezentate situații de bullying și realizarea de improvizații pe baza acestora. - notarea unor elemente considerate importante în urma vizionării scurtmetrajelor.

Bullyingul reprezintă un comportament agresiv intenționat, care poate să provoace disconfort, durere și care se manifesta regulat și repetitiv, fiind rezultatul unui cumul de factori, printre care menționăm lipsa unui autocontrol emoțional. Bullyingul presupune menținerea unor emoții de teamă, furie, frustrare, resentimente, vinovăție sau rușine și care se traduc în comportamente de agresivitate, respingere sau izolare.

Metoda didactică folosită pentru a forma competența propusă este jocul de rol, care face parte din categoria metodelor interactive de instruirea. În context școlar, metoda se bazează pe experiența directă și indirectă a participanților și care se desfășoară conform unui scenariu și a unui rol care se inspiră din într-o realitate. Jocul de rol este proiectat, pentru a induce reflecții și discuții, și implică pe participanți atât la nivel intelectual cât și emoțional. Această metodă este eficientă deoarece, constă în parcurgerea unor etape de pregătire și derulare a jocului care constă în: alegerea și definirea situației care va fi simulată, în cazul de față o situație care implică bullyingul asupra unui elev, proiectarea scenariului, alegerea participanților (elevii clasei a IX-a C), instruirea acestora (regulile jocului), conceperea modului de interpretare și interpretarea efectivă a rolului. Ca finalitate se va urmări modul de interpretare și analiza comportamentului în timpul interpretării rolului. Ca avantaj această metodă, îi va învăța pe elevi cum să acționeze în anumite situații de viață, să se transpună în pielea personajelor și să empatizeze. Un alt avantaj îl reprezintă dezvoltarea inteligenței socio-emoționale care va contribui la creșterea stimei de sine.

Pentru formarea competenței 2.2. Aplicarea tehnicilor de autocontrol emoțional, am ales ca și activitate de învățare vizionarea unui scurt metraj antibullying și realizarea de improvizații pe baza acestuia utilizând ca metodă didactică jocul de rol.

Prin intermediul mijloacelor tehnice audio video, adică retroproiector, elevii observă și urmăresc un scurt metraj antibullying în care este prezentată situația unei eleve care provine dintr-o familie dezavantajată și care este ținta ironiilor colegelor de clasă, pentru că are un anumit tip de îmbrăcăminte. Aceasta este izolata, nu este cooptată în niciun grup de lucru, este ironizată și uneori chiar agresată fizic. Prin intermediul conversației euristice se urmărește nivelul de înțelegere al temei propuse spre discuție și anume bullyingul, ce este bullyingul, ce înseamnă autocontrolul emoțional. După ce profesorul se asigura că toți elevii au înțeles conceptele folosite în această lecție și după ce au vizionat scurtmetrajul, dirigintele îi va introduce pe elevi într-un joc de rol cu dramatizare, în care elevii vor improviza comportamentele ce se așteaptă de la persoana aflată în situația de bullying dar și din partea celor care fac bullyingul. Dramatizarea oferă elevilor o conștientizare mai mare a propriilor sentimente, a propriilor emoții, a emoțiilor colegilor și vor fi puși în situația de a identifica metode de autocontrol a acestor emoții, pătrunzând astfel într-o zonă atât afectiv-emoțională cât și cognitiv-intelectuală.

Se identifică situația care va fi simulată: punerea în scenă a dramatizării. Se aleg participanții, se comunică regulile, se adaugă replici și improvizații corespunzătoare. Participarea la acest joc de rol se face pe bază de voluntariat, o elevă va juca rolul ”victimei”, și alte 5 eleve vor fi ”agresoarele„. Fiecare va avea la dispoziție 10 minute pentru a-și pregăti diverse tipuri de replici, și se vor urmări 2 direcții. O primă direcție va exemplifica caracterul agresiv, jignitor, cu comportamentele aferente, și o altă direcție va urmări exemplificarea unor acțiuni care să ducă la autocontrolul emoțional al agresoarelor. Se acceptă pe parcurs și improvizații, precum niște regizori ai unei piese de teatru elevii vor avea la dispoziție o gamă largă de a modifica anumite comportamente folosindu-se imaginația, punându-se accentul pe creativitate, dezvoltând spontaneitatea și spiritul critic încercând să se transpună cât mai bine în pielea personajelor. Un moment important este dezbaterea modului de interpretare.

Resursele de timp necesare aplicării metode jocului de rol sunt 25 de minute, iar cele de loc, sala de clasă. Materialele didactice utilizate sunt calculatorul, retroproiectorul, foi de hârtie A4, pixuri. Alte strategii folosite sunt: observația, explicația, conversația.

În continuare vom exemplifica metoda jocului de rol. După ce elevii au vizionat 10 minute scurtmetrajul în care o elevă este supusă repetitiv bullyingului din partea colegelor de clasă, elevelor voluntare li se va cere ca pe câte o coală A4 să identifice tipul de comportament pe care trebuie să îl aibă fac față de ”victimă”, după care li se cere să identifice câteva strategii pe care să le utilizeze în autocontrolul emoțional. Pentru a realiza sarcina de lucru, elevii vor fi nevoiți, ca în urma unei mici introspecții, să identifice acele emoții care sunt în spatele agresivității. Elevii au identificat emoții ca: frustrare, frică, furie, invidie. După ce au trecut de partea teoretică a constituirii rolul, fiecare dintre cele 5 eleve „agresoare„ au performant un comportament de tip bullying. La rândul ei „victima” și-a jucat rolul de ”victima” manifestând comportamente asociate acestui rol. În continuare am propus ”agresoarelor„ să identifice ce să

pună în scenă anumite strategii prin care să-și controleze emoțiile care au stat în spatele comportamentelor agresive.

”Agresoarea” numărul 1 a precizat că o că strategia pe care ea a folosit-o pentru aș controla impulsurile a fost: conștientizarea consecințele care derivă din comportamentul ei agresiv, și anume poate să se ajungă la scăderea notei la purtare.

”Agresoarea,, numărul 2 și „agresoarea,, numărul 4 au spus că au încercat să să se transpună în situația victimei, și că au început să empatizeze, să simtă milă, să simtă părere de rău pentru modul în care au acționat, și că folosind strategia de a accesa emoții pozitive au reușit să își controleze propriile emoții distructive. Așadar, ele au subliniat foarte clar că empatia este o metodă prin care îți poți controla emoțiile negative.

”Agresoarea,, numărul 3 a menționat, că în momentul în care a fost pusă în situația de a interpreta o elevă furioasă și invidioasă, care trebuie să își controleze aceste impulsuri, a încercat să folosească diverse strategii și tehnici de relaxare, printre care tehnici de respirație, vizualizarea unui loc relaxant, acest lucru determinându-i o stare de calm și în același timp a devenit mult mai conștientă de acțiunile sale.

”Agresoarea,, numărul 5, a afirmat că în viața reală îi este greu să își controleze stările negative, că se simtă deseori copleșită de emoții, care o toleranță scăzută la frustrare, că își pierde foarte ușor calmul, că acționează sub imperiul impulsurilor, și a fost foarte greu să identifice o modalitate prin care să-și controleze emoțiile. A recunoscut că nu se străduiește prea tare să-și gestioneze stările emoționale, deoarece simte că nu are controlul asupra vieții ei emoționale, și nici nu are o încredere foarte mare în ea.

Evaluarea acestei activități s-a realizat printr-o conversație generalizatoare, colegii care au fost spectatori la acest joc de rol au fost reporterii care au intervievat fiecare actor. În urma acestor interviuri s-au iscat discuții privind eficacitatea strategiilor identificate de fiecare dintre cele 5 eleve pentru ași controla emoțiile și a nu se ajunge în situații de agresivitate și bullying. Unii spectatori au venit cu alte sugestii privind un mai bun autocontrol emoțional, au adus argumente împotriva bullingului,, au identificat cauzele bullyingului din sceneta prezentată. Ca urmare, considerăm că această metodă, jocul de rol, este eficientă pentru a dezvolta competența pusă în discuție, deoarece a valorificat munca în echipă, a dus la studierea unor comportamente de tip bullying, a dus la identificarea cauzelor comportamentelor de tip bullying. Punându-se în pielea unor personaje, aceștia au preluat atitudini, trăiri sentimente și vor fi de acum înainte mai motivați să înțeleagă efectele unor comportamente de tip bullying și mult mai interesați în aș controla propriile emoții.

BIBLIOGRAFIE

1. https://www.edu.ro/sites/default/files/33_repere_metodologice_consiliere_si_orientare_0.pdf
2. https://www.youtube.com/watch?v=m8Q-RAOo3d0

EDUCAȚIA EMOȚIONALĂ ȘI COMBATEREA BULLYING-ULUI

TOMAZIU PATRAȘCU ANA MARIA
ISTITUTO COMPRENSIVO „GIOVANNI CALÒ-GIOVANNI DELEDDA-SAN GIOVANNI BOSCO”
GINOSA, REGIUNEA PUGLIA, ITALIA

Bullyingul, la fel ca mobbingul, este o formă de violență care exista în societate cu mult înainte de era digitală. Prin urmare, nu suntem străini de situații în care indivizi considerați mai puternici îi agresează pe cei mai vulnnerabili sau aflați în dificultate. Din păcate, este vorba despre un fenomen instrisec uman. Spre deosebire de trecut, însă, astăzi aceste dinamici se complică și mai mult din cauza prezenței digitalului în lumea școlii.

În fiecare zi, știrile ne relatează despre copii și adolescenți hărțuiți de colegi, iar uneori aceste acțiuni vicioase se transformă în tragedii. Statisticile ne arată că sinuciderea reprezintă a doua cauză de deces în rândul tinerilor (conform datelor Organizației Mondiale a Sănătății de dinainte de pandemie) și că, odată cu apariția Coronavirusului, s-a înregistrat o creștere a acestor episoade tragice. Diferite cercetări ne arată că, în ultimul an și jumătate, adolescenții cu vârste cuprinse între 12 și 18 ani au plătit un preț foarte mare, atât în ceea ce privește numărul sinuciderilor, cât și în privința tulburărilor psihice. Lockdown-ul, învățământul la distanță și lipsa interacțiunilor sociale sunt factori care au crescut, de asemenea, disconfortul tinerilor noștri.

Paolo Crepet, psihiatru, psiholog și scriitor italian, vorbește despre o involuție culturală și comportamentală a acestei noi generații, transmisă de părinți propriilor fii, care transformă, la rîndul lor, violența într-un limbaj universal. Lucrul cel mai grav, așa cum observă psihologul, este indiferența. Adolescenții, în special, devin indiferenți în fața gesturilor de violență, dar și față de nevoile celorlați, deoarece, din educația care le-a fost dată, a fost eliminată însăși cunoașterea durerii. De aceea ar trebui să-i învățăm pe copiii și pe elevii noștri, încă de la o vârstă fragedă, să recunoască semnele frustrării și ale pierderii, în loc să privim indiferenți la felul în care aceștia se plâng de cele mai neînsemnate provocări la care viața îi supune. În unele cazuri, chiar părinții transmit ideea unei creșteri autarhice, conform căreia o persoană este completă, independentă și autosuficientă, fără a depinde de influențele sau ajutorul altora. În acest context, se sugerează că un individ este considerat complet și capabil să își satisfacă nevoile fără a avea nevoie de interacțiuni sau de relații cu ceilalți. Însă, așa cum ne învață Crepet, relațiile interumane constituie adevărații piloni pe care se sprijină cunoștințele noastre despre lume și univers, despre felul în care se creează relații armonice între individ și lume.

Repercusiunile psihologice ale episoadelor de bullying sunt multiple. În primul rând, anxietatea socială: se alterează relația cu cercurile sociale din teama de a fi ridiculizat, de a fi umilit, de aici și frica de ceilalți, urmată de izolare și apoi de depresie. Institutul Superior de Sănătate, într-un raport publicat nu de mult timp a arătat că factorii legați de stres, precum izolarea în mediul domestic, închiderea prelungită a școlilor și lipsa contactului fizic cu semenii, ar fi putut produce efecte negative asupra sănătății fizice și mentale a copiilor și adolescenților. Psihologii sunt de părere că tentativele de sinucidere și cazurile de autovătămare au crescut cu 30% față de anii anteriori pandemiei și că vinovată nu este doar pandemia, ci restricțiile pe care cei mai tineri le-au suportat și care s-au datorat situației de urgență, dar și lumii digitale în care s-a intrat dintr-o dată și pe nepregătite.

În unele cazuri, drama interioară nu mai poate fi suportată. Adolescenții sunt cei care plătesc întotdeauna mai mult decât alții, resimțind pe propria piele efectele pandemiei, ale restricțiilor sociale severe care au fost impuse și care au dus la amplificarea problemei comunicării și dezvoltării relațiilor interumane fundamentale.

Întoarcerea în clasă reprezintă un fel de mică revoluție în viața de zi cu zi a celui agresat, mai ales după o lungă perioadă petrecută acasă. Este vorba despre modificarea ritmurilor și confruntarea cu o schimbare pe care nu toți elevii se simt capabili să o gestioneze. Revenirea la școală pentru unii este echivalentă cu întoarcerea în „vizuina lupului" sau în „haita" care hărțuiește, ofensează sau rănește, dar mai presus de toate, înspăimântă.

Este important să ne adresăm imediat unui psihoterapeut sau unui neuropsihiatru pediatric pentru un consultație atunci când avem îndoieli cu privire la comportamentele și atitudinile copiilor noștri. Nu trebuie să ne fie rușine sau să ne fie frică pentru că, dacă se intervine mai devreme, riscul ca problema să devină cronică este mai mic. Și tocmai acesta este lucrul pe care trebuie să-l facem: să recunoaștem că tema sănătății mentale nu este un tabuu. Chiar și atunci când situația critică se va termina, va fi necesar să continuăm să-i urmărim pe copiii și pe elevii noștri, cu scopul de a ne asigura că totul merge bine. Sănătatea psihologică este unul dintre obiectivele care trebuie promovate în școli, astfel încât influența bullyingului să nu aibă efecte dăunătoare pe termen lung asupra sănătății mentale a adolescenților.

Socializarea emoțiilor în copilărie este una dintre lucrurile importante în psihologia dezvoltării, fiind un proces progresiv și complex prin care elevii învață cum să își controleze și să își exteriorizeze propriile trăiri, în contexte diferite, având în vedere și efectele asupra celorlalți.

Școala, consideră psihiatrul italian Paolo Crepet, nu este importantă doar pentru că te învață să scrii și să citești, ci și pentru că îți oferă ocazia de a face parte dintr-un grup. În școală, nu este suficient să studiezi limba română, matematica, istoria, geografia, desenul sau muzica, dacă nu li se permite copiilor de orice vârstă să descopere instrumentele utile pentru a deveni puternici și sănătoși, dar mai ales fericiți și fără frică. Cu siguranță foarte multe teme de discuție ar putea fi abordate în clasă. Frecvent vorbim despre educație civică și poate despre cea sexuală, mai ales în ultimul timp. Paolo Crepet afirma că „de treizeci de ani spun că ar trebui introdusă, ca materie, educația sentimentală, în școli. Cea sexuală nu are niciun sens, în timp ce educația emoțională, da." În ultimul timp auzim, din nenumărate surse, că tinerii de astăzi nu mai au valori, că se gândesc doar la ei înșiși și că nu au niciun proiect de viitor, dar puțini dintre noi se gândesc că poate chiar adulții, familia sau școala nu oferă instrumentele necesare pentru a înțelege ce se întâmplă în mintea sau în inima lor, cu hormonii lor, cu agresivitatea care se naște în interiorul acestora. Nefiind la curent cu toate acestea, nu vor reuși niciodată să-și gestioneze acele sentimente despre care nici măcar nu știau că există.

Se vorbește adesea despre victimele bullying-ului, dar mai puțin despre bully. Cum poate un părinte să înțeleagă că propriul său copil adoptă comportamente de bully? Victima și bully-ul reprezintă două fețe ale aceleași monede: „călăul" micii victime este un copil care deranjează, care are un comportament violent, adesea este ultimul din clasă. Profilul adolescentului bully este adesea reprezentat de un tipar care corespunde unui fizic impunător și lipsit de respect, care răspunde profesorilor și care vrea să se afirme în cadrul grupului de egali, făcându-se remarcat. Bully-ul este un tip psihologic instabil, cu probleme de relaționare, dar și cu o suferință interioară, cu o vulnerabilitate accentuată. Adesea, are o situație familială instabilă și tinde să își mascheze suferința prin violență.

Adolescența, în sine, este o fază de formare a vieții, în care se reliefează drumul identității, altfel se rămâne cu un handicap. Lobii frontali, care sunt lobii rațiunii, ajung la maturizare în jurul vârstei de douazeci de ani, dacă nu și mai târziu, de aceea este important să acționăm acum.

Suntem cu toții de acord că elevii din ultimii douăzeci de ani sunt obișnuiți cu tehnologia încă de la naștere (tocmai de aceea se numesc nativi digitali) și că aceasta se regăsește în fiecare aspect al vieții lor și de aceea ar fi o mare ipocrizie să o anulăm din experiența lor didactică.

Cu toate acestea, tehnologia nu a adus doar beneficii și comoditate. Repeziciunea cu care se ajunge la informații, cu ajutorul instrumentelor tehnologice produce pagube privind plăcerea de a citi o carte, de a scrie un articol de mînă, de a consulta un dicționar, toate acestea ducând la o sărăcire considerabilă a lexicului unei limbi, dar și la probleme legate de bullying, deoarece nu mai există filtre.

Se estimează că un student care a frecventat liceul acum patruzeci și cinci de ani cunoaște mai mult de o mie șase sute de cuvinte, prin comparație cu un student din zilele noastre care cunoaște abia cinci sute de cuvinte. După părerea filozofului Umberto Gallimberti, „non si può pensare al di là delle parole che conosciamo” (nu putem gândi dincolo de cuvintele pe care le cunoaștem), există un risc foarte mare în ceea ce privește capacitatea de a gândi și de a reflecta, dar și de a acționa în mod responsabil și conștient.

Filozoful afirmă că „la scuola è il luogo dove riattivare il pensiero” (școala este locul în care se reactivează gândirea) și este important ca acest lucru să se realizeze cu ajutorul unor instrumente esențiale, așa cum este, de exemplu dialogul, comunicarea.

Rolul pedagogului este esențial în clasă. Un educator bun este înzestrat cu empatie. Foarte multă empatie, iar cu empatia te naști, nu se învață în facultate. Cine nu este înzestrat cu empatie, să-și caute altă meserie. Aceasta nu este o meserie, este o vocație, mai mult, o misiune, iar misiunea se realizează pe „câmpul de bătălie”, în clasă, alături de elevii tăi. În continuare, propunem o activitate didactică de prevenire a bullyingului.

1. Activitate: Se propune un parcurs didactic pentru a reflecta asupra temei Cyberbullying-ului prin propunerea de puncte de discuție, videoclipuri și articole de știri, cu scopul de a acționa pe trei planuri:

- Plan cognitiv → stimularea gândirii critice;
- Plan emoțional → promovarea conștientizării emoționale și a empatiei ;
- Plan etic → promovarea simțului de responsabilitate și justiție ;

2. Obiective:

Pentru studenți:

- creșterea conștientizării riscurilor utilizării inadecvate a telefonului mobil;
- dezvoltarea empatiei față de cei care suferă acte de bullying și cyberbullying;
- reflectarea asupra responsabilității personale, atât ca actori, cât și ca spectatori, în situații legate de teme ca justiția, respectul și incluziunea;

Pentru profesor:

- colectarea de informații de la elevi despre cum percep și trăiesc aceste teme;
- deschiderea (sau consolidarea) unui canal de dialog cu copiii și adolescenții pe acestă temă, dialog care poate continua pe parcursul anului școlar**.**

3. Desfășurarea activității:

Activitate preliminară (plan cognitiv) (durata 15 min)

* Jocul „Adevăr sau minciună”

Se vor proiecta slide-uri care conțin câteva afirmații pe tema cyberbullying-ului, preferabil în stil provocator, potrivite pentru a stimula o dezbatere. De exemplu:

* Internetul nu are reguli;

* Internetul este perfect pentru a face glume, nu trebuie să te superi: este doar un joc;

* Lucrurile spuse pe internet rănesc mai puțin decât cele spuse față în față;

* Nu trebuie să intervenim, pe rețea fiecare trebuie să învețe să se descurce singur;

* Dacă există probleme pe rețea, este mai bine să nu implicăm adulții, riscăm să facem și mai rău;

După fiecare afirmație, se cere studenților să voteze (de exemplu, prin ridicarea mâinii) în acord sau în dezacord cu afirmația. Îi putem întreba, apoi, care au fost motivele care i-au determinat să aleagă o afirmație sau alta, lăsându-le posibilitatea de a-și schimba opinia pe parcursul sau la finalul dezbaterii. Este bine ca profesorul să nu își exprime opiniile în timpul acestei activități; dacă cineva face afirmații discutabile, putem profita de ocazie pentru a-i întreba pe elevi dacă „este adevărat sau nu este adevărat”, stimulând confruntarea directă dintre ei. Este important să-i încurajăm pe cei indecișI să își exprime poziția, întrebându-i despre îndoielile lor. La finalul activității, profesorul le poate reciti elevilor câteva dintre afirmațiile care au ieșit în evidență, în timpul dezbaterii, amânând eventualele aprofundări pentru un moment ulterior.

4. Povești despre cyberbullying (plan emoțional) (durata 45 min)

(video sau fragmente din ziare)

5. Momente de reflecție:

După ce li s-a propus materialul anterior (video și/sau articol), li se poate cere elevilor un moment de reflecție și analiză, pornind de la următoarele întrebări:

- Ce emoții ați simțit urmărind/ascultând această poveste?
- Cum credeți că s-au simțit protagoniștii?
- De ce credeți că mulți nu intervin în fața acestor situații?
- Este ușor să înțelegem ce simte cineva care devine victima acestor comportamente?
- Care sunt semnalele prin care putem înțelege că o glumă a depășit limitele?
- La final se introduce cuvântul EMPATIE, cerându-li-se elevilor să formuleze o definiție proprie. Apoi, se pot solicita exemple concrete, întrebându-i care ar fi situațiile în care este mai ușor sau mai greu să dezvolți empatie pentru cineva.

6. Activitate practică:

Se propune, așadar, reanalizarea temelor discutate printr-o activitate practică, împărțind elevii în trei sau mai multe grupuri și cerându-le să pregătească afișe pentru a sintetiza dezbaterea, concentrându-se respectiv pe:

- Care sunt semnele prin care putem înțelege că o glumă a depășit limitele?
- Lista emoțiilor legate de bullying și cyberbullying (nume și exemple)?
- Ce trebuie să facem dacă devenim victimile sau martorii unei situații de bullying/cyberbullying?

Bibliografie:

Aidan Chambers, *Ladre di regali. Un incubo dagli occhi verdi!!!*, Firenze : Giunti, 2004;

Alex Cousseau, Philippe-Henri Turin, *Carlo alla scuola per draghi*, Firenze Motta junior: Giunti, 2011;

Andrea Laprovitera, *Il bullismo spiegato ai bambini*, Padova: BeccoGiallo, 2018;
Irene Biemmi, *Non chiamatemi secchione!*, Firenze; Milano : Giunti Kids, 2015;
Luigi Ballerini, *Click!*, San Dorligo della Valle: Edizioni EL, 2014;
Michael Gerard Bauer, *Non chiamatemi Ismaele*, Milano: Oscar Mondadori, 2014;
Paolo Crepet, *La casa dei bambini*, Mondadori, 2000;
Paolo Crepet, *Bambini e adolescenti: la sfida di crescere*, Rizzoli, 2010;
Teo Benedetti, David Morosinotto, *Cyberbulli al tappeto. Piccolo manuale per l'uso dei social*, Firenze; Trieste: Editoriale scienza, 2016.

BULLYING-UL - UN FENOMEN CU RĂNI ADÂNCI

ENACHE STELIANA

ȘCOALA GIMNAZIALĂ BREZNIȚA-MOTRU, MEHEDINȚI

Bullying-ul un fenomen în creștere care lasă răni adânci, iar efectele pe care le produce sunt pe termen lung. Inteligența și siguranța emoțională a copilului contează neîndoielnic mai mult decât orice volum de cunoștințe academice dobândite de-a lungul vieții școlare. La școală și la grădiniță, copiii devin conștienți de rolul lor în societate, își dezvoltă un comportament adecvat acesteia, cresc ca ființe sociale, ca încredere în sine și își pavează deja un drum în viață- ca participanți activi sau ca oameni din umbră.

Un copil poate să își piardă încrederea în sine și în ceilalți, iar consecințele pe termen lung asupra dezvoltării emoționale și integrării sociale să fie extrem de grave.

Ce este Bullyingul?

Bullyingul este una dintre cauzele cele mai răspândite ale abandonului școlar în țara noastră. Semnele bullyingului sunt clare și ușor de depistat. Metodele de combatere sunt puține, dar ferme și de efect- în orice caz, adultul de încredere al copilului este cel care îl poate ajuta.

În avans, putem învăța împreună despre bullying și cum să ajutăm copilul să răspundă.

În situația de criză, putem recunoaște semnele și putem lupta tot împreună.

În țara noastră bullyingul este una dintre cauzele cele mai răspândite ale abandonului școlar.

Bullyingul este o chestiune de siguranță personală. Însă problema siguranței personale se extinde pe o sferă mult mai largă și complexă.

Așa cum adultul este stăpân pe corpul său, și copilul trebuie să fie pe corpul lui. El are nevoie să știe că poate spune NU îmbrățișărilor pe care nu și le dorește, chiar dacă sunt de la membrii ai familiei sale. Copilul trebuie să știe care sunt persoanele lui de siguranță și care sunt limitele admise în comportamentul lor.

Însă cunoștințele de siguranță personală vin la pachet cu discuții considerate deseori tabu-despre corpul uman și despre funcțiile acestuia. Un copil care nu își cunoaște corpul și părțile intime cu rolul lor nu va putea nici măcar depista un abuz, pentru că nu va ști că ce a pățit este în afara sferei de siguranță (ceea ce este aplicabil și la bullying).

Deseori, ca părinți sau ca educatori, suntem confruntați cu o gamă foarte largă de situații pe care nu le depistăm mereu ca fiind stări de asediu asupra copiilor noștri- fie ei elevii noștri sau copiii proprii. Este important ca noi să înțelegem ce înseamnă bullying, ce înseamnă siguranță personală.

Totul începe de la noi și în noi stă puterea de a pava un drum drept și lipsit de primejdii pentru copiii noștri.

Frica este unul dintre cele mai puternice și mai toxice sentimente.

După cum știți, în Finlanda fenomenul de bullying s-a redus cu 85% ,datorită unui program guvernamental bine pus la punct care viza:

1) introducerea jocurilor de rol pentru dezvoltarea empatiei;

2) învățarea confruntării;

3) urmărirea de materiale pentru a se identifica acest fenomen de bullying și pentru a se corecta.

Cum putem preveni fenomenul de bullying?

Pentru a afla cum ne putem ajuta copiii în lupta împotriva bullyingului (care DA , se poate manifesta încă de la grădiniță!), vă propunem o serie de ateliere de Bullying.

Fiecare atelier de bullying, dedicat atât copiilor, cât și adulților, va dezbate următoarele:

*Ce este bullyingul și cum îl depistăm, înțelegând mai mult decât ne dă definiția fenomenului?

*Cum oprim bullyingul?

*Care sunt participanții la acest fenomen în afară de cel care generează starea conflictuală?
(Mobbing,Bystanders).

*Ce efecte are bullyingul?

*Care sunt semnele unui copil/ adult care este afectat de bullying?

Tipuri de bullying :

* bullying fizic-atunci când victima are parte de hărțuire fizică(împingeri, lovituri, etc.)

* bullying verbal- victima are parte de agresiuni verbale, înjurături, jigniri, amenințări, etichete, porecle, etc.

* bullying psihologic/ emoțional- răspândirea de zvonuri sau excluderea dintr-o conversație sau activitate, este ignorat în mod intenționat.

* cyber-bullying- copilul primește e-mailuri, mesaje text sau chiar postări pe rețelele sociale.

Pentru a veni în ajutorul copiilor expuși fenomenelor de bullying au loc o serie de campanii și proiecte menite să crească gradul de conștientizare cu privire la această problematică și să prevină și să combată aceste fenomene atât în rândul copiilor preșcolari, cât și în școlile și liceele din România.

Printre inițiativele Salvați copiii se numără:

1. Să fim prieteni- Fără bullying;
2. Școli fără bullying;
3.Safe families;
4. Campania ,, O Lume Fără Frică";
5.Săptămâna Siguranței pe Internet .

EDUCAȚIA TIMPURIE, PRIMUL SCUT ÎMPOTRIVA BULLYING-ULUI

ROCA SIMONA
GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT NR. 13 IAȘI

Învățământul preșcolar reprezintă primul mediu social structurat în care copiii învață să interacționeze, să își exprime emoțiile și să își formeze primele relații de prietenie. În această etapă timpurie, apar și primele forme de comportament agresiv, cum ar fi: excluderea socială, tachinarea, agresivitatea verbală sau fizică. Deși uneori aceste comportamente sunt percepute ca fiind „firești" în dezvoltarea copiilor, ele pot escalada și pot deveni tipare de bullying. Prin urmare, acestea trebuie identificare timpuriu pentru a interveni eficient. Astfel, rolul cadrelor didactice din învățământul preșcolar este esențial în prevenirea bullying-ului, iar acest lucru poate fi realizat printr-o pregătire psiho-pedagogică adecvată. Educatoarele trebuie să aibă competențele necesare pentru a recunoaște și gestiona aceste comportamente, pentru a promova interacțiuni pozitive între copii și pentru a crea un climat de siguranță și respect în grupul preșcolarilor.

Pentru a preveni eficient bullying-ul în învățământul preșcolar, este nevoie ca fiecare cadru didactic să beneficieze de o formare complexă, care să includă strategii de gestionare a conflictelor, dezvoltarea empatiei și comunicarea eficientă cu copiii și părinții.

Deoarece bullying-ul este strâns legat de dificultăți în gestionarea emoțiilor și relațiilor sociale, cadrele didactice trebuie să fie instruite, în primul rând, pentru a recunoaște și gestiona emoțiile copiilor pentru a interveni rapid în situațiile de conflict. Aceste aspecte pot fi îmbunătățite prin participarea la cursuri de educație socială și emoțională în cadrul cărora se desfășoară activități de dezvoltare a empatiei și a comportamentului prosocial și se învață diferite tehnici de comunicare nonviolentă care pot ajuta la prevenirea și dezamorsarea tensiunilor dintre copii.

Alte metode de formare ce vin în întâmpinarea nevoii de combatere a bullyingului pot fi: *participarea la training-uri pentru gestionarea comportamentului* (pe parcursul cărora cadrele didactice pot învăța diverse strategii: aplicarea disciplinei pozitive, identificarea timpurie a comportamentelor agresive, tehnici de rezolvare pașnică a conflictelor), *participarea la* w*orkshop-uri de comunicare și relaționare* (unde cadrele didactice vor învăța cum să asculte activcopii, cum sa explice clar regulile de comportament, cum să implice părinții în procesul educațional).

Un aspect esențial în prevenția bullying-ului este colaborarea cu specialiștii în psihopedagogie. Implicarea psihologilor și consilierilor educaționali în actul educativ, poate ajuta atât educatoarele cât și părinții în înțelegerea mecanismelor psihologice ale bullying-ului și cum să le gestioneze dar și să învețe strategii personalizate pentru copiii cu dificultăți de adaptare socială. Prin acest pateneriat educațional se pot dezvolta inclusiv tehnici de colaborare cu părinții, astfel încât intervențiile să fie eficiente și susținute și acasă.

Pentru a preveni bullying-ul, este necesară o atmosferă de siguranță și acceptare în grădiniță. Din acest punct de vedere, este necesar ca toate cadrele didactice să desfășoare activități care încurajează cooperarea, să promoveze diversitatea și respectul reciproc și să aplice strategii de intervenție în cazurile de excludere socială sau agresivitate verbală între copii. Aceste activități

pot fi accesibilizate în funcție de nivelul de vârstă și desfășurate la grupa de copii în cadrul activităților de dezvoltare personală. Așadar, combaterea bullying-ului în învățământul preșcolar trebuie să înceapă prin educarea copiilor cu privire la emoții, empatie și respect reciproc. Activitățile educative bine structurate pot contribui la dezvoltarea relațiilor pozitive dintre copii și la prevenirea comportamentelor agresive.

În continuare vom prezenta o serie de activități eficiente ce pot fi realizate cu preșcolarii:

1. *Jocuri de rol și povești cu morale pozitive*

Obiectiv: Dezvoltarea empatiei și a abilității copiilor de a înțelege perspective diferite.
Descriere:

- Educatoarea le citește copiilor povești despre prietenie, bunătate și acceptare (ex: „Cei trei purcelușI").
- După poveste, copiii discută despre sentimentele personajelor și ce ar fi putut face diferit pentru a preveni conflictele.
- Se organizează un joc de rol, în care copiii interpretează diferite scenarii legate de bullying (ex.: un copil care este exclus dintr-un joc și ceilalți trebuie să găsească o soluție pozitivă).

2. *Exerciții de Recunoaștere a Emoțiilor*

Obiectiv: Încurajarea copiilor să își exprime emoțiile și să înțeleagă sentimentele celorlalți.
Descriere:

- Activitatea „Cum mă simt astăzi?" – La începutul zilei, copiii aleg un emoji sau o cartonaș cu o expresie facială care reprezintă starea lor emoțională (fericit, trist, furios, speriat etc.) și explică de ce se simt astfel.
- „Mimica emoțiilor" – Educatoarea arată imagini cu fețe expresive, iar copiii trebuie să ghicească emoția și să o imite. Se discută apoi despre momente în care au simțit acea emoție.

3. *Jocuri de Cooperare*

Obiectiv: Promovarea muncii în echipă și învățarea colaborării.
Descriere:

- „Mingea prieteniei" – Copiii stau în cerc și își pasează o minge. Cel care primește mingea trebuie să spună un compliment despre un coleg.
- „Construcția magică" – Grupuri de 3-4 copii primesc piese de lego sau cuburi și trebuie să construiască o casă împreună, încurajând colaborarea.
- „Ștafeta prieteniei" – Copiii trebuie să parcurgă un traseu ținându-se de mână și ajutându-se reciproc pentru a ajunge la final împreună.

4. *Cutia Complimentelor*

Obiectiv: Încurajarea comunicării pozitive și a respectului reciproc.
Descriere:

- Educatoarea pune o cutie în clasă, iar copiii sunt încurajați să scrie sau să deseneze mesaje pozitive pentru colegii lor (ex.: „Îmi place cum ai împărțit jucăria cu mine" sau „Ești un prieten bun").

- La sfârșitul săptămânii, educatoarea citește câteva mesaje, evidențiind gesturile frumoase făcute de copii.

5. *Curcubeul Prieteniei*

Obiectiv: Crearea unui mediu de acceptare și incluziune.
Descriere:

- Fiecare copil primește o bucată de hârtie colorată pe care trebuie să deseneze un moment în care a fost un prieten bun.
- Educatoarea lipește toate desenele pe un panou în formă de curcubeu, arătând că fiecare gest bun contribuie la armonia grupului.
- Se discută despre cum putem face ca fiecare copil să se simtă inclus și apreciat.

6. *„Ghiozdanul Invizibil" – Poveste despre Bunătate*

Obiectiv: Creșterea conștientizării impactului pozitiv pe care îl putem avea asupra altora.
Descriere:

- Educatoarea le spune copiilor că fiecare persoană poartă un „ghiozdan invizibil" plin de emoții. Cuvintele frumoase și faptele bune îl umplu cu lucruri pozitive, în timp ce bullying-ul îl face greu și apăsător.
- Copiii sunt încurajați să spună ce lucruri frumoase pot face pentru colegii lor pentru a „umple ghiozdanul" cu bunătate.
- Se creează un „contract al bunătății", unde fiecare copil alege o acțiune pozitivă pe care o va face în fiecare zi.

Prin implementarea acestor activități, cadrele didactice pot contribui la reducerea bullying-ului în grădiniță, oferindu-le copiilor oportunități de a învăța despre empatie, respect și cooperare.

Printr-o formare adecvată și prin implementarea unor strategii eficiente, grădinițele pot deveni medii sigure, unde fiecare copil se simte acceptat, respectat și încurajat să își dezvolte abilitățile sociale într-un mod pozitiv.

MĂSURI DE PREVENIRE A BULLYING-ULUI

Prof. Înv. Primar **MOROȘANU FLORINA**
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 24 „ION JALEA” CONSTANȚA

Etimologia cuvântului „bullying” poate fi regăsită încă din secolul al XVI, însă conotația este mult diferită de cea pe care o cunoaștem azi, conotație pe care a dobândit-o abia în secolul XX. Ca și verb, „to bully” înseamnă: a intimida, a speria, a domina. Bullying-ul este una dintre cele mai complexe forme de comportament agresiv și violent.

Cu toate acestea, nu fiecare act de violenţă este o acțiune de bullying. Conform studiului Organizației Mondiale a Sănătății privind comportamentul sănătos la copiii de vârstă școlară, bullying apare atunci când un elev este tachinat în mod repetat într-un mod care nu îi place.

Școala este unul din cei doi cei doi stâlpi de rezistenţa ai educaţiei copilul, și ca organizaţie, pentru a-şi atinge obiectivele, are nevoie de un sistem managerial adecvat definit prin funcţii specifice: proiectare, decizie, organizare, coordonare, evaluare etc. Managementul şcolii trebuie să asigure funcţionarea şi dezvoltarea acesteia ca sistem deschis, aflat în relaţie permanentă cu mediul său exterior, cu comunitatea în care funcţionează şi nu numai, trebuie să asigure și un climat de siguranță.

Cu toate acestea însă, auzim tot mai des despre violența în școală, sub toate formele sale, fapt ce constituie o încălcare a drepturilor copilului la educație, sănătate și bunăstare. Nu putem vorbi de o educație de calitate, echitabilă, dacă elevii se confruntă cu violența în mediul școlar. Aceasta se manifestă atât sub forma unor acțiuni singulare, cât și sub forma intimidărilor permanente, înjosirilor și a hărțuirii sistematice - bullying.

Bullying-ul este o formă specifică de agresiune, cu caracter repetitiv, sistematic, îndreptat împotriva unei persoane care are dificultăți în a se apăra, în scopul demoralizării acesteia, a diminuării stimei de sine și a minimalizării rolului în grupul social. Spre deosebire de violența fizică, bullying-ul include violență verbală - insulte, porecle și amenințări, violență relațională - izolare, răspândire de zvonuri și violență în mediul online – cyberbullying-ul - postarea în public a mesajelor, pozelor denigratoare etc.. Cel mai adesea, supuse acestui fenomen cad victime persoanele aflate în situații de risc, copii care pot fi ușor catalogați ca fiind „diferiți”, „inferiori”.

Pentru prevenirea, diminuarea și chiar combaterea fenomenului, școala poate să inițieze o serie de măsuri, însă acestea trebuie să-i vizeze pe toți cei implicați: managementul școlii, corpul profesoral, comunitatea locală, elevii și părinții. Atunci când părinţii, profesorii şi ceilalţi membri ai comunităţii se implică ca parteneri în educaţie, se creează în jurul elevilor o comunitate de suport care începe să funcţioneze în beneficiul acestora din toate perspectivele.

În vederea realizării acestui deziderat, școala poate crea un plan de acțiune, elaborat pentru următoarele grupuri țintă: școală, cadre didactice, părinți și elevi.

1. Pentru grupul țintă - școală, pot fi stabilite ca și măsuri următoarele:

- crearea unui sistem integrat de supraveghere a elevilor în școală;

- întâlniri periodice între cadrele didactice, pentru dezvoltarea unor proceduri de intervenție în situaţii de bullying;
- dezvoltarea unei rețele de instituții suport;
- realizarea unor materiale de prevenire a fenomenului bullying, redactarea unei rubrici speciale antibullying în revista școlii;
- întâlniri periodice între conducerea școlii - părinții, reprezentanți ai claselor;
- responsabilizarea cadrelor didactice în scopul intervenției imediate în cazurile de bullying semnalate sau identificate;
- atragerea părinților în participarea la dezbateri și sesiuni de informare cu privire la bullying;
- desfășurarea de training-uri de soluționare a conflictelor, colocvii didactice;
- inițierea serviciilor de sprijin, de consiliere, pentru adaptarea noilor veniți, a elevilor cu CES;
- realizarea unei ,,expoziții vii" - în expoziția vie, spațiul public devine o ,,galerie" deschisă, unde ,,exponatele" (inițiatorii acțiunii) prind viață, interacționând cu ,,vizitatorii" (membrii comunității) cu scopul de a transmite un mesaj de interes pentru comunitate. Membrii comunității pot deveni ei înșiși ,,exponate" în ,,galerie", atâta timp cât nu deviază de la mesajul inițial al manifestării.

2. Cadrele didactice pot fi cooptate și implicate în acțiuni precum:

- desfășurarea de activități formale și nonformale, activități de tip e-learning;
- participarea la sesiuni de informare privind bullyingul, organizate prin implicarea unor specialişti: cursuri privind legislaţia, exemple practice, studii de caz, modalităţi de identificare şi intervenţie adecvate, modalităţi de implicare a părinţilor şi a comunităţii în activităţile de prevenire şi combatere a bullying-ului în şcoală;
- organizarea de dezbateri privind regulamentul şcolar, regulamentul elevilor, legislaţia specifică;
- formarea echipelor de prevenţie și intervenţie - profesori-elevi;
- formarea iniţială și continuă a cadrelor didactice în programe de prevenire a violenţei în școli.

3. Părinții pot ajuta prin:

- implicarea în ateliere de formare care să vizeze comunicarea cu copiii, comportamente prosociale, cultivarea abilităților de gestionare a emoțiilor, tehnici de rezolvare a problemelor;
- participarea la întâlniri de informare, documentare privind legislaţia şi regulamentul de ordine interioară;
- deschiderea, coordonarea și funcţionarea în școli a unor centre de resurse pentru părinţi;
- constituirea unui grup de părinţi care să se implice în activităţi;
- încurajarea părinților de a oferi copiilor modalități de petrecere a timpului liber prin activități sportive de echipă.

4. În ceea ce privește aportul elevilor, acesta trebuie să se realizeze prin:

- întâlniri periodice cadru didactic/ diriginte - părinți - elevi;
- inserarea unor reguli împotriva fenomenului bullying - în ,,regulile clasei";

- activități / discuții despre bullying la ora de dirigenţie/ dezvoltare personală/ educație civică;
- identificarea potențialelor victime şi a potențialilor agresori;
- promovarea unui climat educaţional care încurajează atitudinile pozitive, nonviolente între membrii comunităţii de elevi şi adulţi, învăţarea şi exersarea empatiei, a interacţiunilor între aceştia, de tip câştig reciproc;
- implicarea participării elevilor de toate vârstele la toate deciziile care îi privesc şi promovarea acţiunilor de la egal la egal între elevi;
- încurajarea copiilor spre a-și identifica interesele și activitățile preferate și implicarea în acestea;
- dezbateri privind: legislaţia specifică, regulamentul şcolar şi noţiunile de disciplină şi reguli;
- realizarea de referate, eseuri, proiecte, studii de caz sau schiţe (individual sau în grup), pe tema bullying-ului, având ca suport documentaţia pusă la dispoziţie de grupul de intervenţie;
- organizarea unui ciclu de workshop-uri cu elevii, pentru realizarea de produse cu tematică specifică: proiecte, materiale multimedia (fotografii, filme), desene, compuneri, eseuri, postere;
- asumarea rolului de mediatori în conflicte și constituirea unor echipe de intervenţie în situaţii de criză;
- iniţierea serviciilor de consiliere pentru adaptarea noilor veniţi în școală, a elevilor cu CES;
- organizarea CDȘ-urilor, orelor de dirigenţie/ consiliere, atelierelor de lucru cu tema: dezvoltarea încrederii în sine (autocunoaștere, stimă de sine), dezvoltarea abilităţilor emoţionale și sociale (comunicare, asertivitate, negociere, toleranţă), dezvoltarea abilităţilor cognitiv-comportamentale (controlul impulsului și rezolvarea problemelor sociale, managementul furiei).

Construirea de soluții multiple și nuanțate care să ia în considerare complexitatea acestei forme specifice de violență, implică așadar, nu numai școala. Intervențiile eficiente nu se pot limita doar la clasă, doar la o oră sau doar la o activitate extracurriculară. Inițiativele antibullying trebuie asumate de administrația școlii, de cadrele didactice, de personalul auxiliar, de părinți. În ultimul rând, dar nu mai puțin important, participarea semnificativă din partea elevilor ar trebui văzută ca o resursă puternică în abordarea bullying-ului școlar.

MODALITĂȚI DE ÎNCETARE A BULLYING-ULUI LA CLASELE PRIMARE

GOTEA ANDREEA
LICEUL DE ARTE „ IONEL PERLEA”,
SLOBOZIA, IALOMIȚA

Bullying-ul este o problemă serioasă care afectează mulți copii în cadrul școlar, mai ales la clasele primare, unde relațiile interumane se formează și se dezvoltă.

Deoarece este o problemă reală care afectează procesul de învățământ, prin intermediul acestui articol am ales să descriu o activitate pe care am realizat o cu elevii clasei mele cu scopul de a diminua efectul acestui fenomen în rândul colectivului de elevi.

Activitatea pe care am desfășurat - o a fost prezentată elevilor sub forma unui atelier pe care l-am numit „Creează un poster anti-bullying”.

Această activitate a avut scopul de a crește conștientizarea despre bullying și de a promova un mediu școlar pozitiv, încurajând elevii să se exprime creativ și să colaboreze în echipă.

Durata: 1 oră

Materiale necesare:

- Foi mari de hârtie sau plăci de carton
- Markere, creioane colorate și acuarele
- Revista veche (pentru decupaje)
- Lipici și foarfeci
- Bandă adezivă
- Stickere și alte materiale decorative

Desfășurarea activității:

Introducerea activității (10 minute):

Am explicat elevilor conceptul de bullying și efectele negative pe care le poate avea asupra victimelor, martorilor și chiar a celor care bully-uiesc. I- am întrebat ce știu despre bullying și cum se pot ajuta reciproc pentru a-l opri.

Formarea grupurilor (5 minute):

Am împărțit elevii în grupuri de 4-5. M-am asigurat că fiecare grup are un amestec de personalități și abilități pentru a încuraja colaborarea eficientă.

Crearea posterelor (30 de minute):

Am rugat grupurile să creeze un poster care să promoveze mesaje anti-bullying. Am dat exemple despre ceea ce ar putea să conțină un astfel de poster și am detaliat ce fel de sloganuri pot scrie. Acestea pot include:

• Slogane puternice (de exemplu, „Fii un prieten, nu un bully!” sau „Dăruiește zâmbete, nu răniri!”).

• Desene care ilustrează ideea de susținere și incluziune.

• Picturi sau colaje folosind decupaje din reviste.

I -am încurajat și am informat totodată că pot să folosească culori vii și să fie cât mai creativi cu putință.

După finalizarea lucrării practice am trecut la următoarea etapă în care fiecare grupă trebuia să își prezinte posterul creat (10 minute):

Fiecare grup a prezentat posterul în fața clasei, explicând mesajul și motivele din spatele alegerilor lor artistice.

Am încurajat discuțiile constructive; am sugerat ca fiecare dintre colegi să explic din ce mod ar putea aplica mesajele din postere în viața de zi cu zi.

Reflecția finală (5 minute) s s-a realizat întrebând elevii cum s-au simțit în timpul activității și ce au învățat despre bullying și sprijinul colegilor.

Le-am oferit posibilitatea de a se angaja în acțiuni concrete pentru a combate bullying-ul, cum ar fi promovarea prieteniei și comunicării în școală.

În concluzie , aș putea spune că această activitate creativă nu doar că ajută la conștientizarea bullying-ului, dar și dezvoltă abilitățile de muncă în echipă, empatia și comunicarea. Peste tot, elevii își însușesc o atitudine proactivă împotriva bullying-ului și învață să se sprijine reciproc.

Consider că nu este suficientă o astfel de abordare doar prin realizarea unor activități de tip atelier de lucru, și trebuie găsit o modalitate de îmbinare am mai multor mijloace și metode de combatere a bullying- ului în mediul școlar.

Aceste atelierele le împletesc deseori și prin realizarea unor jocuri care au ca scop diminuarea efectului acestui fenomen, jocuri precum:

Iată câteva jocuri și activități interactive care pot ajuta la prevenirea și combaterea bullying-ului în rândul elevilor:

• Role-playing (Jocuri de rol): Elevii își asumă diferite roluri în scenarii care ilustrează situații de bullying. Aceasta le permite să înțeleagă mai bine perspectiva celor implicați și să dezvolte empatia. De asemenea, pot discuta despre cum ar putea reacționa în astfel de situații.

• „Bunul prieten”: Împărțiți elevii în grupuri mici și rugați-i să scrie pe bilete calitățile unui bun prieten. Apoi, fiecare grup poate împărtăși biletele cu clasa. Această activitate subliniază importanța susținerii și respectului reciproc.

• „Cercul empatiei”: Formați un cerc cu elevii și rugați-i să împărtășească despre momente în care s-au simțit excluși sau răniți. Discutați despre emoțiile pe care le-au experimentat și cum ar putea acționa pentru a susține colegii care se află în situații similare.

- „Împărtășirea complimentelor”: Fiecare elev scrie un compliment despre colegul din dreapta sa pe o bucată de hârtie. Apoi, fiecare își citește complimentul cu voce tare. Aceasta promovează pozitivitatea și încurajează elevii să se sprijine reciproc.

- „Desenează-ți prietenia”: Elevii pot crea un poster sau un desen care ilustrează prietenia și incluziunea. Ideea este să folosească imagini și cuvinte pentru a descrie ce înseamnă un mediu de sprijin.

- „Povestiri despre eroi”: Elevii pot lucra în grupuri pentru a crea și prezenta povești despre eroi care combat bullying-ul. Acestea pot include personaje pozitive care ajută alți copii sau care învață să se apere.

- „Jocul întrebărilor”: Formați echipe și puneți întrebări deschise despre bullying, cum ar fi „Cum te-ai simți dacă ai fi bullied?” sau „Ce ai face dacă ai fi martor la bullying?”. Discutați răspunsurile pentru a promova o înțelegere mai profundă a situației.

- „Jocul măștilor”: Elevii creează măști care reprezintă emoțiile pe care le simt în diferite situații (fericire, tristețe, frustrare etc.) și le folosesc pentru a explora cum pot să își exprime sentimentele în fața bullying-ului.

Implementarea acestor jocuri nu numai că poate ajuta la creșterea conștientizării despre bullying, dar contribuie și la dezvoltarea unei culturi a respectului și a sprijinului reciproc în rândul elevilor.

Bineînțeles că pe lângă promovarea unui cilmat pozitiv în clasă și stimularea comunicării deschise între mine și elevii mei, am încercat ca de fiecare dată părinții să fie implicați și totodată informați cu privire la fenomenul bullying-ului în cadrul mediului școlar și am intervenit rapid atunci când am observat un comportament specific acestui fenomen. Promovarea activităților extracurriculare care pot ajuta la dezvoltarea unor relații pozitive și la scăderea tensiunilor între colegi a fost prioritatea mea atunci când am creat strategia activităților extracurriculare în anul școlar prezent dar totodată am încercat modelarea unui comportament pozitiv și empatic deoarece am considerat că implementarea acestor modalități poate contribui semnificativ la crearea unui mediu școlar mai sigur și mai prietenos pentru toți elevii, facilitând astfel procesul de învățare și dezvoltare personală. Este esențial ca toți actorii implicați în educația copiilor – profesori, părinți, elevi – să lucreze împreună pentru a stopa bullying-ul și pentru a promova valori pozitive.

DEZVOLTAREA ABILITĂȚILOR DE GESTIONARE A CONFLICTELOR: ABORDARE PRACTICĂ

TOMA IOANA
CENTRUL JUDEȚEAN DE RESURSE ȘI ASISTENȚĂ EDUCAȚIONALĂ ARGEȘ
ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ILIE STOENESCU” BOȚEȘTI

Conflictul poate fi definit ca o stare de opoziție, de dezacord asupra unor probleme între două sau mai multe persoane ce nu reușesc să ajungă la un consens/acord(Ipate-Toma, Bălcău, Badea, Gheorghe, & Iordănescu, 2020).

Conflictele pot deveni distructive atunci când sunt negate, suprimate sau evitate. Dacă elevii nu sunt pregătiţi pentru gestionarea eficientă a conflictului, ei vor folosi tehnici proprii care se pot dovedi inadecvate. Ei pot trăi emoţii negative, de furie, supărare, se pot angaja în acte violente, se pot hărţui sau abuza verbal reciproc, dezvoltarea abilităților de gestionare a conflictelor devenind astfel un obiectiv important al activităților de consiliere, de dirigenție sau de sprijinire a elevilor cu cerințe educaționale speciale.

Se poate observa faptul că această medierea conflictelor din școli se face de multe ori între elevi de aceeaşi vârstă. Elevii mediatori pot fi colegi de clasă sau elevi din anii diferiţi, educaţi şi antrenaţi în spiritul medierii conflictelor apărute între copii de aceeaşi vârstă sau mai mari.Această mediere de către egali poate fi folosită ca strategie în proiecte complexe, care fac trimitere la promovarea sănătăţii în şcoală, incluziunea socială, lupta împotriva violenţei, a comportamentelor antisociale din şcoală, dar şi în teme cotidiene, concrete, precum invidia, folosirea proprietăţii personale, bullying-ul, zvonurile, bârfele, neînţelegerile între elevi. Ideea fundamentală a acestei medieri este că elevii dezvoltă o mai mare încredere în colegi, învaţă mai bine de la ei şi aceştia au o puternică influenţă asupra lor. Dacă medierea în rezolvarea unui conflict între elevi eşuează, este recomandat ca profesorul să preia rolul mediatorului sau a arbitrului, în ultima instanță. (Enea, 2019)

În gestionarea conflictelor din mediu școlar, este importantă urmărirea câtorva principii (Băban, 2001). Pentru a menține o relație pozitivă pe durata unui conflict, este esențial să se practice ascultarea activă și să se utilizeze întrebări deschise pentru a clarifica mesajele. De asemenea, este important să se facă distincția între evenimente, comportamente și interpretările acestora, evaluând diversele opțiuni de soluționare. Focalizarea trebuie să fie pe problemă, nu pe persoane, iar descrierea situației ar trebui să fie precisă și comportamentală, evitând generalizările. Comunicarea directă este un alt principiu-cheie, iar clarificarea întrebărilor și solicitarea de informații ajută la înțelegerea corectă a situației. În acest context, se impune evitarea învinovăţirii și etichetării interlocutorilor. Identificarea barierelor în rezolvarea conflictului este importantă pentru depășirea acestora, iar utilizarea abilităților de rezolvare a problemelor poate fi un instrument eficient în gestionarea conflictelor.

Așa cum afirma Băban (2001) existența conflictelor poate avea atât efecte pozitive, cât și negative asupra individului și grupului, în funcție de modul de gestionare a acestora. Pe de-o parte, aceasta poate crește motivația pentru schimbare, îmbunătățind abilitatea de a identifica problemele și soluțiile și contribuind la o mai bună coeziune a grupului, în urma

soluționării comune a conflictelor. De asemenea, rezolvarea conflictelor stimulează creativitatea și ajută la eliberarea „deşeurilor emoţionale”. Pe de altă parte, atunci când conflictele sunt reprimate, pot apărea efecte negative, precum scăderea implicării în activitate și diminuarea încrederii în sine. De asemenea, reprimarea conflictelor poate duce la polarizarea pozițiilor și la formarea de coaliţii, ceea ce poate afecta dinamica grupului.

Luând în considerare aspectele teoretice prezentate, observăm importanța cunoașterii și exersării de către elevi a unor strategii de gestionare a conflictelor, aplicabile atât în mediul școlar cât și în afara acestuia. Astfel, propun două materiale didactice:

- Fișa cu informații, denumită „Gestionarea conflictelor” (Anexa 1), care cuprinde exemple de comportamente care pot amplifica sau soluționa un conflict și o metodă în trei pași de gestionare a conflictelor, metoda semaforului;
- Fișa de lucru „Metoda Semaforului pentru gestionarea conflictelor” care îi ghidează pe elevi în identificarea și rezolvarea unui conflict cotidian, urmărind pașii metodei prezentate.

În încheiere, gestionarea eficientă a conflictelor în școli este un proces esențial pentru dezvoltarea competențelor sociale și emoționale ale elevilor. Abordarea constructivă a acestora, prin tehnici adecvate de mediere și comunicare, nu doar că previne escaladarea lor, dar contribuie și la crearea unui climat școlar sănătos. Este crucial ca elevii să exerseze și să aplice strategii de rezolvare a conflictelor, ceea ce le va permite nu doar să depășească dificultățile școlare, dar și să se pregătească pentru interacțiunile din viața de zi cu zi.

Bibliografie

1. Băban, A. (2001). *Consiliere educațională*. Editura Imprimeria Ardealul.
2. Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Vaslui. (2020). Dezvoltare personală: Caietul elevului adolescent.
3. Enea, V. (Coord.). (2019). *Intervenţii psihologice în școală – Manualul consilierului școlar*. Editura Polirom.
4. Ipate-Toma, C., Bălcău, Ş., Badea, A.-M., Gheorghe, M. C., & Iordănescu, V. (2020). Consiliere și dezvoltare personală - manual pentru clasa a VIII-a. Editura Ars Libri.

Anexe

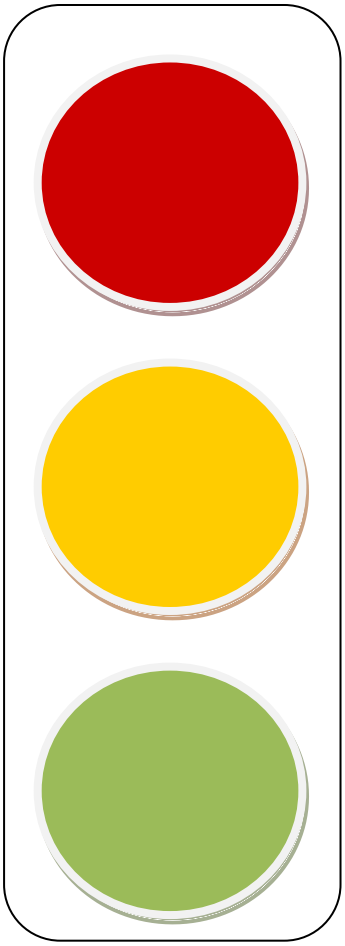
Anexa 1

Fișa cu informații - Gestionarea conflictelor

Gestionarea conflictelor

Comportamente care pot amplifica un conflict	***Comportamente care pot soluționa un conflict***
➢ Folosirea unui ton ridicat ➢ Violența ➢ Agresivitatea ➢ Impunerea propriului punct de vedere ➢ Jignirile ➢ Lipsa de deschidere față de părerile celeilalte persoane	➢ Concentrarea pe problemă, nu pe persoane ➢ Căutarea împreună a soluțiilor ➢ Cererea ajutorului ➢ Reglarea emoțiilor înainte de a începe o discuție importantă ➢ Negocierea ➢ Ascultarea ➢ Empatia

Metoda Semaforului
pentru gestionarea conflictelor

ROȘU
Stai, liniștește-te și gândește-te înainte să acționezi.

GALBEN
Definește problema și exprimă ceea ce simți.
Caută soluții.
Gândește-te la consecințe.

VERDE
Pune în aplicare cea mai bună soluție.

Anexa 2
Fișă de lucru - Metoda Semaforului pentru gestionarea conflictelor

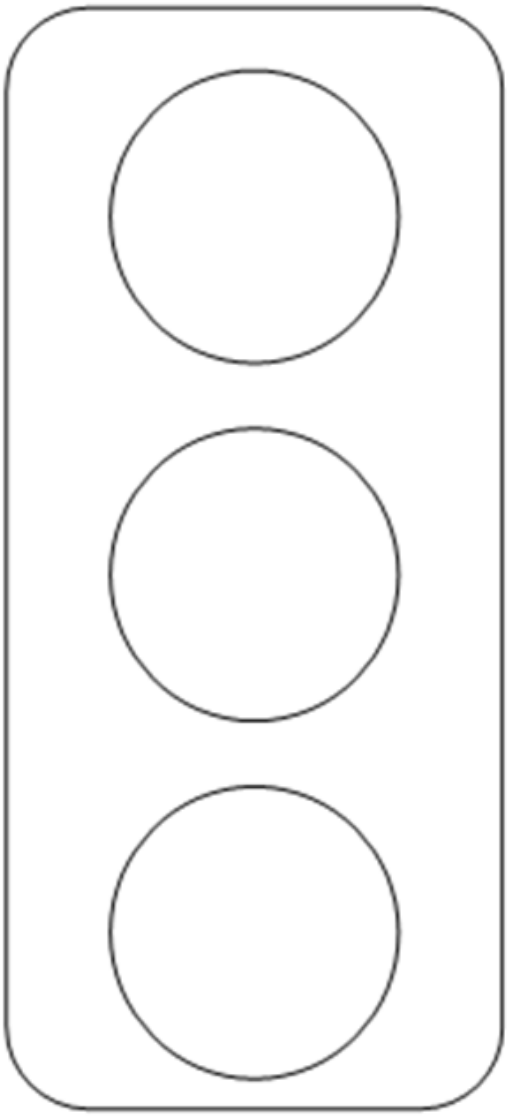
Metoda Semaforului
pentru gestionarea conflictelor

Alege alături de colegi o situație conflictuală întâlnită recent, în viața de zi cu zi, într-un film sau o carte, pe care să încercați să o rezolvați folosind Metoda Semaforului.

Notați ideile importante pe fișă, colorați desenul și alegeți un reprezentant care va prezenta la final situația aleasă și pașii propuși pentru gestionarea conflictului.

Descrierea situației alese:

.....
.....
.....
.....

ROȘU

Ce emoții ai legate de această situație conflictuală?

.....
.....
.....

Ce metode ai putea folosi pentru a te calma/relaxa?

.....
.....

GALBEN

Care este mai exact problema/cauza conflictului?

.....
.....

Cum ai putea să acționezi?

1.....
2.....
3.....

Care ar pute fi urmările fiecărei soluții găsite?

1.....
2.....
3.....

VERDE

Cum pui în aplicare cea mai bună soluție găsită?

.....
.....
.....

PRIETENIA NE UNEȘTE – O INIȚIATIVĂ PENTRU PREVENIREA BULLYING-ULUI LA VÂRSTE FRAGEDE

PROFESOR MILITARU DANIELA ANA
GRĂDINIȚA VOINICEL CHITILA

PROFESOR IVAN ANAMARIA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 2 CHITILA

Într-o lume în care agresivitatea și excluderea socială pot apărea încă din primii ani de viață, educația timpurie devine un instrument esențial în prevenirea bullying-ului. Copiii încep să-și contureze primele relații de prietenie încă de la grădiniță, iar modul în care învață să interacționeze unii cu alții le va influența comportamentul pentru tot restul vieții. De aceea, este esențial ca școala să continue ceea ce grădinița a început, asigurând o tranziție lina în care respectul, empatia și colaborarea să fie valori păstrate și întărite.

Pornind de la această idee ne propunem să realizăm un proiect educațional intitulat ”Prietenia ne unește” care să creeze o punte între grădiniță și clasa pregătitoare. Această inițiativă o putem implementa pe parcursul a doi ani, oferindu-le copiilor experiențe prin care să învețe să își gestioneze emoțiile, să coopereze și să își exprime gândurile într-un mod constructiv.

Construirea relațiilor pozitive la grădiniță

Totul începe în ultimul an de grădiniță unde copiii sunt ghidați în descoperirea emoțiilor și în dezvoltarea relațiilor interpersonale.

Prin intermediul unor ateliere interactive, educatoarea îi ajută să recunoască și să denumească emoțiile, fie că este vorba de bucurie, tristețe, furie sau frică. Copiii învață să-și exprime gândurile și să înțeleagă cum acțiunile lor și pot afecta prin intermediul poveștilor și al jocurilor de rol.

”Panoul prieteniei” este un loc special unde copiii pot adăuga bilețele cu mesaje / desene de apreciere pentru colegii lor.

Fiecare copil are ocazia să scrie / să deseneze un gând bun despre cineva din grupă. Astfel, cei mici învață să se vadă unii pe alții într-o lumină pozitivă și să-și exprime recunoștința față de gesturilor frumoase ale colegilor.

Trecerea la clasa pregătitoare – o continuare firească

Odată ajunși în clasa pregătitoare, copiii vor continua lecțiile despre respect și prietenie, școala oferindu-le un cadru propice de a aprofunda aceste valori.

O primă activitate este întâlnirea cu foștii educatori, care vin în vizită pentru a le reaminti copiilor regulile de respect și bunătate pe care le-au exersat în grădiniță. Această reîntâlnire le conferă efort emoțional și le arată că valorile învățate rămân importante, indiferent de locul în care se află.

”Panoul prieteniei” este continuat și la școală, unde elevii sunt încurajați să lase în continuare mesaje de apreciere pentru colegii lor. Este introdusă o nouă activitate: ”Cutia cu soluții”. În această cutie copiii pot scrie / desena situații în care au avut dificultăți sociale sau emoționale. Biletelele sunt discutate împreună cu învățătoarea, iar clasa caută soluții pentru rezolvarea conflictelor într-un mod pașnic. Această metodă îi ajută pe copii să înțeleagă că orice problemă poate avea o soluție și că este important să ceară ajutor atunci când au nevoie.

Pentru ca acest proiect să fie eficient, este important ca educația emoțională a copiilor să fie urmărită în mod constant. Educatorii și învățătorii monitorizează activitatea și completează fișe de observație privind comportamentul social al copiilor, evidențiind progresele fiecăruia.

Întâlnirile periodice între educatori și învățători sunt esențiale pentru a discuta despre evoluția copiilor și pentru a adapta activitățile în funcție de nevoile acestora. În plus, implicarea părinților în acest proces este de mare ajutor. Pot fi invitați să ofere feed-back despre comportamentul copiilor acasă.

O educație pentru un viitor mai bun

Prin proiecte precum ”Prietenia ne unește” putem contribui la crearea unui mediu educațional mai sigur, în care copiii să se simtă respectați și încurajați. Bullying-ul nu trebuie combătut doar prin sancțiuni, ci mai ales prin educație, prin formarea unor relații sănătoase încă de la o vârstă fragedă.

Implementarea unor astfel de proiecte au un impact pozitiv semnificativ asupra dezvoltării sociale și emoționale a copiilor. Dacă învățăm să construim relații bazate pe respect și empatie încă din primii ani de școală, putem forma o generație de tineri mai responsabili, mai înțelegători și mai pregătiți să trăiască într-o societate armonioasă.

Prietenia de unește – iar educația este cea care ne învață cum să o prețuim și să o menținem.

Bibliografie:

- Goleman, Daniel – ***Inteligența emoțională***, București, Curtea Veche de Publishing, 2018;
- UNICEF România – *Articole despre bullying și siguranța copiilor în școală*, www.unicef.org/romania
- Salvați Copiii România – *Resurse pentru prevenirea bullyingului*, www.salvaticopiii.ro

RECUNOȘTINȚA – UN ANTIDOT ÎMPOTRIVA BULLYINGULUI ÎN ȘCOALĂ

Profesor **GHEORGHE GABRIELA**

ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 2 CHITILA

Bullying-ul este o problemă reală în școli, afectând atât victimele, cât și martorii sau chiar agresorii. Fie că este fizic, verbal sau emoțional, bullying-ul afectează profund copiii lăsând urme adânci asupra stimei de sine și a relațiilor sociale.

Deși există multe metode de prevenire și combatere a acestui fenomen, una dintre cele mai puternice și, poate, neașteptate este practicarea recunoștinței. Prin exerciții și activități, care pot fi introduse în fiecare zi, în orice lecție, cultivarea recunoștinței dezvoltă empatia, solidaritatea și respectul între elevi.

Într-o lecție recentă despre recunoștință, elevii clasei a IV-a B au avut ocazia să reflecte asupra lucrurilor pentru care sunt recunoscători. Am discutat despre exemple din povești și din viața reală, iar în final, copiii și-au exprimat gândurile prin mesaje scrise și desene. Pe foile lor au apărut imagini cu soare, flori, curcubeie și familii fericite, iar printre motivele de recunoștință menționate s-au numărat familia, prietenii, școala și dreptul la educație, cărțile și chiar lecțiile interesante. Mihai a spus că este recunoscător ”pentru că are o învățătoare care se străduiește să facă lecții captivante” - o afirmație care mi-a adus multă bucurie și care m-a făcut să reflectez asupra impactului pe care îl are educația bazată pe valori.

Dar cum poate recunoștința să ajute la prevenirea bullyingului?

În primul rând ne învață să privim dincolo de propriile nevoi și să apreciem ceea ce avem, reducând astfel sentimentele de frustrare și invidie, care pot duce la comportamente agresive. Un copil care înțelege valoarea recunoștinței este mai puțin predispus să-i rănească pe alții și mai dispus să ofere sprijin.

În al doilea rând, recunoștința creează un climat pozitiv în clasă. Atunci când copiii sunt obișnuiți să-și exprime aprecierea pentru colegii lor, să mulțumească și să recunoască gesturile frumoase, relațiile dintre ei devin mai solide. Astfel, riscul ca un copil să fie marginalizat sau umilit scade, deoarece ceilalți sunt mai dispuși să îl sprijine și să intervină în situații de bullying.

În plus, recunoștința crește reziliența. Copiii care își dezvoltă această abilitate sunt mai capabili să-și gestioneze emoțiile negative și să facă față situațiilor dificile. În loc să se interiorizeze sau să răspundă cu agresivitate la bullying, ei pot să găsească sprijin în lucrurile pozitive din viața lor și în comunitatea care îi susține.

Prevenirea și combaterea bullyingului nu se rezumă doar la reguli și sancțiuni, ci și la crearea unei culturi a bunătății și a aprecierii prin activități precum cea desfășurată la clasa a IV-a B în care copiii și-au exprimat recunoștința prin cuvinte și imagini. Fie că este vorba despre

scrierea unui jurnal al recunoștinței, despre mesaje de apreciere între colegi sau simple discuții despre lucrurile frumoase din viață, toate acestea pot contribui la formarea unor copii mai echilibrați și mai respectuoși.

Se poate spune că recunoștința nu aduce doar bucurie și armonie în viața copiilor, dar poate fi și un scut împotriva bullyingului. Când într-o clasă există un climat bazat pe apreciere și respect, agresivitatea își pierde puterea, iar copiii învață să se susțină unii pe alții. O simplă lecție despre recunoștință poate fi primul pas spre o școală mai sigură și mai prietenoasă pentru toți.

Bibliografie:

- Goleman, Daniel – ***Inteligența emoțională***, București, Curtea Veche de Publishing, 2018;
- UNICEF România – *Articole despre bullying și siguranța copiilor în școală*, www.unicef.org/romania
- Salvați Copiii România – *Resurse pentru prevenirea bullyingului*, www.salvaticopiii.ro
- American Psycological Association (APA) – *Studii despre recunoștință și impactul ei asupra comportamentului social*, www.apa.org

CE ESTE BULLYING-UL ÎN ȘCOALĂ?

ANA PASCARI

Fenomenul de bullying din organizațiile școlare este un fenomen complex, de grup, care apare în funcție de istoria clasei, cultură, normele și modelele sociale care s-au dezvoltat în interiorul ei, cu influențe puternice asupra personalității elevilor, în mod direct sau indirect. Suntem conștienți de amploarea pe care a luat-o răspândirea acestui fenomen, precum și de consecințele psihosociale grave pe care le are, de aceea, bullyingul în mediul școlar nu poate fi ignorat sau tolerat de actorii sociali care sunt implicați în procesul de învățământ. Fenomenul de bullying a devenit o problemă actuală la nivel internațional, având un impact puternic și implicații grave asupra sănătății psihice și sociale ale copiilor și adolescenților, precum și asupra stării de bine din organizațiile școlare. Prezentul articol își propune să realizeze o analiză a implicațiilor comportamentelor de bullying manifestate în rândul elevilor de toate vârstele, pornind de la ideile dezbătute în literatura de specialitate care vizează cauzele, tiplologia și formele de manifestare. De asemenea, cuprinde măsuri antibullying, de prevenire și combatere, precum și rezultate ale unor cercetări calitative realizate la nivelul unităților școlare.

PREVENIREA BULLYING-ULUI PRIN EDUCAȚIE EMOȚIONALĂ: CREAREA UNUI MEDIU ȘCOLAR SIGUR”

EXEMPLE DE BUNE PRACTICI

CHIABURU INA

învățătoare la clasele primare, grad didactic I,

IPLT „Mihai Eminescu” or.Bălți, Republica Moldova

„Victoria obţinută prin violenţă este echivalentul unei înfrângeri, pentru că este temporară”;

Bullying-ul este un fenomen social care lasă răni adânci în sufletele copiilor, indiferent de rolul pe care ei l-au avut: de **martor**, de **persoană care manifestă comportamentul de bullying** sau de **persoană care este ținta** acestui comportament. Copiii care asistă neputincioși la o astfel de situație pot purta cu ei toată viața vinovăția și imaginea durerii pe care au văzut-o afișată pe chipul colegilor ce au fost ținte ale acestui fenomen.

Definiția bullying-ului include trei elemente esențiale care disting bullying-ul de un conflict între colegi:

• este un **comportament agresiv făcut cu intenția de a răni**, nu este accidental sau rezultat al trăirilor unor emoții de furie;

• implică un **dezechilibru de putere** observat sau perceput – copiii care agresează, rănesc, umilesc sau înjosesc intenționat au un avantaj de putere față de cei care sunt răniți, ei folosesc puterea lor – cum ar fi forța fizică, accesul la informații jenante sau popularitatea, pentru a controla sau a face rău altora. Dezechilibrul de putere se poate schimba în timp și în diferite situații, chiar dacă implică aceiași copii;

• nu se întâmplă doar o dată, ci de mai multe ori, **se repetă** sau există potențial de repetare a comportamentelor agresive de intimidare.

Comportamentul de bullying este o formă de agresivitate instrumentală, folosită cu scopul de a obține un **beneficiu social**: statut, putere, prestigiu, popularitate, respect etc. și nu apare ca reacție la o emoție de disconfort, ci este intenționat utilizată pentru a obține un beneficiu social.

Bullying-ul poate fi:

• *direct sau indirect* – cel direct implică un contact direct cu copilul supus bullying-ului, de ex., un elev aruncă ceva asupra unui coleg sau strigă cuvinte jignitoare în adresa unui coleg etc. Bullying-ul indirect nu presupune un contact direct dintre copilul țintă a bullying-ului și cel care manifestă un comportament de bullying,

de ex., răspândirea zvonurilor despre un coleg de clasă etc.;

• *fizic* – implică întotdeauna contactul fizic cu cealaltă persoană. Acest lucru poate însemna contact corp la corp, dar poate însemna și aruncarea obiectelor, împiedicarea sau provocarea altora la agresiune fizică asupra unui elev (ex., lovituri, piedici, îmbrânciri, distrugere/furt de obiecte personale etc.);

• *verbal* – implică utilizarea oricărei forme de limbaj pentru a provoca suferință celeilalte persoane (ex., utilizarea de porecle, umilire, amenințare, jignire, intimidare, tachinare, etc.);

• *emoțional* – implică utilizarea modalităților de a provoca răni, suferințe emoționale unei alte persoane.

Aceasta poate include următoarele: să spui sau să scrii lucruri dureroase, să îi faci pe ceilalți să se alăture unui individ, ignorând intenționat pe altul sau să răspândeşti zvonuri. (ex., excluderea din grup, răspândirea minciunilor, zvonurilor, bârfelor etc.);

• *sexual* – se referă la orice tip de bullying, efectuat în orice mod, care este legat de sexul sau sexualitatea unei persoane. Exemplele pot include forțarea cuiva să comită acte intime, formularea de comentarii cu tentă sexuală sau atingeri nedorite etc.

• *cibernetic* – reprezintă orice fel de bullying care are loc în mediul online, prin utilizarea tehnologiei moderne; se poate manifesta prin comentarii umilitoare pe rețelele de socializare, imagini sau informații personale transmise pe Internet, precum și mesaje private înșelătoare etc.

Un cadru didactic are rolul primordial de a face față acestei provocări în prevenirea bullying-ului , o soluție eficientă pentru crearea unui mediu școlar sigur și armonios ar fi educația emoțională.. Acest tip de educație îi ajută pe copii să dezvolte abilități esențiale pentru a gestiona conflictele, a construi relații sănătoase și a naviga în lumea socială cu empatie și respect. De asemenea, educația emoțională promovează înțelegerea valorii diversității și importanța respectului față de ceilalți.

Un elev care înțelege importanța empatiei și care este capabil să gestioneze furia sau frustrarea va fi mult mai puțin predispus la comportamente agresive.Pentru ai învăța pe elevi să-și gestioneze emoțiile, de a fi empatici și respectuoși am desfăşurat diferite activităţii educaţionale pentru prevenirea actelor de violenţă. (împreună cu elevii de clasa a III- a și părinții acestora)

1. Vizionarea desenului animat **„ Întors pe dos”** – desen animat despre rolul emoțiilor în viața omului și imactul lor asupra acțiunilor, faptelor comportamentului. (desenul animat a fost privit interactiv/ opream desenul animat într-un moment dat și provocam elevii să ghicească , ce se va întâmpla în continuare)
2. **Povestea unui copil –** cu ajutorul unei foi de hârtie îi prezentăm elevului , cum se simte un copil când este etichetat/ boțim un colt al foii, împins, batjocorit,mai boțim … la final foaia este toată boțită și întrebăm cum se simte omul care asemenea foii a trecuit prin toate. Reflecții.
3. Activitatea **„ Să privim prin ochelari”-** elevilor li s-a propus să asculte o istorie a unui copil cu ochii închiși să privească în interiorul său, apoi să răspundă la următoarele întrebări
   Exemplu :Ce imagine sau ce gând ți-a apărut în minte, în timp ce citeai cele relatate de Maria? Ce-ai simțit în corpul tău? Care au fost emoțiile care te-au însoțit? Cum ai fi putut să o ajuți, dacă ai fi fost alături de ea, atunci când era luată în derâdere? (Pentru o mai bună

reflecție, răspunsurile trebuie să fie scrise). Ceea ce gândim și ceea ce simțim față de o situație, se reflectă în modul în care ne comportăm, raportat la acea situație.

4. **Un coleg/ o colegă fericită ”** – activitate de feedback pozitiv Fiecare elev scrie un mesaj pozitiv despre un coleg, de exemplu, „Ești un prieten bun” sau „Îți mulțumesc pentru ajutorul dat astăzi”. Mesajele sunt apoi citite într-un cerc, iar elevii primesc feedback pozitiv din partea colegilor. Acesta poate fi un ritual săptămânal sau lunar.

5. **Activitatea„ Mingea prieteniei”-**se formează un cerc , elevii aruncă unui altuia mingea spunând cuvinte de laudă sau mulțumind pentru ceva, mingea trece pe la toți, astfel fiecare se simte important și susținut

6. **„Cine sunt eu?” – activitate de auto-descoperire și cunoaștere a celorlalți**

Copiii primesc câte o foaie pe care trebuie să își scrie numele, hobby-urile, culorile preferate și ce își doresc de la colegii lor. Foile sun puse într-o cutie sau bol, se extrag foile și se citește descrierea scrisă, iar elevii ghicesc despre cine este vorba .Activitatea ajută la înțelegerea și aprecierea diversității fiecărui copil din clasă.

7. **Activitatea „ Copacul Bunătății ”-** se lipește la tablă trunchiul copacului cu ramuri, elevii decupează frunzele copacului , conturându-și mâna, scriu în interior un mesaj motivațional și lipesc frunza , astfel se promovează respectul, integritatea și coeziunea. **Scopul activității :** Promovarea comportamentelor pozitive și a recunoașterii actelor de bunătate.

O ședință cu părinții despre prevenirea bullying-ului este un moment esențial pentru a informa și a implica întreaga comunitate școlară în combaterea acestui fenomen. Părinții joacă un rol crucial în sprijinirea copiilor lor și în prevenirea bullying-ului, atât acasă, cât și în școală.

Părinții, la fel ca proprii lor copii, au nevoie să știe cum să gestioneze astfel de situații, cum să comunice cu copii pe aceste subiecte. Uneori cadrul didactic este singura lor resursă disponibilă. De aceea, dacă cerem ajutorul părinților, le oferim mai întâi suport să înțeleagă despre ce este vorba și ce trebuie să facă, pentru a veni în sprijinul copiilor lor.

Părinții, mai ales în cazul elevilor care **manifestă comportamente de bullying**, au nevoie de susținere pentru a învăța cum să își ghideze copiii, astfel încât aceștia să învețe, la rândul lor, cum pot să obțină respect și statut îngrupul unde toţi copiii sunt egali, altfel decât prin umilirea și înjosirea altora. Adesea această sarcină este greu de realizat de către familiile acestor copii, deoarece o mare parte din tiparul de relații a fost învăţată de copii din interacțiunea cu persoanele din propria familie.

Pedeapsa sau utilizarea forței de către părinți, pentru a-i determina pe copii să își schimbe comportamentul, va face ca lucrurile să meargă și mai prost. Folosirea forței modelează aceeaşi purtare care este tipică pentru comportamentul de bullying.

Scopul ședinței de părinți : Explicarea ce înseamnă bullying-ul și de ce este important să se prevină în școli.

Vom folosi exemple clare, fără a înfricoșa părinții, dar pentru a le arăta realitatea fenomenului.

Subiectele de abordat:

Definirea bullying-ului (fizic, verbal, emoțional, cibernetic).- putem folosi tehnicile de lucru : Brainstorming, Salata de cuvinte, Vânătoarea de cuvinte .. pentru a defeni cuvântul cheie

Consecințele pe termen lung pentru victimele și agresorii de bullying./ prezentăm filmulețe de scurt metraj despre victeme și agresori, situații problemă pe care o citesc și o discută, Pro și Contra, Ce s-ar întâmpla dacă..

Cum afectează bullying-ul sănătatea mentală și emoțională a copiilor./ „Călătoria emoțională" – Exercițiu de empatie Fiecare părinte scrie pe o foaie de hârtie un „jurnal" fictiv din perspectiva unui copil care suferă de bullying (fără a detalia o situație reală, doar prin imagini, cuvinte sau expresii care exprimă tristețe, frică, izolare).

Împărtășim ideile și emoțiile exprimate în acest jurnal, discutând despre cum bullying-ul poate afecta stima de sine, sentimentul de siguranță și încrederea în sine a copiilor.

În final, discutați despre importanța susținerii și cum un mediu în care bullying-ul este combătut activ poate îmbunătăți sănătatea emoțională a fiecăruia. O altă activitate ar fi „Puterea cuvintelor" –Ajută părinții/ copiii să înțeleagă cum cuvintele pot avea un impact puternic asupra stării emoționale și psihologice a unei persoane.

Sfaturi pentru părinți:

1. Ascultă activ și empatizează cu copilul, fără a minimiza problema. „Cum a fost ziua ta la școală?" sau „Ai întâlnit pe cineva care avea nevoie de ajutor?"

Fii un ascultător activ. Arată interes față de experiențele și sentimentele copilului tău, fără a-l întrerupe sau a minimiza situațiile relatate.

2. Încurajează copilul să vorbească despre experiențele sale și asigură-l că nu este vina lui. „Cum te-ai simți dacă ți s-ar întâmpla ție acest lucru?”.Încurajează-l să ajute un coleg care pare trist sau exclus, arătându-i importanța sprijinului reciproc.
3. Învață-l cum să răspundă la bullying într-un mod non-agresiv, dar ferm.
4. În cazul în care bullying-ul continuă, sprijină-l să raporteze incidentul la școală.

Cadrul didactic subliniază importanța unei colaborări strânse între părinți și profesori pentru prevenirea și gestionarea cazurilor de bullying.

Cum pot părinții să ajute:

Raportarea imediată a incidentelor de bullying la școală.

Participarea la întâlniri sau activități anti-bullying organizate de școală.

Crearea unui mediu acasă în care copilul să se simtă în siguranță și susținut.

Încurajarea dialogului între profesori și părinți pentru a urmări progresul copilului.

Aceste activități ajută elevii/ părinții să conștientizeze efectele negative ale bullying-ului asupra sănătății mentale și emoționale și îi încurajează să adopte comportamente pozitive, empatici și respectuoși față de colegii lor. Atunci când educația emoțională este integrată în viața școlii, aceasta nu doar că previne bullying-ul, dar și contribuie la formarea unei societăți mai respectuoase și mai incluzive.

NONVIOLENȚA ÎN ȘCOALĂ. EXEMPLE DE BUNE PRACTICI

MELNIȚCHI NATALIA

ÎNVĂȚĂTOARE LA CLASELE PRIMARE, GRAD DIDACTIC IPLT „MIHAI EMINESCU”

OR.BĂLȚI, REPUBLICA MOLDOVA

Motto: „Când furia pune stăpânire pe tine, gândeşte-te la consecinţe” – Confucius

Fenomenul violenței școlare este extrem de complex, iar la originea lui se află o multitudine de factori. Școala însăși poate reprezenta o sursă a unor forme de violență și acest lucru trebuie luat în considerare în conceperea diferitelor programe de prevenire și stăpânire a violenței. Școala este un loc unde elevii se instruiesc, învață, dar este și un loc unde se stabilesc relații, se promovează modele, valori, se creează condiții pentru dezvoltarea cognitivă, afectivă și morală a copilului. Clasa școlară constituie un grup ai cărui membrii depind unii de alții, fiind supuși unei mișcări de influențare reciprocă ce determină echilibrul funcțional a activităților educaționale.

Am desfăşurat la clasă diferite activităţi de prevenire și stăpânire a violenței atât cu elevii cât şi cu părinţii. Parteneriatul familie-şcoală are în acest context un rol foarte important. Se ştie că părinţii trebuie să fie parteneri sociali ai cadrelor didactice pentru susţinerea efortului de reducere şi prevenţie a comportamentelor violente. Mediul familial prezintă cea mai importantă sursă a agresivităţii elevilor. Cu părinţii am organizat activităţi pe tema prevenirii violenţei şcolare în cadrul lectoratelor cu părinţii.

Pentru a-i ajuta pe copii să aleagă nonviolența și să fac din mediul școlar un loc primitor și sigur pentru toți, am desfăşurat diferite activităţii educaţionale pentru prevenirea actelor de violenţă. Tema violenței în școală am integrat-o în orele de dezvoltare personală. Activităţile care vizează reducerea violenţei şcolare pot avea un impact pozitiv asupra elevilor. Aceaste activităţi pot fi realizate prin implicarea şi participarea elevilor la diferite proiecte educaţionale, concursuri şcolare, programe educaţionale, dezbateri tematice şi schimburi de experienţă între şcoli. Scopul acestor activități este promovarea ideii de educare a copiilor de a trăi în armonie, solidaritate şi respect.

Anul acesta şcolar (2024-2025), având clasa a II-a, am realizat cu elevii diverse activități de prevenire a violenţei. Activitatea pentru Ziua Internaţională pentru Nonviolenţă în şcoală am realizat timp de o săptămână următoarele activități:

Ziua 1: „Utilizarea artei”

Am încurajarat elevii să își exprime emoțiile și gândurile prin artă, muzică și scriere creativă, ca o modalitate de a procesa și comunica experiențele lor.

Ziua 2: „Așa Da Așa Nu”

În baza imaginilor de pe cartonașe am purtat discuții cu elevii despre fapte bune și fapte rele, cum să procedăm corect în divese situații, care ar fi măsurile de prevenire a anumitor situații neplăcute.

La final elevii au avut de clasificat un set de cartonașe care reprezintau atât acțiunile bune cât și cele rele.

Ziua a 3: „Reguli clare de comportament”.

Am stabilit reguli clare și bine comunicate despre comportamentul așteptat, inclusiv consecințele pentru actele de violență. Aceste reguli au fost discutate și acceptate de întreaga clasă.

Ziua a 4: „Promovarea diversității

Organizarea de zile tematice sau evenimente care să celebreze diversitatea culturală și să încurajeze elevii să își împărtășească propriile tradiții și obiceiuri.

Ziua a 5: „Spune Nu violenței”.

Am creat o campanie de conștientizare în școală care am promovat mesajul non-violenței prin postere, pliante.

Prin aceste activități, copii au învățat:

- să-şi dobândească autocontrolul şi stăpânirea de sine;
- cum să-ţi stăpânească controlul emoţiilor, al furiei, manifestarea empatiei, acceptarea de sine şi a celor din jur, a diferenţelor existente între propria persoană şi restul lumii;
- să găsească modalităţi de exprimare a furiei sau a nemulţumirii într-o manieră care să nu facă niciun rău celor din jur;
- să își dezvolte unele abilităţi de comunicare verbală și nonverbală;
- să adopte un comportament bazat pe respect și toleranță.

La finalul activităților, s-au dat următoarele sfaturi copiilor:

- Nu fi nepăsător la cazurile de violenţă, caută soluţii adecvate!
- Nu jigni un copil dacă tu ai fost victima lui, îndreaptă-l întotdeauna spre zicala „ce ție nu-ți place, altuia nu-i face”;
- Nu te grăbi să intervii direct în rezolvarea conflictului, comunicarea este soluţia cea mai bună într-un conflict!;
- Nu trebuie să rezolvi situaţia de unul singur, comunicaţi şi faceţi împreună o strategie bună pentru a atenua conflictul!;
- Fii bun ori de câte ori este posibil. Întotdeauna este posibil!
- Încearcă să ai relaţii prietenoase şi armonioase cu cei din jur!

Iată câteva activități creative și educative pe tema non-violenței, potrivite pentru copiii de clasele primare:

1. **Atelier de desen și pictură**

- **Activitate:** Copiii pot desena sau picta imagini care ilustrează non-violența, cum ar fi prietenia, empatia sau rezolvarea pașnică a conflictelor.

- **Materiale necesare:** Hârtie, culori, markere, acuarele.

2. **Teatru de păpuși**

- **Activitate:** Organizarea unei piese de teatru cu păpuși, în care poveștile să se concentreze pe soluționarea conflictelor prin dialog și înțelegere.

- **Materiale necesare:** Păpuși, un mic scenariu creat de copii.

3. **Discuții de grup**

- **Activitate:** Organizarea unor discuții în grup despre ce înseamnă non-violența și cum pot reacționa în situații conflictuale.

- **Întrebări de ghidare:** "Cum ne simțim când cineva ne supără?", "Ce putem face pentru a face față conflictelor fără a recurge la violență?"

4. **Jocuri de rol**

- **Activitate:** Crearea unor scenarii în care copiii să joace roluri diferite pentru a explora soluții non-violente la conflicte.

- **Exemplu de scenariu:** Un copil vrea să împrumute jucăria altuia, dar celălalt nu dorește. Cum pot rezolva situația?

5. **Crearea unui cod al non-violenței**

- **Activitate:** Împreună cu copiii, creați un cod al comportamentului care să promoveze non-violența în clasă. Acesta poate include reguli precum "Ascultăm unii pe alții" sau "Ne respectăm diferențele".

- **Materiale necesare:** Hârtie, culori, un poster mare pentru a-l expune în clasă.

6. **Cercuri de empatie**

- **Activitate:** Organizați cercuri de discuție în care copiii să își împărtășească sentimentele și să învețe să asculte activ. Fiecare copil poate avea ocazia să vorbească fără a fi întrerupt.

- **Regulă:** Folosirea unui obiect (de exemplu, o minge) care să fie trecut de la un copil la altul pentru a indica cine vorbește.

7. **Campanie de sensibilizare**

- **Activitate:** Copiii pot crea afișe sau pliante despre non-violență pe care să le expună în școală. Acestea pot conține mesaje pozitive și imagini sugestive.

- **Materiale necesare:** Hârtie, culori, markere, lipici.

8. **Povestiri și cărți**

- **Activitate:** Lectura de povești sau cărți care ilustrează teme de non-violență, urmate de discuții despre lecțiile învățate.

- **Sugestii de cărți:** "Bunicul și cuvântul magic" de Oana Cătălina Năstase sau "Povestea celor trei purcelușii" adaptată cu un mesaj de non-violență.

Aceste activități nu doar că promovează non-violența, dar și dezvoltarea empatiei, a comunicării eficiente și a abilităților sociale în rândul copiilor.

ȘCOALA FĂRĂ FRICĂ-PREVENIREA BULLYINGU-LUI PRIN EDUCAȚIE

Profesor **BĂDICĂ FLORENTINA LAURA**

ȘCOALA GIMNAZIALĂ NUMĂRUL 1 NICOLAE BĂLCESCU (PREASNA)

TITLUL ACTIVITĂȚII: Aceste mâini nu vor lovi niciodată!

TIPUL ACTIVITĂȚII: Activitate extracurriculară

COORDONATOR: Profesor Bădică Florentina Laura

GRUPUL ȚINTĂ: Elevii clasei pregătitoare

OBIECTIVE:

-Dezvoltarea atitudinii civilizate de a combate agresivitatea și violența;

-Sensibilizarea elevilor cu privire la sursele,cauzele și efectele fenomenelor de violență.

RESURSE:

Umane:15 elevi

Materiale:tabla inteligentă,fișe de lucru,carioci,foarfece,lipici,carton duplex,canalul youtube,platforma Twinkl,Pinterest.

DESCRIEREA ACTIVITĂȚII:

Violența este o formă de manifestare a agresivității ce presupune utilizarea forței fizice și verbale pentru a manifesta superioritatea.

Activitatea a început cu vizionarea unor serii de filmulețe educative despre violența fizică și verbală.S-au purtat discuții referitoare la tipurile de violență și li s-a explicat elevilor că nu doar loviturile cu mâinile sau picioarele sunt forme de violență ci și cuvintele uâte, jignirile, excluderea colegilor din anumite jocuri, marginalizarea, privirea dură, amenințarea directă sau indirectă, și acestea sunt vorme de violeță.

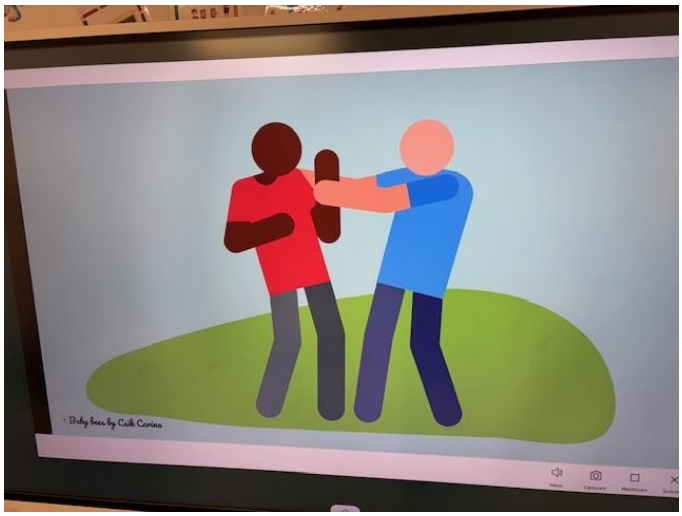
S-a desfășurat joculețul,,Degețelele iertării,, -elevii au descoperit metode de combatere a violenței(acceptare,calm,comunicare,ascultare,iubire).Fiecare elev și-a desenat conturul mâini apoi au colorat și decupat mâna.Au colorat și decupat inimioare. Inimioarele de diferite culori cu următoarele mesaje:sunt calm, ascult, vorbesc, accept, respir adânc și cel mai important- iubesc- , au fost puse într-un bol.Fiecare elev a ales din bol cinci inimioare de culori diferite și le-au lipit pe degețele iar pe cea roșie pe care scrie ,,Iubesc,, au lipit-o în palmă.Cu mânuțele create au realizat un poster cu titlul,,ACESTE MÂINI NU VOR LOVI NICIODATĂ!,,.

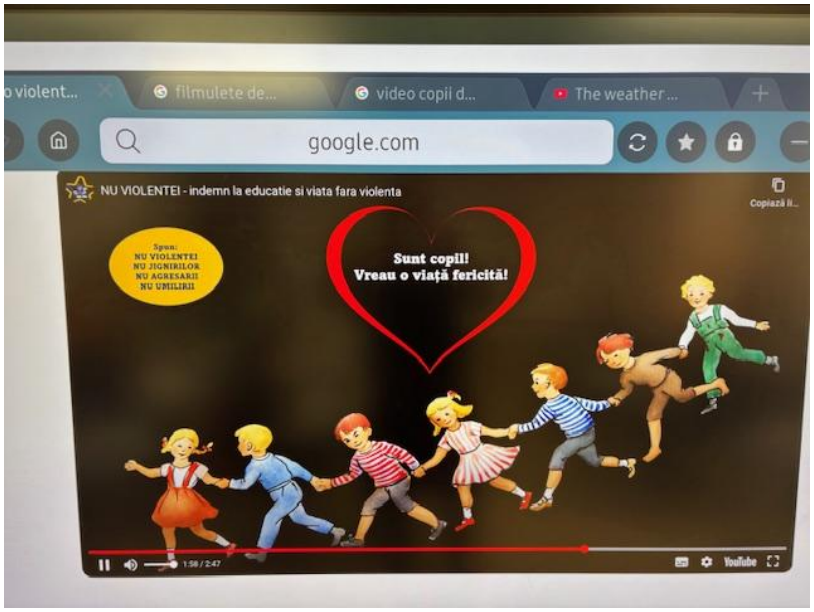
Activitatea s-a încheiat cu cântecelul ,,Spune nu, cu voce tare, violenței!,,.

REZULTATE: Activitate a condus la sensibilizarea elevilor cu privire la sursele,cauzele și efectele fenomenelor de violență.

vorbesc
accept
ascult
respir adânc
Este important să iert, pentru că...
sunt calm
iubesc

ACESTE MÂINI
NU VOR LOVI
NICIODATĂ!

ACESTE MÂINI
NU VOR LOVI
NICIODATĂ!

ZIUA INTERNAȚIONALĂ A NONVIOLENȚEI
ÎN ȘCOALĂ
ACESTE MÂINI
NU VOR LOVI
NICIODATĂ!

PRIMELE FORME DE BULLYNG APAR DE LA GRĂDINIȚĂ

Profesor învățământ preșcolar **STĂNOIU NICOLETA-GIORGIANA**
LICEUL TEHNOLOGIC BÂLTENI –GRĂDINIȚA NR.2 PEȘTEANA -JIU

Bully și cuvântul „bullying” nu are o traducere exactă în limba română, însă poate fi asociat cu termenii de intimidare, terorizare, brutalizare. Bullying-ul nu presupune existența unui conflict bazat pe o problemă reală, ci pe dorința unor persoane de a-și câștiga puterea și autoritatea, punându-i pe alții într-o lumină proastă. Insultele, poreclele, îmbrâncelile, înjurăturile și intimitatea la nivel de grup, sunt fenomene pe care copiii le întâlnesc încă de la grădiniță.

Agresivitatea ia naștere din nevoia de apărate sau de delimitarea a spațiului personal, pentru a putea ști cine ești, pentru a te putea diferenția; agresivitatea mai ia naștere și din sentimentul de nesiguranță sau de pericol. Fenomenul bullying poate fi prezent în orice tip de comunitate, în grupuri sociale, unde persoanele interacționează unele cu altele: la școală, la locul de muncă, în familie, în cartiere, în biserică, în mass-media chiar între țări etc. Se creează astfel o stare de conflict, care nu poate fi depășită decât dacă se conștientizează existența fenomenului. Reprimarea agresivității e cea care conduce la manifestarea ei în forma violentă-bullyin; acesta poate duce și la blocarea creativității, a libertății de mișcare, a spontaneității sau chiar la îmbolnăvire. Toate acestea fac parte din fenomenul de bullying, care a luat amploare, de la an la an și în România, la fel ca și în alte țări!

Prin programele de prevenire a bulliyng-ului, copiii învață să recunoască din timp ce anume le provoacă emoții intense și să își controleze reacțiile. Un copil care învață de mic să își cunoască emoțiile și să fie empatic va fi cu siguranță mai puțin predispus la a fi agresor sau victimă la grădiniță/școală sau chiar pe internet, mai apoi, ajutându-l să aibă performanțe mai mari pe orice plan!

Cea mai buna variantă de a combate bullying-ul în grădiniță și școală este comunicarea, continuată cu acțiunea profesorilor și a părinților, deopotrivă. Orice caz de bullying trebuie tratat. În spatele unui copil agresiv se află un copil căruia nu i-a fost îndeplinită o nevoie, căruia îi lipsesc emoțiile și încrederea în sine.

Cea mai recomandată abordare împotriva bullying-ului este educarea agresorului. Acest lucru poate fi posibil prin crearea unor context în care acesta să învețe să se exprime. In același timp, este important ca acesta să reușească să comunice mai bine cu cei pe care i-a tratat în mod corespunzător. Prin urmarea celor trei pași ai inteligenței emoționale, denumiți concret oglindire, validare și empatie, agresorul învață să își înțeleagă victima și să empatizeze cu aceasta.

Bullying în grădiniță și școală se traduce prin hărțuirea cu care copiii sunt nevoiți să se confrunte zilnic și care este venită din parte altor copii. Motivele acestui fenomen sunt diverse, de la statutul social, la aspectul fizic și până la dorința de imprimare a puterii asupra celor mai slabi. Bullying-ul poate fi asociat cu intimidarea, brutalizarea sau hărțuirea și inclusiv în punerea altora într-o lumină proastă de către agresori. La rândul lor, aceștia reușesc astfel să își dovedească propria superioritate. Bullying-ul este o acțiune intenționată si repetată, realizată cu un motiv existent în subconștient. Totodată, acest fenomen este o problemă care apare in comunitate și trebuie rezolvată în același loc. Agresorul (primește această denumite într-un anumit context, nu în permanență!) caută să genereze un asemenea conflict, întrucât are nevoie să se simtă dominant.

Bullying-ul poate fi observat atunci când:

a. Un comportament agresiv al unui copil sau grup de copii îndreptat împotriva altui copil sau grup de copii;

b. Implică un dezechilibru de putere, când unul dintre copii este întotdeauna în poziție de inferioritate în raport cu celălalt;
c. Este un comportament repetat pe o perioadă mai lungă de timp;
d. Implică abuz verbal, fizic și relațional (umilire publică, excluderea dintr-un grup, intimidare, amenințare, discriminare, etc

Ca obiective pe care ni le putem propune pentru a preveni bullying-ul în grădiniță ar putea fi:

- transformarea conținutului programului si a valorilor (toleranță, grijă, curaj și respect) care stau la baza sa într-o parte permanentă și firească a vieții de zi cu zi a copiilor, de la creșă până la sfârșitul ciclului primar:

- dezvoltarea unor comunități pozitive în care copiii se tolerează și se respectă reciproc;

- dezvoltarea abilităților copiilor de a avea grijă unii de alți și de a avea curajul să își apere (pentru început verbal) colegii care nu se pot apăra singuri;

- conștientizarea educatorilor și a părinților în privința impactului pe care îl au adulții asupra relațiilor dintre copii și întărirea colaborării dintre educatori, părinți și copii.

Dar în nenumărate cazuri și agresorul este tot un fel de victimă. Se explică acest lucru prin faptul că acesta nu știe să își exprime propriile sentimente, fiind nevoit să recurgă la un astfel de atac. De obicei, victimele aparțin unei anumite categorii, fiind deseori defavorizate față de agresori. Printre aceste categorii se numără: copii din centrele de plasament; copiii mai mici sau mai timizi; copiii săraci sau cei foarte studioși, așa-zișii "tocilari"; copiii de naționalități diferite; copiii mai singuratici sau neîndemânatici la sport; copiii cu anumite deficiente, fie prea grași, fie prea slabi sau cu dizabilități mentale.

A nu se confunda bullying-ul cu situații conflictuale ce apar în mod natural între copii. Spre exemplu, dacă doi copii s-au înfuriat și se ceartă pe o jucărie, acela se numește conflict; dacă unul dintre copii îi ia jucăria altuia, ba mai mult îl și tachinează, îl necăjește folosindu-se de cele mai multe ori de avantajul că este mai mare decât victima, că vorbește mai corect și mai cursiv, că se face auzit (asta se întâmplă de cele mai multe ori în grupele combinate de preșcolari), iar agresorul zâmbește, ba se amuză simțind plăcere pentru ceea ce face, acesta este declarat un comportament care poate fi încadrat la bullying, care ar fi necesar sa fie urmărit pentru o perioadă de timp pentru a se confirma sau infirma în funcție de parcurs!

Totodată, la modul general vorbind, fiecare părinte are responsabilitatea să fie un model pentru copilul său, acesta contribuind activ la întărirea caracterului și la promovarea unui mod de viață departe de medii toxice.

Ca o concluzie la ceea ce s-a menționat mai sus, văd, personal, ca cea mai eficientă metodă de a elimina bullying-ul la grădiniță, conștientizarea problemei (I), identificarea preșcolarilor care contribuie negativ la crearea acestui "fenomen"(II), autoeducarea părinților prin discuții detaliate despre aspectele derulate în sala de grupă și urmărirea acestor copii și în alte contexte (parc, întâlniri în familie extinsă, etc) (III)

BIBLIOGRAFIE

www. ghindoc.ro

Fenomenul Bullying, 8 strategii pentru a-i pune capăt, Signe Whitson, Editura Empatis Centru de babywearing Iași, 2017

www.itsybitsy.ro/gradinite-fara-bullying

UN MEDIU ȘCOLAR FĂRĂ BULLYING

SACALÎȘ MARIANA ILEANA

ȘCOALA GIMNAZIALĂ „DR. IOAN MIHALYI DE APȘA”, SIGHETU MARMAȚIEI

Fenomenul bullyingului cunoaște o extindere și o dezvoltare îngrijorător de mare în toate activitățile existenței umane. Dar mai îngrijorător este fenomenul bullyingului în unitățile de învățământ, deoarece acestea sunt frecventate de către cei mai vulnerabili reprezentanți ai societății, copii. În acest context atât de complex, din punct de vedere socio-economic dar și socio-emoțional, este de la sine înțeles că lupta împotriva bullyingului revine, administrației școlilo,r profesorilor, părinților, elevilor și comunității din care facem toți parte.

În acest context se încearcă să se răspundă la întrebarea: Cum să creăm un mediu școlar care să descurajeze bullyingul? Pentru a crea un mediu școlar sigur și care să descurajeze bullyingul, școala trebuie să promoveze o politică anti-bullying. Școala va promova o politică anti-bullying, doar în contextul modelelor anti-bullying oferite de la nivelul ministerului, la care se vor adăuga procedurile de prevenire și training anti-bullying. Școlii nu îi revine numai rolul de a crea proceduri de prevenire și combaterea bullyingului ci îi revine și misiunea de a pregăti și a preveni elevii, să nu se antreneze în astfel de activități. Elevii trebuie să fie informați și ei, trebuie să-și formeze competențe emoționale și competențe sociale, care împreună cu un sistem de valori, cu o imagine de sine și o stimă de sine, crescute să-i dea sentimentul de autosecuritate și protecție, astfel să fie înarmat din punct de vedere emoțional pentru a putea face față oricăror situații potrivnice. Un mediu școlar sigur se construiește prin: informarea copiilor despre consecințele negative ale acțiunilor violente, prin recompensarea elevilor care sunt exemplu de comportament pozitiv în clasă, elevii ar trebui să cunoască procedurile de raportare a actelor de bullying, acest proces ar trebui să fie anonim, tocmai pentru a securiza elevul agresat. Și de asemenea elevii, ar trebui să înțeleagă că orice act de bullying are consecințe, și că nu sunt tolerate. Dintre mesajele cheie care ar trebui spuse copiilor despre bullying menționăm:

- Niciun comportament de tip bullying nu este acceptat;
- bullyingul nu trebuie să se întâmple în nicio instituție de învățământ, așadar este important ca elevii să raporteze orice situație de intimidare pentru că, doar împreună cu adulții se pot lua măsuri care să ducă la prevenirea și oprirea intimidării;
- răspunsul la intimidare prin violență nu funcționează, iar violența naște violență.

Dacă un elev s-a aflat în situația de a fii victima unui comportament de tip bullying, ar trebui să înțeleagă că nu este responsabil pentru comportamentul copilului agresor, că nu este vina lui pentru ceea ce s-a întâmplat. Că cel mai bun lucru pe care poți să îl faci în astfel de situații este pur și simplu, să pleci pentru a preveni escaladarea conflictului în acte de violență. În situațiile în care ești victima unui unei agresiuni trebuie, să ceară ajutorul unui adult pentru că împreună vor putea să găsească modalitățile cele mai potrivite pentru a rezolvat situația.

Este nevoie de strategii de organizare a mediului de învățare pentru a preveni probleme le de comportament. Acest lucru se poate realiza prin stabilirea rutinelor, stabilirea regulilor și stabilirea limitelor de comportament. În momentul în care se organizează colectivul de elevi la nivelul clasei stabilirea regulilor este extraordinar de importantă. Aceasta trebuie făcută în funcție de caracteristicile de vârstă ale elevilor, ele trebuie să urmărească dezvoltarea unor comportamente pe care să le putem observa; regulile să fie afișate într-un loc vizibil să fie formulate în termeni pozitivi și foarte clari, pentru a evita interpretări, și nu în ultimul rând, să fie discutate în prealabil cu elevii. Exemplu de reguli care pot fi adoptate la nivelul clasei: ținuta decentă, respectați colegii și profesorii, dă dovadă de înțelegere răbdare și corectitudinea, nu vorbi neîntrebat, nu face remarci ironice la adresa colegilor.

Un alt lucru foarte important este stabilirea limitelor, adică formularea unor unui set de instrucțiuni foarte clare, prin care elevii să înțeleagă că orice acțiune se poate desfășura între anumite limite. Pentru ca limitele să fie bine înțelese trebuie să fim consecvenți în administrarea consecințelor încălcării limitelor, iar instrucțiunile trebuie să fie formulate în termeni foarte fermi pentru a nu fi interpretate. Elevii trebuie să fie puși în situația de a conștientiza că orice regulă încălcată, orice limită peste care se trece, aduce cu sine niște consecințe logice. Pentru a stabili foarte clar cum funcționează consecințele și cum îi vor afecta consecințele, atunci când se stabilește o regulă de comportament, trebuie să se explice clar care este comportamentul adecvat care se urmărește prin această regulă. Învățându-l pe elev care sunt așteptările profesorului, și având abilitățile necesare pentru a își manifesta respectivul comportament, este sau va fi necesar să se sancționeze consecvent comportamentele nedorite prin administrarea consecințelor prestabilite. Limitele ar trebui să fie formulate pozitiv și să fie percepute mai curând ca niște promisiuni decât ca niște amenințări. De aceea ele ar trebui să ofere o schimbare reconfortantă pornind de la strategiile orientate spre pedeapsă, spre strategii care să ghideze comportamentul spre recompensa. O limită pusă corect îl va face pe elev să se gândească la consecințele lucrurilor bune, ca un rezultat rezultat al cooperării lor. Limitele ar trebui să fie chiar proactive, pentru că ar trebui să prevină problemele în mod pozitiv, care le rândul lor vor putea preveni comportamentele nedorite.

În concluzie, pe lângă școală și comunitate, în lupta împotriva bullyingului, un rol important îl are și familia, care în acest context a trebuit să învețe cum să acționeze adecvat, la cine să se raporteze, cui să ceară ajutor și nu în ultimul rând, orice familie ar trebui să învețe, să gestioneze agresiunea copilului. Cultivarea unei toleranțe zero față de comportamentele de tip bullying și susținerea din punct de vedere emoțională a copilului, sunt căile prin care familia poate să ajute la combaterea fenomenului de tipul bullying.

BIBLIOGRAFIE

https://childhub.org/sites/default/files/library/attachments/Practici-de-preventie-bullying.pdf

COMBATEREA BULLING-ULUI IN ȘCOALĂ

PROF. MANOLESCU CAMELIA-MIHAELA

LICEUL TEHNOLOGIC ANGHEL SALIGNY BRĂILA

Bullying-ul este un comportament intenționat, de intimidare, care apare în mod repetat și are la bază un dezechilibru de forțe. Victima este percepută drept vulnerabilă (provenind din alt mediu social, cu alte valori, este percepută ca diferită, etc) sau având dificultăți în a face față acestui comportament. Totodata, prin intimidare, bully-ul se simte în control, dominant.

Bullying-ul implică doar copii sau adolescenți. Actele de violență verbală sau fizică ale adulților asupra copiilor și adolescenților se numesc abuzuri și sunt pedepsite confom legilor în vigoare referitoare la abuz.

Bullying-ul are multe cauze și trebuie considerate la nivel individual. De multe ori bully-ul trăiește într-un mediu nesigur acasă și poate el însuși este victima abuzului în familie. Riscul de abandon școlar este mai mare în această situație. Posibilitatea de a apărea probleme,în viața acestora, la vârsta adultă, este mai mare. Fără a generaliza, este necesar să înțelegem ce se află în spatele acestor probleme. Bullying-ul nu trebuie acceptat, iar bully-ul (cel care exercită agresiunea) poate are nevoie de ajutor.

Între bullying și comportamentul normal există diferențe care constau în intenția comportamentului și efectele negative asupra victimei. Copiii și adolescenții știu să gestioneze relațiile interumane, iar acest proces poate să includă certuri, aliațe sau neînțelegeri. Comportamentul este normal. Însă, atunci când cineva este rănit (emoțional sau fizic), în mod intenț ionat și repetat , comportamentul poarta numele de bullying.

În functie de tipologia umană, agresorul poate practica mai multe tipuri de bullying care pot să apară împreună sau izolat: verbal, fizic, emoțional sau cyberbullying.

Verbal constă în: jigniri, insulte, amenințări, porecle sau denigrare.

Fizic constă în: bătăi, tras de păr, îmbrânciri, loviri, etc.

Emoțional: răspândire de zvonuri, excluderea victimei din grupul de socializare, încurajarea altor persoane să nu vorbească cu victima, etc.

Cyberbullying: comentarii negative online, mesaje de denigrare, trimiterea de mesaje abuzive, etc.

Bullying-ul fizic are efecte vizibile:

-efecte directe:vânătăi, zgârieturi sau răni cauzate de agresiuni fizice,

-efecte indirecte: caiete rupte, obiecte distruse saufurate (de exemplu, elevului i se ia caietul cu tema sau se întoarce acasă fără ceas, telefon mobil sau bani).

De cele mai multe ori, efectele bullying-ului sunt la nivel emoțional. Ele pot să includă: stimă de sine redusă, anxietate, depresie, randament școlar redus, intenție suicidară, tulburări de

alimentație, rușine. Victima se simte neputincioasă și singură. Aceste consecințe pot fi pe termen scurt, mediu și lung, depinzând de durata bullying-ului, suportul familial- școlar și de rezistența individuală. Sunt multe studii de cercetare care arată că persoanele care au fost victimele bullying-ului sunt mai predispuse în viața de adult la probleme psihiatrice, precum tulburare depresivă sau anxietate.

O victima a bullying-ului se recunoaste prin modificări de comportament – emoționale, nefirești, bruște: refuz școlar, furie, izolare socială, tristețe. Copiii mai mici se pot plânge de dureri care nu au cauze medicale, de exemplu dureri de cap sau de burtă. Aceste dureri sunt legate de stres și cei mici sunt chinuiți de aceste simptome (nu le inventează). Pot să apară schimburi bruște ale cercului de prieteni și reacții emoționale negative după timpul petrecut online.

În ce constă implicarea părinților ?

- Să asculți și să vorbești despre probleme cu cei tineri este extrem de important;
- Să întrebi zilnic și să discuți despre cum a fost la școală;
- Dacă adolescentul sau copilul relatează probleme, să identifice o persoană adultă de la școală (de încredere) cu care poate discuta despre aceste probleme. De asemenea, se discută posibile soluții ale bullying-ului (cum să evite persoana în cauză, cum să ceară ajutor).
- Dacă copilul este victima bullying-ului, trebuie sfătuit să rămână calm, să nu își afișeze emoțiile în acele momente și să iasă din situția respectivă cât mai repede. Ideal ar fi să existe o persoană de contact în școală, căreia i-ar putea relata dificultățile;

Dialogul cu școala și discuțiile privind procedurile anti-bullying pot remedia această problemă;

Anuntarea Poliției constituie un pas spre temperarea unei situații foarte grave. Uneori schimbarea școlii este o opțiune.

Copilul poate să fie un model împotriva bullying-ului (adică să ofere ajutor, să îi încurajeze și pe ceilalți să intervină). Majoritatea tinerilor nu sunt de acord cu acest comportament, important este ca adolescentul să știe că are puterea de a produce schimbări. Bullying-ul este oprit printr-un efort colectiv.

Combaterea bullying-ului la nivel școlar implică:

1. Proceduri bine stabilite pentru combaterea bullying-ului.
2.Să existe consecințe clare pentru comportamentul de acest tip, consemnate în regulamentul de ordine interioară.
3. Școala să- și asume responsabilitatea de a păstra siguranța tuturor elevilor.
4.Să fie persoane desemnate care să vorbească cu elevii ce sunt victime ale bullying-ului.
5.Să colaboreze cu psihologii educaționali care oferă suport victimelor , dar și agresorilor.

Mesaje pentru tineri:

Dacă sunteți victime ale bullying-ului, cereți ajutor familiei, profesorilor și chiar autorităților. Nu rămâneți izolați ! Este dreptul vostru să trăiți într-un mediu sigur. Nu sunteți singurii care trec prin aceste momente !

Dacă sunteți martori ai bullying-ului, nu rămâneți tăcuți. Știu că vă e frică să nu fiți și voi victime, dar ajutându-vă colegii ,veți da un exemplu bun. Nu uitați că majoritatea persoanelor sunt împotriva acestui comportament.

Dacă ați tratat pe cineva cu răutate, opriți-vă ! Întrebați-vă de unde provine această furie și accesați ajutorul necesar. Gândiți-vă cum v-ați simți dacă cineva drag ar fi tratat în așa fel ! Cereți-vă scuze (indiferent de vârstă) și recâștigați-vă respectul celorlalți.

Așadar, atât victima cât și bully-ul au nevoie de ajutor multidisciplinar: psihologic, școlar și familial. Victimele ar trebuie să fie ajutate să proceseze traumele emoționale și să își recapete încrederea în sine. Acest lucru se poate face dacă se simt în siguranță, atât la școală cât și acasă. Bully-ul ar trebui ajutat să înțeleagă de ce nu este acceptabil un astfel de comportament, dar și să aibă ocazia să discute despre propriile probleme. Respectul reciproc ar trebui să existe, indiferent de rasă, religie, apartenență socială, abilități școlare, etc.

CURRICULUM ÎN CONTEXT (DEZVOLTAREA ABILITĂȚILOR NONCOGNITIVE)

Profesor **GHENADE DANIELA**
ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ALEXANDRU CEL BUN”, BERZUNȚI

Dezvoltarea abilităților noncognitive și prevenirea bullyingului sunt strâns legate, deoarece abilități noncognitive cum ar fi empatia, autocontrolul, reziliența, abilitățile sociale și comunicarea eficientă, contribuie semnificativ la crearea unui mediu sigur și pozitiv.

Ce sunt abilitățile noncognitive? Abilitățile noncognitive nu sunt legate de inteligența academică, ci de trăsăturile de caracter și comportamentele care influențează modul în care o persoană gestionează provocările vieții. Exemple: empatia (capacitatea de a înțelege și de a simți emoțiile altora), autocontrolul (gestionarea emoțiilor și a impulsurilor), relaționarea socială (construirea și menținerea relațiilor sănătoase), reziliența (capacitatea de a face față stresului și adversităților).

Legătura dintre abilitățile noncognitive și prevenirea bullyingului constă în faptul: copiii adolescenții care dezvoltă empatie și abilități sunt mai puțin predispuși să fie agresori sau victime ale bullyingului. Autocontrolul ajuta la gestionarea impulsurilor agresive. Abilitățile de comunicare și rezolvarea conflictelor reduc neînțelegerile și tensiunile. Prin urmare, activitățile de grup sunt o strategie adecvată. Jurnalul reflexiv, ca alternativă de evaluare, are legături semnificative cu dezvoltarea abilităților noncognitive și prevenirea bullyingului, deoarece promovează introspecția, conștientizarea emoțională și abilitățile comune.

Jurnalul reflexiv reprezintă o metodă alternativă de evaluare, constă în reflectarea elevului asupra propriului proces de învăţare. Reflecţia elevului asupra acestor aspecte poate îmbunătăţii învăţarea viitoare. Se urmăresc astfel: autoreglarea învăţării (prin examinarea atitudinilor, a dedicaţiei şi a atenţiei concentrate în direcţia depăşirii unei sarcini de învăţare); controlarea acţiunilor desfăşurate asupra sarcinii de învăţare (prin analiza planificării, a demersurilor metodologice de rezolvare a sarcinii şi a rezultatelor obţinute); controlarea cunoaşterii obţinute (prin analiza noţiunilor asimilate, a lacunelor înregistrate şi a cauzelor acestora). Avantajele aplicării acestei metode: este o modalitate de evaluare; elevul poate să-şi exprime propriile nemulţimiri, dar şi expectaţiile; profesorul poate să cunoască şi alte aspecte care influenţează procesul învăţării şi astfel să-l ajute pe elev şi să sporească calitatea instruirii. Se produce o mai mare apropiere între profesor şi elev, acesta din urmă simţindu-se înţeles. Dezavantajele jurnalului reflexiv ţin de elaborarea sa. Pentru a fi eficient jurnalul reflexiv trebuie completat periodic. Acest lucru solicită disciplină şi notarea cu regularitate a reprezentărilor elevilor, precum şi a punctelor de vedere critice. Nu este o muncă uşoară, deoarece elevii nu sunt obişnuiţi să reflecte asupra muncii lor. Ei trebuie învăţaţi şi îndreptaţi treptat pe acest drum al analizei proprii, pentru a înţelege de ce este necesară şi cum trebuie făcută. Exemplu:

Capitol/Unitate de învățare: Sănătatea omului și a mediului

Pentru elevii de gimnaziu sunt vizate de realizat următoarele competenţe:

- Competențe de învațare și inovare:

Gândire critică şi rezolvare de probleme

- Organizarea, analiza și sintetizarea de informații pentru a rezolva probleme și a răspunde la întrebări;

Comunicare şi colaborare

- Demonstrarea abilității de a lucra eficient cu diferite echipe;

- Asumarea responsabilității alături de ceilalți pentru munca efectuată în colaborare;
  - Competențe legate de informații, comunicare în masă și tehnologie:
  Competențe în domeniul informațiilor
- Accesarea informațiilor în mod eficient și eficace, evaluarea informațiilor în mod critic și competent, utilizarea informațiilor cu precizie și în mod creativ pentru situația sau problema în cauză;
- Înțelegerea fundamentală a aspectelor etice/legale legate de accesul la informații și utilizarea informațiilor;
  - Competențe legate de viață și carieră:
  Flexibilitate și adaptabilitate
- Adaptare la diverse roluri și responsabilități;
  Inițiativă și autonomie
- Monitorizarea propriei înțelegeri și a propriilor nevoi de învățare;
  Competențe sociale și transculturale
- Colaborarea corespunzătoare și productivă cu ceilalți;
- Demonstrarea seriozității și a unei etici pozitive.

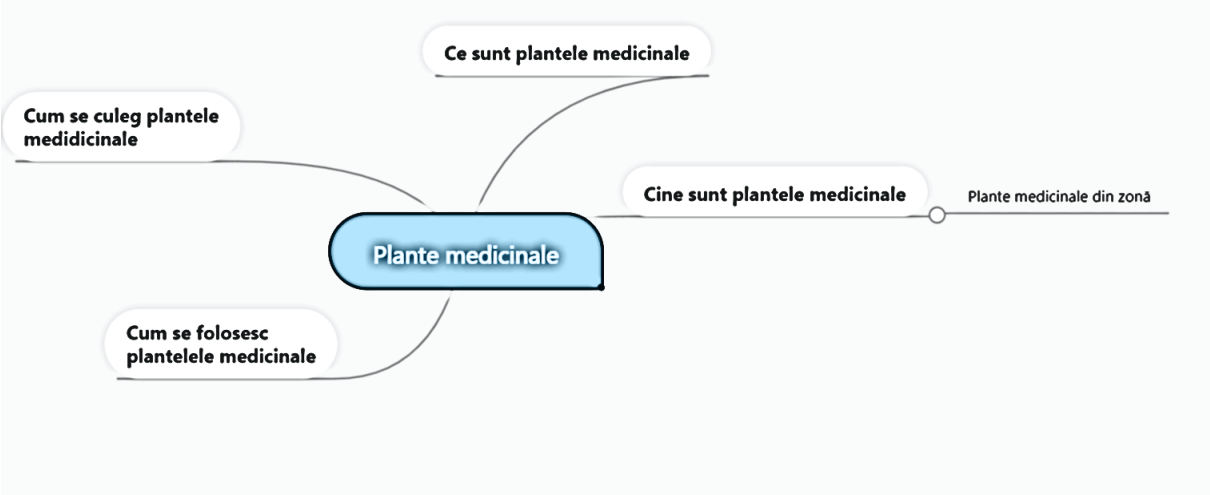
Descrierea activității: Parteneriat educaţional prin care s-a urmărit familiarizarea elevilor cu cele mai cunoscute plante medicinale, folosirea lor fiind la îndemâna oricui, mai sănătoasă şi mai puţin costisitoare, decât tratamentul medicinii clasice. Scop: consolidarea legăturii dintre grădiniţa cu program normal şi şcoala gimnazială, lărgirea ariei cunoştinţelor despre plantele medicinale care se găsesc în localitatea natală şi rolul lor în prevenirea şi vindecarea diferitelor boli, stimularea curiozităţii pentru investigarea mediului înconjurător.

Desfăşurarea activităţii - Obiective: strânsa legătură dintre preşcolari şi şcolari; prezentarea elementelor componente ale unei plante medicinale; recunoaşterea plantelor medicinale care se dezvoltă în localitatea natală, culegerea, uscarea şi păstrarea lor; identificarea modurilor de preparare şi folosire a plantelor medicinale pentru prevenirea sau vindecarea diferitelor boli; investigarea folosirii plantelor medicinale pentru prepararea medicamentelor şi a produselor cosmetice.

Evaluare: pentru analiza nevoilor de învăţare ale elevului, pentru încurajarea învăţării strategice (discuţii cu elevii), demonstrarea înţelegerii, evaluarea proceselor gândirii (listă de verificare a colaborării), reflecţie (la sfârşitul activităţii elevii vor prezenta despre ceea ce au învăţat; profesorul foloseşte reflecţiile pentru a evalua progresele elevilor pe parcursul activităţii). Elevii sunt ajutaţi astfel să reflecteze asupra propriei performanţe, fără a se raporta la performanţele colegilor, ci la scopul activităţii.

JURNALUL PROIECTULUI
„UTILIZĂRI ALE PLANTELOR”

- **În acestă săptămână am învățat:**
  - „Am învățat că e bine să lucrezi în echipă” (elevii creează hărți conceptuale cu informațiile însușite în cadrul activităților din proiect).
  -

- **Cât de bine ai lucrat cu ceilalți din grup? Ce rol ți-ai asumat și cum a mers?**
  - „Am lucrat foarte bine cu ceilalți din grup, rolul pe care l-am avut a fost să aduc trei plante medicinale și să le usuc la soare."
  - „Am lucrat bine cu ceilalți din grup și mi-am asumat rolul de a aduce plante medicinale uscate și să aduc o fotografie cu păpădie și încă nu am primit răspuns deoarece nu le-am arătat încă."
  - „ Eu am lucrat cu toți din grup. Am ținut atlasul în mână când ceilalți culegeau plante medicinale, am adus plante uscate și le-am arătat la toți colegii."
  - „Am lucrat foarte bine. Eu trebuia să aduc plante medicinale uscate, să aduc o cremă de gălbenele, dar nu le-am adus la școală că erau verzi."
  - „Am lucrat bine. A mers bine. Eu trebuia să aduc plante medicinale, dar nu le-am adus, deoarece le-am arătat pe telefon."
  - „Foarte bine, am avut rolul de făcut poze, am pus pe internet, am primit răspunsurile pentru poze și ce-am făcut."
  - „Am lucrat numai cu unii. Să culeg plante și să le usuc. A fost foarte bine, mi-am făcut treaba mea."
- **Ce te-a ajutat sau ce te-a împiedicat astăzi în învățare?**
  - „Emoțiile";
  - „Am avut treabă acasă cu animalele."
  - „Am avut probleme personale și nu am putut să merg la grădiniță."
  - „Să căutăm cu copiii de la grădiniță, dar nu am putut ajunge din cauză că a venit ploaia, copiii au venit la noi la școală și am văzut plantele medicinale care erau pe internet:"
  - „M-a ajutat că acei copii erau înțelegători, vremea nu ne-a lăsat să culegem mai multe plante. Folosind internetul am văzut la ce sunt plantele bune."
  - „Mă ajută să învăț despre plante medicinale: profesorul, diriginta, colegul care a știut mai mult. M-a împiedicat răceala și am avut treabă."
  - „ M-a ajutat atlasul și mama."
  - „Mă ajută părinții, profesorul, resursele de la bibliotecă. Pentru că timpul meu de elev este limitat."
- **Reflectează asupra progresului, eforturilor, punctelor tari și slabe, propii, și dă exemple specifice**
  - „Progres: am învățat cum să țin o planta la ierbar. Eforturi: am uscat plante. Puncte tari: am stâns plante medicinale, floare de salcâm. Puncte slabe: nu am adus poză cu păpădia."

- „Progres: am învățat cum să pun o planta la ierbar. Am învățat că sunt bune la răceală. Eforturi: am cumpărat gel de mentă. Puncte tari: am cules plante traista ciobanului . Puncte slabe: încă nu am adus plante.”
- „Progresul: am învățat mai multe plante, am învațat că sunt bune, am învățat la ce folosesc, am învățat că multe plante sunt bune pentru boli. Eforturi: o parte din timp am lucrat la proiect, am adus plante uscate. Puncte tari: dacă nu aș mai fi venit la proiect, nu aș mai fi adus plante uscate, sunt singurul care am adus mentă. Puncte slabe: încă nu am adus chestionare completate și cosmetice din plante medicinale, încă nu am făcut fotografii.”
- „Progres: am învățat la ce folosesc plantele, cum se fac ceaiurile. Am învățat că plantele sunt mai bune decât pastilele. Am învățat că plantele medicinale se vând bine pe piață. Eforturi: am uscat plante. Puncte tari: Sunt singurul care am adus tei uscat. Puncte slabe: nu am vrut să fac suc de soc.”

- **Ce anume ai îmbunătățit de săptămâna trecută?**
  - „Am învățat mai multe plante medicinale.”
  - „Am învățat să mă autoevaluez.”
  - „Am învățat să îmi pun întrebări.”
  - „Am adus plante.”
  - „ Am adus plante medicinale uscate, am făcut rebusul, am mai completat la fișa de observație.”
  - „Am adus plante medicinale uscate. Am completat chestionare. Am cules plante verzi.”
- **Ce este problematic pentru tine acum? De ce ? Care sunt ideile tale pentru a ieși din acest impas?**
  - „Emoția de a apare în fața colegilor. Ideea mea de a depăși acest impas este să merg până la capăt.”
  - „Nu am găsit o poză cu păpădia. Dar, o să aduc ceai de mentă.”
  - „Nu pot termina fișa de observație pentru că nu am imagini cu planta respectivă. O să rog pe cineva să facă o poză, să o printeze și o să o lipesc.”
  - „Nu pot termina fișa de observație pentru că nu am imagini cu plante. O să rog pe cineva să facă o pictură.”
  - „Am o problemă cu chestionarul pentru că nu am găsit un om care să îmi răspundă, dar o să rog pe cineva să mă ajute să completez.”
- **Ce te încurcă?**
  - „Mă încurcă faptul că trebuie să mă duc la dentist.”
  - „Nimic.”
  - „Trebuie să plec în Italia.”
  - „ Trebuie să plec în Spania”
  - „Am treabă acasă.”
  - „Că nu am imagini cu plante.”
- **Scrie trei întrebări pe care încă le ai, două lucruri pe care le-ai înțeles și o sugetie de îmbunătățire?**
  - „Ce notă o să iau?”
  - „Cine vine să vadă prezentarea proiectului? Oare cum o să reacționeze?”
  - „Cum mă voi decurca?”
  - „Oare e bun ce am făcut?”
  - „Ce învățăm prin acest proiect?”
  - „ De ce trebuie să arătăm proiectul și la altcineva?”

- „Cine știut prima dată că plantele medicinale fac bine? Cine știe că plantele medicinale nu sunt și otrăvitoare? La proiect trebuie să venim toți cu idei. Pot să ne ajute și părinții la proiect.”
- „Cine a descoperit plantele medicinale? O să observe colegii când nu fac nimic? Am învățat să recunosc plante medicinale. Să adăugăm ceva frumos la portofoliul proiectului, să servim pe profesorii care vin la prezentare cu un suc de soc.”
- „Care este istoricul plantelor medicinale?”
- „Plantele medicinale sunt bune pentru tratarea bolilor. Oamenii ar trebui să se bazeze și pe plante, nu numai pe pastile. O să aduc o poză cu păpădia.”
- „Am învățat că e bine să lucrezi în echipă. Am înțeles că plantele medicinale nu se folosesc numai la răceli. Trebuia să aduc plantele mai repede.”
- „ Plantele medicinale curăță organismul. Lucrul în echipă este foarte bine și trebuie să avem grijă să nu greșim. Să lucrăm împreună și să nu ne certăm.”
- „ Am înțeles că unii colegi sunt mai buni colaboratori. ”
- „Am învățat să lucrez în echipă.”
- „ Să fim corecți.”
- „Am învățat că pot să lucrez în grup.”

- **Care este opinia ta despre proiect? De ce simți astfel?**
  - „ Nu am vrut să lucrez la proiect deoarece nu îmi place să lucrez în echipă.”
  - „Îmi place să lucrez proiecte, pentru că îmi place să lucrez în echipă.”
  - „Cred că o să iau o notă mare. Îmi place să adun informații despre temă.”
  - „Mie îmi place să lucrez la proiect. Îmi place să fac interviuri.”
  - „Am învățat că e puțin greu să faci un proiect. E mai greu să găsești plante.”
  - „ Îmi place proiectul; când unul vrea să facă ceva, ceilalți îl ambiționează.”
- **Conectează ceea ce ai învățat astăzi cu ce vei face după clasa a VIII-a?**
  - „Poate vom face proiecte și la liceu.”
  - „După clasa a VIII-a voi merge în Spania.”
  - „Contează că am învățat să lucrez în echipă.”
  - „O să mă duc la liceu și o să mai învăț despre plante.”
- **Ce fel de capacități de gândire ai folosit astăzi?**
  -
- **Ce ai învațat despre tine lucrând la acest proiect?**
  - „Eu am învățat că este mai bine să lucrezi în echipă.”
  - „Am aplicat cunoștințe de la TIC la proiect.”
  - „Îmi place să lucrez în echipă.”
  - „Acum știu mai multe despre plante medicinale.”
  - „Să caut în mai multe locuri și să analizez informațiile din mai multe surse.”
  - „Am putut acum să fac un ceai.”
  - „Am învățat că îmi plac proiectele.”
  - Am învățat că pot să lucrez în grup.”
- **Ce mai vrei să știi în plus despre acesta? Cum vei afla lucrurile acestea?**
  - „Voi folosi internetul pentru a afla mai multe informații.”
  - „Voi întreba bunicii, părinții.”
  - „De pe atlase.”

Reflecţiile şi schimbul de idei despre ceea ce s-a făcut şi ceea ce s-a iniţiat reprezintă o constantă pe toată durata activităţii.

Beneficii: a) elevii pot fi motivaţi să se implice în propria învăţare; elevii încep să gândească altfel despre ei înşişi (se pot considera cercetători, investigatori, scriitori regizori, reporteri, ceea ce nu s-au gândit vreodată că vor fi), învaţă deprinderi noi şi ajung să

vorbească cu persoane cu care nu au mai vorbit anterior; b) profesorul nu trebuie să subestimeze abilităţile elevilor sau eficienţa valorificarii intereselor lor. Astfel de activităţi îi completează profesorului răspunsul la întrebarea: „Cum trebuie să mă schimb eu şi cum trebuie să particip la schimbarea şcolii astfel încât elevii mei să fie cât mai bine pregătiţi pentru viaţă?“.

Cadrul didactic trebuie să orienteze sensul activității de la „Ce știe elevul?” la „Ce poate să facă elevul cu ceea ce știe?”. Elevii, însă, trebuie să răspundă la întrebarea „Cum leg ce fac acum de ceea ce voi face după terminarea clasei a VIII-a?”

Legătura dintre jurnalul reflexiv și abilități noncognitive:

- Conștientizarea emoțională: Prin scrierea despre propriile emoții și reacții, elevii devin mai conștienți de stările lor emoționale, ceea ce duce la o mai bună autoreglare.
- Empatia și perspectiva asupra celorlalți: Reflectând asupra propriilor experiențe și relații, elevii pot dezvolta empatia, învățând să înțeleagă emoțiile și punctele de vedere ale altora.
- Autocontrol și zone conflictuale: Reflectează situațiile conflictuale ajutătoare la identificarea alternativelor mai pașnice și la gestionarea impulsurilor agresive.
- Reziliența: Documentarea provocărilor și a modalităților de depășire a acestora contribuie la dezvoltarea rezilienței.

Jurnalul reflexiv în prevenirea bullyingului:

- Conștientizare și responsabilitate: Elevii care reflectează asupra propriilor comportamente pot deveni mai conștienți de efectele acțiunilor lor asupra celorlalți, reducându-se astfel tendințele de bullying.
- Identificarea emoțiilor negative: Victimele bullyingului pot folosi jurnalul reflexiv pentru a-și exprima emoțiile, ceea ce le poate ajuta să-și gestioneze mai bine anxietatea și stresul.
- Învățarea empatiei: Agresorii pot fi încurajați să reflecteze asupra motivelor din spatele comportamentelor lor, ceea ce poate duce la o mai bună înțelegere a emoțiilor celorlalți și la reducerea agresivității.
- Comunicare bună: Exprimarea gândurilor și emoțiilor în scris ajutor la dezvoltarea abilităților de comunicare, ceea ce poate preveni neînțelegerile sau conflictele.

Jurnalul reflexiv nu doar că susține dezvoltarea abilităților noncognitive, dar contribuie și la crearea unui mediu școlar mai sigur și mai empatic.

PREVENIREA BULLYINGULUI ÎN MEDIUL ȘCOLAR PRIN IMPLEMENTAREA LA CLASĂ A UNOR ACTIVITĂȚI SPECIFICE

Prof. Înv. Primar, **DUMA MIRELA**
ȘCOALA GIMNAZIALĂ „EFTIMIE MURGU”
LUGOJ

Prevenirea bullyingului în mediul școlar este esențială pentru asigurarea unui mediu educațional sigur și sănătos pentru toți elevii.

Activități importante în acest sens:

Educație și conștientizare: Organizarea de sesiuni de educație și conștientizare pentru elevi, părinți și cadre didactice pentru a înțelege ce este bullyingul, cum să-l recunoască și cum să îl prevină.

Politici și reguli clare: Implementarea unor politici și reguli clare împotriva bullyingului în școală, inclusiv consecințe clare pentru cei implicați în astfel de comportamente.

Formare pentru cadrele didactice: Asigurarea că cadrele didactice sunt instruite în identificarea și gestionarea cazurilor de bullying în clasă și în afara ei.

Promovarea empatiei și respectului: Încurajarea unui mediu școlar bazat pe empatie, respect și înțelegere reciprocă, în care elevii să fie încurajați să își sprijine colegii și să se comporte în mod respectuos.

Grupuri de suport și intervenție: Crearea de grupuri de suport pentru victimele bullyingului și pentru cei care manifestă comportamente de bullying, oferindu-le un spațiu sigur pentru a vorbi despre experiențele lor și pentru a primi consiliere și sprijin.

Activități de consolidare a echipei: Organizarea de activități care promovează spiritul de echipă și cooperarea între elevi, reducând astfel șansele de apariție a bullyingului.

Monitorizare și intervenție rapidă: Monitorizarea atentă a interacțiunilor între elevi și intervenția rapidă în cazurile de bullying pentru a preveni escaladarea situației.

Parteneriate cu comunitatea și părinții: Implicarea părinților și a comunității în eforturile de prevenire a bullyingului, prin comunicare regulată și colaborare în identificarea și soluționarea problemelor.

Prin implementarea acestor activități și a altor strategii relevante, școlile pot crea un mediu sigur și suportiv pentru toți elevii, contribuind la prevenirea și reducerea bullyingului în mediul școlar.

În cadrul mai multor proiecte am organizat la clasă activități prevenire și combatere a violenței școlare.

Reacțiile elevilor la activitățile organizate pentru prevenirea și combaterea bullyingului pot varia în funcție de mai mulți factori, cum ar fi vârsta lor, cultura școlii, calitatea programului implementat și nivelul de implicare al cadrelor didactice și al părinților.

Tipuri de reacții frecvente:

a) Pozitive:

- **Conștientizarea**: Mulți elevi devin mai conștienți de ceea ce înseamnă bullyingul și de impactul negativ pe care îl poate avea asupra colegilor lor.
- **Empatia:** Activitățile bine structurate pot ajuta elevii să-și dezvolte empatia și să înțeleagă mai bine sentimentele și perspectivele altora.
- **Relații interpersonale**: Elevii încep să construiască relații pozitive și să coopereze mai bine între ei.

- **Încrederea în cadrele didactice**: Când văd că profesorii și personalul școlar iau măsuri concrete pentru a preveni bullyingul, elevii pot dezvolta o încredere mai mare în aceștia și în sistemul educațional.

b) Neutre:

- **Indiferență**: Unii elevi pot rămâne indiferenți față de activitățile de prevenire a bullyingului, considerându-le irelevante sau plictisitoare.
- Rezistență la schimbare: Este posibil ca elevii care sunt deja bine integrați în grupuri sociale să nu vadă nevoia de schimbare și să nu participe activ la aceste activități.

c) Negative:

- **Rezistență activă**: Unii elevi, în special cei implicați în acte de bullying, pot reacționa negativ la aceste activități, considerându-le o amenințare la adresa comportamentelor lor obișnuite.
- **Scepticism**: În cazul în care activitățile de prevenire nu sunt bine implementate sau sunt văzute ca fiind neautentice, elevii pot deveni sceptici și neîncrezători în eficiența lor.

Implicare activă:

- **Participare activă**: Elevii pot deveni activi în organizarea și promovarea activităților anti-bullying, devenind lideri în cadrul inițiativelor de prevenire.
- **Raportarea incidentelor**: Cu o mai bună înțelegere a bullyingului, elevii pot fi mai predispuși să raporteze cazurile de bullying pe care le observă sau de care sunt victime.

Pentru a maximiza impactul pozitiv al acestor activități, este important ca școlile să:

- Să implice elevii în planificarea și implementarea activităților, pentru a se asigura că acestea sunt relevante și atractive pentru ei.
- Să asigure un mediu de suport în care toți elevii se simt în siguranță să își exprime gândurile și preocupările.
- Să monitorizeze constant reacțiile elevilor și să adapteze programele în funcție de feedback-ul primit.

Implementarea eficientă și sensibilă a activităților anti-bullying poate transforma reacțiile elevilor și poate conduce la un mediu școlar mai sigur și mai incluziv.

Activități propuse la clasă:

1. Jocul de rol

Sunt aleși doi elevi voluntari din cadrul grupului. Unul are rol de victimă a fenomenului de bullying, celălalt are rol de agresor, iar restul elevilor sunt martori. Ei pun în scenă o secvență ce implică acțiuni de tip **bullying** întâlnite în școală.

Scopul este de a sublinia importanța grupului de martori care participă voluntar sau involuntary la acțiunile de hărțuire și de a conștientiza rolul martorilor în combaterea și/sau prevenirea acțiunilor de acest tip.

În final, participanții sunt încurajați să discute despre cum s-au simțit în rolurile lor și cum ar proceda ei pentru a nu se ajunge la situații de conflict.

2. **Brainstorming-ul și harta mentală** pentru descoperirea formelor de bullying

Elevii sunt împărțiți în 4 grupe. Fiecare grupă primește o coală de hârtie și are ca sarcină să răspundă la o întrbare:

I. După părerea voastră la ce se referă comportamentul de tip **bullying verbal**? (amenințări, șantaj, porecle, tachinări, minciuni…)

II. După părerea voastră la ce se referă comportamentul de tip **bullying fizic**? (îmbrâncire, lovire, ciupire, palme, piedici, deposedare de lucruri,….)

III. După părerea voastră la ce se referă comportamentul de tip b**ullying emoțional/psihologic**?
(răspândirea de zvonuri, calomnierea, excluderea din grup și izolarea, ridiculizarea….)

IV. După părerea voastră la ce se referă **cyberbullying-ul**?
(bullying online, mesaje jignitoare, de amenințare, intimidare, comentarii răutăcioase referitoare la fotografii postate, răspândirea de zvonuri/bârfe false, spargere de conturi(furt de identitate), conturi false , trolling....)

În final, cadrul didactic allege și explică formele de bullying și completează împreună Harta mentală a Bullyingul-ui cu noțiuni și informații noi.

Scenariul-Soluția(Gândirea negativă-Gândirea pozitivă)

Pe coli de hârtie sunt scrise scenarii de bullying(verbal, fizic, emoțional și bullying online) pe care elevii ar putea să le interpreteze, să găsească soluții pentru a gestiona situația în mod eficient și non-violent.

Scopul jocului: Elevii trebuie să exploreze impactul Bullying-ului și să dezvolte strategii de intervenție pentru a-i sprijini pe cei afectați și pentru a preveni astfel de comportamente în sala de clasă.

Pe lângă activitățile/metodele descriese mai sus, am folosit în cadrul lecțiilor **Studiul de caz**, **Procesul**, și Jocurile-„**Mânuțele bune nu….**”, „**Ce ție nu-ți place, altuia nu-i face**!”, **„Brățara prieteniei**”.

Există acordul părinților cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal (postarea fotografiilor în media, pagina școlii, publicații și proiecte educaționale).

Bibliografie:

Lecție Națională, *Prevenirea bullying-ului în mediul școlar*, HoltIS-Unicef, 2024

FENOMENUL DE BULLYING ÎN MEDIUL ŞCOLAR: CAUZE, EFECTE, MODALITĂȚI DE PREVENIRE

Prof. înv. preşcolar CORJUC MARIA

ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR.4 - POIENILE DE SUB MUNTE

Bullying-ul este un fenomen cunoscut de decenii întregi și reprezintă o formă de abuz emoțional și fizic asupra copiilor de către alți copii, manifestându-se foarte des în mediul școlar. Bullying-ul însumează o serie de comportamente agresive prin intermediul cărora un copil încearcă să obţină unele beneficii cum ar fi: apreciere, valorizare, atenţie din partea celorlalţi colegi sau chiar o serie de bunuri. Este din ce în ce mai prezent în mediul şcolar. Acesta se regăseşte, în multiple forme de comportament la copii, pe coridoarele școlii, în curtea şcolii, pe terenul de sport sau pe drumul spre casă, și din păcate, și în sălile de clasă. Pentru mulţi copii interacţiunea cu alţi copii, în locuri în care supravegherea din partea unui adult este mai redusă - reprezintă o lecţie de viaţă foarte dureroasă. Nedepistat la timp, bullying-ul poate lăsa traume și poate cauza repercusiuni ireversibile asupra gradului de adaptabilitate a copilului în societate.

Odată cu vârsta, creşte frecvenţa comportamentelor de bullying, astfel, dacă la grădiniţă copiii se etichetează sau îşi pun porecle, şcolaritatea mică aduce în prim plan forme mult mai accentuate. Cele mai frecvente forme de bullying din şcolaritatea mică sunt: tachinarea, izolarea unui copil, împrăştierea de zvonuri false etc . Acest comportament este o cale prin care unii copii au învăţat să primească atenţie într-un mod negativ iar alți copii se manifestă astfel pentru că aşa au învăţat să se simtă puternici (când alții se tem de ei). Pentru altă categorie de copii acest comportament reprezintă o cale uşoară de a fi percepuţi de ceilalţi ca fiind „cool". Nevoia de integrare este atât de mare, încât copiii pot să se comporte astfel pentru a fi acceptaţi de copiii cu o popularitate mai mare. Există şi situaţii când copiii imită modelele învăţate - ei acţionează în acelaşi mod în care au fost trataţi şi ei în contextele lor de viaţă.

Ce putem face pentru copiii care sunt victime ale acestui fenomen ?

Un copil care este victimă a bullying-ului are nevoie de sprijinul adulţilor din jurul lui. Cu ajutorul celor din jur (familia, școala) copiii învaţă cum să facă faţă comportamentelor de tachinare, poreclire sau a altor forme mult mai grave deoarece bullying-ul apare de obicei în comunităţile de copii, acest mesaj trebuie să fie promovat şi întărit atât la şcoală, cât şi acasă.

Pentru combaterea bullying-ului la nivel școlar trebuie să existe proceduri bine stabilite, să existe consecințe clare pentru comportamentul de acest tip, consemnate în regulamentul de ordine interioară. Școala trebuie să-și asume responsabilitatea de a păstra siguranța tuturor elevilor, să desemneze persoane care să vorbească cu elevii ce sunt victime ale bullying-ului,să colaboreze cu psihologii educaționali care oferă suport victimelor, dar și agresorilor.

Pentru ca acest fenomen să se diminueze trebuie ca elevii să fie implicaţi în cât mai multe activităţi şcolare şi extraşcolare care presupun colaborarea elev-elev, elev-profesor, iniţierea de

parteneriate locale în vederea prevenirii violenţei în şcoală, promovarea unei culturi a non-violenţei printre toţi actorii implicaţi în actul eduaţional, organizarea de evenimente culturale şi educative, adresate elevilor încurajarea şi stimularea rezultatelor bune şi a comportamentului exemplar al elevilor, sprijinirea unităţilor şcolare în identificare familiilor cu risc ridicat de violenţă.

În concluzie, acest fenomen, aflat în ascensiune în mediul școlar trebuie tratat cu maximă seriozitate, prevenit, depistat și rezolvat la timp. Este de datoria noastră (profesori, fie părinţi), să gestionăm episoadele violente şi să reuşim să reinstaurăm climatul de linişte şi pace în mediul şcolar, dar și în familie. În acest caz un rol major îl avem noi, profesorii, în prevenirea, identificarea și soluţionarea situaţiilor conflictuale dintre copii. Colaborarea dintre cadrele didactice și părinţi poate schimba destinul multor copii.

Bullying-ul poate fi oprit doar prin efortul colectiv iar respectul reciproc ar trebui să existe, indiferent de rasă, religie, apartenență socială, abilități școlare „ ***Respectându-ne reciproc vom trăi într-o lume mai bună„***

Bibliografie-

Abuzul si neglijarea copilului, Salvaţi Copiii, București, 2013

ȘCOALA FĂRĂ FRICĂ – PREVENIREA BULLYING-ULUI PRIN EDUCAȚIE

Prof. înv. primar BEUCA MARINELA

ȘCOALA PROFESIONALĂ –POIENILE DE SUB MUNTE

Tema: O şcoală fără BULLYING
Scopul: Dezvoltarea unor relaţii pozitive, de înţelegere şi toleranţă între membrii grupului din care fac parte.
Strategii didactice:
Metode și procedee: Conversația, intuiția, asaltul de idei, expunerea, situația problemă, caracterizarea, argumentarea, memorarea, problematizarea, deducția, descoperirea.
Forme: Frontal, independent, în grup.
Mijloace materiale: carton colorat, foi A4, fișe de lucru, lipici, tablă interactivă, acces la internet
Metode de evaluare: observarea, manifestarea publică, aprecierea verbală.
Captarea atenției

Joc didactic - *„ Inima”* .Aceast joc educativ cu inimioare presupune ca elevii să folosească o bucată de hârtie roșie, pe care o îndoaie, pe rând, câte o parte din hârtie la rostirea unei expresii jignitoare, iar apoi la auzul fiecărei expresii pozitive, au desfăcut pliurile.

Pe baza acestui exercițiu elevii și-au dat seama de consecințele negative ale bullying-ului și efectele sale dezastruoase pentru cei mici, atât din punct de vedere emoțional cât și educațional. Copiii au dedus faptul că „Rănile fizice se vindecă mai ușor, dar cuvintele lasă urme grele, chiar și după trecerea anilor”.

Subiectul lecției descoperit în baza următoarelor citate:

Violenţa naşte violenţă.

Violenţa este arma celor slabi.

Elevii vor viziona un film de scurt metraj, Terror in school, de pe YOUTUBE. (https://www.youtube.com/watch?v=Cbdnu_R9G40)

Desprindem ideile principale, sugerate de acesta- Ordonăm ideile, pentru a reda pe scurt mesajul filmului *„Terror in school”:*

Activitate pe echipe - *„Barometrul violenței*”

Un reprezentant va da citire celor scrise de elevii grupei sale, ceilalți copii, putând completa cu idei noi.

Evaluare/feedback:

Se cere elevilor să răspundă la următoarele întrebări:

Este ceva în această activitate care te-a surprins? Ce?

Ce ați învățat din această activitate ce puteți aplica în clasa voastră și în relațiile cu colegii?

Bibliografie

B Programa şcolară pentru disciplina educație civică, clasele a III-a și a IV-a aprobată prin ordin al ministrului nr. 5003 / 02.12.2014;

Botiș, A., Tarău, A.(2004).Disciplinarea pozitivă sau Cum să disciplinezi fără să rănești. Editura ASCR, Cluj-Napoca.

VIOLENŢA ŞCOLARĂ – PREVENŢIE ŞI INTERVENŢIE

Prof. Educație fizică și sport- RUSNAC DUMITRU

ȘCOALA PROFESIONALĂ - POIENILE DE SUB MUNTE

În opinia lui Weber ***„Scoala este un loc unde elevii se instruiesc, învață, dar este și un loc unde se stabilesc relații, se promovează modele, valori, se creează condiții pentru dezvoltarea cognitivă, afectivă și morală a copilului***, însă în sistemul educațional libertatea individuală este greșit înțeleasă atât de către elevi cât și de către profesori și părinți iar pe fondul acestei libertăți greșit înțeleasă și exprimată, școala poate reprezenta o sursă a unor forme de violență - fenomen din ce în ce mai răspândit în școala românească. Pentru a putea preîntâmpina și dezarma un comportament violent în școală trebuie mai întâi să clarificăm și să înțelegem conceptul de violență, să aflăm cauzele acesteia și în final să fie concepute măsurile de combatere și prevenire. *Violența* afectează vieţile multor copii în calitate de victime, agresori sau martori, scăzându-le şansele unei tranziţii normale şi sănătoase către perioada adultă.

Lucrând cu copiii , în opinia mea în mediul școlar întâlnim mai multe tipuri de violență și anume :

- *Violenţa elev-elev* – **(**care se manifestă prin violenţă verbală, certuri, conflicte, injurii, ţipete; violenţa fizică între elevi) ;
- *Violenţa elevilor faţă de profesori – (*ofensă adusă statutului şi autorităţii cadrului didactic, refuzul îndeplinirii sarcinilor şcolare, atitudini ironice sau sarcastice, zgomote în timpul orei) ;
- *Violenţa profesorilor faţă de elevi* – (se manifestă prin agresiunea verbală a profesorilor faţă de elevi , atitudini ironice, ţipete, jigniri, agresiune non-verbală -ignorarea mesajelor elevilor şi neacordarea de atenţie acestora, atitudini discriminative, excluderea de la activităţile didactice sau chiar pedeapsa fizică ;
- *Violenţa părinţilor în spaţiul şcolii* – (faţă de profesori , faţă de alţi elevi, faţă de propriul copil) ;

Pentru combaterea violenței, profesorii pot organiza activități educative prin:

- teme de dirigenție pe tema devianței comportamentale, violenței de orice fel la toate clasele, cu conținut adaptat și caracteristicilor clasei;
- consilierea psihologică a elevilor cu probleme comportamentale precum și a celor care sunt victime ale violenței sau unor forme de abuz; programe de prevenție cu accent pe dezvoltarea personală, psiho-emoțională a elevilor;
- desfășurarea unor programe și proiecte educaționale, în parteneriat cu instituțiile furnizoare de sevicii în combaterea infracționalității;
- organizarea de acțiuni educative atractive, cu elevii și parinții inclusiv concursuri pe această temă;
- monitorizarea elevilor - activități lunare cu elevii-problemă;

A elabora strategii, proiecte de prevenire a violenței școlare trebuie să ținem cont de toți factorii care pot determina comportamentul violent al copilului.

Pornind de la ideea că ***„Tot ce ne înconjoară are o culoare, un parfum sau un sunet„*** reflectăm printr-un exercițiu de imaginație :

Ce este violența? Ce culoare are? Este lipsă de stăpânire în vorbe sau în fapte, furie, forţa brutală; Violenţa este ultimul refugiu al incompetenţei , este arma celor slabi.

Ce sunet scoate violența? „Copiii cresc zâmbind; copiii cresc în joacă; ei cresc folosind culorile şi dând crezare poveştilor care se termină cu bine. Când violenţa le şterge zâmbetul sau le opreşte joaca sau schimbă culorile în negru şi face poveştile de necrezut, copiii nu mai cresc pe dinăuntrul lor.”(*Dr. Cristian Andrei)*

Soluția ? „ Iubirea este medicamentul violenței! ”

În concluzie școala are un rol important în prevenirea violenței și asta nu numai în condițiile în care sursele agresivității sunt în mediul școlar ci și în situația în care sursele se află în exteriorul granițelor școlii. În acest caz profesorii ar trebui**:**

- Să dezvolte la elevi spiritul critic*;*
- Să se abțină de la un coportament dur*;*
- Să găsească soluții bune atunci când apar tensiuni *;*
- Să încurajeze elevii să ia decizii bune*;*
- Să-și asume responsabilitatea*;*

Bibliografie

1. www.salvaticopiii.ro
2. Ferreol, G., A Neculau, Violenţa. *Aspecte psihosociale,* Iaşi: Editura Polirom, 2003.

VIOLENŢA ŞCOLARĂ

Prof. înv. primar RUSNAC TITIANA

ȘCOALA PROFESIONALĂ - POIENILE DE SUB MUNTE

,,A lupta contra violenţei şcolare înseamnă a ameliora calitatea relaţiilor şi a comunicării între toate persoanele angrenate în actul educaţional,,

Dardel Jaouadi

Tot ce ne înconjoară are o culoare, un parfum sau un sunet.

- Ce culoare are violenţa?
- Cum miroase violenţa?
- Ce sunet scoate violenţa?

Violenţa: Este lipsă de stăpânire în vorbe sau în fapte; vehemenţă, furie, forţa brutală; constrângere, siluire; încălcare a ordinii legale, orice faptă impulsivă de agresivitate, brutalitate, duritate, impulsivitate, nestăpânire. (DEX-Dictionarul)

Violența în instituțiile de învățământ este o problemă globală, și are consecințe grave. Este demonstrat că violența influențează negativ prezența, capacitățile și motivația de învățare a elevilor și, într-un final, reușita lor academică. Din cauza violenței, copiii abandonează instituția de învățământ, fiind lipsiți de posibilitatea de a-și realiza pe deplin dreptul la educație.

Dacă anterior violenţa şcolară nu se manifesta decât ocazional, între elevi sau dinspre cadrul didactic spre elev, acum remarcăm o violenţă sporită de la an la an atât între elevi, cât şi dinspre elevi spre cadrele didactice.

Astfel, întâlnim mai multe tipuri de violenţă în mediul şcolar ce cuprinde orice formă de manifestare a unor comportamente precum:

- ***Violenţa verbală*** (poreclire, tachinare, ameninţare, hărţuire) ofensă adusă statutului/autorităţii cadrului didactic; alte tipuri de comportament deviant în relaţie cu şcoala;
- ***Violenţa fizică***, concretizată prin lovire, împingere, bruscare, pălmuire, lovirea cu diverse obiecte, vătămare corporală, deposedare prin forţă de bunuri, furt;
- ***Violenţa economică (materială)*** ce se răsfrânge asupra obiectelor din jur, asupra mobilierului şcolar, şi a bunurilor altor persoane;
- ***Violenţa psihică*** ce are ca efect formarea complexelor de inferioritate la persoana agresată, şi se manifestă prin verbalizare, atitudini de respingere, izolare;

Cauzele violenţei şcolare

- **Mediul familial:** mediul conflictual, familii dezorganizate sau monoparentale, lipsa de comunicare şi afecţiune, consum de alcool, lipsa unei minime exigenţe parentale;
- **Mediul social:** situaţia economică precară, inegalităţile sociale;
- **Mediul şcolar:** managementul defectuos al clasei de elevi şi al situaţiilor de criză, ignorarea sau tratarea preferenţială a elevilor, abuzul de măsuri disciplinare, programa supraîncărcată;
- **Mediul contextual:** gaşca de prieteni, schimbarea mediului;

- **Mediul individual:** trăsăturile de personalitate, impulsivitate, teribilism, căutarea de senzaţii, imaginea de sine scăzută, opoziţionism, instabilitate emoţională, probleme specifice adolescenţei.

Consecinţele manifestărilor agresive/violente în contextul şcolar:

- performanţe şcolare scăzute;
- eşec şcolar, suspendare, excludere sau părăsirea voluntară a şcolii;
- asumarea violenţei ca formă acceptabilă de rezolvare a problemelor/conflictelor;
- efort suplimentar din partea profesorilor şi administraţiei pentru gestionarea problemelor de disciplină (comportamentele disruptive de la clasă şi agresive din pauză necesită atenţie şi supraveghere suplimentară), ceea ce duce la scăderea eficienţei predării şi limitarea oportunităţilor de învăţare pentru ceilalţi elevi;
- imagine negativă din partea colegilor şi a profesorilor;
- marginalizarea elevului;
- sentimente de izolare şi singurătate.

Cadrele didactice trebuie să observe comportamentul elevilor pentru a putea preveni manifestările violente ale acestora prin discuţii atât cu elevii în cauză cât şi cu familiile lor. Doar o bună colaborare a familiei cu personalul didactic va reuşi prevenirea/ stoparea/ îndreptarea unor deviaţii comportamentale, deoarece cadrul legal nu permite şcolii luarea unor măsuri extreme care să determine din partea elevului respectarea drepturilor celor din jur.

Şcolii îi revine sarcina de a corija abaterile, de a defini clar diferenţa dintre moral şi imoral, deoarece copilul se va manifesta în mediul şcolar influenţat de imaginile vizualizate.

Elevii trebuie învăţaţi ce înseamnă a trăi în societate: a te înţelege reciproc, a asculta opiniile celor din jur, a exprima problemele în cuvinte nu în fapte, a lua decizii colective, şi a te supune deciziei majorităţii, a-şi controla pornirile violente.

Bibliografie

1. www.unicef.org
2. www.salvaticopiii.ro
3. The Future of Children - Joy Osofsky;
4. Understanding children, the guidebook for children 0 to 3 - R.S. Wurman

FENOMENUL DE BULLYING

Profesor învățământ primar **MARINESCU EUGENIA**

LICEUL TEORETIC "IOAN PETRUȘ", OTOPENI

Fenomenul de bullying este foarte răspândit atât în școlile din România, cât și la nivel mondial. Acesta se referă la agresiunea sau hărțuirea fizică sau verbală, care se repetă pe o anumită perioadă și care implică un dezechilibru al puterii între două persoane, cel mai adesea copii. Din păcate, bullying-ul poate avea urmări periculoase asupra dezvoltării normale a unei persoane.

Ce înseamnă bullying...

Acest termen este folosit ca atare și în limba română, însă acesta s-ar traduce ca fiind un tip de hărțuire, intimidare sau agresiune, care poate avea loc fie între copii, la școală sau în cercul de prieteni, fie între adulți, în cadrul unei relații sau la locul de muncă.

Conform Asociației Americane de Psihologie, bullying-ul este o formă de comportament agresiv, în care o persoană provoacă, în mod intenționat și repetat, un disconfort unei alte persoane. Acesta poate fi fie sub formă de contact fizic, cuvinte adresate sau acțiuni mai subtile.

Deși fenomenul este mai răspândit în rândul copiilor, bullying-ul poate avea loc și în cazul adulților. Agresorul poate fi:

- un alt coleg de la școală
- șeful sau un coleg de serviciu care intimidează;
- partenerul care îl controlează pe celălalt;
- un vecin;
- un partener de afaceri;
- un membru al familiei;
- o altă persoană implicată într-o relație abuzivă.

Atât copiii care sunt agresați (*bullied*), cât și agresorii (*bullies)* pot dezvolta probleme serioase și de durată, din punct de vedere emoțional.

Pentru a fi considerat *bullying,* comportamentul trebuie să fie agresiv și să îndeplinească anumite condiții:

- **Un dezechilibru al puterii:** copiii care-i agresează pe alții folosindu-și puterea, cum ar fi cea fizică, accesul la informații stânjenitoare sau popularitatea – pentru a controla sau a face rău altora. Dezechilibrele de putere se pot schimba în timp și pot avea loc în situații diferite, chiar dacă implică aceleași persoane;
- **Are loc în mod repetat**: agresiunile au loc de mai multe ori;

Bullying-ul include acțiuni precum amenințarea, răspândirea zvonurilor, atacarea unei persoane din punct de vedere fizic sau verbal și excluderea dintr-un grup.

Bullying-ul din școli plasează România pe locul 3 la nivel European în privința acestui fenomen, conform unui raport al Organizației Mondiale a Sănătății (OMS). Mai mult, aproape 400.000 de elevi sunt amenințați cu bătaia și 220.000 sunt bătuți în mod repetat de către colegi, potrivit unui studiu efectuat la nivel național.

Tipuri de bullying

Bullying-ul poate lua mai multe forme:

Bullying verbal

Este caracterizat de acțiuni verbale sau scrise, rău intenționate, cum ar fi:

- Șicanarea;
- Injuriile;
- Comentariile sexuale neadecvate;
- Folosirea sarcasmului;
- Amenințările;
- Criticile;
- Un limbaj neadecvat;

Bullying fizic

Presupune folosirea contactului fizic pentru a-i intimida pe ceilalți, prin:

- Intimidare fizică, amenințare, hărțuire, vătămare;
- Simularea violenței, ridicarea pumnului;
- Lovire;
- Împingere;
- Distrugerea lucrurilor celuilalt;
- Gesturi obscene;
- Violență domestică;
- Violul conjugal;
- Hărțuirea sexuală la locul de muncă;
- Încălcarea spațiului personal;
- Încolțirea unei persoane în mijlocul unui grup.

Bullying social

Se referă la lezarea reputației sau a relațiilor cuiva și include:

- Bârfitul, lansarea și răspândirea zvonurilor despre cineva, de exemplu la locul de muncă;
- Punerea unei persoane într-o situație stânjenitoare în public;
- Folosirea puterii formale, a titlului/funcției sau a puterii financiare ca forme de intimidare, amenințare, hărțuire și/sau vătămare;
- Folosirea sarcasmului la adresa cuiva;
- Provocarea în mod intenționat a unui sentiment de jenă și nesiguranță;
- Excluderea și izolarea unei persoane din punct de vedere social sau profesional;
- Sabotarea în mod intenționat a bunăstării, fericirii sau succesului unei persoane.

Cyberbulling

Avansul tehnologiei a permis ca toate comportamentele menționate mai sus să poată avea loc și în mediul online, pe rețelele sociale, prin e-mail sau alte platforme. Acestea poartă numele de **cyberbulling** – acesta are loc și mai ușor, pentru că este mult mai facil ca o persoană să se ascundă în spatele unor ecrane și să aibă anumite comportamente.

Mai mult, oricine are un smartphone cu conexiune la Internet poate hărțui pe altcineva, fără a fi nevoit să își dezvăluie identitatea reală. Cyberbulling-ul nu mai este limitat de curtea școlii sau de colțurile străzii, ci poate avea loc 24 de ore din 24. Acesta presupune hărțuirea și amenințarea în mediul online și implică mai multe persoane, fără a necesita puterea fizică.

Cyberbulling-ul se poate manifesta prin trimiterea unor mesaje amenințătoare sau intimidante prin e-mail, text, social-media și inclusiv prin furarea identității online cu scopul

de a răni și umili persoana respectivă. Unii cyberbullies pot crea inclusiv un site web sau o pagină de social media pentrua umili pe altcineva.

Cine poate deveni victima bullying-ului

Bullying-ul poate avea loc indiferent de context, însă copiii care sunt agresați prezintă unul sau mai mulți factori de risc:

- Sunt percepuți ca fiind diferiți față de colegii lor – sunt fie supraponderali sau subponderali, poartă ochelari sau se îmbracă diferit, sunt transferați recent la școala respectivă sau nu își pot permite ceea ce au ceilalți copii;
- Sunt percepuți ca fiind slabi sau incapabili de a se apăra;
- Sunt depresivi, anxioși sau au o stimă de sine scăzută;
- Sunt mai puțini populari decât ceilalți și au puțini prieteni.

Pe de cealaltă parte, copiii susceptibili de a-i intimida pe ceilalți (*bullies)* pot fi:

- Cei care au putere socială mai mare, sunt preocupați de popularitatea lor și le place să domine sau să fie responsabili în fața celorlalți;
- Mai izolați, deprimați sau anxioși, au o stimă de sine scăzută, sunt mai puțin implicați la școală și nu le pasă de sentimentele celoralți;
- Mai agresivi, din cauza frustrărilor dezvoltate de-a lungul timpului;
- Nu au o relație foarte apropiată cu părinții sau au probleme în familie;
- Nu pot respecta regulile, văd violența ca pe un răspuns pozitiv și au prieteni careîi agresează pe alții, la rândul lor.

Vedem, așadar, că cei care îi agresează pe ceilalți nu trebuie să fie neapărat mai puternici sau mai mari decât cei pe care îi agresează. Dezechilibrul puterii poate proveni din mai multe surse, iar copiii care îi intimidează pe ceilalți pot prezenta mai mult de una din aceste caracteristici.

Semne că un copil este victima bullying-ului

Este recomandat ca părinții să fie atenți la anumite semne de avertizare care pot indica faptul că cel mic este victima bullying-ului sau, dimpotrivă, că îi agresează pe alți copii. Recunoașterea acestor semne este un prim pas important în luarea măsurilor împotriva bullying-ului, pentru că nu toți copiii care sunt agresați vor solicita ajutor – ci vor suferi în tăcere și se vor lupta singuri cu agresorul.

Semne care pot apărea în cazul copiilor agresați

- Leziuni sau lovituri inexplicabile;
- Haine, cărți, dispozitive tehnologice sau bijuterii pierdute sau distruse;
- Dureri frecvente de cap sau de stomac, stări de rău sau mințitul cu privire la starea de sănătate;
- Modificări ale obiceiurilor alimentare, cum ar fi supraalimentarea sau subalimentarea;
- Tulburări de somn și coșmaruri frecvente;
- Scădere a performanței școlare, pierderea interesului pentru învățare;
- Pierderea bruscă a prietenilor sau izolarea socială;
- Apariția unui sentiment de neputință și scăderea stimei de sine;
- Manifestarea unor comportamente autodistructive, cum ar fi fugitul de acasă, autovătămarea sau gândurile suicidare.

Efectele bullying-ului asupra copilului

Bullying-ul are efecte negative asupra sănătății victimei și a familiei acesteia, atât pe termen scurt, cât și pe termen lung. Pentru ca acest fenomen să fie stopat, este crucial ca persoanele să înțeleagă cu adevărat cât de traumatizant poate fi bullying-ul. Efectele acestui fenomen pot fi:

- Izolare socială;

- Răni produse la nivel fizic și efectele acestora la nivel psihic: lovituri, contuzii, care contribuie la un nivel de stres ridicat; anxietate; depresie;

- Afecțiuni ale pielii, problemele cu stomacul și inima, care pot fi agravate din cauza stres-ului resimțit atunci când un copil este agresat;
- Un sistem imunitar scăzut, ulcere și alte afecțiuni cauzate de anxietate și stres;
- Apariția unui sentiment de rușine;
- Tulburări ale somnului;
- Modificări ale obiceiurilor alimentare;
- Scăderea stimei de sine;
- Dureri de cap, de stomac, dureri musculare (pot fi simptome psihosomatice, ce nu au o cauză medicală cunoscută);
- Performanțe școlare reduse din cauza scăderii capacității de concentrare;

Copiii care sunt hărțuiți suferă atât pe plan emoțional, cât și social, pentru că le este greu să își facă prieteni, astfel că vor avea o stimă de sine scăzută: vor începe să creadă că ceea ce se spune despre ei este adevărat.

Victimele bullying-ului pot experimenta mai multe emoții: tristețe, mâhnire,frustrare, singurătate și izolare. Mai mult, și părinții victimelor pot experimenta un sentiment de eșec cu privire la creșterea și îngrijirea copilului lor și pot fi copleșiți de întreaga situație.

Efectele bullying-ului asupra agresorului pot fi:

Pe termen scurt:

- Performanțe școlare slabe și scăderea frecvenței la orele de curs;
- Dificultate în menținerea relațiilor sociale;
- Creșterea riscului de consum abuziv de droguri și alcool

Pe termen lung:

- Riscul de a-și abuza familia și copii;
- Manifestarea unui comportament antisocial;
- Dificultatea de a se integra profesional pe piața muncii.

Efectele bullying-ului pe termen lung

Pentru că experiențele avute în copilărie ne modelează ca adulți, este lesne de înțeles de ce efectele bullying-ului persistă până la vârsta adultă, influențând percepția unei persoane despre ea însăși și despre ceilalți.

Chiar dacă bullying-ul nu mai are loc, adultul poate resimți din plin consecințele acestuia, care îi pot influența negativ viața.

Consecințele pot fi:

- Depresie cronică;
- Dificultatea de a stabili relații interpersonale de durată, care duce la izolare socială.
- Gânduri și tentative de suicid;
- Tulburări de anxietate;
- Sindromul de stres post-traumatic;
- Comportament autodistructiv, inclusiv auto-vătămare;
- Abuz de droguri și alcool;
- Riscul de a dezvolta o tulburare psihică;

Așadar, pe măsură ce copiii agresați devin adulți, ei vor continua să aibă dificultăți în resimțirea respectului și stimei de sine, vor avea dificultăți în dezvoltarea și menținerea relațiilor cu ceilalți și vor evita interacțiunile sociale.

De asemenea, vor dezvolta un sentiment intens de vină și vor avea cu greu încredere în oameni, aspect care le va afecta relațiile cu ceilalți, inclusiv la locul de muncă. Ei pot începe inclusiv să aibă convingeri incorecte cu privire la agresiunile suferite, cum ar fi să se convingă pe ei înșiși că bullying-ul nu a fost atât de dureros precum își amintesc.

Anumite studii arată că bullying-ul poate cauza schimbări la nivelul creierului și astfel crește riscul de a dezvolta tulburări psihice, având, totodată, consecințe asupra proceselor care formează memoria.

Totuși, este important de menționat că bullying-ul are efecte și asupra agresorului, pentru că acesta adoptă acest tip de comportament din mai multe motive. Dacă nu sunt luate măsuri de stopare, acest tip de comportament va persista și chiar se va înrăutăți de-a lungul timpului.

Cum poate fi stopat bullying-ul

Este foarte important ca toți factorii de decizie, precum părinții, profesorii, dar și autoritățile să coopereze pentru a înțelege fenomenul de bullying, consecințele acestuia și pentru a găsi modalități de a-l stopa. Este nevoie ca bullying-ul să fie luat în serios de către părinți și profesori, pentru că efectele produse sunt foarte periculoase.

În primul rând, părinții trebuie să fie foarte atenți la comportamentul copilului. Aceștia trebuie să observe dacă este ceva în neregulă cu copilul lor și să vorbească cu el, arătându-i empatie, sprijin și înțelegere.

Mai mult, copiii care ajung să fie agresori văd acest tip de comportament în familiile lor, la școală, pe Internet sau în mass-media. Și agresorii au nevoie de ajutor – trebuie să înțeleagă consecințele acțiunilor lor și că le fac rău celorlalți. Tocmai de aceea, este important ca părinții să își educe copiii și să le insufle modele pozitive de comportament.

Concluzii

Bullying-ul este un fenomen real, foarte răspândit, care afectează în mod negativ atât victima, cât și agresorul. Tocmai de aceea, acesta nu trebuie tolerat sub nicio formă.

COMBATEREA BULLYING-ULUI: O INVESTIȚIE ÎN VIITOR

COMȘA ANCUȚA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 20, BUCUREȘTI, SECTOR 3

Investiția în viitor prin combaterea bullying-ului în școlile din România este o abordare esențială pentru construirea unei societăți sănătoase și echitabile. Prevenirea și combaterea bullying-ului nu doar că protejează elevii de traume și efecte negative pe termen lung, dar contribuie și la formarea unor tineri responsabili, empatici și capabili să construiască relații pozitive în viitor. Există modalități prin care acest tip de investiție poate aduce beneficii semnificative.

Prima și cea mai importantă direcție ar fi **îmbunătățirea sănătății mentale și fizice a elevilor** care s-ar putea realiza prin reducerea efectelor negative ale bullying-ului, combaterea având impact direct asupra sănătății mentale a elevilor. Aceștia vor fi mai puțin expuși la anxietate, depresie, stres și traume. De asemenea, riscurile de suicid și auto-vătămare scad considerabil atunci când școlile implementează măsuri de prevenire și sprijin pentru victime. Prevenirea bullying-ului crește stima de sine deoarece un mediu școlar sigur și respectuos ajută la creșterea încrederii și a stimei de sine a elevilor, lucru esențial pentru dezvoltarea lor personală și profesională pe termen lung.

O altă direcție ar putea fi reprezentată de **formarea unor cetățeni responsabili și empatici princonstruirea unui climat de respect și responsabilitate**. Investind în educația pentru respect, empatie și comunicare non-violentă, se formează tineri capabili să interacționeze armonios în comunitățile lor. Aceștia vor fi mai predispuși să devină adulți care contribuie pozitiv în societate. De asemenea **reducerea violenței în societate** deoarece combaterea bullying-ului în școală are un impact direct asupra reducerii comportamentelor violente în comunitățile viitoare. Tinerii care învață să soluționeze conflictele într-un mod civilizat vor avea mai multe șanse să adopte comportamente pozitive în viața de adult.

Prin crearea unui mediu școlar favorabil învățării în care bullying-ul este combătut se va favoriza o atmosferă de învățare mai productivă. Elevii care se simt în siguranță și respectați sunt mai concentrați pe studiu și mai motivați să își atingă potențialul maxim. **De asemenea** când bullying-ul nu este tolerat, elevii vor dori să meargă mai des la școală, iar riscurile de abandon școlar scad. Aceasta contribuie direct la creșterea ratelor de educație și formare profesională în rândul tinerelor generații.

Dezvoltarea unui sistem educațional integrat și sustenabil prin programe educaționale pe termen lungdedicate combaterii bullying-ului, cum ar fi formarea profesorilor, integrarea educației pentru empatie și diversitate în curriculum școlar, vor duce la o schimbare durabilă în mentalitatea și comportamentele elevilor.**Colaborare între școli, autorități și comunități** în ceea ce privește combaterea bullying-ului trebuie să fie un obiectiv comun. Colaborarea între școli, autoritățile locale, organizațiile non-guvernamentale și părinți duce la implementarea unor măsuri eficiente realizându-se astfel un sistem educațional mai puternic și mai sustenabil pe termen lung.

Implicarea tinerelor generații în schimbări sociale pozitive prin investirea în prevenirea bullying-ului, contribuie la formarea unor tineri care să devină lideri pozitivi,

capabili să abordeze probleme sociale complexe și să susțină inițiative de schimbare în societate.Tinerii care învață de mici să fie empatici și respectuoși vor deveni adulți implicați activ în viața comunității, învățându-i pe cei din jur cum să contribuie la binele colectiv promovând un comportament civic pozitiv.

Implicarea tehnologiei pentru soluții inovative precum investițiile în dezvoltarea unor aplicații educaționale sau platforme online care ajută la raportarea bullying-ului pot oferi soluții inovative și accesibile. Aceste platforme pot deveni un instrument eficient pentru educația elevilor și implicarea părinților, precum și pentru prevenirea și combaterea bullying-ului în mediul online.Promovarea unor campanii de sensibilizare online și educație digitală poate contribui la schimbarea mentalităților în rândul tinerelor generații și la reducerea fenomenului de cyberbullying. **De asemenea implicarea comunității și autorităților locale** în parteneriate între școli, autoritățile locale și organizațiile non-guvernamentale poate duce la implementarea unor programe eficiente de prevenire a bullying-ului, atât în școli, cât și în comunități.Adoptarea unor politici publice clare și eficiente la nivel național pentru prevenirea bullying-ului în școli și în comunități este esențială pentru crearea unui sistem educațional sănătos și echitabil.

Investind în combaterea bullying-ului în școlile din România, nu doar că protejăm copiii de efectele devastatoare ale acestei practici, dar contribuim la construirea unui viitor în care toți elevii pot să crească și să se dezvolte într-un mediu educațional sigur, echitabil și respectuos. Este o investiție pe termen lung care va aduce beneficii întregii societăți.

Construirea unor comunități sănătoase și combaterea bullying-ului în școlile din România este un proces complex care implică mai multe strategii și intervenții. Prin aplicarea acestor strategii, România ar putea construi un sistem educativ mai sănătos, în care toți elevii se simt în siguranță și respectați, iar bullying-ul este combătut activ la toate nivelurile.

Realizarea unei școli „fără frică” presupune crearea unui mediu în care toți elevii se simt în siguranță, respectați și susținuți. Combaterea bullying-ului și promovarea unui climat pozitiv necesită activități specifice care să implice elevii, cadrele didactice, părinții și întreaga comunitate școlară. Iată câteva activități și metode care pot contribui la acest obiectiv:

1. **Implementarea unui program educațional de prevenire a bullying-ului:**
   - **A.** Introducerea unui curriculum care să abordeze subiectele legate de respect, empatie și diversitate. Acesta poate include lecții despre bullying, cum să recunoști semnele acestuia și cum să reacționezi corect.
   - **B.** Organizarea de ateliere pentru elevi, profesori și părinți despre prevenirea bullying-ului. Acestea pot include jocuri, discuții și activități interactive pentru a construi o cultură a respectului.
   - **C. Activități de sensibilizare și educație pentru empatie**
     - **Jocuri de rol și scenarii**: Elevii pot participa la activități de jocuri de rol, unde joacă diverse scenarii de bullying. Aceste activități îi ajută să înțeleagă cum se simt victimele bullying-ului și cum ar trebui să reacționeze într-o situație similară.
     - **Discuții ghidate despre respect și empatie**: Organizează sesiuni de discuții, unde elevii pot învăța despre importanța respectului față de ceilalți, despre diversitate și cum să evite comportamentele agresive.
     - **Proiecte de grup pentru promovarea diversității**: Elevii pot lucra în grupuri pentru a crea afișe, desene, sau proiecte multimedia care să

promoveze diversitatea și să condamne bullying-ul. Aceste activități pot contribui la dezvoltarea unui climat pozitiv în școală.

2. **Crearea unui climat școlar pozitiv**
   - **A.** Consolidarea faptului că școala este un loc sigur pentru toți elevii, unde discriminarea și intimidarea sunt inacceptabile. Crearea unor zone de recreere unde elevii pot socializa și interacționa într-un mod sănătos.
   - **B.** Activitățile extracurriculare (cluburi de sport, teatru, arte, voluntariat) pot ajuta la dezvoltarea relațiilor pozitive și a înțelegerii între elevi.
   - C. **Teambuilding și activități de integrare**: Organizează activități de grup care să promoveze cooperarea și înțelegerea între elevi, cum ar fi jocuri de echipă, competiții sportive, jocuri educative sau excursii. Acestea îi ajută pe elevi să învețe să lucreze împreună și să se susțină reciproc.
   - D. **Zile ale respectului și incluziunii**: Organizează evenimente speciale care să celebreze diversitatea și respectul. De exemplu, o „Zi a respectului" în care elevii poartă tricouri cu mesaje anti-bullying, participă la sesiuni educaționale și activități creative legate de acceptare și înțelegere.
   - E. **Proiecte artistice de promovare a unui mediu fără frică**: Elevii pot crea lucrări de artizanat, afișe sau murale care transmit mesaje de respect și unitate. Acestea pot fi expuse în școală pentru a crea un mediu vizual care promovează valorile pozitive.

3. **Formarea și educația profesorilor**
   - **A.** Profesorii trebuie să fie instruiți permanent și continuu să recunoască semnele de bullying și să știe cum să intervină eficient. Ei trebuie să învețe tehnici de gestionare a conflictelor și de comunicare non-violentă.
   - **B.** Cadrele didactice pot deveni exemple de comportament pozitiv, arătând elevilor cum să interacționeze respectuos și cum să gestioneze conflictele.
4. **Implicarea părinților**

   - C. Părinții trebuie să fie informați și educați cu privire la bullying și la modul în care pot sprijini copiii în acest context. Organizarea de întâlniri pentru părinți, sesiunile de formare și discuțiile deschise pot contribui la o mai bună înțelegere a problemei.prin care aceștia să învețe semnele bullying-ului și cum să intervină în mod eficient atunci când copiii lor sunt victime sau autori ai acestuia.
   - **D.** Crearea și distribuirea constantă a unor resurse pentru părinți, cum ar fi ghiduri sau sesiuni de consiliere care pot ajuta la identificarea comportamentelor de bullying și la sprijinirea copiilor care sunt victime sau autori ai acestuia.

5. Promovarea incluziunii și diversității

- A. **Campanii de sensibilizare**: Desfășurarea unor campanii în școli care să promoveze diversitatea, egalitatea și respectul pentru diferențele dintre elevi. De asemenea, acestea ar putea include activități în care elevii să învețe despre alte culturi, religii și stiluri de viață.
- B. **Proiecte de integrare a minorităților**: Implicarea elevilor din grupuri vulnerabile (minorități etnice, elevi cu dizabilități etc.) în activități de grup, astfel încât toți elevii să se simtă incluși și respectați.

C. **Parteneriate cu ONG-uri și instituții specializate**: Colaborează cu organizații care se ocupă de combaterea bullying-ului pentru a organiza evenimente educaționale, campanii de informare și sesiuni de formare pentru profesori și elevi.
D. **Invitarea unor speakeri și experți**: Organizează sesiuni cu experți în domeniul psihologiei și educației, care pot oferi informații despre cum să gestionăm conflictele și să prevenim bullying-ul.

6. Intervenții și suport pentru victimele bullying-ului

- **Crearea unui sistem de suport**: Stabilirea unor puncte de contact în școli (consilieri școlari, profesori, asistenți sociali) unde elevii pot raporta cazuri de bullying și pot primi sprijin psihologic.
- **Consiliere individuală și de grup**: Victimele bullying-ului pot beneficia de sesiuni de consiliere pentru a înțelege mai bine situația în care se află și pentru a învăța cum să își gestioneze emoțiile și să răspundă corect.
- **Ateliere pentru elevi despre cum să devină aliați**: Organizează ateliere pentru elevi în care să învețe cum să devină „aliați" ai celor care sunt victime ale bullying-ului, cum să sprijine un coleg aflat într-o situație dificilă și cum să apere valorile respectului reciproc.
- **Linii directe de raportare**: Oferă elevilor posibilitatea de a raporta anonime cazurile de bullying printr-o aplicație, un site web dedicat sau printr-o „cutie a sugestiilor" din școală, unde pot transmite orice problemă întâmpinată.
- **Consiliere psihologică**: Asigură un acces ușor la consilieri școlari care să ajute elevii să gestioneze conflictele și să depășească efectele negative ale bullying-ului. De asemenea, consilierii pot organiza grupuri de suport pentru victimele bullying-ului.

7. Utilizarea tehnologiei în prevenirea bullying-ului

- **Platforme online pentru raportarea bullying-ului**: Crearea unor aplicații sau platforme online prin care elevii pot raporta anonim cazuri de bullying, iar autoritățile școlare pot interveni rapid.
- **Promovarea unui comportament pozitiv pe rețelele sociale**: Educația digitală este esențială pentru prevenirea bullying-ului online. Elevii trebuie învățați cum să utilizeze tehnologia în mod responsabil și cum să evite comportamentele dăunătoare pe internet.
- **Campanii de sensibilizare pe rețelele sociale**: Implică elevii în crearea de campanii online care să promoveze respectul și să combată cyberbullying-ul. Acestea pot include postări, videoclipuri sau provocări care să atragă atenția asupra importanței unui comportament responsabil pe internet.
- **Ateliere despre securitatea online**: Organizează sesiuni educaționale în care elevii să învețe despre pericolele internetului și cum să se protejeze de cyberbullying. Acestea pot include informații despre confidențialitatea datelor și despre comportamentele adecvate în mediul digital.

Prin aplicarea acestor strategii, în școli se construiește un sistem educativ mai sănătos, în care toți elevii se simt în siguranță și respectați, iar bullying-ul este combătut activ la toate nivelurile.

BULLYING-UL ȘI IDENTIFICAREA LUI TIMPURIE

POP IOLANDA
FELDRIHAN ANGELICA
GRĂDINIȚA NR 230, SECTOR 6, BUCUREȘTI

Este știut și demonstrat că, în majoritatea unităților școlare din țara noastră, există fenomenul **bullying,** în toate formele lu**i.** Din acest motiv, important este sa fie identificat la timp, deoarece, copilul care este supus bullying-ului, riscă să-i fie **afectată** sănătatea mentală și emoțională, să nu mai dea randament școlar, să i se reducă performanța școlară, să întâmpine probleme de socializare, să intre în depresie sau să fie anxios și, nu de puține ori, în cazuri extreme, poate avea consecințe tragice.

Copiii agresați sunt defavorizați, nefericiți și suferă de probleme, legat de stima de sine și încrederea în propria persoană. Ei simt rușine și se simt chiar vinovați pentru ce li s-a întâmplat. Sunt, de obicei, ,,intruși" fără prieteni, singuri și abandonați. Relațiile lor de prietenie sunt adesea afectate din cauza fricii sporite, de a avea încredere în semenii lor.

Dintre motivele pentru care, majoritatea copiilor înclinați să îi agreseze pe alții, cele mai des întâlnite sunt următoarele:

- nevoia de imagine, de putere mai mare;
- dorința puternică de a controla și domina;
- impulsivitate, lipsa empatiei;
- căutarea recunoașterii statutului lor de persoane care dau tonul;
- plăcerea provocată de vederea victimei oprimate.

Unii copii pun o „armură de agresor", pentru a-și ascunde slăbiciunile și pentru a evita să devină victime. Masca unui agresor este un scut, care îi ascunde interiorul vulnerabil. Majoritatea agresorilor altor persoane au fost, la rândul lor, victime ale violenței, dar, de multe ori, rolurile se pot inversa și, ,,agresorul" poate deveni ,,agresat". Pe termen scurt și lung al bullyingul afectează, atât victimele cât și agresorii.: respingerea semenilor , comportament delincvent , criminalitate, tulburări psihice, violență ulterioară în școală. Copiii care acționează ca agresori sunt expuși la riscuri mai mari, de comportament antisocial și delincvent, ca adolescenți și tineri și la implicarea în infracțiuni penale, ca adulți.

Intervențiile anti-bullying nu pot fi limitate doar la grupă/clasă, lecție sau la activitățile bazate pe programa școlară. Inițiativele anti-bullying nu pot funcționa singure, fără angajamentul administrației școlii, profesorilor și educatorilor, dar și implicarea părinților joacă un rol foarte important. Dar, nu mai puțin importantă, este participarea autoritară, din partea copiilor, care ar trebui văzută ca o resursă puternică în abordarea bullying-ului școlar. Este nevoie de o abordare care să includă întreaga unitate școlară, nu doar să fie creionat, pus pe hârtie, ci, să fie cu adevărt puse în practică - de la nivelul politicii anti-bullying a unității școlare, la nivel de clasă și activități extrașcolare.

Semnale care ne pot da de gândit, că un copil este *victima* bullying-ului

Lipsește des de la școală sau întârzie;
Are probleme cu temele școlare și o scădere vizibilă a notelor;
Este deseori singur și exclus de către restul elevilor din activitățile de grup în timpul pauzelor;
Este pârît și nu este luat în serios de către ceilalți, de ex.: neapreciat din cauza aspectului său;
Este ales ultimul în jocurile de echipă;
Devine retras, pare supărat, nefericit, încordat, înlăcrimat, abătut sau neajutorat;
Arată semne de schimbări neașteptate de dispoziție, de ex.: este tăcut, ursuz, retras;
Devine deosebit de emoționat când trebuie să vorbească în fața întregii clase;
În cazuri extreme, apare cu tăieturi, contuzii sau alte leziuni inexplicabile, haine sau obiecte personale rupte sau deteriorate;
Deseori stă în apropierea unui adult;
Refuză să spună ce nu este în regulă.

Semnale care ne pot da de gândit, că un copil este *agresor*, într-o situație de bullying

Are:

- temperament inflexibil
- tendința de a încălca regulile
- bucurie vizibilă când produce suferință altora
- nevoia constantă de a controla situațiile și pe ceilalți
- adepți care îl susțin: -îl încurajează activ, pe a agresor
  -îi oferă un "public" pentru acțiunile agresive
  -participă pasiv, la acte de bullying
  -refuză să intervină, din teama de a nu deveni victimă

Bullying-ul nu este o acțiune/activitate normală, potrivită, în dezvoltarea copiilor. Este un comportament nociv, care lasă urme adânci în dezvoltarea emoțională a victimelor, dar și a agresorilor, cu efecte negative, pe termen lung, ce persista și în viața adultă și afectează relațiile între semeni, dar și cariera.

Este extrem de important, să identificăm de timpuriu, situațiile de bullying și să acționăm pentru ,,stingerea” conflictului, dar, diferența o face prevenția și intervenția timpurie.

PLAN DE ACTIVITATE ANTI-BULLYING

Profesor educație timpurie **PĂDURARIU LUCIA NICOLETA**

GRĂDINȚA CU PROGRAM PRELUNGIT NR. 18 SIBIU

Tema anuală de studiu: „Cu ce și cum exprimăm ceea ce simțim”
Tema proiectului tematic: „Lumea emoțiilor”
Domeniul experiențial: Domeniu limbă și comunicare
Tema activității: *„Îmbrâncitul nu este deloc amuzant’’* de Melissa Higgins, ilustrația Simone Shin
Mijloc de realizare: lectura educatoarei educatoarei
Dimensiuni ale dezvoltării:
B.1 Interacțiuni cu adulții și cu copiii de vârstă apropiate
B.2 Comportamente prosociale, de acceptare și de respectare a diversității
D.1 Mesaje orale în contexte de comunicare cunoscute
Comportamente vizate:

- Exersează, cu sprijin, ascultarea activă a unui mesaj, în vederea înţelegerii şi receptării lui;
- Demonstrează înţelegerea unui mesaj oral, ca urmare a valorificării ideilor, emoţiilor, semnificaţiilor;
- Demonstrează capacitate de comunicare clară a unor idei, nevoi, curiozităţi, acţiuni, emoţii proprii;
- Respectă reguli de exprimare corectă, în diferite contexte de comunicare;
- Demonstrează extinderea progresivă a vocabularului;

Scopul activității:
Formarea deprinderii de a reda textul poveștii audiate, pe baza întrebărilor adresate de educatoare, exprimându-se în propoziții corecte din punct de vedere gramatical;
Dezvoltarea capacității de-a desprinde mesajul educativ dintr-un text audiat
Obiective operaționale:
O1 - să audieze cu atenție textul poveștii;
O2 - să enumere cel puțin trei dintre personajele întâlnite în povestea audiată, formulând enunțuri corecte din punct de vedere gramatical;
O3 - să analizeze împreună cu educatoarea comportamentul personajelor, evidenţiind calităţile acestora;
O4 - să participe împreună cu educatoarea la explicarea mesajului poveștii;
O5 - să formuleze propoziții cu cuvintele necunoscute din textul poveștii, enunțuri care demonstrează înțelegerea sensului acestora;
Strategii didactice:
Metode și procedee: conversația, explicația, expunerea, exercițiul.
Mijloace didactice: imagini cu povestea audiată, tabla smarth.
Forma de realizare: individual, frontal.

Modalități de evaluare:
- Tipul de evaluare: continuă, formativă
- Metode de evaluare: evaluare orală, observarea sistematică.

Material bibliografic:
1. Higgins Melisa (2021) ,,Îmbrâncitul nu e deloc amuzant''- ed. Bookzone

2. M.E.N. (2019) *Curriculum pentru educație timpurie*

3. Aplicatia Word Wall https://wordwall.net/ro/resource/28364506/educatie-civica/cu-micul-noi-la-%c8%99coal%c4%83-stop-bullying

Nr. Crt	Etapele activității	Conținutul științific	Strategii didactice		Evaluare/ metode și indicatori
			Metode şi procedee	Mijloace de învăţământ	
1.	**Momentul organizatoric**	- aerisirea sălii de grupă; - aranjarea scăunelelor în formă de semicerc; - pregătirea materialului didactic; - intrarea preșcolarilor în sala de grupă.		Scăunele, tabla smarth	Observarea comportamentului copiilor
2.	**Captarea atenţiei**	Captarea atenției se va realiza cu ajutorul *Cutiei cu surprize* din care educatoarea va scoate cartea *,,Îmbrâncitul nu este deloc amuzant''* de Melissa Higgins, ilustrația Simone Shin.	Surpriza Conversaţia	Cutia cu surprize	Observarea sistematică a comportamente-lor copiilor
3.	**Anunţarea temei şi a obiectivelor**	Voi repeta cu copiii numele poveștii *,,Îmbrâncitul nu este deloc amuzant''* și îi voi introduce în lumea poveștilor prin formula magică: „*Intrăm în lumea poveștilor''*, formulă pe care o repetăm de trei ori. Azi voi descoperi cu ajutorul unor personaje de poveste întâmplări adevărate.	Conversaţia Surpriza	Cartea *,,Îmbrâncitul nu este deloc amuzant''*	Observ interesul manifestat de copii

4.	**Prezentarea noului conţinut şi dirijarea învăţării**	**Expunerea textului** Voi citi cât mai expresiv textul poveștii, ținând cont de pauzele logice impuse de text, îmi voi modula vocea, voi schimba ritmul vorbirii pe parcursul expunerii. Mă voi folosi de mimică și gestică adecvată textului. Voi ține cartea astfel încât copiii să poată urmări imaginile. Pentru cuvintele noi voi folosi un sinonim, pe parcursul lecturării textului. Voi întreba copiii dacă sunt în text cuvinte noi, pe care nu le cunosc. Voi explica cuvintele noi cu ajutorul copiilor (*încrezător, agresor, agresat, stăpân pe sine, a supraveghea, a riposta*), apoi voi cere copiilor să formuleze propoziții cu cuvintele noi. **Fixarea continutului** Se va face prin prezentarea imaginilor din poveste. 1. Cum se numește povestea? (Îmbrâncitul nu este deloc amuzant); 2. Cine este personajul principal din acestă carte? (Mihnea) 3. De ce se temea Mihnea să iasă în pauză mare? (Îl necăjeau colegii) 4. Cine îl (necăjește) agresează pe Mihnea? (Felix și prietenii lui) 5. Cum îl etichetează Felix pe Mihnea? (prostovan, bebeluș, urât) 6. Ce face Felix când Mihnea începe să plângă?(Îl lovește cu pumnul în burtă și îi fură caserola cu mâncare) 7. Cui îi povestește Mihnea întâmplarea de la școală? (Mamei) 8. Ce face mama? (Îl îmbrățișează, îl învață cum să acționeze)	Lectura textului Conversaţia	Cartea *,,Îmbrâncitul nu e deloc amuzant''*	Observarea comportamentu-lui copiilor Aprecieri pozitive asupra răspunsurilor copiilor

		9. Ce face dna învățătoare, după ce Mihnea îi explică de ce nu dorește să iasă în pauză? 10. Cine îl ajută pe Mihnea? (Alex, un coleg de clasă care îi spune că nu este de acord cu ce spun agresorii; că vrea să fie prietenul lui Mihnea) 11. Ce face dl Director? (Îi spune lui Mihnea că nu este de acord cu hărțuirea copiilor, îl asigură că va vorbi cu agresorii) 12. Cum se simte Mihnea după ce se împrietenește cu Alex? (Se simte mai puternic, nu-i mai pasă de ce spun agresorii)			
5.	**Asigurarea retenţiei şi a transferului**	Voi formula împreună cu copiii mesajul poveștii: Dacă cineva, un copil te jignește, te lovește, îți aruncă lucrurile, NU trebuie să accepți! Mergi și vorbește cu un adult – mama, dna educatoare, orice adult care are grijă de tine! Dacă vezi un copil care nu are cu cine să se joace, dacă vezi un copil trist, mergi și vorbește cu el. Împrietenește-te cu el, vezi dacă poți să-l ajuți!	Conversaţia		Aprecierea verbală asupra răspunsurilor copiilor
6.	**Obţinerea performanţei**	Copiii vor grupa jetoanele care sugerează comportamente din partea stângă a tablei în partea dreaptă a tablei. Pe cele care sugerează comportamente prietenoase în caseta cu fața veselă, iar pe cele care sugerează bullying în casetele cu fața furioasă.	Conversaţia Exerciţiul	Tabla inteligentă https://wordwall.net/ro/resource/24888845/bullying-sau-prietenie	Aprecieri pozitive asupra acţiunilor copiilor şi asupra răspunsurilor corecte Rezolvarea corectă a sarcinilor de lucru

7.	**Încheierea activităţii**	Voi aprecia felul în care au lucrat copiii. Voi repeta mesajul poveștii: *Bullyingul nu trebuie acceptat, trebuie să spunem unui adult dacă cineva ne împinge, ne aruncă lucrurile, ne jignește.*	Conversaţia		Aprecieri generale şi individuale Observarea sistematică a comportamentelor copiilor

PREVENIREA BULLYING-ULUI PRIN EDUCAȚIE

Prof. **MIHALCEA LIDIA**
ȘCOALA GIMNAZIALĂ ”TAKE IONESCU”, RM. VÂLCEA

Potrivit unui studiu al organizației Salvați Copiii privind comportamentul de bullying în școli, unul din patru elevi este umilit în fața colegilor săi. Trei din zece copii sunt excluși din grupul de colegi și trei din zece sunt amenințați cu bătaia sau lovirea de către colegi. Excluderea din grup, izolarea socială, amenințarea cu violența fizică sau umilirea, violența fizică și distrugerea bunurilor personale, interdicția de a vorbi sau de a interacționa cu alt coleg, răspândirea de zvonuri cu caracter denigrator sunt comportamente specifice de bullying cu care copiii se întâlnesc frecvent în mediul școlar.

Ținând cont de cele de mai sus, considerăm că rolul școlii este unul important în crearea, în rândul elevilor a unor relații interumane bazate pe respect, să se asigure siguranța psihică și emoțională pentru fiecare, așa încât elevii vor folosi cea mai mare parte a timpului lor energia și creativitatea în pregătirea pentru viață, dezvoltarea personală.

Prevenirea bullyingului în școli este un obiectiv esențial pentru a crea un mediu sigur și de susținere pentru toți elevii. Primul pas îl reprezintă convingerea elevilor de a comunica orice acțiune violentă fizic sau verbal exercitată asupra lor. Adulții, respectiv profesorii, vor cunoaște astfel situația cu care se confruntă și vor acționa în consecință. Un alt mod eficient de a combate și preveni fenomenul bullying este să oferim elevilor ”înțelepciunea” de a ști cum să reacționeze față de agresori cu sau fără ajutorul unui adult. Astfel, fenomenul bullying va dispărea repede, copiii vor fi mai fericiți și mai încrezători în ei înșiși.

Cu toate acestea, copiii pot avea multe motive care îi împiedică să le spună adulților despre situațiile de bullying: le este rușine că au fost agresați; se tem de răzbunare; nu cred că adulții îi pot ajuta; nu vor să fie etichetați ca ”turnători” sau ”trădători”.

Iată câteva strategii eficiente care pot fi aplicate:

- Organizarea de sesiuni de informare și workshop-uri despre bullying, efectele sale și cum poate fi prevenit. La orele de dirigenție, sau în cadrul altor activități, elevii și personalul școlar vor fi informați despre diferitele forme de bullying și importanța intervenției.
- Implementarea și comunicarea clară a unor politici anti-bullying. Elevii trebuie să știe care sunt consecințele bullyingului, și cum pot raporta astfel de incidente.
- Colaborarea cu părinții și comunitatea pentru a asigura o abordare unitară asupra bullyingului. Organizarea de întâlniri, ședințe sau lectorate cu părinții poate ajuta la crearea unui front comun.
- Implementarea de programe care promovează empatia, respectul și abilitățile sociale. Prin intermediul activităților desfășurate prin sistemul de sprijin colegial îi încurajează pe elevi să urmărească și să evalueze propriul lor comportament, precum și comportamentul colegilor. Aceasta îi ajută să înțeleagă mai bine impactul pe care cuvintele și acțiunile lor îl pot avea asupra celorlalți. De asemenea, ajută la crearea unei culturi în care elevii pot vorbi deschis despre bullying, ceea ce contribuie la dezvoltarea stimei de sine, la sprijinul celor din jur și la respectarea diversității.

- Intervenția promptă. Este important ca personalul școlar să intervină imediat și eficient în cazurile de bullying. Aceasta include oferirea de suport atât pentru victime, cât și pentru agresori, pentru a preveni reapariția comportamentului.
- Crearea unui mediu de sprijin. Încurajarea unui mediu școlar pozitiv, în care elevii să se simtă în siguranță și sprijiniți. Grupurile de suport și consilierea pot fi utile în acest sens. La nivelul clasei de elevi, pot fi inserate în ”regulile clasei” câteva reguli împotriva fenomenului bullying.

– Programe de mentorat. Elevii mai mari pot fi mentori pentru cei mai mici, oferindu-le suport și ghidare. Acest lucru poate reduce sentimentul de izolare și poate încuraja relațiile pozitive.

Motivația pentru învățare poate fi o strategie eficientă de combatere a bullyingului. Atunci când elevii sunt motivați și implicați în procesul de învățare, ei sunt mai puțin predispuși să participe la comportamente negative, inclusiv bullying. Iată câteva moduri prin care motivația pentru învățare poate contribui la prevenirea bullyingului:

1. *Crearea unui mediu de învățare pozitiv*: Atunci când elevii se simt valorizați și apreciați pentru eforturile lor academice, ei dezvoltă un sentiment de apartenență și respect reciproc. Un mediu pozitiv reduce tendința de a recurge la comportamente negative.
2. *Îmbunătățirea relațiilor sociale:* Activitățile de grup și proiectele colaborative pot încuraja elevii să lucreze împreună și să dezvolte abilități de comunicare și cooperare. De exemplu realizarea unui ziar școlar, în care fiecare elev își asumă un rol diferit (reporter, editor, designer grafic etc.); crearea unui proiect de cercetare pe o temă specifică, unde fiecare membru al echipei contribuie cu informații și prezintă rezultatele împreună; organizarea unor dezbateri pe teme de actualitate, unde elevii trebuie să colaboreze pentru a-și argumenta punctele de vedere și să răspundă contra-argumentelor colegilor; realizarea de produse simple folosind materiale reciclate; realizarea unor experimente științifice în echipă și prezentarea rezultatelor și așa mai departe.
   Aceste relații pozitive pot reduce probabilitatea apariției bullyingului.
3. *Dezvoltarea empatiei și respectului:* Programele educaționale care promovează înțelegerea și respectul față de diversitate pot ajuta elevii să dezvolte empatie și să recunoască impactul negativ al bullyingului asupra colegilor lor. Jocul de rol este o metodă educațională foarte eficientă pentru dezvoltarea empatiei și conștientizarea impactului negativ al bullyingului. Prin simularea unor scenarii reale, elevii pot înțelege mai bine cum se simt cei care sunt victime ale bullyingului și pot observa cum acțiunile lor îi afectează pe cei din jur. Acest tip de activitate poate fi foarte eficient în crearea unui mediu școlar mai sigur și mai susținător.
4. *Concentrarea pe obiective pozitive:* Atunci când elevii au obiective academice clare și sunt motivați să le atingă, ei sunt mai puțin predispuși să se angajeze în comportamente de bullying. Concentrarea pe realizările personale poate îmbunătăți stima de sine și reduce nevoia de a face rău altora.
5. *Oferirea de suport și feedback constructiv:* Profesorii și consilierii pot juca un rol crucial în motivarea elevilor prin oferirea de feedback pozitiv și constructiv. Acest suport poate ajuta elevii să se simtă încrezători și susținuți în eforturile lor academice și sociale.

Una dintre provocările majore în motivarea elevilor este necesitatea de a personaliza abordările pentru a se potrivi nevoilor și intereselor fiecărui elev. O strategie generală de motivare poate să nu fie eficientă pentru toți elevii și, prin urmare, nu va reduce conflictele într-un mod uniform. Profesorii trebuie să identifice ce anume motivează fiecare elev – fie că este

vorba de recunoașterea academică, de succesul în activități extracurriculare sau de alte forme de încurajare personalizată.

Un alt aspect de luat în considerare este echilibrul între motivația extrinsecă și cea intrinsecă. Deși recompensele externe pot stimula comportamentul pozitiv pe termen scurt, ele pot diminua motivația intrinsecă pe termen lung. Elevii trebuie încurajați să găsească satisfacție și bucurie în procesul de învățare în sine. Pentru a menține acest echilibru, profesorii pot combina recompensele extrinseci cu activități care promovează curiozitatea și pasiunea pentru cunoaștere.

Motivarea elevilor este un instrument puternic pentru atenuarea conflictelor în școli. Prin crearea unui mediu pozitiv, promovarea respectului și empatiei, implicarea activă în activități școlare și îmbunătățirea comunicării, motivația elevilor contribuie semnificativ la prevenirea și gestionarea disputelor.

Cu toate acestea, pentru a fi eficientă, motivarea trebuie să fie personalizată și bine echilibrată, pentru a răspunde nevoilor individuale ale elevilor. Implementarea unor strategii de motivare adecvate poate transforma școlile în spații mai armonioase și mai productive, unde conflictele sunt gestionate eficient și unde fiecare elev are șansa de a-și atinge potențialul maxim. Sper să putem stăvili acest fenomen care distruge, nu construiește, spre a face o lume mai bună și atenția către celălalt să fie la cote maxime.

Bibliografie:

www.desfiintatirecreatiile.ro/efectele-bullying-ului
www.ise.ro/wp-content/uploads/2015/08/Brosura-Motivatia-pentru-invatare.pdf
Beldean-Galea, I.E., *Studiul calităţilor psihometrice ale unui chestionar de evaluare a fenomenului "bullying" la elevi* în Revista de Psihologie Aplicată, 12(1), pp.15-20, Bucureşti, 2010.
Neamţu, C., *Devianţa şcolară – Ghid de intervenţie în cazul problemelor de comportament ale elevilor*, Ed.Polirom, Iaşi, 2003.

PREVENIREA BULLYING-ULUI PRIN EDUCAȚIE

HORHOGEA LUCICA

COLEGIUL NAȚIONAL DE INFORMATICĂ

Violența este o problemă actuală a societăţii noastre, având impact asupra actului educaţional desfăşurat într-un cadru instituţionalizat. Școala nu poate îndeplini rolul important de învățare și socializare, dacă este un mediu în care se manifestă violența, agresivitatea, intimidarea. Fiind un fenomen complex, violenţa are determinări psihologice, sociale, culturale, economice, lucru evident atunci când luăm în considerare amploarea formelor ei de manifestare şi inter-relaţiile pe care le presupune. Şcoala nu este o entitate izolată, un spaţiu social autonom, necorelat cu dinamica socială, neafectat de conflictele şi dificultăţile cu care se confruntă societatea, în general. Ea este o parte integrantă a comunităţii largi, iar problemele cu care se confruntă ca instituţie şi mediu de formare a tinerilor privesc întreaga societate.

Dintre formele de manifestare a violenței în școală, cea mai mare pondere o ocupă violența între elevi, reprezentată în special de violența verbală. Multe dintre incidente se petrec și în zonele adiacente școlii, după încheierea programului școlar.

Diversificarea formelor de manifestare a delincvenţei juvenile din ultimii ani, în special a infracţiunilor comise cu violenţă, impune realizarea de eforturi în scopul găsirii celor mai eficiente mijloace de contracarare a efectelor nocive ale acestui fenomen. Este necesară o implicare şi o colaborare mai strânsă între instituţiile guvernamentale şi neguvernamentale care se ocupă de educarea şi protecţia minorilor − familie, şcoală, poliţie, autorităţi locale, comunitate etc. în vederea creşterii siguranţei acestora, a prevenirii violenței de orice fel, a imprimării unui comportament civilizat şi a respectului faţă de lege.

Periodic se realizează la nivelul instituţiilor abilitate, o analiză a fenomenelor de violenţă, mai ales în mediul şcolar şi familial. Ţinând cont de faptul că în procesul de educaţie sunt implicaţi mai mulţi factori – familie, şcoală, autorităţi, mass-media- măsurile stabilite îşi propun realizarea unor activităţi concrete atât la nivelul şcolii, cât şi în plan local, desfăşurate în colaborare cu structuri guvernamentale şi neguvernamentale, cu atribuţii sau preocupări în domeniul prevenirii delincvenţei juvenile, precum şi prin implicarea elevilor şi a familiilor acestora în activităţi educativ- preventive. Astfel, se urmăreste cunoaşterea problemelor cu care se confruntă elevii şi găsirea unor soluţii optime pentru rezolvarea acestora, printr-o acţiune comună şi coerentă a părţilor implicate.

Bullying reprezintă o formă de abuz, în detrimentul stării de bine şi dezvoltării sănătoase şi armonioase a elevilor. Poate fi o formă simplă de neglijare sau se poate extinde la forme complexe de abuz fizic, emoţional şi sexual. Unii specialişti consideră problema bullying-ul, comportamentul sau atitudinea de „intimidare” în mod repetat şi intenţionat, ca modalitate de a câştiga puterea asupra altei persoane. Se concretizează în: apelarea numelui într-un anumit fel,

excluderea din activităţi, discriminarea, nerespectarea drepturilor, abuzul de orice tip, agresivitatea verbală sau scrisă. Se consideră că cei care provoacă „bullying" sunt acele persoane care nu primesc suficientă atenţie, care doresc astfel să iasă în evidenţă, să braveze şi acţionează în consecinţă. Lipsa de afecţiune, de aprobare, de îndrumare, de feedback pozitiv, lipsa iubirii, neglijarea, încurajarea unor noi stiluri de viaţă, noi moduri de impunere, de a câştiga bani (droguri, grupuri infracţionale, găşti) sunt factori facilitatori pentru bullying. Nevoia de putere şi de dominare fac din victimă o ţintă, iar agresorii vor răni fizic, social sau emoţional pe ceilalţi. De cele mai multe ori, cei care hărţuiesc, au fost hărţuiţi sau sunt ei înşişi hărţuiţi, de colegi, de familie. Copiii sau persoanele care sunt agresori sunt de fapt cei care vor să demonstreze, în forţă, din nefericire, că au o bună stimă de sine, că deţin controlul şi sunt superiori celorlalţi. Familiile în care se foloseşte adesea pedeapsa corporală reprezintă un mediu „prielnic" pentru dezvoltarea comportamentelor deviante de tip bullying, inadecvate adaptării la cerinţele sociale, incapabile de înţelegere a disciplinei pozitive şi respectării unor reguli pentru buna funcţionare. Multe studii susţin că invidia şi resentimentele pot fi motive care produc bullying. Există dovezi care sugerează că un deficit de stimă de sine contribuie semnificativ la actele de tip bullying, ca şi stările de anxietate sau de vinovăţie. Lipsa abilităţilor sociale, utilizarea forţei, dependenţa de comportamente agresive, mânia şi furia, statutul în grupul de apartenenţă, existenţa unor antecedente de acest tip în copilărie sunt factori de risc. De multe ori, bullying-ul nu implică neapărat criminalitate sau violenţă fizică, ci funcţionează ca abuz psihologic sau verbal.

Psihologul norvegian Dan Olweus, recunoscut ca fondator al conceptului, consideră bullying, atunci când o persoană este expusă, în mod repetat şi în timp, la acţiuni negative, fizice şi psihologice, de una sau mai multe persoane. Se aduce astfel un prejudiciu intenţionat, direct sau indirect, prin crearea unui stări de disconfort în diferite moduri: cuvinte jignitoare, şicane, umilinţe, injurii, altercaţii, ofense, admonestări, constrângeri, batjocoriri, ţipete, sâcâieli, bravări, reproşuri, atingeri nepotrivite, obstrucţii, loviri, hărţuiri etc. Aruncarea lucrurilor personale (caiete, ghiozdane, pixuri, pachetul cu mâncare etc.), trasul de păr, de mânecă, zgârieturile, ciupitul, ruperea unor obiecte dragi, sufocarea cu diverse obiecte, eliminarea din clasă, imitarea, luarea în derâdere sunt alte manifestări de bullying (Ross, 1998).

Având în vedere această problemă actuală, în fiecare școală a fost înființată o "Comisie pentru prevenirea şi eliminarea violenţei, a faptelor de corupție și discriminare în mediul școlar și promovarea interculturalității". Aceasta are drept obiective: reducerea numărului actelor de violenţă şi a infracţiunilor comise în perimetrul unităţii de învăţământ şi în zonele adiacente acesteia; analizarea periodică a situaţiei din școală, în ceea ce priveşte comiterea actelor de violenţă/ infracţiunilor; cunoaşterea permanentă a stării de siguranţă existentă în școală; pregătirea antiinfracţională şi antivictimă a elevilor în vederea adoptării unui comportament bazat pe respectarea normelor de convieţuire socială; implicarea elevilor în activităţi de prevenire a criminalităţii; funoaşterea de către elevi a prevederilor legale privind minoritatea şi consecinţele juridice asociate săvârşirii de infracţiuni sau alte fapte antisociale; formarea, la nivelul unității de învățământ a unor formatori, din rândul elevilor, care să fie capabili să organizeze şi să desfăşoare activităţi cu caracter preventiv destinate propriilor colegi; crearea unui sistem de comunicare reală

şi eficientă între şcoală, autorităţi şi familie pentru identificarea, monitorizarea şi prevenirea actelor de violenţă/ infracţiunilor, prin implicarea tuturor factorilor educaţionali; eficientizarea activităţii de combatere a violenţelor şi a altor fapte antisociale comise în zona unităţilor de învăţământ; schimbul de informaţii cu privire la faptele antisociale care se produc în zona şcolilor; creşterea gradului de siguranţă în școală.

În vederea atingerii acestor obiective se stabilesc măsuri, precum: organizarea unor campanii/ programe/ acțiuni de prevenire a violenței în unitățile de învățământ preuniversitar, inclusiv cu sprijinul structurilor de siguranță școlară, promovarea la nivel național a programelor școlare pentru disciplinele opționale (spre exemplu „Managementul emoțiilor”, „Educație pentru sănătate”, ”Abilități de viață”, în vederea includerii acestora în curriculumul la decizia elevului din oferta școlii), activități extracurriculare coordonate de cadrele didactice, consilieri școlari sau voluntari (ex. cercuri de educație nonformală, concursuri, teatru forum, bibliotecă vie, expoziții, întâlniri cu specialiști, competiții sportive) axate pe dezvoltarea abilităților socio- emoționale ale elevilor, a abilităților de gestionare asertivă a conflictelor, pe creșterea empatiei, pe încurajarea respectului reciproc și arelațiilor pozitive dintre aceștia, campanii/programe/acțiuni pentru combaterea discriminării, discursului instigator la ură, stigmatizării, xenofobiei, rasismului, anti semitismului, constituirea unei biblioteci/ punct de informare/ centru de resurse (online sau offline) cu ghiduri, manuale și resurse educaționale deschise (RED) privind abordări, metode, tehnici și bune practici de prevenire și combatere a violenței la nivelul unității de învățământ, informarea consecventă a elevilor, profesorilor și părinților cu privire la disponibilitatea acestor resurse, încheierea de parteneriate/ colaborări intersectoriale care presupun lucrul cu experți din diferite domenii (educație, psihologie, sănătate, protecție/asistență socială) pentru prevenirea și combaterea violenței, promovarea unor ghiduri, manuale și RED privind abordări, metode, tehnici și bune practici de prevenire și combatere a violenței adresate elevilor, profesorilor și părinților, informarea consecventă a elevilor, profesorilor și părinților cu privire la disponibilitatea acestor resurse.

În orice instituție de învățământ, toți cei implicați în actul educational, cadrele didactice, elevii și părinții acestora, fac front comun pentru prevenirea și combaterea bullying-ului, pentru crearea unui mediu sănătos de educație și de formare a personalității, de dezvoltare armonioasă în vederea construirii unui viitor frumos, durabil, bazat pe armonie și progres

Bibliografie:

1. Anderson, W., Curs practic de încredere, Bucureşti, Editura Curtea Veche, 1999 21. Fundaţia Copiii Noştri şi UNICEF România, Agresivitatea copiilor, Înjurături, lovituri, bătăi, Sugestii pentru părinţi şi educatori.
2. Gittins, Chris, Reducerea violenţei în şcoală, un ghid al schimbării, Copiii şi violenţa, COE, 2007

SPUNEM STOP BULLYING-ULUI!

CIACÂRU MIHAELA

ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 26, GALAȚI

În școala românească, fenomenul de bullying este o prezență aproape constantă, pericolul venind din falsa impresie de normalitate a acestuia, majoritatea oamenilor acceptându-l ca pe o componentă obișnuită a vieții lor.

Bull în limba engleză înseamnă taur. **Bullies** (în aceeaşi limbă) înseamnă agresori, iar bullying este acţiunea agresivă (verbal, acţional şi implicit emoţional), desfaşurată între două sau mai multe persoane, şi începe prin intimidarea unuia de către celălalt. Poate nu întâmplător rădăcina termenului este „taur", cu trimitere la brutalitate - „luat în coarne", forţa conflictuală şi comportament agresiv.

Bullying-ul este definit ca fiind un comportament ostil/de excludere și de luare în derâdere a cuiva, de umilire. Cuvântul „bullying" nu are o traducere exactă în limba română, însă poate fi asociat cu termenii de intimidare, terorizare, brutalizare. Bullying-ul nu presupune existența unui conflict bazat pe o problemă reală, ci pe dorința unor persoane de a-și câștiga puterea și autoritatea, punându-i pe alții într-o lumină proastă. Fenomenul bullying poate fi prezent în orice tip de comunitate, în grupuri sociale, unde persoanele interacționează unele cu altele: la școală, la locul de muncă, în familie, în cartiere, în biserică, în mass-media, chiar între țări etc. Se creează astfel o stare de conflict, care nu poate fi depășită decât dacă se conștientizează existența fenomenului.

Bullying-ul este o acțiune care se poate manifesta fizic, prin agresivitate fizică sau psihologic, prin producerea unor daune emoționale. Instrumentele acestui fenomen sunt cuvintele, acțiunile sau excluderea socială. Fenomenul de bullying poate fi inițiat de o persoană sau de un grup de persoane (*mobbing*), implicând un raport de putere inegal, deoarece victima, în cazul acestui fenomen nu dispune de resurse (fizice, psihologice, sociale) pentru a se apăra. Victima pozează într-o ipostază de regulă vulnerabilă, care prezintă anumite slăbiciuni pe care bully-ul le poate exploata. Victima se află în imposibilitatea de a se apăra și manifestă sentimente de neputință. Spectatorii (*bystanders*) sunt și ei persoane implicate în fenomenul de bullying, chiar dacă nu în mod direct, însă asistă la acțiune. Este considerat o formă de violență fizică și psihologică, o conduită intenționată care vizează producerea unor prejudicii (rănire, distrugere, daune) unor persoane (inclusiv propriei persoane), cu diferite cauze care determină noi forme de violență.

Intimidarea/ameninţarea este o încercare agresivă, de obicei sistematică şi continuă, în scopul subminării și rănirii cuiva, pe baza unor slăbiciuni percepute la acesta. Deși frecvent asociate cu copiii, agresiunile pot apărea la orice vârstă, iar membrii grupurilor minoritare sunt mult mai susceptibili de a fi hărțuiți la vârsta adultă (în limbaj de specialitate mobbing-ul).

Efectele asupra victimei sunt adesea devastatoare din punct de vedere emoțional și comportamental.

Bullying-ul poate să transforme școala într-un loc de temut, în timp ce aceasta ar trebui să le asigure elevilor un mediu în care să se simtă în siguranță.

Odată informați, copiii pot lua atitudine, pot interveni pentru ei înșiși, dar și pentru ceilalți, iar numărul cazurilor de acest fel se va diminua treptat.

Pentru a înțelege mai bine fenomenul bullying, copiii ar trebui:

- să definească cu cuvinte proprii fenomenul bullying;
- să recunoască tipurile de bullying, prin semnele distinctive ale acestora;

- să răspundă la întrebări referitoare la semnificația acestuia, continuând cu altă întrebare;

- să argumenteze poziția adoptată vizavi de situațiile cunoscute;

- să-și exprime sentimentul pe care îl au față de informațiile prezentate;

Elevii, așezați în cerc, vor enunța două comportamente pe care le-au avut vizavi de colegi în ultimul timp: un comportament pozitiv, unul negativ.

Activitatea începe prin descoperirea cuvântului BULLYING scris în mijlocul foii de flipchart (metoda ciorchinelui). Elevii trebuie să completeze cu cuvinte pe care le cred potrivite pentru această temă. Pentru o mai bună consolidare a informațiilor, se prezintă un material video. În urma vizionării, se inițiază o dezbatere cu elevii pe marginea materialului, pornind de la câteva întrebări suport; elevii răspund la întrebare, apoi aruncă mingea altor colegi, adresând la rândul lor întrebări (RAI).

Întrebări posibile:

-Cum v-ați simțit când ați vizionat acest film?

-Despre ce este vorba în videoclipul urmărit?

-Ați identificat fenomenul bullying în filmuleț? Argumentați!

-Care sunt rolurile identificate de voi?

-Ce simțeau personajele?

-Ați trecut prin astfel de experiențe și voi? Relatați (dacă vă simțiți confortabil)

-Întâlniți des situații de bullying în clasă/școală?

-Ați fost vreodată jigniți, amenințați, sau agresați de către o persoană din clasă/școală?

-Cum v-ați simțit în situația respectivă?

-Ce ați făcut?

Se va juca jocul ”Șoarecele și pisica”. Doi voluntari vor juca rolurile de șoarece (prada) și pisică (vânător). Ceilalți colegi, împărțiți în două rânduri egale vor forma o punte cu brațele lor întinse, care se vor atinge. Pisica și șoarecele joacă leapșa, alergând printre perechile de elevi și pe sub punțile pe care aceștia le-au creat.

Ideea este să extragem cum se simte să fii izolat/exclus și atacat (să fii vânat - șoarece), cum se simte să fii persoana care atacă pe altcineva (vânătorul - pisica) și cum se simte să fii observator (pereții & punțile). Pereții și punțile reprezintă observatorii pasivi, elevii care văd bullying-ul dar adesea se simt fără puterea de a face ceva legat de acesta pentru că sunt îngrijorați că li s-ar putea întâmpla și celor care se implică.

Prevenirea acestui fenomen este responsabilitatea tuturor şi nimeni nu ar trebui să fie indiferent față de acele persoane care se află în incapacitatea de a se descurca într-o asemenea situaţie.

Cadrele didactice pot să contribuie la diminuarea fenomenului fie prin activități de informare, implicare și combatere a fenomenului, fie prin neacceptarea și sancționarea imediată a unor astfel de comportamente.

Bibliografie

•https://en.wikipedia.org/wiki/Wonder_(Palacio_novel)

•https://www.blogintandem.ro/5-mesaje-din-filmul-minunea/

•https://www.salvaticopiii.ro/cefacem/protectie/protectie-impotriva-violentei/prevenirea-violentei-in-scoala

•https://ro.wikipedia.org/wiki/Bullying

•https://revistaeducatie.ro/wp-content/special/diferite

•https://www.realitatea.net/stiri/actual/ce-este-bullyingul

ȘCOALA FĂRĂ FRICĂ – PREVENIREA BULLYINGULUI PRIN EDUCAȚIE

Profesor **ANGHELINA GABRIELA**

Profesor **ENACHE IONICA**

Profesor **ZELINSCHI EMILIA**

CENTRUL ȘCOLAR DE EDUCAȚIE INCLUZIVĂ NR. 5

Prevenirea bullyingului prin educație este una dintre cele mai eficiente metode de a construi un mediu sigur și respectuos, atât în școli, cât și în comunitate. Educația ajută la dezvoltarea empatiei, a respectului și a responsabilității, descurajând comportamentele agresive. Iată câteva strategii esențiale:

1. Educație emoțională și socială:

•Dezvoltarea empatiei: Ajută copiii să înțeleagă și să recunoască emoțiile celorlalți.

•Gestionarea emoțiilor: Învățarea unor tehnici sănătoase de a face față frustrării, furiei sau tristeții.

•Comunicare non-violentă: Exersarea exprimării sentimentelor și nevoilor fără agresivitate.

2. Campanii de conștientizare:

- Organizarea de sesiuni și ateliere despre efectele bullyingului.
- Crearea unor afișe, videoclipuri sau piese de teatru tematice.
- Implicarea elevilor în crearea de mesaje anti-bullying.

3. Implicarea profesorilor și părinților:

- Formare pentru cadrele didactice în recunoașterea și gestionarea bullyingului.
- Colaborare strânsă între școală și familie pentru a sprijini copiii vulnerabili.
- Crearea unui climat deschis unde elevii să se simtă în siguranță să vorbească.

4. Promovarea respectului și diversității:

- Lecții despre toleranță, incluziune și respect pentru diferențele dintre oameni.
- Proiecte care încurajează colaborarea și lucru în echipă între elevi.

5. Crearea unor reguli clare anti-bullying:

- Stabilirea unor sancțiuni clare pentru comportamentele agresive.
- Încurajarea raportării incidentelor fără teama de represalii.
- Susținerea victimelor prin consiliere și sprijin emoțional.

Prin educație, putem forma generații care respectă și protejează drepturile celorlalți, contribuind la prevenirea bullyingului și la crearea unui mediu armonios.

Fenomenul bullyingului are un impact major asupra întregului grup de copii, indiferent de rolul pe care îl ocupă – inițiator, țintă sau martor – și se manifestă pe mai multe planuri: emoțional, social și cognitiv. Emoțional, toți cei implicați pot experimenta anxietate, rușine și vinovăție, ceea ce contribuie la o stimă de sine scăzută și un concept de sine negativ. Pe plan social, bullyingul provoacă izolare și distanțare, afectând relațiile interumane și amplificând frica de a avea încredere în ceilalți, ceea ce diminuează coeziunea și armonia grupului. În plan cognitiv, cei implicați în situații de bullying pot întâmpina dificultăți în concentrarea și

procesarea informațiilor, ceea ce are un impact negativ asupra performanțelor școlare și dezvoltării intelectuale. Astfel, bullyingul nu doar că dăunează celor direct afectați, dar subminează și integritatea și funcționarea întregii comunități școlare.

Impactul asupra relațiilor de prietenie este profund și de lungă durată, afectând toți copiii implicați în fenomenul bullyingului. Aceștia pot întâmpina dificultăți semnificative în dezvoltarea și menținerea încrederii în colegii lor, din cauza anxietății sociale și a experiențelor negative repetate. Copiii care sunt implicați în acte de bullying sunt expuși unui risc crescut de a dezvolta comportamente antisociale și delincvente în adolescență și tinerețe. Aceste tendințe negative pot persista și în viața adultă, influențând calitatea și direcția vieții lor. De exemplu, aceștia pot avea dificultăți în a forma și menține relații de muncă și personale stabile și pot fi mai predispuși la probleme legale sau de sănătate mintală. Acest fenomen nu afectează doar dezvoltarea personală și profesională a copiilor, ci și dinamicile sociale și comunitățile în care aceștia trăiesc și interacționează, subminând integritatea și coeziunea acestora.

În contextul actual, este important să recunoaștem și să abordăm nu doar efectele directe ale bullyingului, ci și impactul său indirect asupra întregii comunități școlare. Promovarea unor strategii proactive și intervenții timpurii este esențială pentru a preveni și a combate bullyingul, asigurând astfel un mediu sigur pentru toți copiii

De asemenea, în era digitală, fenomenul cyberbullyingului adaugă o dimensiune suplimentară complexității, fiind important să includem educația digitală și suportul emoțional adecvat în strategii pentru a răspunde provocărilor contemporane legate de bullying.

În prezent, odată cu folosirea pe scară largă a dispozitivelor mobile conectate la Internet, bullying-ul capătă noi forme. Conform studiilor realizate de către Salvați Copiii, 5 din 10 copii cu vârste cuprinse între 12 și 17 ani au fost hărțuiți în mediul online. Spre deosebire de situațiile clasice de bullying, în care comportamentele de hărțuire se întâmplă față în față, iar victima are posibilitatea de a-și identifica agresorul și de a ști cui să atribuie comportamentul agresiv, în mediul online acest lucru, de multe ori, nu este posibil. În plus, dacă în realitate, în dimensiunea offline, comportamentul de bullying se oprește la un moment dat iar situația umilitoare sau agresivă se încheie, hărțuirea online pare să fie fără sfârșit – ne urmărește în camera proprie, pe tableta personală, pe laptopul din sufrageria familiei. Spre deosebire de alte forme de bullying, cyberbullyingul are un caracter permanent și anonim, care face ca impactul său negativ să fie uriaș.

Bibliografie:

https://www.salvaticopiii.ro/ce-facem/protectie/protectie-impotriva-violentei/prevenirea-violentei-in-scoala/prevenirea-bullying-ului-in-scoli-si-gradinite
https://mec.gov.md/sites/default/files/tdh_brosura_final.pdf

MODALITĂȚI DE DIMINUARE A EFECTELOR BULLYING-ULUI ÎN ȘCOALĂ

Prof. **ȘERBAN MIHAELA**
Prof. **MATACHE FLORENTINA**
CENTRUL ȘCOLAR DE EDUCAȚIE INCLUZIVĂ NR. 5

Bullying-ul în școală este o problemă serioasă care afectează bunăstarea elevilor și climatul educațional. Acesta poate lua mai multe forme și are consecințe grave asupra victimelor, agresorilor și martorilor.

1. Tipuri de bullying în școală:

-Bullying fizic – lovituri, împingeri, distrugerea bunurilor personale.

-Bullying verbal – insulte, porecle, amenințări, umilire.

-Bullying social – excluderea intenționată, răspândirea zvonurilor.

-Cyberbullying – hărțuire online prin mesaje, imagini sau videoclipuri.

2. Cauzele bullying-ului:

-Lipsa educației emoționale și a empatiei.

Prevenirea bullying-ului prin educație este esențială pentru crearea unui mediu sigur și armonios în școli și în comunitate. Iată câteva strategii eficiente pentru combaterea acestui fenomen:

1. Educație emoțională și socială, predarea empatiei și a respectului reciproc încă din copilărie, dezvoltarea abilităților de gestionare a conflictelor și de comunicare non-violentă, exerciții practice de recunoaștere și gestionare a emoțiilor.

2. Implicarea profesorilor și a părinților, organizarea de sesiuni de formare pentru cadrele didactice, pentru a identifica și combate bullying-ul, implicarea părinților în campanii de conștientizare și învățarea modului corect de reacție, crearea unui parteneriat strâns între școală și familie pentru monitorizarea comportamentului copiilor.

3. Crearea unui climat pozitiv în școli, promovarea valorilor precum prietenia, solidaritatea și toleranța, încurajarea elevilor să raporteze cazurile de bullying și protejarea acestora de represalii și implementarea unor reguli clare împotriva comportamentelor agresive.

4. Programe și activități anti-bullying, organizarea de ateliere și jocuri de rol pentru a simula situații și soluții, introducerea unor cursuri opționale despre respect și incluziune și invitarea unor specialiști (psihologi, consilieri) care să discute despre efectele bullying-ului.

5. Utilizarea tehnologiei pentru prevenție, monitorizarea și combaterea cyberbullying-ului prin educație digitală, crearea unor platforme unde elevii pot raporta anonim cazurile de bullying, campanii online care promovează mesaje de respect și acceptare.

Prin educație constantă și implicare activă, putem reduce bullying-ul și construi o societate mai sigură pentru toți!

ALTERNATIVĂ LA VIOLENȚĂ

Proiect de activitate didactică

Prof. logoped **UNGUREANU IRINEL VERONICA**

ȘCOALA PROFESIONALĂ SPECIALĂ CÂMPULUNG MOLDOVENESC

Clasa: a IV- a
Data : 25.11.2024

Domeniul de activitate: Psihodiagnoză, consiliere, orientare şcolară şi profesională

Tema: Alternativă la violentă- evitarea bullying-ului

Tipul lecţiei : formare de priceperi si deprinderi

Scopul lecţiei:

- formarea, şi consolidarea unor comportamente social dezirabile în vederea înlocuirii celor indezirabile.

Obiective operaţionale:
O1: să îşi însuşească şi să îşi clarifice terminologia cu privire la noţiunile de violenţă și nonviolenţă;

O2: să stabilească faptele bune şi faptele rele de pe jetoane explicând alegerea făcută;

O3: să explice cauza unor comportări bune sau rele ale unor persoane;
O4-să găsească soluţii pentru stoparea violenţei;

O5-să analizeze cauzele si efectele unui conflict;

O6 să participe cu drag la jocurile didactice din cadrul lecţiei, rezolvând corect itemii primiţi;

Loc de desfăşurare: sala de clasă

Durata : 45 min.

Metode şi procedee: conversaţia, explicatia, expunerea, joc,exercitiul, demonstraţia.

- **Mijloace**: jetoane cu cuvinte, planşe: „Fapte bune/ fapte rele ”, lipici, scrisoare, fețe vesele,fețe triste flipchart, carioci.

Anexa 1

Violenţa este arma celor slabi.

Iubirea este medicamentul violenţei!

Nu lăsa violenţa să intre în casa şi în şcoala ta!

Dacă un coleg mă loveşte din greşeală îl iert!

Dacă un coleg mă jigneşte eu nu il jignesc !

Imi place sa-mi ajut colegii!

Prin vorbe bune si spunand :te rog, pot sa obţin ceea ce vreau!

Nu imi place să îmbrâncesc colegii!

Vorbesc incet si explic ceea ce vreau sau am vazut!

Intotdeauna spun adevarul caci stiu ca jumatate din fapta mea se iarta!

Anexa 2

Fapte bune

de Florentina Popa

Ai crescut . Ce mult îmi placi

Fapte bune poţi să faci :

Răcoreşte florile ,

Adună omizile

Sădeşte un pomişor

Să dea roade tuturor .

În coş pune hârtiuţa

Îngrijeşte vrăbiuţa .

Picioruşul să ridici

Când vezi roiul de furnici

Pune lapte lui Bobiţă

Nu îl trage de codiţă

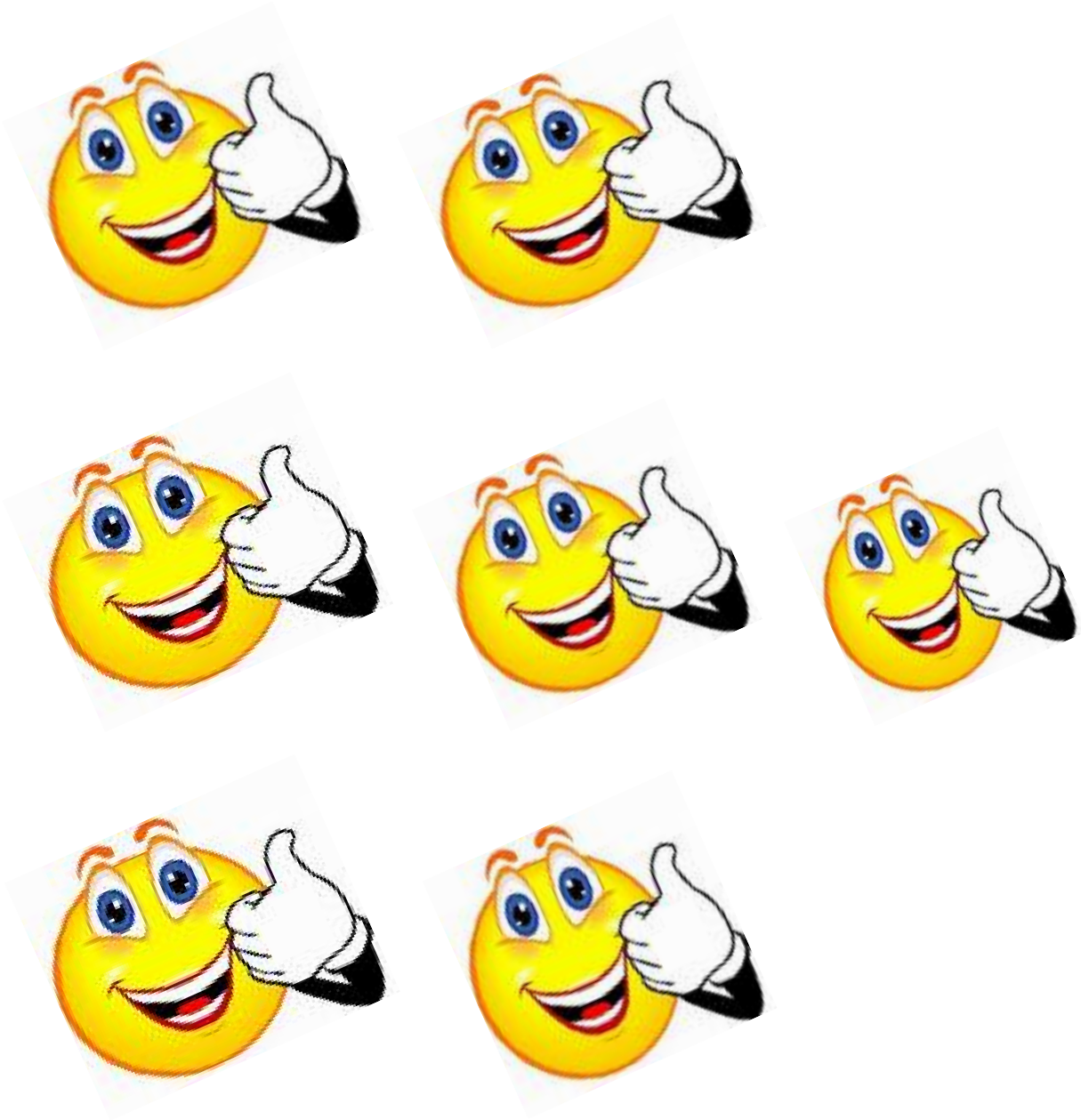
Puișorilor să dai

Farfuria cu mălai.

Completează cu **DA** sau **NU**!

1. Citești și scrii în fiecare zi?
2. Îţi ajuţi părinţii, fraţii, bunicii?
3. Poţi ierta pe cel care a greşit?
4. Vorbești urât?
5. În pauze te împingi și te bați cu colegii?
6. Îi ajuţi pe cei mai mici ca tine?
7. Te simţi bine când poţi ajuta?
8. Păstrezi curățenia?
9. Îți ceri iertare când gresesti?
10. Te gândeşti cum să-ţi corectezi purtarea? (dacă ai greşit!)

Dacă ai cel puțin 6 răspunsuri **DA (**fețe vesele**)**, eşti preocupat de fapte bune!

Demersul metodic al activităţii

Etapele lecţiei	**Strategia didactică**	**Activitatea elevilor**	**Metode şi procedee**
1	**2**	**3**	**4**
1.Moment organizatoric	Se pregătește materialul necesar desfășurării în condiţii optime a activităţii.	Se pregătesc pentru activitate	Conversaţia
2.Captarea atentiei	Bună ziua! Astăzi vom avea o lecţie mai deosebită! Avem şi invitaţi şi aşa cum este frumos aş vrea la început să ne prezentăm. Astăzi a sosit o scrisoare de la un copil din altă școală, și sunt curioasă de ce a ajuns tocmai la noi în clasă. Citesc scrisoarea. Pentru că și la noi în clasă sunt astfel de copii, vreau să vă prezint câteva imagini cu astfel de copii care nu stiu sa se poarte. Prezint imaginile.	Sesizează că: -există fapte rele și fapte bune. -doreste să-și îndrepte comportamentul	Conversaţia Explicatia Expunerea
3.Anunţarea temei	Pornind de la concluziile prezentate îi voi anunţa pe elevi că azi vom învăţa despre **violenţa**, de câte feluri este, care sunt cauzele şi cum o putem preveni.	Sunt atenţi la explicaţiile terapeutului.	Explicaţia
4.Desfășurarea activității	Definesc cuvantul ,,violență'' și le explic sensul acestuia. Se discută și se explică: • **Momentele unui act de violenţă:** neînţelegere, enervare, ceartă, jignire, bătaie.	Ascultă atenţi	Conversaţia

	• **Violenţa poate fi**: **a**)verbală: calomnii, jigniri, porecliri, injurii, insulte, contradicţii. **b**)fizică: agresare, terorizare, atac, bătaie, crimă. c)emotinală: ameninţări, limbaj vulgar. • **Actele de violenţă pot avea loc(*în,pe, la):*** şcoală, stradă, acasă. • **Actele de violenţă** pot fi stopate prin*:* stăpânire de sine, calm, răbdare, înţelegere. Se cere să se dea exemple de situații din fiecare prezentate mai sus, traite sau vazute de ei. **Joc didactic:** **„ Trăistuţa fermecată”** Elevii extrag dintr-o trăistuţă cuvinte şi le grupează corect după ,,AŞA DA” , ,, AŞA NU” Cuvintele extrase sunt citite si lipite pe planșa corespunzătoare. Acestea sunt: cuminte, politicos, se bate, înjură, lovește, scuipă, ajută, înțelege, își cere iertare, scoate limba, furios, zâmbește, pârăște, ascultă, prietenie, ură, minciună, adevăr. Cuvintele fiind lipite corespunzator, se va prinde fiecarui copil care a reuşit să găsească locul potrivit cuvântului, câte o faţă veselă.	Aseaza jetoanele cu cuvinte la plansa corecta Dau exemple de situatii in care considera ca	Explicatia Exerciţiul Explicaţia

	Copiii se împart în trei grupe şi primesc câte un set de planşe cu fapte bune/ fapte rele. Fiecare grupă va prezenta situaţia desprinsă din imaginile primite şi argumentează de ce este bine sau ce este rău în evenimetele ilustrate. Citesc poezia:"Fapte bune" de Florentina Popa. Li se cere să dea exemple de lucruri făcute de ei şi care consideră că nu ar mai trebui repetate. Se împart chestionarele iar copiii vor răspunde la întrebarile citite de terapeut, în dreptul fiecărei întrebări din chestionar vor desena o faţă veselă cu roșu pentru raspunsul cu da, şi una tristă, cu negru pentru raspunsul cu nu, apoi vor aduna feţele . Scrieţi pe o foaie toate cuvintele frumoase pe care aţi dori să le auziţi de la colegii voştri!	poarta o parte din vina Raspund la intrebari	Demonstraţia
5.Evaluarea	**Concluzie:** ***violenţa porneşte de la o neîntelegere, continuă cu*** ***stări de enervare, certuri, injurii, jigniri, bătăi, sau chiar crimă.*** **VIOLENŢA=RĂUTATEA** poate fi stopată cu un alt cuvânt: **ZÂMBET** Un zâmbet nu costă nimic, dar oferă mult. El nu poate fi cumpărat, cerşit, împrumutat, furat pentru că el este ceva ... ce nu are valoare pentru nimeni ... până când nu este dăruit. Se fac aprecieri despre aportul elevilor la desfăşurarea activităţii.	Dau exemple de lucruri care duc la violentă si de moduri în care se poate evita violenţa.	Conversaţia

	Se acordă diplome copiilor care au adunat cele mai multe feţe vesele pe parcursul activităţii.		

cuminte politicos se bate înjură lovește

scuipă ajută înțelege își cere iertare

scoate limba furios zâmbește pârăște

ascultă prietenie ură minciună adevăr

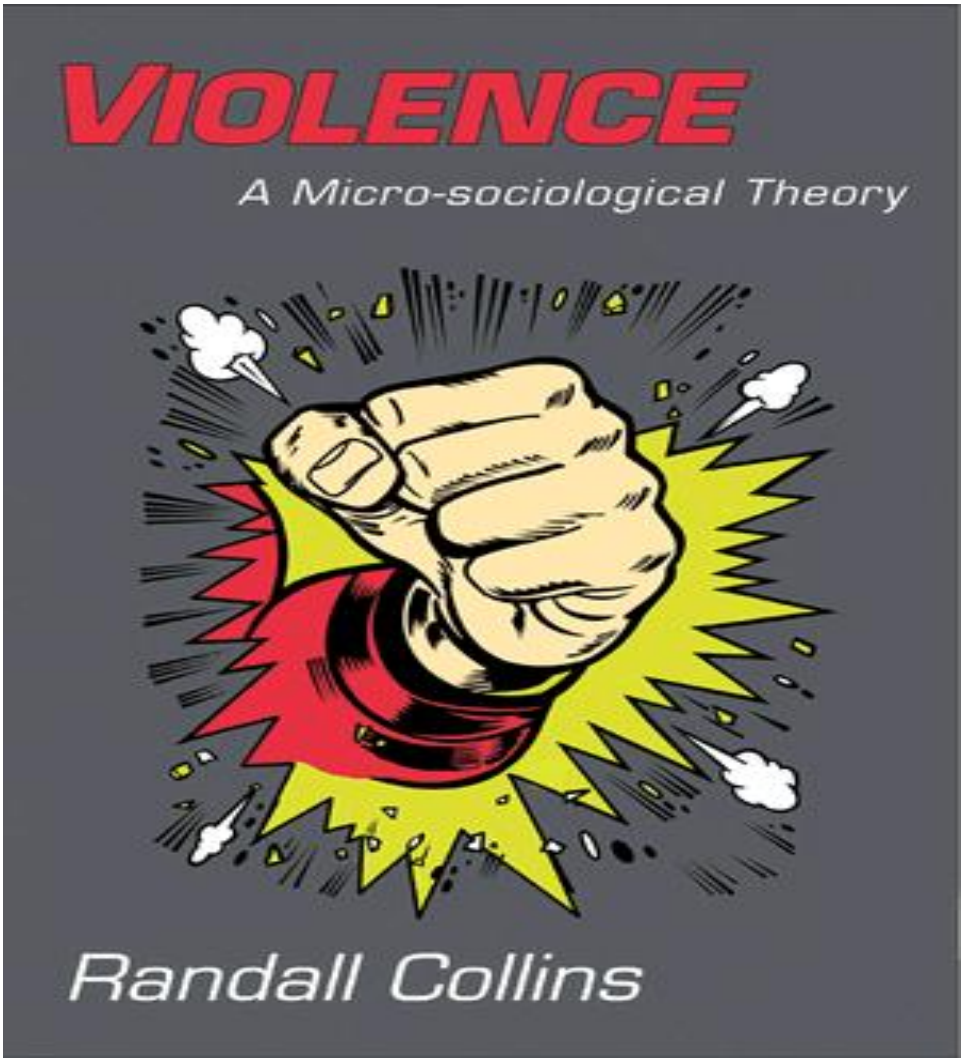
PREVENIREA BULLYING-ULUI ÎN ȘCOALĂ

Prof. Ungureanu Irinel Veronica

Școala Profesională Specială
Câmpulung Moldovenesc

B R U T A L I T A T E A
S E N A Ş T E
D I N F R I C Ă .

(Nicolae Iorga)

Ce este violenta?

Violenţa este o formă de manifestare a agresivităţii.

Agesivitatea este o formă de conduită orientată cu intenţie spre persoane sau obiecte cu scopul de a produce prejudicii, răniri, distrugeri. În concluzie, violenţa este agresiunea comisă de una sau mai multe persoane împotriva altei persoane în scopul terorizării, umilirii, înfrângerii voinţei şi supunerii sale totale.

Sinonime pentru cuvântul ”violenta”:
Agresivitate, brutalitate, duritate, impulsivitate, nestăpânire, vehemență, răutate, forță
Opusul cuvântului ”violență” este nonviolență, iubire, prietenie

Forme ale violenței în școală:

Violență **fizică**, violență **verbală** și violență **emoțională.**

Acte de violență fizică:

- **privire dură, amenințătoare**

- **lovire cu piciorul**
- **bătaie**

- **rănire**
- **amenințare directă sau indirectă**

- **Pălmuire**
- **Îmbrâncire**

- **aruncare de obiecte**

- **tras de păr, ciupit, zgâriat**

Acte de violență verbală:

- **batjocură, imitare**

- **reproşuri**
- **bârfă, intrigă, calomnie, întindere de curse, cuvinte grosolane, înjurături**

- **maimuţăreală**

- **urlete**

- **refuzul discuţiilor**

Acte de violență emoțională:

- **critică ofensatoare**

- **umilire, blamare**

- **etichetare, poreclire**
- **ironie**

urmărire, şantaj

vânarea greşelilor,

defăimare, izolare

Iată câteva reguli pe care trebuie să le înveți pentru a-ți stăpâni pornirile agresive:

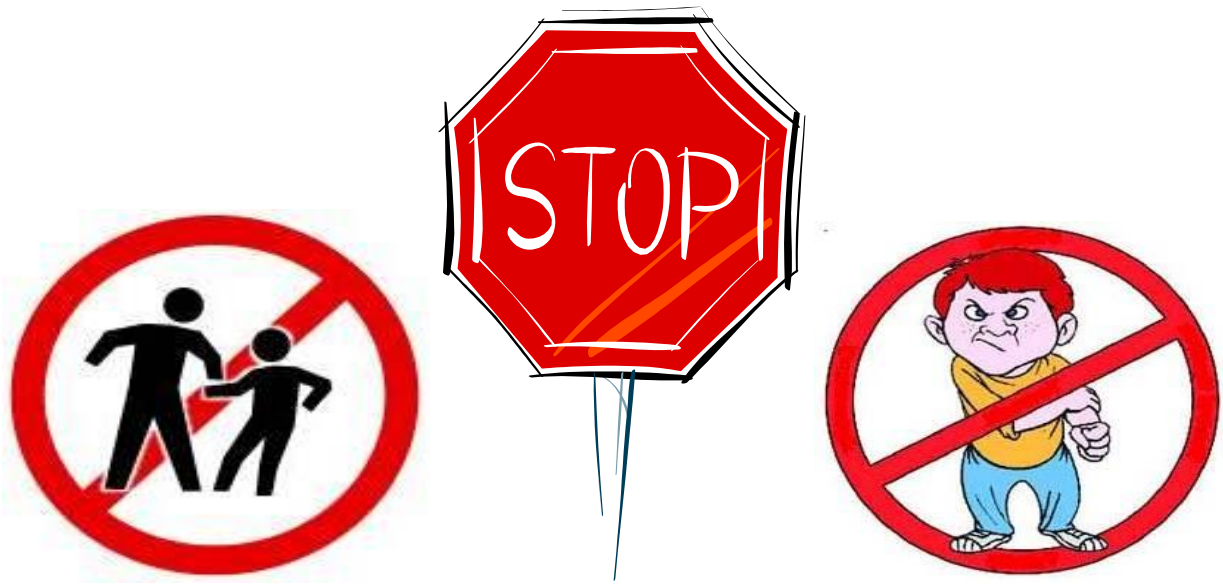
- **Păstrează-ţi calmul şi autocontrolul!**
- **Gândeşte pozitiv!**
- **Comunică cu cei din jurul tău!**
- **Evită jignirile, umilirile, duritățile!**
- **Fă-ţi prieteni!**
- **Evită situaţiile conflictuale!**
- **Canalizează-ţi energia spre activităţi sportive şi de relaxare!**
- **Elimină din programul tău emisiunile TV care conţin scene de violenţă!**

IUBIREA
ESTE ANTIDOTUL
VIOLENŢEI!

NU
TE ZIDI
ÎN TĂCERE!

SPUNE:

VIOLENȚEI!

ACROSTIH
Stai departe de conflicte!
Trebuie să spui cuiva!
Orice problemă ai avea,
Prietenii te vor ajuta!

Violența e distrugătoare!
Inima o înnegrește,
Omenia va dispare.
Lașitate
E cuvântul
Neamului de agresori,
Ținta lor
Este durerea
Inimii fără ajutor.

Nu uita:

- **Violenţa este ultimul refugiu al incompetenţei.**
- **Violenţa generează, de obicei, violenţă.**
- **Violenţa desfigurează condiţia umană.**
- **Violenţa ţine mai mult de cultură, de educaţie.**
- **Dacă recurgi la violenţă, deja ai pierdut.**
- **Viaţa poate fi şi altceva decât frică, durere, umilinţă.**
- **Mai mult câştigi prin iertare decât prin violenţă.**

- **Respinge ideea de violenţă, pentru că binele obţinut prin mijlocirea acesteia nu este de durată, în schimb, răul provocat de violenţă este de durată.**

STOP BULLYING-ULUI ÎN ŞCOALĂ!

BULLYINGUL ÎN GRĂDINIȚĂ

BEJINARU MARIA ELIDA

ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 1 ȚICLENI

Bullying-ul este un proces pe termen lung, intenționat, de oprimare psihologică sau fizică a unei persoane de către alta. Tradus în română înseamnă hărțuire, insultă, umilire de către colegi și indică suferință psihologică în echipă.

Bullying-ul în grădiniță reprezintă o formă de agresiune verbală sau fizică între copii, care poate avea consecințe negative asupra dezvoltării lor sociale și emoționale. Cauzele acestui comportament pot fi diverse, de la lipsa de supraveghere adecvată din partea adulților, până la probleme legate de inegalitatea socială, educația și stilul de viață al copiilor.

Violența la grădiniță este diferită de violența la școală. În școală, violența este de natură de grup, dar la grădiniță este efectuată de copii individual. De asemenea, ei nu înțeleg pe deplin acțiunile lor, nu sunt conștienți de consecințe și nu se simt vinovați. În același timp, pot provoca traume serioase, de aceea un asemenea comportament nu trebuie tolerat.

Efectele bullying-ului în grădiniță pot fi grave și pot include stresul, anxietatea și depresia copiilor care sunt victimele acestui comportament. De asemenea, acest tip de agresiune poate afecta negativ stima de sine a copiilor, relațiile sociale și performanța academică.

Pentru a combate bullying-ul în grădiniță, este important ca adulții să acorde o atenție sporită supravegherii copiilor, să le ofere o educație adecvată despre comportamentul social și să îi învețe cum să-și exprime emoțiile în mod adecvat. De asemenea, este important să se pună accentul pe dezvoltarea empatiei și a respectului față de ceilalți.

Alte măsuri de combatere a bullying-ului în grădiniță includ implicarea părinților și a comunității în educația copiilor, monitorizarea comportamentului copiilor în timpul activităților și organizarea de sesiuni de consiliere pentru copii și părinți.

Există mai multe măsuri care se pot lua pentru a combate bullying-ul în grădiniță:

1. Promovați un mediu sigur și prietenos – Este important să promovăm un mediu sigur și prietenos în grădiniță, astfel încât copiii să se simtă confortabil și să se poată conecta cu alți copii.

2. Încurajați empatia și respectul – Este important să încurajăm empatia și respectul față de ceilalți. Copiii trebuie să învețe să fie conștienți de sentimentele și nevoile celorlalți și să îi trateze cu respect.

3.Monitorizați comportamentul copiilor – Este important să monitorizăm comportamentul copiilor în timpul activităților, în special atunci când sunt lăsați singuri. Dacă observați un comportament inadecvat sau agresiv, interveniți imediat.

4. Promovați comunicarea deschisă – Trebuie să promovăm o comunicare deschisă și sinceră între copii și între copii și adulți. Copiii trebuie să fie încurajați să-și exprime sentimentele și să găsească soluții la probleme.

5. Educați copiii despre bullying – Este important să educăm copiii despre bullying și să-i învățăm cum să recunoască și să raporteze comportamentul inadecvat. Copiii trebuie să învețe cum să-și exprime emoțiile în mod adecvat și să-și asume responsabilitatea pentru propriul comportament.

6. Implicați părinții și comunitatea – Implicați părinții și comunitatea în eforturile de a combate bullying-ul în grădiniță. Organizați sesiuni de consiliere pentru părinți și copii, aduceți vorbitori care să vorbească despre impactul bullying-ului și promovați o abordare de echipă pentru a preveni bullying-ul.

Este important să se acorde atenție bullying-ului în grădiniță și să se ia măsuri adecvate pentru a preveni și combate acest comportament agresiv, astfel încât copiii să poată crește într-un mediu sigur și sănătos.

Dacă totul este lăsat fără control și atenție adecvată, intimidarea și umilirea victimei nu se vor opri, ci doar se vor intensifica. Rezolvarea problemei hărțuirii în stadiile incipiente va proteja psihicul copilului și va avea consecințe minime. Prin urmare, indiferent dacă un copil este în rolul unei victime sau al unui atacator, acest lucru trebuie oprit imediat și problema nu trebuie lăsată să se dezvolte.

Copiii preșcolari nu realizează cât de traumatizante sunt acțiunile lor pentru alții, se gândesc puțin la sentimentele victimei și nu observă suferința și experiențele ei.

Dar un copil agresat poate avea stima de sine afectată, tulburări de somn, de alimentație, dureri de cap și teamă de societate. Va crede că nu merită să fie respectat, să aibă succes, îi va fi frică să se expună sau să ia atitudine.

De asemenea, a nu participa direct la agresiune, a fi martor când un copil îl lovește pe altul, strică lucruri, jignește, este o situație la fel de traumatizantă. Copilul învață că așa funcționează lumea, așa se poate acționa, începe să-i fie frică să nu atragă atenția asupra lui, să fie cumva diferit de ceilalți.

Experiența de bullying este un factor de risc serios pentru sănătatea și dezvoltarea copiilor. De aceea, builyng-ul rămâne și trebuie tratat ca o problemă serioasă care necesită intervenție. Un copil care se află într-o situație de agresiune are nevoie de sprijinul unui adult pentru că doar simțindu-se protejată, victima poate rezista hărțuirii.

ȘCOALA FĂRĂ BULLYING: O NECESITATE PENTRU DEZVOLTAREA UNUI MEDIU EDUCAȚIONAL SĂNĂTOS

Profesor **CĂPĂȚÎNĂ MARIA MAGDALENA**
ȘCOLA GIMNAZIALĂ NR. 4, RM. VÂLCEA

Bullyingul este un fenomen complex și dăunător care are loc în multeșcoli din întreaga lume. Acesta poate fi definit ca orice comportament agresiv, intenționat și repetat, care vizează o persoană sau un grup de persoane. De-a lungul timpului, efectele bullyingului asupra elevilor au devenit tot mai evidente, iar necesitatea unui „mediu școlar fără bullying" a fost recunoscută la scară largă. O „Școală fără bullying" nu înseamnă doar un loc în care elevii nu sunt hărțuiți fizic sau verbal, ci și un loc în care se promovează respectul, empatia și înțelegerea diversității.

Bullyingul poate lua forme variate, iar acestea include agresiuni fizice (lovituri, împingeri, și canări fizice), agresiuni verbale (insulte, jigniri, porecle umilitoare), dar și agresiuni psihologice (izolare socială, amenințări, manipulare emoțională). De asemenea, în era digitală, bullyingul poate include și cyberbullying-ul, care se referă la hărțuirea online a unei personae prinmesaje jignitoare, răspândirea de zvonuri false sau postarea de imagini compromițătoare.

Aceste forme de bullying pot avea un impact extrem de negative asupra elevilor vizați. Printre efectele imediate se numără anxietatea, depresia, pierderea încrederii în sine și retragerea socială, iar pe termen lung, acestea pot duce la dificultăți de integrare social și performanțe școlare scăzute.

Importanța unei școli fără bullying

Siguranța emoțională și fizică a elevilor**.** Un mediu școlar liber de bullying permite elevilor să se simtă în siguranță, atât din punct de vedere fizic, cât și emoțional. Într-o astfel de școală, aceștia sunt liberi să își exprime gândurile și sentimentele, să participe la activități educaționale și să interacționeze cu colegii lor fără teama de a fi hărțuiți sau discriminați. Siguranța și încrederea în sine sunt fundamentale pentru dezvoltarea unui elev.

Promovarea respectului și empatiei. Școala joacă un rol esențial în formarea valorilor fundamentale ale unui individ, iar respectful și empatia sunt esențiale în acest proces. Prin eliminarea bullyingului, elevii pot învăța importanța acceptării diferențelor și a respectului față de ceilalți. O școală fără bullying contribuie la crearea unui climat de înțelegere și susținer ereciprocă între colegi, indiferent de proveniențalor, sex, religie sau alte diferențe.

Îmbunătățirea performanțelor școlare. Un mediu educațional liber de bullying favorizează concentrarea și învățarea. Când elevii nu sunt deranjați sau speriați de agresiuni, aceștia pot să se implice activînactivitățile educaționale, să își exprime opiniile și sădezvolte abilități cognitive șisociale. Astfel, performanțele școlare se îmbunătățesc, iar procesul de învățare devine mai eficient.

Prevenirea comportamentelor antisociale.O școală fără bullying contribuie la prevenirea comportamentelor antisocial în rândul elevilor. Aceștia învață prin exemple pozitive cum să se comporte în mod responsabil și să își resolve conflictele într-un mod constructiv, fără a recurge la violență sau agresiune. Acest lucru se poate extinde și în viața de adult, având un impact pozitiv asupra societății în ansamblu.

Măsuri de prevenire și combatere a bullyingului**.** Educația privind respectful și empatia Este crucial ca școlile să implementeze programe educaționale destinate sensibilizării elevilor, profesorilor și părinților în legătură cu bullyingul. Astfel de programe pot include discuții despre ceea ce înseamnă bullyingul, efectele sale și cum poate fi prevenit. De asemenea, se pot organiza sesiuni de formare pentru profesori și părinți, astfel încât aceștia să poată recunoaște semnele de bullying și să intervină rapid.

Crearea unui cod de conduit clar. Fiecare instituție de învățământ ar trebui să aibă un regulament clar, în care bullyingul să fie interzis și sancționat. Elevii trebuie să știe că orice formă de agresiune, fizică sau psihologică, nu va fi tolerată și că există un sistem de support pentru cei afectați. Acesta poate include măsuri disciplinare pentru agresori și măsuri de sprijin pentru victime.

Implicarea activă a cadrelor didactice și a părinților**.** Cadrele didactice au un rol esențial în prevenirea bullyingului, prin supravegherea atentă a comportamentului elevilor și prin intervenția rapidă atunci când se observă semne de agresiune. În plus, părinții trebuie să fie implicați active în educația copiilor lor, învățându-i cum să resolve conflictele pe cale pașnică și să promoveze un comportament respectuos față de colegi.

Crearea unui mediu incluziv. Școlile pot organiza activități care încurajează colaborarea între elevi din diverse medii sociale, cultural sau etnice. Astfel de activități, precum zile de cultură, proiecte commune sau evenimente sportive, ajută la dezvoltarea spiritului de echipă și la reducerea prejudecăților. De asemenea, se pot încuraja discuții despre diversitate, pentru a combate stereotipurile și a promova incluziunea.

Concluzie

O „Școală fără bullying” nu este doar o dorință, ci o realitate posibilă, care trebuie să devină o prioritate pentru toate instituțiile educaționale. Prine ducație, prevenire și intervenție rapidă, bullyingul poate fi redus considerabil, iar elevii vor avea oportunitatea de a învăța și de a se dezvolta într-un mediu sănătos și sigur. Astfel, se vor forma tineri empatici, responsabili și respectuoși, care vor contribui la crearea unei societăți mai bune și mai echilibrate.

PREVENIREA BULLYINGULUI ÎN INSTITUȚIILE DE ÎNVĂȚĂMÂNT

PROF. CREȚU CLAUDIU COSTINEL
LICEUL TEHNOLOGIC MOTRU, GORJ

PROF. CREȚU EMANUELA
COLEGIUL NAȚIONAL GEORGE COȘBUC, MOTRU, GORJ

Bullyingul este un comportament agresiv, negativ și repetat al unui individ sau al unui grup de indivizi prin care se încearcă să se rănească fizic sau emoțional pe cineva. Cel mai des, acest tip de comportament este întâlnit în școli și în mediul online. În România, în ultimii ani acest fenomen s-a dovedit a fi o problemă apăsătoare în rândurile tinerilor, luând amploare din ce în ce mai mult. Cuvântul „Bullying” nu a primit o traducere congruentă în limba română, dar totodată acesta poate fi asociat cu intimidarea și terorizarea. Fenomenul respectiv include violența fizică, violența verbală, comportamentală care se poate întâlni și în mediul online. Toate cu scopul de a dezechilibra psihic și brutaliza victima.

Prevenirea bullying-ului prin educație este un proces esențial pentru a crea un mediu sănătos și respectuos, atât în școli, cât și în alte comunități. Educația joacă un rol crucial în conștientizarea și prevenirea comportamentelor agresive. Iată câteva modalități prin care educația poate contribui la prevenirea bullying-ului:

1. Promovarea respectului și empatiei

- **Programe educaționale** care încurajează respectul reciproc și înțelegerea diferențelor. Lecțiile despre empatie, diversitate și acceptarea celorlalți pot ajuta la crearea unui climat pozitiv.
- **Activități interactive**, cum ar fi discuții de grup, jocuri de rol sau studii de caz, în care elevii pot învăța despre impactul negativ al bullying-ului asupra victimelor.

2. Formarea cadrelor didactice și a personalului

- **Instruirea profesorilor și a altor angajați ai școlii** pentru a recunoaște semnele de bullying și pentru a interveni corespunzător atunci când este necesar.
- Dezvoltarea unor strategii eficiente de prevenire și intervenție în cazul în care bullying-ul are loc.

3. Crearea unui climat școlar sigur și deschis

- **Stabilirea unor reguli clare** privind comportamentul acceptabil în școală și sancțiuni pentru bullying.

Implicarea elevilor în crearea unui mediu respectuos, prin sesiuni de formare în care aceștia pot discuta despre ce înseamnă bullying-ul și ce măsuri pot fi luate pentru a-l preveni.

4 . Promovarea comunicării deschise

- Încurajarea elevilor să **raporteze orice incident de bullying**, fără teama de a fi judecați. Aceasta poate fi realizată prin crearea unor canale sigure și anonime de raportare.
- **Colaborarea între școală, familie și comunitate** pentru a asigura un front comun în prevenirea bullying-ului și pentru a oferi sprijin victimelor.

5. Programe de sensibilizare și informare

- **Campanii de conștientizare** despre efectele bullying-ului și despre importanța respectului între colegi. Aceste campanii pot include sesiuni de formare, afișe, videoclipuri educaționale, etc.
- **Proiecte educaționale** care implică elevii activ în prevenirea bullying-ului, cum ar fi grupuri de discuție, activități în care elevii pot învăța despre importanța auto-empatiei și a sprijinului
- reciproc.

6. Includerea educației emoționale și sociale în curriculum

- Introducerea unor lecții de **educație emoțională** care să ajute elevii să își înțeleagă mai bine sentimentele și să aprecieze diversele perspective.
- Încurajarea elevilor să își dezvolte abilități de **rezolvare a conflictelor** și să recurgă la comunicare asertivă pentru a preveni conflictele care ar putea degenera în bullying.

Prin aceste măsuri, educația poate deveni un instrument puternic în prevenirea bullying-ului și în crearea unui mediu în care toți elevii să se simtă siguri, respectați și susținuți.

Bibliografie

Grădinaru,C., Stănculeanu,D., Manole,M., *Bullyingul în rândul copiilor. Studiu sociologic la nivel național realizat de Organizația Salvați Copiii,* 2016

Grigore,A.N., *Violența în context educațional: forme actuale,* Iași, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, Iaşi, 2016

Onofrei,L., *Violența în spațiul public. Derapaje ale comunicării*, Iași, Editura Fundației Academice AXIS, 2015

PREVENIREA VIOLENŢEI PRIN STUDIUL OPERELOR LITERARE
PROIECT AL CLUBULUI DE LECTURĂ

Prof. MIHAI DANIELA
ŞCOALA GIMNAZIALĂ NR 2 PERIŞ

Anul acesta Şcoala **Gimnazială Nr 2 Periş** s-a alăturat **Școlii Gimnazială Nr. 117 din Bucureşti** în proiectul **„ VIOLENŢA ÎN ŞCOLI ŞI ÎN MEDIUL ONLINE”,** activitate inclusă în Calendarul de activităţi metodice-ştiinţifice-culturale al CCD-București. Printre obiectivele acestui proiect se numără cunoaşterea şi identificarea fenomenelor de violenţă din şcoală şi a cauzelor care le generează şi oferirea de exemple de bune practici de diminuare a fenomenului de violență în școală. În acest scop am deschis proiectul Clubului de lectură din şcoală sub motto-ul extras din romanul “Minunea” scris de R.J. Palacio: ***„Dacă poți trece prin gimnaziu fără să rănești pe nimeni, e chiar grozav!”*** sub care se vor desfăşura şi alte activităţi.

Argument:

,,Cuvintele nu sunt un joc de artificii, ele sunt arme care pot ucide sau înălța." (Prof. Gabriel Ţepelea)

Uneori şi tăcerea e o formă de violență emoțională. **Cât propagăm din violență, tăcând?**

Constatăm în ultimii ani dublarea violenței sociale de cea atitudinală și de cea de limbaj (chiar și când nu e foarte dur), selecția lexicală, vocabularul excluderii, al unor semi-minciuni consimțite și transformate în normă socială.

E la fel de rău când închidem ochii asupra "chestiilor de copii" ca și atunci când folosim termeni nedemni în prezența lor (ce știe și de unde știe un copil cuvinte de genul "pițipoancă","tocilar", porecle etc?) sau când le permitem să se comporte nedemn... Lumea adolescenților e plină de forme de violență emoțională învățate și la care asistăm fără reacție când le vedem puse în practică. Spunem, de obicei, că astfel de comportamente sunt copilărești, nu avem ce face, o să le vină cândva mintea la cap.

Basmele îi ajută pe copii să facă faţă conflictelor interioare, le permit să îşi proiecteze propriile bătălii interioare dintre bine şi rău, le creează o imagine mai puţin deformată asupra lumii (o lume în care nu este totul mereu roz şi frumos) şi îi ajută să identifice şi să gestioneze mai bine sentimentele incomode, precum furia.

Cei mici au nevoie de literatură pentru copii în viaţa lor care să îi ajute să facă faţă conflictelor interioare ce fac parte din procesul de creştere. Literatura are putere de a-i ajuta să facă faţă luptelor ce se dau în sufletul lor în viaţa de zi cu zi.

Obiectiv:

Până la sfârșitul lecției, elevii vor fi capabili să analizeze operele literare pentru a identifica și articula diferite metode de prevenire a violenței.

Evaluare:

Elevii vor completa o reflecție scrisă în care vor analiza personajele și evenimentele din opera literară **„Invizibil" de Eloy Moreno** și vor discuta despre diferitele strategii folosite pentru prevenirea violenței. Ei vor explica, de asemenea, cum aceste strategii pot fi aplicate în situații din viața reală.

Puncte cheie:

• Definirea violenței și a diferitelor forme ale acesteia
• Explorarea conceptului de prevenire a violenței
• Analiza personajelor și evenimentelor din „Invizibil" de Eloy Moreno pentru a identifica exemple de strategii de prevenire a violenței
• Identificarea și discutarea strategiilor de prevenire a violenței în situații reale

Captarea atenţiei:

Profesorul va începe lecția punând elevilor următoarea întrebare: **„Poate literatura să ne învețe cum să prevenim violența în societate?"** Acest lucru va servi ca ancoră pentru a capta interesul elevilor și a-i implica într-o scurtă discuție despre potențialele influențe ale literaturii asupra problemelor din viața reală, cum ar fi prevenirea violenței.

Alte întrebări : Ce este educația? Ce este copilăria? Ce legătură au violența și abuzul cu educația și cu literatura? Ce idei despre educație promovăm? Ce mesaje ne transmit personajele din literatură, cum sînt ele portretizate ?

Introducere în noul material:

Profesorul va introduce conceptul de **prevenire a violenței** și va oferi o definiție a violenței. El va explica apoi obiectivul lecției și legătura acesteia cu studiul literaturii. Profesorul va aborda, de asemenea, o concepție greșită obișnuită conform căreia **literatura este doar pentru divertisment și nu are aplicații în viața reală.**

Pentru a asigura implicarea activă, profesorul va folosi diverse strategii precum:

• Partajarea de exemple relevante din opere literare celebre care evidențiază strategiile de prevenire a violenței
• Facilitarea unei discuții despre importanța empatiei, a rezolvării conflictelor și a abilităților de comunicare în prevenirea violenței
• Furnizarea de scenarii din viața reală în care elevii pot face brainstorming și pot sugera potențiale strategii de prevenire a violenței

Conducerea activitaţii:

Profesorul va ghida elevii printr-o lectură atentă a pasajelor selectate din **romanul „Invizibil" de Eloy Moreno**. El va facilita o discuție pentru a identifica și analiza cazurile în care strategiile de prevenire a violenței sunt folosite de personaje. Profesorul va organiza întrebările de la ușor la greu, încurajând elevii să furnizeze dovezi din text pentru a-și susține concluziile.

Pentru a monitoriza performanța elevilor, profesorul va circula în clasă, va asculta în mod activ discuțiile elevilor și va oferi feedback în timp util. De asemenea, vor interveni pentru a clarifica orice concepții greșite care pot apărea în timpul practicii ghidate.

Activitate independentă:

Elevii vor lucra independent pentru a finaliza o reflecție scrisă. Ei vor analiza personajele și evenimentele din **romanul „Invizibil" de Eloy Moreno** pentru a identifica exemple de strategii de prevenire a violenței. Ei vor explica apoi modul în care aceste strategii pot fi aplicate în situații din viața reală, folosind exemple specifice din propria lor viață sau din lumea din jurul lor.

Așteptările comportamentale pentru practica independentă vor fi stabilite prin reamintirea elevilor să rămână concentrați, să folosească dovezile din text pentru a-și susține răspunsurile și să demonstreze înțelegerea strategiilor de prevenire a violenței.

Închidere:

Pentru a rezuma conceptele cheie învățate în timpul lecției, profesorul va conduce o scurtă discuție în întreaga clasă. Elevii își vor împărtăși reflecțiile și perspectivele despre strategiile de prevenire a violenței găsite în **romanul „Invizibil" de Eloy Moreno** și vor discuta despre modul în care acestea pot fi aplicate în situații reale. Profesorul va facilita discuția și va oferi exemple suplimentare dacă este necesar.

Activitate de extensie:

Pentru elevii care termină devreme, pot alege un alt text de literatură (fie românesc, fie din alte culturi) și îl pot analiza pentru exemple de strategii de prevenire a violenței. Ei pot crea o reprezentare vizuală sau o scurtă scenetă pentru a-și prezenta descoperirile.

Teme pentru acasă:

Elevii pot cerceta și găsi exemple de strategii de prevenire a violenței utilizate în propria lor comunitate sau în societatea în general. Ei își pot prezenta constatările la următoarea oră, fie în scris, un poster sau o prezentare orală.

O poveste rascolitoare despre **bullying,** spusa cu multa sensibilitate prin ochii unui copil care nu-si mai gaseste refugiu decat in lumea imaginatiei. Eroul nenumit al acestei cărți, o voce de băiat de gimnaziu care ar putea fi a oricui, e dintre cei care se zbate între a dori să fie văzut și a dori să fie invizibil în fața celorlați - atât de chinuit de ce i se întâmplă, încât numai imaginându-și, ca în BD, că are superputeri precum a face pe viespea, a fi invizibil, a avea carapace, a alerga mai repede decât toți, își poate explica realitatea interacțiunilor cu ceilalți.	

https://www.facebook.com/100034849910277/posts/pfbid02Y62ThZFSiaqb3arVhAKJ4qdNomnDF2djXxGPhGDpaKP3it344qSN1uVQ1SXK6U67l/

VIOLENŢA VERBALĂ ÎN ȘCOALĂ

Prof. BARBU ADRIANA
ŞCOALA GIMNAZIALĂ NR 2 PERIŞ

În fiecare an, de 30 ianuarie se sărbătorește **Ziua Internațională a Nonviolenței Școlare**. Stabilită încă din 1964 pentru a comemora moartea lui Mahatma Gandhi, a cărui viață a fost dedicată luptei împotriva violenței, ziua de 30 ianuarie este o oportunitate în plus pentru a atrage atenția asupra fenomenului de violență școlară și a promova *dragostea universală, non-violența și pacea.*

Anul acesta Şcoala **Gimnazială Nr 2 Periş** s-a alăturat **Şcolii Gimnazială Nr. 117 din Bucureşti** în proiectul **„ VIOLENŢA ÎN ŞCOLI ŞI ÎN MEDIUL ONLINE”,** activitate inclusă în Calendarul de activităţi metodice-ştiinţifice-culturale al CCD-Bucureşti. Printre obiectivele acestui proiect se numără cunoaşterea şi identificarea fenomenelor de violenţă din şcoală şi a cauzelor care le generează şi oferirea de exemple de bune practici de diminuare a fenomenului de violență în școală. În acest scop am deschis săptămâna dedicată acestor activităţi cu o dezbatere legată de prevenirea violenţei în şcoală cu elevii clasei a V a . Cu această ocazie, cadrele didactice din şcoala noastră au transmis elevilor că mesajul acestei zile trebuie să dureze şi să se manifeste în fiecare zi.

Acţiunea denumită ***“Exmatriculăm cuvintele urâte!”*** a inclus activităţi de expunere a unor noţiuni generale despre violenţă şi colaje cu mesaje împotriva violenţei sub mottoul extras din romanul “Minunea” scris de R.J. Palacio: ***„Dacă poți trece prin gimnaziu fără să rănești pe nimeni , e chiar grozav!”***Au fost invitaţi elevi ai clasei a VIII a care au împărtăşit din experienţa lor legată de bullying în şcoală. Au discutat despre faptul că violența școlară se referă la orice formă de agresiune, intimidare, hărțuire sau comportament violent care are loc în mediul școlar. Aceasta poate include violență fizică, verbală sau emoțională între elevi sau chiar între elevi și cadrele didactice.

Pentru a combate violența școlară s-a ajuns la concluzia că este important să luăm în considerare următoarele măsuri:

1. Educație și conștientizare: Este esențial să educăm elevii cu privire la consecințele negative ale violenței și să le oferim informații despre cum să-și exprime emoțiile în mod sănătos și să comunice într-un mod respectuos. Organizarea de programe de educație și ateliere care promovează valorile precum respectul, empatia și rezolvarea pașnică a conflictelor poate ajuta la prevenirea violenței școlare.

2. Implementarea unor politici și reguli clare: Școlile ar trebui să aibă politici și reguli clare împotriva violenței școlare, care să fie cunoscute de toți elevii, părinții și cadrele didactice. Aceste politici ar trebui să prevadă consecințe adecvate pentru cei implicați în acte de violență și să promoveze un mediu sigur și respectuos.

3. Promovarea unui mediu școlar sigur și incluziv: Este important să creăm un mediu școlar sigur și incluziv, în care toți elevii se simt acceptați și respectați. Aceasta poate implica implementarea programelor de mentorat, promovarea valorilor de toleranță și diversitate, precum și implicarea comunității în crearea unui mediu pozitiv.

4. Monitorizarea și intervenția promptă: Școlile ar trebui să monitorizeze atent comportamentul elevilor și să intervină prompt în cazul în care se observă acte de violență. Este important să existe canale de comunicare deschise între elevi, cadre didactice și părinți, astfel încât să se poată raporta incidentele și să se poată interveni în mod corespunzător.

5. Consiliere și sprijin emoțional: Asigurarea accesului la servicii de consiliere și sprijin emoțional pentru elevi poate fi deosebit de utilă în prevenirea și gestionarea violenței școlare. Elevii ar trebui să aibă posibilitatea de a discuta despre problemele lor și de a primi sprijinul necesar pentru a-și dezvolta abilitățile de gestionare a conflictelor și de a-și construi relații sănătoase.

Am hotărât ca la ora de dirigentie elevii să creeze un poster care să evidențiază **importanța implicării comunității locale** în combaterea violenței verbale în școli și să propun strategii de participare activă. Ei își vor prezenta afișele clasei și își vor explica ideile.

Considerăm că finalizând acest program de parteneriat, atât copiii, cât şi ceilalți partcipanți, vor avea avantaje:copiii se vor manifesta corect, anti-agresiv, vor schimba atitudinile agresive cu cele de compasiune, de înţelegere, de toleranţă, de afecţiune. Părinții se vor implica mai mult în viața şcolară a copiilor lor. Cadrele didactice se vor confrunta mai rar cu aemenea comportamente agresive.Activitățile desfăşurare au reprezentat o formă de a educa altfel, prin intermediul unor activități educative non-formale care le-au stârnit curiozitatea, inițiativa, dorința de implicare și participare.

FENOMENUL DE BULLYNG ÎN ȘCOALĂ ȘI IMPACTUL ACESTUIA ASUPRA REZULTATELOR ȘCOLARE LA DISCIPLINA GEOGRAFIE

Prof. HANGA ANDRA ANDREEA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ „MIRON COSTIN" BACĂU

Violenta în școli este una dintre cele mai vizibile forme de violență asupra copiilor. Scoala nu poate îndeplini rolul important de învațare si socializare, dacă acestea sunt un mediu în care se manifestă agresivitatea, intimidarea (bullying) sau violență.

Bullying-ul reprezinta o formă de abuz, în detrimentul stării de bine și a dezvoltării sănătoase și armonioase a elevilor. Poate fi o formă simplă de neglijare sau se poate extinde la forme complexe de abuz fizic, emoțional și chiar sexual. Unii psihologi, au ajuns să considere că la baza problemei bullying-ului, comportamentului sau atitudinii de „intimidare" în mod repetat și intenționat, ca modalitate de a câștiga puterea asupra altei personae sunt niște trauma personale.

Bullying-ul este de fapt tot o formă de violență, care se pare ca a crescut destul de mult în ultimii ani. Au aparut incidente, mai ales la nivelul școlilor și a crescut gradul de conștientizare a fenomenului de bullying. Se concretizează în: apelarea numelui într-un anumit fel, excluderea din activități, discriminarea, nerespectarea drepturilor, abuzul de orice tip, agresivitatea verbală sau scrisă.

Se consideră că cei care provoacă „bullying" sunt acele persoane care nu primesc suficientă atenție, care doresc astfel să iasă în evidență, să braveze și actionează în consecință. Lipsa de afecțiune, de aprobare, de îndrumare, de feedback pozitiv, lipsa iubirii, neglijarea, încurajarea unor noi stiluri de viața, noi moduri de impunere, de a câștiga bani, sunt factorii facilitatori pentru bullying. Nevoia de putere și de dominare fac din victimă o ținta, iar agresorii vor răni fizic, social sau emoțional pe ceilalți. De cele mai multe ori, cei care hărțuiesc, au fost hărțuiți sau sunt ei înșiși hărțuiți, de colegi sau de familie.

Copiii sau persoanele care sunt agresori sunt de fapt cei care vor să demonstreze, prin forța, din păcate, că au o bună stimă de sine, că dețin controlul și sunt superiori celorlalți. Familiile unde se foloseste adesea pedeapsa corporală, constituie un mediu „prielnic" pentru dezvoltarea comportamentelor deviante de tip bullying, inadecvate adaptării la cerințele sociale, incapabile de înțelegere a disciplinei pozitive și respectării unor reguli pentru buna funcționare. Multe studii arată ca invidia și resentimentele pot fi motive care produc bullying. Exista dovezi care sugerează că un deficit de stimă de sine contribuie semnificativ la actele de tip bullying, ca și stările de anxietate sau de vinovăție. Lipsa abilităților sociale, utilizarea forței, dependența de comportamente agresive, mânia și furia, statutul în grupul de apartenență, existența unor antecedente de acest tip în copilărie sunt factori de risc. Specialiști apreciază că de multe ori, bullying-ul în rândul elevilor, nu implică neapărat criminalitate sau violență fizică, ci funcționează ca abuz psihologic sau verbal.

Psihologul norvegian Dan Olweus, considerat unul dintre fondatorii la nivel international al conceptului de bullying, consideră bullying-ul prezent, atunci când o persoană este expusă, în mod repetat și în timp, la acțiuni negative, fizice și psihologice, de una sau mai multe persoane.

Prin aceste acțiuni negative, se aduce astfel un prejudiciu intenționat, direct sau indirect, prin crearea unui stări de disconfort în diferite moduri: cuvinte jignitoare, șicane, umilințe, injurii, altercații, ofense, admonestări, constrângeri, batjocoriri, șipete, sâcâieli, bravări, reproșuri, atingeri nepotrivite, obstrucții, loviri, hărțuiri sau alte asemenea acțiuni ce pot adduce un prejudiciu fizic sau emoțional. În mediul școlar, aruncarea lucrurilor personale (caiete, ghiozdane, pixuri, pachetul cu mâncare etc.), trasul de păr, de mâneca, zgârieturile, ciupitul, ruperea unor obiecte dragi, sufocarea cu diverse obiecte, eliminarea din clasă, imitarea, luarea în derâdere sunt alte manifestari de bullying, sunt prezente din ce în ce mai des începând cu nivelul gimnazial.

În situația cazurilor de bullying din unitățile școlare, atât elevii considerați agresori cât și cei care ajung să fie victime, prezintă comportamente specific:

Elevii agresori și elevii victime:

· manifestă puternic nevoia de a conduce, de a domina alți colegi;
· sunt impulsivi, ușor de înfuriat;
· sunt provocatori, nu respectă regulile;
· sunt agresivi cu colegii, părinții, profesorii;
· nu au remușcări și capacitatea de a înțelege emoțiile celorlalți (empatie);
· au deficit de atenție: în timpul orelor desenează, aruncă hârtii, dorm, comentează;
· au o parere foarte bună, uneori exagerată despre sine: se consideră șefi, șmecheri, boss, prințese
· instigă la absenteism școlar și-i abuzează pe cei care nu se supun „noii” reguli;
· aparțin unor anturaje/ grupuri dubioase;
· percep acțiuni ostile acolo unde nu există, sunt antisociali.
· sunt pasivi în comportament și comunicare, izolați social;
· sunt precauți, sensibili, retrași, timizi;
· manifestă nesiguranță, anxietate, sensibilitate exacerbată;
· au o stimă de sine scăzută;
· au puțini prieteni sau deloc;
· nu sunt capabili să dezvolte relații sociale;
· sunt percepuți ca incapabili de a se apăra, de a avea puncte de vedere personale, de a argumenta;
· au diferite forme de dizabilități: fizice, de vorbire, locomotorii etc.
· afișează o atitudine de învins și un comportament depresiv;
· nu fac față presiunii grupului;
· arată că drepturile lor nu contează, sunt ignorate;
· nu iau atitudine în fața actelor de agresiune.

Intimidarea, ca formă principală de bullying, în rândul elevilor a jucat un rol semnificativ în majoritatea tipurilor de conflicte dintre elevii școlilor la nivel național. Izolarea socială, lipsa prietenilor, încredere de sine scăzută, performanțe slabe la școală pot fi consecințe ale bullying-ului. Manipularea, bârfa, constrângerile, criticile, minciunile, zvonurile, satirizarea, comicul exagerat adresat unei persoane sau unui grup de persoane (în clasa, în cancelarie, pe holuri, în

curtea scolii etc.), diferențelor pe care acestea le prezintă (înaltime, greutate, culoarea ochilor, culoarea părului, nivel cognitiv, potențial de învățare, rasă, etnie, religie, dizabilitate, tip de familie, nivel de cultură etc.) constituie comportament de tip bullying.

Efectele bullyingului pot fi grave, uneori ajungând să fie chiar fatale. Se indică faptul că persoanele, indiferent daca sunt copii sau adulți, care sunt supuse permanent comportamentului abuziv, prezinta risc de stres, îmbolnaviri și chiar în extremă situație sinucidere. Elevii care suferă de bullying, sau sunt victimele unei harțuiri prelungite pot suferi pe termen lung probleme emoționale, probleme de comportament, probleme sociale, singuratate, depresie, anxietate, stima de sine scazută, o creștere a frecvenței îmbolnavirilor.

Este important să se realizeze o strânsă colaborare între familie și școală, dar și societatea civilă pentru eliminarea acestui comportament. Se afirmă că, de multe ori, în școala românească, încă nu există și nu se întâmplă astfel de fenomene, dar trebuie sa fim pregatiți și să se prevină apariția acestora.

Fenomenul bullying poate fi prezent în orice tip de comunitate, în grupuri sociale, unde persoanele interacționează unele cu altele, la scoală fenomenul se accentează din cauza faptului că de cele mai multe ori copiii nu conștientizează problema fenomenului, pentru a se putea lua măsuri preventive, astfel apărând numeroase stări de conflict.

Problema violenței și a bullying-ului în mediul școlar, necesită în mod special, o rezolvare holistică, deoarece cauzele acestui fenomen nu se rezumă numai la aspecte singulare. În acest context trebuie acționat la urmatoarele niveluri:

· înțelegerea mecanismelor care declanșează fenomenul bullying sau al violenței;
· stilul și calitatea practicilor de gestionare a conflictelor, actelor de violență și situațiilor de bullying;
· calitatea programelor școlare și modul de predare la clasă;
· implicarea în activitățile de timp liber și calitatea programului extracurricular;
· formalizarea strategiilor, tehnicilor și procedurilor care fac față cel mai bine incidentelor;
· dezvoltarea de relații pozitive cu ceilalți și cu sine însuși.

Participarea elevilor la cursuri interactive de mediere a conflictelor, prin metode, cum ar fi: exerciții de grup, joc de rol, tehnici de prezentare, tehnici art-creative. Obiectivul principal este încurajarea elevilor în asumarea responsabilității pentru o rezolvare a conflictelor din viața lor fără violență.

Bibliografie:

1. Calineci, M., Pacurari O., Stoicescu D., *Dezvoltarea profesională a cadrelor didactice prin activități de mentorat,* Ministerul Educației, Cercetării și Inovării. Unitatea de Management a Proiectelor cu Finanțare Externa, București, 2009.
2. Anderson, W., *Curs practic de încredere*, Bucuresști, Editura Curtea Veche, 1999
3. Fundația Copiii Noștri și UNICEF România, *Agresivitatea copiilor, Înjurături, lovituri, bătăi, Sugestii pentru parinți și educatori*.
4. Gittins, Chris, *Reducerea violenței în școală, un ghid al schimbării, Copiii și violența,* COE

STOP BULLYINGULUI!

PROF. BRĂTEAN IONELA MARIA
PROF. CONŢIU GEORGETA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ FLOREA BOGDAN REGHIN, MUREȘ

Clasa: a VI-a
Scopul activității: informarea elevilor cu privire la fenomenul ,,bullying" în mediul școlar
Obiective:

- ✓ să definească conceptul de bullying;
- ✓ să cunoască formele de manifestare ale bullying-ului;
- ✓ să identifice consecințele fenomenului de bullying;
- ✓ să realizeze un poster cu tema ,,STOP BULLYING".

Timp de lucru: 50 min.
Resurse procedurale: explicația, conversația, problematizarea, expunerea, brainstorming, metoda posterului, dezbaterea;
Resurse materiale: laptop, coli de hârtie, markere colorate, creioane colorate.
Demersul didactic:

1. Activitatea începe cu un exercițiu de tip brainstorming, iar fiecare elev trebuie să enunțe idei pe care le are despre noțiunea ,,bullying". La terminarea timpului de lucru, profesorul selectează răspunsurile corecte referitoare la conceptul de ,,bullying' și antrenează elevii în discuții pe baza acestora.

2. Profesorul derulează o prezentare PPT. în care evidențiază aspecte referitoare la:

- ➢ definirea noțiunii de bullying;
- ➢ forme de manifestare ale bullying-ului (verbal, emoțional, fizic, social);
- ➢ diferite situații în care putem fi victime ale bullying-ului;
- ➢ cum recunoaștem posibilii agresori;
- ➢ consecințele bullying-ului.

3. Profesorul împarte colectivul de elevi în 5 echipe, fiecare primind sarcina de a realiza un poster cu tema ,,STOP BULLYING". După terminarea timpului acordat acestei activități, un reprezentant din fiecare echipă prezintă materialul realizat, ulterior făcându-se aprecieri asupra modului în care a lucrat fiecare echipă.

4. Activitatea ,, INIMA" presupune ca fiecare elev având la dispoziție o foaie de hârtie să deseneze o inimă, pe care o colorează cum dorește, iar în interiorul ei să noteze numele unor persoane dragi/apropiate. După realizarea desenului, se solicită elevilor să mototolească foaia de hârtie, dar având grijă să nu se distrugă. Ulterior, după ce fiecare elev obţine un ghemotoc de hârtie, aceştia sunt rugaţi să desfacă hârtia şi să încerce să o îndrepte astfel încât să nu rămână nici o îndoitură. Cum acest lucru nu este posibil, elevilor li se solicită să îşi exprime opinii cu privire la scopul acestei activități. La final elevii sunt rugaţi să noteze în interiorul inimii o emoţie sau o acţiune care are rolul de a repara inima mototolită şi poate contribui la prevenirea bullyingului.

5. Profesorul pune la dispoziția elevilor filmulețul didactic ,,Alege sa te opui bullying-ului!" (oferit de Salvați Copiii România); au loc discuții referitoare la tema filmului derulat și se concluzionează cu faptul că primul pas în stoparea acestui fenomen este identificarea și raportarea imediată a oricărui caz de bullying.

EDUCAȚIA TOLERANȚEI. FORMAREA GENERAȚIILOR FĂRĂ BULLYING

Prof. **VORNICU ANA-IOANA**
COLEGIUL „MIHAI EMINESCU" BACĂU

În ultimii ani, fenomenul bullying-ului a devenit o preocupare majoră în sistemele educaționale din întreaga lume. Acesta nu doar că afectează starea emoțională și psihologică a elevilor, dar are și un impact negativ asupra performanței lor școlare și a relațiilor interpersonale. De aceea, în acest context, educația pentru toleranță și respect devine esențială.

Bullying-ul școlar este definit ca un comportament agresiv, repetat și intenționat, în care o persoană (sau un grup) îi cauzează suferință unei victime, prin intimidare, umilire sau excludere. Fenomenul poate include forme verbale (insulte, porecle), fizice (lovituri, împingeri) și psihologice (manipulări, zvonuri răspândite). Cauzele bullying-ului sunt diverse și includ factori precum mediul familial, stereotipurile de gen, dar și influențele grupurilor de prieteni. De asemenea, efectele acestui fenomen sunt devastatoare: anxietate, depresie, izolare socială și, în cazuri extreme, abandon școlar sau comportamente autodestructive.

Educația pentru toleranță presupune dezvoltarea unui climat școlar bazat pe respect reciproc, empatie și înțelegere a diferențelor. O astfel de educație se întemeiază pe valorile fundamentale ale demnității umane și ale drepturilor fundamentale ale copilului. Conform teoriei educației incluzive, fiecare elev are dreptul de a învăța într-un mediu sigur și stimulator, unde diversitatea este apreciată, iar bullying-ul este complet inacceptabil.

Conform teoriei educației transformatoare, educația pentru toleranță ar trebui să promoveze nu doar integrarea cunoștințelor academice, ci și dezvoltarea abilităților emoționale și sociale. Autori precum John Dewey și Paulo Freire subliniază importanța unui curriculum care să includă nu doar domenii cognitive, ci și formarea caracterului și a relațiilor interpersonale.

Programele educaționale care abordează bullying-ul au un impact semnificativ asupra comportamentului elevilor. De exemplu, proiectele de educație socială bazate pe cooperare, precum metoda „Stop Bullying" sau „KiVa" din Finlanda, au demonstrat că abordările bazate pe implicarea întregii comunități școlare sunt eficiente. Aceste programe sunt structurate pe mai multe nivele: de la prevenirea bullying-ului la nivelul clasei, până la formarea unor grupuri de suport pentru victimele acestuia.

Metoda „Restorative Justice" sau „Justiția Restaurativă" este o tehnică prin care se urmărește implicarea victimelor și a agresorilor într-un dialog deschis, pentru a restabili relațiile și a încuraja responsabilizarea. Aceasta promovează conștientizarea efectelor bullying-ului asupra tuturor celor implicați și caută soluții pentru a restabili echilibrul în relațiile școlare.

Cursurile care încurajează dezvoltarea competențelor socio-emoționale ale elevilor sunt esențiale pentru prevenirea comportamentului de bullying. Aceste competențe includ auto-controlul, empatia, gestionarea conflictelor și cooperarea. Implementarea programelor de educație

emoțională, cum ar fi „The Zones of Regulation” sau „MindUp”, ajută elevii să își gestioneze mai bine emoțiile și să răspundă într-un mod mai constructiv în situații de conflict.

Unul dintre cele mai importante aspecte pentru prevenirea bullying-ului este dezvoltarea unui climat școlar pozitiv, în care elevii se simt în siguranță și susținuți. Aceasta poate fi realizată prin crearea unor politici școlare clare care interzic orice formă de agresiune și prin promovarea unui comportament respectuos între toți membrii comunității școlare. De asemenea, educația pentru cetățenie activă joacă un rol esențial în dezvoltarea unor valori fundamentale de respect și toleranță.

Un alt element crucial în prevenirea bullying-ului este colaborarea între școală, părinți și comunitate. Prin organizarea de sesiuni educaționale și grupuri de suport pentru părinți, aceștia pot învăța să recunoască semnele bullying-ului și să răspundă corespunzător. Implicarea părinților în activitățile educaționale poate contribui semnificativ la crearea unui mediu școlar mai sigur.

Cadrele didactice joacă un rol esențial în prevenirea și combaterea bullying-ului. Formarea continuă a acestora în domenii precum managementul comportamentului, educația pentru respect și incluziune, dar și intervenția în caz de bullying este esențială. În plus, formarea profesorilor trebuie să includă și utilizarea unor metode de învățare inovative care să promoveze empatia și colaborarea între elevi. În diverse școli din România și din alte țări, s-au implementat programe de succes care au avut un impact pozitiv asupra reducerii bullying-ului. De exemplu, în școlile din România, „Programul Național Anti-Bullying! a fost un pas important în direcția educației pentru toleranță. În Statele Unite, programele bazate pe „Social-Emotional Learning” (SEL) au demonstrat o reducere semnificativă a incidentelor de bullying.

Deși bullying-ul rămâne o problemă majoră în școlile din întreaga lume, cu ajutorul unor strategii educaționale moderne și a unui climat școlar favorabil toleranței, acest fenomen poate fi prevenit și combatut eficient. Educația pentru toleranță, împreună cu metodele inovative de prevenire și stopare a violenței, contribuie la formarea unor generații de tineri responsabili, empatici și capabili să trăiască în armonie cu cei din jur. Abordările integrate care implică școlile, părinții și comunitatea sunt cheia succesului în eliminarea bullying-ului din școli.

Bibliografie

Manual- Strategii pentru o clasă fără bullying, Programul Daphne
Olweus, Dan – *Bullying at School: What We Know and What We Can Do* (1993)
Păun, Mădălina – *Educația Toleranței: principii și practici pentru școli fără bullying* (2020)
Popovici, Vasile – *Psihologia și pedagogia conflictului: prevenirea bullying-ului în școli* (2018)
Radu, Andreea – *Abordări didactice moderne în combaterea bullying-ului* (2021)
Thompson, Beatrice– *Anti-Bullying Programs in Schools: Preventing Violence* (2007)
Tisseron , Serge– *Le Harcèlement Scolaire: Comprendre, Prévenir, Agir* (2015)

ȘCOALA FĂRĂ FRICĂ – PREVENIREA BULLYINGULUI PRIN EDUCAȚIE

ALIONA MACHIDON
ALINA DASCENCO
BOGDAN RUSU
CENTRUL MACHIDON SCHOOL

1. Introducere
   - Definirea conceptului de bullying.
   - Importanța prevenirii bullyingului în școlile contemporane.
   - Obiectivele lucrării: ce se urmărește prin educația anti-bullying.
2. Fundamente teoretice
   - Clasificarea bullyingului.
   - Teorii despre bullying.
   - Efectele bullyngului asupra elevilor.
   - Modele de intervenție și prevenire a bullyingului în educație.
3. Prevenirea bullyingului prin educație
   - Rolul educației în prevenirea bullyingului.
   - Programe educaționale și inițiative școlare existente pentru prevenirea bullyingului.
   - Importanța învățării valorilor de respect, empatie și non-violență.
   - Colaborarea între profesori, părinți și elevi în crearea unui mediu școlar sigur.
4. Strategii eficiente de prevenire a bullyingului
   - Programe educaționale de succes în prevenirea bullyingului
   - Activități educaționale pentru conștientizare și prevenție
   - Rolul specialiștilor în combaterea bullyingului
   - Importanța educației emoționale în reducerea bullyingului
5. Studiu de caz
6. Concluzii
   - Sinteza principalelor idei discutate.
   - Propunerea unor măsuri de îmbunătățire a educației anti-bullying.
   - Implicațiile pentru educația viitoare și rolul comunității educaționale.
7. Bibliografie
   - Surse de cercetare și studii utilizate.

1. **Introducere**

1.1 **Definirea conceptului de bullying**

Bullyingul este un comportament agresiv repetitiv, intenționat, care implică un dezechilibru de putere între agresor și victimă. Acesta poate fi de natură fizică (lovituri, împingeri), verbală (insulte, amenințări), socială (izolare, răspândirea zvonurilor) sau cibernetică (hărțuire online, mesaje umilitoare).

1.2 **Importanța prevenirii bullyingului în școlile contemporane**

Fenomenul bullyingului este larg răspândit în instituțiile de învățământ și poate avea consecințe grave asupra celor implicați, atât asupra victimelor, cât și asupra agresorilor și martorilor. Studiile arată că bullyingul contribuie la scăderea performanțelor școlare, anxietate, depresie și, în cazuri extreme, la abandon școlar sau chiar suicid. În acest context,

prevenirea bullyingului printr-o educație bazată pe respect, empatie și toleranță devine esențială pentru crearea unui mediu sigur și incluziv în școli.

1.3 **Obiectivul articolului: impactul educației în prevenirea bullyingului**

Prin acest articol ne propunem să evidențiem rolul educației în prevenirea bullyingului, abordând mai multe direcții:

- Identificarea și clasificarea principalelor tipuri de bullying;
- Explorarea efectelor bullyingului asupra dezvoltării elevilor;
- Prezentarea strategiilor educaționale eficiente în combaterea acestui fenomen;
- Analiza unor exemple de bune practici și programe educaționale care au contribuit la reducerea bullyingului în mediul școlar.

Prin această abordare, ne propunem să evidențiem faptul că educația poate reprezenta un instrument puternic de prevenire, contribuind la dezvoltarea unui climat școlar sigur, în care fiecare elev să se simtă respectat și protejat.

2. **Fundamente teoretice**

2.1 **Clasificarea bullyingului**

Bullyingul poate lua mai multe forme, fiecare având un impact diferit asupra victimelor. Principalele tipuri de bullying identificate în mediul școlar sunt:

- **Bullying fizic** – include agresiuni precum lovituri, împingeri, smulgerea obiectelor personale sau deteriorarea intenționată a bunurilor victimei. Acest tip de bullying este cel mai vizibil și, de multe ori, cel mai ușor de identificat de către cadrele didactice.
- **Bullying verbal** – constă în insulte, porecle, tachinări răutăcioase sau amenințări. Chiar dacă nu lasă urme fizice, bullyingul verbal poate avea efecte emoționale profunde asupra copiilor, afectându-le stima de sine și încrederea în propriile capacități.
- **Bullying social** – se referă la excluderea intenționată a unei persoane din grupuri sau activități, răspândirea de zvonuri și manipularea relațiilor sociale pentru a izola victima. Acest tip de bullying este adesea mai subtil și dificil de observat, dar poate produce suferință emoțională semnificativă.
- **Bullying cibernetic** – presupune folosirea tehnologiei pentru a hărțui sau umili o persoană, prin mesaje agresive, distribuirea de imagini compromițătoare sau comentarii denigratoare pe rețelele sociale. Datorită anonimatului oferit de internet, acest tip de bullying poate fi extrem de nociv și greu de controlat.

2.2 **Teorii despre bullying**

Pentru a înțelege fenomenul bullyingului și a interveni eficient, este important să analizăm cauzele care stau la baza acestuia. Există mai multe teorii care explică apariția și perpetuarea comportamentului de tip bullying:

- **Teoria comportamentală** – susține că bullyingul este un comportament învățat. Copiii își dezvoltă acest tip de comportament prin observație și experiență, în special în medii în care agresivitatea este acceptată sau chiar încurajată. De exemplu, elevii care sunt expuși la violență în familie sau la modele de interacțiune bazate pe dominare pot fi mai predispuși să devină agresori.
- **Teoria dezvoltării socio-emoționale** – explică bullyingul prin prisma dificultăților de dezvoltare a empatiei și a abilităților sociale. Copiii care nu învață să recunoască și să

gestioneze emoțiile celorlalți pot manifesta un comportament agresiv, considerându-l un mijloc de afirmare sau de rezolvare a conflictelor.

- **Teoria ecologică** – propusă de Urie Bronfenbrenner, sugerează că bullyingul nu este doar rezultatul interacțiunilor individuale, ci este influențat de factori precum familia, școala, prietenii și comunitatea. Un mediu în care agresiunea este tolerată sau ignorată poate contribui la răspândirea și intensificarea fenomenului de bullying.

2.3 **Efectele bullyingului asupra elevilor**

Bullyingul are consecințe serioase asupra dezvoltării emoționale, sociale și academice a elevilor. Aceste efecte pot varia în funcție de intensitatea și durata agresiunii, dar și de resursele emoționale ale fiecărui copil. Printre cele mai frecvente efecte ale bullyingului se numără:

- **Tulburări emoționale** – copiii expuși la bullying dezvoltă adesea anxietate, depresie sau stres post-traumatic. Ei pot manifesta frică exagerată față de școală, evitând anumite locuri sau persoane.
- **Scăderea performanțelor școlare** – victimele bullyingului pot avea dificultăți de concentrare, rezultate slabe la învățătură și tendința de a absenta frecvent, din teama de a nu fi hărțuite.
- **Comportamente auto-destructive** – în cazurile severe, bullyingul poate duce la retragere socială, auto-vătămare sau, în situații extreme, la gânduri suicidare. Este esențial ca școlile să intervină prompt pentru a preveni astfel de situații.

2.4 **Modele de intervenție și prevenire a bullyingului în educație**

Pentru a combate bullyingul, este necesară o abordare sistematică, care să implice cadrele didactice, părinții și elevii. Printre cele mai eficiente strategii de prevenire și intervenție se numără:

- **Abordarea școlară integrată** – implementarea unor programe anti-bullying care implică întreaga comunitate școlară. Astfel de programe promovează un climat pozitiv, reguli clare împotriva agresiunii și activități de educație socio-emoțională.
- **Intervenții la nivel individual** – consilierea psihologică a victimelor, dar și a agresorilor, este esențială pentru a schimba comportamentele negative. Profesorii trebuie să fie pregătiți să identifice semnele bullyingului și să ofere sprijin copiilor afectați.
- **Metode bazate pe empatie** – activități care dezvoltă inteligența emoțională, cum ar fi jocurile de rol, poveștile educative sau dezbaterile, pot ajuta elevii să înțeleagă impactul emoțional al bullyingului și să adopte comportamente mai responsabile.
- **Reglementări și politici școlare** – este important ca fiecare școală să aibă un set clar de reguli și proceduri pentru prevenirea și raportarea bullyingului. Elevii trebuie să știe că orice formă de agresiune este sancționată și că există mecanisme prin care pot solicita ajutor.

3. **Prevenirea bullyingului prin educație**

3.1 **Rolul educației în prevenirea bullyingului**

Educația joacă un rol esențial în prevenirea bullyingului, deoarece școlile sunt spații unde se pot forma strategii eficiente și se pot transmite valori fundamentale pentru un mediu sigur și respectuos.

Educația nu se limitează doar la transmiterea de cunoștințe academice, ci contribuie și la dezvoltarea caracterului și a abilităților sociale ale elevilor. Printr-o abordare educațională adecvată, elevii pot învăța despre respectul reciproc, importanța diversității și modalități constructive de gestionare a conflictelor. O educație bazată pe empatie și incluziune poate reduce semnificativ comportamentele de tip bullying și poate contribui la formarea unei culturi școlare bazate pe respect și acceptare.

3.2 **Importanța învățării valorilor de respect, empatie și toleranță**

Pentru a preveni bullyingul, elevii trebuie să înțeleagă și să aprecieze diferențele dintre oameni. Respectul, empatia și toleranța sunt pilonii unei comunități școlare armonioase. Programele educaționale care promovează aceste valori îi ajută pe elevi să conștientizeze impactul acțiunilor lor asupra colegilor și să adopte un comportament pro-social.

Printre valorile esențiale care trebuie cultivate se numără:

- **Respectul** – fiecare persoană merită să fie tratată cu demnitate, indiferent de diferențele individuale.
- **Empatia** – capacitatea de a înțelege și de a simți ceea ce simte o altă persoană, dezvoltând astfel relații interpersonale sănătoase.
- **Toleranța** – acceptarea diversității și a diferențelor culturale, sociale și personale dintre oameni.

Prin activități educaționale specifice, precum dezbateri, jocuri de rol sau proiecte de grup, elevii pot exersa aceste valori în contexte reale, dezvoltându-și astfel comportamente non-agresive și incluzive.

3.3 **Programe educaționale și inițiative școlare existente**

În multe școli, au fost implementate programe educaționale care vizează prevenirea bullyingului. Acestea sunt adaptate diferitelor grupe de vârstă și urmăresc sensibilizarea elevilor, dezvoltarea unor comportamente pozitive și reducerea conflictelor.

Câteva exemple de astfel de programe includ:

- **Programul „Școala fără violență”** – promovează un climat școlar pozitiv prin activități educaționale și sesiuni de conștientizare privind consecințele bullyingului.
- **Programul „Peer Mediation”** – implică elevii în medierea conflictelor dintre colegi, încurajând comunicarea și soluționarea pașnică a disputelor.
- **Programele de educație socio-emoțională** – ajută elevii să-și dezvolte abilități emoționale și sociale, esențiale pentru prevenirea comportamentelor agresive și menținerea unui climat armonios în școală.

Implicarea profesorilor, consilierilor școlari și a întregii comunități educaționale este esențială în derularea acestor programe, asigurând astfel un impact real și durabil.

3.4 **Colaborarea între profesori, părinți și elevi pentru un mediu școlar sigur**

Prevenirea bullyingului nu poate fi realizată eficient fără implicarea tuturor actorilor din procesul educațional. O colaborare constantă între profesori, părinți și elevi este esențială pentru construirea unui mediu școlar sigur, bazat pe respect și sprijin reciproc.

- **Rolul profesorilor** – Cadrele didactice joacă un rol esențial în identificarea și prevenirea bullyingului. Prin observarea comportamentelor elevilor, intervenția promptă și organizarea de activități educaționale, profesorii pot contribui la reducerea acestui fenomen.
- **Implicarea părinților** – Comunicarea dintre părinți și profesori este crucială. Părinții trebuie să fie informați despre semnele bullyingului și să fie implicați în educația

emoțională a copiilor. Discuțiile deschise despre respect, empatie și responsabilitate sunt importante pentru dezvoltarea unor comportamente sănătoase.

- **Responsabilizarea elevilor** – Elevii trebuie încurajați să își asume un rol activ în prevenirea bullyingului. Ei trebuie să fie conștienți că pot raporta situațiile de bullying fără teama de represalii și să participe la inițiative anti-bullying în școală.

Programele de colaborare, întâlnirile periodice cu părinții și activitățile comune (ex. ateliere, dezbateri, proiecte educaționale) pot contribui la reducerea bullyingului și la crearea unui climat de siguranță în școli.

Concluzie

Educația este unul dintre cele mai puternice instrumente de prevenire a bullyingului. Prin promovarea valorilor de respect, empatie și toleranță, prin implementarea unor programe educaționale eficiente și prin colaborarea dintre profesori, părinți și elevi, școlile pot deveni spații sigure și incluzive, în care fiecare copil să se simtă protejat și valorizat.

4. **Strategii eficiente de prevenire a bullyingului**

Pentru a combate bullyingul în mediul școlar, este necesară o abordare integrată, care să includă programe educaționale, activități de conștientizare, sprijin oferit de specialiști și dezvoltarea educației emoționale.

4.1 **Exemple de programe educaționale de succes**

Mai multe programe educaționale au fost implementate cu succes în școli pentru a preveni bullyingul, oferind strategii concrete și resurse educaționale pentru cadrele didactice, elevi și părinți. Printre cele mai cunoscute se numără:

- **Programul „Școala fără violență”** – Promovează un climat școlar pozitiv prin sesiuni de conștientizare, activități interactive și formare pentru profesori și elevi. Acesta încurajează raportarea cazurilor de bullying și implementarea unor reguli clare privind comportamentul acceptabil în școală.
- **Programul „Olweus Bullying Prevention Program”** – Dezvoltat de profesorul Dan Olweus, acest program pune accent pe prevenirea bullyingului prin instruirea cadrelor didactice, consilierea elevilor și implicarea părinților.
- **Programul „Anti-Bullying Alliance (ABA)”** – Oferă ghiduri și resurse educaționale pentru școli, sprijinind cadrele didactice în prevenirea și gestionarea bullyingului printr-o abordare bazată pe educația emoțională și incluziune.

Implementarea unor astfel de programe poate reduce semnificativ comportamentele agresive în rândul elevilor și poate contribui la crearea unui mediu educațional sigur.

4.2 **Activități educaționale pentru sensibilizarea elevilor**

Activitățile de conștientizare joacă un rol esențial în prevenirea bullyingului, oferindu-le elevilor oportunitatea de a înțelege impactul negativ al agresiunii și importanța empatiei. Câteva exemple de activități eficiente includ:

- **Jocuri de rol și simulări** – Elevii își asumă diverse roluri (victime, agresori, martori) pentru a înțelege consecințele bullyingului și pentru a învăța cum să intervină într-un mod pozitiv.
- **Proiecte și dezbateri** – Discuțiile pe teme precum diversitatea, incluziunea și respectul reciproc ajută elevii să conștientizeze importanța unui comportament pro-social.

- **Ateliere de dezvoltare personală** – Elevii învață tehnici de gestionare a emoțiilor și de rezolvare pașnică a conflictelor.
- **Campanii anti-bullying** – Organizate în cadrul școlii, aceste campanii pot include afișe, videoclipuri educaționale și mesaje de conștientizare care promovează respectul și siguranța în rândul elevilor.

Prin astfel de activități, elevii devin mai receptivi la problemele legate de bullying și sunt încurajați să contribuie activ la crearea unui climat școlar pozitiv.

4.3 **Rolul psihologilor școlari, consilierilor educativi și al altor profesioniști în prevenirea bullyingului**

Prevenirea bullyingului necesită implicarea mai multor specialiști din cadrul școlii, fiecare având un rol important în identificarea și combaterea comportamentelor agresive.

- **Psihologii școlari** – Oferă consiliere individuală și de grup pentru elevii afectați de bullying, ajutându-i să își gestioneze emoțiile și să își recâștige încrederea în sine. Ei colaborează cu profesorii și părinții pentru a implementa strategii eficiente de prevenire.
- **Consilierii educativi** – Organizează activități extracurriculare, campanii de conștientizare și sesiuni de formare pentru elevi și cadre didactice, promovând valori precum respectul, empatia și cooperarea.
- **Mediatorii școlari** – Intervin în conflictele dintre elevi, facilitează comunicarea și rezolvarea pașnică a disputelor și sprijină integrarea elevilor care se confruntă cu dificultăți de adaptare.
- **Diriginții și învățătorii** – Fiind în contact direct cu elevii, aceștia identifică semnele timpurii ale bullyingului, organizează discuții educative și colaborează cu ceilalți specialiști pentru a interveni eficient.
- **Asistenții sociali** – Oferă sprijin elevilor aflați în situații de risc, colaborând cu școala și familia pentru a preveni escaladarea comportamentelor agresive.

Prin cooperarea dintre acești specialiști, se pot dezvolta strategii eficiente de prevenire și intervenție, care să asigure un mediu educațional echilibrat și sigur pentru toți elevii.

4.4 **Impactul educației emoționale asupra comportamentului elevilor**

Educația emoțională joacă un rol fundamental în prevenirea bullyingului, deoarece îi ajută pe elevi să își înțeleagă propriile emoții, să își controleze reacțiile și să dezvolte empatie față de colegi.

Câteva beneficii ale educației emoționale în prevenirea bullyingului:

- **Îmbunătățirea autocontrolului** – Elevii învață să își gestioneze furia și frustrarea, reducând astfel comportamentele agresive.
- **Creșterea empatiei** – Prin exerciții de reflecție și activități de grup, elevii învață să recunoască emoțiile celorlalți și să răspundă într-un mod pozitiv.
- **Dezvoltarea abilităților de rezolvare a conflictelor** – Elevii sunt încurajați să găsească soluții pașnice și să evite escaladarea disputelor.
- **Reducerea anxietății și a stresului** – Un climat școlar bazat pe siguranță emoțională și sprijin reciproc ajută elevii să se simtă protejați și incluși.

Integrarea educației emoționale în procesul de învățare contribuie la formarea unor relații armonioase între elevi, reducând astfel riscul apariției bullyingului în școală.

Concluzie

Prevenirea bullyingului necesită strategii educaționale bine structurate, activități de conștientizare, implicarea specialiștilor și dezvoltarea inteligenței emoționale a elevilor.

Prin implementarea unor programe eficiente, desfășurarea de activități educative și colaborarea dintre profesori, psihologi școlari, consilieri educativi și părinți, școlile pot deveni un mediu sigur și incluziv, în care fiecare copil se simte protejat, respectat și valorizat.

5. **Studii de caz**

I Implementarea Programului „Olweus" într-o școală din Norvegia

În anii 1980, Olweus a efectuat primul studiu sistematic al unui program de intervenție în caz de agresiune. Succesul programului a condus la o inițiativă condusă de guvern de a implementa intervenția (care va deveni cunoscută sub numele de Programul de prevenire a agresiunii Olweus [OBPP]) în toate școlile primare și liceale norvegiene. Programul își propune să reducă agresiunea prin restructurarea sălii de clasă școlare și prin recompensarea comportamentelor pozitive.

OBPP a fost evaluat sistematic într-un număr de studii la scară largă în Norvegia, care au inclus mai mult de 30.000 de elevi. Studiile au indicat o reducere a raportărilor de a fi hărțuit și de hărțuire a altora cu aproximativ 35 - 45%, în rândul elevilor implicați în program.

Un studiu, realizat de Olweus și Sue Limber de la Universitatea Clemson din Carolina de Sud, a evaluat eficacitatea programului în școlile din SUA, incluzând aproximativ 70.000 de elevi, pe parcursul a trei ani. Studiul a constatat scăderi ale rapoartelor elevilor în ceea ce privește hărțuirea proprie și a altora, precum și creșterea empatiei elevilor.

Pe lângă Norvegia și SUA, OBPP a fost implementat în Islanda, Suedia și Lituania și este pilotat în Mexic, Brazilia și Germania.

Măsuri implementate:

1. **Sesiuni educaționale pentru elevi:** Elevii din școlile participante au fost învățați să identifice comportamentele de bullying, să înțeleagă consecințele acestora și să aplice strategii de rezolvare a conflictelor.
2. **Formare pentru profesori și personal:** Profesorii au fost instruiți pentru a recunoaște semnele de bullying și pentru a interveni eficient în situațiile de agresiune. Aceștia au fost încurajați să promoveze un comportament pozitiv și să încurajeze elevii să se exprime deschis despre comportamentele abuzive.
3. **Implicarea părinților:** Părinții au fost implicați activ prin întâlniri și sesiuni de informare, pentru a înțelege mai bine fenomenul bullyingului și cum pot sprijini prevenirea acestuia acasă.
4. **Grupuri de suport pentru victimele bullyingului:** Elevii care erau victime ale bullyingului au avut acces la consiliere și grupuri de suport pentru a-i ajuta să depășească trauma și să învețe cum să facă față situațiilor dificile.

Rezultate:

- **Reducerea incidentelor de bullying:** În urma implementării programului, s-a înregistrat o scădere semnificativă a numărului de cazuri de bullying raportate în școlile din Norvegia. Elevii au devenit mai conștienți de efectele negative ale bullyingului și au învățat să adopte comportamente pozitive.
- **Îmbunătățirea atmosferei școlare:** Elevii și profesorii au început să interacționeze mai respectuos, iar elevii s-au simțit mai în siguranță în școală.

- **Creșterea implicării comunității:** Părinții și comunitatea locală au devenit mai activi în susținerea unui mediu educațional sigur, contribuind astfel la succesul programului.

Concluzii:

Studiul de caz din Norvegia arată că un program bine implementat de prevenire a bullyingului poate duce la schimbări semnificative în comportamentele elevilor și poate crea un mediu educațional mai sigur. Implicarea activă a profesorilor, părinților și a întregii comunități educaționale este esențială pentru succesul oricărui program de prevenire a bullyingului.

II Implementarea programului „Anti-Bullying Alliance" în Marea Britanie

În Marea Britanie, Anti-Bullying Alliance (ABA) este o organizație care colaborează cu școlile, guvernele locale și organizațiile de caritate pentru a implementa strategii eficiente de prevenire a bullyingului. ABA promovează o serie de inițiative și resurse pentru a ajuta școlile să dezvolte politici eficiente și să creeze un mediu sigur și incluziv pentru elevi. Una dintre aceste inițiative este „The Anti-Bullying Week" (Săptămâna de Prevenire a Bullyingului), care se organizează anual în școlile din Marea Britanie.

Măsuri implementate:

1. **Săptămâna Anti-Bullying:** Această săptămână specială este dedicată sensibilizării și educației elevilor și cadrelor didactice cu privire la bullying. Școlile organizează activități care includ sesiuni de formare, discuții deschise și campanii vizuale (postere, filmulețe) pentru a încuraja elevii să se exprime despre bullying.
2. **Crearea unor politici clare de prevenire a bullyingului:** Fiecare școală este încurajată să dezvolte o politică de anti-bullying, care să fie aplicată în mod consecvent. Aceste politici includ reguli clare de comportament și proceduri pentru raportarea și rezolvarea cazurilor de bullying.
3. **Programe educaționale pentru elevi:** Elevii sunt învățați despre impactul bullyingului și despre cum pot să ajute la crearea unui mediu școlar pozitiv. Activitățile educaționale includ jocuri de rol, discuții ghidate și învățarea despre diversitate, respect și incluziune.
4. **Formarea personalului școlar:** Profesorii și consilierii școlari sunt instruiți în tehnici de gestionare a conflictelor și în moduri de intervenție eficientă atunci când sunt martori sau raportori la cazuri de bullying. Programul include și sesiuni de formare pentru a-i ajuta să sprijine elevii care sunt victime ale bullyingului.

Rezultate:

- **Scăderea incidentelor de bullying:** Studiile și rapoartele realizate în urma implementării acestui program în școlile din Marea Britanie arată o reducere semnificativă a cazurilor de bullying, în special în rândul elevilor mai mici, care au devenit mai conștienți de comportamentele adecvate.
- **Creșterea implicării elevilor și părinților:** Elevii au devenit mai activi în prevenirea bullyingului și în sprijinul colegilor lor. Părinții au fost implicați în discuțiile despre bullying și au avut un rol activ în sprijinirea copiilor lor.
- **Îmbunătățirea atmosferei școlare:** Programul a contribuit la crearea unui mediu mai incluziv și mai respectuos în școlile britanice, iar elevii au raportat o creștere a sentimentului de siguranță și apartenență.

Concluzii:

Programul „Anti-Bullying Alliance" din Marea Britanie a avut un impact pozitiv semnificativ asupra școlilor care l-au implementat. În mod special, „Săptămâna Națională de Prevenire a Bullyingului" a fost un eveniment educațional foarte apreciat, iar implicarea

activă a elevilor și părinților a avut un rol cheie în succesul programului. Acest exemplu subliniază importanța educației continue și a unui angajament constant din partea tuturor părților implicate în prevenirea bullyingului.

Ambele exemple sunt studii reale de succes, cu implementări dovedite ale programelor de prevenire a bullyingului.

6. **Concluzii**

6.1 **Prevenirea bullyingului – un element esențial pentru un mediu școlar sigur**

Bullyingul are consecințe serioase asupra bunăstării emoționale și psihologice a elevilor, afectând atât performanțele școlare, cât și dezvoltarea personală. Acest fenomen nu afectează doar victimele, ci și întreaga comunitate școlară. De aceea, prevenirea bullyingului trebuie să fie o prioritate pentru fiecare instituție de învățământ, iar măsurile de prevenire trebuie să fie parte integrantă a culturii școlare.

6.2 **Rolul educației în promovarea respectului și empatiei**

Educația joacă un rol fundamental în prevenirea bullyingului, oferindu-le elevilor valori esențiale precum respectul, empatia și toleranța. Aceste principii nu doar că reduc riscul comportamentelor agresive, dar îi ajută pe elevi să își dezvolte abilități sociale și de gestionare a conflictelor într-un mod pașnic.

Pentru ca educația să fie cu adevărat eficientă, aceasta trebuie să depășească limitele conținutului academic și să includă activități care promovează inteligența emoțională și formarea caracterului.

6.3 **Programele educaționale și intervențiile timpurii – factori cheie în prevenirea bullyingului**

Studiile de caz analizate au demonstrat eficiența unor programe educaționale structurate, precum *Olweus Bullying Prevention Program* și *Anti-Bullying Alliance*. Aceste inițiative contribuie la schimbarea atitudinilor elevilor și la crearea unui climat școlar bazat pe respect și siguranță.

Intervențiile timpurii joacă un rol esențial în oprirea escaladării comportamentelor agresive și în sprijinirea victimelor, reducând astfel impactul negativ asupra mediului școlar. Implicarea profesorilor și a părinților în monitorizarea și aplicarea unor strategii eficiente este crucială pentru succesul acestor programe.

6.4 **Implicarea comunității educaționale în prevenirea bullyingului**

Responsabilitatea prevenirii bullyingului nu revine doar școlii, ci întregii comunități educaționale. Cadrele didactice, părinții, elevii și autoritățile locale trebuie să colaboreze pentru a construi un mediu sigur, incluziv și respectuos.

Fiecare școală ar trebui să aibă politici clare anti-bullying, să organizeze campanii de sensibilizare și să investească în formarea continuă a profesorilor, astfel încât aceștia să fie pregătiți să intervină eficient în cazurile de bullying.

6.5 **Importanța evaluării continue și adaptării programelor**

Eficiența programelor de prevenire a bullyingului depinde de evaluarea constantă și de ajustarea lor în funcție de nevoile și particularitățile fiecărei școli.

Colaborarea cu organizații specializate, schimbul de bune practici și aplicarea unor metode bazate pe cercetare pot contribui la dezvoltarea unor soluții mai eficiente și mai adaptate contextului actual.

6.6 **Perspective asupra viitorului prevenirii bullyingului**

Educația rămâne cel mai puternic instrument în lupta împotriva bullyingului. Pe măsură ce cercetările avansează și apar noi resurse și metode de intervenție, există un potențial real de a transforma școlile în spații mai sigure și mai incluzive.

Este esențial ca toate părțile implicate să rămână angajate în acest efort comun, promovând continuu valori precum respectul, colaborarea și empatia. Doar printr-o abordare consecventă și colaborativă, bullyingul poate fi redus semnificativ, iar elevii pot beneficia de un mediu educațional echilibrat, în care să se dezvolte armonios.

Concluzie generală

Prevenirea bullyingului necesită o abordare complexă, bazată pe educație, intervenții timpurii, implicarea comunității și adaptarea constantă a strategiilor. Prin colaborare și implementarea unor măsuri eficiente, fiecare școală poate contribui la formarea unei generații mai responsabile, mai empatice și mai pregătite să gestioneze conflictele în mod pașnic

7. **Bibliografie**

1. Olweus, D., - *Bullying at school: What we know and what we can do*, Oxford, England: Blackwell (Wiley). 2013, ISBN 978-1118695807.
2. Rigby, K. - *New perspectives on bullying*. 2002, Jessica Kingsley Publishers, London and Philadelphia, ISBN 185302872X
3. Smith, Peter K.; Sharp, S.; Smith P. - *School bullying: Insights and perspectives*. 1994, Routledge, ISBN 9780415103732
4. Anti-Bullying Alliance. - Anti-Bullying Week 2023: Make A Noise About Bullying (13 – 17 noiembrie 2023) https://www.anti-bullyingalliance.org.uk
5. Ttofi, Maria M.; Farrington, David P., - *Effectiveness of school-based programs to reduce bullying: a systematic and meta-analytic review*. Journal of Experimental Criminology, 2011, 7 (1): 27–56. doi:10.1007/s11292-010-9109-1. ISSN 1573-3750.
6. Swearer, Susan M.; Espelage, Dorothy L.; Napolitano, Scott A. - *Bullying Prevention and Intervention: Realistic Strategies for Schools*, 2009, Guilford Press, UK, ISBN 9781606230213
7. * Guvernul României - *Planul Național de combatere a violenței școlare*, Publicat în MO nr. 881 bis din 2 septembrie 2024

O LUPTĂ PENTRU EMPATIE ȘI RESPECT ÎNTR-O LUME ÎN CONTINUĂ SCHIMBARE

GLOMNICU CORINA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 4 RÂMNICU VÂLCEA

În fiecare zi, milioane de oameni sunt afectați de bullying, o formă de agresiune care poate avea efecte devastatoare asupra celor care o trăiesc. Deși se crede adesea că bullying-ul este o problemă care se limitează la școli, aceasta poate apărea în orice context social – de la locul de muncă până la mediul online. În acest articol, vom explora impactul bullying-ului, cauzele sale și soluțiile pentru combaterea acestei probleme.

Bullying-ul reprezintă o formă de agresiune repetată, fizică, verbală sau psihologică, care are ca scop intimidarea și dăunarea victimei. Acesta poate apărea în diverse contexte, cum ar fi școlile, locurile de muncă sau online, și poate lăsa cicatrici profunde, afectând atât pe termen scurt cât și pe termen lung dezvoltarea celor implicați.

De la apariția acestui fenomen și până în prezent au fost identificate mai multe tipuri bullying:

- Bullying-ul fizic: include agresiuni fizice directă (lovituri, împingeri, daune aduse bunurilor) și poate avea un impact imediat asupra victimei.
- Bullying-ul verbal: presupune insulte, porecle, jigniri și umilirea victimei prin cuvinte, ceea ce poate duce la o scădere semnificativă a stimei de sine.
- Bullying-ul social: se referă la excluderea intenționată a unei persoane din grupuri, răspândirea de zvonuri sau bârfe, și poate duce la izolarea socială a victimei.
- Cyberbullying: în era digitală, bullying-ul poate lua forma agresiunii online, prin mesaje dăunătoare, hărțuirea pe rețelele sociale sau publicarea de imagini sau informații jenante despre victimă.

Efectele bullying-ului pot fi atât fizice, cât și psihologice. Persoanele care suferă de bullying se pot confrunta cu: scăderea dramatică a stimei de sine, sentimente de anxietate și depresie, probleme de sănătate (insomnie, dureri de cap, tulburări digestive), izolare socială și retragere din activitățile obișnuite, iar, în cazuri extreme, victimele pot dezvolta gânduri suicidare.

Este esențial să recunoaștem că bullying-ul nu este doar o problemă a celor afectați direct, ci un fenomen care influențează întreaga comunitate. Fiecare dintre noi are responsabilitatea de a contribui la prevenirea acestuia.

Din nefericire, Bullying-ul nu apare întâmplător și nu poate fi înțeles doar prin prisma comportamentului agresiv al unui individ. Există mai mulți factori care contribuie la apariția și perpetuarea acestui fenomen: **factori familiari** (lipsa unui mediu stabil și iubitor poate contribui la comportamente agresive ale copiilor), **factori sociali** (dorința de a fi acceptat sau de a fi perceput ca puternic într-un grup poate alimenta comportamentele de bullying) și f**actori psihologici** (unele persoane pot recurge la bullying pentru a compensa o lipsă de încredere în propria persoană sau pentru a se simți mai puternici).

Prevenirea bullying-ului necesită implicare activă din partea fiecărei persoane din comunitate. Astfel, educația timpurie este esențială pentru a învăța copiii despre respect, empatie și cum să interacționeze cu ceilalți într-un mod pozitiv. Policile clare anti-bullying trebuie să fie implementate în școli și organizații, pentru a asigura un mediu sigur. De asemenea, dialogul deschis între părinți, profesori și elevi sau colegi este important pentru identificarea timpurie a problemelor și intervenirea rapidă. Când bullyingul este identificat, sprijinul psihologic pentru victimele bullying-ului este crucial. Accesul la consiliere și suport emoțional poate ajuta victimele să depășească traumele.

În ultimii ani, întrucât numărul de cazuri de bullying a crescut îngrijorător de mult, în școlile din România au loc numeroase activități de prevenire și conștientizare a elevilor în ceea ce privește acest fenomen. Așadar, elevii sunt îndrumați cum să acționeze dacă sunt martori ai unui act de bullying. Prima relugă este aceea de a nu rămâne indiferent. Împărtășirea experienței cu un adult de încredere sau autoritățile poate face o diferență semnificativă. Dacă sunt victima bullying-ului, sunt sfătuiți să nu se simtă vinovați sau să sufere în tăcere. Căutarea ajutorului unui specialist, vorbirea cu părinții sau un profesor poate fi primul pas spre recuperare.

Bullying-ul nu este doar o problemă individuală, ci o responsabilitate colectivă. Deși nu există soluții rapide, fiecare dintre noi poate contribui la schimbarea acestei realități prin educație, suport și intervenție. Este timpul să creăm un mediu în care respectul și empatia să primeze, iar bullying-ul să devină o problemă din trecut.

BULLYINGUL ȘI CYBERBULLYINGUL ÎN MEDIUL ȘCOLAR: IMPACT, CONSECINȚE ȘI STRATEGII DE COMBATERE

MARC LAURA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ CERNEȘTI

INTRODUCERE

Fenomenul bullyingului și, mai recent, al cyberbullyingului reprezintă probleme majore în mediul școlar, afectând dezvoltarea emoțională, socială și academică a elevilor. Copiii cu vârste cuprinse între 6 și 12 ani sunt deosebit de vulnerabili, deoarece în această perioadă își formează identitatea, își dezvoltă relațiile interpersonale și învață să gestioneze conflictele. În era digitalizării, rețelele sociale amplifică acest fenomen, oferindu-i un caracter persistent și invaziv.

Scopul acestui referat este de a analiza impactul bullyingului și cyberbullyingului asupra stimei de sine, rezultatelor școlare și climatului educațional, identificând rolul părinților, profesorilor și colegilor în prevenirea și combaterea acestuia. De asemenea, vor fi prezentate date statistice, studii de caz și soluții educaționale eficiente bazate pe surse academice și rapoarte oficiale.

1. DEFINIREA ȘI FORMELE BULLYINGULUI

Bullyingul reprezintă orice comportament agresiv, intenționat și repetat, care are scopul de a umili, intimida sau exclude o persoană dintr-un grup social (Olweus, 1993). În mediul școlar, bullyingul poate lua mai multe forme:

- Bullying fizic – loviri, împingeri, agresiuni fizice directe;
- Bullying verbal – insulte, porecle, amenințări;
- Bullying social – excludere din grup, răspândirea de zvonuri;
- Cyberbullying – utilizarea rețelelor sociale pentru a hărțui, umili sau amenința colegii.

Studiile arată că peste 30% dintre elevii de școală primară au fost victime ale bullyingului, iar 40% dintre cazurile de cyberbullying rămân neraportate, ceea ce agravează efectele asupra victimelor (Smith et al., 2018).

2. IMPACTUL BULLYINGULUI ASUPRA ELEVILOR

2.1 Efecte asupra stimei de sine și dezvoltării emoționale

Copiii expuși bullyingului frecvent dezvoltă o stimă de sine scăzută, anxietate socială și tulburări emoționale (Rigby, 2020). În cazurile severe, pot apărea depresia, izolarea socială și gândurile suicidare. Cyberbullyingul este deosebit de periculos, deoarece victima nu are spațiu de refugiu, iar agresiunile pot continua 24/7.

2.2 Consecințe asupra rezultatelor școlare

Elevii afectați de bullying au dificultăți de concentrare, absenteism crescut și o scădere a

performanțelor academice (Hymel & Swearer, 2015). Frica de agresiune îi face să evite interacțiunea cu colegii și să își piardă motivația pentru învățare.

3. ROLUL PĂRINȚILOR ȘI PROFESORILOR ÎN PREVENIREA ȘI COMBATEREA BULLYINGULUI

Profesorii și părinții trebuie să colaboreze pentru a crea un mediu sigur și incluziv. Metode eficiente includ:
- Predarea lecțiilor despre empatie și respect în cadrul programelor educaționale;
- Organizarea de ateliere de conștientizare a bullyingului;
- Crearea unor canale sigure de raportare a cazurilor de bullying.

4. STUDII DE CAZ ȘI DATE STATISTICE

4.1 Cercetări recente
- UNICEF (2021): Aproximativ 1 din 3 copii este afectat de bullying la nivel global;
- Salvați Copiii România (2022): 60% dintre elevii români au fost martori ai unui caz de bullying în școli.

4.2 Exemple dramatice
În România, au existat cazuri tragice de suicid în rândul elevilor afectați de cyberbullying, din cauza lipsei intervenției profesorilor și părinților.

5. CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI

Fenomenul bullyingului are un impact profund asupra dezvoltării elevilor, afectând sănătatea emoțională, rezultatele școlare și relațiile sociale. Cyberbullyingul agravează situația, oferind anonimat agresorilor și eliminând spațiile sigure ale victimelor.

Soluția optimă este prevenția, prin:
- Educația emoțională integrată în curriculum;
- Implicarea profesorilor și părinților în supravegherea comportamentelor agresive;
- Implementarea unor politici anti-bullying clare.

REFERINȚE

- Hymel, S., & Swearer, S. M. (2015). Four decades of research on bullying: An introduction. American Psychologist, 70(4), 293–299.
- Olweus, D. (1993). Bullying at school: What we know and what we can do. Blackwell Publishing.
- Rigby, K. (2020). How teachers deal with cases of bullying at school: What victims say. International Journal of Environmental Research and Public Health, 17(7), 2338.
- Smith, P. K., Mahdavi, J., Carvalho, M., & Tippett, N. (2018). Cyberbullying: Its nature and impact in secondary school pupils. Journal of Child Psychology and Psychiatry, 49(4), 376-385.

BULLYINGUL ȘI CYBERBULLYINGUL ÎN MEDIUL ȘCOLAR: IMPACT, CONSECINȚE ȘI STRATEGII DE COMBATERE

Prof. LAURA MARC

Introducere

Fenomenul bullyingului și, mai recent, al cyberbullyingului reprezintă probleme majore în mediul școlar, afectând dezvoltarea emoțională, socială și academică a elevilor. Copiii cu vârste cuprinse între 6 și 12 ani sunt deosebit de vulnerabili, deoarece în această perioadă își formează identitatea, își dezvoltă relațiile interpersonale și învață să gestioneze conflictele. În era digitalizării, rețelele sociale amplifică acest fenomen, oferindu-i un caracter persistent și invaziv.

Scopul acestui referat este de a analiza impactul bullyingului și cyberbullyingului asupra stimei de sine, rezultatelor școlare și climatului educațional, identificând rolul părinților, profesorilor și colegilor în prevenirea și combaterea acestuia. De asemenea, vor fi prezentate date statistice, studii de caz și soluții educaționale eficiente bazate pe surse academice și rapoarte oficiale.

1. *Bullyingul în Rețelele Sociale și în Mediul Școlar*

Bullyingul reprezintă orice comportament agresiv, intenționat și repetat, care are scopul de a umili, intimida sau exclude o persoană dintr-un grup social (Olweus, 1993). În mediul școlar, bullyingul poate lua mai multe forme:

- Bullying fizic – loviri, împingeri, agresiuni fizice directe;
- Bullying verbal – insulte, porecle, amenințări;
- Bullying social – excludere din grup, răspândirea de zvonuri;
- Cyberbullying – utilizarea rețelelor sociale pentru a hărțui, umili sau amenința colegii.

Studiile arată că peste 30% dintre elevii de școală primară au fost victime ale bullyingului, iar 40% dintre cazurile de cyberbullying rămân neraportate, ceea ce agravează efectele asupra victimelor (Smith et al., 2018).

2. *Impactul Psihologic al Bullyingului și Cyberbullyingului*
    - Efecte asupra Stimei de Sine și Dezvoltării Emoționale
    - Copiii expuși bullyingului frecvent dezvoltă o stimă de sine scăzută, anxietate socială și tulburări emoționale (Rigby, 2020). În cazurile severe, pot apărea depresia, izolarea socială și gândurile suicidare. Cyberbullyingul este deosebit de periculos, deoarece victima nu are spațiu de refugiu, iar agresiunile pot continua 24/7.

2.1 Consecințe Asupra Rezultatelor Școlare

- Elevii afectați de bullying au dificultăți de concentrare, absenteism crescut și o scădere a performanțelor academice (Hymel & Swearer, 2015). Frica de agresiune îi face să evite interacțiunea cu colegii și să își piardă motivația pentru învățare.

2.2 Efecte în Relațiile Interpersonale

Elev – elev: Fragmentarea grupurilor, izolarea socială a victimelor;

Elev – profesor: Neîncredere în autoritatea școlară, lipsa comunicării;

Profesor – părinte: Conflicte privind responsabilitatea educației copilului.

3. *Rolul Părinților și Profesorilor în Prevenirea și Combaterea Fenomenului*

1. Strategii Educaționale și de Intervenție
2. Profesorii și părinții trebuie să colaboreze pentru a crea un mediu sigur și incluziv. Metode eficiente includ:

Predarea lecțiilor despre empatie și respect în cadrul programelor educaționale;

- Organizarea de ateliere de conștientizare a bullyingului;
- Crearea unor canale sigure de raportare a cazurilor de bullying.

3. Programe și Politici Anti-Bullying
4. Multe școli implementează programe de prevenire, precum:

„Kiva Anti-Bullying Program" – Finlanda, cu rezultate semnificative în reducerea cazurilor de bullying;

Proiectul „Salvați Copiii" – România, axat pe prevenția cyberbullyingului.

4. *Rolul Colectivului Clasei în Eliminarea Bullyingului*

Un colectiv unit și educat poate preveni bullyingul prin:

- Sprijinirea victimelor și intervenția activă în cazurile de agresiune;
- Descurajarea agresorilor prin solidaritate de grup.

5. *Studii de Caz și Date Statistice*

1. Cercetări Recente
2. UNICEF (2021): Aproximativ 1 din 3 copii este afectat de bullying la nivel global;

Salvați Copiii România (2022): 60% dintre elevii români au fost martori ai unui caz de bullying în școli.

3. Exemple de Inițiative Reușite
4. Proiectul „Stop Bullying" (Norvegia): scăderea cu 40% a cazurilor în 3 ani.

6 .*Cazuri Dramatice*

În România, au existat cazuri tragice de suicid în rândul elevilor afectați de cyberbullying, din cauza lipsei intervenției profesorilor și părinților. Aceste tragedii subliniază necesitatea unor măsuri imediate pentru prevenirea fenomenului.

7. *Concluzii şi Recomandări*

Concluzii Generale

- Fenomenul bullyingului are un impact profund asupra dezvoltării elevilor, afectând sănătatea emoțională, rezultatele școlare și relațiile sociale. Cyberbullyingul agravează situația, oferind anonimat agresorilor și eliminând spațiile sigure ale victimelor.

Soluția optimă este prevenția, prin:

- Educația emoțională integrată în curriculum;
- Implicarea profesorilor și părinților în supravegherea comportamentelor agresive;
- Implementarea unor politici anti-bullying clare.

Concluzie şi Recomandare. Personală

- Ca o abordare individuală, consider că fiecare școală ar trebui să implementeze o strategie activă de intervenție, care să includă:
- Grupe de suport pentru victime, unde copiii să poată vorbi deschis despre experiențele lor;
- Mecanisme de raportare anonimă, pentru a încuraja victimele să ceară ajutor;
- Sancțiuni educative, nu punitive, pentru agresori, astfel încât să învețe empatia și responsabilitatea.
- Bullyingul nu trebuie tolerat sau ignorat, iar prevenția este cheia unui mediu școlar sănătos.

CAUZE ȘI MĂSURI DE PREVENIRE A BULLYINGULUI ÎN MEDIUL ȘCOLAR

Prof. dr. **PISLARU MIHAELA- CRISTINA**
LICEUL TEORETIC „DAN BARBILIAN", CÂMPULUNG, ARGEȘ

Bullyingul este un fenomen cu care ne confruntăm adesea nu numai în școlile din România, ci și la nivel mondial. Acesta se referă la hărțuirea fizică sau verbală, conștientă, repetată, de tipul unui atac fizic sau emoțional, folosindu-se cuvintele, acțiunile sau excluziunea socială. Altfel spus, bullyingul reprezintă o faptă deliberată săvârșită de un individ sau de un grup de indivizi, care inițiază un atac fizic sau moral la adresa cuiva. Acest fenomen implică un dezechilibru al puterii între cel puțin două persoane, cel mai adesea copii.

Potrivit unui studiu realizat de Organizația Salvați Copiii, în anul 2016, în România, mai mult de jumătate din elevii de la gimnaziu și liceu au fost, la un moment dat supuși bullying-ului, În clasamentul statelor Europei, România se situează pe locul 3 la capitolul bullying, motiv pentru care acest fenomen trebuia să intre sub incidența legii. Din fericire, în data de 22 noiembrie 2019, în România a intrat în vigoare o nouă lege anti-bullying, care să apere demnitatea copiilor. Efectele bullyingului pot fi dezastruoase în dezvoltarea copiilor, atât din punct de vedere emoțional cât și educațional. Indiferent de rolul pe care un copil îl joacă în episoadele de bullying – victimă, agresor sau martor – acesta poate experimenta scăderea încrederii în sine, depresia, abandonul școlar, scăderea rezultatelor la învățătură, ajungându-se uneori și la sinucideri. În acest context, nevoia de dimensionare a fenomenului de bullying în mediul școlar și de cunoaștere a stării de fapt, a determinat realizarea acestui studiu de specialitate.

Ca dascăl, a fost nevoie să intervin în nenumărate rânduri pentru a stopa extinderea acestui fenomen la nivelul clasei de elevi. Am întâlnit atât manifestări de bullying fizic (lovituri administrate victimei, bătăi, distrugerea de bunuri material), cât, mai ales, verbal (sâcâieli ostile, jigniri, insulte, amenințări). Uneori, bullyingul poate fi provocat chiar de reușitele victimei. Din experiența lucrului cu elevii, am observant că unii dintre cei care au fost supuși acestui gen de comportament în școală, au ajuns să-și piardă interesul pentru învățătură sau au ajuns chiar la abandon școlar.

Analizând cauzele care conduc la acest gen de manifestări din partea elevilor, am ajuns la concluzia că acțiunea unui elev poate reflecta gesturile părinților sau rudelor violente. Copiii care provin din familii în care se manifestă violența domestică au învăţat acasă că a fi puternic înseamnă ca ceilalţi să se teamă de tine.Prin intermediul bullyingului, copiii agresori își descarcă furia și traumele de acasă. Școala este mediul perfect pentru descărcarea frustrărilor, deoarece aici copilul își poate manifesta lupta pentru putere – el caută un individ mai slab, încearcă să-l domine și crede că așa poate scăpa de problemele sale (scoate în evidență defectele fizice, jignește sau atribuie diverse porecle, ba chiar lovește).

O altă cauză ar putea fi nevoia unor copii de a fi percepuţi de ceilalţi ca fiind „cool”. Ei recurg la astfel de comportamente pentru a fi acceptaţi de cei cu o popularitate mai mare.

Pe de altă parte, fenomenul poate fi provocat și de indiferența cadrelor didactice vizavi de manifestările agresive. Sunt cadre didactice care afirmă că ei nu se află la catedră pentru a face pe polițiștii, pentru a interveni și a intermedia conflicte, că rolul lor este acela de a transmite cunoștințe elevilor. În acest context, elevii vor crede că acest tip de comportament este tolerat, ba chiar că este în sfera normalității.

Deşi este din ce în ce mai prezent în școli, fenomenul de bullying poate fi combătut prin adoptarea unor strategii bine gândite. Pentru început, cadrele didactice trebuie să îi convingă pe elevi să comunice orice faptă de violență fizică sau verbală care s-a exercitat asupra lor. Pentru a putea lua măsuri, profesorii trebuie să cunoască situațiile cu care se confruntă elevii. Pentru a învăța să facă față experiențelor neplăcute, elevii au nevoie de o îndrumare corectă și clară din partea cadrelor didactice.

În lipsa acestor îndrumări, consecinţele bullying-ului pot fi majore, precum: obiecte personale sau vestimentare pierdute sau distruse; schimbări în tabieturile alimentare, cum ar fi mâncatul în exces sau săritul peste mese (copiii pot veni flămânzi de la şcoală pentru că nu şi-au mâncat pachetul); scăderea interesului pentru şcoală, fobie şcolară; sentimente de neajutorare şi scăderea stimei de sine; pierderea prietenilor sau evitarea situaţiilor sociale; coşmaruri frecvente; fuga de acasă, auto-mutilare sau preocupare legată de suicid.

Măsurile de prevenire a bullyingului din cadrul tuturor unităţilor şcolare ar trebui să fie în atenția tuturor cadrelor didactice. Acestea pot interveni în diverse feluri : sprijinind agresorul, sau victima, pot crea dialog și discuții între aceștia sau cu grupul pentru îmbunătățirea situației. Modalitatea de intervenție a profesorului într-o situație de bullying are efecte majore asupra felului în care elevii își vor dezvolta sentimentul de încredere și securitate în incinta unității de învățământ.

Ameliorarea comportamentelor de bullying în mediul şcolar presupune câțiva pași simpli:

1. Să recunoaștem că problema există – numai așa problema se poate rezolva, fără a se agrava.
2. Să colaborăm în rezolvarea problemei cu psihologul școlar – astfel problema nu va deveni una de ordin personal.
3. Să descoperim cauza care a pornit bullyingul – o întrebare adresată agresorului poate scoate la iveală adevărata problemă și cauza apariției manifestării violente.
4. Să adoptăm o atitudine obiectivă și să nu luăm partea nimănui – fiind obiectiv, putem judeca cu mintea limpede lucrurile.
5. Să ne păstrăm calmul și atitudinea pozitivă – oricât de gravă ar fi situația, nu trebuie să ne panicăm, creând stare de alertă, deoarece imaginea noastră are de suferit, iar încrederea pe care elevii o au în noi ar putea să scadă.
6. Să vorbim atât cu părinții părților implicate – este necesar ca atât părinții agresorului, cât și ai victimei, să fie înștiințați cu privire la cele întâmplate, pentru a se lua măsurile care se impun:

părinții victimei să ofere consolare și sprijin moral, iar părinții agresorului să poarte dialog constructiv care să prevină comportamente similare în viitor și care să ducă la împăcarea cu victima.

7. Să implicăm elevii în activități extracurriculare de prevenire și combatere a formelor de bullying. Intervenția adecvată a cadrelor didactice trebuie să fie însoțită de acțiuni cu rol de creștere a coeziunii grupului-clasă și a comunității școlare. Promovarea principiilor disciplinei pozitive, a respectului, toleranței și incluziunii este un factor-cheie în îmbunătățirea interacțiunii dintre copii.

După părerea mea, colaborarea între profesori și elevi este vitală în acest demers. Scandalurile legate de agresivitatea din mediul şcolar sunt nişte exemple grăitoare despre cum acest fenomen poate ajunge la nişte extreme nedorite. Este de datoria noastră, fie profesori, fie părinţi, să gestionăm astfel de manifestări violente şi să reuşim să reinstaurăm climatul de linişte şi pace în mediul şcolar şi în familie.

În concluzie, rolul profesorului-diriginte (și nu numai) este major în prevenirea, identificarea și soluţionarea situaţiilor conflictuale care apar în grupul-clasă. Colaborarea între cadrele didactice şi părinţi poate combate acest flagel de anvergură internaţională.

Bibliografie și sitografie:

- Elena Matetovici, Şcoala nonviolenţei. Îndrumar de activităţi şcolare şi extraşcolare în domeniul dezvoltării abilităţilor de viaţă ale elevilor, Brăila, 2010, Editura Zeit,;

-https://www.kidmagia.ro/utile/scoala/bullying-ul-in-scoal-cauze-efecte-măsuri-decombatere-recomandate-de-specialist;

-http://www.listen.animusassociation.org/wp-content/uploads/2016/09/manual-rom-web.pdf;

PROIECT EDUCAȚIONAL „STOP BULLYING”

Profesor învățământ primar **HINEA ADRIANA-SIMONA**
ȘCOALA GIMNAZIALĂ „CRISTOFOR SIMIONESCU” PLOPENI

MOTTO:

„Fii bun de câte ori e posibil!Întotdeauna e posibil!”

Argument

Școala are un rol esential nu doar în educația academică a elevilor, ci și în formarea lor ca indivizi echilibrați și responsabili. Unul dintre cele mai mari obstacole în atingerea acestui obiectiv este lipsa unei comunicări eficiente între profesori, elevi și părinți. Comunicarea deficitară poate duce la neînțelegeri, conflicte, lipsă de implicare și, în final, la un mediu educațional nesigur și neproductiv.

Atunci când elevii nu se simt ascultați sau înțeleși, pot dezvolta frustrări care se manifestă prin comportamente agresive, retragere socială sau chiar abandon școlar. De asemenea, părinții care nu sunt informați corespunzător despre progresul și dificultățile copiilor pot deveni mai puțin implicați în educația acestora , ceea ce contribuie la slăbirea legăturii dintre familie și școală. Pe de altă parte, profesorii care nu primesc feedback din partea elevilor și părinților pot avea dificultăți în adaptarea strategiilor didactice la nevoile reale ale clasei.

Pentru a preveni aceste probleme, este esențial să se promoveze un dialog deschis și constant între factorii implicați în procesul educational. Organizarea de întâlniri regulate între profesori și părinți, sesiuni de consiliere pentru elevi și implementarea unor metode moderne de comunicare, precum platformele online pentru feedback și informare, pot contribui semnificativ la crearea unui mediu școlar armonios. Astfel, elevii vor avea parte de un climat educational pozitiv, în care să se simtă motivați și susținuți în dezvoltarea lor personală și profesională.

Scopul proiectului

În primul rând scopul acestui proiect este să îi facă pe elevi să înțeleeagă că bullying-ul nu este o soluție. Comportamentele violente trebuie evitate, iar înțelegerea acestui fapt se va face prin activități specifice vârstei școlare.

În al doilea rând se dorește ca elevii să devină mai prietenoși, mai înțelegători, mai empatici. Ei trebuie să înțeleagă că sunt diferiți, și că acceptarea este soluția pentru evitarea oricăror conflicte.

În al treilea rând se dorește ca elevii să recunoască toate formele de bullying, să-și înțeleagă drepturile și să știe că pot și trebuie să ia atitudine. De asemenea, se dorește asigurarea unui mediu de viață socială armonios, sănătos și sigur pentru întreaga comunitate, conform standardelor europene.

Obiective la nivelul școlii

1.Identificarea și evaluarea dimensiunii fenomenului de violență în școală și în mediul proxim al acesteia.

2.Sensibilizarea tuturor factorilor implicați în procesul instructive-educativ cu privire la sursele, cauzele și efectele fenomenelor de violență în școală.

3.Atragerea și implicarea reprezentanților comunității în acțiuni de prevenire și combatere a violenței în școală.

4.Elaborarea unei strategii la nivel institutional privind ameliorarea fenomenelor de violență la nivelul școlii.

5.Elaborarea și testarea unor instrumente de identificare, monitorizare și evaluare a fenomenelor de violență la nivelul școlii.

6.Implicarea actorilor de la nivelul școlii și de la nivelul comunității în derularea activităților dezvoltate în cadrul strategiei

Grupul țintă- elevii clasei a II-a

Durata proiectului: Proiectul s-a desfășurat în săptămâna 27-31 ianuarie 2025

Beneficiari direcți: elevii clasei a II-a

Beneficiari indirecți: profesori, comunitate

Resurse:

Umane: elevi, părinți, cadre didactice

Materiale: consumabile, copiator, computer**,** videoproiector, filme educaționale, chestionare, afișe, panou.

Proiectul de față își propune prin acțiunile pe care le conține să sensibilizeze elevii, adulții, mass-media și reprezentanții instituțiilor partenere și să acționeze printr-un efort conjugat în prevenirea și combaterea la nivel microsocial (grupurile școlare, școala) și la nivel macrosocial (comunitate) a fenomenului de bullying.

Acțiunile pentru elevi din proiect sunt: dezbateri de grup, conferință, expoziție colaje și afișe,prezentare multimedia audio, PPT-uri cu foto și film. Acțiunile pentru cadrele didactice constau în prezentare PPT a metodelor de bună practică.

Descrierea activităților

În cadrului proiectului, elevii au participat la o serie de activități interactive menite să le dezvolte conștientizarea asupra fenomenului violenței și să îi ajute să găsească soluții pentru prevenirea acesteia.

Vizionarea de materiale educative- Elevii au urmărit prezentări PowerPoint și filme tematice, prin care au înțeles mai bine formele violenței , efectele acesteia și importanța unui comportament pozitiv în relațiile cu ceilalți.

Activități creative- Pentru a exprima mesajele anti bullying într-un mod artistic, elevii au realizat **desene, colaje, afișe**, ilustrând valori precum prietenia, empatia și respectul. De asemenea au creat ,, **Arborele binelui**", unde fiecare frunză a copacului reprezintă un gest pozitiv sau o valoare pe care trebuie să o cultivăm pentru un mediu armonios.

Jocuri interactive-Elevii s-au implicat în activități digitale prin **jocuri online** și **platforma Wordwall,** care le-au oferit ocazia să testeze într-un mod distractiv cunoștințele dobândite despre bullying și modalități de prevenire a acestora.

Fișe de lucru-Pentru a reflecta asupra subiectului și a-și fixa noțiunile de învățare, elevii au completat fișe tematice, răspunzând la întrebări și rezolvând exerciții menite să îi ajute să înțeleagă mai bine cum pot contribui la crearea unui mediu școlar sigur și prietenos.

Activitățile au fost menite nu doar să informeze, ci să și implice activ elevii, oferindu-le oportunitatea de a se exprima, de a învăța prin joc și de a-și dezvolta atitudini pozitive față de cei din jur.

Rezultate așteptate:

-conștientizarea elevilor cu privire la consecințele actelor de violență-formarea unei atitudini pozitive față de colegi/adulți-diminuarea numărului de cazuri de agresivitate în școală;

-implicarea părinților în activitatea de combatere a violenței din școală și din afara ei.

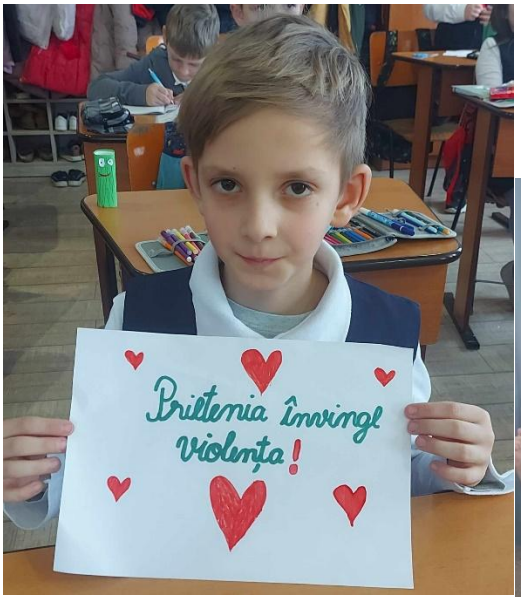
Modalități de evaluare:

-observarea sistematică-produsele rezultate în urma activităților desfășurate (desene, postere, pliante, panou, afișe) –chestionare, diplome.

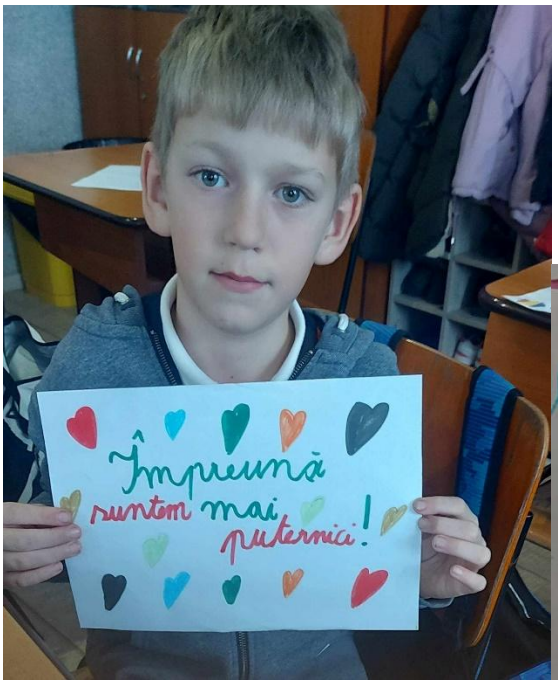
Voi atașa câteva fotografii din activitatea desfășurată.

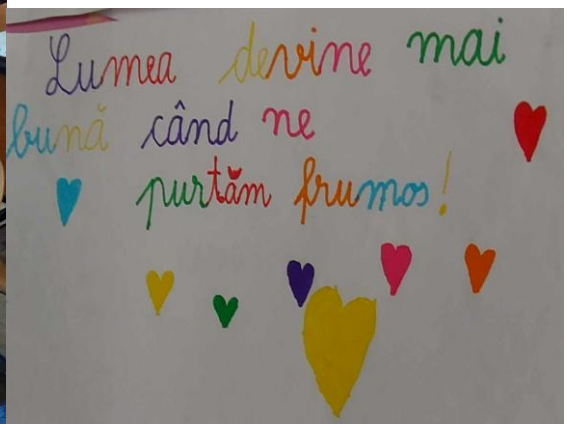

Împreună
suntem mai
puternici!

Lumea devine mai
bună când ne
purtăm frumos!

STOP
BULLYNG

COMBATEREA FENOMENULUI DE BULLYING

GROSU MAGDA-CARMEN

ȘCOALA GIMNAZIALĂ SPECIALĂ NR. 14 TULCEA

Pentru a se prevenii și combate fenomenul de bullying în școală, la nivelul fiecărei instituții de învățământ, la început de an școlar se constituie grup de acțiune anti-bullying.

Acest grup de acțiune anti-bullying se propune și se validează în consiliul profesoral și în consiliului reprezentativ al părinților (se propune un reprezentant părinți), apoi se propune și se aprobă în consiliul de administrație, având următoarea componență:

Componența grupului de acțiune anti-bullying:

Responsabil: Director

Membrii: 3 - 4 cadre didactice

Reprezentant părinți

Reprezentant elevi

Consilier școlar

Grupul de acțiune anti-bullying are următoarele atribuții:

a) aplică legislația în vigoare cu privire la prevenirea, identificarea și raportarea

situațiilor de violență asupra copilului și de violență în familie și propune conducerii unității de învățământ sesizarea autorităților competente în cazul comiterii unor acte de violență psihologică - bullying sau a altor acte de violență gravă comise în instituția de învățământ;

b) întocmește și implementează planul anti-bullying al școlii;

c) întocmește codul anti-bullying al școlii care pe lângă aspectele normative și descrierea valorilor de respect, toleranță, curaj și grijă asumată și revendicate de unitate va include și măsurile educative ori disciplinare ce pot fi aplicate în situațiile de bullying și responsabilități ale elevilor, ale cadrelor didactice, personalului auxiliar și nedidactic și ale părinților;

d) primește sesizări în scris ori verbale din partea cadrelor didactice, a elevilor, părinților cu privire la situațiile de bullying identificate și procedează imediat la investigarea lor, astfel încât procesul de evaluare și stabilire a gravității faptelor să nu dureze mai mult de 48 de ore;

e) colaborează cu educatoarele, profesorii diriginți și echipa multidisciplinară de la grupe/clase pentru soluționarea problemelor raportate și adoptarea măsurilor adecvate protecției victimei și corectării comportamentelor de bullying ale autorului;

f) asigură protecția elevilor care au raportat situațiile de bullying împotriva oricărei forme de discriminare ori răzbunare din partea elevilor ori a cadrelor didactice sau a personalului din unitate;

g) aplică în activitatea sa formulare, chestionare, recomandări, reguli de investigație, intervenție și monitorizare a cazurilor de bullying/ciberbullying din ghidurile specifice întocmite de Ministerul Educației și Cercetării;

h) realizează materiale de informare și le distribuie atât elevilor, cadrelor didactice cât și părinților și membrilor personalului auxiliar și nedidactic;

i) ia legătura cu familiile victimelor și ale autorilor, în vederea gestionării situațiilor de bullying, actelor de bullying/cyberbullying;

j) derulează programe de informare cu elevii, părinții și cadrele didactice, prin colaborare cu comisiile pentru prevenirea și eliminarea violenței, cu alte structuri interne ale școlii ori cu specialiști ai organizațiilor neguvernamentale, pentru cunoașterea caracteristicilor fenomenului de bullying și a riscurilor la care sunt supuși elevii, pentru a încuraja implicării lor în promovarea și respectarea codului antibullying al școlii, precum și pentru prezentarea rolului grupului de acțiune antibullying;

k) organizează și coordonează, cu sprijinul cadrelor didactice și ale reprezentanților elevilor și părinților, sistemul de raportare al școlii cu privire la actele de bullying între elevi, cu respectarea principiilor anonimității și al conflictualității;

l) anual, evaluează, cu participarea elevilor, dimensiunea fenomenului de bullying în școală și eficiența intervențiilor grupului de acțiune antibullying;

m) participă la evaluarea și îmbunătățirea climatului școlar, la promovarea valorilor școlii și la organizarea de acțiuni în vederea creșterii gradului de coeziune între elevi și a comunicării pozitive între aceștia și cadrele didactice;

n) colaborează cu responsabilul pentru proiecte și programe educative școlare și extrașcolare, în vederea organizării de activități extrașcolare, dezbateri ori evenimente speciale de conștientizare a problematicii bullyingului/cyberbullyingului, în cadrul școlii ori în comunitate, atât pentru elevi, cât și pentru întreg personalul didactic ori nedidactic al școlii;

o) organizează în școli sesiuni de informare/dezbatere cu privire la responsabilitățile parentale în reducerea situațiilor de bullying;

p) pregătește și coordonează elevii numiți de către consiliile școlare ca „ambasadori antibullying”;

q) participă la întâlniri cu alte grupuri de acțiune antibullying, la evenimente și campanii organizate în acest domeniu și utilizează resursele online avizate de Ministerul Educației și Cercetării (cum ar fi portalul www.scolifarabullying.ro și www.oradenet.ro);

r) îndeplinește orice altă activitate anti bullying cerută de conducere ori de consiliul de administrație al unității școlare;

s) membrii comisiei elaborează regulamente și proceduri proprii de lucru.

Implementarea planului antibullying, la nivelul școlii presupune:

a) activități de informare și conștientizare asupra fenomenului de bullying pentru personalul școlii, copii și părinți;

b) responsabilizarea cadrelor didactice în scopul intervenției imediate în cazurile de bullying semnalate sau identificate;

c) organizarea unor activități, precum concursuri, teatru forum ș.a., în scopul încurajării respectării valorilor și misiunii declarate a școlii, participarea la identificarea, medierea sau raportarea situațiilor de bullying;

d) atragerea părinților în participarea la dezbateri și sesiuni de informare cu privire la bullying;

e) activități de măsurare a impactului acțiunilor cuprinse în planul antibullying și ale eficienței grupului de acțiune;

f) orice alt tip de activitate care are scop de-a preveni bullyingul.

Coordonatorul educativ întocmește dosarul comisiei, păstrează documentele și le pregătește pentru arhivare la sfârșitul anului școlar.

EMOŢIILE – UN ROL ESENŢIAL ÎN PREVENIREA BULLYINGULUI

PROF. ONIŢA AFRODITA

ŞCOALA GIMNAZIALĂ VÂNĂTORI – STRUCTURA MIŞCA, JUDEŢUL ARAD

Emoțiile joacă un rol esențial în prevenirea bullyingului, atât în cadrul educativ, cât și în viața de zi cu zi. Învățarea gestionării emoțiilor poate contribui semnificativ la crearea unui mediu mai sigur și mai empatic pentru toți cei implicați. Iată câteva modalități prin care emoțiile pot ajuta la prevenirea bullyingului:

1. **Empatia**: Dezvoltarea empatiei este cheia pentru prevenirea bullyingului. Atunci când copiii și adolescenții sunt învățați să înțeleagă și să simtă ce trăiesc ceilalți, pot deveni mai atenți la suferințele altora și mai puțin predispuși să se implice în comportamente agresive. Educația emoțională poate încuraja empatia, ajutându-i să recunoască și să gestioneze emoțiile altora.
2. **Reglarea emoțională**: Copiii care învață cum să își gestioneze propriile emoții – cum ar fi frustrarea, furia sau anxietatea – sunt mai puțin susceptibili de a recurge la violență sau agresiune în relațiile interpersonale. Atunci când un copil învață să recunoască și să controleze emoțiile intense, are mai multe șanse să răspundă în mod adecvat într-o situație conflictuală.
3. **Încrederea în sine**: Emoțiile legate de stima de sine sunt esențiale în prevenirea bullyingului. Un copil cu o stimă de sine ridicată este mai puțin susceptibil să devină ținta agresorilor, deoarece nu se lasă influențat de critica răutăcioasă sau de comportamentele negative. De asemenea, copiii cu încredere în ei înșiși sunt mai capabili să intervină atunci când sunt martori la bullying, oferind sprijin victimei.
4. **Comunicarea emoțională**: Un alt factor important în prevenirea bullyingului este învățarea modului de a exprima emoțiile într-un mod sănătos. Copiii care știu să își exprime sentimentele într-un mod respectuos pot dezvolta relații mai bune cu cei din jur și pot evita conflictele. De asemenea, învățând să comunice despre cum se simt, pot preveni eventualele neînțelegeri care ar putea duce la agresiune.
5. **Descurajarea comportamentelor agresive**: Educația emoțională îi poate învăța pe copii cum să identifice și să evite comportamentele agresive. În plus, dezvoltarea unei conștiințe a propriilor emoții ajută la prevenirea escaladării conflictelor într-un comportament de tip bullying.
6. **Intervenția timpurie**: Promovarea unui climat de înțelegere a emoțiilor în școli poate ajuta la identificarea rapidă a semnelor de bullying și poate oferi sprijin celor implicați. Copiii care învață despre emoțiile lor și ale altora sunt mai predispuși să ceară ajutor atunci când sunt martori sau victime ale bullyingului, ceea ce contribuie la reducerea acestuia.

Prin urmare, educația emoțională și învățarea despre emoțiile proprii și ale celorlalți sunt esențiale în crearea unui mediu școlar mai sănătos și mai sigur. Prin dezvoltarea abilităților emoționale, copiii nu doar că învață să prevină bullyingul, dar și să construiască relații mai pozitive și mai respectuoase cu ceilalți.

Pornind de la cele de mai sus mi-am creat un scenariu pentru o activitate la clasa **CLASA I/ DEZVOLTARE PERSONALĂ**; **Unitatea de învăţare: Povești la gura sobei**; **Emoţii de bază -bucurie, tristeţe, frică, furie şi elemente simple de limbaj nonverbal - expresii faciale, postură şi paraverbal , intonaţie**

1. Introducere

Așez elevii pe scaune, în semicerc, și discut despre tema de săptămâna trecută: dacă au prezentat acasă ce au lucrat („Borcanul cu emoţii”,” Pălăria emoţiilor” şi „Emoticonul”), ce au spus membrii familiei cu care au povestit despre jocuri.

2. Experiența directă

Activitate: Gustă, observă, spune!

Comunic elevilor că astăzi vom discuta despre emoții. Scriu în centrul tablei/ foii de flipchart cuvântul ”EMOȚII”. Așez apoi pe masă/ catedră paharele în care se află apa şi în care am pus în prealabil diverse substanțe: zahăr, sare, zeamă/ sare de lămâie, piper, tinctură de propolis, astfel încât să fie o gamă cât mai variată de gusturi. Paharele pot fi colorate diferit sau pot avea un semn distinctiv pentru a fi ușor de identificat.

Elevii nu știu ce conțin paharele. Rog câțiva elevi să vină pe rând pentru a gusta apa din pahare. Sarcina de lucru este ca elevul care vine în fața clasei să aleagă un pahar și să guste din el, iar ceilalți să observe reacțiile acestuia: mimică, gesturi, interjecții/ expresii verbale.

3. Reflecție:

Activitate: Discuție colectivă

După observarea fiecăruia dintre colegi, elevii răspund la următoarele întrebări:

● Ce credeți că a simțit colegul vostru când a văzut apa din pahar?
● Ce credeți că a simțit colegul vostru când a gustat din pahar?
● Ce reacții ați observat la colegul din fața voastră (ce a exprimat fața lui, corpul lui, ce cuvinte a folosit)?
● Care dintre aceste reacții vă fac să credeți că a simțit ceea ce ați spus?

După ce colegii își exprimă părerea, cel care a gustat spune ce a simțit și descrie reacțiile pe care el le-a observat la sine însuși. De fiecare dată, desen pe tablă sau pe coala de flipchart, de jur împrejurul cuvântului central (EMOȚII) răspunsul la prima întrebare: Ce credeți că a simțit colegul vostru când a gustat din pahar?. Este recomandat ca răspunsul să fie exprimat într-un singur cuvânt (ex: bucurie, dezgust, mirare, frică…).

4. Generalizare

Revenim la cuvintele de pe tablă/ flipchart și încercăm să le asimilăm celor 6 emoții de bază: bucurie, tristețe, frică, mânie, surprindere și dezgust. Reprezint grafic, sub forma unei hărți (desene cu copii care exprimă prin mimică emoţiile) modul în care se exprimă cele 6

emoții. După ce emoțiile au fost numite și grupate, discut despre fiecare emoție - cum se manifestă pe chip și în comportament (prin demonstrare/ mimare) și cum se simte în corp (explicând și descriind reacțiile corporale). Cer răspunsuri de la mai mulți elevi, pentru a sublinia faptul că oamenii pot simți emoții diferite în aceeași situație și că emoțiile se pot manifesta diferit ca intensitate de la o persoană
la alta. Însă, ca expresii faciale, emoțiile de bază se exprimă la fel.

Pot discuta și despre intensitatea cu care este trăită fiecare emoție. Rog elevii să spună cât de „tare" au simțit emoția pe o scală de la 1 la 4 unde 1= foarte puțin, 2=puțin, 3= destul de tare, 4= foarte tare.

Îi rog să dea exemple de situații pe care ei le-au trăit și în care au simțit emoțiile despre care discutăm.

5. Transfer

Activitate: Jurnalul personal

Așez elevii în bănci. Le solicit să deruleze în minte „filmul" activităților din lecția de
astăzi, ținând ochii închiși dacă le este de ajutor. După 30 de secunde, le cer să deschidă ochii, apoi să se gândească la o reprezentare sub formă de statuie a modului în care s-au simțit pe parcursul activității. Număr: 3, 2, 1 ...și ! toți elevii vor rămâne nemișcați în imaginea statuară la care s-au gândit. Voi face turul clasei, fiecare explicând în 2-3 cuvinte ce reprezintă „statuia" sa.

Elevii vor începe propriul jurnal al emoțiilor pe un caiet. Fiecare va deschide jurnalul personal și va nota (prin desene) emoțiile trăite la începutul/ pe parcursul/ la finalul activității.

Pe parcursul săptămânii, până la lecția următoare, îi rog să-și noteze zilnic emoțiile trăite.

CUM SĂ NE APĂRĂM DE BULLYING

PROFESOR CREANGĂ GABRIELA ADELINA,
ȘCOALA GIMNAZIALĂ „LEONARDO DA VINCI” BUCUREȘTI

Bullying-ul este o formă complexă de comportament agresiv și este un tipar comportamental care se repetă în timp împotriva aceleiași persoane, relevând o diferență de putere între actorii implicați. Elevul mai puternic țintește sistematic, intenționat și crud, să rănească, să sperie sau să intimideze un copil mai slab decât el. De obicei, orice copil care este cumva „diferit” poate deveni o victimă a bullying-ului. Acest lucru se poate întâmpla din cauza aspectului fizic al copilului (ex. supraponderal), aspecte emoționale (ex. copiii „timizi”), sănătate (ex. tulburări de sănătate mintală, dizabilități) sau etnie.

Astfel, cea mai relevantă trăsătură a bullying-ului este reprezentată de relația de putere asimetrică.

Comportamentul agresiv al unui elev este orientat în sens ofensator, umilitor sau distructiv și provoacă daune morale, psihologice şi/sau materiale unui alt copil sau grup de copii.

De obicei, agresorul este temperamental, inflexibil și nu acceptă regulile. De cele mai multe ori nu are empatie și găsește o anume satisfacție că produce durere celorlalți. Dorește să domine și să-i controleze pe ceilalți, exagerează în situații obișnuite, pentru a atrage atenția asupra lui. Agresorul vrea să iasă în evidență, să fie cel mai „tare”, iar pentru a reuși acest lucru nu ezită să-i umilească, să-i intimideze, să-i jignească și chiar să-i lovească pe cei din jurul său.

Uneori, situația de bullying poate implica mai mult de două părți (agresor și victimă). Când este implicat un grup, este reflectată dinamica statutului și relațiile de putere între persoanele aflate în acel moment al consumării actului de bullying. Dorința copiilor de a face parte dintr-un grup, de a fi asimilați de acesta, îi face pe unii dintre aceștia să se conformeze liderului negativ, uitând că și ei pot fi într-o situație asemănătoare. De partea agresorului se află asistenții sau adepții acestuia, iar de partea victimei sunt apărătorii care se opun agresorului. De menționat că nu toți martorii pasivi inițial față de agresor devin apărători.

Totodată, trebuie precizat faptul că nu orice acțiune agresivă poate fi considerată bullying. Nu este situație de bullying atunci când doi elevi de putere sau autoritate similară se ceartă sau se bat și nu este bullying, nici atunci când un elev este tachinat pe un ton prietenos și glumeț.

Cadrele didactice au un rol important în prevenția bullyingului, având aproape obligația să identifice din timp copiii vulnerabili la acţiuni de acest tip, precum și elevii cu risc de dezvoltare a comportamentelor agresive, cu potenţial violent. În același timp, trebuie să identifice cauzele care determină asemenea manifestăr, cum ar fi: carențe ale climatului socio-afectiv în familie, situații de abuz în familie, lipsa supravegherii și a unor reguli clare de îndrumare a copilului. Profesorul odată ce a aflat de existența unor probleme de comportament ale elevilor săi, este necesar să anunțe părinții și să-i implice în soluționarea situației. În funcție de gravitatea faptelor, profesorul va semnala, conform legii, Direcţia Generală de Asistenţă Socială și Protecţia Copilului (DGASPC) de la nivel local, iar pentru sprijin imediat, Serviciul Public de Asistenţă Socială de la nivelul comunităţii (SPAS).

Înțelegerea faptelor versus mituri despre agresori și victime este importantă pentru intervenție. Problemele victimelor și agresorilor nu sunt aceleași. Victimele bullying-ului au nevoie de intervenții care să îi ajute să-și dezvolte o imagine de sine pozitivă și care să-i învețe să nu de-a vina pe propria persoană pentru lucrurile care li se întâmplă. Agresorii trebuie să învețe strategii care să îi ajute să-și controleze furia și tendința lor de a da vina pe alți oameni pentru problemele lor. Toți elevii trebuie să conștientizeze că bullying-ul este o problemă a întregii școli, în care toată lumea este răspunzătoare și că nu există observatori neimplicați.

O componentă importantă este și cea preventivă. Trebuie impulsionată activitatea desfășurată de către elevi în echipe/grupuri în cadrul cărora să fie descurajată atitudinea pasivă față de evenimentele de tip bullying (cu varianta digitală - cyberbullying) și să determine dezvoltarea unei atitudini critice care să contribuie la susținerea activă a victimelor.

Experiența bullying-ului, respectiv a violenței, |afectează copiii, fiindu-le încălcate drepturile de bază în școală, adică tocmai în locul în care ar trebui să se simtă protejați și în siguranță. La școală, copiii fac primii pași spre independență, au ocazia să profite de oportunități esențiale de colaborare cu ceilalți și să se obișnuiască cu conformarea la regulile generale de comprtament uman. De aceea, este esențial ca educația să fie deschisă să răspundă nevoilor și dificultăților copiilor în această perioadă foarte delicată a dezvoltării lor, a oamenilor de mâine.

NOILE TIPURI DE VIOLENȚĂ ÎN ȘCOALĂ

GLATCHEVICI ALEXANDRINA
PROFESOR PSIHOPEDAGOGIE SPECIALĂ
ȘCOALA GIMNAZIALĂ SPECIALĂ NR. 14 TULCEA

Ființa umană pentru a supraviețui, pentru a se perpetua, afirma sau dezvolta a fost nevoită să-și formeze diferite mecanisme prin care să răspundă provocărilor societății din vremea respectivă.

De aceea individul a trebuit să ”agreseze”, într-o oarecare măsură mediul înconjurător și acest lucru a fost permis în anumite situații. Condiția acceptată de societate a fost ca acest tip de răspuns să nu fie distrugător, vătămător sau în funcție de nivelul de intensitate sau modul de manifestare să nu devină parte a unei conduite deviante.

Indiferent de vremurile în care am trăit și de generațiile din care am făcut parte (generația X,Y,Z sau cea actuală Alpha) dispozițiile, energia declanșatoare sau motivația comportamentului pentru satisfacerea nevoilor a existat și va exista întotdeauna în interiorul individului.

Extrem de relevant este modul și direcția în care permitem eliberarea acestei tensiuni fiziologice, care necesită control și raport cu normele, valorile sociale.

În urmă cu mai bine de un deceniu a fost publicată o cercetare din domeniul educației care prezenta și analiza mediul școlar asemenea unei scene care oferă avantajul unui mediu propice dezvoltării afective și morale a elevilor. Acest articol mai susține că școlile și indirect sălile de clasă, devin spații de interacțiune și de învățare în care participanții își construiesc propria dezvoltare prin activitățile educaționale propuse și rețelele de relații interpersonale create.

În societatea românească modelele predominante de valori și reguli au tendința de a se repeta în mediul școlar, astfel putem întâlni forme ale abuzului, de excludere socială, răutate, competiție sau decepția provocată de unele relații stabilite la nivelul clasei.

În prezent problema agresiunii și violentei a depășit spațiul școlar generalizând manifestările impulsive și în alte contexte care până nu demult păreau sigure. Formele de agresiune asociate cu noile tehnologii precum internet-ul și telefoanele mobile apar săptămânal în mass - media.

O prima ipoteză ar fi aceea că atunci când abuzul, dominația -supunerea sau violența devin prezente în interacțiunile dintre tineri, este posibil ca acestea să sfârșească prin a fi exportate în alte relații sau medii frecventate de elevii implicați. Dacă se verifică această primă supoziție, se poate explica parțial, de ce există acte de violență în cazurile de întâlnire (dating violence) sau violență prezentă în relațiile de flirt. De aceea modelele și manifestările afectiv-morale bazate pe tiparul supunere - dominație – violență prezente la elevi cu certitudine vor produce acte de agresiune în cadrul viitoarelor cupluri de tineri.

O a doua explicație, complementară cu prima, se bazează pe apariția noilor contexte, a spațiilor relaționale ale elevilor și dezvoltarea importantă și disponibilitatea noilor tehnologii pentru populația largă.

Putem acorda o valoare pozitivă faptului ca elevii beneficiază și se familiarizează din timp cu noile tehnologii care vor fi parte indispensabilă a vieții lor. Dar marea majoritate a

tinerei generații apelează în diferite contexte nefavorabile la mijloacele informatice ducând la apariția noilor forme de violență bazate pe folosirea sau abuzul acestora.

Astfel au apărut noi forme de agresiune şi violență, acordând o importanță specială acelora care au un impact mai mare în media datorită semnificației lor sociale: problemele cauzate de cyberbullying, happy slapping şi cazul de dating violence.

a) Cyberbullying

Acest fenomen a fost studiat în țările dezvoltate încă de la începutul anilor 2000. În rândul populațiilor școlare s-a observat un comportament de agresiune socială, rău intenționat, frecvent, din partea unui individ sau grup față de o persoană care nu se poate apăra cu ușurință.

Agresiunea constă în publicarea sau trimiterea, în mediul online al unui material, sms, poze, fișier video prin intermediul telefonului mobil cu scopul de a face rău, a dăuna, a denigra, a înșela, a imita sau a intimida persoana vizată.

Atacurile online au doar efecte negative și pot dăuna respectului, încrederii în sine și în ceilalți și la probleme în mediul școlar. Întotdeauna conduc la dificultăți de adaptare psihosocială și în a stabili relații interpersonale.

Amploarea fenomenului a determinat-o pe Nancy Willard, în 2005 (director - Centrul pentru utilizare sigură și responsabilă a internetului, USA) să propună o taxonomie centrată pe tipul de acțiune și astfel se pot distinge șapte tipuri de cyberbulling. Asociat acestui fenomen este și ***cyberthreats*** în care materialul online are scopul de a destabiliza ținta, de a o amenința cauzând dorința de vătămare a altor persoane sau a propriei persoane, inclusiv suicidul.

Potrivit cercetărilor nu există diferențe majore de gen, atunci când au fost implicați în calitate de victimă, dar incidența în rândul agresorilor este mai mare la băieți.

b) Happy slapping

Acest fenomen a apărut pentru prima dată într-un supliment educațional în SUA, în anul 2005 și merită studiat independent de celelalte tipuri de agresiune online. Deși este asociat fenomenului de cyberbullying are alte caracteristici și o importanță deosebită.

Acesta este descris ca un atac de grup, neprevăzut asupra victimei în timp ce totul este filmat de către prietenul agresorului cu scopul de a distribui materialul video sau de a o viziona în mod repetat.

În ciuda gravității faptelor și efectelor devastatoare asupra victimei, agresorul oferă o conotație jucăușă comportamentului său în încercarea de se justificare. Pornind de la filmarea unor tachinări, palme sau abuzuri fizice, fenomenul a luat o amploare până la unele situații în care victima a murit.

Fenomenul, datorită caracterului său imprevizibil, neașteptat face victima să se simt permanent ”vânată”, încolțită și pentru totdeauna agresată. Evenimentul fiind filmat poate fi revăzut sau redistribuit și va rămâne mult timp producând suferință o lungă perioadă.

c) Dating violence

Elemente prezente în relațiile interpersonale precare stabilite în contextul școlar, la cuplurile tinere continuă uneori în cadrul flirturilor sau întâlnirilor, dând naștere problemei cunoscute drept ***dating violence.***

Acest fenomen poate apărea în orice moment din cadrul relației (la prima întâlnire, pe parcursul acesteia sau chiar după terminarea ei) și poate fi realizat de o singură persoană sau de un grup împotriva unei singure victime.

El se poate exprima prin manifestări violente izolate (agresiune sexuală) sau prin abuz fizic, psihic, sexual sau emoțional repetat, bazat pe tiparul supunere-control.

Studiile în acest domeniu demonstrează că fetele sunt mai des supuse acestui fenomen, în special prin abuz emoțional și sexual cu implicații nedorite (abuz de substanțe interzise, probleme nutriționale, schimbări emoționale etc.).

În concluzie s-a stabilit că odată cu creşterea intereselor personale stereotipurile tradiţionale privind masculinitatea şi feminitatea continuă să descrească drastic astfel diferenţele dintre sexe privind agresivitatea s-au voalat.

Adaptarea la formele non-fizice de agresiune (agresiune verbală, pasivă) şi implicarea în unele situaţii în care agresiunea pare să fie solicitată este întâlnită la ambele sexe.

Una dintre cauzele care determină apariția manifestărilor de noi forme de violență în mediul școlar ar fi teoria învăţării sociale conform căreia agresivitatea se imită şi se învaţă.

Copii violenţi, abuzaţi, maltrataţi provin adeseori din familii în care, ca mijloc de disciplinare a conduitei s-a folosit pedeapsa fizică, inducând o stimă de sine scăzută, izolare şi în final respingerea de către grupul de apartenenţă.

Indiferent de tipul de agresiune trăită și consecințele pe care le pot avea, familia și persoanele apropiate joacă un rol crucial în recuperarea părților implicate.

De asemenea școlile pot ajuta la facilitarea sensibilizării și educației părinților, a comunității. Informațiile pot fi furnizate către părinți prin buletine informative şi ateliere pentru aceștia sau pot fi furnizate profesioniștilor din domeniul sănătății mintale din comunitate, organizațiilor de tineret, publicului larg și mass-media.

Cauzalitatea complexă a noilor forme de violență nu se pot sintetiza, comprima doar în câteva rânduri, deoarece factorul cel mai important care influențează și determină apariția agresivității, în acest moment este o inegalitate socială, culturală, profesională și economică.

Bibliografie:

Gittins, Ch., 2006, *Reducerea violenţei în şcoală- un ghid al schimbării*, Consiliul Europei.

Murphy, T., 2007, *Agresivitatea pasivă. Cum o recunoşti şi controlezi la tine şi la ceilalţi,* Editura Trei, Bucureşti.

Olweus, D., 1993, *Bullying in school: what we know, can do?*, Oxford, Blackwell.

Ortega, R.; Joaquín A. M.; Thomas J., 2007, *Luptând împotriva agresiunii şi violenţei în şcoală. Rolul mass-mediei, al autorităţilor locale şi al internetului*, Londra.

BULLYING-UL, UN FENOMEN DISTRUGĂTOR TOT MAI RĂSPÂNDIT ÎN ZILELE NOASTRE

DOBROGEANU MARIA-MIRABELA
LICEUL TEHNOLOGIC BÂLTENI

Introducere

Fenomenul de bullying reprezintă o problemă tot mai des întâlnită în unitățile de învățământ și poate avea consecințe grave asupra dezvoltării emoționale și sociale a elevilor. Prin bullying înțelegem orice formă de agresiune fizică, verbală, socială sau cibernetică, îndreptată în mod repetat împotriva unei persoane percepute ca vulnerabilă. Prevenirea bullying-ului prin educație este esențială pentru crearea unui mediu școlar sigur, bazat pe respect și toleranță.

Ce este bullying-ul?

Bullying-ul este definit ca un comportament ostil, intenționat, care se repetă și are ca scop intimidarea, umilirea sau excluderea unei persoane. Acest fenomen poate lua diverse forme:
• Bullying fizic – lovirea, împingerea, distrugerea bunurilor personale.
• Bullying verbal – insulte, porecle jignitoare, amenințări.
• Bullying social – excluderea din grup, răspândirea de zvonuri, manipulare socială.
• Cyberbullying – hărțuirea prin mesaje, comentarii online, distribuirea de imagini compromițătoare.

Exemple de bullying

Pentru a înțelege mai bine acest fenomen, iată câteva exemple frecvente:
1. Un elev este tachinat constant de colegi din cauza aspectului său fizic, ceea ce îl determină să devină retras și să evite contactul cu alți copii.
2. Un grup de elevi îl exclud pe un coleg de la activitățile de grup și îl ignoră complet, determinându-l să se simtă izolat.
3. Un copil este bătut și umilit de colegi mai mari, iar ceilalți elevi asistă fără să intervină.
4. Un adolescent primește mesaje agresive și amenințări online, ceea ce îi afectează stima de sine și siguranța personală.

Cum pot fi depistați elevii victime ale bullying-ului?

Elevii care sunt victime ale bullying-ului pot manifesta diverse semne care indică suferința prin care trec. Câteva dintre acestea includ:
• Scăderea bruscă a performanțelor școlare.
• Lipsa dorinței de a merge la școală, teama de a participa la activități de grup.

• Modificări ale comportamentului – tristețe, anxietate, izolare socială.
• Vânătăi sau răni inexplicabile.
• Pierderea bruscă a încrederii în sine și a interesului pentru activitățile preferate.

Este esențial ca profesorii și părinții să fie atenți la aceste semnale și să intervină la timp pentru a preveni agravarea situației.

Activități anti-bullying în școli

Pentru a combate acest fenomen, unitățile de învățământ pot implementa diverse strategii și activități educative:
1. Campanii de conștientizare – Organizarea unor sesiuni informative despre bullying și impactul său asupra victimelor.
2. Ateliere de empatie – Elevii sunt implicați în activități care îi ajută să înțeleagă mai bine sentimentele celorlalți și să dezvolte compasiune.
3. Jocuri de rol – Situații ipotetice în care elevii joacă atât rolul agresorului, cât și al victimei, pentru a învăța cum să reacționeze adecvat.
4. Crearea unor spații sigure – Zone în școală unde elevii se pot retrage pentru a discuta cu consilierii despre problemele lor.
5. Program de mentorat – Elevii mai mari devin mentori pentru cei mai mici, ajutându-i să se integreze și să se simtă protejați.
6. Anonimat pentru raportarea cazurilor de bullying – Crearea unei cutii de sugestii unde elevii pot semnala cazuri de agresiune fără teama de represalii.

Concluzie

Bullying-ul este o problemă gravă, care poate avea consecințe pe termen lung asupra dezvoltării emoționale și sociale a elevilor. Prevenirea acestuia prin educație este esențială, iar școlile trebuie să implementeze strategii eficiente pentru a combate fenomenul. Prin campanii de conștientizare, implicarea profesorilor și a părinților, dar și prin promovarea unui climat bazat pe respect și empatie, putem contribui la reducerea cazurilor de bullying și la crearea unui mediu sigur pentru toți elevii.

PREVENIREA BULLYINGULUI ÎN MEDIUL ȘCOLAR

Prof. CUCU – CHIRIAC IRINA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ CLEJA, JUD. BACĂU

În mediul școlar bullyingul este cel mai răspândit, chiar și prima asociere pe care o avem când vorbim despre bullying, este cea cu școala, deoarece acolo sunt cei mai mulți factori care pot duce la apariția fenomenului de bullying. Uneori, bullyingul poate fi provocat chiar de reușitele victimei, excelente sau nu, agresorii întotdeauna găsesc în acest fapt un motiv de hărțuire. Persoanele care au fost supuse unui asemenea comportament în școli, deseori ajung să piardă din interesul de a mai învăța și ajung la absenteism sau chiar la abandon școlar.

Uneori, cauza care a dus la bullying din partea agresorului poate fi găsită în familia acestuia. Comportamentul lui la școală este oglinda situației în familie, acesta ajungând să reflecteze acțiunile părinților sau bunicilor agresivi sau violenți, ei prin intermediul bullyingului celorlalți își descarcă furia și traumele morale pe care le aduc de acasă. Putem spune că violența în familie naște agresori, ei învață că prin intermediul sentimentului de frică ei își arată puterea față de semenii săi, ceea ce este un act incontestabil de naștere a bullyingului.

Odată întâlnindu-se cu acest fenomen, personalul didactic din instituția de învățământ ar trebui să intervină pentru prevenirea unei evoluții a unui asemenea comportament negativ. Atitudinea cadrului didactic trebuie să fie una adecvată, dialoguri cu ambele părți cu un ton calm, într-o atmosferă prielnică psihicului unui copil pentru a afla cauzele care au dus la bullying din partea agresorului. În instituțiile de învățământ, bullyingul poate fi provocat de insuficiența interesului cadrelor de a gestiona asemenea situații. Elevii observând că un asemenea comportament este tolerat în cadrul instituției din care fac parte vor simți lipsa de responsabilitate și efectele negative care pot fi provocate de un asemenea comportament, sau mai mult, vor crede că este în limita normalității. Victimele bullyingului se simt în nesiguranță la școală, iar lipsa interesului din partea cadrelor didactice doar întăresc acest sentiment neliniștitor. Prin aceasta doar se evidențiază importanța cadrelor din instituțiile de învățământ în gestionarea problemelor de acest tip și prevenirea acestora.

Cadrele didactice reprezintă modelul cheie pentru elevi, iar reacțiile lor la bullying pot influența comportamentul copiilor și încrederea acestora în adulți în situațiile în care aceștia sunt agresați, deoarece un elev care a observat un comportament pasiv din partea unui profesor care a fost martorul unui act de bullying, nu va avea încredere nici în alți maturi care ar putea să îl ajute, fie aceștia părinții lui, psihologul școlar sau organele competente. Se întâmplă totodată ca personalul didactic să întâmpine anumite dificultăți în gestionarea unor situații de acest tip și recurg la niște acțiuni eronate sau greșite. Profesorii deseori depistează doar bullyingul fizic și consideră că un dialog cu agresorul și niște scuze aduse celui agresat pot îndrepta situația. Nu există un profil concret al unui potențial agresor pentru ca acesta să poată fi identificat și de a începe un proces de prevenire în acest sens. Din aceste motive, asemenea situații necesită intervenție timpurie și măsuri concrete care vor duce la diminuarea efectivă a comportamentelor de acest tip în rândurile elevilor din cadrul instituțiilor de învățământ. Bullyingul în școli are efecte neplăcute pentru toți participanții la acest fenomen, provocând o tensiune generală, îndepărtarea elevilor de sistemul de învățământ și o atmosferă brutală și sălbatică.

Obiectivul principal al normelor metodologice este să permită crearea unui climat binevoitor, pozitiv și nu în ultimul rând sigur în școală, format pe respect reciproc între elevi, eliminarea discriminării, o motivare puternică pentru studiere și asigurarea unei stări favorabile și

armonioase a elevului în școală. Totodată, aceste norme metodologice, susțin specialiștii, că oferă un instrument de lucru pentru cadrele care desfășoară activități cu elevii din sistemul educațional, familiile lor, autoritățile responsabile de protecția copilului împotriva violenței, inclusiv bullyingului și cu personale competente în reabilitarea victimelor, martorilor sau copiilor agresori. Promovarea unor activități extra-curriculare de prevenire și combatere a tuturor formelor de bullying și cyberbullying în sistemul educațional este un alt obiectiv pe care îl urmărește aceste norme metodologice, dublat de găsirea, raportarea a situațiilor de bullying și cyberbullying.

Voi prezenta proiectul educațional ***Ziua mondială pentru nonviolență în școală,*** organizat în unitatea școlară. În școlile românești, fenomenul de bullying are o incidență din ce în ce mai ridicată, pericolul venind din falsa impresie de normalitate a acestuia, majoritatea oamenilor acceptându-l ca pe o componentă obișnuită a vieții de zi cu zi. *Bull* în limba engleză înseamnă taur. *Bullies* (în aceeaşi limbă) înseamnă agresori, iar bullying este acţiunea agresivă (verbal, acţional şi implicit emoţional), desfaşurată între două sau mai multe persoane, şi începe prin intimidarea unuia de către celălalt. Poate nu întâmplător rădăcina termenului este *„taur”,* cu trimitere la brutalitate-*„luat în coarne”,* forţa conflictuală şi comportament agresiv. Prevenirea acestui fenomen este responsabilitatea tuturor şi nimeni nu ar trebui să fie indiferent faţă de acele persoane care se află în incapacitatea de a se descurca într-o asemenea situaţie.
Cadrele didactice pot să contribuie la diminuarea fenomenului fie prin activități de informare, implicare și combatere a fenomenului, fie prin neacceptarea și sancționarea imediată a unor astfel de comportamente

Scopul proiectului: Informarea corectă a elevilor din învățământul primar și gimnazial, a părinților acestora și a cadrelor didactice cu privire la fenomenul ”bullying”: definire, forme de manifestare, cauze, efecte, statistici privind gradul de escaladare a fenomenului în școala românească, forme de prevenție, modalități de a lua atitudine, de a interveni pentru ei înșiși și/sau pentru alții, în vederea diminuării numărului cazurilor de acest fel.

Obiectivele proiectului

- Diseminarea informațiilor despre fenomenul **”bullying”:** definire, forme de manifestare, cauze, efecte, statistici privind gradul de escaladare a fenomenului în școala românească ;
- Aplicarea chestionarului Bullying, pentru a se stabili gradul de răspândire a fenomenului Bullying în rândul elevilor
- Creşterea gradului de conştientizare a efectelor negative ale fenomenului "bullying" în rândul eleviilor, părinți ai acestora, cadre didactice și al nivelului de informare al acestora asupra necesităţii implicării în prevenirea şi combaterea acestui fenomen;
- Însușirea de către elevi, părinți ai acestora și cadre didactice, a unor tehnici de gestionare corectă a situațiilor în care elevii sunt victime ale unor pesoane care practică ”bullyingul”;

- Consilierea elevilor care practică ”bullying-ul”, cu accent pe dezvoltarea altor metode de exprimare a emoțiilor negative și de rezolvare a conflictelor interioare proprii;
- Instruirea cadrelor didactice și a părinților elevilor cu privire la felul în care își pot sprijini elevii/ copiii implicați în situații de tip ”bullying” (”victime” sau ”agresori”);
- Diseminarea rezultatelor proiectului

Am inițiat și derulat acest proiect, conștienți fiind că „datorăm copilului cel mai profund respect”. Activitățile desfășurare au reprezentat o formă de a educa altfel, de a îi învăța pe elevi să fie mai buni, mai toleranți, mai empatici și mai solidari cu problemele celor din jurul lor, prin intermediul unor activități educative non-formale care le-au stârnit curiozitatea, inițiativa, dorința de implicare și participare. Toți cei implicați în proiect au înțeles că încălcarea drepturilor copilului naște povești triste și grele, că respectarea drepturilor copilului nu este o opțiune, ci o obligație pe care o avem fiecare, indiferent că suntem adulți sau copii. Doar astfel putem contribui la construirea unei școli și, implicit, a unei lumi mai bune, mai tolerante, mai incluzive pentru fiecare dintre noi. Profesorul are un rol extrem de important în acest proces, deoarece el este un ghid în dezvoltarea de lungă durată a copiilor pe care îi învață. Noile legi vin în ajutorul instituțiilor cu diferite reglementări și metodologii care au scopul de a crea pe termen lung un cadru de dezvoltare durabilă a unui anturaj favorabil pentru relațiile interumane pozitive și eliminarea bullyingului din interacțiunea adolescenților. Punerea în aplicare a acestor legi vin și în ajutorul copiilor care au fost sau sunt victima bullyingului, deoarece creează o atmosferă mai favorabilă pentru dezvoltarea acestora fără vreun impediment atât de neplăcut cum ar fi bullyingul de orice tip. În concluzie, este important de înțeles că asemenea comportamente nu pot fi tolerate într-o societate civilizată și dezvoltată, ele necesită să fie eradicate și eliminate din viața cotidiană a elevului român.

BIBLIOGRAFIE:

- *Lansbury Janet, Nu există copii răi: despre educarea cu respect a copiilor mici, fără pedepse și rușine, trad. Oana- Celia Gheorghiu, Editura Univers Publishing House, Colecție: Educație cu blândețe, București, 2017*
- *Rosenberg B. Marshall, Comunicarea nonviolentă- un limbaj al vieții, Editura Ponte, Colecție: Omul care crește, București, 2015*
- *Tzvetina Arsova Netzelmann, Elfriede Steffan, Marina Angelova , Strategii pentru o clasă fără bullying , manual pentru profesori și personalul școlar*

BULLYING-UL ÎNTRE PROBLEMĂ ȘI POVESTE

Prof. **ELENA RUSU**
LICEUL TEORETIC ”DECEBAL, SECTOR 3, BUCUREȘTI”

Atunci când vorbim despre bullying avem în vedere acțiunea de hărțuire fizică sau emoțională, acțiune care are efecte în plan emoțional pe termen lung.

De cele mai multe ori sunt asociate termenului bullying toate tipurile de șicane care au loc cu acordul ambelor părți, adesea motivația fiind că acesta este modul lor de comunicare sau așa se joacă ei.

Pentru a fi caracterizată ca fiind bullying acțiunea trebuie să fie repetată, de durată, să implice eforturile părții vătămate de a evita situațiile deranjante. Dar, de cele mai multe ori, partea vătămată este parte a grupului reclamat pentru acțiuni de bullying, fie prin șantaj, fie voluntar, de cele mai multe ori.

De aceea, un rol esențial în prevenirea și conștientizarea gravității fenomenului este educația pentru un comportament civilizat, bazat pe respectul față de celălalt indiferent de rasă, etnie, religie, orientare sexuală, etc.

În procesul educației trebuie să fie implicați toți actorii cu care elevul interacționează: familia, școala, mediul în care își petrece timpul liber sau participă la activități extrașcolare, etc.

Fără conlucrarea tuturor este foarte dificil de realizat o educație eficientă, de cele mai multe ori elevul evitând comportamentul dăunător în prezența autorității care îl restricționează, dar nu este un mod de a gândi, de a simți și de a acționa conștient în spiritul respectului față de celălalt și față de valorile lui.

Așadar, atâta timp cât modul de a gândi și de a acționa al cuiva nu aduce atingere bunelor moravuri și libertăților celuilalt persoana respectivă are dreptul de a fi respectată, fără a însemna că își poate permite să impună celorlalți convingerile sau orientările lui, fără a avea un comportament ostentativ, prin acțiuni prozelitiste mascate, indiferent de natura convingerilor promovate.

Adeseori se întâmplă ca unii elevi să aibă tendința de a promova în mod insistent convingerile sau orientările lor, generând o atmosferă de ostilitate nu față de comportament în sine, ci față de modalitatea de asumare.

Se mai întâmplă, nu de puține ori, ca unii elevi să provoace reacții violente din partea colegilor prin simple șicane, declarat neintenționate, chiar nevinovate, urmând să reclame faptul că sunt agresați de către cei pe care ei înșiși i-au șicanat.

În acest caz nu cred că am putea cataloga reacția celorlalți ca fiind bullying, ci, mai degrabă, reacție necontrolată la provocările agresorului declarat victimă.

Atunci când agresorul are în mod constant această tendință trebuie văzut de unde provine aplecarea lui spre șicanarea constantă a colegilor. Este posibil ca el însuși să fie victima unui astfel de comportament în mediul extrașcolar, motiv pentru care este necesară o discuție

sinceră și deschisă cu familia sau reprezentantul legal, respectiv autoritatea care răspunde de copil în cadrul activităților extrașcolare, sportive, artistice, etc.

În această situație un rol foarte important îl are consilierul școlar, care este a doua autoritate după diriginte, care trebuie să identifice cauzele care generează aceste comportamente.

Există și cazuri în care copiii chiar sunt victime ale bullying-ului, deși își iau toate măsurile pentru a evita aceste situații. Este o situație cu adevărat complicată și cu implicații pe termen lung în plan psihologic deoarece victima este dezechilibrată emoțional prin aceste acțiuni de hărțuire constantă.

În această situație eforturile de rezolvare a problemei trebuie să fie unite și conștiente. Nu ajută la nimic negarea implicării sau a implicațiilor, nici pasarea vinei de la unul la altul. De asemenea, trebuie acceptat de la început că procesul este unul de durată și presupune răbdare și perseverență din partea tuturor celor implicați.

O altă formă de bullying este cea din partea copiilor față de adulți: părinți, cadre didactice, alți adulți cu care aceștia interacționează.

Situația nu este mai puțin gravă deoarece are ca efect scăderea performanțelor profesionale, uneori chiar umane, conducând la reacții nedorite și regretabile. În timp aceste efecte se pot transforma în probleme serioase, unele dintre ele chiar medicale.

Și în acest caz adulții trebuie să ceară ajutorul specialiștilor pentru a identifica motivele care generează comportamentul agresor, dar și posibilitățile de ameliorare a relației cu acesta.

Ca și în situația în care victima este un elev, și în acest caz responsabilitatea adulților în grija cărora este agresorul este foarte importantă și este în interesul lor să amelioreze comportamentul copilului deoarece comportamentul manifestat în relația cu persoanele din afara familiei este comportamentul manifestat față de cei apropiați, de cele mai multe ori.

Trebuie identificat dacă acest comportament este unul pasager, ca urmare schimbărilor specifice vârstei, sau este un un semnal de alarmă față felul în care va fi el ca adult.

Așadar, bullying-ul este o problemă estrem de gravă cu care ne confruntăm deoarece el are implicații pe termen lung asupra părților vătămate, este un semnal al riscului de dezumanizare a societății și o formă de manifestare a lipsei de respect față de persoana, cultura și valorile celuilalt.

Fără conștientizarea acestor aspecte și fără implicarea sinceră și asumată a tuturor actorilor participanți în cadrul procesului de educație riscurile scăpării de sub control a situației sunt foarte mari atât în ceea ce privește situațiile reale de bullying, cât și tendința de victimizare a provocatorilor, indiferent de vârstă, sex, religie, orientare sexuală, etc.

În concluzie, pentru ca școala să fie un mediu sigur pentru educație este necesară conștientizarea și abordarea eficientă a acestui fenomen, deoarece de echilibrul emoțional al actorilor implicați depinde calitatea actului educațional, care are în vedere, în primul rând, dobândirea de competențe necesare în viața de după școală, competențe necesare nu doar viitorului adult, ci și adultului care deja interacționează social și profesional.

BULLYINGUL ÎN ȘCOLI: PREVENIRE ȘI COMBATERE

Dir. Prof. Dr.

SABĂU REMUS MIRCEA

Introducere

Bullyingul în școli este un fenomen larg răspândit care are un impact semnificativ asupra elevilor și întregului mediu educațional. Acesta se manifestă prin comportamente agresive și repetitive, cum ar fi hărțuirea, insultele, excluderea socială sau violența fizică, cu scopul de a răni o persoană sau de a o supune unui control psihologic. Fenomenul de bullying poate afecta grav sănătatea emoțională și fizică a victimelor, având efecte pe termen lung asupra dezvoltării lor. De aceea, prevenirea și combaterea bullyingului în școli reprezintă o prioritate pentru educație și pentru întreaga societate. În acest context, cercetările și măsurile educaționale sunt esențiale pentru crearea unui mediu școlar sigur, respectuos și incluziv.

Ce este bullyingul?

Bullyingul este definit ca o formă de agresiune intenționată și repetată, care implică un dezechilibru de putere între agresor și victimă. Acesta poate apărea în mai multe forme:

- **Bullying fizic**: lovituri, împingeri, atacuri fizice directe.
- **Bullying verbal**: insulte, jigniri, amenințări.
- **Bullying social**: excluderea din grupuri, răspândirea de zvonuri, manipularea relațiilor.
- **Cyberbullying**: utilizarea tehnologiei, a rețelelor sociale sau a mesajelor electronice pentru a hărțui pe cineva.

Victimele bullyingului sunt adesea marginalizate, ceea ce le poate afecta performanțele școlare și încrederea în sine. În plus, bullyingul poate duce la depresie, anxietate, izolare socială și chiar auto-vătămare în cazuri extreme.

Cauzele bullyingului în școli

Există mai mulți factori care contribuie la apariția și perpetuarea bullyingului în școli:

- **Mediul familial**: Copiii care provin din familii unde există violență, abuzuri sau lipsă de sprijin emoțional sunt mai predispuși să adopte comportamente agresive.
- **Influența grupului**: Presiunea grupului este un factor puternic în bullying. Elevii pot deveni agresivi pentru a se integra într-un grup sau pentru a câștiga statut social.
- **Mediul școlar**: În unele școli, o atmosferă permisivă sau lipsa unor politici clare privind comportamentele inadecvate pot favoriza dezvoltarea bullyingului. De asemenea, lipsa unei culturi a respectului și a incluziunii poate contribui la acest fenomen.

- **Diferentele individuale**: Bullyingul poate fi alimentat de diferențele percepute între elevi, fie că sunt de natură fizică (ex. greutate, înălțime), etnică, culturală, religioasă sau de orientare sexuală.

Prevenirea bullyingului în școli

Prevenirea bullyingului este esențială pentru a reduce impactul acestui fenomen și pentru a crea un mediu educațional în care toți elevii se simt în siguranță. Unele dintre cele mai eficiente măsuri de prevenire sunt:

- **Educația pentru respect și empatie**: Promovarea valorilor precum respectul, toleranța și empatia este fundamentală pentru prevenirea bullyingului. Proiectele educaționale care învață elevii să înțeleagă diferențele dintre oameni și să își dezvolte abilități de comunicare și de rezolvare a conflictelor sunt esențiale.
- **Programe de educație anti-bullying**: Școlile pot implementa programe specifice de prevenire a bullyingului, care să includă sesiuni de informare, jocuri de rol și activități interactive ce încurajează comportamente pozitive. Astfel, elevii pot învăța cum să recunoască bullyingul și să adopte măsuri pentru a-l opri.
- **Încurajarea unui mediu școlar sigur**: Este esențial ca școlile să creeze un climat de încredere și deschidere, în care elevii să se simtă confortabil să raporteze cazuri de bullying. Activitățile de grup și sprijinul psihologic sunt, de asemenea, importante pentru a promova un mediu educațional sigur și incluziv.
- **Implicarea părinților**: Părinții joacă un rol crucial în prevenirea bullyingului, iar colaborarea dintre școală și familie este esențială. Părinții trebuie să fie informați despre ce înseamnă bullyingul și despre cum pot susține prevenirea acestuia în viața copiilor lor. În plus, părinții trebuie să aibă o comunicare deschisă cu școala pentru a identifica și rezolva eventualele probleme.

Combaterea bullyingului în școli

Deși prevenirea bullyingului este esențială, este inevitabil ca, ocazional, acest fenomen să apară în școli. Atunci când bullyingul se întâmplă, măsurile de combatere trebuie să fie rapide și eficiente pentru a proteja victimele și a descuraja comportamentele agresive. Combaterea bullyingului nu se rezumă doar la sancțiuni, ci și la sprijinirea unui proces educațional în care respectul și responsabilitatea sunt priorități. Măsurile de combatere pot include:

►Intervenția rapidă a cadrelor didactice

Profesorii și personalul educațional au un rol fundamental în combaterea bullyingului. Aceștia trebuie să fie pregătiți să recunoască semnele de bullying și să intervină imediat ce observă comportamente agresive. În multe cazuri, elevii nu se simt confortabil să raporteze direct actele de bullying, iar observarea atentă din partea cadrelor didactice este esențială. Intervenția poate include:

- **Stoparea imediată a comportamentului agresiv**: profesorii trebuie să intervină rapid pentru a opri bullyingul în momentul în care are loc, protejând victima și oprind comportamentul agresiv al agresorului.
- **Folosirea unui limbaj clar și ferm**: cadrele didactice trebuie să fie clare și consecvente în comunicarea faptului că bullyingul nu va fi tolerat, subliniind importanța respectului și comportamentului civilizat.
- **Sprijinirea agresorului**: în multe cazuri, comportamentul agresiv este un semn al unor probleme mai adânci ale agresorului. Profesorii pot oferi sprijin psihologic sau pot recomanda consiliere pentru agresori, pentru a înțelege cauzele comportamentului lor și pentru a le schimba atitudinea.

►***Sancțiuni clare și consecvente***

Este esențial ca școlile să aibă reguli clare și sancțiuni consecvente în ceea ce privește bullyingul. Aceste sancțiuni trebuie aplicate într-un mod echitabil și transparent, astfel încât toți elevii să înțeleagă că orice formă de bullying va fi pedepsită. Sancțiunile pot include:

- **Avertismente și notificări pentru părinți**: în primul rând, agresorii pot fi avertizați și părinții lor pot fi informați despre comportamentele lor, astfel încât aceștia să poată interveni la nivel familial.
- **Consecințe mai severe pentru recidivă**: dacă bullyingul continuă, măsurile de sancționare pot deveni mai severe, incluzând eliminarea din activități școlare, transferul într-o altă clasă sau, în cazuri extreme, suspendarea școlară.
- **Reguli de comportament clar comunicate**: este important ca elevii să știe exact ce comportamente sunt considerate inacceptabile și ce măsuri vor fi luate dacă recurg la bullying. Astfel, se crează un cadru clar pentru toți elevii și pentru cadrele didactice.

►***Sprijin pentru victime***

Victimele bullyingului au nevoie de sprijin emoțional și psihologic pentru a face față traumei și pentru a-și recăpăta încrederea în sine. Acestea pot suferi efecte pe termen lung, iar o intervenție adecvată poate ajuta la vindecarea rănilor cauzate de bullying. Măsurile de sprijin includ:

- **Consiliere psihologică**: consilierea individuală sau grupală ajută victimele să-și exprime sentimentele, să înțeleagă mai bine ce s-a întâmplat și să învețe strategii de coping pentru a face față mai bine viitoarelor provocări.
- **Crearea unui mediu sigur**: victimele bullyingului trebuie să aibă un loc sigur în cadrul școlii unde să se poată retrage temporar sau să aibă sprijin imediat, fie de la profesori, fie de la consilieri școlari.
- **Încurajarea comunicării deschise**: elevii trebuie încurajați să vorbească despre ce se întâmplă și să aibă încredere că vor fi ascultați și sprijiniți de autoritățile școlii.

►***Implicarea elevilor în soluționarea problemelor***

Pentru a combate bullyingul în mod eficient, este important ca elevii să fie implicați activ în găsirea și implementarea soluțiilor. Participarea acestora ajută la dezvoltarea unui simț al responsabilității colective și la formarea unui climat școlar pozitiv. Măsurile de implicare includ:

- **Campanii de conștientizare a bullyingului**: elevii pot organiza campanii pentru a educa întreaga școală despre ce înseamnă bullyingul și despre importanța respectului. Aceste campanii pot include afișe, filme educaționale, sesiuni de discuție și activități interactive.
- **Programe de mentorat între colegi**: elevii mai mari pot deveni mentori pentru cei mai mici, ajutându-i să se integreze în colectiv și să evite comportamentele agresive. Aceste programe dezvoltă abilități de leadership și promovarea unui comportament pozitiv.
- **Crearea unor grupuri de sprijin**: grupurile de sprijin între elevi pot ajuta victimele bullyingului să se simtă în siguranță și să își exprime experiențele, contribuind astfel la prevenirea comportamentelor agresive și la crearea unui mediu în care respectul și incluziunea sunt prioritare.

Combaterea bullyingului în școli este esențială pentru a crea un mediu educațional în care fiecare elev să se simtă în siguranță, respectat și valorificat. Intervențiile rapide, sancțiunile clare și sprijinul adecvat pentru victime sunt pași necesari în acest proces. În plus, implicarea activă a elevilor în soluționarea problemelor și crearea unui climat școlar bazat pe respect și empatie pot contribui la prevenirea bullyingului și la formarea unei culturi școlare sănătoase. Astfel, printr-un efort comun din partea cadrelor didactice, elevilor și părinților, putem reduce semnificativ fenomenul bullyingului și putem promova un climat educațional mai sănătos și mai sigur.

În concluzie putem spune că bullyingul în școli este o problemă complexă, dar prevenirea și combaterea acestuia pot avea un impact semnificativ asupra reducerii fenomenului. Măsurile de prevenire trebuie să înceapă cu educația pentru respect și empatie, promovarea unui mediu școlar sigur și implicarea activă a părinților și cadrelor didactice. Atunci când bullyingul apare, este crucial ca măsurile de combatere să fie aplicate rapid și eficient, protejând victimele și corectând comportamentele agresive. Doar printr-o abordare integrată și prin colaborarea între elevi, profesori, părinți și autorități putem crea un mediu educațional în care toți elevii să se simtă respectați și protejați.

FENOMENUL DE BULLYING IN SCOLI

BUCALAE GHEORGHE – IONUT

SCOALA GIMNAZIALA GIUBEGA , JUD DOLJ

Bullying-ul reprezintă un act de violență, fizică, verbală și psihică. Școala este mediul propice pentru descărcarea de frustrări, pentru că aici copilul își poate manifesta lupta pentru putere. În școală, copilul caută un individ mai slab decât el și încearcă să-l domine și prin intermediul lui să scape de problemele sale (lovește, scoate în evidență defectele fizice, jignește și pune diverse porecle).

Comportamentele de bullying reprezintă o încercare de a obţine ceva prin metode coercitive, prin intimidare, fiind asociată cu aşteptări de succes ale comportamentului agresiv.

În perioada 2015-2017, Asociația Telefonul Copilului a înregistrat un număr de 4.328 de cazuri de bullying. Principalele motive pentru care copiii au fost hărțuiți sunt aspectul fizic - 33,10%, statutul social -27,12%, interesele și pasiunile - 12,18%, situația scolară foarte bună - 8,21%, situația scolară mediocră - 7,55%, nevoile speciale sau dizabilitățile - 4,42%, etnia - 3,17%, religia - 2,14% și 2,11% orientarea sexuală.

Iar campania demarată de Salvaţi Copiii, anul trecut, cu privire la fenomentul de bullying din şcolile româneşti arată că 25% dintre elevi sunt abuzaţi fizic şi psihic în timpul recreaţiilor, fiind înregistrate aproximativ 8.000 de cazuri noi, în primul semestru al anului şcolar 2016-2017.

Cauzele apariției bullying-ului

Problemele apărute sunt și oglinda dezechilibrului din familie. Familiile în care există violență oferă un mediu optim pentru formarea agresorilor. Copiii își copiază părinții, bunicii, rudele apropiate. Au modele de urmat în acest sens. Din aceste considerente, violența domestică naște agresori. Copiii agresori au învăţat că a fi puternic înseamnă ca ceilalţi să se teamă de tine.

Părinţii, de multe ori, îşi umilesc copiii şi îi constrâng prin forţă să facă anumite lucruri, considerând astfel că ei fac educație. Alții pun presiune pe copii simțind nevoia de a demonstra că sunt ”cineva”. Îi determină astfel să devină agresori pentru a stârni admiraţia. Copilul trebuie să aibă o stimă de sine ridicată, consolidată permanent de părinţi.

Cum depistăm și cum combatem fenomenul bullying?

Când un copil este etichetat, tachinat, batjocorit, îmbrâncit sau chiar lovit repetitiv, este clar că asistăm la fenomenul de bullying. Ca părinți, cel mai simplu e să-i observăm pe copiii în curtea școlii, aceasta din urmă reprezintă un micro-univers social în care copiii primesc lecții de viață în afara familiei.

Cum reacționăm?

Indiferent dacă aveți un copil agresat sau agresor, trebuie să luați atitudine. De multe ori agresorii se pot simți victime. Un copil care nu știe să se apere poate recurge la violență.

Ca părinte, puteți interveni doar în cazul propriului copil, indiferent în ce postură se află. Neavând o jurisdicție în acest sens este recomandat să apelați la sprijinul învățătoarei, dirigintelui, profesorului, consilierului școlar, directorului, polițistului de proximitate sau Direcției de Protecția Copilului de sector.

Puteți interveni cu un ton calm, împăciuitor, la început, și apelați la un specialist din cadrul școlii pentru a sta de vorbă cu fiecare copil și să identifice cauzele declanșării fenomenului de bullying.

Ce putem face în familie?

Una dintre tacticile cele mai utile este ca toți factorii responsabili să se implice. Părinții, profesorii, elevii și personalul auxiliar trebuie să colaboreze pentru stoparea violenței.

Dacă aveți un copil în postura de victimă învațați-l să urmeze câțiva pași pentru a evita și ieși din situații neplăcute. Iată ce trebuie să-i spuneți:

- evită să te afli în preajma colegilor violenți.
- când te afli într-o situație critică, nu arăta că îți este frică! Arătând că ești curajos poate descuraja agresorul!
- gândește-te cât de valoros ești pentru mine și mulți din jurul tău pentru calitățile tale, orice om are și defecte;
- răspunde cu un compliment pentru a-l descuraja;
- fă-ți prieteni pentru a te ajuta să faci față conflictelor și problemelor;
- cere sprijinul învățătoarei, dirigintelui, profesorului, consilierului școlar pentru a găsi împreună soluții de a stopa aceste situații.
- **Dacă aveți un copil în postura de agresor** învațați-l cum să-și gestioneze frustrările, cum să-și exprime nemulțumirile și așteptările. Iată câteva recomandări:
- • discuții prin care să înțeleagă postura în care se expune și să conștientizeze consecințele grave pe care le poate avea;
- • exemple de bună practică (în funcție de vârsta copilului puteți să-i dați exemple din viața reală sau imaginară);
- • exerciții pentru a-l învăţa pe copil cum să îşi controleze propriile reacţii , arătați-i modalități acceptabile prin care poate să își exprime furia;
- • oferiți exemple de comportare pozitivă în situații de stres;
- • orientați copilul spre activităţi sportive care să-l ajute în ase autodisciplina şi să elimine toate emoţiile negative şi frustrările;
- • tratați copilul cu respect.

-
- ***Atenție! A fi un părinte bun înseamnă să ne ajustăm comportamentul în funcţie de nevoile copilului nostru.***

Ce putem face la școală?

1. Semnalați problema educatoarei / învățătoarei / dirigintei și insistați să ancheteze cazul și să se ia măsuri.

2. Deschideți problema ca temă de dezbatere în cadrul ședințelor cu părinții (cauze, efecte, prevenție).

3. Cerți ajutorul consilierului școlar din unitatea de învățământ pe care o frecventează copilul. În cazul în care în școală nu există un consilier, solicitați ajutorul directorului unității.

4. Dacă fenomenul se repetă de mai multe ori, solicitați conducerii școlii luarea unor măsuri disciplinare împotriva copilului care generează violența la nivelul clasei/școlii.

Atenție! Orice sesizare pe care o faceți trebuie înregistrată. Verificați numărul de înregistrare! Potrivit legii, directorul unității trebui să răspundă solicitării în 30 de zile, timp în care demarează ancheta și ia și măsurile care se impun în urma investigațiilor.

5. Numai în cazul în care observați că fenomenul se repetă și după sancționarea elevului și niciuna din măsurile luate nu au fost eficiente sesizați Inspectoratul școlar.

6. Dacă nici sesizările făcute la Inspectorat nu au niciun efect, mergeți la Poliție și depuneți o plângere. Nu încercați să rezolvați problema prin violență!

Din păcate, există multe cazuri în care Poliția nu se implică. Iar de vreo trei ani încoace, se tot lucrează la un proiect de lege anti-bullying. Până vând aceasta va fi pusă în aplicare, mai avem de așteptat. Pentru un părinte este îngrozitor să vadă cum copilul său este agresat de altcineva. Însă rezolvarea unei astfel de probleme tot prin violență nu reprezintă o soluție!

Bullying-ul reprezintă un act de violență, fizică, verbală și psihică. Școala este mediul propice pentru descărcarea de frustrări, pentru că aici copilul își poate manifesta lupta pentru putere. În școală, copilul caută un individ mai slab decât el și încearcă să-l domine și prin intermediul lui să scape de problemele sale (lovește, scoate în evidență defectele fizice, jignește și pune diverse porecle).

La nivel european, România se situează pe locul 3 în clasamentul celor 42 de țări în care a fost investigat fenomenul, potrivit unul raport al Organizației Mondialea Sănătății (OMS), cu 17% dintre copiii de 11 ani care au recunoscut că au agresat alți elevi cel puțin de trei ori în luna anterioară, procentajul celor de 13, respectiv 15 ani, fiind de 23%. Cele mai noi date procesate la nivelul Ministerului Educației Naționale (MEN) pentru anul școlar 2014-2015 vorbesc despre 18.783 de cazuri de violență la nivel național.

Bullying-ul are fețe ascunse și se manifestă sub forma a numeroase comportamente, a căror intenție este să provoace suferință. Există lovituri care se văd, răni care pot fi pansate, dar există și lovituri insinuante, răni care nu știu să strige după ajutor.

Acest fenomen are un efect negativ asupra tuturor, inclusiv asupra "agresorului", copilului care este "tinta", asupra celor care sunt martori la conflict si asupra tuturor celor care sunt conectati, intr-un fel sau altul, cu fenomenul. Specialistii spun ca bullying-ul este o problema a comunitatii si ca necesita o solutie la nivelul comunitatii.

Bullying-ul este o problema care poate da peste cap zilele de scoala ale copilului, viata lui sociala si buna-starea lui emotionala. Aceasta problema a castigat din ce in ce mai multa atentie in ultimii ani, din cauza tehnologiei si noilor modalitati prin care copiii si adolescentii pot comunica intre ei si se pot hartui, cum ar fi internetul, telefonul mobil si retelele de socializare. Adultii au uneori tendinta de a ignora bullying-ul si ajung sa il considere o etapa "normala" a vietii, prin care toti copiii trec, insa acest fenomen este o problema reala, care are consecinte grave.

Bibliografie: Studii de specialitate si recomndari

Consilierul şcolar profesor psihopedagog Maria Dima

PREVENIREA BULLYING-ULUI PRIN EDUCAȚIE

ANA MARIA SASU

CEIP JORJE JUAN, MONFORTE DEL CID, SPANIA

În fiecare sală de clasă, dincolo de lecții și de manuale, se află o lume mai puțin vizibilă, dar extrem de importantă: relațiile dintre elevi. Modul în care aceștia interacționează, felul în care își gestionează emoțiile și conflictele definesc nu doar atmosfera unei școli, ci și viitorul acestor copii ca adulți responsabili și echilibrați. Bullying-ul, o realitate incontestabilă în școlile din întreaga lume, nu este doar o problemă individuală, ci o problemă sistemică, a cărei prevenire trebuie să devină un obiectiv prioritar al tuturor celor implicați în educație. Fenomenul bullying-ului este o realitate care afectează milioane de copii și adolescenți la nivel global, având consecințe serioase asupra dezvoltării lor emoționale, sociale și academice. Deși numeroase studii confirmă impactul negativ al acestuia, accentul trebuie pus nu doar pe gestionarea cazurilor de bullying, ci mai ales pe prevenirea lor. Din perspectiva unui profesor cu experiență, consider că prevenția joacă un rol esențial în crearea unui climat educațional sănătos, în care elevii să se simtă în siguranță și respectați

Conform definiției oferite de UNESCO, bullying-ul reprezintă un comportament agresiv repetitiv, intenționat, manifestat printr-un dezechilibru de putere între agresor și victimă. Acesta poate lua mai multe forme:

- **Bullying fizic** – lovituri, împingeri, distrugerea bunurilor personale;
- **Bullying verbal** – insulte, porecle, amenințări;
- **Bullying social/relational** – excluderea din grupuri, răspândirea zvonurilor;
- **Cyberbullying** – hărțuirea prin intermediul platformelor online, postarea de imagini sau mesaje ofensatoare.

Bullying-ul nu este doar un conflict obișnuit între copii; este un comportament distructiv care poate avea efecte devastatoare pe termen lung asupra tuturor celor implicați – victime, agresori și martori.

Conform unui raport UNESCO din 2023, aproximativ 30% dintre elevii din întreaga lume au fost victime ale bullying-ului într-o formă sau alta. În România, datele colectate de Organizația Salvați Copiii arată că peste 73% dintre copii au fost martori ai unei situații de bullying în mediul școlar, iar 46% dintre aceștia recunosc că au fost victime directe ale agresiunii verbale sau fizice. Aceste cifre confirmă faptul că bullying-ul nu este un fenomen izolat, ci o problemă complexă, care necesită o abordare proactivă, nu doar reactivă.

Din experiența mea ca profesor, am înțeles că prevenția este esențială. Am avut ocazia să întâlnesc situații care, fără o intervenție timpurie, ar fi putut escalada în conflicte serioase. În

loc să aștept apariția problemelor, am aplicat o serie de strategii menite să reducă riscurile de bullying încă din fazele incipiente:

- **Crearea unui climat de siguranță** – Primul pas în prevenirea bullying-ului este asigurarea unui mediu în care fiecare elev să se simtă acceptat și respectat. Reguli clare, stabilite împreună cu elevii, contribuie la construirea unei culturi a respectului reciproc.

- **Dezvoltarea empatiei și a inteligenței emoționale** – Am integrat în activitățile zilnice momente de reflecție asupra emoțiilor și a modului în care acțiunile noastre îi afectează pe ceilalți. Prin jocuri de rol, povestiri și discuții deschise, elevii au învățat să își exprime emoțiile și să înțeleagă sentimentele celorlalți.

- **Colaborarea cu părinții și consilierii școlari** – Am realizat întâlniri periodice cu părinții pentru a discuta despre semnele bullying-ului și despre modul în care pot sprijini copiii acasă. Împreună cu consilierii școlari, am organizat sesiuni de formare pentru elevi, ajutându-i să recunoască și să combată comportamentele de tip bullying.

- **Elevii ca ambasadori ai schimbării** Una dintre cele mai de succes inițiative pe care am implementat-o a fost **mentoratul între elevi**. Am format echipe în care elevii mai mari îi ajutau pe cei mai mici să gestioneze situațiile de bullying și să devină aliați în combaterea acestui fenomen. Acest tip de abordare a generat o schimbare pozitivă în cultura școlii, creând un sentiment mai puternic de apartenență și protecție.

Dacă sancțiunile pot descuraja agresorii pe termen scurt, **educația este cea care schimbă mentalități și formează caractere pe termen lung**. În cadrul conferinței internaționale „Școala fără frică. Prevenirea bullying-ului prin educație”, am avut ocazia să descopăr numeroase exemple de bune practici, implementate în școli din România și din străinătate. De la programe de mentorat între elevi și activități de mediere, până la integrarea unor curricule socio-emoționale în școli, toate aceste inițiative arată că bullying-ul poate fi prevenit eficient prin strategii educaționale adecvate.

Bullying-ul nu dispare de la sine, nu poate fi ignorat, însă nu este o problemă fără soluție. Ca profesori, avem responsabilitatea de a acționa preventiv, de a modela atitudini și de a inspira empatie în rândul elevilor noștri. Nu este suficient să aplicăm măsuri punitive atunci când agresiunea s-a produs deja – este esențial să cultivăm un mediu educațional bazat pe respect, comunicare și incluziune. Prevenția este cheia pentru a transforma școlile în spații sigure, incluzive și prietenoase. Profesorii, părinții și elevii trebuie să lucreze împreună pentru a construi o comunitate bazată pe respect și sprijin reciproc. Împreună, prin acțiuni constante și asumate, putem construi o generație de copii care nu doar că vor respinge bullying-ul, dar vor deveni adulți capabili să creeze comunități mai sigure, mai armonioase și mai responsabile. Prin acțiuni constante, dialog deschis și implicare activă, putem transforma școala într-un mediu **fără frică, dar plin de oportunități pentru dezvoltare personală și socială**. Este responsabilitatea noastră, a profesorilor, să fim **exemple de empatie și lideri ai schimbării**.

METODE DE COMBATERE A BULLYING-ULUI ȘCOLAR LA COPIII MICI ÎN ROMÂNIA

Profesor consilier școlar SAVU ANCA
CENTRUL JUDEȚEAN DE RESURSE ȘI ASISTENȚĂ EDUCAȚIONALĂ ALBA

Bullying-ul școlar este o problemă semnificativă, mai ales în rândul copiilor cu vârste între 6 și 12 ani. Această lucrare analizează metodele eficiente de combatere a fenomenului în școlile din România, bazându-se pe studii recente și strategii implementate la nivel național.

Combaterea bullying-ului în rândul copiilor de 6-12 ani în România necesită un efort concertat din partea școlilor, familiilor și comunității. Prin implementarea unor politici clare, educație continuă și sprijin adecvat, putem crea un mediu în care fiecare copil se simte în siguranță, respectat și valorizat. Să fim arhitecții unei lumi în care copilăria este sinonimă cu bucuria, nu cu frica.

Într-o lume în care inocența copilăriei ar trebui să fie protejată, realitatea din școlile din România dezvăluie o poveste diferită. Bullying-ul, o umbră întunecată care se strecoară pe coridoarele școlilor, afectează profund copiii cu vârste între 6 și 12 ani. Cum putem, ca societate, să combatem acest fenomen și să redăm copiilor noștri un mediu sigur și armonios?

Mai recent, în 2023, Organizația Mondială a Sănătății a plasat România pe locul trei în Europa în ceea ce privește abuzul în școli. Unul din doi elevi este victimă a bullying-ului, iar numărul cazurilor raportate a crescut de la 7.700 la aproape 11.000 într-un singur an. Aceste cifre nu sunt doar statistici; ele reflectă suferința zilnică a mii de copii.

Dimensiunea fenomenului în România Statisticile sunt alarmante. Un studiu național realizat de Salvați Copiii România în 2016 a evidențiat că: 31% dintre copii au fost frecvent excluși din activitățile de grup, 24% au fost constant umiliți în fața colegilor, 30% au fost loviți în mod repetat de alți elevi la școală, 78% dintre elevi au asistat la cel puțin o situație de bullying în școala lor.

Pentru a aborda eficient această problemă, este esențial să implementăm strategii bine structurate la nivelul școlilor, al familiilor și al comunității:

1. Politici școlare clare și consecvente

Fiecare instituție de învățământ ar trebui să adopte politici anti-bullying bine definite. Acestea trebuie comunicate clar elevilor, părinților și personalului, asigurându-se că toți înțeleg comportamentele inacceptabile și consecințele acestora. Un răspuns rapid și consecvent la incidentele de bullying este esențial pentru descurajarea agresorilor și protejarea victimelor.

2. Implicarea activă a elevilor și profesorilor

Crearea unui set de norme comportamentale, dezvoltate în colaborare cu elevii și profesorii, poate promova un sentiment de responsabilitate colectivă. Activitățile interactive,

precum jocurile de rol și dezbaterile, pot ajuta copiii să înțeleagă impactul negativ al bullying-ului și să dezvolte empatie față de colegii lor.

3. Crearea unui mediu sigur și incluziv

Un mediu școlar pozitiv, în care diversitatea este celebrată și respectată, reduce incidența bullying-ului. Organizarea de evenimente culturale și educative poate încuraja copiii să aprecieze diferențele dintre ei și să construiască relații bazate pe respect reciproc.

4. Formarea continuă a personalului educațional

Profesorii și consilierii școlari trebuie să fie echipați cu instrumentele necesare pentru a recunoaște și a gestiona situațiile de bullying. Programele de formare și workshop-urile pe această temă pot îmbunătăți abilitățile lor de intervenție și prevenire.

5. Implicarea părinților

Comunicarea deschisă între școală și familie este vitală. Părinții trebuie informați despre semnele bullying-ului și modalitățile de a sprijini copiii afectați. De asemenea, educarea părinților despre importanța modelării unui comportament respectuos și empatic poate avea un impact pozitiv asupra comportamentului copiilor lor.

6. Sprijin pentru victime și agresori

Consilierea psihologică nu ar trebui să fie disponibilă doar pentru victime, ci și pentru agresori. Înțelegerea cauzelor care stau la baza comportamentului agresiv și abordarea acestora poate preveni recurența și poate ajuta la reintegrarea pozitivă a agresorilor în comunitatea școlară.

Jocurile sunt un instrument puternic în prevenirea și combaterea bullying-ului, deoarece creează un mediu sigur și interactiv în care copiii pot învăța prin experiență directă. Acestea îi ajută să dezvolte empatie, să înțeleagă impactul comportamentelor negative și să exerseze strategii de reacție adecvate. Prin joc, copiii învață nu doar să recunoască bullying-ul, ci și să devină aliați activi în prevenirea lui, consolidând relațiile de grup și promovând respectul reciproc. Astfel, educația prin joc transformă lecțiile teoretice în experiențe practice, făcând ca mesajele despre bunătate, colaborare și sprijin să fie mai ușor de înțeles și aplicat în viața de zi cu zi.

Iată trei jocuri interactive și educative pentru prevenirea bullying-ului la copii care îi ajută să înțeleagă importanța empatiei și să învețe cum să reacționeze corect:

1. „Firul prieteniei” (6-12 ani)

Materiale: Un ghem de ață sau lână.

Cum se joacă: Copiii stau în cerc. Unul dintre ei începe, ținând capătul firului și spunând ceva pozitiv despre un coleg. Apoi aruncă ghemul spre acel copil, care prinde firul, ține o parte și continuă jocul. La final, se va forma o pânză de conexiuni. Discută despre cum ne putem sprijini unii pe alții și cum bullying-ul poate rupe aceste legături. Poți demonstra ruperea firului ca simbol al efectelor bullying-ului.

2. „Gheața se topește” (8-12 ani)
Materiale: Cartonașe cu situații de bullying și moduri de reacție.
Cum se joacă: Copiii sunt împărțiți în echipe mici. Fiecare echipă primește un cartonaș cu o situație de bullying. Trebuie să găsească împreună soluții pentru a opri situația (ex.: să ceară ajutorul unui adult, să ia apărarea victimei, să vorbească cu agresorul etc.). Echipele prezintă soluțiile, iar la final discutăm despre importanța sprijinului și empatiei.

3. „Supereroii împotriva bullying-ului” (6-10 ani)
Materiale: Foi, creioane colorate.
Cum se joacă: Copiii își creează un supererou care luptă împotriva bullying-ului (îi desenează costumul, aleg un nume și o putere specială, ex.: "Scutul Prieteniei" – protejează colegii de răutăți). Fiecare își prezintă eroul și spune cum ar folosi puterea lui pentru a opri bullying-ul.
Se discută despre cum fiecare copil poate deveni un „supererou” în viața reală, intervenind pozitiv în situații dificile.

Comunitatea joacă un rol esențial în combaterea bullying-ului. Parteneriatele dintre școli, organizații non-guvernamentale și autorități pot contribui la crearea unui mediu sigur pentru copii. Combaterea bullying-ului necesită o strategie bine pusă la punct, care să implice toți actorii educaționali. Prin educație, prevenție și intervenție corectă, școlile din România pot deveni un mediu mai sigur pentru copii.

Bibliografie
1. Ministerul Educației, „Strategia Națională Anti-Bullying”, 2023.
2. Asociația Salvați Copiii, „Raport privind bullying-ul în școlile din România”, 2022.
3. G. Popescu, „Psihologia copilului și prevenirea agresiunii”, Editura Didactică, 2021.